

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Nagykanizsa,
Fischel Fülöp Fia könyvkereskedésében,
Városház-palota.

Telefon: Kiadóhivatal: 103.
Szerkesztőség: 79.

Előfizetések és hirdetések:

Fischel Fülöp Fia könyvkereskedésébe
intérendők.

ZALAI

POLITIKAI NAPILAP

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Helyben házhoz hordva:

Egy óra	1.- K.
Negyedévre	3.- "
Félévre	6.- "
Egész évre	12.- "

Postai küldéssel:

Egy óra	1.60 K.
Negyedévre	4.50 "
Félévre	9.- "
Egész évre	18.- "

Megjelenik naponként este 6 órakor
Ünnepnapok kivételével.

Felolvasó szerkesztő: SZALAY SÁNDOR
Szerkesztő: RÉVÉSZ LAJOS.

Egyes szám ára 6 fillér.

Nagykanizsa hivatása.

Nagykanizsa, július 31.

Az új korszak reméljük okulva a régi rendszeren, a sok és nagy feladatai között, elsőrendű teendői közé fogja sorolni a városi önkormányzat tágítását.

Az államnak magának jól fölfogott érdeke, hogy meneküljön ama folytonos beavatkozási rendszertől, mely neki sok fölösleges munkát adott, a városokat pedig elkeserítette és haladásukban megbénította.

Teljesen elegendő, ha a belügyminiszter csakis oly esetekben tartja fenn magának a végleges döntést, ahol az állam érdeke forog szóban, különben pedig a legmesszebbmenő közigazgatási decentralizációra törekszik. Ez által könnyít az állami munkán és önálló munkásságra serkenti a vidéki városokat. Ily rendszer bizalmat önt a városok vezetőibe, emelni fogja ambícióikat és hasznos, — önrendelkező erőt kölcsönöz majd az országnak.

Hogy mennyire felel meg ez a fölfogás országunkra, azt nemcsak vidéki városaink folytonos panaszai igazolják, de igazolja maga Budapest fő- és székvárosunk is, mely régóta sürgeti a fővárosi törvény decentralizáló módosítását, pedig különben mindennel ellátásolta az állam, ami csak fölvirágzására kigondolható volt. És még sem megelégedett, mivel önrendelkezési szabadsága annyira meg volt kötve, hogy a tulságos szerzetűl szabadon mozogni sem tudott, — ami még nagyobb lendületének ártalmára volt.

Ha tehát még Budapestnek sem volt inyére ez a tulságos gyámokodás minden jótétemény mellett, mit szóljanak akkor vidéki városaink, melyek nemcsak hogy semmit sem kaptak, de az állami munkákkal a valóóságban megnyomorították őket.

Ha országosan az a panaszunk, hogy az osztrák kiszípolozási rendszer miatt nem tudunk prosperálni, akkor ezt a vidéki városokra nézve is el kell ismernünk. Ha az új korszaknak egyik fő feladata a ránk nézve kínos és tulságig vitt közönséget megszüntetni és ez által anyagi helyzetünkön lendíteni, ép oly joggal követeljük, hogy vidéki városaink fölvirágozzanak. Ezekhez még az is szükséges, hogy a jövőre közgazdasági politikáinknak új és oly irányt

adjunk, hogy abban városaink őket megillető módon részesülhessenek.

Igen fontos szerepet játszik közlekedésünk oly irányítása, melyek az általános kereskedelem életérén fekszenek, gócpontokká téteessenek és hogy azok megillető, kiváló tarifafelvezményekben részesüljenek.

Valódi nemzeti politikát követünk, ha igazságot szolgáltatunk vidéki városainknak, mert a nemzet jövő erejét csakis a városi polgárság által tudjuk nemcsak pótolni, de fokozni is.

Ami már most specialiter Nagykanizsát illeti, e város ugyszólván predestinálva van, hogy vidéki városaink által jelzett irányban követendő eljárásban a vezérszerepet játssza.

Mint jelentékeny városa Magyarország délnyugati részének, már ma is meg van hozzá a kellő alap, hogy vezessen e kérdésekben.

Először tözszyökerez magyar polgárságában nagyfokú élelmiseg nyilvánult mindenkori: vállalkozási és kereskedelmi szellemről élénk tanúságot szolgáltatott eddig is, amit legjobban igazol a minden országos támogatás nélküli existálás.

Kereskedelmünk mostanáig ugyszólván uszályhordozója volt Ausztriának. Semmi önállóságra való törekvés nem nyilvánult benne. Ily lépéshez elsősorban erős nemzeti érzés, másodsorban ambíció és a sikerben való föltétlen bizalom kell.

Budapesten — sajnos — a kereskedői világ kozmopolita és nagyon nehezen magyarosodik, attól tehát nem várhatjuk a magyar kereskedelem megalapozását. Ehez több gerinore van szükség és az átható tudat, hogy az ország önállóságához egy szersz mind közgazdasági függetlenségre is szükségünk van, mert különben hitelszükségletünk kielégítése addig mindig Bécsből fog függni.

Hiába küzdünk az önálló vámterületért, ha előbb nem töltjük ki azt a hízagot, mely egy magyar jegybank és hitelünk között még fönáll, mert anélkül a rég óhajtott valuta rendezést sem bírjuk keresztülvinni.

Tapasztaltuk már, hogy az osztrákok e téren is mindent megkísérlelnek, hogy utunkat állják, tehát mintegy rákényszerítnek, hogy az osztrák befolyás alól magunkat mielőbb emancipáljuk.

Itt is tekintélyes szerep juthat Nagyka-

izsa derék magyar kereskedőinek, csak álljanak sorompóba és bontsák ki a nemzeti kereskedelem zászlóját. Ez az ut vezet ahhoz az állásponthoz, melyet aztán tovább növelve, meghozza Nagykanizsának egy nagy vidékre való uralmát, melyet úgy hívunk: kereskedelmi emporium.

Világforradalom.

Anatole France az orosz eseményekről.

— Saját tudótlóntól. —

Most midőn az elégedetlenség oly félreismerhetetlen módon lép fel ismét Oroszországban, mikor a forradalom ismét oly fenyegetően közel van, Párisban érdekes könyv jelent meg, melynek az ad különös jelentőséget, — hogy Anatole France a kiváló francia publicista látta el előszóval. A könyv címe: «Une Page de la Contre-revolution Russe — les Pogromes.» Szerzője Semenoff E. M. ismert orosz újságíró, aki számos évig Párisban tartózkodott. Művében számos akar adni az orosz forradalom történetéről az ország minden részében Kissenegtől Bialostokig. Az a tény, hogy a könyv a Comité de la Russie Libre támogatásával jelent meg, a legkíméletlenebb támadó hangra kéaziti elő az olvasót. Éles kifakadások helyett azonban az egész munkán a legnagyobb tárgyilagosság vonul végig. Pontos argumentumokkal, a hivatalos okiratok másolatának egész sorával iparkodik a forradalom tulajdonképpeni okára, a mézár-lásokra való hivatalos igazításra rámutatni.

Anatole France a műböz írt előszavában hosszabban időz az orosz proletáriátus — sztrájkjánál, melyet nem lehetett elfojtani sem ágyuval, sem szuronnal, amely erősebb volt magánál a cárizmusnál is, mert legyőzte azt s kényszerítette, hogy a szabadság és alkotmány megadását megígérje. A hatalmas katonai bürokrácia azonban megjijed a reformtól, s ezért rendezték — Anatole France szerint — a rettenetes mézár-lásokat. Alig jelent meg a szabadságnak s alkotmányos életnek előhírnöke, néhány szabadságot adó csonka cári ukáz alakjában, rögtön bekövetkezett a reakció. «Vagy harminc városban fegyveres tömegek járták be a zsidó negyedet, rabolva, gyilkolva és gysztogatva éjjelnappal. A kegyetlen tömegeket rendőrök, — detektívek vezették s megfizetett szónokok fanatizálták. S a tömeg, kezében a cári képevel s a nemzeti zászlóval rohant saját javának elpusztítására. Ez volt az igazi oka a bakai, odessai, kievii, nikolavieii, eliabsetgradii, rostovii, saratovii, tomskii, tverii, iekaterinopolavii és tiffizsi borzalmas eseményeknek.» Vajjon meddig fog még ez a rettenetes bizonytalanság tartani, melyben az ember élete és ragyona

egy pillanatig sincs biztonságban... S mi lesz a vége e rettenetes és mérhetetlen öldöklésnek, ha az orosz proletáriátus megszokja, hogy a saját és hazája sorsára ily rettenetes eszközökkel hasson.

Maid így folytatja Anatole France: Az orosz forradalom általános forradalom. Trónok rázkódnak meg rettenetes erejétől. Ausztriából már hallatszanak a forradalomhoz való csatlakozás hangjai. (?) A német szociáldemokrácia hatalmas szervezete eddig békés, nyugodt természetű volt, de szeme Pétervár és Moszkva felé tekint. Ezt Bebel is kifejtette egy képviselőházi beszédében. Az öreg szocialista azt mondotta az uralkodó tanácsosainak: »Ne feledjék el, hogy a forradalmi áramlat, amely Oroszországot izgalomban tartja, minden német munkás szívében visszhangra talál. A Néva, Visztula és Volga folyók partjánál van letéve az új Európa és a jövő emberiség sorsa... A francia proletáriátus teljesen csatlakozik az orosz néphez. S ha egyszer kormányunk megkísérelné valami diplomáciai katonai vagy akár pénzügyi tekintetben a cár kedvéért a forradalom elleni intézkedést tenni, akkor az egész francia nép mint egy ember a legnagyobb erővel meg fogja azt akadályozni.

Epizódok

a csáktornyai választáson.

— Saját tudósítónktól.

Most, hogy megtörtént, konstataálni lehet, hogy ennél csodálatosabb és meglepőbb választás még nem igen esett meg Magyarországon. Mert hát nem-e csodálatos, hogy választás előtt való napon a néppárt jelöltje egyedül áll, este 6 órakor, mintegy tréfából jelölnek valakit — akinek 85 krajcár az összes vagyona — függetlenségi programmal és ez a pénztelen express jelölt 218 szótöbbséggel elviszi a kerület mandátumát a pénzzel dolgozó néppárti jelölt elől.

Erről a csodás és hihetetlen választásról akarok két érdekes epizódot közölni.

(Hogy történt a jelölés.)

Mikor Festetics Pál gróf megtudta, hogy egy csalóbanda keze közé került, visszalépett a jelölt-ségtől. Ez történt kedden reggel, a választás pedig szerdán volt. Nosza lett riadalom a függetlenségi táborban. Resteltek, hogy a néppárti kardcsapás nélkül vegye el a kerületet. Csüggedten tárgyaltak a Zrinyi-téren este 6 órakor, mikor kocsin arra hajtatott Filipich Lajos. Valaki önkéntelenül elküldte magát:

— Éljen Filipich Lajos képviselőjelölt!

Filipich mosolyogva köszönt vissza, de nem gondolt semmi rosszra. Mikor kocsija befordult a Hencsey vendéglőbe, a függetlenségek utána mentek és folyton éljenztek mint jelöltet.

Filipich fel sem vette ezt, hanem nyugodtan osonnászott. Egyszerre azután odalétek Viola Vilmos dr., László Béla dr. és Hivégi Miksa dr. és formálisan felsajnálották neki a jelöltséget. Az öreg ur először kedélyesen fogta fel a dolgot.

Uram — szölt — én legyek képviselőjelölt? Ide nézzenek, ez az egész vagyonom! s kivett 85 krajcárt!

Erre aztán valóságos vihar tört ki.

Nem kell a pénz! — csak a nevért adja ide!

— Nem pénzért szavazunk! — kiabálták összevissza a polgárok.

Mikor Filipich látta, hogy ennek a lóle sem tréfa, felkelt és fiesott.

— Kedves fiam — szölt a polgárokhoz — én meg vagyok bolondulva. Kérem azonban hagyjatok békében!

Am a kocsiig nem juthatott. Közre fogták, kapacitálták. Könyörögtek neki, hogy ne engedje át kardcsapás nélkül a kerületet a néppártnak.

— Polgártársaim! — szölt Filipich szemében már könnyek ragyogtak — én most felülök a kocsiira. Ha a Casino épületénél megemelem a kalapomat, akkor elfogadom a jelöltséget, ha nem, akkor nyugodjunk bele a változathatalanba.

Ezzel felült a kocsijára s megindult. De nem volt még a Casinónál, mikor felállt, megfordult és intett a kalapjával. Az izgatott tömeg egetverő ordításba tört ki:

— Éljen Filipich Lajos!

(Hogyan adták át a mandátumot.)

Mikor este 11 órakor nyilvánvaló lett Filipich győzelme, kocsin vágattak ki érte Drávavásárhelyre. Az öreg ur éppen olvasott, mikor berontottak hozzá, hogy jöjjen be Csáktornyára, mert a győzelem biztos.

— Édes fiam — szölt Jóságosan Filipich — az már mégsem szép, hogy öreg emberből ilyen bolondot csináltak.

— De nagyságos, uram — heveskedett a küldöttség egyik tagja — becsületszavamra mondom, hogy mienk a győzelem!

— Eh, — bosszankodott Filipich — nagyságos a vakapád! — Ezzel sarkon fordult, bement a hálósobájába és lefeküdt.

Am egy félóra múlva vágatva jött a másik küldöttség, megmondani, hogy 248 szóval győztünk. Miután a kaput zárva találták, teljes erőből megzörgették az ablakot. A gazdasszony kinézett és megkérdezte, hogy mit akarnak.

— Itthon a nagyságos ur? — kérdezték.

— Micsoda nagyságos ur?

— Hát a Filipich ur!

— Az már alszik.

— Eresszen be gyorsan bennünket a képviselő urhoz!

Az öreg gazdasszony erre az örömhírre egy ingben nyitott ajtót. A zajra alsó ruhában jött ki Filipich:

— No, mi az, mi baj?

— Nagyságos képviselő ur! Fogadja üdvözlőnkét! A csatát 248 szótöbbséggel megnyertük!

— Mit... micsoda?... Hát nem kalandoznak az urak?

— Kérdezte reszketve Filipich. A küldöttség szónoka már nem válaszolhatott, mert ekkorra odaérkeztek a derék drávavásárhelyiek és olyan éljenzésben törtek ki, hogy rengett még a fal is. Erre aztán megeredtek a képviselő könnyei. Gyorsan felöltözött és eljött Csáktornyára a mandátumért. Itt kijelentette, hogy a politikába sohasem viszi bele a felekezetséget.

Igy történt nagyjában a csáktornyai túrcsa választás.

Kálmán Pál.

HIREK.

— Zichy Aladár gróf titkos tanácsos. Jól értesült forrás jelenti, hogy a király Zichy Aladár gróf, személye körüli minisztert, a kanizsai kerület képviselőjét, augusztus 18-án titkos tanácsosi méltóságra emeli.

— Apáti kinevezés. Rák Endre, veszpréme gyűházmegyei áldozár, Erdődy Imre gróf gyermekeinek nevelője, az Erdődy grófi család kegyurága alá tartozó pécsi valóságos apátságot elnyerte.

— Petőfi halálának évfordulója. Ma, jul. 31-én van a gyászos emlékkü segesvári csata 57-ik évfordulója. Itt látták utóljára Petőfit s ha hihetünk egy szemtanu elbeszéléseinek, akkor a segesvári csata után ütötte agyon Petőfit puskatussal egy kozák, amiut hajdonfóvel a szántásban szaladt. — E napot számítjuk halála évfordulójának. A Petőfi körök a fővárosban és a vidéken megülik e kegyeletes napot.

— Igazgatóválasztás. Dobrovics Milán orsz. képviselővé történt megválasztása folytán a nagykanizsai kerületi betegsegélyző. pánztár igazgatói állása megüresedett. Ezt az állást tegnap töltötte be az igazgatóság, öt pályázó közül megválasztván, Révész Lajost, a Zala szerkesztőjét.

— A rendőrtisztviselők kérése. A nagykanizsai rendőrtisztviselők igen jogos kéressel fordulnak a város tanácsához, Ruhaátalányt kérnek, részint mert az egyenruha drágább a civilruhánál, másrészt pedig szolgálatuk a ruha gyors megrongálódását vonja maga után. — Különösen az éjjeli szolgálatban rongálódik a ruha, midőn a tisztnek részeg, kötekedő emberekkel gyűlik meg a dolga. A rendőrtiszt fizetése nem olyan fényes, hogy aránytalanul nagy összeget fordíthatnának ruházkodásra, az egyenruha pedig nagyon szánalmas benyomást kelt, ha nem olyan, mintha éppen a szekrényből vették volna elő. Tekintve, hogy nem nagy összegről van szó, a kérés pedig iudokolt, remélhető, hogy azt teljesíteni fogják.

— Villámcsapás. Zalabérről jelentik, hogy ott e hó 27-ikén nagy felbőszakadás volt. A villám felgyújtott egy 600 keresztből álló gabonakazalt, két embert agyonütött, kettőt pedig súlyosan megsebesített.

— Siófoki uszóverseny. A Magyar Testgyakorlók Köre, mint minden évben, az idén is megrendezte nemzetközi uszóversenyét Siófokon, mely vasárnap a lehető legszébb sikerrel folyt le. Külföldi uszó ugyan nem jelent meg a startnál, viszont jeles hazai uszók az egyes versenyekben majdnem teljes számmal voltak képviselve. A meetingre a rendező klub és a társaságok részéről vagy kézzel az utaztak Siófokra és tiszteletükre este fényesen sikerült tanomulatságot rendezett a fürdőigazgatóság a telepen. A Brüll Alfréd által kitűzött Balaton-vándordíjat mostani második győzelmével véglegesen a Magyar Testgyakorlók Köre nyerte meg Halmay Kiss és Hajós révén. A versenyen egyébként az új Zachár Imre kitűnő szereplése keltett leütünést, a ki nem sok idő múlva helyes training mellett legelső uszók sorába léphet. A verseny pompás rendezése külön dicsőretet érdemel, mert a hosszú programu meetinget alig két óra alatt, a legcsokélyebb incidens nélkül bonyolították le.

— Praktikus színész. Ruttkán — mint lapunknak írják — Gerő Jenő szintársulata játszik, melynek egyik tagja, Rajcsevics, igen praktikus módon fogta fel hivatását. Ugyanis előadás előtt bement a közönség közé és egy úrtól arauyórárt és láncot kért kölcsönképen, melyet az előadáshoz szükségesnek mondott. Az illető ur kölcsön adta az órárt, de előadás utána a színész a kölcsönkért órával együtt eltűnt. Most országszerte kőrözik a család színészt.

— Pádusi Szent Antal, mint alperes. A napokban ilyen címmel humoros hirt hoztunk. Erre vonatkozólag most a következőket közlik velünk: »Szabarban az ottani plebános egy »Szent Antal persely« nevű jótékony egyesületet alapított, amely a szegény hívők között ünnepnapok alkalmával élelmiszereket,

rulhat stb. osztott ki. A keresztény fogyasztási szövetkezet, több lévén a vezetőségben a jótékonyág iránti lelkesülés, mint az üzleti szellem, ezen jótékony egyesület bevásárlásai részére számlát nyitott. A Szent Antal persely bevásárolt, a mit csak kapott és így tekintélyes összeggel maradt adósa a szövetkezetnek. A szövetkezet azután csődbe ment következtében vive keresztül jótékonyági elveit és a szövetkezet követeléseit köteleességszerűen a kinevezett tömeggondnok hajtotta be. Mivel a törvény nem engedi meg a tömeggondnoknak, hogy a csődtömeg adósa közötti különbséget tegyen, a tömeggondnok a Szent Antal perselyt öpp úgy megkönyvézte, mint akármelyik másik adósa a csődtömegnek. Ez természetes is, mert elvégre a Szent-Antal persely éppen olyan jogi személy, mint a Nagykanizsai Takarékpénztár vagy például a Katholikus Legényegylet. A Szent-Antal persely illetve ennek vezetősége aztán ki is fizette a csődtömeg követelését. Az eset elferdítése esak boszu műve lehet; még pedig, hogy honnan veszi a boszu forrását, azt könnyen ki lehet találni. Vannak Szabarban emberek, kik mások pénzével akarnak jótékonyágot gyakorolni, s mikor a törvény fölön fogja őket és grümdolásaikért felelniök kell, beakarják mocskolni a tömeggondnok renumméját, aki csak törvényben előírt köteleességét teljesíti, midőn a követeléseit lelik ismeretesen behajlja.

A városi tisztviselők fizetésrendezése

A belügyi kormány a belügyi reformokkal kapcsolatban gondolkodni kíván a városi és vármegyeyel tisztviselők anyagi helyzetéről s illetve fizetésük rendezéséről. A kormány a városok állami dotációjának keretében a tisztviselők fizetésrendezése céljából ott, a hol szükségesnek mutatkozik, megokolt és méltánylást érdemlő esetekben a hozzájárulási összeg arányában megfelelő összeget bocsát a törvényhatósági költségvetések rendelkezésére. Nemrég több városi törvényhatóság jóváhagyás végett fölterjesztette Andrassy Gyula gróf belügyminiszterhez a városi tisztviselők fizetésrendezése dolgában hozott közigazgatási határozatokat s erre a belügyminiszter a következő nagyfontosságú rendeletet intézte az illető törvényhatóságokhoz: Habár teljesen helyeslem a városok közönségének ama törekvéseit, hogy tisztviselőik és egyéb alkalmazottaik javadalmazásának emelése után, nagy áldozatok árán is megfelelő képzettségű és anyagi gondoktól mentesített tisztikart óhajtanak biztosítani és ennek segélyével a városi közigazgatásának szilárd alapot kívánnak vetni, mégis e szabályrendeleteket bemutatott alakjukban elvi szempontból sem hagyhatom jóvá. Ugyanis első sorban nem helyeslem azt, hogy a tisztviselők és alkalmazottak fizetésrendezési intézményeinek meghatározása a városi szervezési szabályrendeletekből kiszakítottan, külön szabályrendelet útján eszközöztessék. A tisztviselők és egyéb alkalmazottak létszáma és javadalmazása a szervezeti szabályrendeleteknek oly elválaszthatatlan alkatelemét képezi, hogy az csak ennek keretében, ezzel szoros vonatkozásban nyerhet helyes megállapítást. Arra való tekintettel, hogy a városok szervezési szabályrendeleteinek újonnan megalakítására vonatkozó munkálatok ugyis folyamatban vannak, a városi tisztviselők fizetésrendezésének kérdését csakis az újonnan alkotandó szervezési szabályrendelet keretében tartom esaköszölniöknek.

— **Elvesztett csikók.** Várfoldön ma két csikót találtak bitangáságban. Az igazolt tulajdonos a nagykanizsai rendőrségnél jelentkezzen.

— **A Hülevy.** Mi az a Hülevy? Nem tulajdonnév, még kevésbbé egy spanyol zaidó költő neve, mint az némi reminiscenciák révén hihető lenne. A Hülevy egyszerű jelentősége rögtön kivillaglik, ha ide iktatjuk, hogy ma egy cigarettahüvelyt tartalmazó dobozt hoztak szerkesztőségünkbe és arról másoltuk le a következő felirást, mely piros fehér-zöld színben nemesi portékaképpen díszlik a dobozon:

„Egészségi Cigaretta Hülevy Progress Tiszta Gépgyártmány, nem lesz a munkás kézzel fújva és embert kóstóló nincs érintve. A Hülevy hemikusan tisztított vattával, mely a nikotint fel fogja ovatósan el van látva. Éa csak a nagy k. dohány üzletekben kapható. Francia osztrák magyar Progress Egészségi Cigaretta Hülevy gyár Kiszarolagós Árur — rakat osztrák magyar német ország részeire és Balkáni Varosoknak Progress Krakó Herrengasse 6.”

Jó médiumok.

— Saját tudósítónktól. —

Neukom hipnotizőr szombatesti szerepléséről tegnap röviden tudósítottunk. Ezt a tudósítást most a következőkben kiegészíti egyik munkatársunk, ki arról nevezetes, hogy egyfolytában huszonhét órát tud aludni, — ha hozzájön az állatias terén tehát szakember.

Nagyszámu és előkelő közönség jelenlétében... stb. Essünk át a reudes riportok sablonos bevezető részén: tehát Neukom altatott. Ha a morium epnyi eredménnyel teljesítene köteleességét, már rég nem örvendene európai renumméjauak.

Négy ember a szokásos pozitúrában ült a székeken és nézte a kések hegyeit, melyekben a villanyfény reflektálódott. A közönség igyekezett csendben lenni. Csak éppen akkor döntötték fel egy poharat, köhintett egy kis leány, trüsszentett egy kövér bácsi, mikor a médiumok már fele utban voltak a legedesebb álom országba felé. Neukom pedig teljes háromnegyed óráig dudolta fülükbe a ritmikus altatót: »Der hypnotische Schlaf... oh, wie süß... kein-Geräusch...«

Kein Geräusch... »Ne nevesen nagyszád! — hallatszott hátulról.

Kein Geräusch... puff! Valaki leesett a székéről.

Kétszer háromnegyed óráig kísérletezett a hipnotizőr azzal az eredménnyel, hogy azon éjjel reggeli hat óráig virrasztották a médiumok a kávéházban.

A közönség elégedetlen hangulatban eloszlott. A teremben Neukomon kívül már csak kevesen voltak, azok, kik maradék borait akarták meginni. Neukom egy asztalnál buslakodott nem várt kudarcán.

Kein Geräusch... légyzummogás sem volt hallható.

Ekkor én és két társam odaálltunk Neukom elé.

»Ne busuljon mester, akikkel ön az előbb experimentált, azok érzéketlen, vasidegzetű emberek. De itt vagyunk mi, kezeskedünk rola, hogy mi aludni fogunk, mint három mormota. Önnek mester az a vágya, hogy altathasson, a miénk pedig, hogy aludhassunk. Mester, kein Geräusch — és mire ön háromszor tarkónkba szurja a gombostűjét, mi aludni fogunk, mint Harold Harfagar király a tenger fenekén.»

»Aludjatok, fiaim és ne legyen álmatok! — mondta a mester örömtől csillogó szemekkel és mi már is a széken ültünk.

»Der hypnotische Schlaf...« tündöve néstem a csillogó kőhegyet. Mindinkább tá-

volodni látszott tölem, az altató dudolgtása pedig olyan, édes volt, milyent huszonégy év előtt dajkám produkált, aki cigányleány volt. Nem tudom, mi történt aztán. Utolsó megfigyelésem az volt, hogy a szomszéd barátom felém nyújtotta karját, megsimogatta nyakamat és azt mondta: »Katicám.«

Nem tudom, meddig tarthatott boldog álmodásom. Arra ébredtem, hogy elihéredett arccal, rémülettől megev szemekkel, hevesen rángat a mester.

»Maga kicsoda? — kérdeztem megjelpetve.

»Hála Isten.« A mester kebléből a megkönyvülés sóhaja tört elő. »Hát nem halt meg?«

»Én? Már miért haltam volna meg? Igen édesen aludtam és éppen Óröla álmodtam. Mester, soha nem bocsájtom meg, hogy éppen most költött fel!«

Ekkor láttam, hogy az egész közönség körénk csoportosult és ijedten néztek bennünket.

»És a barátai?« — kérdezte Neukom.

Ekkor két egészséges torok csábító horkolása rengette meg a terem asztaltársasági vilharoktól edzett falait.

»Parancsára, — igen édesen alusznak Szegényeknek, régen volt már ilyesmben részünk.«

Neukom dühös lett:

»De hisz önök!...«

Igen, mi köteleztük magunkat, hogy mesés könnyen elalszunk, azt azonban elfeledtük kikötni, hogy önnek nem áll jogában bennünket fölköltetni. Tetszik tudni, tegnap is hajnalban feküdtünk le.«

Általános derü.

»Es tulajdonképen kicsodák önök?«

Ujsgátrók vagyunk, kérem szépen. Sempar.

Táviratok és telefonjelentések.

A nagykörösi jelölés.

Nagykörös, július 31. A nagykörösi választók egy része ma dr. Perl Soma fővárosi ügyvédet jelölte függetlenségi programmal. A jelölésről Perl még a délelőtt folyamán értesítették, ő azonban kijelentette, hogy azt nem fogadja el, mert nem tartja magát arra méltónak, hogy Eötvös Károly után ő képviselje Nagyköröst. E válasz után Perl jelölői szintén Barabás pártjához csatlakoztak. Barabás megválasztása bizonyos. A választás augusztus 2-ikán lesz.

A miniszterek a királynál.

Bécs, július 31. (telefon.) Wekerle Sándor miniszterelnök és Andrassy Gyula gróf belügyminiszter Bécsbe érkeztek és a magyar miniszterium Bankgassei palotájába szálltak. A két miniszter a délelőtt folyamán hosszabb ideig tanácskozott egymással. Délben mindketten Ischlbe utaztak, hol őket a király holnap kihallgatáson fogadja.

Budapest, július 31. (érk. délután fél 6 óraker.) Ischlból ma délután újabb távirat érkezett, mely azt jelenti, hogy a király még ma kihallgatáson fogadja Wekerlét, míg Andrassy holnap járul a király elé Wekerle holnap ismét audienciára megy.

A székesi püspök sajtótere.

Lőcse, július 31. Párty Sándor székesi püspök ma nyomtatvány után elkövetett rágalmozásért és becsületsértésért pert indított a »Népszava« szerkesztője ellen, mert ez utóbbi számaiban súlyos támadásokat intézett a püspök ellen, kit cikkeiben rágalmozó gazembernek, elvetemült fráternek nevezett.

Sztrájk a fővárosban.

Budapest, július 31. A budapesti légszergyári építkezésnél ma reggel az összes munkások sztrájkba léptek, minek folytán az építkezés ma egész nap szünetelt.

Gázrobbanás áldozatai.

Innsbruck, július 31. Innsbruck közelében ma megrendítő szerencsétlenség történt. Egy hegyoldalban vasuti alagutat építenek. Munka közben ma gázrobbanás történt, mely két munkást megölt, tizenhatet életveszélyesen megsebesített. A vizsgálatot megindították.

Vasuti szerencsétlenségek.

Két helyről jelentenek ma nagy vasuti katasztrófát:

Páris, július 31. A kölni gyorsvonat Solve állomás közelében eddig ismeretlen okból kisiklott. A mozdony és a szerkocsi a vasuti gátról lezuhantak. Több ember életét veszítette és igen nagy a súlyosan sebesültek száma is.

Hamburg, július 31. A vasuti állomás közelében ma egy gyorsvonat kisiklott, — minek következtében tizenkét utas megsebesült, a vonat gépéze — és fűtője pedig meghalt.

Orosz forradalom.

Varsó, július 31. Borabod kerületi kapitányt ma agyonlőtték. Valószínű a gyilkosságot összeesküvők követték el. A tettesek elmenekültek.

Szöveg szerkesztő: Nagy Samu.

Laptulajdonos és kiadó:

FISCHEL FÜLÖP FIA.

Nyiltér.*)

ВЕСНИКЪ.

Minda on ismerőseimnek és jó barátainak, kiktől Budapestre való távozásom előtt személyes búcsút nem vehettem, ez uton mondok Isten hozzádot, és kérem tartsanak meg azives emlékezetükben.

Malovecz Mihály.

Egyenlősen mérték.

A felnőtt embereknek fontos ügy a nyár. A természet nyáron nyújtja a legzsámogabb adományait és a dolgozó emberek sok milliójának a nyár a hős várt szabadságot hozza meg, az időtöltésre való időt, a mely új erő győztetésre szolgál a téli utó kemény küzdelemhez, a mely manapság mindig nehezebbé válik az egy-igibbel kíván a lélektől és a lelettől. Nem ezzel a mértékkel mérni azonban a nyár adományait az emberiség legfőbb részének, az ifjúlított gyermekeknek, csaknem minden és nevezetesen a gyermekeknek, akik az anyatejel nélkülözni kénytelenek, a

Vettünk nagy mennyiségű női, férfigyapru-, selyem- és bu-tor szövet-kelméket, melyeket meglepő olcsó áron bocsájunk a nagyközönség rendelkezésére.

KREISLER és SCHLESINGER Nagykanizsán, Erzsébetkirályné-tér, Szeidmann ház.

Butor.

Elköltözés végett egy szoba butor jutányos áron azonnal eladó.

Kölcsey-utca 3. szám.

Fiatalemberek, mint molnártanoncok felvételnek

Franz Lajos és Fiai cég gőzmalmbában Nagykanizsán.

Minden utatér és utóanyasú baktetősé.

Kegyedül valódi Thierry balzsama

csapánzöld apáca véjleggyel. Törv védve. Nagya híres felidomhatlan emész-tési zavarok, gyomorgörös, kolika, katarhus, melhaja, influenza stb. stb. ellen. Ára 12 kis vagy 6 keltőse öre; vagy egy nagy keltőse öre; szakszámiz-zott szárral 5 koronás bérmentve.

Thierry Cantolina kendosa közismert mint

Attelrechtel Balsam... A Thierry in Prograda...

...es plus attel minden meg oly idült sebek, gyulladáások, sérülések, dagyanatok és kelések ellen. 2 tégely ára K. 3.80 bérmentve, előzetes pénz-beküldés vagy utatér mellett. —

Thierry A. gyógyszerháza Prograda

Leírás több szer köszönőlevéllel ingyen és bérmentve. Központi raktár Bécs: Karl Brady gyógyszerháza. Fő-raktár Budapest: Török József gyógyszerháza. Egger gyógyszerháza; Lugos: Vörtes L.

Fonyód-Bélatelepen a Balaton mentén a Hlatkó-féle villában

egyes kettős és hármas szobák kiadandók a koronától kezdve egyes szobák egész 5 koronáig naponta.

Távolság: az állomástól és fürdőhöz 4 perc. Vendéglő közvetlen mellette.

Bővebbet Hlatkó János villatulajdonosnál.

Advertisement for 'Marg-féle Glycerin szappan' (Marg-féle Glycerin soap) with decorative text and a small illustration.

Advertisement for 'MAYER KÁROLY' (Mayer Karoly) featuring a portrait and text about a business or service.

Advertisement for bicycles, featuring an illustration of a bicycle and text for 'Helical Premier' and 'The Champion' models.

Advertisement for 'Fischel Fülöp Fia' (Fischel Fülöp Fia) with the headline 'Nélkülözhetlen' (Indispensable) and details about a book or publication.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Nagykanizsa,
Fischel Fülöp Fia könyvkereskedésében,
Városház-palota.Telefon: Kiadóhivatal: 103.
Szerkesztőség: 78.

Előfizetők és hirdetések:

Fischel Fülöp Fia könyvkereskedésébe
intézendők.

ZALAI

POLITIKAI NAPILAP

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Helyben házhoz hordva:

Egy hóra . . . . . 1.- K.
Negyedévre 3.-
Félévre 6.-
Egész évre 12.-

Postai küldéssel:

Egy hóra . . . . . 150 K.
Negyedévre 450
Félévre 9.-
Egész évre . . . . . 18.-Megjelenik naponként este 6 órakor
Ünnepnapok kivételével.Felolós szerkesztő: SZALÁY SÁNDOR.
Szerkesztő: RÉVÉSZ LAJOS.

Egyszám ára 6 fillér.

Bizalmunk a nemzet erejében.

Nagykanizsa, augusztus 1.

A képviselőház einapolta üléseit október tizedikéig. Harmadfél havi vakáció előtt állunk. Reményteljes vakáció ez, mely a mindenki által várt cselekedeteknek bevezetője. Ami eddig történt, az alig különbözött azoktól az időktől, amikor még egy hatalmas aulikus többség állott egy gerinctelen kormány háta megett. A függetlenségi többség, akár a régi szabadelvű párt, kezes bárány módjára szavazott, mert tudja, mi a becsület, tudja, hogy mit jelent az adott szó. Ez példa lefelé, — de példa felfelé is.

A parlament szünetel és mint mondtuk, ez azt jelenti, hogy most készítik elő azt a munkát, amelyből alkotások születnek. Az állami gépezetnek rendes kerékvágásba zökkenése megtörtént, fivetik az adót, mint a parancsolat, vagy mint a zalai magyar mondja:

— Most már fizetni kő, mert kiűtött a szabadság!

Attól a munkától, amelyet most készítenek elő, a szabadságnak a biztosítását várjuk. Alkotmányunk megmozgatott pilléréinek megerősítését, a »solák-k elűntetését várjuk és követeljük, azt akarjuk, hogy jogunkat önálló, nemzeti államiségünk kiépítéséhez többé kétségbe ne vonhassák oly biztosítékok létesítésével, a melyek egyuttal pallosa, lángostora legyenek annak a siserahadnak, amely az alkotmány romjai alatt élte vig napjait.

És ha leraktuk azokat a védelmi alapokat, amelyek fennállásunk gránitjai, ha megadtuk azt, ami a népé, akkor legyen vége az átmeneti időszaknak.

Jól mondja Kmety Károly egyik cikkelyében; a legnagyobb emberek is lejáráthatók cselekedetek nélkül. Ha a mostani kormány nagy férfait arra kárhoztatná, hogy nevükkel, befolyásukkal csak azt fedezzék, ami Ausztriában kedves, — akkor Wekerle, Kossuth, Apponyi, Andrássy nimbusza csakhamar lebegő köddé, burorékká válnék.

Est tudják a kormány férfai is. — ily irányban nyilatkoztak is, hogy ami eddig történt, azzal kénytelenek voltak és hogy az, ami most következik, az lesz a nemzeti munka.

De lehetne-e mást feltételezni, mint azt, hogy az erőteljes ébredés küszöbére csak ezután fogunk rálépni? Ha Wekerle, Kossuth és társaik és mindazok, akik ma a nemzet feltétlen bizalmának, hitének, egy szebb jövő reményének a letéteményesei, bármily kényszer hatása alatt, az eddig rajtunk élőködött osztrák reakció szolgálatára letnének kárhoztatva, ami különben képtelenség, a nemzetben élő eleven eszme ugy elseperné őket onnét, mint ahogy odaemelte a vezérhelyre, lelke nemesebb vágyakozását követve.

Az odvak baglyai ugyan mindenfelől huhogják a nemzeti kormány veszedelmét, hogy Bécs is a reakció karmai között vergődik, de ez minket meg nem téveszthet. Mi tudjuk, lelkünk mondja, hogy elkövetkezik a jobb kor. El kell következnie. Főnt belátták, hogy beasúletes emberek intézik egy becsületes, szabad életre jogosult nemzeti sorsát és többé ki nem térhetnek az elől, hogy ennek a nemzetnek megadják azt, ami megilleti.

Popovics Sándor — pénzügyminiszter. — Bécsből jelentik nekünk: A Neues Wiener Tagblatt állítólag feltétlenül megbízható forrásból arról értesül, hogy a magyar pénzügyminiszterium vezetésében legközelebb változás áll be. Wekerle lemond a pénzügyi tárcáról és helyébe a király Popovics Sándor államtitkárát fogja miniszterré kinevezni. Hír szerint ez a változás már Wekerle ischli tartózkodása alatt megtörténik.

Szilágyi Dezső emléke.

Nagykanizsa, augusztus 1.

Nem a visszaemlékezés gyakorisága, hanem hasznosságuknak és érteimi erejüknek mértéke szabják meg a kiváló emberek nagyságát. Olyan esetekben, hol ez a hasznosság nagyon közvetlen volt és egészen közelről érintkezett az életünket uraló kérdésekkel, az elfeledés folyamata sem áll olyan gyorsan be, mint az átlagemberek emlékével szemben. Ötödázor borítják be halála óta Szilágyi Dezső sirbantját a nyári nap sugarai világító fényükkel, de ez öt év alatt szívünk kegyeletében az iránta való hála és tisztelet egyszer sem kisebbedett meg. Az ő munkásságában mélyen belenyúlt a magyar politikai élet kardinalis viszonyaiiba és olyan termőanyagot vetett rája, mely azóta sem szűnt meg gyümölcsöző erejét munkálni. Szilágyi Dezső működésének korszakos jelentősége különösen egy kérdésben vált minden vitán és félreírtesen felülvalóvá. Kora liberalizmusával szemben az ő liberalizmusának feltámadása jelenti nemzeti politikánk reneszáncát, mert amíg amax liberaliz-

mus cim alatt elvtelen opportunizmust űsött, ő a liberalizmusba visszahelyezte nemzeti politikánk nagy hagyományait, melyek a negyvennyolcas alkotások forrásából fakadtak, Esztr volt az általa képviselt program nemzeti és modern egyszerre s ez okorta hatásának azt az egyetemes voltát, mellyel a nemzet minden rétegében találkozt.

Mit kell értenünk liberalizmus alatt? Körülbelül ez a kérdés volt az a feladvány 1867. óta a kormányok számára, melyre feleletet és bizonyítékokat várt minduntalan a nemek. Deák liberalizmusából Tisza hosszu uralma alatt olyan jelző lett, mely fedezte a reakció és a megalkuvás minden szélsőségeit. A Tisza-korszak gyakorlatában a liberalizmus összepréselve, eltorzítva és kiszikkadtan jutott rá a körtrekeső kormányokra, amíg Wekerle Sándor és Szilágyi minisztersége idején ujból meg nem kapta eredeti tartalmát és ezzel ragyogását. Igazi liberalizmust ez a korszak teremtet Magyarországon, melynek két képviselője haladó irányt is megjelölték abban a programban, melyet miniszteri székfoglalójuk alkalmával adtak. „A jog egyenlő hatalmas kapocs és fontartó erő, ha az állampolgári egyenlőség eszméjének megfelel” — mondta ekkor Szilágyi Dezső és ugyanezek a szavak hangzótlak el Wekerle ajakáról, mikor az egyháspolitikal reformok hatalmas munkájában a nemzeti szempontok érvényét igazolta. Szilágyinak ebben a kabinetben, a Wekerle oldalán alkalom kínálkozott a maga programjának kiépítésére annál inkább, mivel annak legkisebb részlete összehangban állott a kabinet fejének programjával. És ebben a kabinetben, az utóbbi évek kormányzati érájának körülbelül legnagyobbikában öltöz testet a nemzeti állam lényegének, hivatásának és rendeltetésének szabatos meghatározása ama célból, hogy az összes kormányzati tevékenységnek célját és irányát megzabja.

Igazságügyi tárcának átvételekor tolmácsolta Szilágyi ennek a liberális és nemzeti szellemben fogantatott programnak főbb alapvetéseit, melyek nemsokára szintén igazolták, hogy nemcsak ellenmondás-nélkül való, hanem csakis e szempontok összeegyeztetésével válhatik Magyarország nemzetileg egységes és liberális. Igazolói voltak a Wekerle és Szilágyi alkotásainak összes tényei e nagy elv igazságának, melyet Szilágyi körülbelül így fejezett ki: Egy olyan államban, mint a miénk, vallás, nemzetiség, társadalmi élet, állás, gazdasági érdekek különbözőségeket teremtenek és tartanak fenn. Ennyi megoszlási tényezővel szemben az összetartó kapocs a kulturának nemzeti jellegében és egyöntettségében, a jogintézményeknek és az államzervezetnek egységének és a szervezetnek egységes vezérének szerinti való működésében kell, hogy érvényesüljön.

Ez a program gyakorlatba átvive és a liberalizmus szellemében alkalmazva nem elnyomást, sem kiszakkmányolást, sem a legnagyobb állami érdekekkel ellentétes irányzatot nem jelent, hanem lehetőségét és biztosítását mindannak, ami egy tökéletesebb és szervezettebb jólétre vezető mun-

kának feltétele. Ebben a szellemben foly a Szilágyi politikai tevékenysége és így indult meg a kormányzat vezetésére Wekerle személyében az a kabinet, mely most új erővel és új díszekkel, ugyancsak az ő vezetése alatt az ország sorsát kezébe vette. A Szilágyi Dezsa emlékének az a tény megadja a nagyobb jelentőséget, eiseinek és rendszerének diadalát pedig hirdeti ugyancsak az a tény, mely bizonyítja egyben, hogy ideig-óráig győzedelmeskedhetik minden rontó és becstelen irányzat, de az igazság győzelmét a legromlottabb rendszer sem képes megakasztani. Őt évvel halála után az az elégtétel száll sirja felé Szilágyi Dezsónek. És ebben az elégtételben, mely a jó győzelmének a gonoszság felett való apoteosisa, igazolódik az ő politikai lángelméjére nagysága, mely megjelölte az utat és az irányokat, melyek a nemzeti állam kiépítésében az ország egyetemének érdekében minden becületes kormányának haladni kell.

HIREK.

— **A rendőrség szaporítása.** Röviden megemlékestünk arról, hogy Deák Péter főkapitány beadványt intézett a város tanácsához, melyben a rendőrlégénység szaporítását kéri. Miután a kérés indokolt, a tanács elhatározta, hogy azt pártolólág viszi a képviselőtestület elé, — mely valószínűleg szintén méltányolni fogja a kérelem időseitü voltát és teljesíteni fogja azt. Ma alkalmunk volt olvasni a főkapitány beadványát, mely kimerítő és alapos munka. Hivatkozik a lefolyt sztrájkperiódusra, mely kétségtelenné tette, hogy a rendőrség mai légénységi állománya nem kielégítő. A beadvány az állományt tíz rendőrrel kívánja szaporítani, hogy azonban ez ne járjon a városra néve egyszerre nagy tétellel, a tíz rendőr akceptálását 5 esztendőre osztja fel, tehát öt éven át minden esztendőben csak 2 új rendőrt alkalmaznának, ami évente 2000 korona kiadást jelent. Ugyanebben a beadványában jelenti a főkapitány, hogy a sztrájkok alatt gyakoribb volt a csendőrökkel való érintkezés és ebből azt a meggyőződést merítette, hogy azokat merev szolgálati szabályaik nem képesíti eléggé a városi szolgálatra. Ezért, de meg mert a mai viharok nem kedveznek a városi csendőrség intézményének, a főkapitány ismeretes előbbi beadványát, melyben azt javasolta, hogy Nagykanizsán városi csendőrséggel helyettesítsék a rendőrséget, mellőzni kéri. Magunk részéről azért is hiszük, hogy a rendőrség szaporítását a képviselőtestület el fogja határozni, mert, mint ismeretes, Andrássy gróf belügyminiszter a májusban nála járt vidéki rendőrkapitányoknak kijelentette, hogy a városi rendőrségek államosítását ő politikai szempontból határozottan ellenzi. Ilyen formán tehát miénk marad a rendőrség és eltartásának gondja. Annak pedig szükségét érezzük, hogy mai állományát tetemesen megnöveijük.

— **Felhívás a polgárokhoz.** Vécsey Zsigmond polgármester, — mint értesítünk, — a napokban felhívással fordul a város közönségéhez. Értesíti a közönséget, hogy a dalosversenyre mintegy 600 vendég érkezik a városba, kéri tehát, hogy a magánosok ezek részére lakást adjanak. Tudomásunk szerint, a vendégszerető házigazdák közül már is többen jelentkeztek és az ideérkező vendégek egy részének ellátásáról már gondoskodva van.

— **Nagykanizsa népeisége.** Nagykanizsán július hóban született 80 gyermek, kik közül törvényes 33 fiú és 28 leány, házasságon kívüli 11 fiú és 6 leány, 2 fiú gyermek pedig halva született. Elhunytak száma 68. Házasságkötés céljából 21 pár jelentkezett és 11 pár házasságot kötött. Vegyes házasság 3 esetben jött létre. Természetes szaporodás július hóban 12 lélek

— **Lebontják a főúti viskót.** Akinek kifogása van a város külső formája ellen, az első sorban abból indul ki, hogy a Főútat olyan egy viskószerű épület ékteleníti el, mely a legsötétebb Cigány-utcában is botrányszamba menne. És ez az épület, mely tudvalevőleg Batthyány hercege, éppen a monumentális városbárával van szemben. Nos, hát ez a viskó el fog tűnni a város színéről. Mint bennünket értesítenek, szeptember elsején kezdik lebontani és Morandini már is készíti az új épület tervét.

— **A lövöldöző bicikli.** Bátor legény lehet Paizs Károly, mivel az alábbi hősi eset tegnapelőtt megesett. Paizs Károly a nagykanizsai Weisz Kálmán varrógépraktáros cég szolgája. Tegnapelőtt megbízták, hogy kerékpáron menjen ki Récsére és ott őrletti ügyeket intézzen el. Figyelmeztették azonban, hogy ha pénzzel tér vissza, a Békás tó táján vigyázzon, mert ott cigányok tanyáznak. — Paizs délután érkezett vissza Récséről, azonban gyalog és egyenesen a csendőrökhöz ment. A képből nagyon ki volt kelve, ruhája poros volt és előadta a következőket. Midőn Récséről kerékpárján hazafelé tartott, eszébe jutott, hogy a Békás tónál cigányok tanyáznak. Ezért meggyorsította haladását és már azt hitte, hogy túl van a veszélyes helyen, midőn lövés dördült el és ő leesett a gépről, melyet lövés ért. Láttá is, hogy a lövés egy száz lépés távolra levő bokorból jött, hol cigányok tanyáznak. Ő nem vette tréfára a dolgot, hanem a kerékpárt ott hagyta az úton, maga pedig, ahogy csak győzte, futott a város felé. A dolog azonnal rejtélyesnek tűnt fel a csendőrök előtt, mert a cigányok már napok előtt távoztak a határból. Két csendőr Paizsszal azonnal kiment a Békás tóhoz, hogy a helyszínen nyomozzanak. Első nagy meglepetésük az volt, hogy a kerékpár még mindig az úton hevert. Második észrevételük pedig, hogy az a bizonyos bokor nem száz lépésnyire, hanem közvetlenül az ut mentén áll, továbbá ez a bokor olyan sűrű, hogy abban ember nem rejtőzhetett el. Amint-hogy emberi nyomok a bokor táján nem is láthatók. Kezdték hát a dolog mind rejtélyesebb lenni. Ám a megoldás nem késett soká. Megvizsgálták a kerékpárt és kiderült, hogy a nagy rohanásban annak gumija felpattant és eközben az dördült akkorát, hogy Paizs azt puskalövésnek vélte. Ez a vélelem pedig éppen elég volt ahhoz, hogy a bátor legény hátrahagyja biciklijét és lélekszakadva rohadjon a városba merénylőtről, rabló cigányokról jelentést tenni. Amint tehát látnivaló, Paizs Károly egyszerű állása dacára is előkelő fantáziával rendelkezik.

— **Mezőgazdasági gyáripari szövetség.** A Vasmegegyi Gazdasági Egyesület kezdő sére Vas, Zala, Veszprém, Sopronmegye gazdái nagyszabású mezőgazdasági gyáripari szövetezetet létesítenek. A szövetezet célja lesz a dunántul, első sorban Szombathelyen mezőgazdasági jellegű gyárakat létesíteni. Legelsőnek árpadaragyárat állítanak fel, de tervbe vették egyidejűleg malátá és burgonya keményítő gyár berendezését is. A szövetezet átvész egy már meglévő 150 wagon napi

termelőképeségű gyárat s azt kibővíti 400 wagon termelőképeségűvé. A gyáralapítási mozgalom élén Dunántul legelőkelőbb gazdái állanak. Érdekellet várjuk, vajon jut-e a gyárakból valami Zalának is. Ezt Hertelendy Ferenc jóindulata, ki a vállalatnak szintén élén áll, talán biztosíthatná nekünk.

— **Szerencsétlenség cseplőn közben.** A cseplőgépek szomorú áldozatainak száma ismét növekedett eggyel. Hiába, aradás van, a statisztikának is kell aratnia. Az áldozat neve Madarász Erzsébet, aki egyébiránt kövágószőlősi s Cserkuton dolgozott cseplőgép mellett. Madarász Erzsébet a kéve feladásánál volt alkalmazva. Munkája közben egyszer szerencsétlenül megcsuszott s a gépbe esett, amely éhes, kegyetlen fogakkal ragadta meg a szerencsétlen leányzót. A közelben állók látták a borzasztó balesetet, a távolabb dolgozók pedig a leány kétségbeesett sikoltására szaladtak oda. Néhányan megkapták Madarász Erzsébet testét s ki akarták rántani a gép veszedelmes torkából. De mivel a gépet nem lehetett azonnal megállítani, a leány felsőteste elszakadt a két lábától; élete azonban nem aludt ki. A borzasztó szerencsétlenség áldozatát a kózkórházba szállították, ahol az ügyészségi vizsgálóbíró kihallgatja, hogy meg lehessen állapítani, kit terhel a szerencsétlenségért a felelősség.

— **Csoportházat bontják?** Ezuttal még nem a mérnöki hivatal által kirendelt munkások, hanem a természeti erők, a szél és eső fölváltva a csiga sietségével városunk fő parkánytelepét, az Erzsébet téren levő „csoport házat” lassan, de biztosan bontogatja és már oly előhaladt állapotban van, hogy a Roxgonyi útcá torkolatából nézve, emberi erő munkájának is beillik. Mondja valaki, hogy a mérnöki hivatal nem leleményes. A csoportház lebontására legelősebb munkaerőt, a szelet és esőt használja fel. Valószínű, hogy a városi pótdadó ennek révén is csökkenni fog.

— **Az ipari szakoktatás emelése** Kossuth Ferencz kereskedelemügyi miniszter — mint a Budapesti Tudósító jelenti — a hazai ipariszkolákon működő tanároknak alkalmat kívánván nyújtani arra, hogy a gyakorlati ipar újabb vívmányát s a műipar fejlődését közvetlen tapasztalatok után megismerjék és szakismereteiket gyarapítsák, a nyári szünetidőben a tanítószemélyzet több tagját külföldi tanulmányutra és a milánói nemzetközi kiállításra küldte ki, a tanítószemélyzet egy másik része pedig a fővárosban műipari irányú szaktanfolyamot szerveztetett. Az Európa nagyobb városaiba kiküldött tanárok nagyobb gyári berendezéseken kívül főleg kísérleti állomásokat és iparmúzeumokat továbbá újabb gyártási eljárásokat tanulmányoznak. A vidéki ipariszkolai tanárok részére a budapesti felső ipariszkolában szervezett tanfolyamon vezetésével a miniszter Gaul Károly felsőipariszkolai igazgatót, Havranek Ferencz orsz. rajztanárképző és Faragó Ödön áll. felsőipariszkolai tanárokat bizta meg. A tanfolyam, mely a faipari szaktantárgyakat, alakant, műtörténetet és műipari tervezést karolja fel, a résztvevő tanárok bemutatatták az iskoláikban tanulók részéről készített rajzbeli dolgozatokat, melyeket módszertaniag megvitattak, tervezési és rajzgyakorlatokat végeztek s a főváros nevezetesebb műipari telepeit és kulturális intézményeit tanulmányozták. A négy héti tartott tanfolyam július 28-án ért véget.

— **Kegyelem a rekrutáknak.** Ma reggel megelénkültek a nagykanizsai kaszárnyák

együtt az ország valamennyi kaszányái. Bevonultak az ujoncok. Az időjárás éppenséggel nem kedvező a hadtudományok bevezető részeinek elsajátítására. De most hirtelen megszólt a hadügyminiszter szíve a rekruták érdekében. Két rendelet is érkezett tegnap a hadkiegészítő parancsnoksághoz. Az egyik azt hagyja meg, hogy az ujoncokat a kánikula hónapjaiban csak hajnali négy órától reggeli hétig, délután pedig csak négytől hatig, szóval csak a hűvösebb órákban tanítsák be a katonai járomba. — A másik rendelet még gyöngédebb. Szigorúan megparancsolja, hogy a rekrutákkal a legembersége sebben bánjanak. Mert hát az utóbbi esztendőben sokan úgy meg voltak elégedve a katonárettel, hogy egyszerűen a halálba másították be előle. Rendelet a gyötrelmek ellen van hát kettő is egyszerre. Volt már eddig is és mégis szaporodtak az öngyilkosságok. Ebből csak az tűnik ki, hogy nem az a fő, hogy meglegyen az a miniszteriumi rendelet, hanem sokkal fontosabb, hogy meg is tartsák az őrmester, a kadét, a hadnagy, urak és általában mindazok, akiket illet. Akkor majd az öngyilkosság is kevesebb lesz tén katonáknál.

— **Kérdődik a vadászat.** Ma lekerültek a szegről a pihenő Lankaszterek és megindult a csonttá aszott tarlókon a foglyozás. Augusztus 15-én kezdődik tulajdonképpen az igazi vadász-szezon, mert ekkor már a foglyon kívül fácánra, fűrje is szabad puskát emelni és ami legfőbb, ekkor kezdődik meg a tapsifülesek veszedelmének korszaka is.

Eső . . . napsupár . . .

Jelenet egy közeli nyári vendéglőben.

Történik egy ugy nevezett kirándulóhelyen. Palliban, Lazsánakon, Kiskanizsán, esetleg Sáncon.

I.

Régen öt órákor.

A vendéglős (a feleségéhez, a ki a vendéglős kénye mellett felállított kis obszervatóriumban vizsgálódik): Na . . . na ?

A feleség (hosszú távcsövel kutat az égbolton, aztán lekiált): Kedvező jelek . . . semmi csapadék, semmi felhő.

A vendéglős (lázas örömmel): Igarán ?

A feleség: Ha mondom: Eszek le erről a létráról, ha ma sem lesz jó idő.

A vendéglős (magába): Legyen jó idő, de te azért leeshet az létráról (ordítva). Hé Jani, Panni, Fruzina, összehajolj az összes csirkéket, bemenni Kanizsára sörért, húsért, de rögtön! (Lázas munka, roppant összegeket fektetnek be fölmi szerékba.)

II.

Délelőtt 10 órákor

A vendéglős (komoran az égbe mutat): Látod azt a felhőt ?

A feleség: Az semmi, az egy bárányszőr, az egy szelíd felhő, abból még sohasem volt eső.

A vendéglős (rettentő hangon): Ne is legyen. Tudod-e, hogy 35 forintom fekszik csak juhtúróban.

A feleség: Abris, te nagyon könnyelmű vagy . . . Abris, minek vásároltal annyi juhtúrót.

A vendéglős: A reggeli jóslatod alapján és megígérem neked, hogy megfojtalak, ha tértől . . .

A felesége: Abris legyen eszed. Légy vidám. Abris — látod a jó napsugárt.

III.

Délután 1 órákor.

A vendéglős (öklöt rázza az ég felé): Isten, isten !

A felesége (több ízben elájul).

Az eget komor felhők borítják. Esik. Fúj a szél. Úgy látszik, hogy sohasem fog többé kiderülni.

A vendéglős (ordítva): Eresszék el a csirkéket !

Juci: De már félig meg-vannak kopasztva.

A vendéglős: Nem baj, azért eresszék el, had szaladgáljanak csupaszon a nyomorultak . . . Küldjétek vissza, a sört, a juhtúrót, — vegyétek vissza feleséren . . . (Nagypakolás, élelmiszerekkel megrakott szekerek vonulnak vissza a városba).

A vendéglős (a feleségéhez): És most gyere be, majd számolunk a reggeli jóslatért.

A felesége (könyörögve): Abris ne légy kegyetlen !

IV.

Délután 5 órákor.

Az idő gyönyörűen kiderült. A kirándulók ösönlenek és ellepik a vendéglőt, — követelnek sört, bort, csirkét, szalámit, juhtúrót.

Vendéglős (kinos zavarban): Nem szolgálhatok uraim, hanem ha talán tetszik egy kis hideg kutyiz és sósperce . . .

Vendégek: Menjün a pokolba . . . Ide sem jövünk többet (káromkodva el.)

A feleség (mémi kárommással): Látod Abris ! . . . rossz volt a jóslás ? (Ujabb családi tragédia. A városban az emberek így beszélgetnek: nincs jobb üzlet a nyári vendéglőnél).

Melchior.

Táviratok és telefonjelentések.

Királyi kéziratok.

Budapest, augusztus 1. A hivatalos *Budapesti Közlöny* mai száma két királyi kéziratot közöl, melyek Wekerle Sándor miniszterelnökhöz vannak intézve. A leiratok egyikében Ő felsége a monarchia két államának a közös kiadásokhoz való hozzájárulását közli egy esztendőre az eddigi arányban, a másik pedig a delegációk határozatainak szentesítését tartalmazza.

Bécs, augusztus 1. A hivatalos *Wiener Zeitung* ma két királyi leiratot közöl, melyek a magyar hivatalos lap közleményeivel megegyeznek. A kéziratok Beck báró miniszterelnökhöz vannak intézve.

Miniszterek a királynál.

Ischl, augusztus 1. *Wekerle* Sándor miniszterelnök ma délelőtt 11 órákor kihallgatáson jelent meg a királynál. A kihallgatás másfél óráig tartott. Mint megbízható forrás jelenti, ezuttal a folyó ügyeken kívül szóba kerültek a delegáció egybehívására vonatkozó intézkedések, valamint megbeszélétek a király őszi magyarországi tartózkodását is. A miniszterelnök után délben

Andrássy Gyula gróf belügyminisztert fogadta a király. Hír szerint *Andrássy* több főispáni kinevezést terjesztett a király elé, ezenkívül tájékoztatta a királyt azon alapelvekről, melyek szerint a magyar kormány az általános választói jogról és az alkotmánybiztosítékokról szóló törvényjavaslatokat kidolgozni szándékozik. Mindkét miniszter hivatalos volt az uralkodó villájában délután fél 3-kor tartott ebéden, mely után tisztelegtek az uralkodónak Ischlben időző tagjainál: *Ferenc Szalvator* főhercegnél és *Gizella* bajor hercegnőnél.

A miniszterek holnap reggelig maradnak Ischlben

A miniszterelnök szabadsága.

Budapest, augusztus 1. Félhivatalosan jelentik: *Wekerle* Sándor miniszterelnök nyári szabadságáról szóló hírek valótlanok, mert a miniszterelnök ez évben egyáltalában nem veszi igénybe szabadságát, hanem szakadatlanul vezetni fogja a kormány ügyeket és állandóan Budapesten lakik.

Popovics Sándor miniszter.

Budapest, augusztus 1. Politikai körökben ma alig beszéltek egyébről, mint ama hírről, hogy *Popovics* Sándor volt pénzügyminiszteri államtitkárt pénzügyminiszterré nevezik ki. Noha ezen hirt hivatalosan még nem erősítették meg politikai körökben mégis erősen biznak a valóságában és ennek bizonyítékául tekintik a hivatalos lap ama mai közleményét is, mely szerint *Popovics*ot az *Osztrák-Magyar* banknál viselt állása alól felmentették. Kinevezésének publikálását péntekre várják.

A malommunkások sztrájkja.

Budapest, augusztus 1. A sztrájkoló budapesti malommunkások holnap nagy tüntető felvonulást rendeznek, melyet ma délután a rendőrségnél bejelentettek.

Segédszerkesztő: Nagy Samu.

Laptulajdonos és kiadó:

FISCHEL FÜLÖP FIA.

Nyilatkozat.

(Komárvárosi levél.) Tek. Szivós Antal órásmester urnak Nagykanizsa. Az Önül vett zseborákkal igen meg vagyunk elégedve, mert a nagy strapa mellett is pontosan járnak. — Takács Ferenc bíró, Balázs Ferenc üzletvezető, Horváth József polgár.

Műtárgyban mélyülésben

✠ „GLORIA“ lakkbronz, ✠

használható mindennemű tárgy azonnali meg- aranyozásához. — Egy doboz ára 70 fillér. Kapható: *Fischel Fülöp Fia* könyv- és papír- kereskedésben Nagykanizsán.

Hirdetések felvételnek
a lap kiadóhivatalában.

Szobaleány

jó magaviselettel kerestetik egy több tagból álló előkelő izr. családhoz. Cim a kiadóhivatalban.

Butor.

Elköltözés végett egy szoba butor jutányos áron azonnal eladó.

Kölcsey-utca 8. szám.

Minden stábot és utazómás birtokod.

Egyedül valódi Thierry balzsama

csupán zöld apáca védjeggyel. Törv. védve. Nagya kúra felülmúlhatlan emésztési zavarok, gyomorgörcs, kolika, katarhus, melibaj, influenza stb. stb. ellen. Ára 12 kis vagy 6 kettős üveg vagy egy nagy kőfőleges üveg, szabdalmazott szíval 6 koroná bérmentve.

Thierry Conditioa kedves kőzismort mint *non plus ultra* minden még oly idült sebek, gyulladásk, sérülések, daganatok és kelések ellen. 2 tégely ára K. 3.00 bérmentve, előzetes pénz-beküldés vagy utánvét mellett.

Thierry A. gyógyszerháza Prograda (Németek Szauerbrunn mellett.)

Leírást több szer köszönőlevéllel ingyen és bérmentve.

Központi raktár Bécs: Karl Brady gyógyszerháza. Főraktár Budapesten: Török József gyógyszerháza. Egger gyógyszerháza; Lugos: Vörtes L.

Vettünk nagy mennyiségű női, férfigyapju-, selyem- és bu-tor szövet-kelméket,

melyeket meglepő olcsó áron bocsájtunk a nagyközönség rendelkezésére.

KREISLER és SCHLESINGER Nagykanizsán, Erzsébetkirályné-tér, Szeidmann ház.

Fonyód-Bélatelepen

a Balaton mentén a Hlatkó-féle villában

egyes kettős és hármas szobák kiadandók

2 koronától kezdve egyes szobák egész 5 koronáig naponta.

Távolság: az állomástól és fürdőhöz 4 perc. Vendéglő közvetlen mellette.

Döveghet Hlatkó János villatulajdonosnál.

Egy jó családból való szorgalmas árvalány, ki a szabást, varrást, úgy a háztartást is érti, ajánlkozik vidékre, keresztény uri családhoz házi-kisasszonynak, vagy esetleg gyermekek mellé. Cim a kiadóhivatalban.

MINDEN

kereskedő, iparos, hivatal, egyesület, iskola és egyéb intézet részére szükséges

Nyomtatványt

legcsinosebb kivitelben, gyorsan és pontosan, jutányos árak mellett szállít

Fischel Fülöp

könyvnyomdája

Nagykanizsa, Kazinczy-utca.

Egész könyvtárak kedvező részletfizetések mellett.

JÓKAI MÓR

67 válogatott művei

50 díszes vászonkötésben 180 kor.

Díszes kivitelű, keményfából készült, modern kétsoros fatiszekrény 20 kor. összesen 200 kor.

6 kor. havi részlet mellett az egész gyűjtemény (50 kötet) és a szekrény előre szállítatik.

3 kor. havi részlet mellett 25 kötet és a szekrény előre és 25 kötet később szállítatik.

Tartalom: A varchoniták. Fortunátus Imre. Shirin. Kalóz király. A drága kővek. Marce Zare. Törökvilág Magyarországon. A büntárs. Nepean sziget. A kétszaru ember. Az egyiptusi rózs. Koronát szereltem. A Hargita. A kalmar és családja. Petki Farkas leány. Háromszéki leányok. A két száz. Regék Carmus. A nagyenyedi két szűz. A serfőz. A nyomorék naplója. Fekete világ Erdély aranykora. Csataképek 1848-49-ből. Bujdosó naplója. Kurbán bég. Megölt ország. A fehér rózs. Humorisztikus papírseleitek. Magyarhon szépségei. Szomorú napok. A jantésárok vagnapjai. Kárpáthy Zoltán. Egy magyar nábob. Új földesur. Szegény gazdagok. A magyar elődökből. Hétköznapok. A régi jó tábla-bírák. Délvirágok. Milyenek a nők? Véres könyv. A magyar nép elege szép hegedűszóban. Arnyképek. A köszív ember fia. Milyenek a férfiak? Politikai divatok. Mire megvénünk Oceania. Egy elfeledt világrész története. Az elátkozott család. Felfordult világ. Elbeszélések. Dekameron. Száz novella. Egy asszonyi hajszál. Az életből elvesse. Névtelen vár. Nepvilág. Szélszand alatt. Észak hónapól. Egy az Isten. A debreczeni lunatikus. Egy ember, a ki minden tud. Asszonyt kiser, Isten kiser. A legviltezh huszar. Színművek.

Megrendelhető Fischel Fülöp Fia könyvkereskedésében Nagykanizsán.

A föld körül.

Irta dr. Gáspár Ferenc.

Előszóval ellátja Vámbéry Armin.

Megjelenik hat díszes kötetben.

Ezerkétsháznál több, részben színnyomatu műlappal és szövegképpel diszitve.

A hat kötetből álló mű ára, gazdag díszkötésben 96 korona és havi 2 koronás részletfizetés mellett szállítja

Fischel Fülöp Fia

könyvkereskedése Nagykanizsán.

Dr. Gáspár Ferenc gazdagon illusztrált nagy műve „A föld körül” megismertet bennünket a földgömb szines panorámájával, végteien óceánjaival, havas hegyóriásaival, rengeteg folyamaival, pusztáival, őserdőivel, emberzsúfolta városaival és ezekben az emberi élet tarka változó képeivel. Vonzó és fontos jelenségeit tárja fel a föld, az emberek, a növény- és állatvilág, a szokások és erkölcsök, a gazdasági és szellemi élet, a geológia és klimatológia köréből.

A művészetek története

a legrégebb időktől napjainkig.

A vallás- és közoktatásügyi m. kir. miniszter megbízásából szerkeszti:

BEÖTHY ZSOLT.

Négy kötetben, díszkötésben, szines műmellékletekkel és illusztrációkkal.

A teljes mű ára díszes vászonkötésben 64 korona és 2 koronás havi részletfizetésre szállítatik. Megjelenet az I. kötet, évenként jön egy-egy további kötet.

A „Művészetek Története”-nek munkatársai:

Beöthy Zsolt, Berzeviczy Albert, Csanád Károly, az Iparművészeti Múzeum őre. Czakó Elemér dr., gimnáziumi tanár. Divald Kornél, műtörténeti író. Herz Miksa Bey, az arab műemlékek főépítője és felügyelője (Kairóban). Kezler József, műkritikus. Kuzsinszky Bálint dr., egyetemi tanár, Láng Nándor dr., gimnáziumi tanár. Mahler Ede dr., egyetemi rk. tanár. Sebestyén Gyula, a közoktatási tanács titkára. Szencsedényi Miklós, min. tan., művészeti felügyelő. Váradi Miklós dr., gimnáziumi tanár. Zsámboky Gyula, gimnáziumi tanár. Zselénai Mihály dr., ny kultuszmin. államtitkár.

„A Művészetek Története” kötetinek beosztása.

A megjelent I. kötet, mely 500 lapra terjed, heted felszáz szövegközi illusztrációval, 20 műmelléklettel és 9 szines táblával van ellátva, az Ókor Művészeti tárgyalja a következő beosztással;

1. Az Ókor művészete. Irta Sebestyén Gyula.
2. Az Ókor keleti népeinek művészete. Irta Mahler Ede.
3. A görögök művészete. Irta Lang Nándor.
4. A rómaiak művészete. Irta Zsamboki Gyula.
5. A római művészet Magyarországon. Irta Kuzsinszky Bálint.
6. A II. kötet a középkor művészetét, a III. és IV. kötet az újkor művészetét tárgyalja.

Fischel Fülöp Fia könyvkereskedésében Nagykanizsán.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Nagykanizsa,
Fischel Fülöp Fia könyvkereskedésében,
Városház-palota.

Telefon: Kiadóhivatal: 103.
Szerkesztőség: 78.

Előfizetések és hirdetések:

Fischel Fülöp Fia könyvkereskedésébe
intézendők.

ZALA

POLITIKAI NAPILAP

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Helyben házhoz hordva:

Egy hóra . . . . . 1.- K.
Negyedévre 2.-
Félévre 4.-
Egész évre 12.-

Postai küldéssel:

Egy hóra . . . . . 1.50 K.
Negyedévre 4.50
Félévre 9.-
Egész évre 18.-

Megjelenik naponként este 6 órakor
Ünnepnapok kivételével

Felolós szerkesztő: SZALAY SÁNDOR.
Szerkesztő: RÉVÉSZ LAJOS.

Egyes szám ára 6 fillér.

A vendéglátó Nagykanizsa.

Nagykanizsa, augusztus 2.

(D.) Két hét múlva színében és tartalmában meg fog változni a kanizsai élet. Körülbelül ezer idegen ember fog élékséget kelteni a város falai között, idejönnek, hogy egy megbecsülendő kulturális célt szolgáljanak és itt tartózkodásuk alatt számitanak a város lakosságának vendégszeretetére.

Reméljük, hogy nem fognak csalódni.

Tudjuk, hogy a kanizsaiak jelentéktelenebb célok érdekében is gyakran exponálják magukat, sőt e tekintetben nem egyszer meglepetéseket is produkálnak. Többet tesznek, mint tőlük foggal várható. Ily tapasztalatok után nem hinnék, hogy éppen ezáltal hagyta volna el őket hagyományos vendégszeretetük és lelkesültégük, mégis, ha az idő rövidségére és a cél érdekében eddig végzett munka mennyiségére gondolunk, önkéntelenül is aggályaink támadnak.

A verseny rendezősége kezdettől fogva serényen működött és ma már befejezett munkával várja a dalosokat. A verseny plakátjai már megtalálhatók a Dunántúl minden jelentékeny városában, szétmentek a meghívók: a helyi, sőt az egész dunántúli sajtó kezdettől fogva portálja az ügyet, mindezek dacára a városban nem találjuk azt az élékséget, mely nagy érdekességű eseményeket megelőzni szokott, az élénk

érdeklődésnek nem látjuk olyan csilhatatlan jeleit, melyek biztos eredményről garantálnának. Csend van, nem hallunk a versenyről beszélni uton-utfélen, amiut ezt szeretnők. Sőt ugy értesülünk, hogy a vendéglátó házigazdák sem jelentkeztek még kellő számban.

A verseny sikere érdekében ajánlatos lenne egy kis sietség. Két hét alatt bajos mindent nyélbe ütni; akiben hát van egy kis jóakarát az ügy iránt, az kezdjen cselekedni.

Keltsünk nagy, élénk érdeklődést a verseny iránt. Mindenki a maga körében, családjánál, barátai közt, utcán, hivatalban, társaskörben legyen élő reklámja a versenynek, hogy mire ennek napja elérkezik, a város apraja-nagyja lelkesedéssel, az ügy nemességétől áthatva köszöntse azt.

Tudnia kell a város minden polgárának, hogy milyen erkölcsi felelősség nehezedik a versenyre a városra. Ennek sikere, vagy balsikere befolyásolhatja a város jó nevét. A dalosokat mi hívtuk meg magunkhoz. Kötelességünk a szíves vendéglátás, kötelességünk ugy cselekedni, hogy azok kellemes emlékekkel távozzanak tőlünk, főképp pedig, hogy jövetelük célja sikerüljön.

Ez a nap mindnyájunkra kötelességeket ró. Ezt a kötelességet senki ne hanyagolja el, hanem teljesítse legjobb tehetsége szerint, azzal a vendégszeretettel — és műpártoló

készséggel, melyről Nagykanizsa lakosságát országosan ismerik.

Földet a népnek!

Hat milliót bírtokvétel.

A kisgazdákért.

Amerikában éppen most indult meg igen erős mozgalom a magyarság beözönlése ellen. Kimutatták, hogy a magyar bevándorlás ebben az évben tulszárnyalta az olaszt is, amely eddig a külföldi emigrációk között a legnagyobb volt és erőlyes intézkedéseket sürget az ugynevezett magyar vészedelem ellen.

A legszomorubb az, hogy a kivándorlók tömegét a szintiszta magyar vidék lakossága teszi, tehát az a munkaerő, mely Magyarország gazdasági helyzeténél fogva legjobban érvényesíthetné a munkabírást és szorgalmát. Ezek a földművelők. És napról napra látható, hogy pusztulnak az egykor oly viruló magyar községek.

Mi ennek az oka?

A legutóbbi földművelő-mozgalmak igen világosan megadják a választ.

A főok a földéhség, mely nem talál itthon kielégítést és küzi az embereket messzi földekre, hogy ottan keressék a boldogulást.

A magyar paraszt, ha valamelyes vagyonhoz jut, nem nyit műhelyt, vagy próbálkozik valamely ipari foglalkozással, hanem eladóorban földet akar venni, mely teljesen az övé legyen, melybe befektethesse minden szorgalmát és vagyonkáját. A magyar paraszt fanatikusan szereti a földet és minden áldozatra kész, hogy azt megszerezhesse.

A névjegy.

A kis Courtisolsnérről van szó, aki, ha az ember nagyon merészen udvarol neki, olyan ártatlan arccal és oly nagy megbotránkozással szokta mondani, hogy: »De uram, ugyan mit akar tőlem!« És a kis Courtisols Heléne a minap kirándult Saint-Clóudba Ruremonde grófnővel. Igen, ez a két nagyvilági hölgy kiment a lármas, mulató csócselék közé, egészen egyedül, minden kísérő nélkül, közönséges weterprootba öltözve, ötven frankos kalapokkal. Az ember azt bihette volna, hogy elárúsító leányok, akik a vasárnapi szabadságukat élvezik. Ez szeszélyesség, sőt bolondság volt tőlük az igaz, de mégis milyen jól mutattak!

Másnap, mikor egy igen előkelő ebédőben reggeliztek, ahol két inas szolgálta ki őket, ezüst edényekből ettek nyalánkságokat és pezsgő gyöngyözött a poharukban, még mindig nevettek, ha erre a kalandra gondoltak s folytonos kacagás közben idézték fel emlékezetükben a tegnapi kirándulás részleteit.

— Mindez nagyon szép volt kedvesem, — szólt Ruremonde grófnő, — csak hogy ön tegnap mégis sokkal többet megenedett magának, mint amennyit szabad lett volna.

— Hogyan? Mikor?

— Talán tulságosan jószívű és kegyes volt azzal az ismeretlen fiatalemberrel szemben, aki . . .

— Micsoda fiatalemberrel, kedvesem?

— Elh, ön nagyon jól tudja, hogy kire gondolok!

— Ó, a világért sem! Esküszöm, hogy nem tudom, kiről van szó.

— Az igaz, hogy nagyon csinos ember volt, ez kénytelen vagyok elismerni.

— Ah, igen, várjon csak! Már kezdek emlékezni. Igen, igen! körülbelül huszonöt éves volt, ugy-e?

— Igen!

— És az öke? Éppen nem közönséges arcu?

— Igen, igen.

— Ah, most már emlékezem. Akkor közeledett hozzánk, amikor a versenyzők elvonul-

tak előttünk és mi hogy jobban lássuk őket, fölállottunk egy padra. Igen, ott állott közel hozzánk.

— Közel? Meghiszem azt! Nem ugyan én hoztam, de önhez oly közel állott, hogy azt bihette volna az ember, hogy átkarolta a derekát és sugdosott a fülébe:

— Ah grófnő, ugyan mit gondol az ég szerelmére! Hogy lehet még csak elképzelni is ilyen rettenetes dolgot! Nekem a fülemben sug valamit egy ismeretlen fiatal ember? — Soha, a világért se! Nem szólt hozzám egy szót sem. Hiszen tudja, hogy nem is engedtem volna meg neki! és ami azt illeti, hogy átkarolta a derekamat: ez mondatom, hogy a legmerészebb rágalom. S ha éppen ezt meg akarta volna is tenpi: ez bizony nagyon nehéz dolog lett volna neki, mert hiszen ő lelt állott a földön, én pedig fent a kőpadon.

— Ó, nem állítom éppen egész határozottan, hogy átkarolta a derekát, mert ellásmem, hogy ön sokkal magasabban állott, — hogysen az a fiatal ember ezt tehette volna.

De ez a mai viszonyok között szinte lehetetlen. A nagybirtokos osztály meg a földék nagy részének tulajdonosa oly magas árakat kér minden tarabka termőföldért, hogy szinte lehetetlenül teszi a hozzájutást.

Ezért nagyfontosságú Orosháza elhatározása, hogy hatmillió koronáért megveszi Károlyi István gróf földjeit és szétosztja azokat a kiszagdák között oly módon, hogy annak vételára kis összegekben törleszthető.

Ez egyike a legkritikább eseteknek, hogy végre maguk a városok is belátják, milyen uton-módon lehet megakadályozni a maguk pusztulását és fölhasználva az összesség nagyobb erejét, gátat vetnek az elzüllesnek, a végromlásnak.

Ha ezt a példát a többi városok is megismerik és ebben az irányban határozott és tervszerű mozgalom indult meg, nemsokára érezni fogjuk a jótékony és áldásos hatását.

Ajjunk földet a népnek, hogy megélhesen a maga hazájában. Ez legyen a jelszó és akkor a kivándorlás statisztikája nem fog olyan szomorú és ijesztő adatokat mutatni Magyarországon pusztulásáról.

HIREK.

— Személyi hír. Blaziovsky Károly os. és kir. udvari postafőellenőr rokoni látogatására városunkban időzik.

— **Ladányi ügy.** Nagy port vert fel annak idején Ladányi Armiu dr. fővárosi ügyvéd nagykanizsai esete. Maga az ügy ma már a legkisebbre zsugorodott össze és csak azáltal tartja magát még mindig felszinen, hogy Ladányinak sikerült azt a szocialista újságok révén alaposan felfújni. Tudjuk, nem történt egyéb, mint hogy Ladányit a kanizsai rendőrség igazolásra szólította fel, amihéz kétség-telenül joga volt. Ezzel szemben a fővárosi sajtó egy része Ladányi információi alapján úgy irt az esetről, mintha Ladányit jogtalanul börtönbe vetették volna és napokon át ott tartották volna. Ez a kellemetlen ügy ma ismét napirendre került az által, hogy tegnap a budapesti ügyvédi kamara tárgyalta Ladányi ugyanis még Nagykanizsáról bejelentette ügyét a kamarának. A tegnapi ülésen *Sivák* Imre elnök indítványozta, hogy a Ladányi dr.

De mégis úgy látszott, hogy ott mögöttünk a kezével...

— Ugyan, grófnő! Az igaz, hogy egy pillanatra, azt hiszem, — megérintett, de igen gyöngéden és mondhatom, hogy a legjobb szándékkal. Kétségkívül azt hitte, hogy a ruha hámból szeszürödött, s megigazitotta, de szinte teleteljesen, ő, nagyon tisztelteljesen! Azt hiszem, hogy derék Rivelin Gaston urnak...

— Hogyan! — szolt Ruremonde grófnő bámulva, — hát már a nevé is tudja?!

O, a kis Courtisols Heléne, s legkevésbébb sem jött zavarba!

— Istenem, igen, megtudtam a nevé is, még pedig rendkívül különös módon. Még ma sem tudom megamnak teljesen megmagyarázni, hogy hogyan történhetett ez a dolog, képzelje csak, tegnap este, mikor levetkőztem, megtaláltam Rivelin ur névjegyét...

— A szoknyája zsebében?

— O nem, — szolt a zavarba nem hozható kis ártatlanság, mosolyogva — a harisnyámban, a harisnyakötő alatt.

Octulle Mendés.

sérelme felett most ne tárgyaljanak; bízzák azt a következő gyűlésre. *Szankolcsay* Árpád az ügyhöz szólván, ama véleményének adott kifejezést, hogy Ladányi esetében az ügyvédi immunitást sértették meg. *Baracs* Marcel azt vitatta, hogy csak a személyes szabadságon esett sérelem. A közgyűlés *Baracs* felfogásához járulva, elfogadta az elnök indítványát. Ladányi ügyét tehát a legközelebbi ülésen fogják tárgyalni.

— **Keszthelyi kiállítás bezárása.** Keszthelyről jelentik: A magyar gazdaszövetségnek Keszthelyen tartott legutóbbi közgyűlése alkalmából a Keszthelyvidéki Gazdakör ipari és mezőgazdasági kiállítást rendezett, amelyet egy héti fennállása után tegnap zártak be. A kiállítás nagy látogatottsága és szép sikere arra buzdította a keszthelyieket, hogy jövőre a Balaton partjának ujonan felöltött területén nagyobb szabású kiállítást rendezzen az egész Dunántul részére. A mozgalom élén *Berger* Károly Lajos a keszthelyi gazdasági tanintézet tevékeny in tézője áll.

— **Öngyilkos szerelmesek.** A mohácsi rómkath. temetőben tegnap délután 3 óraker az arra menők egy férfi és egy nő holttestét akadtak. Az esetről rögtön értesítették az illetékes hatóságot. *Szinkovich* Károly főszolgabíró és *Viola* Lajos dr. községi orvos a helyszínére mentek. Az orvosrendőri vizsgálat megállapította, hogy a férfi *Herner* József 23 éves mohácsi kocsijárató mester, a nő *Verán* Katica 19 éves mohácsi újságkihordó leány. A hátrahagyott levelekből és egyéb körülményekből világosan megállapíthatta az orvosrendőri vizsgálat, hogy a szerencsétlenek önként váltak meg az élettől. A legény egy hatlövetű revolverrel először a leány jobb halántékába lökt, aztán fegyverét saját halántékának fordította és golyót röpített agyába. Mindkét lövés rögtön halált okozott. A hullákat bezállították a mohácsi hullaházba. Boncolást nem végeznek rajtuk, mert az öngyilkos legény visszamaradt levelében azt kérte, hogy sem az ő, sem a leány holttestét ne boncolják fel. A férfi leveléből kitűnik, hogy a halált gyógyíthatatlan betegsége következtében, ami miatt az orvosok a házasságtól eltilították kereste s mivel így szerelmest nevéje nem tehetné, közös elhatározással előre megbeszélve, váltak meg az élettől.

— **Az iparikkal való házálás eltiltása.** Ismeretes a kereskedelemügyi miniszternek az az álláspontja, hogy — a fölmerült számtalan visszaéléssel szemben — védkép eltiltja a községekben és városokban az iparikkal való házáló kereskedést. Legutóbb Szentésváros képviselőtestülete hozott olyan értelmű határozatot, a melynél fogva a házálási a város területén eltiltja. A kereskedelemügyi miniszter ezt a határozatot jóváhagyta és mivel ez a döntés elvi jelentőségű, most közli az összes törvényhatóságokkal s ezek közt a székesfővárossal is.

— **Szerencsétlenség cséplés közben.** Minden nyáron a cséplés is megszedi a maga áldozatait. Bármilyen is a vigyázat a baj hamar megcsúsz és köz a szerencsétlenség. Márak községben a napokban lovak által vontatott cséplőgéppel csépláltak *Horgos* József gabonáját. A lovak körül folytonosan ott sertenkedt a garda 6 éves kis *Pall* nevű fia és bár szülői többször intették vigyázasra, egy ösztönös pillanatban mégis elkapta a kis fiu lábát a hajtó erőt átvívó fogaskerék, amely a kis fiu jobb lába fejét összezúzta. A kis fiu gondos orvosi kezelés alá vették, a szülők jelen pedig megindították az eljárásat hogy mennyiben felelősek a szerencsétlenségért.

— **Drága városok.** Érdekes kimutatást kaptunk ma arról, hogy az egyes magyar vidéki városokban milyen ára van az élelmiszereknek. Ez a kimutatás arról tanuskodik, hogy a nagy drágaság nemcsak nálunk uralkodik, hanem az egész országban, de azt is tanusítja, hogy Nagykanizsa a legdrágább városok közé tartozik.

A város neve	Marhabús	Borjú hús	Sertés hús	Sertés zsír	1 p. csirke
	kilogrammonként				
Breznóbánya	1.20	1.36	1.34	1.68	2. —
Cegléd	1.28	1.50	1.44	1.60	2.40
Debrecen	1.20	1.20	1.36	—	1. —
	1.36	1.60	1.68	1.44	3. —
Eger	1.40	1.60	1.40	1.92	1.20
	1.80	2. —	1.52	—	1.60
Esztergom	2. —	—	—	—	—
	1.36	1.60	1.44	1.60	1.20
Gyula	1.72	2. —	1.52	—	1.60
	1.40	1.90	1.60	1.80	1.90
Gyulafehérvár	1.28	1.40	1.64	1.90	— .80
	—	—	—	—	1.60
Hmvásárhely	1.28	1.60	1.44	1.60	2.20
Igló	1.20	1.32	1.52	1.40	1.60
	3. —	1.40	1.60	1.80	2.60
Kassa	1.60	1.60	1.52	1.74	1.80
Kolozs	1.20	1.40	1.52	2.20	1.60
Kolozsvár	1.52	1. —	1.44	1.76	1. —
	1.44	1.40	1.52	—	1.40
Komárom	1.56	2. —	1.84	—	2. —
	1.36	1.80	1.60	1.80	1.60
Miskolc	1.20	1.52	1.44	1.76	1.80
Nagyvárad	1.32	1.80	1.44	1.84	1.60
	1.04	1.4	1.28	1.44	1.20
Pécs	2.80	1.68	1.52	—	3. —
Sopron	1.60	2.40	2. —	1.68	1.10
	—	—	—	—	4. —
Székesfehérvár	1.30	1.60	1.44	1.52	1.60
	1.44	2. —	—	—	—
Ujvidék	1.50	—	—	—	—
	1.20	1.20	1.40	1.47	1.40
Zalaegerszeg	1.28	1.40	1.48	—	3. —
	1.40	—	—	—	—
Zombor	1.36	1.56	1.36	2. —	1.60
	1.12	1.40	1.28	1.60	2. —
Pozsony	1.20	1.60	1.40	—	2.80
	—	—	—	—	—
Pozsony	1.52	1.80	1.60	1.60	1.80
	—	2.40	—	—	—

— **Meleg van.** Ne higgye kegyelmed kedves urabátyám, vagy kegyed nagyságos asszonyom, hogy a kánikulai szenvedések készennek keresve kifakadásokra az időjárás ellen. Az isten látja a lélkemet, hogy nincs nekem semmi különös bajom a meleggel, legfeljebb izsakok. De hát ez csak a közönséges dolog. Én izsakok, te izsaksz, ő izsak, mi izsakunk, ti izsaktok, ők izsaknak. Viszont azonban azt se méltóztatnék hinn, hogy fölénél fogva előráncigált dolog a melegről írni. Nem bizony. Szomorúan tapasztaltam, hogy bár mindenki szájja a kánikulát, kevesen tudják hogy miért nevezik a kánikulát kánikulának. Hogy a kifejezés helyes értelmét megtudjuk, vissza kell mennünk a hellén óskorba, amelytől a kánikula fogalmát vettük. A görögök az évrnek azt az időszakát, amely nálunk legmelegebb volt, operának neveztek, a kezdetét július 23-ától számították. Ennek a napnak hajnalán válik először láthatóvá az általuk *Sirius*nak nevezett csillag, amelyet ők kutya csillagnak hívtak s amely a kutya csillagképében minden más csillagnál fényesebb. És a teljesen véletlen találatok szülte a görögöknél a kutya napok fogalmát, amelyet később a rómaiak is átvettek tőlük.

canikularos név alatt. Mi est a szót a július 23. átlól augusztus 23-áig terjedő idő megjelölésére minden kritika nélkül vettük át, noha az elnevezésnek sem csillagászati, sem meteorológiát föltétele nincs meg. Ez a tudat bizonyára mindenkit megvigasztal ebbe a kutyta melegbe.

A legfiatalabb világjáró.

— Saját tudósítónktól.

Zalaegerszegről írják: Alacsony termetű, napbarnított gyermek arcu ifju időkik városunkban, ki dacára fiatal éveinek, szinte örületesen merész kalandos utazásaival nagy hírre névre tett szert, — már idáig Életéből álljanak itt a következő érdekes részletek.

Frank Kálmán, nagykőrösi születésű 20 éves fiatal ember a kolozsvári „Erdélyi Kárpát Egyesület” védnöksége alatt hét társával Fiuméből elindult, hogy a kitűzött 40 hónapnyi idő alatt gyalog körül utazzák a nagy világot. Barcs lónáig nem volt semmi baj. Itt azonban egy társuk nyomtalanul eltűnt, amely körülmény szétrobantotta a kis karavánt, a mennyiben négyen vissza tértek Magyarországra és csak hárman folytatták útjukat. Közülük a kalandos csapat vezetője Frank Kálmán. Hárman el is jutottak Afrikába, majd Ázsiába.

Frank nemsokára teljesen magára maradt. Egyik társát még Afrikában Szidi-Gabernél a beduinok agyonlőtték, ugyanekkor Frankot súlyosan megsebesítették és kirabolták. Vagy öt óráig feküdt úgy a forró homokban eszméletlenül, a már halott társa mellett, míg végre egy angol katonai gyarmat járósága rája bukkant; fölszedte, szerencsétlenül társát Bakuban kolera ragadta el.

Frank azonban nem csüggedt. Egyedül is bejárta Oroszországot, Szibériát, Kankarust, Perziát és Arábiát. Oroszországban a háború szüntérére igyekezve, fogságba került a honnét csak nagy ügygyel bajjal tudott megszabadulni. Afrikában köröztűl utazta Egyiptomot, Szudánt. — Felment egész Nubiáig. Majd végre Dél Amerikát utazta be. Sok hányatás után most tért vissza Magyarországra.

A különös globetrotter hasznosan igyekezett idejét eltölteni.

Mindenhol fénykép-fővételket készített, mely gyűjteményt úgy mint etnographiai és geographiai gyűjteményét az E. K. E. múzeumának adta.

Szinte mesébe illő kalandokat élt át. Még ma is élénk emlékezetünkben él az a híres szatmári leány szöktetés, melynek főhőse Frank volt. Frank ugyanis utjáról hazatérve, minden nagyobb és fejlettebb kulturájú városban szabad előadást tart utjairól.

Nagy-Károlyban történt, hogy a vármegye leggazdagabb leánya a szépségéről híres báró Vasonkeőy Erzsike, a külföldben nem szép fiatal embert annyira megszerette, hogy ott hagyva szüleit, utánna szökött.

Most a természetudományi pályára készül és terve az, hogy Afrika belsejét és annak ismeretlen részeit kutassa fel.

Táviratok és telefonjelentések.

A miniszterek utja.

Ischl, augusztus 2. *Wekerle* Sándor miniszterienők és *Andrássy* Gyula gróf belügyminiszter ma reggel innen Ausseeba utaztak Oman folytatják az útjukat Bécsen át Budapestre, hová pénteken reggel érkeznek.

Képviselőválasztás Nagykőrösön.

Nagykőrös, augusztus 2. A képviselőválasztás itt ma folyt le. A választási elnök reggel 9 órakor megnyitotta a választást és jelentette, hogy egyedüli jelöltként *Barabás* Béát ajánlották, kit megválasztottnak kijelent. A választás színhelyéu több ezer főnyi közönség gyűlt egybe, mely óriási lelkesedéssel köszöntötte Barabást, mint a kerület új képviselőjét.

Ujoncok harca.

Négy halott, 14 sebesült.

Zsibó, augusztus 2. Véres harc folyt le ma a zsibói vasútállomáson. Két falu ujoncai összeverekedtek és késekkel támadtak egymásra. A zsibói állomáson találkoztak a bevonuló zsibói és tasnádi ujoncok. A két község legényeége rég óta verseng egymással. A versengés két legény szóváltása folytán újból kitört az állomáson. A legények kést ráutottak és úgy rohantak egymásnak. Irtózatoss kavarodás támadt, melynek megszűntével *négy halott maradt* a verekezés színhelyén. Közben a harcba elegyedett a két falu lakossága is és ezek közül 14 ember súlyosan megsebesült. A dulakodókat csak nagy nehezen tudták a csendőrök szétválasztani.

Öngyilkos ágróf.

Budapest, augusztus 2. A budapesti Lágymányoson ma egy urasan öltözött férfi főbelötte magát. A kórházba szállították, hol néhány pillanatra magához tért és azt vallotta, hogy gróf Szapáry Ferencnek hívják. Többet nem mondhatott, mert elájult. A rendőrség rögtön értesítette az esetről gróf Szapáry László volt fiúmei kormányzót. A gróf a kórházba sietett, hol az öngyilkosban felismerte bérmafiaát, Moretto Sándor volt pénzügyőrt, ki több elzüllött és mindenütt gróf Szapáry néven szerepelt.

Orosz forradalom.

Péttervár, augusztus 2. A város összes utcáit katonai csapatok tartják megszállva. Valóságos forradalmi állapot uralkodik Helsingfors távirat szerint a péttervári futár-és postavonatot zendülők feltartóztatták és kirabolták.

Berlin, augusztus 2. Péttervárról jelentik: A Czarovits és Boksoir nevű páncélosok megkezdték a fölkelők által megszállott erődök bombázását. Az egyik erődről viszonozták a tüzelést.

Moszkva, augusztus 2. A tífiszbén állomásozó gyalogezred öt századában a katonák fellázadtak. Az ezredparancsnokot, a zászlóalj több tisztjét és az ezred lelkeseit meggyilkolták.

Hegedűszek osztó: Nagy Samu.

Lapkiadóhados és kiadó:

FIGUREL FÜLÖPPIA.

Nyitlter. *)

Jsten veled Nagykanizsa!

1906. augusztus hó 1-én.

Gsteltner Vilmos és neje.

Nyilatkozat.

Amióta a nagykanizsai Pátria pótkávé forgalomban van azóta azt issom. Meggyőződtem arról, hogy nagyon jó és ajánlom mindenkinek, hogy aki jó kávét akar inni, az csak kanizsai pótkávé igyék.

Kellermann Franciska.

2786 tkv. 1906.

Árverési hirdetmény.

A nagykanizsai kir. tiszák közhírre teszi, hogy Leitner Ödön nagykanizsai lakás végrehajtónak Tálasi Istvánné szül. Falcs Anna végrehajtást szennvedést elleni 400 kor. tőke ennek 1904. évi november hó 5. napjától járó 8% kamatai, 26 kor. bekebelezési, 36 kor. per, 16 kor. 80 fill. végrehajtás kérelmi és a még felmerülő költések iránti végrehajtási ügyében a nagykanizsai kir. törvényszék területéhez tartozó a nagykanizsai 1494 asztikvben + 2121 hra. besonyai dtőlben szántóföldnek Tálasi Istvánné szül. Falcs Annát illető telereze 155 kor. ug. a nagyrócsai 104 asztikvben + (4393—4397) hra. virághegyi szőlő, présház rétnek és ugyanőt illető telereze 900 kor. becsértékben még pedig a nagykanizsai ingatlan

1906. évi augusztus hó 9. napjának d. e. 10 órakor

ezen tkvi. hatóságnál; a nagyrócsai 104 asztikvben foglalt ingatlan a. azon napon d. u. 3 órakor Nagyrócsa községkasszájánál dr. Weiss Lajos helypereni ügyvéd vagy helyettese közbenjöttével megterendő nyilvános bírói árverésen eladatul fog.

Kikiáltási ár a fentebb kitelti becser.

Árverezni kívánók tartoznak a bocsát 10%, az készpénzben, vagy ovadékképes papírban a kikiáltott kezéhez letenni.

A kir. törvényszék mint tkvi. hatóság Nagykanizsán, 1906. évi május hó 23-ik napján.

GOZONY,

kir. törvénzéki bíró.

4 szobás lakás

mellék helyiségekkel, istálló, udvar november 1-ére kiadó Arany János-utca 9 szám.

Vettünk nagy mennyiségű női, férfigyapjú-, selyem- és bu-tor szövet-kelméket,

melyeket meglepő olcsó áron bocsátunk a nagyközség rendelkezésére.

KREISLER és SCHLESINGER
Nagykanizsán, Erzsébetkirályné-tér,
Szeidmann ház.

Egy jó családból való szorgalmas árvalány, ki a szabást, varrást, úgy a háztartást is érti, ajánlkozik vidékre, keresztény uri családdhoz házikasasszonynak, vagy esetleg gyermek-mellé. Cim a kiadóhivatalban.

* E rovatban kösöltökört nem vállal felelősséget a szerkesztő.

Mit igyunk ?

Az elsőrendű természetes szénsavas natron-tartalmú ásványvizet a **MOHAI**

Vegyi vizsgálatok s ajánlatok az Ágnes-forrást az orvosok előtt nagyon kedvelt gyógyszerévé tették s hamarosan óriási számban kerültek ki orvosi bizonylatok; dr. Kéty, dr. Stamborsky, dr. Berger, dr. Naundorf, dr. Foyherdt, dr. Akantisz, dr. Blodig, dr. Fischer, dr. Mosztig, dr. Rust, dr. Werner, dr. Gebhardt, dr. Balogh, dr. Varga, dr. Szabó, dr. Scipione, dr. Moravcsik, dr. Glaser, dr. Markosfutei, stb-ektől, a kik az Ágnes-forrást a legmelegbben ajánlották: ideges gyomorbojoknál, chronikus gyomorhurutoknál, főleg Karlsbadi Kura után, esonnyulladásnál, angolkór-nál, vesé- és hólyagbetegségekben, étvégycsökkenésnél, érzéketlenségben, mint észert fertőző betegségek ellen (typhus, cholera stb.) Házartok számára másfél liternél valamivel nagyobb üvegekben minden kétes értékű mesterségesen szénsavval telített vizrel, sőt a szódaviznél is olcsóbb; hogy az Ágnes-forrás vizét egészségesebb ember is könnyen megszerezhesse, nagyobb ridki városokban lesakatok szerveztettek, ugyanott a forrás leírásának ismeretű fizető ingyen kapható. — A forrás kezelési módja. — Kapható minden fűszerüzletben és elsőrangú vendéglőben

Ágnes

Kedvelt borvíz!
 forrást, mert föltétlenül tiszta, kellemes és olcsó savanyvíz; **duz szénsavtartalmánál fogva némesak biztos óvszer fertőző elemek ellen, hanem a benne foglalt gyógysónál fogva kitűnő szere a legkülönbözőbb gyomor-, légcső- és húgyszervi betegségeknek.**

*****

Vezérszó: Minden darab szappana Schicht névvel, tiszta és ment károsalkatrészekről.

Fonyód-Bélatelepen

a Balaton mentén a Hlatkó-féle villában

egyes kettős és hármas szobák **kiadandók**

2 koronától kezdve egyes szobák egész 5 koronáig naponta.

Távolság: az állomástól és fürdőhöz 4 perc. Vendéglő közvetlen mellette.

Bővebbet Hlatkó János villatulajdonosnál.

Schicht-szappan!

(Szarvas vagy kulcsaszappan)

a legjobb és használatban a legolcsóbb, minden ruhanemű és mosási módszer részére.

Jótállás: 25.000 koronát fizet Schicht György cég Auszsigban bárkinek, akibebizonyítja, hogy szappana a „Schicht” névvel, valamely káros kevréket tartalmaz

*****

Könyvkötészet munkák készítése

Cimkártyák

Árjegyzékek

Csomag-dobozok készítése

Gyászlapok

Levelező-lapok

Számlák

Eljegyzési és esketési meghívók

Báli meghívók

Étlapok

Levelepapírok művészies kivitelben

Táncrendek

ALAPITTATOTT 1850-ben.

Fischel Fülöp

Könyvnyomda, Könyvkötészet, Könyv-, papir- író- és rajzszerkereskedés
 Üzleti könyvek gyára „ZALA” politikai napilap kiadóhivatala

Nagykanizsa, Városház-palota.

Ügyvédi nyomtatványok

Művek kinyomatása

Feltűnő falragaszok

Felszólító levelek, Reklám-kártyák

Névjegyek Belépti-jegyek

Üzleti körlevelek és kísérő levelek

Borítékok címnyomással

Csomag-cimkék, gummirozva

Táblázatok Üzleti könyvek

Pinczér számló jegyek

Gabona mintazaeskók gyára

Pontos kiszolgálás!

Olesó árak!

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Nagykanizsa,
Fischel Fülöp Fia könyvtárkezelésében,
Városház-palota.

Telefon: Kiadóhivatal: 108.
Szerkesztőség: 78.

Előfizetések és hirdetések:

Fischel Fülöp Fia könyvtárkezelésében
intérendők.

ZALA

POLITIKAI NAPILAP

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Helyben, házhoz hordva:

Egy hóra . . . . . 1.- K.
Negyedévre 3.-
Félévre 6.-
Egész évre 12.-

Postal küldéssel:

Egy hóra . . . . . 1.80 K.
Negyedévre 4.80
Félévre 9.-
Egész évre 18.-

Megjelenik naponként este 6 órakor
Ünnepnapok kivételével.

Felélős szerkesztő: SZALAY SÁNDOR.
Szerkesztő: RÉVÉSZ LAJOS.

Egyes szám ára 6 fillér.

Praktikus szempontok.

Nagykanizsa, augusztus 3.

Egyre növekedik nálunk a proletáriátus. Napról-napra több azon szerencsétlenek száma, akik kenyeret, munkát, foglalkozási kört kérnek, mert az a munkakör, amelyre a képe-sítést megszerzték, már be van töltve. A proletáriátus kérdése feltétlenül másik kérdés fölvetődésével is jár. Ez a másik kérdés a pályaválasztás kérdése. Az ilyen nagy horderejű kérdések taglalásánál, amelyek életbe-vágóak, mindig a gyakorlati eredmények és tapasztalatok érveit kell figyelembe venni és sohasem az elméleti argumentumokat, bármilyen szépek és tudósok is legyenek egyébként ezek. A pályaválasztás kérdésénél pedig mit mutatnak a gyakorlati eredmé-nyek? Ha szétnézünk azon a szellemi prole-táriátuson, amelyet az utolsó évtizedben a mi iskoláink neveltek, meg kell döbbernünk az élénk társulási képen.

Az iskola produktivitása itt valósággal abban merül ki, hogy egész generációkat nevel — az éhenhalásnak.

Méltótlanság csak megfigyelni azokat az életpályákat, amelyhez ez utat éppen az iskola jelöli meg. Ezek az életpályák csupa nyomorúsággal intenek felénk; gond, vesző-dség, nyomor jelzi e pályák mértőföldköveit.

Nem akarunk e cikk keretében a bizo-nyító példák egész rendszerével szolgálni, csak éppen a mindennapi élet szembe-tűnőbb példáit idézzük, hogy egy csekélyke, de annál intenzívebb fénysugárral rávilágítsuk az iskola által megjelölt és mintegy ránk kényszerített pályák hiányaira. Ott vannak a tulzsufolt orvosi, ügyvédi és hivatalnoki pályák.

Nem akarunk beszélni a tanítói és tanári pályáról: amelyről köztudomású, hogy egyet-len megüresedett tanítói, vagy tanári kated-rára szárszámra akad pályázó.

Ha szétnézünk azon a szellemi prole-táriátuson, amelyet az utolsó évtized termelt, ijedten kell kérdésznünk, hát milyen pályát kell választania az életküzdelembe induló ifju nemzedéknek? Nos, erre a kérdésre meg van a felelet magában a kérdésben. Csak ezeket a pályákat nem szabad választani.

Van ezeken az élethivatásokon kívül a megélhetési utaknak, pályáknak egész csa-tornahálózata. — amelyekben mind a bol-dogulás révébe juthat be az ember. A pályák megválasztása dolgában talán nem árt, ha kissé tanulmányozzuk azon országok viszo-nyait, ahol nincs proletáriátus, vagy ha van is, de nem jöhet számba. Nem kell tulmenni a kontinensen, itt van Németország! A

németek praktikus érzése nem tűri az, hogy éhenhaló orvosok, pályázati remány-ségek sovány malasztján élő tanítók, hiva-talnokok tapossák az egymás tyukaszemét akkor, amikor annyi tisztes pálya van, amelyen igen jól boldogulhat az ember.

Ott van az ipari pályák légiója, a gas-dasági és kereskedelmi foglalkozások serte-lensége. A német józan gyakorlati ésszelkel fölismerzte a pályák új kinésményáját és feléje terelte a maga új generációját. Ott van követendő példának a brit szigetország, a hatalmas Anglia. Vajjon min alapult állampolgárainak jóléte a önönmagának is hatalma, ha nem azon, hogy az ipari és kereskedelmi ágak fontosságát fölismer-te. Hanem mi urhatnám nemzet vagyunk.

Nekünk derogál az, hogy fiainkat ipa-rosnak vagy kereskedőknek neveljük. Min-ket elkápráztat az üres cím, a foglalkozások uri mása s nem jut eszünkbe hogy mikor ezek elnyerésére bándítjuk fiainkat, akkor voltaképpen eljegyezzük őket a nyomoru-ságnak.

Az állam, a társadalmi karöltve a sú-lókkal, igyekezzék praktikus pályák felé terelni az ifjút, akkor sok olyan nagy kér-dés is meg volna egyszerre oldva, amelyek megoldása ma magára az államra is súlyos föladatakat ró. Így ezek közül való — az is,

Banditahűség.

Írta: ZÖLDI MÁRTON.

Jó husz évvel ezelőtt egyik főszoigabíró barátomnál Holicson voltam. A kis határszéli városról igen érdekes dolgokat hallottam a főszoigabírótól.

— Tudja-e, — mondotta — hogy itt Ho-licson több mint husz nemzetközi zsebmetész lakik. Azaz holicsi illetőségűek, de többnyire uton vannak; leszámítva azt az időt, amit a fegyházakban töltenek.

— És mit tesznek, ha hazakerülnek?

— Itthon — magyarázta a főszoigabíró — a legbékésebb emberek, valósággal nyárspol-gári életet élnek. Nem tudok rá esetet, hogy kihiágásért is felelősségre kellett vonni egyet is. Még az adót is pontosan, rendszeren fizetik...

— Ez érdekes — jegyeztem meg.

— Lélektanilag könnyen megérthető. A ragadozó madarak is csöndesen ülnek fész-kekben. Örökös veszedelemmel, izgalommal járó foglalkozásuk után jól esik nekik az a tudat, hogy van egy hely a mindenségben, hol nyugodtan hajthatják le fejüket. Külön-ben többnyire családos emberek.

— Ah!

— Igen és lelkiismeretesen gondoskodnak hozzátartozójukról. Pénzt küldenek haza a világ minden részéből. Nem engedik, hogy a család szükségét szenvedjen s minden ambíciójuk abban merül ki, hogy a feleségük puccosan, ékszerekkel megrakva járjon.

Erről még aznap este alkalmam volt meg-győződni. A királyi uradalom-parkjából kijövet, a főszoigabíró egy csinos, erősen molett, szöke asszonyt mutatott, nagy tollas kalapban, hatalmas aranylánccal a dereka körül.

— Lájja, az ott Schörerné, a szép Schörerné, kinek a férje a steini fegyházban ül, azt hiszem, négy esztendődt kapott. Érdemes meg-nézni, igazi keleti szépség, vastag, érzéki ajkakkal, állán szerelmi gödröcskével, ahogy a hárem-hölgyeket festik.

A megjegyzés találó volt. A lusta járás, az egykedvű tekintet, a festett szemöldök, a finom, ápolat bőr, mind a hárem lakóira emlékeztetett.

Éppen szembejött velünk s illedelmesen köszönt a főszoigabírónak németül. A főszo-igabíró leánynevén szólította:

— Hogy van Lea?
— Köszönöm, jól.
— Nini, hiszen ez az aranylánc egészen új, ezt nem láttam magán.

Schörerné kacéran mosolygott.

— Igen, — mondotta — új, ma reggel kaptam.

— Kitől?

Lea mosolyogva adta a sértődöttet.

— Kitől? Hát kitől kaphatnék én arany-láncot, aranyórát, ha nem az uramtól. Más nem vesz nekem.

És könnyű vállvonogatással hozzátette:

— Talán el sem fogadnám másótól.

A főszoigabíró évődve jegyezte meg:

— Lea, Lea, nem igaz uton jár maga, hi-szen az ura be van csukva.

— Hát aztán? Azért küldhet...

— A fegyházból! Ohó! Ott elcsúszik a raboktól az aranyláncaikat.

Schörerné kacagott.

— Látom, hogy a főszoigabíró urnak meg kell mondani az igazat. Hát igen a férjem küldte, egyik barátja hozta, a Schusster Józsi aki vele együtt volt becsukva. De a Schusster Józsi csak másfél esztendődt kapott. A mult héten szabadult, aztán egyenesen idejött, hogy elhozza az uram ajándékát, amit még akkor ígért, mikor utoljára itthon volt.

Mindest enyelgészerű hangon mondotta, mintha abban semmi reudkíváli se volna,

hogyan lehet is lehessen kielégíteni a sok éhes diplomás embert? A pályaválasztás nehéz kérdéseiről tehát csak az lehet az egyetlen okos utmutatás, ha odairányítjuk ifjúságunkat a gyakorlati életpályák felé. Legyünk praktikusak!

A dalosverseny köréből.

Értesítés.

A verseny rendezője a következő értesítést bocsátotta ki:

Tisztelettel értesítjük Nagykanizsa város és Zalavármegye közönségét, hogy a szövetségünk által rendezendő dalversenyre a jegyek eladása hétfőn, augusztus hó 6-án kezdődik. Ait és Böhm urak üléseiben.

Jegyek ára augusztus 19-én.

Pályó 20 kor., 1-3 sor 3 K., 4-6 sor 2 K., többi sor 1 K., állóhely 40 f.

Augusztus 20-án.

Pályó 12 K., 1-3 sor 2 K., 4-6 sor 1 K., többi sor 60 f. állóhely 40 f.

A pályójegyek egyelőre csak azoknak adnak ki, akik azokat mindkét napra előre megváltják. A fennmaradó pályók augusztus 15-től fogva adnak el.

Az irod. és műv. kör által augusztus 20-án rendezendő nagy népnépzélyre belépő jegyek szintén előre válthatók Ait és Böhm uraknál. (Személyenkint 40 fill.)

Nagykanizsa, 1906. ug. 2.

DUNANTÚLI DALOSSZÖVETSEG

Lengyel
sláok,
Gürtler
útkár,
Lendvai
pénztáros.

HÍREK.

A Kezthelyi gazdakör kiállításán a következők nyertek kitüntetőket: Kutasai Imre, Kenyeres József, Schweiger Sándor Mayer Test-

hogyan egy tegyene aranyórával és aranylánc-
cal lepi meg a kedves nejét.

A főszoigabiró meg is kérdeste:

— Vajjon micsooda finom dáráról csipte
le est a szép ékszer az ura?

Az asszony méltatlankodva válaszolt:

— Hová gondol a főszoigabiró ur, nem
olyan ostoba ember az én nram, hogy lopott
holmit küldjön nekem. Hová gondol? Kész-
pénzen vette a Schusztter Józsi az ő megbizá-
sából. Igen. Bécsben, el is hozta az ékszerész
számláját, szábaiban forint. Itt van a számla
nálam. Tessék megnézni...

— És megnézte a számlát, mely rendesen,
bátyegesen volt kiállítva. Aztán illedelemesen
köszönt és eltávozott!

— Este hat óra tájt a szolgabirói hivatalban
állunk, mikor — az öreg pandurőrmester
bajusza alatt gyanusan mosolygva a követ-
kezőt jelentette a főszoigabirónak:

Nagy selma az a Lea, rajta csiptem...

— Min?

— A hamisságon... Tetszik tudni a
Schusztter Józsi van itthon, ma már el is utazik

— Mi baj van vele?

— Semmi. Reggel jött, este megy, nem
lenni semmit, Nem is fog.

— Nohát akkor?

A pandurőrmester anyi arcot vágott.

vérek, Szilágyi György, Baksa István, Perpis
Ferenc, Sárvári Zoltán, Glasner Miksa, (Paasa)
Regensperger Ferenc, Regensperger István III.
polg. osztályú tanuló Gaál Nándor, Heideckel
János, Sujánaszky József Hruska Gyula, Károlyi
István, Fonyasdi József, Pámer István, Holló
Alajos (Bpest), Taar József, Vörös Anna, Lázár
József, Hoc János, Opper Ödön Durksa Sándor,
Mérei Ignác Weiser J. C. (Nagykanizsa) Hofherr
és Schrántz (Bpest), Gyarmathy Zsigáné (Bánffy-
Hunyadi), Nyakkendőgyár (Miskolc), Komáromme-
gyei hitelszövetkezet Áruaklára, Apatini kosár-
fonók szövetkezte, Siigler Boldissár (Apatia),
Tuzsicssei házipari telep, Magyar Mezőgazdák
Orsz. szövetkezte (Bpest), Morgenstern Arthur
(Zalaapáti), Autométer társaság (Bpest), Pátia
pótkávégyár (Nagykanizsa), s ezenkívül mintegy
50 bortermele. Elismerő oklevelet: Bognár József,
Schranz Géza (Tapolca), Mátria, Reich és Társa
(Bpest), Simon György, Epstein Ödön (Sármeg),
Pfechner Rudolf, Stern Sándor (Zalaeszentgrót).

— **Gazdasági tudósító.** A földmivelségi
miniszter a csáktornyai járásra néve a gaz-
dasági tudósítói tiszttel báró Knezevich Viktor
stridói lakost bista meg, a pacsai járásra néve
pedig Bosnyák Géza misefai földbirtokost.

— **Deák Péter rendőrőrkapitány jubileu-
mának napját** a hó 4-ére állapították meg.
Ekkor adják át neki a rendőrség csoportké-
pét is.

— **Aki nem akar oltani.** A hét egyik éj-
jelen tűz volt a Magyar-utcán. A felcsapó
lángoknak sok nézője akadt, többek között
Kunszt Sándor kereskedő is. Mivel a tűzoltó-
ség későn érkezett, az ott lévő rendőr a bámu-
lőkat szólította fel, hogy segítsenek a tüzet
oltani. Kunszt Sándor ellenszegült a rendőr-
nek, sőt gorbombakodott is. Ezért ma 40 kor.
pénzbüntetésre ítélték. Az ítélet kihirdetése-
kor Kunszt oly kihívóan, és a rendőrtiszttel
szemben oly sértő módon viselkedett, hogy
ezért még külön 50 koronára ítélték.

— **Személyi hír.** Farkas Ferenc rendőr-
kapitány szabadságáról visszatérve, ma átvette
hivatalát.

— Nem ő a ludas, hanem a Lea... Hej
micsooda hamis asszony... A Pribigyi Macoval
üzenetet küldött a Schusztter Jósának.

— Micsooda üzenetet?

— Ez a furcsa éppen... Azt üzent, hogy
csak maradjon a Schusztter Józsi Holicsan az
éjjel, mert a Lea várni fogja a kertben. El
is küldte neki a kis kert kulcsát.

— Ugy, — mondta a főszoigabiró — hát
a Schusztter Jóska mit üzent vissza?

— Azt, hogy nem marad semmi áron, hogy
már fuvarost is fogadott. Gödingre. Onnan
megy a vasutal tovább.

— És csakugyan elutazik?

— El az. Vissza is küldte a kis kert kul-
csát. Azondta, hogy nem kell.

— No lám.

A főszoigabiró nem talált semmi rendki-
vült a pandurőrmester közlésében. Meg is
mondta véleményét:

— Tisztaban vagyunk a Lea erkölcsével.
Egyik irnokomnak félesztendeig volt a szere-
tője. Akkor szakított vele, mikor az urát
hazavárta. Pontosan, natáridőre... Ezek az
asszonyok határozottabban rosszabbak, mint
a férjük...

Miután én Bécsbe igyekeztem, esti tíz óra-
kor a főszoigabiró átkísért kocsin Gödingbe.
A várőteremben egy csinos fiatalembert talál-

— Porcinkulái bucsu. Tegnap volt a Fe-
renrendi porcinkulai bucsu, melyet a helybéli
és vidékről jött hívek nagy áhítattal ünnepeltek
meg. Az istentiszteletet a Ferencrendiek temp-
lomában tartották.

— **A balatonmelléki borok értékesítése.**
A balatonmelléki bortermelek körében legutóbb
érdekes terv merült fel, amelynek megvalósu-
lása jelentékenyen elősegíthetné a balaton-
melléki borok értékesítést. Arról van szó, hogy
az érdekeltség nagyobb szabású szállodát épít-
tett Badacsonyan s ugyanott megfelelő aszra-
kozóhelyeket is létesít. A szállodával kapoco-
latban nagyobb helyiség is létesülne, ahol időn-
ként borkiállítás és borvásári lehetőségek rendezni.
Ezt a tervet a kormány is megfelelően tám-
ogatná, amennyiben a földmivelségi miniszter
hajlandó volna a Balaton partján megfelelő
mintapince létesítését anyagi áldozatokkal elő-
segíteni, ahol állandóan feltalálható lenne a
balatonmelléki szőlőgazdák borkészítelinek
megfelelő mintagyűjtemény.

— **Vér a bucsun.** Kezthelyről írják: A
Kezthely-Hévíz mellett levő Dobogó majorban
a cselédek bucsut tartottak. Es alkalommal
Gunbert János legény mikor hazra készült,
a cigánnyal magának akart huzsáni, de Ujlaki
esen annyira felbőszült hogy két rántott elő
és Gunbert agyonsurta. A gyilkos letartós-
tatták.

— **Gyilkos pattanás.** Zalaegerszegről je-
lentik: Tuboly Sándor vm. árvaszéki jegyzőnek
egy hét előtti pattanás támadt a szája szélén.
A jelentéktelenség látszó pattanására nem ügyel-
tek, úgy hogy az egyre nagyobbodott és midőn
Tuboly pár nap előtti orvoshoz ment, az vérme-
regészet konstátált. Azonnal megoperálták, azon-
ban eredmény nélkül. Tuboly Sándor tegnap
reggel 58 éves korában meghalt. Szorgalmas,
lelkismeretes munkása volt a vármegyének.

— **Új lövőter.** Zalaegerszegről írják: A város
végén, Pozva határánál egy 12 holdas területet
vett át a városiól a honvédelmi kormány és ott
a honvédek részére lövőteret készített, melyet
azonban a polgári osztály is igénybe vehet.

tunk elegáns utasruhában. Gondosan meg
volt beretvélva a barna arcához pompásan
illőtt a szépfekete kotlett.

A főszoigabiró halkán odasugta nekem:

— Ez a Schusztter Jóska...

Aztán megszólította:

— Hát elutazik?

— Igen főbiró ur,

— Hová?

— Egyelőre Bécsbe...

— Miért nem maradt az éjjel Holicsan?

— Nincs semmi dolgom ott.

— Ej, ej, ingerkedett a főszoigabiró — én
ugy tudom, hogy akadt volna egy kis mulat-
ság... Mi?

— Nem tudom

— De én tudom. Egy szép asszony várta
volna a kis kertben? Hehé! Mi! Látna a ha-
tóság mindent tud.

Schusztter Józsi, az utasó aszmetasó,
mosolygva vonogatta a vállát.

— Nem kell nekem az az asszony.

— Nem-e? Pedig a Lea szép, kívánatos,

— Igaz, nem tagadom, de a cimborám
felesége... Inkább sohase lássak szép asz-
szonyt, semhogy ahhoz nyuljak...

— És komoly hangon hozzátette:

— Az már nagy eudarság lenne...

— Villanyvilágítás kóstolója. Nekünk is sok bajunk van a villanyvilágítással, mégis a miénk paradicsomi állapotnak minősíthető Zalaegerszeghez képest. Egyszerűen csak legutóbb vezették be a villanyt és pedig nem a város üzemében, mint ahogy a leghelyesebb lett volna, hanem vállalkozóknak adták ki, sőt a polgármester egyéb pályázók kizárásával egyedül a Gaus gyártót kért és kapott ajánlatot. Most megvan a villanyvilágítás de niucc kőszönet benne. Az egyszerűen panaszok közül csak egyet említünk, mely azonban elég jellemző. Egyszerűen az utcai lámpákat esti 8 óra után, néha éppen 9 órákor gyújtják fel és 10 órákor eloltják. Ez képtelen állapotnak tetszhetne, ha nem lenne ennél képtelenebb is. Az, hogy egy idő óta nem is 10 órákor, hanem már $\frac{1}{2}$ 10-kor oltják el az utcai lámpákat. Ezek tehát naponta csak egy óra hosszat égnek. Persze, ezt az egy órai fényt nem lehet közvilágításnak nevezni, de arra alkalmas, hogy az egyszerűeknek megmutassa, milyen más városban egész éjjel a világítás. A jó egyszerűen azonban tűrik a dolgot, abból az erkölcsös felfogásból indulva ki, hogy $\frac{1}{2}$ 10 után tisztességes ember nem jár az utcára.

— Hazament. Egy kisebb rendű családi tragédia mond el Magyar Páisz emiú laptársunk mai száma az ő sajátosan eredeti írásmódorával. Szóli pedig a következő képpen: „Hazament a a házi gazda. Főti az ebéd: — ketten főstök: az asszony és egy régi vendég, aki ott volt szállásvá. Mit főstök? Nem tudom én. Isten a megmondhatója Sem a nyájat olvasnák nem hőkik azt az orrára. A dologból csak annyi essent: látott? Mán — a vendég körme — de hamar megmelegedett, pedig nincs ott egy árva muff, mert... hogy rossz lát tét a tűre: jött a gazda a szót a puff puff!”

— Lebukott a aszekérről. A zálamegyei Áll-bánán, mint nekünk írják, Böröndi István gazda leessett rakott a szekér tetejéről és szörnyet halt.

— Az új katonai házassági szabályzat. Bécsből jelentik: A közös hadügyminiszteriumban már hosszabb ideje dolgoznak a hadsereg házassági szabályzatának megváltoztatásán. A tervezetet az egyes körreponni osztályok már helyben hagyták a most megkapja mindkét honvédelmi miniszter is. Az új tervezet, mint hírlik, csak mérsékeltlen jelent javulást az eddigi szabályzathoz képest, a házassági kausiót alig szállítja le valaimivel. De már ez is vívmány, mert félt volt, hogy épp ellenkezőleg, föl fogják emelni. 1886-ig tudvalevőleg ugyanevenet megjelölt kausiók voltak, rangfokozatként megállapított nagyságban, a mely mellett még biztosított mellékjövdelem kimutatását is követelték, most husz év után, vissza akarnak térni ehhez a rendszerhez, a valószínű, hogy az alantas tiszt kausióját 40.000 koronában állapítják meg, kapitányét 30.000 koronában, őrnagyét, 20.000 koronában, viszont a vezérkari és haditegeredési tisztek kausióját fölemelik. A hetedik rangosztálytól fejjebb nem követelik a mellékjövdelem kimutatását. A tervezet még nem végleges és kibocsátása erre az évre nem is várható, csak jövőre.

Téviratok és telefonjelentések.

Wekerle és Andrássy Budapesten.

Budapest, augusztus 3. *Wekerle* Sándor miniszterelnök és *Andrássy* Gyula gróf belügyminiszter Ischiból ma visszaérkeztek.

Budapestre és átvették miniszteriumuk vezetését.

Tűz a milánói kiállításon.

A magyar osztály leégett.

Negy millió líra kár.

Milánó, augusztus 3.

Borzalmas tűzkatasztrófa pusztított ma a milánói világkiállítás területén, mely azal a szomorú közelebbi érdekekkel bír reánk, magyarokra nézve, hogy a tűz éppen a magyar osztályt semmisítette meg.

A magyar osztály már a megnyitáskor is méltán tűnt fel a kiállításon pavillonjának elegáns és művészeti építkezésével, de méginkább a benne felhalmozott tárgyak értékénél és nagy számánál fogva. Több millió korona értékű kiállított tárgy volt itt együtt, melyek kissé zsufolva voltak, mert bár a pavillon elég terjedelmes, mégsem bizonyult elég nagyknak ahhoz, hogy a tárgyak kényelmesen elhelyezhetők legyenek. Ez a tulzsfaltság aztán ma nagy kárt hozó katasztrófát segített elő.

A pavillonban ma kora reggel tűz támadt, melyet a villamos vezeték rövid zár-lata idézett elő. A tüzet azonban észre-vették és ottani kezdtek, az azonnal réms gyorsasággal harapózott el a pavillonban és csakhamar lángban állott az egész magyar osztály. A tűz vész nagy ijedelmet okozott, mert attól lehetett tartani, hogy a többi osztályokba is átcsap. Ezt meg-gátlandó, az összes tűzoltóság és katonaság kivonult és a mentéshez látott, azt azonban már nem lehetett megakadályozni, hogy a magyar kiállítás egészben és az olasz részben le ne égjen. Oltás közben többen súlyos égési sebeket szenvedtek. A magyar osztályból csak nagy nehezen sikerült több kiállított tárgyat megmenteni. A szomszédos angol, japán, németalföldi és svájci osztályok, miután a tüzet lokalizálni sikerült, nem szenvedtek kárt. *A kár körülbelül 4 millió líra.*

Budapest, augusztus 3. Milánói jelentés szerint az ottani világkiállítás magyar osztálya leégett. A hír itt nagy megdöbbenést kellett, bár még nem tudni bizonyosan, — hogy a kiállított tárgyak közül mennyit sikerült megmenteni.

A Magyar Figarót lefoglalták.

Budapest, augusztus 3. A budapesti vizsgálóbíró elrendelte a Magyar Figaró legutóbbi számának lefoglalását szemérem elleni vétség miatt (Valóban szeretnők tudni, mi lehet ebben a számban még azoknál is nagyobb disznóság, melyeket a korábbi, le nem foglalt számok tartalmaznak. Szerk.)

Öngyilkos algróf.

Budapest, augusztus 3. Tegnap történt, hogy a Lágymányoson egy urasan öltözött férfi öngyilkosságot kísérelt meg. A kórház-

ban azt állította, hogy ő Szapáry gróf. Ez az algróf, kinek személyazonosságát eddig biztosan nem lehetett megállapítani, a kórházban ma meghalt.

Hat ember a villám áldozata.

Trencsén, augusztus 3. A közeli Lehotán istentisztelet után, midőn a hívők elszéledtek, óriási vihar támadt. A nép egy része egy közeli sátorba menekült. A villám a sátorba ütött és hat embert megölt, többet súlyosan megbesített.

Izsáky Ernő temetése.

Budapest, aug. 3. Az Amerikában elhunyt *Izsáky* Ernő műssaki tanácsos exhumált koporsója ma megérkezett Budapestre, a Kerepesi úti temető halottasházába, hol felavatolozták. Holnap temetik a főváros által adományozott disszír helyre.

Orosz forradalom.

Helsingfort, augusztus 3. Az itteni kaszárnyában a katonaság fellásadt. A katonák az utcára lövöldöztek és több mint száz embert megbesítették, kiket kórházba kellett szállítani.

Kronstadt, augusztus 3. Itt ma kihirdették az ostromállapotot. Két zendülő katonatisztet halálra ítétek.

Segédosztály: Nagy Sándor.

Laptársadalmak és kiadó:

FISCHEL FÜLÖPPIA.

3886. évk. 1906.

Árverési hirdetmény.

A nagykanizsai kir. tésék közhírre teszi, hogy ösv. Varga Istváné ügyi mint kiskorú Varga József és Lajos t. és t. gyámja végrehajtáson Kurucz Erzsé f. Németh Józsefné esztergonyi lakós végrehajtás szenvedett elleni 300 kor. tőke, ennek 1904. január hó 1-én napjától járó 8% kamatai, 27 kor. 60 fillér post, 36 kor. zálogjog előjegyzési, 23 kor. 90 fillér végrehajtás kérelmi 21 kor. 55 fillér árverés kérelmi és a még felmerülő költések iránti végrehajtási ügyében a nagykanizsai kir. törvényszék területéhez tartozó s az esztergonyi 751. sz. kv. b. + 231/b. br. sz. h. és b. sz. 1084. kor. becsértékben

1906. évi szeptember hó 4. napjának d. e. 10 órákor

Esztergonyi közjegyzőnél dr. Kreisler József felpe-rensi ügyvéd vagy helyettese közbenjöttévei megartandó nyilvános bírói árverésen eladandó fog.

Még pedig tekintve hogy, ezen ingatlan szolgalmi jog a ezt megelőzőleg jószágos követelés terhére az ingatlan Kurucz Ferenc békob-lezett $\frac{1}{2}$ istálló, $\frac{1}{2}$ konyha és 1 szoba holtágnai haszonélvezetből álló szolgalmi joggal együtt adának el, de csak akkor ha a szolgalmi jog fentartásával az előző jószágos hiteltelek követelésének fedezésére szükséges 1000 kor. beigretetik, ellenkező esetben az árverés hatálytalaná válik és az ingatlan a szolgalmi jogra való tekintet nélkül újabban elárveresteni.

Kikiáltási ár a fentebb kitett becsár.

Árverozni kívánók tartoznak a becsár 10%, az köszpénzben, vagy ovadékképes papírban a kikiáltódti keséhez letenni.

A kir. törvényszék mint tkvi hatóság Nagykanizsán, 1906. évi június hó 18-ik napján.

GOEONY,

kir. törvénbírói bír.

Alapítási tervezet.

Mezőgazdasági terményeinknek kivitelét a szomszéd államok védvamos politikája, továbbá Amerika és Balkán versenyé mindinkább szűkebb mederbe terelik vissza úgy, hogy ma már Ausztriát kivéve, terményeink főleg a befolyasztásra vannak utalva, exportunk jelentősége ugyasólván megszűntnek tekintendő.

Legujabban Németország zárta el előlünk gazdaságunkra nézve felette fontos serapatermelésünknek eddig volt előny piacát azáltal, hogy az eddigi 2 márkás vámot 4 márkára emelte, amely megterhelést középminőségű árpánk nem bírja dacára annak, hogy vármegyénknek előnyös földrajzi és kedvező fuvardíjtelese fekvése van. Ilykép már egy középtermés is elégséges ahhoz, hogy árpatermelésünk nagy árcsökkenésnek legyen kitéve; hasonló kedvezőtlen helyzettel állunk szemben az állatkivitelre vonatkozólag is.

Ily gazdasági viszonyoknál fogva lételfeltételünk utal arra, hogy első sorban is a mezőgazdaságot mozdítsuk elő, mert megdönthetetlen alapigazság, hogy hazánkban erős és virágzó mezőgazdaság nélkül ipar és kereskedelem sem képes életerős gyökeret verni. Ha a gazda nem boldogul: pang az ipar, pang a kereskedelem is.

A mezőgazdaság előmozdításának első alapfeltétele tehát, hogy azon nyersterményeink, amelyek ránk nézve a káros védvamos politika által a jövőt illetőleg legközelebb érintve vannak, gyárilag dolgoztassanak fel. Ily módon közvetlen a fogyasztáshoz juttatjuk feldolgozott terményeinket. A nyers produktumot tehát előnyösebben értékesíthetjük és a gyári üzemnél előlái anyaghulladékok ismét a gazdaságnak az állattenyésztés céljaira szolgáltatjuk vissza, ami szintén nem csekély mértékben tenné előnyösebb a gazdaság intenzívbb fejlesztését.

Tervezzük tehát egy mezőgazdasági gyárpar létesítését szövetkezeti alapon, amely formával egyeztén a Vas-, mint szomszédmegyei gazdaságosság kifejezett óhajának kívánunk eleget tenni, de másrészt a földművelésügyi miniszter ur Öngyerméltósága is a szövetkezeti alapot jelölte meg olyannak, amelyet hatásköréből kifolyólag inkább májában van támogatni, amely támogatásra az eddig előterjesztettek alapján alapos kiállításunk van.

Ezen vállalat célja: a mezőgazdasági terményeknek gyárilag való feldolgozása és ilykép előlái fő- és mellékterményeknek értékesítése az erő, illetve abrakakarmánynak előállítására és eladására.

Ehő sorban a magas vámmal sújtott árpánk árpagyönggyé való feldolgozását tartjuk gazdaságunkra nézve rendkívül fontosnak. Hazánkban ezen mezőgazdasági gyárpar még csak nagyon csekély mértékben van képviselve, ugyanarra, hogy Budapestet kivéve egész Dunántúlon, Horvátország és Szlavóniában árpagyönggy-gyár nem létezik és így Szombathely, mint számos vasutnak gócpontja, előnyös tarifális fekvésénél fogva, egy a nyerstermény beszerzésére, valamint a kész árunak elhelyezése tekintetében egy ily mezőgazdasági gyárpar létesítése ugyasólván predestinálva van.

Nem kevésbé fontossgal bír vármegyénk mezőgazdaságra nézve a borsó- és kölestermelésnek meghonosítása, ezen termékeknek szintén gyárilag való feldolgozása, miért is előbb említett árpagyönggy-gyárral kapcsolatban borsó- és kölesnek

hántolását szintén tervbe vettük. Ezen gyártási, illetve hántolási eljárás folytatás származó melléktermékeket, illetve hulladékokat takarmányozási célra visszaforgaltatjuk a gazdaságnak. Az abrakakarmány előállításával pedig szövetkezeti tagjaink részére kiváló előnyöket kívánunk biztosítani azáltal, hogy az eddig nagy mértékben fuvar és egyéb költségekkel terhelve, távolról idezállított áru ellenében itt helyben lényegesen olcsóbb árban fogjuk azt rendelkezésükre bocsáthatni.

Fontosnak tartjuk gazdasági szempontból még egy mála gyárnak és burgonya-keményítő gyárnak felállítását is, amit már most is tervbe veszünk, de ennek megvalósítását későbbre halasztjuk. Az előzőleg említett gyárpar mielőbbi létesítésére, illetve nagyobbsebásu üzemének megkezdése érdekében célszerűnek tartjuk a Szombathelyen már létező, közvetlenül a vasut mellett iparvágányával ellátott és üzemben levő árpagyönggy-gyárnak átvetelét, amelyhez tartozik 8100 négyzetöl méter terület, valamint az azon levő gyár és egyéb építmények, az összes gyári felszerelések és végre a nagyfontosságú és értéki iparvágány.

E célból a jelen tulajdonossal, Wolf Jakab urral az általunk kiküldött szakértők becslése alapján, mely becslés a földművelésügyi miniszter ur kiküldöttéi is a folyó hó 11-én tartott szemle alkalmával reálisnak találták, 130,000 korona összeg átveteli árban előzetes megállapodásra jutottunk, mely összegből 20,000 korona erejéig üzletrészeket jegyezni Wolf Jakab ur magát kötelezte.

Ezen gyár jelenleg 150 vagon árpánk feldolgozására van berendezve, amelynek 400 vagonra való kibővítését, továbbá 150 vagon borsónak, 50 vagon kölesnek hántolását célzó berendezését tervezzük.

A szövetkezet megalakul, ha legalább 1250 üzletrész — egyenkint á 200 korona — jegyeztetik.

Az üzletrészek jegyzésekor üzletrészenként 60 korona, a hátralék pedig igazgatósági felhívásra lesz fizetendő.

Az összes üzletrészek 10%-ánál többet senki sem jegyezhet.

Az első befizetés a »Szombathelyi Általános Takarékpénztár«-nál eszközlenendő.

A szövetkezet tagjainak felelőssége korlátozott, amennyiben csak a jegyzett üzletrészek erejéig terjed.

A szövetkezetnek megalakulását folyó évi augusztus 10-ére tervezzük.

A szövetkezet tartama 50 év.

Az alapítók az első igazgatóság kinevezését az első 3 évi működési tartamra vonatkozólag maguknak fenntartják.

Üzletrészalás az alulst alapítók és melyikből teljesíthető.

Meg vagyunk róla győződve, hogy ezen vállalat létesítése által nemcsak a közérdeket szolgáljuk és hazafias munkát végzünk, hanem a szövetkezet tagjainak egyrészt nyerstermények előnyös értékesítése, másrészt pedig az erőtakarmánynak a magas fuvardíj és egyéb költségek megtakarításával leendő kiszolgáltatása és végül befizetett üzletrészeiknek kamatoztatása által megfelelő hasznot fogunk nyújtani.

Szombathely 1906. évi július hó 18-án.

HERTELENDY FERENC sk

földbírtokos, a salamegyei gazdasági egyesület elnöke, Lesencetomaj.

SZEGEDY-ERSEN KANOLY báró sk

földbírtokos, Herman.

BEZERÉD JÓZSEF sk

földbírtokos, Vasvármegye főispánja, Szombathely.

SZEGEDY GYÖRGY sk

cs. és kir. kamarás, földbírtokos Acsád.

KORNISS EMIL gróf sk

földbírtokos, Szombathely.

SZOMBATHÉNYI KANOLY LAJOS sk

földbírtokos, Répcelak.

Dr. WEÓRES IVAN sk

földbírtokos, Cséngye.

HANNY JÓZSEF sk

bérlő, Tomórd.

SZÜTS JANOS sk

plébáni urad. tisztelő, Sorok.

BRENNER TOBIAS sk

polgármester, Szombathely.

EBER GYULA sk

ügyvéd, Szombathely.

Dr. ROHRER ÖDÖN sk

ügyvéd, Szombathely.

ROSINGER IGNAC sk

gyarmatár kereskedő, Szombathely.

MÜLLER EDE sk

építési vállalkozó, Szombathely.

KAFFER BÉLA sk

lajszkereskedő, Szombathely.

LEGATH GABOR sk

gyarmatár nagykereskedő, Szombathely.

ARNSTEIN és HANDLEY sk

magkerekedők, Szombathely.

SZÉLL IGNÁC sk

v. b. t. l. földbírtokos, Tápánfa.

— REISZIG EDE sk

volt államtitkár, földbírtokos, Kiszonyom.

GUARY MIKLOS sk

cs. és kir. kamarás, földbírtokos, Guár.

CHERNEL GYÖRGY sk

cs. és kir. kamarás, földbírtokos, Tomórd.

Dr. ROSENBERG GYULA sk

földbírtokos, Tápánfa.

Dr. OSTFFY LAJOS sk

földbírtokos, O.-Asszonyfa.

SOOS JANOS sk

plébános, Háshidvég.

KOLLER ERNŐ sk

a Vas megyei Takarékpénztár elnöke, Szombathely.

NYUL LAJOS sk

városi főszámvéző, Szombathely.

Dr. SZABO LÁSZLO sk

ügyvéd, Szombathely.

HORVÁTH KALMAN sk

ipartestületi elnök, Szombathely.

DEUTSCH TIVADAR sk

gabonakereskedő, Löwenstein és Deutsch cég tulajdonosa, Szombathely.

RAINER IGNAC sk

kereskedő ügynökség, Szombathely.

EISINGER MOR sk

gyarmatár nagykereskedő, Szombathely.

MÜLLER IGNAC sk

magházo, Szombathely.

ERDŐDY GYULA gróf sk

v. b. t. l. földbírtokos, Vörösvár.

ERDŐDY SANDOR gróf sk

cs. és kir. kamarás, földbírtokos, Acsád.

SZEGEDY BÉLA sk

cs. és kir. kamarás, földbírtokos, Acsád.

REISZIG ALAJOS sk

földbírtokos, a vas megyei gazdasági egyesület alelnöke, Szombathely.

RATKOVITS VENDEL sk

kanonok, Szombathely.

CHERNEL ANTAL sk

földbírtokos, Tomórd.

BARTHODEISZKY BÉLA sk

földbírtokos, Sopron-Beléd.

SCHULZ VILMOS sk

bérlő, Szigvágy.

SPIEGEL SZIGFRID sk

a soproni kereskedő és iparkamara alelnöke Sopron.

MESTERHAZY GEDEON sk

az Adria biztosító-társ. vezetéképítelője, Szombathely.

Dr. NEMETH GYULA sk

ügyvéd, Szombathely.

POHL SANDOR sk

gépgyáros, Szombathely.

GUTTMAN D. J. sk

eccegyár, bor- és pálinka nagykereskedő, Szombathely.

HEIMLER JOZSEF sk

az első gráci söngyár r. t. tulajdonosa, Szombathely.

VECEY GYÖRGY sk

az első gráci söngyár tisztviselője, Szombathely.

PELEKI IGNAC sk

bank és gazd. term. bizományos, Szombathely.

WOLF JAKAB sk

árpagyönggy-gyár tulajdonos, Szombathely.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Nagykanizsa,
Fischel Fülöp Fia könyvkereskedésében,
Városház-palota.Telefon: Kiadóhivatal: 103.
Szerkesztőség: 78.

Előfizetések és hirdetések:

Fischel Fülöp Fia könyvkereskedésébe
intézendők.

ZALAI

POLITIKAI NAPILAP

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Helyben házhoz hordva:

Egy óra . . . . . 1.— K.
Negyedévre . . . . . 8.— "
Félévre . . . . . 6.— "
Egész évre . . . . . 12.— "

Postai küldéssel:

Egy óra . . . . . 1.50 K.
Negyedévre . . . . . 4.50 "
Félévre . . . . . 9.— "
Egész évre . . . . . 18.— "Megjelenik naponként este 6 órakor
Unnepnapok kivételével.Felelős szerkesztő: SZALAY SÁNDOR.
Szerkesztő: RÉVÉSZ LAJOS.

Egyes szám ára 6 fillér.

Több lelkiismeret.

Nagykanizsa, augusztus 4.

Az utóbbi napokban megint néhány olyan tünetet vetett felszínre a fővárosi sajtó, melyek jogosnak tüntetik fel azokat a hangokat, melyek a sajtónak lelkiismeretlenségét, felületességet rónak fel. És noha nagyon jól tudja mindenki, hogy ezeknek a hangoknak, melyek másrészt divattá váltak, nem mindig az őszinte javítás vágya a forrása, de annyi bizonyos, hogy létjogosultságuk el nem vitatható.

Nem akarjuk a fővárosi sajtót egészében hazugmondással megbélyegezni, mert hála Isten a felrótt hibák, tévedések, szűk-lelkiismeretről tanuskodó elhirtelenedések csupán egyes, ugynevezett balvár-lapok kiváltságainak bizonyultak, de a határ nem mindig eléggé szilárd és átáttolódna a sajtónak ezek a szépséghibái a komoly lapok hátsóháira is. Ugy látszik tehát, hogy a baj ragályos. És ha idején elszigetelő rendszabályokat maga a veszélyeztetett testület nem léptet életbe, előbb-utóbb nagy arányt és mérvet ölt a baj.

A sajtónak — azt hisszük, aki felismeri és megmérni tudja — szép hivatása van. És bizony sok-sok botrányba kell belésszólnia, hogy hivatását teljesítse.

Hány olyan dolgot kell a uyilváuosság elé vonszolnia, mely különben rejtekben maradva, új és újabb társadalmi nyavalyák fertőző anyagát termelhetné.

De a sajtónak ebben a nem éppen háladatos és sok meggyanúsítást, megrágalmazást hozó munkájában az izlésnek, a tapintatnak, a megengedhetőség fokának gondos és felelősségteljes megállapításának kell a vezetést átengedni. — Mert csak egy kissé több a szükségesből, egy-egy árnyalatnak erősebb kifejtése, vagy a kézenfekvő bizonyítékok oki összefüggésében felfedezett hiánynak a képzelődés erejére bizott s épp ezért a lelkiismeretet visszahelyező pótlása, már több kárt tehet mint hasznot és diszkreditálja a megbízhatóságot.

Ennek pedig nem szabad megtörténnie, mert különben veszendőbe megy az az üdvös befolyása a sajtónak, mely eddig is már annyi jó szolgálatot tett a közéleti tisztaság és a társadalmi tisztesség érdekében.

De hogy ennek a hivatásának tovább is megfelelhessen, első és elengedhetlen feltétel az önpurifikáció. Ki kell küszöbölni a mindenáron való szenzáció-hajhászást, melyhez már az olvasó közönséget is úgy hozzászoktatta a sajtó, hogy már majdnem második természetévé vált ez a saját gondol-

kozásra és a nemesebb elmerülésre képtelen társadalmi rétegeknek. Legyen hivatás a sajtó és ne üzlet, mely csak az abonensek könyvének tartalmát tekintse. Legyen igazán hű és a javítás őszintéjéből fakadó, — őszinte ellenőre a társadalmi eseményeknek és hassa át az a nemes altruizmus, mely korholvad is a jót és a nemes győzelmét szomjazza és ennek érdekében küzd tiszta fegyverekkel.

Világi és váltóhamisító.

Szenzációs letartóztatás.

— augusztus 4.

Pár év előtt ismert alakja volt a nagykanizsai mulatóhelyeknek Csech Armin magántisztviselő. Egyik nagykanizsai gabonakereskedő gyakornoka volt, életmódja azonban inkább nagy fizetésű prokuristát, mint ingyenes gyakornokot sejtetett. Ennek az életmódnak költségei tehát nem fizetéséből tellettek, hanem onnan, hogy Csech gazdag fiú volt, ki hazuról bőséges segílyt nyert. Mintán több előkelő családdal rokonságban volt, itt a legjobb társaságokban fordult meg. Könnyelmű életmódja folytán csakhamar rossz hire kelt és ez még fokozódott, hogy több ízben nem a legkorrektebb módon jutott pénzhez. Három esztendeje távozott Nagykanizsáról és azóta Bécsben élt. Közben megkapta 80 ezer koronát tevő anyai örökségét. Hogy ezzel mit

A főkapitány jubilál.

Négy esztendeje az öreg Zalai Közlönynek dolgoztam darabszámra. Ahány cikk, annyi honorárium. Az én érdekem tehát az volt, hogy minél több cikket liferáljak. Villányi doktoré pedig, a szerkesztő, hogy minél kevesebb honoráriumot fizessen. Ezért, ha kifogytam a témából, témáért mindenkihez inkább fordulhattam, mint a szerkesztőhöz, mert két dolog volt, amivel ő nem szívesen szolgált: témával és előleggel. Néha azonban megszállta a jószándék és ráimizent, hogy cikk kell. Ilyenkor ellátogattam hangulatos kis írószobájában, hogy félóráig témát és másfél óráig előleget kérjek tőle. Az első félóra rendszerint eredménnyel végződött, mert a leleményes szerkesztő a témaadásnak igen praktikus módját találta ki. Elővett egy hatalmas szótárt, azt találomra felnyitotta valamelyik betűnél és kezdte olvasni a szavakat, például:

Kis, kistelek, kiszólás, . . . köz, közadós, közönség . . . közérdek . . . Halt!

— Tudna írni a közérdekről?

— Közérdek? Hogyne! Kérek öt forint . . .

— Mit tudna írni a közérdekről?

— Azt csak bizza rám. Kérek öt forint . . .

— Öt forint? Azt csak bizza rám.

Meg is irtam a közérdekről. És irtam még

az almáról, almafáról, almamagról, almamaterről etc. — A vége azonban mindig egy volt a nőtának. Én akkor kerültem Nagykanizsára és a helyi viszonyokat abszolúte nem ismertem. Annyi újságírói ismeretet azonban hoztam magammal, hogy a rendőrséget minden városban és minden körülmények közt útni lehet. Kit is üssön az ember, ha nem a rendőrt? Ez az egyedüli lény, aki nem üt vissza, pedig van puskája és kardja. Én hát ütöttem a rendőrt általában és a főkapitányt specialiter és tényleg nem akadt, aki visszaütött volna. Végül pedig annyira szuggerráltam magamnak a rendőrség ellen való gyűlöletet, hogy akkor is rendőrt vágtam, mikor az almáról, almásrétes, almádi stbr.-l kellett írnom.

Azóta változtak a körülmények. Ma már nem szótárból keressük a témát és én meglehetősen ismerem a kanizsai viszonyokat. Ez az ismeret pedig arra vezetett, hogy a rendőrséget akkor is békén hagyom, midőn csakugyan a közrendészetéről kell írni. Négy esztendő alatt minden újságíró eljut ehhez a axiómához: „Nincsenek intézmények, csak emberek.” És mindnyájan kisebb kaliberű Voltairek leszünk. A nagy enciklopedistáról írja Bjornson, hogy mérges tolla dacára is azért volt népszerű személyiség, mert mindig csak az absztrakumokat bántotta, ellenben a konkrétumokkal a legjobb egyetértésben élt. Ha

bántotta is az egyházat, azért végig ette a püspök ebédeit.

A rendőrség nagyon absztrakum, melyet bátorsággal lehetne a sárga földig rántani, de én ez absztrakum mögött mindig meglátom Deák Péter főkapitány konkrét alakját. Mert lehetetlen meg nem látni. Mint minden erős egyéniség, ő is rányomta egyéniségnek jellegzetes bélyegét munkakörére. A nagykanizsai rendőrségen ma az utolsó közember is úgy gondolkodik, mint a főkapitány.

Hát hogy gondolkodik a főkapitány? Helyesebben hogy gondolkodik Deák Péter, mert ha direkt a főkapitányról és vezetése alatt álló rendőrségről akarnék írni, akkor ezt a vonal felett tettem volna meg.

Mikor a főkapitányt az a maleur érte, hogy rosszul politizált, egyik fővárosi újság azt írta róla, hogy: „Csodálatos, és ez az ember hasonlít külsejében és mozdulatában feltűnően Deák Ferenchez!! Ha a haza bölcse csakugyan olyan volt, milyennek leírják, akkor ennek az eszes kifakadásnak is igaza van mert Deák Péternek sok jutott Deák Ferenc karakterisztikus külsejéből, de azt mondom, hogy jutott a Deák familia jó szívéből is. „Nagyon jó ember” mondják róla az alantosai és még sokan, kik-

művelt és hogy élt tovább, arról közölnek ma részletes tudósítást a bécsi lapok.

A »Die Zeit« írja:

A rendőrség tegnapelőtt váltóhamisításért két fiatalembert tartóztatott le. Példátlan könnyelműség vitte a 25 éves Csech Ármint és a két évvel idősebb Stein Leót a bűn útjára. A letartóztatottak Prosznitzból valók, hol ifju éveiket töltötték. Csech nagyon gazdag szülők gyermeke. Két év előtt, midőn nagykoru lett, 80 ezer korona örökséget kapott és ez a pénz, melyből egész életén át kényelmesen élhetett volna, lett a szerencsétlensége. Stein Leóval, kinek nagy befolyása volt reá, Bécsbe költözött és kezdetét vette a gondatlan élet. A legelőkelőbb mulatóhelyek chambre szeparéi sokat mesélhetnének Csech és Stein estélyeiről. Csech fizette a gyakran ezekre rugó számlákat, míg Stein, mint elválhatatlan jóbarát, Csechkel kitértette magát. Az esztelen költségek azonban romlásra vezettek.

Csakhamar az utolsó ezrest kellett felváltani és egy napon ijedten konstatálhatta Csech, hogy a nagy összeg elfogyott. — Még volt Csechnek a korábbi időkből hercegi gardero-beje és gazdag ékszerei. Egyik darab a másik után vándorolt a zálogházba, vagy az ósere-shez és végül ez a forrás is kimerült. Mikor aztán Csech és barátja minden pénz nélkül álltak, felmerült a váltóhamisítás eszméje. — Váltóhamisításért első ízben június hóban jelentették fel Mahler Alfred, az A. Mahler cég főnöke panasolta, hogy Csechtől egy 600 koronás váltót kapott, melyen Csech apjának girója áll; ekkor ő érintkezésbe lépett az öreg Csechkel és kiderült, hogy a váltó kamis, — Csech egyáltalán nem érintkezik fiával, és a váltót nem hajlandó beváltani. Csech felelősségre vonván, a hamisítást bevallotta és annak rendezésére három napi halasztást kért. Azonban ezt a terminust sem tartotta be. — Közben azonban újabb feljelentések érkeztek. A H. G. Müller cég szintén kapott Csechtől egy 600 koronás váltót, mely apjának giróját viselte. Ezen plau apjának cégbélyegzője is rajt volt, melyet Csech hamisított. Egy harmadik kereskedőnél szintén helyezett el Csech egy 950 koronás váltót. Ez a váltó azonban a leszámítoló szövetkezethez került, mely fel-szóltította az ifj. Csechnek, — forduljon sürgőnyileg apjához, — hogy ezt a váltót elismeri e. Ebből a kalamitásból Csech úgy

nek dolguk volt vele. A jó, őszinte szív pedig nagyon megbecsülendő, bár éppen nem kelendő és praktikus portéka. Sulyos ballaszt nélkül sokkal könnyebben száll léghajónk és egy kis szivtelenséggel, felületen ésszel az életnek sok olyan kátyuján, szakadéknál láthatunk át, melyekben a jó érzésnél érző lélekkel meg-rekedünk.

Már most hogy legyen jó rendőrfőkapitány az, aki jó szívű, derült kedélyű ember és bölcséleti felfogásában végtelenül optimista? Hogy lehet az előtt, gyanus mindenki, aki él, akiben több hajlam van arra, hogy minden esirkefogót tisztaságos embernek tartson, hogy legyen az szigorú, kőszívű, aki derűs pipaszó mellett logjobb szeretne minden sérelmet, minden fájdalmat jóízű anekdotákkal elintézni.

Annyi bizonyos, hogy a detektív regényekben élő rendőrfőnök, a híres véreb nem az ilyen hajlason terem. De szerencsés, ha megtévedt emberek ügyeit intézi. Ez az mikor a szív lát és gondolkodik. Az iktató szám mögött embert lát, aki él, érez és mérlegeli, hogy a legény meg-büntetésében mi lesz nagyobb: ennek a fájdalom-

menekült, — hogy maga utazott Prosznitzba és onnan levelet írt a szövetkezetnek, — melyben az aláírás valódiságát igazolta. —

A levelet apja nevében írta alá. Ezenkívül egy negyedik hamis váltót is hozott a két szédelgő forgalomba. Csechet, ki mindenütt szerkesztőként szerepelt és foglalkozás nélkül volt és Stein tegnapelőtt letartóztatták és átkísérték az ügyészhez. Eddigél 1450 korona károsodást jelentettek be.

Egyről-másról.

(Budapesti levél).

Írta: Faragó Jenő.

— augusztus 3.

Mi érdekli a pesti embert? Mi érdekli most kánikula évadján? Nem is olyan egyszerű ez a kérdés, amilyennek első hallásra, első tekintetre látszik.

A pesti ember évszakonként más és más. Más tavasszal és más nyáron, ősszel, télen. — Különösen feltűnő a változása júniustól szeptemberig. Ősmerek békés, jóra való családapa-kat, akik télen át mintaképül állhatnak. Dolgosak, szerények, szolidak. A boitból, az irodából, a műhelyből egyenesen haza vezet az utjuk s otthon a fejükre teszik a hálósap-kát s bele bujnak a papucsba, amint az jóra-való nyárspolgárhoz illik.

De jön a nyár és a derék spierek egyszeribe megváltoznak. Már nem dolgosak, már nem szerények és mindenek fölött már nem szolidak. Nyáron — tudja Isten honnan kerül ez a metamorfozis! A korhelyek maszkját öltik magukra és nirtelen olyan dolgok ér-dekliznek, a melyekről októbertől ápriliséig még csak hallaniok sem szabad.

Télen elpirulnak egy-egy szinpadri trikó láttára. Télen elfordul az utcán, amikor egy-pille száll vele szemben az aszfaltot. — Télen az apró hirdetések oldalát meg se nézi. Télen az orfeumot büntanyának mondja. Télen csodálkozik, hogy a rendőrség behunyja félszemét bizonyos produkciók előtt és télen — kis gyermekeket öltöztet föl ingyen.

Nyáron ott kezdődik a dolog, hogy a gyermekeket levétkezteti és ott folytatódik, hogy felhaborodik azon, hogy a rendőrség beakarja tiltani a macscsót. Nyáron — még be sem esteledett jóformán, — ott tereferél a kis

vagy a megsértett jogrendnek a megtorlás felett való öröme. A „Fiat iustitia . . .“ elve nagyon messze esik Deák Pétertől, mint minden felvilá-gosult és jóakaratu embertől.

Láttuk mi már nagy munkában is a rendőrséget és megállta helyét. Így tisztában lévén az értékével, nem fogjuk fel tulságos tragikummal, ha a posztoló rendőr éjjeli csendháborítókkal találkozzán, azzal vigasztalja magát, hogy: „Iszen, ha józanok lennének, úgy sem lármáznának.“ Ha nem is találjuk éppen helyén valónak a nagy elnézést, de sok patriarkális izt érzünk benne. Erről a témáról ugyan még nem beszéltünk a főkapitánnyal, de sejtjük, hogy ő ma is jobb szeretne néhány ügyet úgy elintézni, hogy Han-zergáékot lekapatná a tiz körműkről és sonica huszonötöt veretne rájuk, semhogy a dohos és piszkos dutyiba kellesen zárni őket.

Ezt a kis jellemrajzot pedig írom Deák Péter e hó 11-iki jubileuma alkalmából. Azt hiszem nem csalódtam, mikor a jószágot és optimizmust találtam egyénisége karakterisztikonjának.

Nagy Samu.

aszfalti pillével az utcasarkon. Nyáron a szinpadri trikót elvetendőnek tartja ugyan, de csak azért, mert — a trikó is felesleges. Nyáron lehuzza az újjáról a jegygyűrűt, a mellé-nyébe rejt és az ósbudai pezsgős pavillonok-ban nincs hangosabb vendég nálánál.

És mi minden érdekli ilyenkor a pesti embert.

Brezina kisasszony, Óbuda Napja, érdekli elsősorban. Dean asszony, ugyancsak Óbuda Csillaga érdekli másod, harmad, negyed és nem tudom hányadsorban még.

Nem kell neki ilyenkor politika. Nem kell neki közgazdaság, — orosz szenzáció, császári kritika, ischli tanácskozás; csak Óbuda és éjszakai élet kell neki.

Szinte borzalom elképzelni, hogy mi lesz amikor egyszer csak itthon teremnek az asz-szonyok. Mert ez a nyár is véget ér, mint a hogy véget ért a tavalyi, meg az azelőtti mind. Milyen nehéz lesz újra bebujni a papucsba és a hálósapkába s elábrándozni azon, amint a leányunk leül a zongora elé, kalim-pálni kezd és ványadt hangon, de sok érzés-sel énekl, hogy:

Vége már,
Szép Circém vége már;
Bárhogy is fáj,
Elszáll a nyár!

A Pesti Magyar Kereskedelmi Bank

nagykanizsai fiókja.

— Saját tudósítónktól.

Nagykanizsa, augusztus 2.

Ma már meggyeserte mindenkinek van tudomása arról a jelentős pénzügyi mozzanatról hogy a Pesti Magyar Kereskedelmi Bank Nagykanizsán fiókot létesített. E tény kiváló fontossága sokkal evidensebb, semhogy azt újból magyaráznunk kellene. A Pesti Magyar Kereskedelmi bank egyike az ország első és leggazdagabb pénzintézetének, vezetésében pedig mindig az a nemes intenció dominált, hogy az egész közgazdaságnak irányítására jótékonyan folyjon be. Az tehát nagy értékkel bír, hogy a bank, most kibocsájtott körleveleiben, melyekben a nagykanizsai fiók megnyitását jelzi, hangsúlyozza, hogy a fiók ugyanazon elveket követi melyek magát a Pesti Magyar Kereskedelmi bank igazgatóságát mindenkor vezetik.

A körlevél részletesen ismerteti a fiók ügykörét. Ebből látjuk hogy ez több olyan üzlet-ágot is felkarol, melyeket előde nem kultiyált, pedig már is nagy jelentőségű dolog, hogy az előbbi üzletágakat ezental egy összehason-lithatatlannal nagyobb tökével rendelkező és hazánk egyik legelőkelőbb intézete végzi.

A körlevélből közöljük a következőket:

A fiók működési köre kiterjed:

Állampapírok, zálogievek, sorsjegyek és egyéb értékpapírok, — külföldi ércpénzek és bankjegyek vásárlása és eladása;

kamatkozó betétek elfogadása takarékpénztári könyvecskékre és folyó (cheque) számlára; kamatozó pénztári jegyek kiadása, melyek minden jelentékenyebb magyar és osztrák városban beváltak;

értékpapírok átvétele őrzésre és kezelésre a fiók által, valamint safe-deposit-rekeszek bérbeadása, melyekben a bérlő értékpapírokat és egyéb értéktárgyakat saját zára alatt őrizhet meg.

A fiók működési körébe tartozó egyéb üzletágak a következők:

tőzsdei megbízások teljesítése a budapesti, bécsi és külföldi tőzsdéken;

kölesönök uyujtása értékpapirokból álló fedezetre, folyó számlában, vagy előre megálapított összegben és lejáratával:

előlegek nyújtása árukra és árukról szóló okmányokra;

szelvények és kisorsolt értékek beváltása; bel- és külföldi váltók (devisák) és utalványok leszámítolása, illetve vásárlása;

koronaértékre, — vagy külföldi értékekre szóló utalványok és hitellevelek kiállítására bel- és külföldi piacokra, valamint fürdő és üdülő helyekre.

A fiók vezető főnökeként a körlevélben Hoffmann Béla van megnevezve, kinek egyéniségét és szakértelmét pénzügyi köreink rövid ismeretség után is garanciának tekintik arra, hogy a Pesti Magyar Kereskedelmi Bank fiókjához fűzött minden reményünk teljesülni fog.

A fiók működésének megkezdése alkalmából 100 korona adományozásával a nagykanizsai Szépítő-Egyet tagjainak sorába lépett. A bank a 100 koronát szerkesztőségünknek adta át, mi pedig rendeltetési helyére juttattuk. A hozzánk intézett levélből örömmel látjuk, hogy a bank társadalmi és különösen kulturális életünkben is be fogja tölteni azt az előkelő helyet, mely joggal megilleti.

Nagykanizsai vadászok.

— augusztus 4.

Lekerült a szegről a Lancaster, az akasztékos tarisznya, meg a többi vadászportéka. A zöldszegélyű, agancsgombos naftalinos loden ruhákat a szikadi tarlón, szombékos berkeken, erdők árnyában szelésteti a nyári fuvalom. A fiatal vizsák a fűrészes nemes sportja körüli szolgálat teljesítésének már minden csejnját binját ismerik s fűrészen ugrabugrálnak a vadászatra induló nimródok körül.

A szombékok fiatal rucáit most szedik fegyveresre. Az öreg gáncser most tanítja röpülni a fiatalokat, most legkönnyebb őket ledurrantani és most legizletesebb a husuk is.

A mai nappal már szabad a vadászat fogolyra, fácánokra és augusztus 15-én túl már a tapsifüleseket is fenyegeti a veszedelem.

Az igazi vadász azonban augusztusban még nem is nyulak, mert még mindig nagy számban vannak a fias anyák; legföljebb egy-egy bolondos süldő göbösöcskék fültörvön, hogy hazavessék mutatós.

*Nagykanizsán eddig a következők váltottak vadászati igazolványt:

Jaek Ede magánzó, Kugler Antal ékszerész, Kottler Gusztáv adóellenőr, Szabady Gusztáv dobányrakt. ellenőr, dr. Szekeres József orvos, Morandini Román építő, Morandini Bálint mérnök, Morgenstern Lajos kereskedő, Unger Ullmann Elek kereskedő, dr. Hajdu Gyula ügyvédjelölt, Monzer Hugó alezredes, Egedy Pál főhadnagy, Schranz István hadnagy, Kohn Lipót mozdonyfelvigyázó, Gulács Károly mozdonyvezető, Schweitzer Antal állománykezelő, Burgóth Miksa bankintézet, Diniz József O. M. B. szolga, Thalimayer Alfréd bankintézet, dr. Rác Kálmán orvos, Márk Géza postafőosztály, Takács János magánzó, Hodics István lakos, Szerec Ferenc földműves, Marzóc Tibor százados, Maximovics György végrehajtó, dr. Balgathy Károly orvos, Kengyel Ferenc magánzó, ifj. Závodny Albin joghallgató,

Závodny Albin curial bírő, törvényszéki elnök, Szurmay Sándor ezredes, Schranz Ödön főhadnagy, Wilde Ferenc tktptári tisztviselő, Hertelendy Béla ügyvéd, dr. Mayer Ferenc orvos, Dondan Olivér alezredes, Franz Károly gyáros; Dobri Lajos vadőr, Korják Bálint vadőr, dr. Franz Rózsa gyáros, Franz Ottmár joghallgató, Antal József postatiszt, dr. Lóke Emil ügyvéd, Kollay Lajos tolmács, Svastits József főhadnagy, dr. Fodor Aladár orvos, dr. Neusiedler Antal törvényszéki bírő, Sartory Oszkár gyáros, Földes Győző hadnagy, Véber Károly törvényszéki bírő, Blau Lajos gyáros, Lisziák Jenő bíróság kezelő, Ebenspanger Andor hadnagy, Eperjessy Géza huszárszázados, Sanweber József magánzó, Cathry Szaléz mérnök, Dutkay Kálmán hadnagy, Pinter Aladár hadnagy, Macz Ferenc földműves, Morgenstern József kereskedő, Fabick Tivadar kertész, Palaghy Dezső százados, dr. Pihál Viktor közjegyző.

A házasszony gondolkodásán mulik a család övé, boldogságai!

A Kathreiner-féle Kneipp-malteser kávé

Kathreiner előállítású módszere révén kellemes ízű, az egészséget előmozdító és erősítő, az ételt a legmegbecsülhetlenebb előnyöket nyújtja minden háztartásnak!

Minden vendéglátó hangulatosnak kellemesnek és egészségesnek szeretné látni a vendégeit és csak eredeti csomagokat kérjenek Kneipp-malteser vevőjegyzet.

HIREK.

* — Kivándorlás ellen. A belügyminiszter körrendeletet adott ki, hogy a hatóságok adják tudtára a legszélesebb körben az embereknek, miszerint Transwal és Orange államokban a bevándorlást nem engedik meg olyanoknak, kik irni és olvasni nem tudnak.

— Levélautomaták. Néhány hónap előtt nagy feltűnést keltett két magyar mérnöknek, Bükky Aurélnak és Fodor Antalnak találománya, amely lehetővé teszi az ajánlott levelek automatikus feladását. A zseniális találmány a következő: Az ember az automata egy nyílásán bedobja a portódíjat, azután egy másik hasadékon becsusztatja a levelet. Ha már most az automata jobb oldalán levő csavart megforgatjuk, alulról kicsuszik a vevény, amely a feladás napját és az automata számát mutatja. A praktikus készülékkel kísérletet tettek a budapesti főpostán, ahol kitünően bevált. Legközelebb a vidéki városokat is eljátszik ilyen automatákkal, első sorban a postaigazgatóságok székhelyeit, ahol már legközelebb felállítják őket, még pedig oly számban, hogy minden külváros minden nagyobb forgalmu utcájára jut majd egy-egy.

— Halálos gombamérgezés. Pécsről írják: Kless József pécs bányatelepi lakos a minap feleségével gombát szedett az erdőn s el is készítettek vacsorára. Másnapra azonban az asszony heves görcsöket kapott s mire orvost hívtak kiszenedett. Halálát gombamérgezés okozta.

— Érdekes villámcsapás Nagyvon érdekes természeti tüneménynek voltak tanúi a minap Derenk község lakosai. Tóth András gazdaember épen új kaszája kikalapálásával volt elfoglalva, midőn az erősen beborult égből megeredt a zápor. Villám villámot ért, melyek közül több a községbe is lecsapott. Egy ilyen villámcsapás érte Tóth házat is, ki még mindig a kaszával foglalatokodott. A romboló villám azonban dacára, hogy éppen oda csapott, hol a gazda dolgozott, csudálatosképen semmi kárt nem tett. A gazdaember kezében levő új kaszát, valamint a háta mögött levő régít azonban egy szempillantás alatt eltűntette. Az érdekes eset óriási feltűnést keltett a kis faluban s Tóthot, kinek még a keze sem perzselődött meg, az ördöggel kezdték némi-nemü cimboraságba hozni.

— Nagykanizsai fürdő. A forró napokban nagy okunk van felpanaszolni a nyilvános fürdő hiányát, ámde megnyugvásunkra szolgálhat, hogy ha az Adria, vagy a Balaton nem is Kiskanizsa mellett terül el, azért van fürdők, mely a maga méretei mellett megbecsülendő. A gőzfürdő a maga nemében valóban derék alkotás. Vig élet folyik most itt. Az uszodában reggeltől késő estig vannak vendégek, kik a nagy melegben jótéteményként fogadják az uszoda tiszta, hideg vizét. A nap minden órájában fürdőzők lármája hallatszik innen. De jól látogatott a kényelmes berendezett zuhanyfürdő is, melynek praktikus felszerelése valóban sok kellemeset nyújt. Itt a reggeli órákban és délután négytől a férfiak iürödnek, napközben nők. Azoknak, kik a nyár tartamára is itthon maradtak, a gőzfürdő az egyedüli vigaszuk és boldogságuk.

— Újabb behívás fegyvergyakorlatra. Az ex-lex állapot ugyancsak felorgatta a katonák-nál uralkodó tendet. Habár most már megvan az ujoncok, sőt a sorozások is véget értek, mégis behívták gyakorlatra a kiszolgált katonákat. Most kézbesítik a behívókat azoknak, akik az 1904. 1905. és 1906-ik évet kiszolgálták és ez év május 8-án szabaduak. A hadvezetőség aug. 21-ére hívta be őket 25 napos szolgálatra. Ugyancsak viszik a kézbesítők a behívót azok részére is, akik 1895-ben szolgálták ki katonai esztendejüket. Ezek szintén augusztus 21-én vonulnak be a kaszárnyákba.

— Tűz egy urodalomban. Letenyéről jelentik: E hó 1-én Petrivente községben (Zalamegye) özv. Szalacsy Ferencné uradalmában tűz tört ki és elégett 1700 korona értékű szalma, mely összeg biztosítás által megtérül. A tűz keletkezésének oka ismeretlen.

— Novák Mihály könyve. Zalavármegye a szabadságharcban, augusztus 10-én jelenik meg. Terjedelme 400 lap. Az augusztus 10-ig jelentkező megrendelőknek 3 korona 20 fillér, azontul 4 korona. A könyv tartalma: A Zala

FERENCZ JOZSEF KESERUWIZ
AZ EGYEDULELISMERT KELLEMEZ IZU TERMESZETES HASHAJTOSZER.

48-49 iki események elbeszélése. A 47-56 és 7 zalai honvédszázaljak története. Csányi László élete, levelei és kiáltványai. Gasparich Márk és Csertán Sándor élete. Nevezetesebb zalai honvédek. Toldalék 48-as zalai hazafias dalok, nemzetőrök és vadászcsapat rendszabályai. Zalai 48-49-es honvédek névsora vagy 2000 kőszágonként, zászlóalj és egyesek megjelölésével. Szóval: nagyon érdekes tartalmu könyv. És ellehet mondani igazán, hogy nincs család, város Zalában, melynek neve elő ne fordulna a könyvben. Akinek elődei tehát bármint részt vettek a szabadságharcban, az kegyelemből és hálából is megvegye a könyvet. Legyen minden zalai családban egy nyomatott emlék a hős őregapáról, édesapáról, testvéréről, rokonról stb. Megrendelést pénzzel együtt Novák Mihály áll. tanítóhoz kell küldeni Zalaegerszegrre. Az előjegyzett megrendelők is küldjék a pénzt azonnal, nehogy utánvételezni keljen.

A Balaton mellett nincs drágaság. Az az utóbbi időben különböző hírek jöttek forgalomba a balatonmenti drágaságról. Ezen állítólagos drágaságokra vonatkozólag Sági János a „Keszthelyi Hírlap” szerkesztője írja: A tulipán-mosgalommal ismét leleszínre kerültek azok a busztások, hogy a magyar ember magyar földön kereszen meg. Sajnos azonban, hogy míg a lapok egyrésztől istápolni akarják a magyar földet, addig másrésztől éppen most, mikor a földök legjobban vannak ráutalva a sajtó jóakarására, valóságos rémhírek jelennek meg a balatonmenti drágaságról. A tény az, hogy mint általában mindentűt, a Balaton mellett is drágább a hus. A mézáras itt is 1 kor. 20 fillérért veszi az élő marha kilóját. Természetes tehát, hogy itt sem lehet olcsóbb a hus mint másutt. Az is igaz azonban hogy nem is drágább. Tájékozásul megjegyzem, hogy a Balaton legnépesebb helyén: Keszthelyen 60 koronáért havonként abonálhat a fürdővendég jó ebédre és vacsorára. A számos kifőzdéből jó ételeket szállítanak havi 48 koronáért. A népes piacon egy liter tej 10 fillér, 4 tojás 20 fillér. Egy pohár sör legtöbb helyen 14 fillér. A balatonparti szállókban havi 100 koronáért, tehát napi 3 kor. 30 fillérért adnak penziót: reggelit 4 fogásos ebédet, oszonnát és vacsorát. Gyógy- és zenedit nincs. Keszthelyen az a legmagasabb ár. Ebből is látjuk, hogy a drágaságról keringő hírek alaptalanok. A Balatonparti érdekeltsége az utolsó években nagy vagyont fektet be a parkba. Arra van tehát szükségünk, hogy a hazai vállalkozásokat támogassuk és ne tegyük ki azokat a drágaságról szóló valótlan hírekből eredhető válságnak. A Balatonvidék felvirágzása nagy nemzeti érdekünk.

Adomány a szépitő egyesületnek. A ZALA tekintetes szerkesztőségének helyben. A „Pesti Magy. Keresk. Bank nagykanizsai fiókja” által adományozott 100 koronát mint alapító tagnagi díjat a Szépitő Egyesület pénztára javára levettem. Nagykanizsán, 1906. augusztus 4-én. Kiváló tisztelettel Zerkovits Oszkár a „Szépitő Egyesület” pénztárosa.

A legkedveltebb arczépitő, mely joggal jesseli a fejből mulhatatlanság jelzőjét kétségleteudül a híres Földes-féle Margit-crème, mely valóban meghódította a világ hőgyközönséget, sőt urak hasznáják, mert teljesen ártalmatlan, a bőr mindennemű tisztátanságát, szepeit patlanást

mittevert stb. néhány nap alatt etávolítja és az arcot üdévű fiatalló varázsolja. Nemcsak az arcot, hanem a nyak váll és kéz fehérítésére finorítására is használják. Hölgyeink elragadtalással szólnak bámulatos hatásáról.

Közgazdaság.

„Hermes” Magyar Általános Váltóüzlet Részvénytársaság, Budapest, heti jelentése a tőzsdéforgalomról és pénzücről.

Budapest, augusztus 2.

Azon irányzatváltozás, mely a tőzsde hangulatában a megelőző hét vége felé beállott, a legközelebb lefolyt héten is tartott és dacára annak, hogy az orosz járadék árfolyama előzetes javulástán újra 3%-kal hanyatlott, szilárd mederben folyt az üzlet.

Az érdeklődés előterében állottak a szén- és vasbánya értékek, miután a kedvező konjunktúra ezen két cikkben még mindig tart és az általános vélemény szerint a részvények eme nemében további árjavulás várható. Az Első magyar általános biztosító társaság részvényei, melyekre jelentéseinkben ismételtén bátorítottunk a figyelmet felhívni, a lefolyt héten rohamosan emelkedtek, úgy hogy a múlt hét-árral szemben kb. 500 koronányi árjavulást tüntetnek fel. Néhány nap óta a Pannonia magyar viszontbiztosító részvényekben is történnek vásárlások beavatott oldalról és azon csekély árú, mely ezen részvényekben a piacon mutatkozik, jó ár mellett kelt el; ugy hirtik, hogy ezen társaság osztaléka a folyó évre az előző évivel szemben lényegesen magasabb lesz. A helyi értékek közül még a Magyar tégés lámpaárú gyár részvényei is képeztek élénk kereslet tárgyát, tekintettel a társaságnak jó üzletmenetére, továbbá azon hirre, hogy ezen társaság több értékes szabadalom eladására néve komoly tárgyalásokat folytat.

A befektetési értékek piacán a pénz drágulása folytán gyengébb volt az irányzat, annál is inkább miután külföldről is nagyobb záloglevelek kerültek eladásra.

A pénzücr helyzetében változás állott be, sőt inkább nagyobb mérvet ölt a pénzücrsűséglet és jellemző a helyzetre, hogy az osztrák magyar bank részvényei iránt nagy kereslet mutatkozott azon címen, hogy a pénzücrviszonyok alakulásából kifolyólag nevezett intézet lényegesen nagyobb haszonra fog szert tehetni.

A lefolyt hét nevezetesebb árfolyam változásai a következők:

Julius 28. augusztus 2.

4%-os magyar koronajáradék	95.30	95.—
Magyar hitel részvény	806.—	809.—
Osztrák magyar bank részv.	1700.—	1750.—
I. M. általános biztosító részv.	9350.—	9800.—
Salgótarjáni készénbánya rész.	625.—	631.—

Fodor Károly élelmiszer bizományos üzleti jelentése.

Budapest, 1906. augusztus 2.

Budapest központi vásárcsarnok.

Legutóbbi jelentésem óta a helyzet lényegében megváltozott élénk és jó kereslete van a gyümölcsféléknek, vadaknak, husmeknek, és baromfiéléknek. A fővárosi husarak emelkednek naponta, az árak előreláthatólag szilárdak maradnak, a budapesti husnagykerekedők a bizományosok állást foglalnak a szerb határzárlat ellen, amenyiben megdrágítja a belhődi fogyasztást, mert tény az hogy hazánk nagyobb husszükségletének nagy része szerbial áruval lett fedezve amenyiben a magyar Prima áru, a külföldre kerül, ugyanaz állapítható meg a baromfiaknál is. A gyümölcsárak alig változnak. Ma sárga barack és nagyobb ősz barack ára

emelkedett, korán érő Madlen szőlő színtén kedvezően értékesíthető. Mai árak: Szőlő Madlen 60-80 fill. sárga barack 40-50 fill. nagy apró 16-36 fill. alma nagy fontos 20-28 fill. rétesbe való 16-24 fill. hullott alma középnagy-ságu 10-12 fill. ősz barack 30-50 fill. körte nagy nyári vajone 30-50 fill. kisebb vagyis körte 14-26 fill. ringló 20-30 fill. kg.-ként Sárga és görög dinnye 30-40 fill. darabonként minőség szerint. Husmekők minthogy az árak naponta emelkednek, igen ajánljuk az yltá borju és nagyobb vidéki marhabus küldemé-nyekkel felkeresni piacunkat, továbbá egész és fél sertésekkel is. A helyzet igen szilárd. Vadak E hó elejétől a fogoly lövéai ideje is megkezdődött így igen természetesen ajánljuk hogy különösen eleinte míg ujdonságot képes a fogoly értékesítésére felkötleni. Ma elkelt fogoly 240-260 fill. darabja. Szarvas 79-80 fill. Ór 140-160 fill. Vadaértés 60-80 fill. kg.-monként. Tójas lanya árak Ma elkelti 60-63 K. eredeti lánként. Baromfi ugy élő mint vágott baromfiak kitűnő árak mellett helyezhetők el. különösen az idej vágott ludak keresettek. Tejtarmékek tea vaj igen keresett, ugyszintén a turó árak is emelkedtek, ma eladtam teavajat 214-240 fill. falusi főz vajat 280-290 fill. Tehén turót 16-20 fill. kg.-ként. Előreláthatólag jó élénk üzlet fog kifejlődni továbbra is. Gyümölcs, husmekők, baromfi vad, és teavaj felékben. Miért is ezen cikkeknak hozánk való beküldését igen ajánljuk.

Táviratok és telefonjelentések.

A főrendiházból.

Budapest, augusztus 4. A főrendiház közjogi és törvénykezési bizottsága ma tárgyalta a bíróságok és ügyességek tagjainak az igazságügyminiszteriumban való alkalmaztatása tárgyában benyújtott törvényjavaslatot, melyet ugy egészben, mint részleteiben csak azért fogadtak el, mert az igazságügyi igazgatás és törvény előkészítésének folytonossága szenvedve csorbát, ha a jelen javaslat rendelkezéseit nem fogadják el.

A milánói kiállítás katasztrófája.

Budapest, augusztus 4. A kereskedelemügyi miniszteriumban nagy megdöbbenést keltett a milánói magyar kiállítás elhamvadásának híre. A mai nap folyamán egymásután érkeztek részletes jelentések, a többi közt az is, hogy a kiállítási bizottság a leégett pavillonokat fel akarja építeni, minek folytán fel fogja szolítani a magyar kiállítókat, hogy ismét vegyenek részt a kiállításon. Ujabb milánói távirat szerint, a magyar pavillon egyetlen tárgyát sem sikerült a tüztől megmenteni.

Milánó, augusztus 4. A hatóság ma helyszini szemlét tartott, melyen meggyőződött arról, hogy a tüzet nem villanyos rövid zárlat okozta, mint hitték. Valószínűnek tartják, hogy a tüzet vagy egy eldobott gyufa, vagy égő szivar okozta.

Mit igyunk?
Az elsőrendű természetesen szénavas natron-tartalmú kásványvizet a **ROHAI**

Vegyí vizsgálatok s ajánlatok az Ágnes-forrást az orvosok előtt nagyon kedvelt gyógyászattal tették s hamarosan óriási számban kerültek ki orvosbizonylatok: dr. Köly, dr. Stamborsky, dr. Berger, dr. Navandorf, dr. Borckovdi, dr. Akantisz, dr. Blodig, dr. Fischer, dr. Mostig, dr. Rust, dr. Werner, dr. Gahardt, dr. Balogh, dr. Farys, dr. Szabó, dr. Szepiand, dr. Moravcsik, dr. Glaser, dr. Markosfalvi, stb. ektől, a kik az Ágnes-forrást a legmöglegesen ajánlatok: ideges gyomorbetegségeknél, krónikus gyomorhurutosoknál, (nagy haribedi kúra után, szentgyulladással, angulabóránd, éssz- és hólyagbetegségeknél, ártógyulladásnál, érzéketlenségű, mint ésszeri fertőző betegségeknél ellen (typhus, cholera stb.) Hatal-
tok számára másféliteresrel valamivel nagyobb üvegekben minden kétes értékű mesterségesen szénával telített vizet, sőt a szódavíznel is előzőbb; hogy az Ágnes-forrás első-
egyszerűbb ember is könnyen megérteszhesse, nagyobb vidéki városokban lerakatok szorvételével, ugyanott a forrás leírásának ismer elő fizeté ingyen kapható. — A forrás-
kezelés. — Kapható minden fűszerüzletben és élelmiszer vendéglőben

Ágnes

Kedvelt borviz!
forrás, mert föltűnően tiszta, kellemes és olcsó savanyúvíz; **duo szénavegyületével** fogva nemcsak **híttos óvszer fertőző elemek ellen**, hanem a bennét foglalt **gyógyóknál fogva kitűnő szer a legkülönbözőbb gyomor-, légsz- és húgyúti betegségeknek.**

Gyomorbetegeknek,

kik meghűlés gyomortulterhelés, élvezhetlen nehezen emészthető, túlhideg, vagy meleg eledelnek avagy szabálytalan életmód által gyomorhajban, gyomorkatharusban, gyomorgörcsben, gyomorfájdalmakban, nehéz emésztésben vagy nyálkásodásban szenvednek azoknak alábbi kitűnő házi-szer ajánlatik, melynek gyógyhatása már rég kipróbáltatott.

Ezen emésztési és vértisztító szer

a Hubert Ullrich-féle növénybor

Ezen növénybor kitűnő gyógyerejének talált növénybor jó borral vegyítve készül, erősítve és felelevenítve az emberi gyomorszerveket anélkül, hogy gyomorhajtó szer volna. Ezen növénybor ellárolítja a véredények zavarait, tisztítja a vért, minden romlott betegséget előidéző anyagoktól és hathatóan működik az egészséges vértépre.

Ezen növénybor idejekorán történő használatnál már a gyomorhajokat csirájában elfojtja. Nem szabad tehát késkedni és minden más erő, az egészségre ártalmas szereknél, ezen növénybor használatát előnyben részesíteni. Minden symptomák, mint: *fűfájás, felbőgös, gyomorégés, felfúvás, rosszullet*, melyek *chronikus gyomorhajoknál* a leggyakrabban fordulnak elő, már a kezdetleges használatnál megszűnik.

Székrekedés

és ennek kellemetlen következményei, mint *szorulás, köhögéscsökkenés, szívdobogás, dimatlanság, májvértelődés*, ezen növénybor által gyorsan és enyhén szűnik meg. Ezen növénybor megszüntet minden emészthetlenséget, a gyomorszerveknek frissülést nyújt és könnyű székbeállítás folytán minden alkalommal anyagot a gyomor- és belekből eltávolít.

Halvány, aszott kinézés vérhiány, elerőtlenedés

legtöbb esetben rossz emésztés hiányos vérképzés és májbetegségnek a következményei. Teljes étvágytalanság, *üreges kimerültség és kedélytelenség*, *egy fűfájás mint átadandókültség* lesnyli az embert. A növénybor az elgyöngyült életerőnek frissességét ad. A növénybor emeli az étvágyat, elősegíti az emésztést, erősíti az anyagváltást, javítja a vérképződést, megnyugtatója a felizgatott idegeket, és a betegnek új erőt és új életet szerez. Számos elismert és közzöntő iratok tanúsítják mindazt.

A növénybor üvegenként 3 korona és 4 koronáért kapható a Nagykanizsai, Újvári, Kiskomáromi, Csákyai, Nemes-Vidi, Tapsonyi Böhönyei, Nagy-Bajomi, Felső-Szegedi, Csurgói, Berzenczei, Gólai, Légradai, Alsó-Domború, Kotori, Mura-Csányi, Rátkai, Poturani, Szelnicei, Alsó-Lendvai, Pákai Baksai, Novai, Baki, Pölöskei, Pászai, Alsó-Rajki, Nagy-Radai, Kaposvári, Tarányi, Virjei, St.-Georgeni, Kalinovaci, Norjradai, Kaproncai, Perlaki, Csáktornyai Varasdi, úgy az ország minden nagyobb gyógyszerüzében.

Nagykanizsai gyógyszerárak három és több üveg növénybort eredeti áron bérmentve szállítanak az osztrák-magyar monarchia bármely vidékére.

Utánzásoktól óvakodni kell és kizárólag

Hubert Ullrich-féle növénybor kéréndő.

Eladó villatelvek

a Balaton somogyi partján-Fonyód és Máriatelep állomások

közt elterülő szép fenyvesben a szigligeti öböllel szemben. — Pompás kilátás a hajlító Balaton vidékre

A telek egész hosszában és fél szélességében 40—50 éves

fenyőfakkal már is hűs üdülő helyet biztosít.

Bakterium és vizinövénymentes homok part. Bámulatos szőlő természettel biztató terület, közel a vasuti állomáshoz.

Bársonysima Balatonfenék és hatalmas idegedző hálólámverés.

Ezen telek, mely villa és szállótelepre legalkalmasabb 450—1200 négyszögöles részletekre osztatik fel s így 120 villa vagy szállótelek kerül ki.

Jutányos ár s kedvező fizetési feltételek helyzettetnek kilátásba.

Bővebb értesítést nyújtanak.

a Zalamegyei Gazdasági Takarékpénztár Nagykanizsán, Dr. Hochreiter Kornél ügyvéd és Welaz Ede S.-Csurgó és a helyszínen Stiesz, állomásai előjáró.

KLYTHIA a bőr ápolására az arczbőr szépítésére és finemítésére PUDER

Legelegánsabb, tolette, hál és salon puder.

Fehér, rózsaszín vagy sárga.

Vegyileg analizálva és ajánlva Dr. J. J. Pohl cs. kir. tanár által Bécsben. Elismert levelek a legjobb körökből minden dobozhoz mellékelve vannak.

GOTTLIEB TAUSSIG

cs. és kir. udv. tolette-szappan és illatszergyár

Feraktár: BECS, I. Wellsele 2.

Szétküldés utánvét vagy az összeg előleges beküldése mellett. Kapható a legtöbb illatszertárban, nagykereskedésben és gyógyszerárakban. Nagykanizsán: Alt és Böhm Kelet M. Mor Kreiner Gyula cégeknek.

Egy doboz 2. kor 40 f.

KI AKAR egy ÖNKÉNTES LENNI

Mindazon ifjak, kik az előírt iskolákat nem végezték, előkészítőiskolákra és foglalkozásokra való tekintet nélkül megszerezhetik az egyéves önkéntesi jogot.

— A ki már kor alatt volt, önként. — Születési év okvetlen közzendő.

Értesítőt ingyen és bérmentve küld: LICHTBLAU ALBERT a katonai előkészítő tanf. igazgatója Debrecenben. Az intézet állomai felügyelője mint áll.

gen alkalmas utazóknak. — Rövid használat után nélkülözhetetlen Egészségügyi hatóságok által megvizsgálva.

Kalodont

nélkülözhetetlen

fogtintező-szer,

A fogak tisztántartásához csupán szájvíznek nem elég a fogmosás. A fogmosás mindig utolag keletkező ártalmas anyagok eltávolítása csak mechanikus tisztítással kapcsolatban egy frissítő és antiszeptikus ható fogtintező-szerrel sikerülhet; mindezek a „Malo-dont” már az összes kulturállamokban a legalkalmasabb használatra bizonyított.

A már 32 éve a kerékpár világot uráló eredeti angol

Helical Premier és The Champion

kerékpárokat dupla harang csapágygyal, 3 évi jólállással, minden árfelemelés nélkül szigorúan az eredeti gyári árakon 12 és 16 koronás részletre adjuk és

kerékpárralkatrészeket

az egész világon létező összes kerékpárokhoz (külső és belső gumik, csengők, lámpák, pedálok, láncok, csuszok, csészék stb.) óriási forgalmunk következtében

30%, áreszállítással

szállítunk vidékre és bárhová.

Elsőrendű Singer varrógépeket nagybani eredeti gyári áron 75 kr.-tól feljebb havi 8—10 kor. részletre adjuk.

Láng Jakab és Fia

kerékpár és varrógép-szakterekelő, Ausztria-Magyarország legnagyobb, legregibb és legmegbízhatóbb kerékpár-üzemeltetői.

BUDAPEST, József-körút 41. sz.

Fiók-üzlet: VIII., Haros-tér 4. és

Budán II., Zeigmond-u. 9.

Javításokat saját műhelyeinkben szakértelemmel olcsón csináljuk.

Dísz ajándékunk 1000 képpel ingyen és bérmentve.

Egy jó családból való szorgalmas árvalány, ki a szabást, varrást, úgy a háztartást is érti, ajánlkozik vidékre, keresztény uri családhoz házikisasszonynak, vagy esetleg gyermekemmel mellé. Cim a kiadóhivatalban.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Nagykanizsa,
Füchel Fülöp Fia könyvkereskedésében,
Városház-palota.Telefon: Kiadóhivatal: 103.
Szerkesztőség: 78.

Előfizetések és hirdetések:

Füchel Fülöp Fia könyvkereskedésébe
intézendők.

ZALA

POLITIKAI NAPILAP

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Helyben hához hordva:

Egy óra	1.- K.
Negyedévre	3.- "
Félévre	6.- "
Egész évre	12.- "

Postai küldéssel:

Egy óra	1.50 K.
Negyedévre	4.50 "
Félévre	9.- "
Egész évre	18.- "

Megjelenik naponként este 6 órakor
Ünnepnapok kivételével.Felelős szerkesztő: SZALAY SÁNDOR.
Szerkesztő: RÉVÉSZ LAJOS.

Egyes szám ára 6 fillér.

Vasarnapi táviratok.

Orosz forradalom.

Pétervár, augusztus 5. Dacára, hogy 66 ezer gyári munkás sztrájkol, a városban a a legteljesebb nyugalom uralkodik. A sztrájk miatt a lapok nem jelenhettek meg. Azokat az újságközleményeket, hogy a munkások nyolc rendőrt agyonütöttek, ma megerősítik.

Kiev, augusztus 5. A rendőrség tegnap *Gonowalow* hadnagy lakásán hét bombát talált, továbbá Pétervár és Kiev városoknak megjegyzésekkel ellátott tervrajzait. A hadnagyot letartóztatták. *Gonowalow*-ról tudják, hogy forradalmi párti.

Berlin, auguszt. 5. A *Lokalanzeiger* jelenti Helsingforsból: A sveaborgi lázadás teljesen le van verve, miután a hadi hajók 450 bombát lőttek a lázadóktól elfoglalt várba. 150 tűzér és 500 finn szocialdemokrata elesett. 800 szocialistát és 50 tűzért elfogtak.

A szerb kékkönyv.

Belgrád, augusztus 5. Az osztrák-magyar követ tegnapelőtt felkereste Pasic miniszterelnököt, hogy neki *Goluchowsky* grófnak a kékkönyv felett érzett megütközését kifejezze. Ugyanis a kékkönyv tartalmát a miniszterelnök Ausztria-Magyarország válaszában megérkezése előtt közölte a szkupcsinában. Ebben az eljárásban Ausztria-Magyarország a nemzetközi udvariasság feltűnő mellőzését látja.

Óriási hajókatasztrófia.

300 halott — A kapitány öngyilkos lett.

Madrid, augusztus 5. Egy *Cartagenából* eredő tudósítás szerint, a *Sirio* nevű gőzös, mely *Barcellonából* 800 kivándorlóval indult el, Pálos foknál *hajótörést szenvedett* és a legrövidebb idő alatt *elsüllyedt*. Két-száz utas a vízbe fullt. Több halász megmentésükre sietett, de ezek is, örvénybe jutva, elsüllyedtek. A megmentetteket *Kap-Falosra* vitték.

Cartagena, augusztus 5. A vizbefutlak számát 300-ra becsülik. Egy anya kinek a hajón három fia veszett el, megőrült.

Páris, augusztus 8. A hajókatasztrófia állítólag a kapitány hibájából ered, ki öngyilkosságot követett el.

Láncszemek.

— július.

Még csak egy-két nap, azután megint ott leszek — ha a jó Isten is úgy akarja — az én *tarisznys testvéreim* között, Zalában.

Elbueszom a jó klumpás atyafiaktól, akiknek igazán mérhetetlen nagy volt a szeretete, meg szíves vendéglátása is... irántam.

A munkára szolgáló alkalmatosságokat a szó szoros értelmében elkergették, messzeűtök tőlem. Már nagyon alapos volt az aggodalmam, hogy agyidegszállaimat formálisan beszövi a pókháló. Lehet, hogy az én aranyos klumpás-atyámfiai is észleltek nálam éfélé aggasztó szimptomákat; mert egyik napon *fehérszárnyu* pillangót, meghívót bocsátottak hozzám, hogy menjek műkedvelői előadásra *Mirbach* Ferenc báró érdemes kastélyába.

A *fehérszárnyu* pillangó elhozta a *műsort* is. Lesz *Prolog*, amit dr. *Révész* Zsigmond somberekai körorvos irt. Azután meg *színmű*, *párbeszéd*, *vigjáték*.

Ártatlan kis gyermek-műkedvelők akarnak kedveskedni mindezzel *Mirbach* Márta bárónőnek a neve ünnepe alkalmából.

Már ide csak elmegyek.

Ezeknek az aranyos, ártatlan kis műkedvelőknek legalább jó szívvvel megbocsáthatok majd mindent, amiket a *felöltött műkedvelőknek* bizony-bizony nem igen tudunk megbocsátani, mikor kezeszre feszítik az alakító művészetet.

Elmentem.

Meghallgattam dr. *Révész* Zsigmond lendületes szép prólogját, amit *Mirbach* Juliska báróleány adott elő olyan megható, aranyos közvetlenséggel, hogy nemcsak az én szememből fakasztott könnyeket (mert ez nagyon könnyű dolog) ha nem az egész hallgatóság-géből.

Végignéztam »*A sorsjegy*« című egy felvonásos színművet, melyet *Lengyel* Laura irt. Ebben a kis *Mirbach* Juliska bárónő átváltozott jósgás kis mamává. És utánozhatatlan, csókolni való kedvességgel bánt az ő kis leányaival, *Révész* Irénnel és *Forrái* Olgával, akiknek bizony igen nagy érdemök, hogy kifogástalan, megkapó természetességgel meg tudtak maradni abban a kislányi szerepökben, amit a való-élet szinpadán kell betölteniök. Nagyon kedvesen forgolódtott körülöttük *Révész* Vilma (Marsca) is, aki nélkül bizony nagyon hiányos lett volna *Lengyel* Laurának elevenségével megirt kis színműve.

Ez után »*A záróvizsgálat ünnepe*« című párbeszéd következett. *Jutasy* Blanka, meg *Mirbach* Juliska báróleány mondták el olyan megkapó természetességgel, hogy egyes részleteiben nagy művésznőknek is dicséretökre vált volna. *Jutasy* Blanka kedves önkéntelenséggel esett bele a treinázó uővendék lámpalázába, amivel aztán még voltaképpen való szerepét is fölül. ulta.

Utoljára »*A kizárás*« című egy felvonásos vigjátékot mutattak be a kis műkedvelők. *Révész Pali* (Gusztáv), *Révész Irén* (Ilonka), *Mirbach Juliska* (Vilma), *Forrái Olga* (Anna szobalány) egymással versenyeztek nemcsak a szereptudásban, hanem a megragadóan szép, természetes alakításban is.

Az egyes darabok között *Révész Vilma* és *Révész Pali* igazán szép hegedűjátékkal gyönyörködtettek a közönséget.

Sok-sok megérdemelt tapsot kaptak a kis műkedvelők minden darab után és közben is.

Az ártatlan, szép arcok ragyogtak a dicsőség lázas pirjától.

Mondhatom, hogy én is kellemes csalódással gyönyörködtem a boldog kis műkedvelőkben. Be kellett látnom, hogy semmi olyat nem produkáltak, amit meg kellene nekik bocsátanom az alakító művészet szelleme nevében. Ellenben: magamnak sohasem tudtam volna megbocsátani, ha lelkemet megfosztottam volna ettől a kedves, ártatlan gyönyörűségtől.

A szeretet özőnében fürdöm itt, amig ti otthon, édes testvéreim, kétségbeesett arccal kémlelitek a 34 fokot jelző hőmérőt; s amig agyatok sejtjei majdnem megsülnek az őrzítő forróságban: szívetek dermedez a társadalmi élet hidegségétől.

Tudom, hogy így van. Ugy-e, hogy így van.

És lássátok: egy hónapi távollét után már mégis megszállotta lelkemet az a meghatározhatatlan, megfoghatatlan érzés, mely a paradicsomból is elkergeti az embert. *A nosztalgia*.

Hiába kínálnák nekem oda ezt az egész klumpás vármegyét, hogy maradjak itt. Nem maradnék.

A szeretet özőnéből is csak visszakiváncokozom az én *tarisznys-testvéreim* közé... dermedezni, dideregni.

Ilyen hatalom a nosztalgia.

Megragadott és víz már engem is a szeretet özőnéből a kopasz *Ararat* felé, ahol — ha fagyaszto is a társadalmi élet — tele van a föld, a levegő és minden, minden olyan emlékekkel, amikhez a kegyelet aranyzállaival van kötve a lélek.

Az én elbcsátott galamb-hírűköm nem hoz szájjában olajfaágot; és én mégis vágyódva evezek hazafelé.

Nem risztanak vissza az aggasztó hírek sem. Pedig hát a *szerkesztőségéből* is fura híreket hoz a *galamb-hírűk*.

Révész Lajos barátom Dobrovica Milán helyére jutott. Most már a jó Isten sem menti meg az országgyűlési, képviselőiségtől. Ami annyit jelent, hogy a tőzsdei rovatunk csödbe kerül.

A szerkesztőség Benjaminja, az én jó Nagy Samu fiam, óriási rekordot ért el a cinizmus-

ban. Eddig csak én tudtam felőle, hogy ő a legjobb alvója Zalavármegyének, most már minden tartózkodás nélkül maga is publikálja, hogy *Neukom* hókusz-pókuszára csak ő esik bele az alvó fakir szerepébe.

Barta Jóska, a »törvényes«, Isten tudja: hol jár. Lehet, hogy valahol Putifár házában. Ezt majd a dolmányáról fogjuk konstatálni.

Szóval: a mi *belsőseinkről* olyan hírek szállodognak, hogy nekem még nagyon okos dolog volna itt, a szeretet csendes özőnében tartani *bárkám*at.

De nem lehet.

Hiába minden.

Megszállott a nosztalgia. Megyek haza, közétek, veletek, helyettetek vereitékezni.

Lászlók: dr. *Pollák Ernő* is hátat fordított az Océánnak; pedig csak a »*miatyánk*« tartotta, hogy meg nem tették *contra-admiralis*nak.

HIREK.

— **Áthelyesések.** A m. kir. államvasutak igazgatósága a keszthelyi osztálymérnökséghez beosztott Katona Mór műszaki gyakorlatot a miskolci üzletvezetőség területére áthelyezte. Helyébe a székesfehérvári osztálymérnökségtől Roskovec Lajos mérnököt helyezte Keszthelyre az osztálymérnökséghez való beosztással.

— **A polgármesterek kongresszusát elhalasztják.** Az „*Abauj-Kassai Közlöny*“ írja: „Csak legutóbbi számunkban említettük meg, hogy a városnál erősen folytak az előkészületek a 23-iki polgármester kongresszusra a máris arról értesülünk, hogy a kongresszus elmarad. Az ok, amely miatt a polgármesterei kongresszus elmarad, városunk jelenlegi helyzetében találja magyarázatát. A csatornázási miséria, amely Wünsch vállalkozó eszébe jutásának természetes következménye s amely miatt a város külső képe is előnytelenül megváltozott, indokul szolgál arra, hogy vendégeket fogadni most igen bajos. Van azonban más körülmény is. Az erdei-panama, amely tudvalevőleg a tanács elleni fegyelmi vizsgálat, sőt egyes tisztviselők felfüggesztésével végződött, ez szintén nem alkalmas arra, hogy mi a kedélyes házigazda szerepét töltsük be. Ez utóbbi körülménynek terjedő és életes folyamata azután a jelenlegi tisztikar nagyobb fokú elfoglaltsága, amely viszont nem igen enged meg, hogy a tisztviselő egyébe is foglalkoztatva legyen, mint éppen az aktákkal.

— **Kamarakerületi iparosértekezlet.** A múlt évben Sopronban megtartott kamarakerületi iparosértekezlet határozata értelmében minden évben más-más helyre köteles a vezetőség iparosértekezletet egybehívni. Mint értesülünk ez évben Keszthelyen is az iparosértekezlet szeptember 8-9-én megtartva. A keszthelyi iparostület nagy lelkesedéssel karolta fel az ügyet és hajlandónak nyilatkozott mindent elkövetni a jelzett értekezlet biztosítására.

— **Főrből szerzetes.** Eszterházy György gróf oszlopi (veszprémmegye) nagybirtokos fel-tűnést keltő lépésre határozta el magát. Lemond a világról s minden javairól a szerzetes vonul. Ez ügyben a szükséges lépéseket már is meg-tette. A four most 58 éves. Az életben sok megpróbáltatás érte. Ez év tavaszán ragadta el a halál virágkorában levő egyetlen fiát, György grófit, élete 21-ik évében.

— **Ószi sorozások.** Az 1906. évre kiállítandó ujonek megajánlásáról szóló 1906. évi. VI. te. alapján a honvédelmi miniszter ma leérkezett endelével felhívta Zalavármegye törvényható-

ságát, hogy az 1906. évre vonatkozó ujonekai, utazási és működési tervezeteket az illetékes hadkiegészítő parancsnokságokkal egyetértőleg akként állapítsa meg, hogy az 1906. évre vonatkozó fősorozások október 10-től november 30-ig legyen végrehajtható. Meghagyja a miniszter, hogy a vasárnapok, katolikus és protestáns ünnepek, továbbá azon a vidéken hol gör. keletiek vagy izraeliták tömegesebben laknak, ünnepek működési napokul ki nem tűzhetők.

— **Szoligabirák áthelyesése.** Gróf Batthyány Pál, vármegyénk főispánja, Szilágyi Dezso pacsai szoligabirót Alsólendvára helyezte át s dr. Koller Istvánt, aki most mint egyéves önkéntes szolgál a hadseregben, katonai szolgálati idejének teltével a pacsai főszoligabirói hivatalhoz osztotta be.

— **Fellepelt a peronoszpora.** Keszthelyről írják: Szőlőinkben sok helyen mutatkozik a peronoszpora. A rosszul avagy régen permetezett szőlőket nagyon meglepi. Ott ahol friss a permet, természetesen nem garázdálkodhatik. Gardánk általában pontosan permeteznek. Ezért nagy kárról vidékünkön nincs szó.

— **Rablógyilkosság az orrszágon.** Lengyel-tőből jelenti tudósítónk: Az egész járást igaz-lomban tarja az a kettős rablógyilkosság, amit a táskai határban követtek el ismeretlen tettesek s amiben a csendőrség fáradságtalan buzgósággal nyomoz. Tegnapelőtt Mernyére mentek vásárra Vastag Miklós és Gadányi János táskai lakosok. Vettek is mindketten két-két ökröt. Vastagnál mintegy 2330, Gadányinál pedig 700 korona volt. A vásár után mindketten hazafelé indultak.

Utközben megállapodtak Somogyváron, ahol is a Cséri-féle vendéglőben estek innen este 10 óra után indultak el. Azonban odahaza Táskaán hiába várták őket hozzátartozóik, nem érkeztek meg a rendes időre. Mánnap reggel a táskai határban, ahol az ut Pusztakovácsi és Nikla felé elágasik, mindkettőt meggyilkolva, holtan találták. A Barca-féle nyári delelő közvetlen közelében az uton feküdt a két halott. Mindkettőt a golyó terítette le. Az illetőket hátulról lötték agyon s a földön egymással szemközt feküdtek. A csendőrség a nyomozást azonnal megindította és megállapította, hogy rablógyilkosság történt. A gyanu Antal (Cuclek) Jánosra esett, akit a csendőrség letartóztatott és a vizsgálatot vezeti ellene. Erősen terhelő adatok merültek fel Antal ellen, aki Vasvárról jövet velük volt a somogyvári kocsmában és tudomást szerzet a pénzről. A büncselekmény elkövetésére a mostani nyomorúsága kényszeríthette, mert valamikor 1400 kor. készpénzzel költözött Varjaskérről Táskaára, ahol koszmát nyitott, de teljesen tönkrement a felesége, Dörnyei Róza ellen-pedig ugyancsak most folyik a vizsgálat lopás miatt. A napokban tűz volt Táskaán, amikor mindenki a tűzhöz sietett. Ezt az alkalmat arra használta fel Dörnyei Róza, hogy Kotor Márton házából dunnát és több párnát lopott el. A vizsgálat folyik.

— **Panasz a nagykanizsai vendéglátókra.** Jogos és meglepő panasz van a dalosverseny elszállásoló bizottságának. Az, hogy az elszállásolás rendkívül sok nehézségbe ütközik, mert a hagyományos vendégszeretet, úgy látszik, kiveszett. Nemcsak önként nem jelentkeznek olyanok, kik a verseny két napjára 1-2 dalost szívesen látnának vendégül, de még a bizottság közvetlen felkérésének teljesítését is megtagadták néhányan. Ez igazán nagy szükkeblűségre vall a város polgárai részéről. Nincs egyébről szó, mint csupán arról, hogy egy éjszakán át éjjeli szállást adjanak egy érkező vendégnek. Megkövetelhető a polgároktól, hogy ne kockáztassák az által a verseny sikerét, hogy a vendégeknek ne lehessen szállást adni.

— **Tévedésből öszeneszurkálták.** Gerócs József Garay utcai lakossal esett meg, hogy midőn az éjjel a Magyar-utcán haladt, egy ismeretlen honvédközlegény eléje állt és rákiáltott: »Ne kutya, ha én kaptam, te is kapsz!« Ezzel bajonettjével hat szurást ejtett Gerócsra. Gerócs állapota súlyos. Valószínű, hogy a honvéd Gerócsot valami ellenségének nézte és más valaki helyett szurkálta össze.

— **Kövessyék Siófokon.** Siófokról jelentik, hogy Kövessy Albert színtársulata e hó 17-ig marad Siófokon és 18-án este már a nagykanizsai nyári szinkörben fog játszani. A kellemes üdülőhelyen a színészek jól érzik magukat, a színháznak azonban, mint minden fürdőhelyen, itt sincs közönsége. A társulat most a Liliputi hercegnő előadására készül. A próbákat a Siófokon tartózkodó szerző maga vezeti. Eddig sok újdonságot adtak elő. Tegnap este a János vitét adták, *Kormos Ilonkával* Kukorica Jancsi szerepében. Rendkívül kedves, rokonszenves János vitéz volt, ki vetekedik Károlyi Leona alakításával. — Jeleztük, hogy Kövessy Pataki Rizát szerződtette a társulatkoz drámai hősnőnek. Mint most értesülünk, ez a szerződés nem jött létre. Az újonnan szerződött Ladányi Mariska énekesnő már a társulatnál van. Az a nevezetessége, hogy termete és arca meglepően hasonlít Fedák Sáriéhoz, ami persze magában még semmit sem jelent.

— **Sikkasztó banktisztviselő.** A Vasvármegyében olvassuk a következő hirt, melyben egy nagykanizsai bank vasvári fiókjáról is szó van. Nem tudjuk, melyik nagykanizsai pénzügyintézetnek van Vasváron fiókja az a hisz-szük azonban, hogy itt csupán valamelyik nagykanizsai pénzügynök vasvári alkalmazottjáról szól az ének. A Vasvármegye írja: Vasvári tudósítónk írja, hogy ott nagy feltűnést keltett az a sikkasztás, melyet egy nagykanizsai bankiroda vasvári fiókjának tisztviselője követett el részben a bankcég, részben pedig a bankkal összeköttetésben álló felek kárára. Tóth Károly, a megtévedt banktisztviselő, intelligens, kereskedelmi érettségivel bíró, jómódú fiatalember volt. Alig négy hónap óta állott a cég szolgálatában, de ez a rövid idő is elegendő volt neki, hogy súlyosan megkárosítsa intézetének ügyfeleit. Vizsgálatai azzal kezdte, hogy az egyes felektől százalék és előleg címén a felveendő jelzálogkölcsön terhére pénzt csalt ki, amit azután saját céljaira fordított. Így Kiss István vasvári lakostól 70 koronát, Kondor József széplaki lakostól 150 koronát, — Horváth József mákfai gazdától pedig 200 koronát csalt ki, és ezeken kívül még vagy 25-30 járásbeli gazdát károsított meg ily módon. Utóbb egy-szekekkel váltóblankettákat íratott alá és azt nagyobb összegről töltötte ki, mint amennyit tényleg kiadott az illetőknek és így szedte rá a gyanútlan ügyfeleket. A pénzt azután el-lumpolta és költsége passzióinak kielégítésére fordította. — Főnöke anélkül, hogy csak sejtelve is lett volna a visszaélésekről, — augusztus elsejére fölmondott neki. Tóth kilépésével persze egyszerre palástolhatatlanná váltak a visszaélések és így meg se várta a végelszámolást. Hanem még július 31-én megszökött Vasvárról. Szökése után azután kiderültek a takargatott bűnök, — a minnek a következménye az lett, hogy eddig 12 följe-lentést adtak be ellene a károsultak. — Az ügyesség táviratilag intézkedett Tóth letartóztatása iránt. A vizsgálatot Kovács József járásbíró vezeti, aki reméli, hogy Tóthot

csakhamar beszállíthatja az ügyész és a vizsgálóbíró elé.

— **Öngyilkos urleány.** Szombathelyről írja tudósítónk: Tegnap éjjel 12 órakor tragikus eset történt a Széll Kálmán-utóban. Egy előkelő családból származó urleány, aki tegnapig Bertalanffy József nyomdatulajdonos családjánál tartózkodott és tegnap éjjel Budapestre utazni készült, a Pósch-féle vendéglőben egy pohár borba 3 adag méregport kevert és azt fölhajtva eltávozott. A Széll Kálmán és a Vörösmarty-utca sarkán összeesett és a mentők szállították be a kórházba, ahol Alexy Emil orvos konstatálta a mérgezést. Az életunt urleány, akinek állapota életveszélyes, Wekerle miniszterelnök nejeinek keresztleánya. Öngyilkosságát afőlötti bánatában követte el, hogy huszárfőhadnagy vőlegénye Budapesten a napokban baleset következtében elhunyt.

— **Cselédmizériák.** Kaptuk a következő igen aktuális elmeséltatást: A cselédkérdés súlyos szociális bajként nehezedik a családi életre. A nagykanizsai cselédmizériák ma tarthatatlanok. A baj oka mindenekelőtt a cselédszerzés rendezésében keresendő. A cselédszerzés megoldása volna az első jelentékeny és a kérdés lényegébe vágó lépés. A mai állapotok így nem maradhatnak. Ma a cselédszerzés lelketlen üzérkedés ugy a cselédek, mint a cselédirtók rovására. A cselédszerző üzleti érdeke a nagy forgalom és így nem látja szívesen, ha egy cseléd huzamosabb ideig egy helyen marad. Mindenféle felfüggetl akadályozzák azt meg. A cselédekkel az elhelyezés után is fentartják az összeköttetést és bizonyos idő múltán jobb állást ígérnek nekik és így módon újabb közvetítő díjhoz jutnak. Ennek tulajdonítható, hogy sok cseléd minden ok nélkül elhagyja helyét, hogy a cselédszerző jövedelmét szaporítsa. Ez csak egy példa a cselédszerzők káros munkájának jellemzésére, de számtalan ily fogással bontják meg a cseléd és cselédirtó viszonyát. Sürgős feladata volna tehát a városnak a cselédszerzés gyökeres reformja. A cselédszerzést ki kellene venni a magánüzérkedésből és jótékony nőegyletek kezébe kellene átadni. Ezzel párhuzamban egy cselédvédő egyletet kellene alkotni, mely a cselédek ügyes-bajos dolgait intézné és túlterhelés, rossz bánásmód ellen megvédené. Ezen egylet ugyan csak a gazdaságot is megvédené a cseléd tulajdonosaival szemben. A cselédszerzők visszaélésein kívül elmérgesíti ezen kérdést a szociálisták agitációja, mely a cselédeket a gazdaság ellen izgatja. A már amúgy is felesel, gorombázkodó cselédek ezen izgatás hatása alatt valóssággal garázdálkodnak. A cselédirtók ezzel szemben tehetetlen, mert rossz bizonyítványt nem szabad adnia, ha pedig a rendőrség elé viszi a dolgát, akkor ösztörhatszor megidézük és a legnagyobb zaklatásnak van kitéve. Ezekből is látjuk, hogy a cseléd-kérdés körül sok a baj és így sok a javítani való. Az illetékes körök sokban járulnának a családi békéhez, az otthon nyugalmához, a cselédek helyzetének javításához, ha ezen kérdést gyökeres reform alá vennék és különösen a cselédszerzést a magánüzérkedés hatásköréből kiragadnák és azt a jótékony alapjaira fektetnék.

— **At akarta uszni a Murát.** Julius hó 31-én d. u. 3 óra tájban Bozson Pál bottornyal, Lipovics József, Krajanics Mihály terencefalvi és Tersztenyák András bottornyal lakók a Mura jobb partjáról átmentek a bal partra, hol Krajanics Mihály elment fővezetőt szedni, a többi három pedig az alatt furdott. Mikor Krajanics a főzettel visszafelé Bozsonnál kettőn csónakon Át akartak evezni a másik partra, a másik kettőnek pedig azt mondták, hogy vissza mennek ártnak,

de Tersztenyák virtuskodva Át akarta uszni a Murát, miközben a folyó közepén elragadta az ár, a bár kiabálására a csónakon ülők igyekeztek elérni, elmerült a csónak nem találják.

— **Hulla a mesőn.** Pusztakovácsi község határában, pár nap előtt, egy osztlának indult férfit hullára találtak. A vizsgálat megindult, — de még eddig azt, hogy büntény, vagy öngyilkosság esete forog-e fenn, kideríteni nem sikerült.

— **A katonák eltöltése a politizálástól.** Hír szerint a közös hadügyminiszter a hadtestparancsnokokhoz bizalmas rendeletet intézett, melyben utasítja őket, hogy tiltsák meg a tiszteknek, hogy politizáló társaságokba járjanak, vagy hogy politikai lapokba cikkeket irjanak. A hadügyminiszter ezt a tilalmat azzal indokolja, hogy az utóbbi időben, főleg a magyar csapatoknál, gyakran fordulnak elő kellemetlen incidensek azért, hogy aktiv tiszték a politikába ártották magukat.

— **Harminc házasság.** Balatonalmádirtól írják: Almádi-fürdő jubileumot ül. Most költötték meg a harmincadik házasságot, a melynek szereplői Almádiiban ismerkedtek meg. Ha ezt megtudják a lányos mamák, hát bizonyosan oda mennek fürödni.

— **A bucsu vége.** Nagykutason bucsu volt a múlt vasárnap. Össze jöttek a falubeli és vidéki legények a falu kocsmájában, hogy egyet mulassanak. Egy darabig folyt is a tánc minden akadály nélkül, azonban hirtelen zavar támadt, a legények összeveszttek, botok emelkedtek a levegőbe, bicata villant meg egyik másiknak a kezében és jobb ügyhöz méltó buzgósággal rontottak egymásnak tette, szurva, vágva. Mikorra a gomoly azémet. Horvát Gáspár maradt a csatatéren, több helyen úgy megazúrták, hogy orvoshoz kellett vinni, a ki a súlyos sebet bevartta.

— **Tíz év után kiderített gyilkosság.** Község közelében a kethelyi dombon 1895-ben ismeretlen tettesek kirabolták és meggyilkolták Greuer János földesgazdát, — akitől 18 forintot raboltak el. Az osztrák csendőrség a múlt hónapban egy följelentés alapján újabb nyomozást indított a rejtélyes bűnügyben. A nyomozást a községi csendőrség vette a kezébe, mert a szálak idevezettek. Palsovics járásörmester buzgólkodása lényes eredményre vezetett, amennyiben a stájer határszélén tegnap sikerült letartóztatni a tetteseket két jómódú földesgazda személyében. A letartóztatásról közelebbi adatok még hiányzanak.

— **Szakaszterü.** A most történt bevonulások alkalmával közlik velünk ezt az apróságot: Káplár a fészkelődő rekrutázhoz:

— Hallja, mi maga cibilbe?

— Káplár urnak alássan jelentem, komédiás.

— Hát akkor ne fészkelődjék kend, mintha mozogna maga alatt a drót, hanem úgy álljon, mintha késeket dobálnék maga mellett a falba. Abtreten!

— **Gabonakészlet Nagykanizsán.** E hó elején a következő gabonakészlet volt Nagykanizsán: buza 20000, rozs 5000, árpa 105, zab 25, tengeri 4000 métermáza.

— **A tüdővész gyógysszeréről** a bükkfakátrány-készítmények teljes joggal régi jó hírnevének örvendenek. Ezen készítmények a legkülönbözőbb alakban használatnak, melyek között legjobb a „Sirolin-Roché”, miután ez hatásos, ingerlékűl és minden előtt igen jóízú. Kapható minden gyógyszerárban.

Táviratok és telefonjelentések.

Román nemzetiségi képviselők akciója

Budapest, augusztus 6. A román nemzetiségi képviselők ma Pap György képviselő felhívására elhatározták, hogy a nemzetiségi párttól különálló központi klubot létesítenek, mely Budapesten szeptember hónapban fog megnyitni. A felhívás ma jelent meg a román lapokban. A klub lesz a központi szervezete azou politikai akciónak, melyet a román képviselők megindítani szándékoznak. Hír szerint a román vidékeken megválasztott magyar képviselők az akciót nem fogják tétlenül nézni, hanem igyekezni fognak azt ellensúlyozni.

A honvédelmi miniszter és ispanja.

Jekelfalussy miniszter pere.

Budapest, augusztus 6. Tudvalevő, hogy Kovács György ispán pert indított Jekelfalussy Lajos honvédelmi miniszter ellen. Ezt a pert ma tárgyalta a járásbíróóság. A tárgyalás eddigi során kitűnt, hogy Kovács felmondás nélkül akarta állását elhagyni és székében volt. Valószínű, hogy Kovácsot a bíróság keresetével el fogja utasítani.

A tárgyalás folyik.

Öngyilkos ágróf.

Budapest, augusztus 6. Minap egy ismeretlen ember öngyilkosságot követett el a Lágymányoson. A kórházban azt állította, hogy ő gróf Szapáry Ferenc, majd azt hiték, hogy Mozetto Sándor pénzügyőr. Szapáry László gróf volt fiúmei kormányzó bérmafia. Ma délben Mozetto Zay-Ugrócról levelet intézett a budapesti rendőrséghez, melyben elmondja, hogy ő nem azonos a lágymányosi öngyilkossal, bár ő bérmafia Szapáry grófnak, azonban eszeágában sincs öngyilkosságot elkövetni. Így tehát még mindig titok a lágymányosi öngyilkos kiléte.

Óriási hajókatasztrófa.

Bécs, augusztus 5. Azna borzasztó hajókatasztrófáról, mely a Siria nevű spanyol hajót és utasait érte, ma a következő részletek érkeztek: A megmentett utasok kilenc tizedrésze külföldi. Ezek nagyrésze csónakokon menekültek. Borzalmas dolgokat mesélnek a katasztrófáról. Az áldozatok közt van a pabloi püspök is. Ez az utolsó pillanatig áldást osztott a fuldoklóknak, miuam egy hullám őt is elsodorta. Egy szerzetes a súlyedő hajón még fuldokolva is a hajótörőtokért imádkozott. A hajókatasztrófát hírszerint a kapitány gondatlansága okozta.

Budapest, augusztus 6. Madridi jelentés szerint hatszáz utast, kik úgyszólván teljes meztelenek voltak, Palosba szállítottak. A katasztrófa alkalmával leirhatatlan jelenetek játszódtak le. Különösen sok nő és gyermek veszett el. 800 utas közül 385 hiányzik. Valamennyien a tengerbe fulltak.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Nagykanizsa,
Fischel Fülöp fia könyvkereskedésében,
Városbás-palota.Telefon: Kiadóhivatal: 108.
Szerkesztőség: 78.

Előfizetések és hirdetések:

Fischel Fülöp fia könyvkereskedésébe
intézendők.

ZALA

POLITIKAI NAPILAP

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Helyben házhoz hordva:

Egy hóra . . . . . 1.— K.
Negyedévre . . . . . 3.—
Félévre . . . . . 6.—
Egész évre . . . . . 12.—

Postal küldéssel:

Egy hóra . . . . . 1.50 K.
Negyedévre 4.50
Félévre . . . . . 9.—
Egész évre . . . . . 18.—Megjelenik naponként este 6 órakor
Ünnepnapok kivételével.Felelős szerkesztő: SZALAY SÁNDOR.
Szerkesztő: RÉVÉSZ LAJOS.

Egyes szám ára 6 fillér.

A nemzetiségi jog — és a mi jogunk.

Nagykanizsa, augusztus 7.

A Wekerle-kormány és a néki ellenzékét csináló nemzetiségi képviselő csoportok közt az elvi ellentétet úgy állapította meg a miniszterelnök, hogy a magyarság részén áll a történeti jog s a természetes, nyugodt fejlődés, a nemzetiségek részén áll a természetjog erőszakos, viharzó útja. A kormány történeti alapon akarja a modern korkérdéseket megoldani, a nemzetiségek a mult lerombolására törekcsenek, hogy újat építhessenek.

Mekkora különbség van a két irányzat között, azt elég meggyőzően mutatja Anglia és Franciaország sorsa az utolsó kétszáz évén át.

Anglia a történeti jogfolytonosság s a természetes fejlődés útján lett ez idő alatt másodrendű államból világhatalommá.

A Stuartok idejében annyi jelentősége se volt, mint Hollandiának s a francia királyok hűbéruri jogokat kezdtek gyakorolni, de alig száz évvel később ő mérte a legsúlyosabb csapásokat Trafalgar-nál és Waterloonnál Napoleonra, hogy e forradalmi kényurtól megszabaduljon. Ma alkotmányos intézményei mintaszerűek, közszabadságai, társadalma, jóléte és hatalma világitó példák az egész emberiség számára.

Franciaország más uton járt. A XVIII. század viharaiiban lerombolta s megtagadta egész eddigi múltját s államélete számára új alapot akart lerakni. De nem volt ésszetartó és teherbíró ereje a mesterséges fundamentum köveinek. A rájuk emelt épület ismételve beomlott. Egyik forradalom s átalakulás a másikat követte, sorra változtak az uralkodók és kormányformák, velük változott a jogrend szelleme s az alkotmány szervezete folytonosan. De épp ezért egyensúly, megnyugvás nem jöhetett tartósnak létre. Csak legújabb időben mutatkoznak a harmadik köztársaságon a benső nyugalom jelei; de ez az államnak sok vérbe, tartományok elvesztésébe került.

Melyik uton járjon Magyarország, arról vitatkozni is alig lehet. Hazánk ezeréves történeti állam, mely a mult gyökereiből kapta mindenhá a tápláló nedveket, hogy virágozó ágaiival az új idők levegőjében terjeszkedhessék. Azért áll oly szilárdul, azért

birjt annyi viharok ellentállni, mert gyökerei a történeti talajba mélyen beleerztek s ahöz elválhatatlanul ragaszkodnak.

Történetünk és alkotmányunk hagyományai és fejlődési iránya az angoléhoz hasonlítottak. Legfőlebb az a különbség, hogy nálunk forradalom egyáltalán sohase volt. Király és a nemzet közös akarattal teremtették meg az állam jogrendjét, az alkotmány biztosítékait s az új idők lelkiismereti és demokratikus szabadságát. Tenger vér folyik itt is az alkotmány védelmében, ahányszor azt a királyok megtámadták, de szabadságharcunk mindig megmaradt a történeti jog alapján és sohase lépte túl a törvényes határokat.

Harcain mindig úgy állítják helyre a jogfolytonosságot, hogy király és nemzet megbékéltek a mérkőzés után, a történeti jog sérthetetlen alapján.

Semmi okunk, hogy e hagyományos alaptól eltérjünk, vagy éppen forradalmi utakra tévedjünk. Magyarország főereje a nyugodt történeti élet, melyhez szívós kitartással ragaszkodnunk kell. Magyarország csak úgy tartható fenn, ha a történeti fejlődést továbbra is biztosítjuk neki. Ez a fejlődés abban áll, hogy átvesszük, magunkba olvasszuk azokat az elveket, melyek a múlt nyugaton fölvirágoztatták a nemzeteket; de hogy a mi jövőnk kedvéért elfogadjuk a nemzetiségnek programját — ezt tenni örület volna.

A vármegyei pénztárak és számvevőségek visszaállításása.

Nagykanizsa, augusztus 7.

Gróf Andrássy Gyula belügyminiszternek a belügyi reformokra vonatkozó memoranduma, amelyet a legutóbbi kihallgatás alkalmával nyújtott át ő felségének, a sürgősen végrehajtandó közigazgatási törvénymunkálatok között az elsőnek a vármegyei számvevőségnek és pénztárak államosítását kimondó 1903 évi III. t. c. hatályon kívül helyezését és a vármegyei pénztáraknak a municipiumok önkormányzatába való visszahelyezését jelöli meg. A kormány — mint a Függetlenség belügyminiszterium köréből volt értesülés alapján jelenti — ezt a törvényjavaslatot az ősszel e tárgyban tartandó enquete után nyomban e képviselőház elé teszi és a dolog természeténél fogva minden körülmények között 1907. január 1-én kivánja életbeléptetni. Az annak idején megtörtéendő pénztári és levéltári átadás előmunkálataira nézve gróf Andrássy Gyula belügyminiszter már érintkezésbe

is lépett Wekerle Sándor miniszterelnökkel, mint pénzügyminiszterrel, aki a kormány képviselőletében a pénzügyigazgatóságokkal folytatandó tárgyalásokkal Vég Ödön miniszteri tanácsot bista meg.

A pénzügyigazgatóságok a kormány utasítására még a jövő hó folyamán országjárta megkezdik az elszámolás és átadás előmunkálatait, hogy 1907. január 1-én az ügykezelés minden akadály és torlódás nélkül a vármegyei hatáskörébe menjen át. Az ellenőrzést azonban esentul is államilag kinevezett tisztviselők fogják végezni. Nagy változások lesznek a járási számvevőségekben is. Az egyes vármegyei területen 15—25 járási adópénztár működik, de a hozzájáruló várakozásoknak sehol sem felelt meg. Az adók behajtása és azok kezelése igen rendetlenül történt s így eshetett meg, hogy az ex-lexet megelőző időkbeli tömérék adóhátralék van még ma is. A reform az összes járási számvevőségeket megszünteti s a vármegyei adóügyeinek kezelését a központok veszik át. Wekerle Sándor pénzügyminiszter — mint értesültünk — még e hét folyamán rendeletileg fogja utasítani az összes pénzügyigazgatóságokat a rovincsálások és a járási pénztárak felállításának megkezdésére. A pénzügyigazgatóságok mellé osztott vármegyei számvevőségek tisztviselői ismét megyei szolgálatba kerülnek. A központi adminisztrációban azonban felesleges a sok hivatalnok, aki eddig a járásban működött. A létszámon körül levő tisztviselők újabb intézkedésig rendelkezési állományba jutnak.

Sajtókönyv a városnál.

Nagykanizsa, augusztus 7.

A „Felsőmagyarországban” olvassuk a következő hírt: Éder Ödön polgármester a mai napon megvalósította székfoglalója alkalmával tett azon ígérését, hogy gondja lesz arra, hogy a város közérdekű ügyei a nyilvánossággal közöltesse. Tanácsai sajtóirodát nyitott s a sajtókönyv vezetésével Rössler István városi I. aljegyzőt bista meg.

Hogy a város közérdekű ügyeinek a nagy nyilvánosság előtt való feltárása mily nagy jelentőségű, azt eddig már több város állította. Jó példával jár e tekintetben elő Győr városa is. Nálunk természetesen ez egészen másként van. A nyilvánosság elé a város ügyei körül azok kerülnek, amelyek a közgyűlés előtt fordulnak meg és azok, amelyeket egyik másik szemfüles riporter valahogyan kitorokolt. Az egyes szervezők mindennap egész haditervet eszelnek ki, hogy egyik másik nyilvánosság elé való ügyet feltárhassanak. Az újságíró evégből végighátszálja az egész városbázat. Beszél itt is, ott is, valjuk meg ösztintén, akadozkozik itt is, ott is. Egyik-másik hivatalnok zisvezen veszi, a morókusabb bosszankodik a „akriblerre”. Szóval sem a sajtó, sem a közigazgatás nem találja meg az eddigi gyakorlat mellett a számadást. A sajtó nagy-

része, főleg a vidéki sajtó, azon fáradozik, hogy az igazságnak megfelelő tényeket tárjon fel olvasói előtt. Ez érdeke a közigazgatásnak és minden közműveltségnek is. A közigazgatás és akárhány a kös szolgálatában álló intézmény azonban úgy fogja fel a sajtó, illetve a nyilvánosság iránti kötelezettségeit, hogy úgy tűnteti fel a dolgot, ha egyszer-másszor a sajtónak a kezére járt, hogy ezzel óriási szíveséget tett a sajtónak. Hogy a dolog nem így áll, azt minden gondolkodó ember jól tudja. Az említett intézményeknek elsőrendű érdeke, hogy minden dolgukról a közönség tudomást vegyen. Nincsenek titkaik; ha volnának, akkor érthetőek eljárásukat. Mindezeket számbavéve, ajánljuk a kassai polgármesternek eljárását követendő példának, a városnak is, a vármegyének is. A közügynek és önmaguknak használnak vele.

Harc az éjszakában.

Hajszá a cigányok után.

— Saját tudósítónktól. —

Nagykanizsa, augusztus 7.

Heves küzdelem folyt le az éjjel mintegy 50 főnyi cigánykaraván és a nagykanizsai rendőrség hat embere közt a récei gátnál. Zuhogó esőben és szélben küzdött a hat rendőr a fél század, mindenre kész cigány-nyal és valóban csak különös szerencsének köszönhető, hogy a rendőrök közül senkit nem ért baj.

Délután 5 órakor érkezett a rendőrséghez a jelentés, hogy a récei gátnál cigány karaván tartózkodik. *Hajós Pereuc* és *Füredi János* rendőrtisztek vezetésével azonnal a gáthoz sietett négy felfegyverzett rendőr. A karavánt már messziről meglátták a réten tanáznai, de a cigányok is észrevették a közeledő rendőröket. Azonnal szedték sátorfájukat és menekülni akartak, a rendőrök azonban utjokat állták. Ekkor a cigányok egy perc alatt kocsikba szálltak, a lovak közé vágtak és így akartak áttörni a rendőrökön. A rendőrök kardot rántottak és csak heves küzdelem után tudták összetartani a menekülő cigányokat. Közben az eső is megeredt és csak megnehezítette a rendőrök munkáját.

A rendőrök aztán átkutatták a cigányok holmijait. Találtak pedig náluk egy ezüst kanalat, melyet a Korona szállóból loptak el. Egyéb gyanús tárgy nem akadt.

Ezután megkezdődött a cigányok kitoloncolása a határból. Közben egyre sötétedett és beköszöntött az éjjel. — Ezt a cigányok fel akarták használni arra, hogy megszökjenek. Sőt az egyik cigány pisztolyból a rendőrökre is lőtt, amit a rendőrök szintén tüzeléssel viszonoztak, hogy a rohanó cigányokat megállítsák. Folytonos veszélyes küzdelemmel így jutottak el Réceszig, hol a rendőrök utjokra engedték a cigányokat, — ők pedig visszatértek Nagykanizsára.

Aki az agyonázott, zilált ruhájú rendőröket látta, egy pereig sem kétkedhetik abban, hogy a rendőrtisztek kért ruhaátalányát meg kell adni.

HIREK.

— **Aratóünnepok.** Az aratás beveződött, az istenáldás, egy esztendei munka gyümölcse garmadában áll Nincs magasabb és jogosabb ünnep annál, mely a föld érett gyümölcsét köszönti. — Gyönyörűen ülték ezt

meg vasárnap az inkei és a csurgói bér gazdaságban. Inkén a báró Szegegy Sándor uradalmának bér gazdaságában nagy vendégsegreg gyűlt egybe és magyaros öszinteséggel, bensőséggel ünnepelt együtt az örvendő aratókkal. *Mayerhofer* Ödön bérlő köszöntötte az aratókat, mire az aratógazda kívánt egyszerű, de meleg szavakban minden jót a bérlőnek és a vendégeknek. *Boné Kálmán* tb. főszolgabíró pedig a hatóság nevében intézett beszédet az aratókhoz, kiknek józanságát dicsérette. Az egész járásban rendben folyt az aratás, az izgatók munkája itt meddő talajra talált. Ugyancsak a munkások lelkiismeretes magatartását dicsérették szép szavakban dr. *Horráth József* csurgói főgimnáziumi tanár és *Molnár István* jegyző. Ezután kezdődött az ünnepély vigibb része. Szellős sátrak alatt a befejezett nagy munkához méltó derűs élet vette kezdetét. A bérlő igaz szeretettel vendégelte meg munkájának osztályosait. *Boné* főszolgabíró Inkéről kíséretével Csurgóra ment, hol *Scherz Géza* bér gazdaságában szintén megülették az aratás ünnepét. Itt is cigányzene mellett, pompás hangulatban folyt a délután. — *Scherz Géza* bérlő beszédet intézett az aratókhoz és az uradalmi cselédséghez és dicsérette őket jól végzett munkájukért. *Boné* a főszolgabíró a becsületes, józan gondolkodású munkásokat ünnepelte, mire az arató gazda válaszolt. Jellemző kijelentése volt, melyben az idej nyugalmas aratást a tavalyi mozgalmas viszonyokkal összehasonlította, így szólván: Most szemben dicséretnek benünket, tavaly pedig a hátunk mögött rágalmaztak beününket!! A nagy vendégség csapongó jókedvvel a hajnali órákig maradt együtt.

— **Tűzek a vidéken.** *Esztergany* községben e hó 4-én ifj. *Borsos István* asztagba rakott gabonája leégett. A kár 1200 korona. *Kollátszegen* tegnap délután tűz ütött ki. A szeles időjárás nagyon megnehezítette az oltást, ezért a tűz veszedelmes gyorsasággal terjedt. Csakhamar egész sor ház állott tűzben. A lakók rémülete leirhatatlan. Már attól tartottak, hogy az egész falu leég és megkezdődött a hurcolkodás a házakból. A falu egész lakossága a mentéshez látott és hat fecskendő ontotta állandóan a vizugarakat. Oriási erőfeszítéssel végre sikerült a tűz terjedésének utját állani. Összesen 11 lakóház és 30 melléképület pusztult el. A kárt még nem állapították meg. — A hatóság most puhatoja a tűz okát.

— **A kasszatünder halála.** Három év előtt egyik nagykanizsai kávéház férfinéps rajongott egy csinos szőke leányért, ki a kasszában trónolt és onnan mosolyával boldogította azt, kit szeretett és egyebekkel, kit még jobban szeretett. Ha a korzón sétált a szép leány, elegáns termete ott is feltűnt. Annak a kávéháznak soha oly jól nem ment a dolga, mint mikor a szép pénztárosnő csillapította francia pezsgővel állandó szomszúságát. Innen három év előtt elkerült. Ugy látszik, hogy azóta szállt ugyan társadalmi állásának nívója, de a lelkiismerete visszatért. Mert a szép Róza ma halott és hozzá — a szerelem öngyilkosa. Budapestről jelentik: Vasárnap délután a Tündér-ut mellett erdőben egy férfi és egy fiatal leány holttestét találták. Melletük hevert egy sajtáságos szerkezetű tiz lövető pisztoly, amelyből hat golyó hiányzott. Az esetről értesítették az I. kerületi kapitányságot, ahonnan egy rendőrfogalmazó és rendőrorvos ment ki. A rendőrvizsgálat megállapította, hogy ismerelmi dráma történt. A férfi először a nő

azután önmagát lötte agyon. A leányon öt lövésnyoma látszik: Négy a mellén érte, egy a jobb halántékán. A férfi pedig a jobb halántékán lötte meg magát. Az eset két-három nappal ezelőtörténhetett, mert a holttestek már felosztásnak indultak. Megállapította a rendőrség, hogy a férfi Stein Artur szerelő, a leány pedig Hollói Róza, volt kávéházi pénztárosnő. Mindketten a Tavaszmező-utca 10 szám alatt levő házban laktak. A leány az utóbbi időben könnyelmű életet élt a rendőri felügyelet alatt állott. Levelét nem hagyta hátra, de a leány többször mondotta barátainak, hogy kedvesével közösen öngyilkosságot követnek el, mert a férfi szülei nem engedik, hogy Stein öt feleségül vegye. Valószínű, hogy ez volt a dráma okozója. A két holttestet a boncoló intézetbe szállították.

— **Feltámadt halott.** Kisberkeny község határában 1903 július havában lösebekkel borítva találtak egy 30 évesnek látszó asszonyt. A halott testét valóságos szittaszörűvé lőtték a tettesek s valószínűnek tűnt, hogy a gyilkosságot többen követtek el. Az asszony holttestét bevitték a faluba, közszemlére tették ki s azonnal jelentkeztek emberek, akik a halottban Berkenyi Annát a falu egy tőhetős gazdájának elítült feleségét ismerték fel. A vizsgálat megindult, meggyeszerre egyéhről sem beszéltek, mint a titokzatos gyilkosságról, le is tartóztatnak egy sereg embert, a gyilkosságot azonban senkire sem tudták rábizonyítani s Berkenyi Annát a falu általános részvétele mellett eltele Kiserkeny temetőjében. Mutak az esztendőnk. A berkenyi gyilkosság csak az illetékes törvényszék aktáiban élt már — egyébként elfelejtette már mindenki. Most aztán váratlan fordulat történt. Berkenyi Anna tegnap visszerkezett Kiserkenyre. A halottnak vélt asszony friss egészségben, meghízva jött vissza a falujába és kővé meredten hallgatta meggyilkoltatásának történetét. Berkenyeinél előadta, hogy eelőtt három évvel azért hagyta el lakhelyét, mert fia, apja halála után rosszul bánt vele s gyötörte, kínoztta. Végre is megunta a sok szenvedést s elutazott Pozsonymegyébe rokonaihoz. A gyilkossági ügyről nemmit sem tudott. A titokzatos halottat exhumálni fogják.

— **Gabonatermésünk.** A folyó évi augusztus hó 1-ére vonatkozó s a gazdasági tudósítók dicséretes buzgalma folytán összeállítható termésbecslés ezuttal már annyival inkább értékebb, mert a központi statisztikai hivatal is rendelkezésre bocsátotta az ezidei bevett területre vonatkozó adatokat, amelyek — a buzát kivéve — nem mutatnak lényeges eltérést.

Bevett terület volt:

	1905/6-ban.	1902/3-ban.	különbözet
buza	6,232.906	6,031.546	+201.360
rozs	1,975.310	1,979.351	— 4041
árpa	1,844.542	1,817.128	+ 27.414
zab	1,814.555	1,787.809	+ 26.746
repce	40.818	47.416	+ 6583
kataszteri hold.			

Mint hogy az idén is — mint minden évben kisebb-nagyobb mértékben elemi csapások okozta károk is fordultak elő, amint erről már a gazdasági tudósítók általánosságban tájékoztattak valószínű károsodásra felvehető és pedig: A buzavetésekre körülbelül 1/4 — 2 százalék, a rozsvetésekre körülbelül 1 százalék, az árpavetésekre körülbelül 2 százalék, a zabvetésekre körülbelül 1 százalék. Ugy, hogy ezzel szemben a tulajdonképpen learatott terület így lesz számítható:

Buza 6,123.806 kataszteri hold, rozs 1,955.610 kataszteri hold, árpa 1,807.642 kataszteri hold,

ab 1,796,410 kataszteri hold. Ha már most az ideiglenesen számításhoz vett elemi csapás okozta károk figyelembe vételnek, lesz valószínű természetesen a gazdasági tudósítók természetbebecslése alapján:

	Kat. holdankint és országos átlagban q	Összesen megközelítőleg millió q
Buza	7.66	46.87
Rozs	6.78	13.11
Árpa	7.53	13.62
Zab	6.72	12.08

Amellyel szemben a múlt évben termelt: buza 42.87, rozs 13.74, árpa 13.90 és zab 11.32 millió méterárasa.

— **Eltoloncolt költő.** Panaszos levelet kapunk Sorsüldözte Ferencről Keszthelyről. »Legvonzóbb írói óhajátásával« kér, írjuk meg azt az »érdekes, történelmi és kalandos okultató cikket«, hogy őt, a »titkos zeneművészt bölcs és költőt« »szívet bénító és agyat meg-rázó esemény« érte. Keszthelyen ugyanis egy csendőr igazolásra szólította fel, ő azonban »a költői hévíláz düh haragos mérgével« ezt felelte:

»Hisz én magam vagyok a névjegy, meg az igazolvány. Ha ez nem elég, akkor minden tudományosabb kinézésű embert szólítson fel, hogy ki és igazolja magát. Önt nem kárhoztatom, mert elég büntetés önre, hogy nem tud szabatosabban gondolkodni és meghatóan érezni. Én a sebeket orvoslani akarom, nem pedig elmérgesíteni. Ezért járok én a fürdő-kőn, a népet és az emberiséget nevelni, sebeit gyógyítani s az urakkal társalogni, mert én a nép és az emberiség titkos nevelő vezére vagyok. Ehhez pedig nem igazolvány, hanem Naturál és univerzál zseni kell. Most már tudja a csendőr ur, hogy ki vagyok.« Sorsüldözte Ferencet e szép szónoklat dacára is eltoloncolták Keszthelyről.

— **A posta köréből.** A pécsi körletben Hobor Thiery Olga postamesterre nevezetett ki Becsehelyre, — Kosedy Stefancsek Zauszanna görögöni postamester állásáról lemondott; — Rimánóczy Gizella posta- és táviratkiadó a létszámból saját kérelmére töröltetett; — Dördner István posta- és táviratkiadó elbocsátott. — Több ideiglenes minőségű táviratalkalmazók pályázat van hirdetés. Kérvények fölszerelten f. évi szeptember 1-ig nyújthatók be.

— **A körorvosok fizetésrendezése.** A belügyminiszter körrendeletet intézett Zalavármegye alispánjához s abban fölhívja, hogy a vármegye járásainak székhelyein lakó körorvosokra vonatkozólag a rendelethez mellékelte rovatok kimutatást töltsék ki és 10 nap alatt terjessze fel a miniszterhez. Az egyes rovatok a körorvos működési körére, fizetésére és uti-átalányára vonatkoznak. Ha a járási székhely (nagy, vagy kisközség) külön orvost tart, ennek fizetése és uti-átalánya külön rovatban tüntetendő föl. Erre a kimutatásra azért van szüksége a belügyminiszternek, mert a körorvosok fizetését rendezni akarja.

— **A szomóremesértő császárné.** A német császárné arcképe ellen kifogást tettek Düsszeldorfban. Az eset érdekes is, különös is és élénken mutatja, hogy a tévesen értelmezett erkölcsiesség milyen szertelenségbe kalandozhat. A düszzeldorf-i Tageblatt ugyanis a minap a következő hírt közölte:

— Népiskoláink folyosóin és osztálytermekben mostani császárnénknak és királynénknak Lujzának mellékepe van kifüggesztve, amely valóban alkalmas arra, hogy megbotránkozást keltsen, sőt már keltett is megbotránkozást. Nem kell éppen romlott fantáziá ahhoz, hogy

ezt észrevegye az ember. Olyan időben, amelyben az a törekvés nyilvánul meg, hogy a szóban és képen egyre terjedő erkölcsiellenességnek gát vettessék, az iskolának mégis csak mindent kerülnie kellene, — ami sértheti az iskolás gyermekek gyöngéd érzését. Pedig az említett kép erre nagyon is alkalmas. Hát nincsenek szebb és nemesebb képek? A nemes királynénak bizonyára nem jutott eszébe, — hogy ilyen ruhában mutassa meg magát iskolás gyermekek előtt. Mért nem öltöztetik föl tehát egészen? Ilyen kép nem való romlatlan gyermekek iskolájába.

Berlinből azt jelentik, hogy ez a kifakadás egész kínos feltűnést kelt és igen brutális támadásnak mondják a német császárné ellen.

— **Lakás keresetetik.** Keresünk lakást, 1, 2, 3, 4, 5 szobásat, de különösen 2-3 szobásat. Tíz esztendeje tart ez a keresés, ezalatt sok ház épült és mindig ott tartunk, hogy lakás keresetetik. Nagyon természetes, hogy a lakbérnegyedes lakáskereséseknek nem mind-egyike jelenti azt, hogy egyáltalán nincs lakás, bizonyos százaléku változás mindig van a szerint, amint az igények is változnak, vagy egyik-másik lakásra ráigérnek. Bizonyos továbbá, hogy végül senki sem marad hajléktalan, de ebből nem az következik, hogy lakásával mindenki meg van elégedve. A város lakosságának zöme, a 2-3 szobás középosztály, ráfizet a lakbérre, mégsem kap annyi megfelelő lakást, mint a mennyire szüksége lenne. Ne akadjon fönn senki azon, ha manapság ugynevezett modern lakást keres mindenki, ez nem az igények túlhajtása, hanem a haladással járó észretérés, hogy a kenyérkereső családja egész életét, maga a családító élete felét a lakásban tölti s fáradságáért azt ellenszolgáltatást nem is kaphat mint azt, hogy lakása egészséges és lehetőleg kényelmes legyen. És különös, hogy arra még nem alakult részvénytársaság, hogy például a tisztviselők számára építsen házakat. Maga a kanizsai tőke, a mely takarékpénztárban hever, — néhány millióra megy és a mi praktikus gondolkodásába, erős polgárságunk megelégszik az adóköteles 3-6% kamatozással, mikor a házipítő részvénytársaság befektetése meghozná az adómentes hat százalékos kamatozást. A modern jó lakást egyébként sem kell attól félni, hogy üresen marad. Ha, a mi kétségtelen, a részvénytársaság jó haszonnal dolgozik, megérdemli, mert befektetésével a közérdeknek használt; ad egészséges helyen jó lakásokat — s módot nyújt ahhoz, hogy idővel kiki megvehesse a megkedvelt családi házat.

— **A Pesti Napló idei ajándéka, az 1906. évi karácsonyi albuma kiállítása fényével felül fogja múlni a megelőző évi kiadványokat. Minden követ különb volt az előzőnél, pedig azok az előző kötetek is egytől egyig remek díszművek voltak. A Pesti Napló idei ajándék könyve Rákóczi Album lesz. Javairók fogják megírni a nagyszabadságharc eleven krónikáját. És meg fog szólalni ebben a kötetben a kor költészetének és izzó muzsikájának. Nagyszabású festmények, elsőrangú illusztrációk, kiváló mesterek alkotásai díszítik majd a művet. S a műlapon kívül a sokszorosított művészet egész sor több színnyomában képen fog remekelni. E díszes tartalomhoz méltó lesz a keret. Bekötését a magyar íparművészet elsőrangú mesterére bízzák. Ezt az új páratlan díszű ajándékot megkapja karácsonyra a Pesti Napló állandó előfizetőin kívül minden új előfizető is, aki mostantól kezdve egy évre megszokta nélkül a Pesti Naplót**

előre fizet, illetve aki karácsonyig legalább egy félévi díjat befizet és egy további félévi előfizetésre magát kötelezi. Az előfizetés föl és negyedévenként, sőt havonta is eszközölhető s kívánatra külön értesítést küld a módosításokra vonatkozólag a Pesti Napló kiadóhivatala, Budapest, VI. ker. Andrassy-ut 27. sz.

Táviratok és telefonjelentések.

A kolozsvári választás

Kolozsvár, augusztus 7. Kolozsvárott ma van a képviselőválasztás. Déléltől 9 órakor a választási elnök kihirdette, hogy miután Kreutzer Lipót a jelöltségtől visszalépett, négy jelölt van és pedig: Böhm Mihály, Deák Albert, Hevesi József és Kecskeméti István. A választás rendben megkezdődött és igen lanyhán folyik. *Délben* a szavazatok így álltak:

Kecskeméti István 166

Deák Albert 94

Böhm Mihály 24

Hevesy József 59

Kétségtelemnek tartják, hogy Kecskeméti és Deák Albert közt pótválasztás lesz.

Új főispánok.

Budapest, augusztus 7. Képviselői körökben elterjedt hírek szerint az eddig betöltetlen főispáni állásokat csak az összes töltik be. Az állások betöltésére vonatkozó személyi kombinációk, melyek egyes lapokban jelentek meg, — a félhivatalos M. T. Iroda értesítése szerint — koraiak.

Sztrájkoló munkások.

Budapest, augusztus 7. A kőbányai cipőgyár összes munkásai ma reggel sztrájkba léptek. Követelik, hogy a cseh és német munkavezetőket, kik a magyarokat állandóan becsmérelik, rögtön távolítsák el.

Rejtélyes haláleset

Nyitra, augusztus 7. Greif Vilmos nyitrai csendőrtisztet ma reggel íróasztala előtt holtan találták. Nyaka egy zsebknével szorosan át volt kötve. A rejtélyes ügyben a vizsgálatot megindították, mert nincs kizárva, hogy a hadnagy gyilkosság áldozata.

Egy hercegnő halála.

München, augusztus 7. Matild szászköburggöthai hercegnő ma déléltől meghalt. A hercegnő sétatokcsizásról tért vissza; a kocsi kocsizással, a hercegi palota lépcsőházában összeesett és nyomban meghalt.

A milánói tüzkatasztrófa.

Milánó, augusztus 7. Azon három munkásember közül, kiket tegnap a kiállítás felgyújtásának gyanúja miatt letartóztattak, az egyiknél anarchista iratokat találtak, továbbá egy Magyar névre szóló munkakönyvet. Mindhármán tagadnak, bár több gyanus körülmény rájuk vall.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Nagykanizsa,
Fischel Fülöp Fia könyvkereskedésében,
Városház-palota.Telefon: Kiadóhivatal: 103.
Szerkesztőség: 78.

Előfizetések és hirdetések:

Fischel Fülöp Fia könyvkereskedésébe
intézendők.

ZALAI

POLITIKAI NAPILAP

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Helyben házhoz hozva:

Egy hóra . . . . . 1.— K.
Negyedévre . . . . . 3.—
Félévre . . . . . 6.—
Egész évre . . . . . 12.—

Postai küldéssel:

Egy hóra . . . . . 1.50 K.
Negyedévre 4.50
Félévre . . . . . 9.—
Egész évre . . . . . 18.—Megjelenik naponként este 6 órakor
Ünnepnapok kivételével.Felolvasó szerkesztő: SZALAY SÁNDOR.
Szerkesztő: RÉVÉSZ LAJOS.

Egyes szám ára 6 fillér.

Százéves császárság.

Nagykanizsa, augusztus 8.

Száz esztendővel ezelőtt, 1806. augusztus hatodikán Ferenc császárt a kényszerűség rábírta arra, hogy lemondjon a német-római császárságról és fölvegye az osztrák császári címet.

Ez a címváltozás, melynek százévesztendő jubileumát még Ausztriában is szándékosan elfelejtik megülni, egy évszázadok során történt hanyatlási folyamatnak végső pontját jelenti. Ferenc császárnak száz évvel ezelőtt be kellett látnia, hogy nemcsak a Habsburg-dinasztia világalalmának ütött a végső órája, de ennek a világalalomnak még címekben és egyéb külsőségekben megnyilvánuló fikcióját sem lehet tovább fenntartani.

A Habsburgok századokou keresztül a német-római császárság révén Európa politikai urai voltak. Ez az uralom nem egyszerre dőlt meg. Hosszu évszázadok kellett ahhoz, hogy abból a hatalmas épületből, melyet német-római császárság néven bámult a világ, roskadozó, széjjelmálló rom váljék.

A mikor a nagy Napoleon megjelent a világtörténelem porondján, már nem került nagy munkájába, hogy a már csak papiroson dicstelenül tengődő császárságnak megadja a kegyelemdőlést és a Habsburgokat rákényszerítse annak a bevallására, hogy világbirodalmi aspirációikról végképpen le kell tenniök.

Ferenc császár csak a helyzet elháríthatatlan konzekvenciáit vonta le, a mikor lemondott arról a címről, melynek jelentősége már úgy sem volt és kisebb keretű területre vonult vissza, megalapítván az osztrák császárságot.

Száz év lefolyása azonban meghozott egy keserű igazságot. Most már minden elfogulatlan szemlélő előtt kétségtelenné vált, hogy az osztrák császárság se váltotta be azokat a vérmes reményeket, melyeket megalapítói hozzá fűztek.

Nem káprázatos palota lett belőle, a minek száz évvel ezelőtt elképzelték, hanem roskadozó, düledező épület, melynek gyöngéfalai már csak nagynehezen tudnak megbirkózni az idő viszontagságaival. Hogy ez így esett, arról jórészt a Habsburgok is tehetnek. A tizenkilencedik század elején feltámadt nemzetiségi eszme annyira meg erősödött, hogy számolni kellett vele.

A Habsburgok, fájdalom, nem gondoltak erre. Teljesen megváltozott körülmények között is egyre ragaszkodtak ahhoz a hagyományhoz, melynek követése a legszomorubb következzésekkel járt: a központi birodalmi eszméhez.

Ez a végzetes tradíció, ha kell erőszakkal is, egységet akar teremteni a legelütőbb elemek között is és népi egyéniséggel nem törődve, minden nemzetet egy sablon szerint akar boldogítani. Ez a tradíció érvényesült az új osztrák császárságban is és

megtermette keserű gyümölcsöt. A mai Ausztria nem lett az a szorososan összerorrott, erősen egységes világbirodalom, melyről az osztrák centralizmus ábrándozott, de viszont az osztrák császárság épületében meghuzódott egyes népek sem találták meg erkölcsi és anyagi boldogulásukat.

Más reflexiót nem támaszthat a mostani szomorú jubileum, legfeljebb még egy kérdést: Vajjon a százévesztendő atkotása megér-e még egy százados jubileumot.

HIREK.

Leleplezett büntanya.

Leányok veszedelme.

— Saját tudósítónktól. —

Nagykanizsa, augusztus 8.

A rendőrség erős kézzel igyekszik városunk züllött erkölcsi viszonyain javítani. Dolog e téren akad elég és mint az alábbi eset is mutatja a rendőrség munkája közben gyakran az erkölcssteleneségek legundokabb tényeivel találkozhatik. A rendőrség mai leleplezéseit röviden itt közöljük. Előreláthatólag egész sorozata fog következni e leleplezéseknek, melyeket mi közölni fogunk, mert azt hisszük, hogy a prudencia mellőzésével használnunk az ügynek, ha ennek a feneketlen posványinak képét feltárjuk a nyilvánosság előtt.

Ma a következő tudósítást vettük:

Takács Géza áldozatai.

Takács Géza rovott multu helybeli egyén, midőn már minden bűnös mesterséget végig

A Balaton.*)

Kevés része van hazánknak, melyre a természet oly pazar bőséggel hintette áldását, mint a Balatonvidékre, hol a kedverítő, édes nektárt és a drága gyümölcsöt termő hegygerincek az arany kalászzal ékes rónasággal oly festői módon váltakoznak s ahol — Jókai szerint — a magasabb szellemek dalolni taníták a költőt, a nem költőt pedig érezni azt, amit a költő énekelt.

Mert lehetetlen, hogy volna olyan fásult lelkű halandó, ki midőn Szigliget, vagy Balacsóny büszke hegyormáról letekint a Balaton napsugár-aranyozta sima tükrére, felhő árnyalta sötét, fodros hullám-barázdáira, vagy a bógnyát holdfénytől világított és milliárdnyi drágakő színompájában ragyogó csillámdűre, hogy azive hangosabban ne dobogna a gyönyör érzetétől.

Valóban szép, csodálatraméltó a Balaton!

Mi — kik szerencsések vagyunk virányos partjain lakhatni — sem tudunk betelni a gyönyörrel, melyet látása kelt bennünk, mert mindennap más és más színben tárulnak fel előttünk csodás szépségei; az idegen pedig, aki itt véletlenül megfordul: egy soha el nem homályosuló, kedves képet visz el innét magával s a messze távolból is sokszor visszatér képeletében hozzá és madárdaltól hangos ligeteibe.

A költő szerint: »Ha a föld az Isten kalapja, úgy hazánk bokréta rajta.« Es mi szerénytelenség nélkül egészíthetjük ki a költő eme szép hasonlatát azzal, hogy a Balaton és vidéke pedig e bokrétaban egy nyíló rózsabimbó, mely most tárja ki illatos kebelét.

Valóban szép, csodálatraméltó vagy óh Balaton!

Szép vagy fenséges nyugalomban, mikor napsugár-aranyozta, óriási ércütőkörként ragyogsz felénk; igéző vagy a szelid zefir-fu-

lom által alkotott fodros hullám-köntösödben; de szép, rettentetes szép vagy akkor is, amikor a nekiadult, bőségekkel versenyre kelsz, hogy összemérjed velük mérhetetlen erődöt!

Jókai — költőkirály — bájos menyasszonyhoz hasonlított . . . Találó hasonlat. Valóban, sokszor olyan vagy, mint egy szelid, bájos menyasszony, aki völgyéjét várja, hogy hullám-keblére ölelje és édes álomba ringassa szerelmését.

De demon, veszedelmes demon is tudsz lenni, aki édes szavakat suttog szerelmes ifja fülebe, aki bűbájos szépségével rabbá teszi bálványozóját s atán beleuyna kacér játékába, eltaszítja magától, mint a gyermek, a megunt játékszert és hullám-sírába eltemeti örökre.

Sok hiszékeny ember áldozatul esett már csobogó hullám-ajkad szerelmes suttogásának és lágy hullám-karod édes ölelésének!

*) Dr. Csáák Árpád „A szép Balaton mellől” című könyvének bevezetése.

folytatott, a legaljasabb mesterség üzésére adta magát: ártatlan leányokat vitt a bűn posványába. — Számtalan azon áldozatok száma, kiket lakására csalt, hol helybeli fiatal uriembereknek dobta oda áldozatul.

Sugarúti bezárt lakásában egyedül hagyta őket, hol a leány védtelenül, sokszor csak az erőszaknak engedve, vesztette el becsületét.

A rendőrség már régen gyanus szemmel nézte Takács Géza viselt dolgait, de eddig mindig kisiklott a rendőrség keze közül, míg végre most kétségtelen adatok merültek fel ellene.

A legutóbbi áldozatai Podmeschak Emma 17 és Podmeschak Teréz 14 éves leányok, kik Szepetnekről jöttek városukba helyet keresni. Mikor így hely után jártak, Takács Gézával találkozott, ki mézes-mázos szavakkal lakására csalta őket, — s mindkettőjüket védekezésük dacára lakásán áruba bocsátotta, majd miután lakásán tovább üzetet nem köthetett, a nagyobbikat nyilvános házba adta el, a másikat pedig megbecstelenítve az utcára dobta. A rendőrség kimentette a nagyobb leányt s most mindkettőjüket hazatoloncolja szülei körébe. A harmadik áldozat Molnár Ilonka, egy vidéki 16 éves leány, ki azért jött a városba, hogy itt varni tanuljon.

Ext ugyancsak mint az előbbieket, Takács lakására csalta, hol áruba bocsátotta. Hajós rendőrbiztos azonban a teljes végromlástól még kellő időben ext megmentette, mert Takács lakásából a leányt egy helybeli uri ember szabadította ki és szüleihez toloncoltatta.

A negyedik egy helybeli család gyermeke, kit Takács midőn már teljesen tönkre juttatott, nyilvános házba adott, honnan a rendőrség mentette ki, majd midőn már hazatért szülei körébe és megjavulást mutatott, Takács ismét kiragadta szülei köréből és bűnös jövedelem szerzésre használt a fel. A rendőrség a mai nap folyamán ezt is kimentette Takács kezeiből, ki most társánival együtt várja a rendőrség további intézkedését.

A többi áldozatokat a rendőrség most erélyesen nyomozza. Sajnos fényt vet a dologra az, hogy Takácsnak ismert uriemberek voltak az üzletfelei.

— **Állami támogatás az új gazdasági szövetségeknek.** Jeleztük, hogy Zala és Vas megyék részére Szombathelyen új gazdasági szövetséget létesült, melynek élén a két megye gazdaságosságának előkelősége áll. A szövetséget vezetősége tegnap az állami támogatás ügyében felkereste Dániyi Ignác földművelésügyi minisztert, miről bennünket táviratilag értesítettek. A minisztérium kilátásba helyezett 150 korona kölcsönt, mely az első tíz esztendőben kamatmentes, a további 10 évben pedig 4% kamattal törlesztendő. Ez a támogatás rendkívüli kedvezmény, mely az üzletrészek értékét nagyban emeli. Itt említjük, hogy az üzletrészek jegyzését e hó 12. é. lezárják, tehát ajánlatos a sietség azok részéről, kik ezen üdvös vállalkozás részesei akarnak lenni.

— **A kollátszegi nagy tűz.** Tegnap közöltük, hogy a szomszédos Kollátszeg községnek 11 házat és 30 melléképületét tűz hamvasztotta el. A katasztrófára vonatkozólag most még a következtetéseket közlik velünk: A tűz Rulch István 210. sz. házában levő pajtájában ütött ki. Apró gyermekek cigarettáztak ott és midőn közeledő lépések zaját hallották, az égő cigarettát a szalma közé dugták. A tűz

borszalmas gyorsasággal terjedt el. A kár eddigi megállapítás szerint mintegy 25 ezer koronára rug.

— **A vendéglátó Nagykanizsa.** Tegnapelőtt közöltük a dalosverseny elszállásoló bizottság ama panaszát, hogy az értező vendégek elszállásolása sok bajba ütközik, mert nem lehet részükre lakást találni. Örömmel értesülünk, hogy közleményünknek volt eredménye, mert több házigazda tegnap önként jelentkezett, hogy 1-2 vendégnek szívesen ad éjjeli szállást. Miután azonban ezzel még nincs rendben a dolog, ajánlatos, hogy akik még szállást adhatnak, szíveskedjenek mielőbb jelentkezni.

— **A zsidó iskolák reformja.** Apponyi Albert gróf vallás- és közoktatásügyi miniszter ellenőrzés céljából megküldte az összes törvényhatóságoknak az isz. hitközségek és imaházi egyesületeknek alapszabályai tárgyában a tanügyi vonatkozású részekre vonatkozó utasításait tartalmazó rendeletét, melyet az isz. anya- és fiókhitközségnek előzőleg már megküldött. A miniszter ugyanis tapasztalta, hogy a kérdéses szabályrendeletek a tanügyi részekben rendszerint hiányosak, vagy a törvényes rendelkezésekkel ellenkező szöveggel bírnak. Hogy tehát az alapszabályok kormányhatósági jóváhagyása az ismeltelt helyesbítések és módosítások által késedelmet ne szenvedjen, a miniszter a tanügyi részre vonatkozólag megállapította a szabályrendeletek szövegét, melynek lényegétől az új szabályrendeletek természetesen nem térhetnek el. — Ez a rendelkezés két részre oszlik és az iskolaszék teendőit, valamint annak szervezetét írja körül s célja az állam hathatósabb befolyásának és ellenőrzésének biztosítása főleg a nagyobb nyilvánosság inaugurálásával. Tény, hogy kisebb hitközségek ugynevezett zugiskoláiban tényleg sok volt eddig a baj, a rendelet életbe léptetését a tanügy és haladás barátai csak üdvözölhetik, annál inkább, mert semmi olyat nem tartalmaz, a mi a hitközségek autonómiájának lényegét érintené, mert az intenzívebb ellenőrzést éppen a hitközségeknek teszi kötelességévé. A legfontosabb jogot, a tanárválasztást azonban az iskolaszékre ruházza az új intézkedés és az előjárásot még a megerősítés se illeti meg.

— **Háromezer koronás lopás.** Szállós községben nagy lopás történt vasárnap. Özv. Sövegjáró Józsefné szívetett Galambos Teréz jómódu birtokosasszony kárára 3000 koronát elloptak. A gyanu Polgár István nagyasszonyfai legényre, az özvegyasszony kocsisára irányult, akit a csendőrok tegnap délután — a terhelő gyanuok alapján letartóztattak. A nyomozás adatai szerint a tolvaj betörés útján jutott a pénzhez. Pöfeszítette Sövegjáróné szekrényét és abból emelte ki a 3000 korona készpénzt. Polgár tagadja. — hogy ő követte volna el a betörést. — A csendőrok előtt azt vallotta, hogy Sövegjáróné valósággal ült a kincsein. Mindennap máshova rejtette el a pénzt, egyszer a kertbe, másszor a szénapadlásra és valószerűleg úgy kelt lába a pénzének, hogy valaki ráakadt a rejtekhelyre.

— **Elfűtött milliók.** A m. kir. dohányjövődéki központi igazgatóság mellé beosztott számvevőség most állította össze január 1-től május hó végéig a szent korona országában eladott dohánytermékek statisztikáját. E szerint eladtak az általános forgalomban levő gyártmányokból 43,217,108 korona 01 fillér értékűt. A belföldi különlegességi gyártmányokból 8,910,551 kor. 92 fillért, külföldi különlegességi gyártmányokból 738,303 korona 29 fillért vettek be. Összes be-

vétel 47,865,963 korona, 25 fillér. A múlt év hasonló szakában az általános forgalomban levő gyártmányokból bevettek 40,774,281 korona 38 fillért, belföldi különlegességi gyártmányokból 3,668,786 korona 48 fillért, külföldi különlegességi gyártmányokból 687,591 korona 31 fillért, összesen 45,120,659 korona 44 fillért vettek be. A többlet tehát 2,745,303 korona 31 fillér, százelekben 6.

— **Makacs öngyilkos.** Kúlics János mártonhelyi vendéglős udvarán a múlt héten titokzatos lövés dördült el és Ámbár Kúlics János jelentéktelen sérülést szenvedett is, a lövésnek még sem akadt gazdája és a vizsgálat ama gyanúnak adott kifejezést, hogy aligha öngyilkossági kísérlet nem történt. A gyanu alaposnak bizonyult. A 86 éves Kúlics János tényleg öngyilkos lett. Ami ezelőtt egy héttel nem sikerült neki, azt most újra megpróbálta és ezúttal eredménynek szombaton délután 5 óra tájban bezárkózott szobájába, a honnan csakhamar lövés saja hallatszott. A hárbeliek rátorrták az ajtót s a szobában egy széken ülve boltan találták az öreg Kúlics Jánost, kinek szívért járt a gyilkos golyó. Még kesében volt a füstbőg revolver. Tetének oka ismeretlen. — Hétfőn temették el nagy részvétel mellett.

— **Agyonszanta a cséplőgép.** Gömbös János dávidházi géptulajdonos gözcséplőgépe — Senyeházán munkaközben elkapta Devez Kálmán etető balkarját s az egész embert magával rántotta. — A másik pillanatban a fűszij leesett s a gép megállott, a szerencsétlen 20 éves fiatalember pedig megcsuklva tántorgott le a létrán. — A gép teljesen összezsuzta karját és vällig kitepte. A helyszínen levők állítása szerint saját vigyázatlanságának lett áldozata. Dr. Lebánovits Sándor rögtön a helyszínére sietett, a már-már elvérző embert orvosi segélyben részesítette és a gráci klinikára szállította. Érdekes, hogy a gépnél a törvény szigorú rendelkezéseinek dacára semmiféle kötöszer egyáltalán nem volt található. A gépnél levő alkalmazottak közül baleset ellen egy se volt biztosítva.

— **Megsértett kerékpárosok.** Markó József legény egymagában ballagott hazafel tegnap este a Magyar-utcon mikor egyszerre hallja, hogy valaki rákiált a hátamögött:

— Térj ki, marha!

Markó nem hagyta annyiban ezt a sértő felszólítást, hanem visszafordult és visszavagot imígyen:

— Térjki te, marha és mikor látta, hogy két kerékpáros közeledik feléje, még hozzá tette: vagy legalább rzd meg a kolompodat, hogy tudjam, gyűn a család!

A lefűzött kerékpárosok erre nekiesetek Markónak és agyba fűbe verték Markó feljelentette ismeretlen támadóit.

Robbanás egy szeszraktárban.

Egy halott, három sebesült.

— Saját tudósítónktól. —

Rémes szerencsétlenség történt tegnap délután 1 órakor Alsóságön Günsberger Ignác aszakereskedő raktárhelyiségében. A raktár bejáratánál egy hordó aszsz felrobant, s a raktárhelyiségben foglalatokadó négy ember közül kettőt halálosan, kettőt pedig súlyosan összeégetett.

Tegnap délben Günsberger Ignác aszakereskedő udvarára vidéki vendéglősöknek 3-4 aszokere járt, hogy a Günsbergernél vásárolt aszsz és pálinkaneműket elszállítsák. A kereskedő fia Günsberger Sándor Pörge Mihály házi-szolgával, s még két emberrel az udvaron lévő raktárhelyiségbe ment, hogy a vendégházak hor-

dótt megöltés. Járában foglalatlanok voltak, midőn bizonyíték nélkül ráta meg a levél, és valószínűleg az őt szedni a nyakukba. A mellettük levő szeszessel töltött hordó ugyanis felrobbant, és az égő szesztűzódott. A négy ember ruhája egy pillanat alatt lángban állt, s mint az égő fályák rohantak a kijárási felé. A kijárási felé közel álló két ember egy pillanat alatt az udvaron teremt, hol az ott egyelő kocsikok és munkások csakhamar leléptek égő ruháikat a így bár súlyos égési sebek árán — megmenekültek.

Rosszabb sora várt Günsberger Sándorra és Pörge Mihály kocsisra. Ezek a robbanás pillanatában egy tüzetlen közepe tájára álltak magukat s lánggal égő ruhájukban még a kiemelés bokaig érő égő szeszen kellett átgázolniuk. Nagy szerencsére egyikre se szirma volt lábukon, mert jennek bízán lábuk szénre égést volna.

A házban levők mindannyian a raktárhoz mentek, s mindenek előtt a raktárból menekültek égő ruháit oltották el, s a halálosan összeégett Günsberger Sándor és Pörge Mihály kocsist biztonságba helyezték, majd az elsőül községi orvosokkal a tőz eloltásához láttak. A tűz terjedését sikerült is megakadályozni, s csodálatos véletlen, hogy a raktárban felhalmozott szeszessel töltött hordók egyike sem fogott tüzet. A szerencsétlen összeégett embereket Pálincás Géza alsósági esperes lakására szállították, hol Király János dr. járásorvos vette őket ápolás alá.

Pörge Mihály kocsist a csendőrműki közkezebe szállították, de életbenmaradásához alig van remény, mert egész testét égési sebek fedik. A robbanás okát majd a vizsgálat lesz hivatalosan kideríteni. Lehet, hogy a raktár bejárása körül várakozó kocsistok valamelyike pipára gyújtva az égő gyufát behajlította a raktárba s es gyújtotta fel a spirituszt. A robbanás oka mindenesetre gondatlanulról ered, melynek négy ártatlan ember adta meg az árát.

Pörge Mihály este 9 órakor kínos szenvedés után a kórházban meghalt. A többi sebesültek állapota kedvezőbbre fordult.

Törvényszék.

8 Cigányok a tárgyalóteremben. A folyó év tavaszán vármegyénk és a szomszédos megyék területén számos lopás és rablás történt. A károsultak mindenféle panaszolták kárukat és a csendőrszolgák fokozottabb éberséggel kutattak a tettesek után. Végre április hónapban a stridói csendőrszolgák letartották egy a kerületében időző kőbor cigány csapatot. A cigányok gyanúsak voltak, mert számos olyan ingóságot és pedig ruhaneműt, szerszámot, lovakat stb. talált náluk a nyomozó rendőrközeg, melynek eredetét bizonyítani nem tudták. A cigányokat Nagykanizsára az ügyészségre kísérték a csendőrszolgák; az ügyészség buzgón hozzá látott a nyomozáshoz, azonban egy két lopásos és rablásos kívül egyébbel nem vádolhatta meg Fáró méltatlan ivadékait, mert a többi büneselékmeny alapos gyanuja bizonyítékok híján nem terhelte a Stridón elfogott cigányokat. A lopásos és rablásos büneselékmenyére alaposan gyanús cigányokat a kir. ügyész letartóztatta és ezek között volt itt Nagykanizsán fogva 1906. május végétől kezdve Tekeli Forgács, ki rablás és lopás gyanújában állott és egy cigánygyerek, Kolompár Mihály. A körülbelül 50 tagból álló karaván, a mely letartóztatott drágáit semmiképen sem akarta a fogházban hagyni, rendőrségünk eltoloncolta illetőségi helyére, Somogyvármegye valamelyik földén fekvő kisközségébe. A letar-

tóztatottak ellen a nyomozás, illetve vizsgálat befejeztetett, és e hó 6-án tartotta meg ellenük a kir. törvényszék a főtárgyalást. A tárgyalás napjára természetesen az egész karaván ismét itt termett és a kir. törvényszék előtti téren, a kir. törvényszék folyosóján táborozott. Tekeli, Forgács és Kolompár Mihály vádlottakra mindössze csak az derült ki, hogy kőborlásai alkalmával behajlították a zalaaspáti tejszövetkezet boltjába és onnan egy nadrágot 1 korona értékben jogtalanul elulajdonítottak. Tanúk akadtak, kik látták, mikor Kolompár Mihály a boltajtóban állva, figyelmeztette Tekeit, hogy „jönnek, fussunk!” Az üzlet-helyiségből eltűnt a cigányokkal együtt a fentemlített ruhadarab is, melyet Kolompár pár órával később az országuton megvételre kínált egy polgárembernek. A vádhatóság képviselőjében Dr. Molnár István kir. előgyász

lopás büntetével vádolta meg a cigányokat. A védők a bizonyítékok közvetett voltára hivatkoztak. Dr. Hajdu Gyula a Tekei védője nem látja bizonyítva védeucének tettességét és ezért kér felmentést. Dr. Bun Jenő Kolompár védője csatlakozott védőtársra érveléséhez és ezen felül hangsúlyozta, hogy a Tekei terhelő körülmények Kolompárnak be nem számíthatók. A kir. törvényszék, miután a törvényszéki orvossal Kolompár Mihály életkorát megállapította (mert a cigányok tudvalevőleg sűrűn bujnak ki a kötelező anyakönyvezés elől), Tekeit 7 havi börtönrre, Kolompárt a havi fogházra ítélte; mindegyik vádlottnak a vizsgálati fogságot beszámította büntetésébe. A cigányok busán várták lenn a törvényszéki épület lépcsőjén és kapujában az eredményt és a — vajda meg az aszonyok minden kaputos embernek sirva panaszkodtak, hogy ime be sem eresztik őket a tárgyaló terembe, pedig Somogy-megye legvégéről gyalog jöttek meg a tárgyalásra, csak hogy övéken segítsenek. Mikor a fogházörök Tekeit és Kolompárt átkísérték a fogházba, az egész cigánykaraván hangos szóval és jajgatással siratta meg népük vértanuit. — Tekeli Forgácsal még esküdeink fognak az őszel a főtárgyalási teremben találkozni még pedig ezuttal másodszorban. Tekeli a múlt évben rablás büntetével vádolva állott esküdeink előtt és a társadalom dr. Weiss Lajos védői képességének köszönheti, hogy Tekeli ma nem illaván, — vagy Lipótváron tanul valami hasznos mesterséget.

Közgazdaság.

Fodor Károly élelmiszer bizományos üzleti jelentése.

Budapest, 1906. augusztus 7.

Budapest központi vásárcsarnok.

Az őszes leérkezett küldemények kedvező árak mellett nyertek elhelyezést. Fő fogyasztási cikket képez ez idő szerint gyümölcs, husneműek, vadak, baromfi és tejtermékek. Marhahús ára naponta emelkedik, sertéshús ára változatlan. Tojás a hét elején szilárdabb hangulat mellett 2-3 koronával emelkedett lánánkint.

Részletes jelentés.

Gyümölcs: Szőlő most már naponta érkezik, jelenleg csak a korai madlen és az oporto van a piacon Szőlő madlen: 58-56 f. oporto 40-60 f. Csizbarack 40-76 f. alma nagy 18-26 fillér. hullott alma 10-12 f. körte asztali nagy 32-44 f. apró vegyes 22-20 f. ringló 18-30 f. szilva

8-10 f. kékfűt Görög és sárga dinnye 40-70 kor. 100 drbként. Vadak: A kereslet igen élénk. Fogoly 220-550 f. páronkint, szarvas 72-90 f. dömved 70-100 f. vadserték 70-90 f. őz 140-170 f. kékfűt. Vadaknak címrebe való fektetődés kiből állapokban ajánlom. Baromfi: Égő és vágott baromfi szilárd árak és állandóan élénk kereslet mellett kel el. Ma következő árak mellett volt forgalomban, Sütni és rántani való csirke 100-230 f. tyúk 340-370 f. hisztó lud 12-16 kor. sovány lud 450-660 f. páronkint minőség szerint. Vágott hisztó lud 140-168 f. kékfűt. Tojás: A múlt heti lanya helyzet következtében e héten kevesebb áru érkezett, így természetesen az árak emelkedtek. Ma elkelt bacska 66-69 kor. erdőlyi 64-85 kor. tiszavideki 65-66 kor. eredeti lánánkint. (1440). Tejtermékek: Teavaj 200-230 kor. faliúsi főszóvaj 140-180 f. teahúrtó 16-20 f. kékfűt. Burgonya és hagyma ez idő szerint el van hanyagolva, az árak változatlanul lánhák. Jelenleg beküldésre ajánlunk gyümölcsöt, vadat, baromfit, tojást és vaját.

Táviratok és telefonjelentések.

A kormány tervei

Budapest, augusztus 8. Egyes lapokban ma kalandos hírek jelentek meg a kormány terveiről. Egy esti lap azt írja, hogy a kormány a delegáció ülészaka és a költségvetés letárgyalása után, — ami szerinte januárig fog elhúzódni, még néhány adminisztratív jellegű törvényjavaslatot terjeszt a Ház elé, ha ezzel készen lesznek, haladéktalanul rá akar térni a választójog reformjának kérdésére. Hozzáteszi azt is, hogy a kormány biztosan számít arra, hogy ezt a javaslatot márciusban és áprilisban keresetül fogja hajtani és májusban kiírja a választásokat.

A félhivatalos M. Tá. Iroda jelenti: Beavatott forrásból közlik, hogy a fenti hírek *valótlanok*. Ha a képviselőház őszel összeül, néhány apróbb törvényjavaslat letárgyalása után megválasztják az őszel Budapestben összeülő delegáció tagjait, aztán a miniszterelnök a Ház elé terjeszti az 1907. évre szóló költségvetési törvényjavaslatot és ha időközben a magyar kormányának sikerült az osztrák kormánnyal a kiegyezési kérdéseket elintézni, akkor a Ház elé kerül a gazdasági kérdéseknek egész komplexuma. Így kerül a Ház elé az autonóm vámtarifáról szóló törvényjavaslat is.

Az állam tolvaja.

Öngyilkos sikkasztó.

Trencsén, augusztus 8. Régóta keringett a hír, hogy a baáni adóhivatal *Havassy* nevű pénztárosa hűtlenül kezeli a hivatali pénzeket. Egy feljelentés folytán a pénzügyigazgatóság egy titkár küldött Baába, hogy az adóhivatal pénztárát megvizsgálja. A vizsgálat során kiderült, hogy 5000 korona² veszett el Baán kezén. Midőn ezt kétségtelenül megállapították, Havassy távozott a hivatali helyiségből és a hivatal előtt *föbelötte magát*. Halálos sérülésével a trencsényi kórházba szállították. A vizsgálatot folytatják.

Háromszori golyóváltás sérülés nélkül.

Budapest, augusztus 8. Budapestben ma gróf *Keglevich* Ödön és *Stiller* Mihály

banktisztviselő súlyos feltétellel pisztolypárbajt vívtak. A párbaj feltételei voltak: háromszori golyóváltás 15 lépés távrolól. A párbajban sérülés nem történt. A párbaj tettségéből keletkezett.

A honvédelmi miniszter és ispánja.

Budapest, augusztus 8. A budapesti járásbírósg ma délben megkezdte Kovács ispánnak *Jehel/alsassy* Lajos honvédelmi miniszter elleni pörének folytatólagos tárgyalását. Délután 3 órakor még a tanukat és szakértőket hallgatták ki.

Körözött ügyvéd.

Budapest, augusztus 8. Ismert fővárosi ügyvéd volt *Kreutzer* István dr. Aztán rossz lát tett a tüzre, megszökött és senki sem tudja, hol tartózkodik. A budapesti rendőrfőkapitánysághoz ma délben újabb feljelentések érkeztek ellene, melyek szerint Kreutzer számos ember pénzt elcsikkasztotta. A rendőrség a szélhámos ügyvéd kézrekerítésére székesszerű nyomozást rendelt el.

Megszökött fejezenc.

Budapest, augusztus 8. A váci fegyház igazgatósága taviratban értesítette a budapesti főkapitányságot, hogy a fegyházból az éjjel egy *Toma Trifon* nevű többszörös rablógyilkos, kit életfogytig tartó fegyházra illették, megszökött.

Gazdag kőszénélet.

Igló, augusztus 8. A Dobosinai jégbarlang közelében gazdag tartalmu kőszénrétre akadtak. Az ott levő geológusok szerint a kőszén elsőrangu minőségű.

Pusztító vihar.

Nagy vízáradás.

Több száz ember pusztulása.

Sant-Louis, augusztus 8. Sant-Louis környékén ma óriási vihar dühöngött. A nagy esőzés vízáradást idézett elő, melyben több száz ember elpusztult. A kárt egymillió dollárra becsülik.

Értesítésként: **Nagy Samu.**

Lapkiadósnak és kiadó:

FISCHEL FÜLÖP FIA.

Három szobás, modern

utcai lakás

mellékhelyiségekkel november hó 1 re Nagykanizsán Eötvös-tér 8. számu házban bérbe adandó.

Vettünk nagy mennyiségű női, férfigyapjú, selyem- és bu-tor szövetkelméket,

melyeket megjelöl alcab áron bocsátunk a szakszerűség rendelkezésére.

KREISLER és SCHLESINGER
Nagykanizsán, Erzsébetkirályné-tér,
Szeidmann ház.

A Pesti Napló

új karácsonyi ajándéka.

A Pesti Napló karácsonyi albumainak sorozata a magyar génusz javakincseinek gyűjteménye. Irodalmunk és művészetünk hatalmas alkotásait méltó, nemeseen díszes formában mutatja be a Pesti Napló előfizetőinek. Valamennyi esemény-számba ment a magyar könyvpiacra. Náluk szebb, előkelőbb értékesebb díszmunkák nem igen jelentek meg. S a Pesti Napló az 6 albumait ajándékkal adja előfizetőinek. A Pesti Napló idei ajándéka az *1906 évi karácsonyi albuma* meg fog felelni a Pesti Napló díszmunkái hagyományainak. Meg fog felelni nekik abban is, hogy kiállításra fényével felül fogja múlni a megelőző évi kiadványokat. Minden kötetje költőmb volt az előzőnél, pedig azok az előző kötetek is egyből-egyig remek díszművek voltak. — A Pesti Napló idei ajándékkönyve *Rákócy-Album* lesz. Nem tudományos, csak a történelem kutatásaiban gyökeres irodalmi és művészeti díszmunka lesz. Ismertetni fogja a nagy kor hőseit, ünneppajzait és igazalmas hétköznapjait. Izzó Vörökréveit, lobogó indulatait, mélyszéges hangulatait, díszességét és szenvedéseit. *Javairók fogják megírni a nagy szabadságharc eleven krónikáját. És meg fog szólni ebben a kötetben a kor költészetét és izzó muzsikáját. A dalnokot és a tárogatót is tanúságba idézzük. S a képzőművészetet is. Az egykorit és az újat, hogy képpen rajzban ábrázolja azt a szentésges hőskort.*

Nagyszabású festmények, elsőrangú illusztrációk, kiváló mesterek alkotásai díszítik majd e művet. S a műlapokon kívül a sokszorosított művészet egész sor több

SZINNYOMÁNU KÉPBE

fog remekelni. E díszes tartalomhoz méltó lesz a keret. Bekötését a magyar iparművészet elsőrangú mesterére bízzuk. Hadd feleljen meg a remekmű nemese tartalmának a külső megjelenése is.

Egyedül valódi Thierry balzsama

Allein echter Balsam
A Thierry in Prepara
bi Füllung-Gewissen.

Wieder stützt es stützende Mittelteil.
Egyszerű szöveg a balzsam hatásáról és használatáról.

Thierry Conditio hódolva házimert mint
szöveg a balzsam előnyeiről.

Thierry A. gyógyszerüzára Prograd
Leírás több szor közzétételével ingyen és bérmentve.
Központi raktár Bécs: Karl Brady gyógyszerüzára. Fő-
raktár Budapest: Török József gyógyszerüzára.
Egyszerű raktár: Lugos: Vértess L.

Sarg-féle Szappan
Glycerin
a bőrt fehérre és gyöngéddé teszi

Sarg-féle Glycerin szappan
egy feladatként, mint gyermekként a leggyöngyös, legkisebb korban legkedveltebb tisztítószert tekintik, mert tisztító, mint dr. Helber tanár, Schenk, Fröhlich, Braus Károly és Quast, Földmunkaügyi miniszter stb. által a legjobb eredményekkel használták.

Keresek

egy 4-5 szobás lakást szeptember 1-ére kerttel. Cim a kiadóhivatalban.

Nélkülözhetlen

minden iródtában, hivatalban, kereskedésben stb.

- Utánvétel
- Nyomatvány
- Ajánlott levél
- Másolva
- Minta értékek nélkül
- Készülettel felvestem

bélyegzőkből álló gyűjtemény mely együttesen egy dobozban 2 kor-ért kapható

Fischel Fülöp Fia

könyv- és papírkereskedésében Nagykanizsán.

A már 32 éve a kerékpár világot uraló eredeti angol **Helical Premier és The Champion**

kerékpárokat dupla haranc csapágyval, 3 évi jótéllenséggel, minden árfelelés nélkül szigorúan az eredeti gyári áron 12 és 15 koronás részletek adjuk és

kerékpáralkatrészeket

az egész világon létező összes kerékpárhoz (kisebb és kisebb gumik, csengők, lámpák, pedálok, láncok, csomók, csereket stb.) óriási forgalmunk következtében

30%, áreszállítással

szállítunk vidékre és bérhová.

Előrendő Singer varrógépeket nagyban eredeti gyári áron 75 kr-tól feljebb havi 8-10 kor. részletek adjók.

Láng Jakab és Fia

karizs és varró gépek, Anonim-Magyarország legnagyobb, leg-
régibb és legmegbízhatóbb kerékpár-
raktára
BUDAPEST, József-körút 41. sz.
Főhivatal: VIII., Haros-tér 4. sz.
Budán II., Zsigmond-u. 9.
Javításokat saját műhelyünkben szakértelemmel
olcsón csináljuk.
Dísz tárgyakunk 1000 káppal ingyen is bérmentve.

Műtátrálásban nélkülözhetlen

„GLORIA“ lakkbronz

használható mindennemű tárgy azonnali meg-
aranyozásához. — Egy doboz ára 70 fillér.
Kapható: Fischel Fülöp Fia könyv- és papír-
kereskedésében Nagykanizsán.

MINDEN
kereskedő, iroda, hivatal,
egyesület, iskola és egyéb
intézet részére szakszerű

Nyomatványt
legkisebbséggel
kivételben, gyorsan és pontosan,
jutányos árak mellett szállít

Fischel Fülöp
könyvnyomdája
Nagykanizsa, Bazinczy-utca.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Nagykanizsa,
Fischel Páló Fia könyvtárakadémiában,
Városház-palota.

Telefon: Kiadóhivatal: 108.
Szerkesztőség: 78.

Előfizetések és hirdetések:
Fischel Páló Fia könyvtárakadémiába
intézendők.

ZALA

POLITIKAI NAPILAP

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Helyben hához hordva:

Egy hónap	1.- K.
Három hónap	3.- "
Félévre	6.- "
Egész évre	12.- "

Postai küldéssel:

Egy hónap	1.60 K.
Három hónap	4.80 "
Félévre	9.- "
Egész évre	18.- "

Megjelenik naponként este 6 órakor
Ünnepnapok kivételével.

Feladó szerkesztő: SZALAY SÁNDOR.
Szerkesztő: RÉVÉSZ LAJOS.

Egyes szám ára 6 fillér.

A helyzet.

Nagykanizsa, augusztus 9.

Alig három hónapos még a koalíciós kormány. A tizenhat hónapig tartó ex-lex s a másfél évnyi alkotmánytalan kormányzás után fenekestől felfordulva vette át az országot. Rendszerzavarások, erőszakoskodások nem voltak ugyan, úgy szemre semmi sem vallott arra, hogy életünk nem normális. A nyugodt külső azonban roppant fölháborodást takart. A törvénynek még engedelmességek az emberek; de erkölcsi tekintélyeket már nem ösmertek. És tartunk tőle, hogy az erkölcsi tekintélyben, sőt hogy a törvények tiszteletében is nagyobb kár esett, mint a mennyit mi látunk, hogy az alkotmánytalan kormányzás némely áldásai csak ezután fognak jelentkezni.

Persze, sem a végzett munkával, sem a határozott programmal, a melyet pedig a nemzet többsége a magáénak vall. nincs mindenki megelegedve. A törvényhozáson kívül a régi rendszer hívei követnek el mindent, hogy rontsák a koalíciós kormány hitelét s hogy tetteiben és céljaiban egyaránt meggyanúsítsák. A törvényhozásban is van néhány képviselő, a kinek az a szándéka, hogy ősszel erős és elvi alapon nyugvó ellenzéki politikát csináljon. Hogy ellenzék keletkezzék, az ellen nem volt kifogása soha egyetlen kormánynak sem s így a koalíciós kormánynak sem igen lehet. A lojális elveikkel és elvekért dolgozó ellenzék csak gyarapítja valamely kormány hitelét s csak pozícióját erősítheti.

Hogy a Wekerle-kabinet ellenzéke milyen lesz, az ma nem dönthető el. Az a mindössze nem sok képviselő, amiből állani fog az ellenzék, nagyon heterogén: természetű és észjárású s aligha talál magának közös elvi alapot. Kompaktabb egység ennél a nemzetiségi képviselők szintén nem nagy kohorsza, a mely már bemutatkozott a felirat s a költségvetés tárgyalása alkalmával s a melynek fegyverét és harcmodorát már ismerjük.

Az ellen, hogy erős ellenzék támaszjon s hogy az becsületesen végezze a maga parlamenti pozícióját, tehát sem a kormánynak, sem nekünk nem lehet semmi kifogásunk. Azt azonban kívánjuk s amennyire módunkban áll, azért tőnni is fogjuk magunkat, hogy a most alakuló ellenzék csak

lojális fegyverekkel harcoljon. Kabinetváltást, amely okvetlenül ismét alkotmányváltásra vezetne, jobban ésszel ma senkisé is kívánhat.

Hogy idézzük egy ismert politikusnak csak a napokban mondott szavait, a helyzetet mi sem látjuk rózsásnak; mi is tudjuk, hogy csak a kezdet kezdetéig jutottunk el a nagy munkában. Azonban arra nincs okunk, hogy e nehézségektől megriadjunk s jövődönk miatt kétségbeessünk. Az a kormány, a mely most veseti az ország ügyeit, kipróbált tehetségekből és munkakerőkből áll. A kabinet minden tagja régi parlamenti ember s majdnem fele olyan ember egyuttal, a ki járatos a kormányzásban, a ki már volt miniszter korábban is. Attól tehát nem kell tartanunk, hogy tagogatásnak és kísérletnek. A próbálgatás, a kísérletezés magt több volna merő idő- és erőpazarlásnál. A mit tesszünk, azt biztos késsel kell tennünk.

Egyébként a politikai terepünk s a politikai szemhatár a beállott parlamentáris szünet alatt bizonyára tisztulni fog. Harmadfél hónap elég idő arra, hogy a mi ma még csak vajudik, az megszülessék s határozott alakot öltson.

A zalamegyei utak állami segítyezése.

Képviselők küldöttsége a miniszternél.

— Saját tudósítónktól. —

Nagykanizsa, augusztus 9.

Zalavármegye országgyűlési képviselői rövidesen küldöttségileg fognak a kereskedelemügyi miniszterhez járulni, hogy ők a zalamegyei utak segítyezését kérjék. A küldöttségben valószínűleg részt fog venni gróf Batthyány Pál főispán is, kinek Dobrovics Milán képviselőhöz az ügyben intézett leveléből van alkalmunk azt az ügyet a következőkben ismertetni:

A kószatról szóló 1890. I. tc. 28 § ának utolsó két bekezdése olyképpen intézkedik, hogy a kereskedelemügyi miniszternek állami kötelesség-előirányzatában, a törvényhatóságok utógyeinek államsegélyezése érdekében felvett összegből mindenekelőtt azon törvényhatóságok lesznek segítyezendők, melyek hadászatiilag fontos utakat vagy műtárgyakat létesítenek és tartanak fenn, vagy amelyek azon segély nélkül utadójukat a 10%, maximumán túl lennének kénytelenek felismalni.

Zalavármegye törvényhatósága mintegy 1200 kilométernyi, nagyrészt hadászatiilag is rendkívül fontos utvonatát tart fenn, mely a Zala s mellékfolyóinak s egyéb folyóvizeinek áthidalására létesített műtárgyakkal telve van és bár az utak

megfelelő karbantartására igényelt 10 %-os pótdója elégtelenség bizonyult, mindamellett soha az államségiyben nem részesült, de a beruházás költséseinél sem nyert megköszölő-összalékokat sem, holott az államségiyereeti hivatal s a vármegye idejében reámutattak azon állami szempontból is fontos munkálatokra, melyek megvalósítására várnak.

Ezen körülményre kívánjuk a kereskedelemügyi miniszterium figyelmét felhívni és méltányos arányos segítyezést óhajtanak vármegyénk részére biztosítani a jövőben.

Szabalyozzák a Murát.

Rakoncátlan folyók.

Az államtitkár levele.

— Saját tudósítónktól. —

A muraközi résznek nagy átka a Mura folyó rakoncátlanokodása. Tudjuk, hogy ez a folyó minden tavasszal és gyakran az ősi esőzések alkalmával is megdagad, kilép medréből és nagy területeket elönt. De sokat szenved ez a vidék a Drávától is, mely szintén elszokta önteni a vidéket. Azt már közöltük, hogy a Drávát Gyékényes és Barcs közt szabalyozni fogják. Ezek a munkálatok, melyeket az észki folyammérnöki hivatal folytat, a törvényen kívüli állapot miatt szünetelték, de miután az országgyűlés a minap a szabalyozási munkálatok folytatásához szükséges 450 ezer koronát harmadik részletként megszavazta, a Dráva szabalyozását is folytatni fogják.

A Murától különösen Kotor község és vidéke szenved sokat. Ez a határ minden esztendőben víz alá kerül és nagy összeg erejéig károsodik. Próbáltak már sokat a kotoriak, ezideig azonban eredménytelenül. Most végre, — mint értesülünk, megregulázzák a rakoncátlan Murát is. Ugyanis a kotoriak képviselőjük, Dobrovics Milán útján a földművelésügyi miniszteriumhoz fordultak kérésükkel, melyek teljesítését kilitásba helyezi az a levél, melyet Mezössy Béla államtitkár intézett Dobrovicsához. A levél így hangzik:

»Tisztelt Barátom!

Becses érdeklődésed folytán értesítelek, hogy Kotor község kérvényét a mai napon az észki folyammérnöki hivatalnak küldtem le azzal az utasítással, hogy a Mura veszedelmének elhárítása céljából szükségesnek mutatkozó terveket azonnal készítse el és e célból 300 korona költséget is engedélyttem a terv készítésére. Szívvelyes üdvözléssel kész hived

Mezössy, államtitkár.

Valóban nagy áldás lesz erre a vidékre, ha az évente visszatérő árviztől megszabadulják.

HIREK.

Hajtóvadászat a Sugáruton.

Elűldözött utcai leányok.

A Király-utca tisztogatása.

— Saját tudósítónktól. —

A rendőrség tisztogat tovább.

Botránys jelenetek szoktak lejátszódni a Sugár uton. Esténkiut az utcai leányok egész raja lepte el ezt az utcát és különösen a katonatisztekkel zaklatták szemérmetlen ajánlataikkal, sőt több ízben inzultáltak is őket. Többször kértek a leányok ellen védelmet, de a rendőrség ritkán tudta elfogni őket, mert ha üldözték őket, nyomtalanul eltűntek. Tegnapelőtt azonban **Füredi János** ügyeletes tisztviselő a Sugár-uton hosszas hajszja után összefogdosta őket. A feljelentés következtében mára volt ellenük a tárgyalás kitűzve, de a négy közül csak egy jelent meg, Deutsch Margit, akit öt napra lezártak. A többi három a büntetéstől való félelmében megszökött.

A város területén egy idő óta elszaporodtak azon magános házak, hol a bűnös szennyvedélek üztek orgiát. **Hajós Ferenc** rendőrbiztos ezek között majd minden este tart vizsgálatot, minek meg van máris az eredménye, mert az eddig ezen kezesforrást üzők rendszer foglalkozás után néznek.

A város területén, különösen a Király-utcában szolgáló cselédek esténkiut ellepik a kapukat és gyakran éjjel után is szeretőkkel botránys lármát csapnak és kihívó viselkedésükkel a járó-keleket megbotránkoztatják. — Ezen viszás állapotokat végre a rendőrség is észre vette és a rendőrség fiatal tisztviselői majd minden este párszor végig vonulnak a Király utcán, biztosítván a király-utcai lakosok éjjeli nyugalmat.

— Személyi hír. **Szalay Sándor** lapunk felülső szerkesztője, nyári szabadságáról tegnap hazatért.

— A királyi Pólabán. A pólai hatóságok — mint tudósítónk jelenti, — most hivatalosan közlik, hogy a király, aki a jövő hónapokban a dalmát-partok mentén tartandó kombinált hadgyakorlatra megy, szeptember 11-én érkezik Pólabá.

— A hercegprímás nyaralása. Balatonfüredről jelentük: A bíbornok hercegprímás eddigi megállapodások szerint augusztus 11-én akart Rsztergomba visszatérni, azonban orvosos rendeletére kénytelen balatonfüredi tartózkodását meghosszabítani, mert csak így remélhető, hogy mult évi súlyos betegsége a télen nem fog ismétlődni. Ezek folytán ugy Rsztergomban, mint Budapesten a funkciók végzésével segédpüspökeket bízza meg.

— Változások a Ferencrendieknél. A Szent Ferencrend nagykaptalani gyűlése Börzseg Tivadar Sümegre, Görög Inczét Nagykanizsára házibőnökké kinevezte, továbbá Kiss Arisztidet Szombathelyről Sümegre helyezte át.

— Cséplőgépvizsgálat. A rendőrség tegnap délután Kiskanizsán cséplőgépvizsgálatot tartott.

— **Elgázolt kisleány.** Kiskanizsán Baj Bandi György gabonahordó kocsjával eltipratta Ifsics József 2 esztendőes leánykáját. A kisleány állapota ma rosszabbra fordult és nem remélhető, hogy a holnapi napot megéri.

— **Szociálisták négygyűlése.** A nagykanizsai szociáldemokrata párt vezetősége elhatározta, hogy e hó 20-ikán, vasnap délután a nagykanizsai Erzsébet-téren négygyűlést tart.

— **Eltűnt a pénztárcája, míg aludt.** Csizmadia Mihály vásznoki lakos a mult hó 29-én adósságát ment fizetni Meződ községbe. Magával vitt 1014 koronát, amelyből 120 koronát fizetett Meződön lakó hitelezőjének. Visszafelé betért a meződi csárdába, ahol 5 kor-t költött el. A csárdából délelőtti kilenc órakor távozott. A csárdától 25—30 lépéssnyire lefeküdt, aludni. Mikor déli 12 órakor felébredt nem találta meg a 924 koronát tartalmazó pénztárcáját. Az esetről feljelentést tett a csendőrségnél, amely a nyomozást megindította. A nyomozás folyamán a pénz eltulajdonításának gyanúja Paula Mihály egyházbőri és Balogh József bodolyai lakosra hárult, akik egy idő óta noha vagyontalanok voltak, folytonosan mulattak, dorbézoltak a kocsmában. A csendőrök kihallgatták a gyanúsítottakat, akik először azt vallották, hogy a kocsmá elől elvonuló uton találták meg a 924 koronát tartalmazó pénztárcát, de később Paulai beismerte, hogy amikor Balogh-gal Meződön, ahol munkakeresés céljából voltak, hazafelé mentek, utközben egy ember mellett fekvő találták meg a pénztárcát. A tárcsa tartalmán megostorták és a pénzt részben el is költötték. A csendőrök a tetteseket, kik közül Paulai már három ízben volt büntetve lopásért, letartóztatják és ellenük a kir. ügyészségnél a megtorló eljárás folyamataiba tetők.

— **Magasökött elmebeteg.** Lengyelitől jelenti tudósítónk: A Huzsák községhez tartozó Csizsna-pusztán gulyás Kiss János már hosszabb idő óta. A gulyás azonban nagyon szerencsétlenül járt a feleségével, Göllöncsér Erzsébettel, aki megőrült, midőn az első gyermeke meghalt. Attól fogva az asszony csendes örültségben szenvedett. Nem bántott senkit, a ház körüli dolgait szépen elvégezte, csak az elméje meghibbant és nem lehetett vele okosan beszélni. A gulyás próbálta gyógyítani, bevitte régebben Kaposvárra, a somogymezei kórházba is, de csak nem használt semmit, nem lehetett rajta segíteni. Utóvégre is, mint nem közveszélyesek, hazabocsátották. Azóta odahaza volt. A mult hónap végén azonban, nem tudni miért, eltávozott hazulról. Kiss János kereste mindenfelé, de nem akadt a nyomába. — Végre a hatóság keresését vette igénybe, mire a lengyelitői főszolgabíró elrendelte az elmebeteg Göllöncsér Erzsé körözését. Nem lehetetlen, hogy az örült asszony öngyilkosságot követett el, vagy pedig valahol véletlenül belefullt a Balatonba.

— **Belefutadtak a pócegödörbe.** Két ember borzalmas haláláról értesít bennünket pécsi tudósítónk. Schmidt András hástulajdonos ki akarja bővíttetni a házáni levő pócegödört. A munkára két embert alkalmazott, kik azonban a dologhoz nem értettek: Steiger János agyagedénykézéstől és Novák József pinórtól. Ezek el is készültek a munkával, tegnap azonban váratlan szerencsétlenség történt. Novák beleszádult a gödörbe. Társa megmentésére sietett, azonban ő is leszé-

dült a létráról. Mire az érkezett mentők kibúrták őket a gödörből, már mindketten meg voltak halva.

— **Burgonyamérgezés.** Nagyon kevesen tudják, hogy a burgonya is tartalmaz veszedelmes mérgeanyagokat, amelyek esetleg halált is okozhatnak. A mérge a solarin s annál nagyobb mennyiségben található a burgonyában, mennél éretlenebb. 1892-ben például új burgonyák élvezete jóformán járványszerű — mérgezést idézett elő egy elzászi garnizonban, ahol 257 katona betegedett meg burgonyamérgezés következtében. A betegség hányással kezdődik, majd erős-láz lép fel, a szívverés hevesebb lesz és a kolerához hasonlatos tünetek lépnek fel. A beteg gyakran eszméletét is elveszti és nem ritkán meg is hal. Éppen ezért a burgonya élvezésénél nagy elővigyázat szükséges és ajánlatos, hogy csakis jól érett és romlatlan burgonyával éljünk.

— **Lelölesztett kisérlet.** Érdekes feljelentés érkezett ma a nagykanizsai csendőrséghez. A féltelmes história Murakirályon történt. Özv. Vadla Józsefné szül. Luplika Évát éjjeltájban álmából felverte egy Ofcsár Franciska nevű leány azzal, hogy lopják az almáit. Az özvegy kertjébe sietett, hogy a tolvajt elriassa, itt azonban gyökeret vert lába az ijedségtől annak a különös szerzetnek a láttára, mely a fán az almákat pusztította. Ugyanis a fa tetején egy fehér lepelbe burkolt alak fogyasztotta a gyümölcsöt. Vadláné keresetét hányva megállapította, hogy a tolvaj csak kisérlet lehet. A kisérlet pedig lemaszott a fáról és négykézláb közeledett az asszonyhoz. Közben pedig kinosan nyöszörgött és ezt hajtogatta: »Én vagyok a te megboldogult urad. Asszony, eljöttem számonkérni, hogy miért ilyen reudetlen a gazdád.«

A megremült asszony rohant a lakása felé, a kisérlet azonban nyomában volt és többször a lábát elkapta. Az özvegy rémületében nagy lármát csapott, mire összeszaladt a falu népe és elfogta a kisérletet. És kiderült, hogy a tulvilági lény nem más, mint egy Báliat Balázs nevű 16 éves cselédfiu, ki így bosszulta meg azt, hogy Vadláné őt tojáslopásért megbüntette. A jámbor kisérlet az alma-lopásért perze meg fog lakolni.

— **Eltűnt.** Juk József nagykanizsai bérkocsitulajdonosnak rosszul folytak a dolgai. Elhatározta tehát, hogy elköltözik a városból. Május 7-ikén búcsút is vett családjától, elment Keszthelyre, azóta azonban nyoma veszt. Nincs kizárva, hogy a beteges és nagyon elkeseredett ember öngyilkos lett.

— **Országos vásár.** A legközelebbi nagykanizsai országos vásár e hó 13-án, hétfőn lesz.

— **A belügyminiszter és a tüdővész elleni védekezés.** A belügyminiszterium községészei ügyosztályának részvételével gróf Hadik János államtitkár elnöklése alatt központi értekezletet folytattak a belügyminiszteriumban a tüdővész elleni védekezés tárgyában, melynek eredményeképp gróf Andrássy Gyula belügyminiszter a következő nagyfontosságú rendeletet intézte Zala megye törvényhatóságához:

„A tuberkulózis ellen indított küzdelem sikerének egyik legelső feltétele, hogy a betegség lehetőleg már kezdete szakában felismertessék,

Sirclin

Használati utasítás és a tüdővész, szifilisz, szifilisz és a tüdővész, szifilisz, szifilisz

Tüdőbetegségek, hurutok, számarkőhögés, skrofulozis, influenza

ellen számtalan tszár és orvos által naponta ajánva.

Mindhogy értékesen utazásból is kinnálak, kérjen mindenhol „Roche” eredeti országotól.

F. Hoffmann-La Roche & Co. Basel (Sváj)

„Roche”

Használati utasítás és a tüdővész, szifilisz, szifilisz és a tüdővész, szifilisz, szifilisz

ugy az egyén gyógyulása, mint a fertőző csirák ártalmatlanná tétele céljából.

Avégből tehát, hogy az általam felkarolt és erőlyebben folytatni kívánt védekezési megvalósítások sikerét az említett uton biztosítam, elhatároztam, hogy az ország több helyén, kezdetben a főorvosokkal is rendelkező kórházakkal bíró városokban, köpetvizsgáló állomásokat fogok létesíteni, ahol az orvos vagy betegek által beküldött gyanús köpetek bakteriologial vizsgálat alá fognak vétetni az iránt, hogy tuberkulózis bacillusokat tartalmaznak-e?

Ezzel nemcsak a korai diagnózis megállapítását óhajtom megkönnyíteni, de egyben módot is nyújtok a kezelő orvosoknak, hogy a beteg lakásán követendő egészségügyi szabályokat biztos diagnózis alapján megállapíthassák a beteg megfelelő higiénikus viselkedésére oktassák.

A beküldő orvosokra és felekre a vizsgálat teljes díjmentes lesz; a vizsgáló orvosok jutalmáról magam akarok gondoskodni.

Mielőtt azonban a tekintetben intézkedném, tájékozódni kívánok az iránt, hogy a város közönsége tulajdonát képező kórházak eme vizsgálatok teljesítésére vállalkozik-e s ezt a szolgáltatást saját viszonyaihoz mérten miként gondolja teljesíteni?

Felhívom ennél fogva a város közönségét, hogy erre vonatkozó jelentését hozzám mielőbb terjessze föl.

Budapest, 1906. augusztus 7.

Andrássy a. k.

— Rövid hírek *Ellopott bicikli.* Bognár István bottornyal lakós jelentette a nagykanizsai rendőrségnek, hogy a pártkormányai Sulek-féle körösmű elől a falhoz támasztott kerékpárját ellopták. Az ismeretlen tolvaj akkor karikázott el vele mikor ő a körösműben ékesült *Javítottatlan tolvaj.* Horváth Ince murasiklösi fia még csak 17 éves, de lopásáért ismételen büntetve volt. Úgy látszik az az ambíciója, hogy egész életét börtönben töltsse, mert ismét lopott. *Kautal László* Ferenc pusztafal lakója házába mászott be és onnan 16 korona készpénzt elloptott. A tolvaj fiút letartóztatták és a nagykanizsai ügyészséghez bszállították.

Szöktetés akadályokkal.

Nászéjszaka a fogházban.

— Saját tudósítónktól. —

Szeretett Rózsa István, a szerelme boldogtalan volt, — nem ugyan azért, mert szerelmét választotta nem viszonozta, de mert a zsarnok apa konkolyt bízott a két szerető szív tiszta buzája közé. Rózsa István csizmadia segéd volt, választotta pedig Benedek József körmendi érdemes csizmadia mester, a legény gazdájának leánya. A legény és a leány megértették egymást, titkos szerelmükben boldogok is voltak egész addig, míg az apa megsejditette viszonyukat a kette a legény szüret. Szegény Rózsa István napokig bolyongott a ház körül s leste szerelmét, ha szólhatna vele, ha fájó szívére gyógyírt lelne nála.

A szerelmesek istenőze meg is könyörített rajtuk s a kertek alfán összehozta a legényt a leánnyal. Itt aztán meg is állapodtak abban, hogy egymás nélkül nem élhetnek s nincs más megoldásuk, mint a — szökés. Fel is készülődtek s az esti vonattal megszöktek Körmenről. Hétfőn este 11 órakor érkeztek meg Szombathelyre, de itt jó esélagszatuk elfordult fölük s szépen kieszelt terük igen tragikus véget ért.

A vasuti állomáson posztoló rendőr ugyanis az állomás uttógo szerelmeseket gyanusnak találta s mivel magukat igazolni nem tudták, bekísérte őket a rendőrkapitányasághoz, hol másnap reggelig a fendőrség fogházába helyezték el a szökött szereime-seket.

A fiatal pár egész tegnap délelőttig volt elzárva, amikor Körmenről értesítették a rendőrséget Rózsaék szökéséről.

A rendőrkapitány rögtön előállította a fiatal párt, kiket előző éjjel hoztak be, s a kihallgatásnál kitént, hogy a csizmaszár fejű legény azonos Rózsa István csizmadia legény-nyel, a kancsal szemű lány pedig nem más, mint Benedek József körmendi csizmadia mester leánya, kik nászéjszakájukat a fogházban töltötték el.

A rendőrkapitány a szökésben levő pár hazatoloncolását elrendelte, mely rendeletet azonnal foganatosítottak is. A fogházból jövet Rózsa István méltatlankodva jegyezte meg, nem olyan nagy baj, hogy letartóztatták, az sem fáj neki, hogy eltoloncolják, de végig elkeseríti az, hogy szerelmét az éjjel külön cellába zárták.

Tüviratok és telefonjelentések.

A milánói tűzvész

Budapest, augusztus 9. A kereskedelem-ügyi miniszteriumban ma délelben tanácskozás volt, — melyen résztvettek mindazon gyárosok — és nagyiparosok, kiknek — kiállítás tárgyai — a milánói kiállításon pusztított tűzvész alkalmával elhamvadtak. A tanácskozáson megbeszéltek a kárpótlás módózatait, egyttal pedig elhatározták, hogy ha felépítik is újból a milánói magyar pavillont, a károsultak többé nem vesznek részt a kiállításon. Ellenben fel fognak szólítani más, nem károsult iparosokat a kiállításra való részvételre.

Gyilkos villám.

Kömlőd, augusztus 9. Ma délelött óriási vihar dühöngött. A villám beütött a katólikus templom tornyába. A templom, valamint a plebánia-lak nagy része porrá égett. A harangzótt és fiát, kik ép a templomban tartózkodtak, a villám agyonütötte.

Pusztító tűz.

Eszék, augusztus 9. A száva-bródi állomáson ma ismeretlen okból tűz támadt. A vasuti-műhely, anyagraktár és petróleumraktár a lángok martaléka lett. A tüzet csak 6 órai megfeszített munka után sikerült okalizálni. Emberéletben nem esett kár, de az oltásnál több ember megsebesült. A kár jelentékeny.

A trencsén—baáni sikkasztás.

Trencsén, augusztus 9. Havassy adó-tárnok, ki a tegnapelőtt megejett pénztár-vizsgálat alkalmával reábizonyult sikkasztás miatt halántékon lőtte magát, sebébe belehalt. Halála előtt bevallotta, hogy 4700 koronát sikkasztott. A sikkasztás okán a gyenge ellenőrzést hozta fel. — Ez alapon

Jasinszky Vincze ellenőrt a közeles ellenőrzés elmulasztása miatt ma hivatalától fel-függesztették. A vizsgálat folyik.

A »Syrio« katasztrófiaja.

Karthagona, aug. 9. A »Syrio« kívándorlási gőzös elsüllyedésénél szerencsétlenül jártak közül még 270-en hiányzanak. Ed-digi hivatalos adatok szerint 523 egyén menekült meg.

Visszafélések egy püspöki hagyaték körül.

Budapest, augusztus 9. A kultuszminiszter Tonhary Gyula miniszteri tanácsos, közalapítványi ügyigazgatót kiküldte Debrecenbe, hogy vizsgálatot indítson a Wolafka Nándor elhunyt debreceni püspök hagyatéka körül felmerült visszafélések ügyében. A hagyatékot ugyanis a debreceni törvényszék bírói zár alá helyezte, mert kiderült, hogy az alapítványok hiányzanak, adományok nyomtalanul eltűntek. Szigorú vizsgálat van folyamatban.

Lapzártakor.

Gyilkos kérés.

Somogy-Csurgó, augusztus 9. Véres családi dráma játszódott ma le a csurgói járáshoz tartozó miháldi hegyen. Ott lakik két gyermekével öz. Hosszu Istvánné. — Egy berzencei ember, kinek nevét még nem ismerik, szerelmes volt az özvegybe és két év előtt megkérte kezét. Akkor az özvegy kosarat adott. A kérés tegnap ismét beállított Hosszunéhoz és miután ezuttal is elutasították, bement Nagykanizsára, ott revolvert vásárolt és ma délelben Hosszunét két lövéssel megölte. Azután maga ellen fordította a fegyvert és négy lövéssel halálra sebezte magát. — A hegybeliek azonnal beküldtek a faluba, nem orvosért, hanem püspért. A gyilkos állapota reménytelen.

Segédzerkesztő: Nagy Samu.

Laptulajdonos és kiadó:

FISCHEL FÜLÖP FIA.

Nélkülözhetlen

minden irodában, hivatalban, kereskedésben stb.

Utánvételt ..... K.

Nyomtatvány

Ajánlott levél

Másolva

Minta értékek nélkül

Készítménnyel felvettem

bélyegzőkből álló gyűjtemény mely egyttesen egy dobozban 2 kor-ért kapható

Fischel Fülöp Fia

könyv- és papírkereskedésben Nagykanizsán.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Nagykanizsa,
Fischel Fülöp Fia könyvkereskedésében,
Városház-palota.Telefon: Kiadóhivatal: 103.
Szerkesztőség: 78.

Előfizetések és hirdetések:

Fischel Fülöp Fia könyvkereskedésében
intérendők.

ZALA

POLITIKAI NAPILAP

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Helyben háshoz fordítva:

Egy hónap	1.- K.
Negyedévre	3.- "
Félévre	6.- "
Egész évre	12.- "

Postai küldéssel:

Egy hónap	1.80 K.
Negyedévre	4.80 "
Félévre	9.- "
Egész évre	18.- "

Megjelenik naponként este 6 órakor
Ünnepnapok kivételével.Felolós szerkesztő: SZALAY SÁNDOR.
Szerkesztő: RÉVÉSZ LAJOS.

Egyes szám ára 6 fillér.

Utonállás.

Nagykanizsa, augusztus 10.

Nagyon elterjedt vélemény az, hogy a haladás sok vérébe került az emberiségnek.

Nem úgy van!

Nem a haladás írta tele véreslapokkal az emberiség történetét, hanem az utonállás. Mert ahogy az anyagi javakra lesők megtámadják azt, akinél értékes dolgokat sejtene: úgy támadtak a haladni vágyó emberekre a maradiság martaócai.

Ezeknek is — miként a közönséges utonállóknak — az éjszakai sötétség volt mindig a legalkalmasabb és legkedvesebb lepiők. A homály, a bizonytalanság, a tévedés, a tudatlanság volt az elemök. Így lehetett a maguk kénye-kedve szerint csinálni a magasabb érdek-politikát. Így lehetett intézni általános emberi és nemzeti érdekek köpenye alatt a szűkebb érdekek haladás-gátló politikáját.

Népek, nemzetek sorsa ilyképpen nagy-nagy időn át állandóan a haladás utonállói-nak kezében volt, akik az emberi hatalmaságok mesterien megszőtt hálózatából guyyos mosollyal és bizonyára igen nagy mérhetlen kicsinyléssel nézték azoknak kiúos vergődését, akik a haladás ösvényét vágták, egyengették a tudatlanság sűrű, sötét éjszakájában.

Milyen könnyű volt erre a verejtékező kis csapatra, mely igazán Isten felé ügyeztet utat jelölni az emberiség számára, ráuszítani a nagy embertömegeket azzal a jelszóval, hogy pokolba akarják vezetni az embereket, kárhozatba rohannak azokkal, akik őket követik. Milyen könnyű volt saját megváltóikra uszítani az ember-tömegeket, hogy vérnyomok jelöljék az Istenhez vezető haladásnak egész utvonálát!

És azután még arról is gondoskodtak a haladás utonállói, hogy a kihulló vér egyenesen azok rovására irassék, akik a megváltás gondolatával vágták az emberiség számára a haladás ösvényét. Még a történelmet is meghamisították.

Mintha a haladó utas volna oka annak, ha martaókok megtámadják, és vagyonát, kincseit védvén. vértét ontják!

Ne fogadjuk el tehát történelmi véleményül azt, hogy a haladás jelölte vérnyomokkal az emberiség történetét; hanem írjuk a kihullott vért az utonállók rovására.

Most is olyan korszakot él az emberiség, amikor az igazi haladás ösvényvágói nemes határozottsággal; lélekemelő kitarással mennek előre, hogy végre-valahára kijussanak a nagy ember-milliók a bizonytalanság, a tévedés rabságából és megismerve a megváltódáshoz vezető ut erkölcsi becsét, szilárdságát, ne keressék téves utakon a boldogságot. De éppen mivel az igazi haladás ösvényvágói, mint a népek, nemzetek vezetői, oly hőies elszántsággal irányítják most a haladást a világszabadság isteni országa felé: az utonállás is mérhetetlen elszántsággal dolgozik. Csapatokat szervez; aranyos ígéretekkel, az anyagi és erkölcsi javak kilátásával csábítgatja táborába most már nem a hívőket (mert ilyenekre nem számíthat) hanem a közönséges zsoldosokat, akik érdekből a maguk meggyőződése ellen is fegyvert fognak.

Hogy azután a haladás ösvényvágói ezekkel az utonállókkal, az utonállás szervezett zsoldos csapatával szemben a maga igazait, erkölcsi kincseit megvédelmezni ügyekezze: ez nagyon is érthető és nagyon is méltányolható dolog.

A küzdelem erős minden vonalon.

Az utonállás vezetői, akik az ő szűkebb körü érdekeiket nagyon könnyen megérthető elszántsággal akarják biztosítani a haladás csendben, erőszak nélkül omlasztó világossága ellen, — megmozdítanak minden megmozdítható követ sötét váraik megerősítésére.

Nagyon téved az, aki azt hiszi, hogy az utonállás immár gyöngye, a haladást nem képes megállítani. Még tenger-sok vért kiváú az óriási elszántságu utonállás. Mert most már az emberiség erkölcsi haladásában, az általános lelki, szellemi fölszabadulás vágyában is elértük azt a stádiumot, amelyen a küzdőket meg szokta szállani a diadalérzet láza. Bizonyos tehát, hogy most már az elszáú küzdelem nagy mozanatai következnek. De attól nem kell tartanunk, hogy a haladást — mint annyiszor már — bármí módon megállíthassák hosszabb időre.

Az utonállás erős, jól fizetett szervezettel történik ugyan; de az Istenhez vezető ut a legnagyobb földi hatalommal sem lehet ugy elállni, hogy azon ne haladhassunk. Megyünk előre megállíthatatlanul.

Széttagolás.

Nagykanizsa, augusztus 10.

Akik figyelmes szemmel és gondolkosva nézik az események folyását; azoknak már bizonyára feltűnt egy furcsa és egészen új jelenség, amely pár év óta mind sűrűbben mutatkozik az országos képviselő választási mozgalmakban.

Ez az új és feltűnő momentum az, hogy a választók sok helyen társadalmi osztályok vagy foglalkozási ágak szerint csoportosulva, a saját osztályukból vagy szakmájukból állítanak külön képviselőjelölteket, kifejezetten az osztály vagy foglalkozási ág érdekeinek számlója alatt.

Ez a törekvés első sorban a földművesek között mutatkozott s amint láttuk, sikerült is a kisgazdák köréből egypár embert a parlamentbe juttatniok. A földművesektől azonban csakhamar eltanulták mások is.

Budán láttuk, hogy az állami tisztviselők próbáltak számlót bontani az osztályérdek jelszavával. A főváros nyolcadik kerületében már az iparosok állítottak ugyanszon jelszóval iparosjelöltet. — A betedik kerület a legutóbbi választásnál még tovább ment, mert ott már egyenesen a szabómesterek léptették föl egyik szaktársukat.

Ugyanez mutatkozott a vidék több helyén is. Nem szóva a már említett földmives-képviselőkről, — sem az ugynevezett parasztpárt mandatáriusáról, csak arra utalunk, hogy a többek között Nagyváradon a télen egy analabeta polgártársat léptettek föl, mint a proletariatus jelöltjét. Aradon szintén iparos-jelölttel próbálták szerencsét, Kolozsvárott pedig külön-külön jelöltet állították az iparosok, a kereskedők és a vasutasok. S még számtalan más helyen, ha new jutottak is el a jelöltállítás, de a jelszót fölkapták, hangosították és később bizonyára valóra váltani is megkísérlék.

Megengedjük, hogy ez a törekvés léképen az elégedetlenségből származik. A különböző osztályok és foglalkozási ágak tagjai érzik, hogy sorsuk mostoha és sűrűgősen javításra szorul s ugy hiszik, hogy érdekeiket a saját osztály-, vagy szaktársaik buzgóbban és hibebben képviselnék a törvényhozásban, mint ahogy azt a politikusk képviselők teszik.

A magunk részéről nem dobnuk követ erre a felfogásra, mely a természetes emberi önzésből, az önfentartási öntönből fakad. S eszünk ágában sincs kifogásolni azt sem, hogy akár egyszerű földmives, akár iparos, vagy bármiféle foglalkozásu honfittársunk helyet foglaljon az ország tanácsában s érvényesítse ott gyakorlati ismereteit és tapasztalatait, ha egyéni tulajdonságainál fogva rátermett arra, hogy a törvényhozási munkálkodásban hasonlóan és sikeresen résztvegyen.

De azt határozottan perhorreszkáljuk, hogy az ilyen törvényhozók az osztály vagy szakérdek jelszavával lépjenek be a parlamentbe.

Perhorreszkáljuk ezt első sorban azért, mert a parlamentárizmus természetével ellenkezik s előbb-utóbb Babel tornyát csinálna a parlamentből. A népképviselési rendszer alapja az a felfogás, hogy a mandatárius nem a kerületi, hanem az országos képviselője, tehát mint ilyen sem egy osztály, sem egy foglalkozási ág, hanem az ország egyetemes érdekeinek hivatott szószólója. S a státusművészet éppen abban áll, hogy a speciális érdekeket összhangban és egyensúlyban tartjuk a közös érdekeivel, minthogy: „salus reipublicae suprema lex esto.”

Veszedelemnek és károsnak tartjuk továbbá az osztály- vagy szakérdek jelszavát éppen a magyar parlamentben leginkább azért, mert az az impresszió, hogy ezt a jelszót azok az alattomos settenkedők dobták a fórumra, akik csak a »divide et impera« elvével tudnák rombadólt uralmukat ismét helyreállítani.

Minél jobban széttagolni a nemzetet, — nemzetiségek, felekezetek, osztályok és foglalkozási ágak szerint egymással szembeállítani a hazafiakat, így megtörni a nemzeti társadalom egységes erejének hatalmát — ez az a politika, amit évszázadok óta hagyományos konokossággal követ a reakció; s a történelem tanúsága szerint sikeresen, mert mindig ezzel a taktikával bírta az előretörő nemzeti aspirációkat a háttérbe viszaszorítani.

Vigyázzunk tehát, hogy első tekintetre tetszetős, de alapjukban és még inkább eredményekben veszedelemes jelszavak által éket ne verjenek közénk legnagyobb ellenségeink, mert ha az egyesült erőket szétgátlgatni engedjük, »mint oldott kéve, széthull nemzetünk.«

Most inkább, mint valaha, követnünk kell azt a bölcs intést:

— Ne azt keressétek, ami elválaszt, hanem azt, ami összetart beuneteket.

Százötven letartóztatás.

A szombathelyi nagy sztrájk.

— Saját tudósítónktól. —

Szombathely közmunkásainak nagy része keresztényszociális alapon szervezkedett és most legutóbb megalakították a közmunkások szakszerveletét, a mely fennállásának első napjaiban memorandummal fordult a munkaadókhoz a bér és munkaviszonyok megjavítása érdekében.

A már ezelőtt egy héttel beadott kérvényt az összes munkaadók visszautasították és ennek hatása alatt a kedden este tartott munkágyűlésen a keresztényszociális központi kiküldöttnék, Buzalánczy Andornak ellenzése dacára azonnal kimondották a sztrájkot, a melyhez csatlakoztak az összes szombathelyi kocsisok, még a postakocsisok is.

A váratlanul kitört sztrájk nagy konsternációt keltett az egész városban, úgy hogy a posta-üzemeltetést százok bonyolították le.

Kisfaludy József rendőrkapitány nem vette tudomásul a sztrájk bejelentését és nem engedélyezte a sztrájkot.

A bérhároban álló munkások az egyesületi helyiségben gyűlekeztek tegnap reggel, a hol a déli órákban megjelent Kisfaludy rendőrkapitány és az 1876. XIII. törvénycikk rendelkezésével értelemében letartóztatta az ötszáz sztrájkoló közt

azt a százötven embert, a kik a cselédtörvény rendelkezésével alá tartoznak.

A munkásság hangulata olyan izgatott, hogy csak a vezetők erélyességének és higgadságának köszönhető, hogy nagyobb összefűtkezések nem történtek.

A munkások memorandumai a következő főbb pontokat tartalmazzák:

Az üzleti, irodai és házi szolgák 50 korona bérminimumot, 12 órai munkaidőt, teljes vasárnapi munkaszünetet, ünnepnapokon felváltva félnaponként való szabadságolást.

A kocsisok és fuvarosok követelése 56 korona 20 éven aluli és 70 korona 20 éven felüli kocsisok részére, beleszámítva az élelmezés értékét is. munkaidő-minimum 15 óra és az istállóknak rendes ágy fölállítását, minden egyes kocsis részére.

A munkások követeléseit eddig harminc munkaadó teljesítette.

A szombathelyi munkások a tömeges letartóztatás miatt általános sztrájkot akarnak rendezni. A mozgalomhoz csatlakoztak a szervezett szociáldemokrata munkások is.

HIREK.

— **Nagykanizsa város zárszámadása.** A város 1905. évi zárszámadása elkészült és a testes füzet már el is hagyta a nyomdát. A zárszámadásokat ma kaptuk kézhez. Ismereteseinkre legközelebb rátérünk.

— **A tárházak közgyűlése.** A nagykanizsai közhatalmak részv. társaság tegnap Ujnépi Elek Lipót elnöklésével ülést tartott. A folyó évi osztalékot 10 koronában állapították meg, a szelvényeket a mai naptól kezdve beváltja a társaság pénztára, továbbá a Nagykanizsai Takarékpénztár, Délszalai Takarékpénztár, Zalamegyei Gazdasági Takarékpénztár, Pesti Magyar Kereskedelmi Bank helybeli fiókja és a Nagykanizsai Bankgyesület. Sorrend szerint kilépő Dr. Fried Ödön és Bettelheim Győző igazgatósági tagokat 3 évre újból megválasztották, az elhalt Eperjessy Sándor és Stolzer Gusztáv igazgatósági tagok helyébe pedig dr. Bentzik Ferencet és Hirschler Sándort választották meg 2 esztendőre. A felügyelő bizottságnak 1 évre újból tagjai lettek Knortzer György és Reinitz József, Wallenstein Frigyes pedig új tagként választották be a bizottságba.

— **Házasság.** Rosenberg Zsigmond raktárnok e hó 19-én d. e. 11^{1/2} órákor tartja esküvőjét Krausz (Kisfaludi) Elza kisasszonnyal, a helybeli izr. templomban.

— **A polgármesterek értekezlete.** Megirtuk, hogy a törvényhatósági joggal bíró városok polgármestereinek augusztus 23-ra Kaszára egybehívott értekezlete a kassai változott viszonyok folytán elmarad. Broily Tivadar kir. tanácsos Pozsony polgármestere, az értekezlet ezidei elnöke ma átiratban értesítette városunk polgármesterét, hogy a polgármesterek értekezlete augusztus 23-án lesz Pozsonyban. A pozsonyi polgármester egyben közölte az értekezletre vonatkozó tájékoztatót, mely szerint 22-én este félkilenc órákor lesz az ismerkedési estély. 23-án délelőtt 9 órákor lesz az értekezlet megnyitása a város ház nagyertermében, az értekezlet után kirándulások, a közintézmények és középületek megtekintése. A polgármesterek értekezletének tárgysorozatán több fontos tárgy szerepel, melyek közül különös fontossággal bír Nagyvárad polgármesterének a pénzügyi tökéletesség jövedelmeinek törvényhatósági és községi adóztatása tárgyában benyújtott indítványa és Kecskemét polgár-

mesterének javaslata az időleges házadomén-tesség tárgyában

— **Sümevidéki Gazdakör választmánya.** E hó 14-én d. e. 9 órákor Sümegyen a lövőtársulat kertjében gyűlést tart. Tárgyak: 1. Az állattáplálás rendezése. 2. Iratok előterjesztése. 3. Indítványok.

— **Kérelem a nagykanizsai ifjusághoz.** A dalosverseny rendezése annyi munkával jár, hogy a rendezés körül dolga akadhat minden épkézláb embernek. Fontos teendő vár különösen a város ifjuságára. Ezekről várjuk, hogy az ösztönös vendég elszállásolását rendezzék. Mintegy hatvan fiatal emberre van szükség és helyes lenne, ha ezek a nagykanizsai főgimnázium, felsőkereskedelmi iskola ifjuságából és az itthon tartózkodó egyetemi polgárokból kerülnének ki. Annyi lelkesedést az ügy iránt elvárhatunk az ifjuságtól, hogy a verseny sikere érdekében egy napra exponálja magát. A verseny rendezősége, nevében tehát kérjük azokat az ifjakat, kik hajlandók erre a csekély munkára vállalkozni, szíveskedjenek a verseny irodájában (városbáza) mielőbb jelentkezni.

— **Hatvan ezer korona jótékony adomány egy patikáért.** Nem mindennapi esetről számol be ujvidéki tudósítónk. A városi körgyűlés a napokban döntött, hogy a hatodik patikát a pályázók közül ki kapja. Egy szó hiján egyhangúlag odigérték Altvirth Józsefnek, aki a patikajog elnyerése esetén 60000 koronát ajánlott fel a kórház céljaira és az összeget le is tette érték-papírban a polgármester kezébe. Annál inkább örülnek ennek az ujvidékiek, mert a közgyűlés elhatározta, hogy a kórházat 320 ezer koronáért renováltatja. Mindenesetre elismerés illeti a jótékony adakozót, aki azért és akkor is ad, amikor mások nem szoktak adni.

— **Személyi hír.** Dr. Pollák Ernő orvos, ki oceáni utjáról tartalmas utleírásait lapunkban közölte, tegnap bazeérkezett Nagykanizsára.

— **A püspök egy dalgyűlésének.** A pécsi püspök a „Siklósi ipatos dalárdának” 50 koronát küldött, a Nagykanizsán megtartandó dalosversenyen való részvétel költségeire.

— **Gyilkos villám.** Tudósítónk jelenti: Gutmann báró vocsini majorjában vasárnap a villám lecsapott és 2 embert megölt, kettőt pedig súlyosn megsebesített. A villámtól a behordott gabona is tüzet fogott és 600 keresztet is uza elégett. A babonás nép közt most az a hit terjed, hogy a villám azért ütött le, mert a majorban vasárnap dolgoztak.

— **Egy ujságíró síremléke.** Szeptember havában a szegedi zsidótemetőben leleplezik Kulinyi Zsigmondnak, a vidéki hírlapírás nem rég elhunyt kiemelkedő korifeusának síremlékét, amelyet a vidéki hírlapírók emelnek az elhunyt iránt való kegyeletük emlékéül. A díszes síremlék már készen van és csak a leleplezést várja. A leleplezés országos ünnepséggé kerekében fog végbemenni. A síremlékre írt vers Kulinyi Zsigmond emlékére méltóképpen örökíti meg. A sírvers a következő:

Kinek hűlt porait öleli e sírbolt,
Mint az őrző gránit tiszta és erős volt.
Szolgált hazáját, védte égi gondnal,
Vas vessző munkával, aranyhegyű tollal,
Egy egész életen keresztül dolgozott,
S nem szerzett más, csupán csak ezt az oszlopot.

— **Artézi kut Barconon.** Már jeleztük, hogy Barconon artézi kutat fúrnak. A furási munkának már van is eredménye. Ugyanis 260 méter mélységben bőségesen találtak vizet. Az a baj csak, hogy a felszökő víz a föld színe alatt 20 centiméterrel megáll. Ezen úgy fognak segíteni, hogy a kutat körülvevő 2 méter magasságú dombot elhordják. Ennek elhárítása után a víz a kutból fönnakadás nélkül bőségesen fog folyni.

— **Kossorutpótló adományok.** F. hó 6-én elhunyt öz. Scherz Albert J. né urnó iránti kegyelet jeléül adakoztak, Heimleier József 5 K. Práger család Keszthelyről 10 K. A nagykanizsai izr. szentegylet.

— **A vármegyei pénztárak és számvéviség visszaillesztése.** A belügyi kormány tudvalevőleg 1907. január elsején éltbe kívánja léptetni a vármegyei pénztárak és számvéviség visszaillesztéséről szóló törvényjavaslatot, amely gróf Andrássy Gyula beügyminiszter az ősz folyamán tartandó közigazgatási értekezlet után még október hóban a képviselőház elé szándékozik terjeszteni. A vármegyei pénztárak és számvéviség újrászervezése céljából a vármegyék december hó első felében közgyűlést fog tartani, melyen a rendszeresített állásokat pályázat és választás útján fogják betölteni. Az 1902. évi III. t. c. alapján rendszeresített összes állásokat az új törvény életbeléptetésének napján a pénzügyi tárcánál megszüntetik — és ezek helyett a vármegyei pénztári és számvévisői teendők ellátására vármegyei tisztviselői kart szerveznek, akikről az 1904. évi t. c.-nek megfelelőleg a vármegyei költségvetésekben történik gondoskodás. A betöltendő állásokra az új törvényjavaslat első sorban a pénzügyi számvéviségi és adóhivatalt, ezek közül az 1902. III. t. c. alapján államosított vármegyei tisztviselőket jelöli meg.

— **Meglopott museum.** Szekzárdról írják: Fein Artur kereskedő, géd a tolnamegyei muzeumból ellopott husz arany és huszonkilenc ezüst-érmét és régi pénzt, a melyek igen értékesek. A szekrényeket tolvajkulccsal nyitotta ki. A lopott érmekeket eladta a szekzárdi ékszerészeknek. A rendőrség letartóztatta a muzeum tolvaját.

— **Junius.** A központi statisztikai hivatal kimutatása szerint ennek az évnek junius havában a magyar birodalom területén 54.480 gyermek született élve, a halálozások száma pedig 38.721 volt, ami azt jelenti, hogy a népesség természetes szaporodása 15.799-et tesz ki. Ez az eredmény a múlt év ugyanezen hónapjának eredményével szemben alig mutat valami különbséget. Ha azonban 1905. első hat hónapjának eredményét a mostanival hasonlítjuk össze, akkor azt konstatálhatjuk, hogy az idén a természetes szaporodás 33.600-zal nagyobb. Itt persze meg kell jegyeznünk, hogy ezt a szaporodást nem a születések nagyobb, hanem a halálozások kisebb számának kell tulajdonítani. Magyarországon mindinkább kevesebb gyermek születik s csak az a szerencse, hogy a halandóság nem növekszik, mert az már nagy baj lenne. Junius folyama alatt tudóvásban 6.590 ember halt meg s ismét a Duna-Tisza közén akadt a legtöbb áldozat. Torokgyikban 287, kanyaróban 662, szamárhurutban 639, vörhenyben 561, gyermekágyi lázban 36, hólyagos himében pedig 11 halálozás történt. Most pedig vigab tómára térünk át és azt jegyezzük föl, hogy júniusban 12.029 szerelmes pár került együvé. A keresztény-zsidó házassága száma ezek közül 58 volt s így megállapítható, hogy ezek a házasságok némileg emelkedő irányzatot követnek. E házasságok közül 32 esetben a vőlegény, 26 esetben pedig a menyasszony tartozott a zsidó felekezethez, amiből is az következik, hogy a zsidó férfiak inkább vesznek el keresztény leányt, mint a keresztény férfiak zsidó nőt. Pedig hát mikor a törvényt meghozták, nem erre számítottak. A nyárnak első hónapjában 12.573 külföldre szóló utlevelet adtak ki, amelynek legnagyobb része, amint az igen természetesen, Amerikába szökt. A tényleg kivándorlottak száma 6.871-ra rugott, nem számítva közéjük azt a 606-ot, akik utlevél nélkül jutottak ki Amerikába.

Cikkünket annak felemlítésével végezzük, hogy júniusban 810 községben 952 tüzeset fordult elő és 2001 károsultnak harmadfél millió korona kárt okozott. A legnagyobb tüzeset Karcagyon fordult elő.

— **A trónörökös és egy elkobzott könyv.** Az Amerikai Magyar Népszava most érkezett számában olvassuk: Rumerskirch báró, Ferenc Ferdinánd királyi herceg udvarmestere megrendelte a lap kiadásában még a tavasszal megjelent „Az elkobzott Habsburg-család című könyvet, a melyet Egy magyar yankee írt az abszolutisztikus kísérlet idejében. A megrendelő levél, természetesen német fogalmazásban — így szól:

T. Szerkesztőség! Főlkérem, sziveskedjék posta-utánvétellel az Erkorcsosult Habsburg-család cím alatt New-Yorkban megjelent röpiratot címre Bécs, Belvedere elküldeni. — Tiszteletteljesen Rumerskirch báró.

A levélborítékon ott volt a királyi herceg főudvarmesterei hivatalának pecsétje: »Obersthofmeister Amt Seiner K. und K. Hoh. des Herrn Erzherzog Fraüz Ferdinand V. Oesterr. Este.« A könyvet, a melyet Magyarországon elkoboztak, természetesen elküldték.

Közgazdaság.

Fodor Károly élelmiszer bizományos üzlet jelentése.

Budapest, 1906 augusztus 9.

Budapest központi vásárcsarnok.

A forgalom az összes élelmiszerekben kielégítő, sőt egyes cikkek ára emelkedett, marhahús ára igen magas, baromfiak is jó árak mellett kelnek el, a legfőbb fogyasztási cikket képezi a piacon a gyümölcs. Hazánk egyes vidékeiről rengeteg sok nyári gyümölcsök kerülnek naponta eladásra, sajnos hogy az idén a legjobb alma és körte férges, vag pedig jégverett, s így az elért árak nem olyan kedvezők mint az utóbbi években. Szólló közül Oporto és Madlen fajok kerülnek most már miud nagyobb tételekben eladásra az elért árak kielégítő. Dinnye a hét utóbbi felében a nagyobb hozatok következtében olcsóbb lett. Részletes jelentés. Gyümölcs. nagy rétes alma 18—24 fil. piros nyári nagy 24—30 fil. apró vegyes hullott 8—10 fil. körte nagy 1822 apró szines 14—10 ringló 18—14 fil. szilva 8—10 fil. Szólló oporto 34—44 fil. szólló madlen 44—60 fil. őszi barack 52 72 fil. klgknt. Dinnye Chantajp és görög 20—50 fillér darabonként. Gyümölcs beküldésénél a gondos osztályozás és csomagolást kérek. Vadak. Szarvas 74—86 fil. dámvad 80—86 fil. vadsertes 68—80 fil. őz 150—170 fil. klgknt fogoiy páranként 190—220 fillér. vadaknak beküldését kihűlt állapotban ajánlom. Baromfi. E héten nagyobb tételek érkeztek Bosniából, az árak egy pár fillérrel csökkentek páronként, ellenben jó kereslete van a hizott élő és vágott libának, ma elkelt vágott hizott lud 150—168 fil. kilogramonként, Tojás. Az árak ma ugyan nem szilárdak, de dacára ennek nagyobb tételek kerültek eladásra árcsökkenés nélkül, a helyzet bizonytalan a kivétel részére alig történik bevásárlás, minthogy a külföldi fontosabb piacok Orosz áruval vannak elárasztva, külföldi jelentések szerint a múlt héten egymagában Angliában és Németországban 14751 láda tojást vittek ki az orosz Exportörök. Mai árak. bácskai 68—69 kor. tiszavideki 64—66 kor. erdélyi 62—64 kor. 1 dánknt. Tejtermékek. Tea vaj 200—224 fil. falusi főzövaj 150—180 fil. turó 16—28 fil. sovány sajt 24—30 fil. klgknt. Egyéb élelmiszerek ára változatlan.

Táviratok és telefonjelentések.

Alakuló új politikai párt.

Budapest, augusztus 10. A »Politikai Értesítő« mai száma írja, hogy bizonyos politikai és újságírói körökben már régóta foglalkoznak azon tervvel, hogy radikális pártot alakítsanak, amely az összes pártokból magához vonná a radikális elemeket azonkívül a nemzetközi szociáldemokrata szervezetet és a munkásszervezeteket is felhasználva. Néhány nappal ezelőtt es ügyben értekezletet is tartottak, melyen elhatározták, hogy a képviselőház őszi ülésében már nyitlan fel fognak lépni. Az új párt céljál fogja kitűzni, hogy a radikális szabadelvűség jelszavával a jelenlegi pártokat elemekre bontsa szét. Legfőbb törekvése lesz, hogy a koalíciót szétrobbantsa és a függetlenségi pártot több részre darabolja. Mindeddig azonban ezen pártalakítási kísérletek dolgában lényeges éselettelérések vannak, amelyek a mai ellenzéki sajtó terén is megnyilatkoztak. Beavatottak szerint e téren megállapodás és egyöntetű eljárás aligha fog sikerülni.

Fizetési fokozat betöltése.

Budapest, augusztus 10. Félhivatalosan jelentik, hogy a kormány az állami tisztviselők első fizetési fokozatát egyes szakmáknak fogja betölteni. A betöltést még ez év folyamán megkezdik.

Egy család tragédiája.

Hidegkut, aug. 10. Bajor János földbirtokos ma délelőtt vadászfegyverét tisztogatta, miközben az elszűt és vele szemben álló 17. éves Ilona nevű leányát találta. A leány jajzó nélkül halva rogyott össze, mire a szerencsétlen apa maga ellen fordította a fegyvert és föbelötte magát. A fegyverdurranásra előszető földbirtokosné a két holttestet láttára eszméletlenül esett össze és most súlyos betegen fekszik.

Halálozások.

Nagykörös, augusztus 10. Ma délelőtt meghalt Ádám Gerzson királyi tanácsos, ki az itteni református gimnáziumnak feláraszadon át volt tanára. Az elhunyt az ötvenes években együtt tanárkodott Arany Jánossal, Szász Károllyal és Salamon Ferencel. Halála nagy részvétet keltett.

Budapest, aug. 10. A magyar hírlapirodalom régi nagyképzettségű munkása, Bán Zsigmond a »Magyarország« közgazdasági rovatának vezetője, ma éjszaka Budapesten meghalt.

Keresünk

azonnali vagy legkésőbb szept. 1-ére belépéssel székesfehérvári fiókírodánk részére egy telekkönyvi kiírásokban jártas, egyébként is földmives felekkel bánni tudó megbízható fiatal embert, ki az iroda vezetésére esetleg üzletszervezésre alkalmas. fix jizetés és jutalék mellett. Ajánlatokat kérünk Kondor és Altstädter jelszolgálatközlőkövetítő cég címére Nagykanizsára küldeni.

Vettünk nagy mennyiségű
női, férfigyapju-, selyem- és bu-
tor szövet-kelméket,
melyeket meglepő olcsó áron bocsátunk a
nagyközönség rendelkezésére.

KREISLER és SCHLESINGER
Nagykanizsán, Erzsébetkirályné-tér,
Seidmann ház.

Három szobás, modern
utcai lakás
mellékhelyiségekkel november hó
1-re Nagykanizsán Eötvös-tér 8.
számu házban bérbe adandó.

KLYTHIA a bőr ápolására
az arcbőr szépítésére **PUDER**
és fűszerezésére

Legelőcsinabb, toletté, hál és salon puder.
Fehér, rózsaszín vagy sárgás.

Vegyileg analizálva és ajánlja Dr. J. J. Pohl ca. kir. tanár által Bécsben
Elismerő levelek a legjobb körükből mind a dobozhoz mellékelve vannak.

GOTTLIEB TAUSSIG

ca. és kir. udv. toletté-szappan és illatszergyára
Forráktár: BECS, 1. Wellhelle 2.

Szétküldés utánvagy az összeg előleges beküldése mellett.
Kapható a legközebb illatszere-drugárkereskedésben és
gyógyszertárban. Nagykanizsán: Alt és Böhm Kelet M. Mor Kreiner
gyula cégéssel.

Egy doboz 2 kor 40 f.

Ha alkalmas szociális. — Néző használat után nélkülözhetetlen
Gyógyászati közönség által megvizsgálva.

Kalodont

nékülözhetetlen
fogtisztító-szer,

A fogak tisztán tartásához csupán ez a víznek sem elég
sürges. A fogakon mindig jelenlévő károsító ártal-
mas anyagok eltávolítása csakis mechanikus tisztítá-
ssal lehet kapcsolatban egy frissítő- és antiszeptikus
ható fogtisztító-szerrel sikerülhet, minő az a „**Kalod-
ont**” ma az összes kultúrállamokban a legkiseb-
sebb használatra bizonyított.

Horvát nyelvtan
iskolai és magánhasználatra
írta
MARGITAI JÓZSEF
tanítóképes intézeti igazgató
Harmadik kiadás.
Ára kötvé 3 korona.

Hirdetések
felvételnek
Fischel Fülöp Fia
könyvnyomdájában Nagykanizsán.

M. kir. dohányjövédéki központi igazgatóság.
13.502. szám.
1906—V. ü. o.

Építési árlejtési hirdetmény

a nagykanizsai dohány-áruraktár gyártmány-ak-
tárának két emeletes épülettel való megtoldására.

Előirányzott költség: 35 926 kor. 07 fillér.
Befejezési határidő: **1906. november 30.**

Ajánlattevők ajánlataikban igazolni, illetve kijelen-
teni tartoznak: 1. hogy az építő mesterség gyakorlására
képesítve vannak és erkölcsi tekintetben kifogástalanok;
2. hogy a munkához kizárólag belföldi gyártású és
származású anyagokat fognak használni; 3. hogy az
itteni határozmányokat az általános szerződési és vállalat-
lati részletes feltételeket ismerik és elfogadják.

Bánatpénzül 1800 korona készpénzben, vagy le-
tetre alkalmas értékpapirokban valamely állampénztár-
nál (adóhivatalnál) leendő le s a letétjegy az ajánlat-
hoz csatolandó.

Az ivenkint egy koronás bélyeggel ellátott, magyar
nyelven írt ajánlatok lepecsételve s ekként címezve:
»Ajánlat a nagykanizsai dohányáruraktár építkezésére«
legkésőbb

f. é. augusztus 24-én délelőtt 11 óráig

amidőu a nyilvános árlejtés meg fog tartatni alulirt
igazgatóság segédhivatalában (II. Iskola-utca 13. sz.)
nyújtandók be.

E feltételektől eltérő, vagy elkésett, avagy távirati-
lag tett, továbbá letétjegy nélkül, vagy letétjegy helyett
készpénzzel és más értékkel érkező ajánlatok, valamint
pótajánlatok figyelmen kívül hagyatnak.

A feltételek, határozmányok ezen központi igazga-
tóságnál és a nagykanizsai dohány-áruraktárnál a **mű-
szaki művelet** csakis az utóbbinál tekinthető meg.

Előmérés-költségvetés az itteni segédhivatalnál s a
nagykanizsai dohány-áruraktárnál egy (1) koronáért
szerezhető.

Budapest, 1906. augusztus 6-án.

(Utányomás nem díjazatik)

Csödtömög-eladás.

Közhirre teszem, hogy vb. **Fejtek Antal** csák-
tornyai óras, ékszerész és látszerész csödtömögéhez tartozó
áruraktárt és üzleti felszerelést a csödválasztmány zárt
ajánlati versenytárgyalás után szabadkézből el fogja
adni, még pedig külön csoportban a csödleltár 1—150
tételszámai alatt 1779 korona 27 fillér beszerzési- és
1058 korona 76 fillér becsértékben felvett árukészletet
és üzleti felszerelést, — és külön csoportban a csödleltár
162—212 tételszámai alatt 1334 kor. 40 fill. beszerzési
és 1051 kor 90 fill. becsértékben felvett árukészletet.

Az írásbeli zárt ajánlatokat legkésőbbben

1906. augusztus 22-én délelőtt 11 óráig

Rotschild Jakab dr. ügyvéd csödválasztmányi elnök urnál
Nagykanizsán mindkét csoportra külön-külön benyuj-
tani s egyidejűleg 105 kor. 87 fillér s illetve 105 kor.
19 fillért óvadéknul készpénzben letenni, valamint az
ajánlati feltételeket aláírni.

Az árutár közbenjöttömme a helyszinén, a csöd-
leltár és az ajánlati feltételek a csödválasztmányi elnök
urnál és nálam megtekinthetők.

Csáktornyán, 1906. augusztus 9-én.

Schwarz Lajos dr.
ügyvéd tömegmondnok.

hette, akinek a pamzteközi jogról s a nemzetközi udvariaságról halvány sejtése sincs. Az ilyen balkán stikli — mert máának nem is nevezhetjük, — mindenütt egész Európában feltűnést keltettek, csupán egy helyen nem — Oroszországban. Az orosz félhivatalos sajtó ünnepelei Pasics urat, aki Szerbiában véget vett az osztrák magyar barátságának. Az orosz politikai köröknek a véleménye, hogy Pasics fogja jóvátenni azt a sok hibát, amit elődei az orosz érdekek és az orosz barátság ellen elkövettek.

Wekerle miniszterelnök igavallósan bánt Pasicssal, a mikor róla megemlékezett. Nem beszélt Pasics terveiről, eszközeiről, céljairól, pedig köztudottnak bizonyították Pasics szándékait felől. Wekerle nagyon jól tudta, hogy a szerb kormány akkor, a mikor fűt-fűt ígért egy alkalmaznivalyt sem akar beváltani ígéreteiből, de azért azt kívánta, hogy az ő politikai ígéreteivel szemben tényleges engedményeket kapjon. Vajjon ilyen körülmények között tehet-e másképp a magyar kormány, mint a hogy cselekedett? Tűrhette-e azt, hogy Pasics packázék vele; lehetett-e más felelet erre, mint a halálra?

De ha azt kérdezi valaki, hol talál Szerbia kárpótlást kereskedelmének, iparának, gazdasági érdekeinek egyaránt háros határozat következményei ellen? A felelet rá nagyon egyszerű: sehol. Mert hiába küldi Pasics-mind-nielé az ügynököket új piacok felkutatására, az az 500,000 dinár a mit erre a célra a skuptinával megszavaztatott, hamar elfogy — a szerb küldöttek szeretnek jól élni s kényelmesen utazni — s a keresett piacokat nem találják.

Pasics ettől nem fél. Amonnan Oroszország felől, biztosan fordul feléje az utokráta cár és a cári kormány kegye, ennek verőfényében sütkérezik Pasics.

Amde meddig fogja Szerbia eltérni, hogy kormányának élén álljon olyan ember, ki hazája érdekeit ottan esetekszik, a ki esztendőknél hagyományos politikájával, a melynek áldásait a szerb nép fejedelmével együtt élvezte, csak azért szakít, mert Oroszországnak a Balkán békéje nem kell. Mert Oroszországnak tudja, hogy a Balkánon Ausztria-Magyarország barátsága a béke legbiztosabb záloga s a mikor sikerült Szerbiát teljesen elvonni Ausztria-Magyarország barátságának szférájából, akkor ő öleli keblére Szerbiát.

Mindenki tudja, hogy az orosz ölelés milyen szokott lenni, különösen ha a kis Balkán-államokat öleli keblére. Pasics ur nem akarja tudni. Remélik azonban, hogy a józan és okos szerb közvélemény megtanítja, mielőtt a Szerbiát a végveszélybe döntené — Oroszország ügynöke

Egyről-másról.

(Budapesti levél).

Irtá: *Farragó János.*

— augusztus 10.

Kedvem volna azzal kezdeni, hogy: itt az éjszaka. Pedig csak huszonegy órája esik az eső, fúj a szél és táncol a tányér a borbély műhelyek előtt. De a hangulatunk már egészen őszies. Elkényeztetett emberek vagyunk és az első hűvös napon letesszük a panama kalapot, meg a fehér flanel ruhát, hogy a felöltőnkbe bujjunk, a melyből szerte árad a naftallal émeltygős szaga, de amely meleget tart és felfogja a kövér nehéz cseppeket.

Igen-igen: őszies a hangulatunk; pedig augusztus legelején vagyunk még csak és a Celsiusz higanyoszlopa megtréfálhat bennünket még alaposan. A szinkörök még virágznak, az utcai rikkanco: lövész-program-

mokat árulnak hangos kiáltással és a körülbérlő ablakok még le vannak függőnyözve; de mi már nem hiszünk a nyárban és elmélázva nézegetjük az utcákat szegélyező fák leveleit: kezdenek már sárgulni, lelepergnek már az aszfaltra és a szél viszi őket, sodorja őket, tudj' Isten hová!?

Igen-igen: mi már itt látjuk az őszet a küszöbön. Bejön-e azonnal, vagy ott ácsorog még egy-két napig, egy-két hétig — azzal nem igen törődünk; csak azt látjuk, hogy itt van.

Az idei nyárban különben sem telhetett túlságosan nagy kedve a pesti embernek. Ennyi, építkezés talán még sohasem volt júniustól szeptemberig. Minden utca fül van szakítva; homokbuckák és kőhegyek közt bukdácsolunk, amikor sétálni megyünk és be-beesünk egy-egy gödörbe, tátongó ürességbe, amikor a dolgaink után futkosunk!

A villamos vasut új vonalait építik városzerte és a nagyköruti főgyűjtő csatornát; ennek köszönhetjük ezt az idillikus állapotot.

Különben máris végét jelenti a nyárnak. A vonatok május végén zsufoltan robognak ki pályaudvarainkból; most zsufoltan érkeznek meg. A lokomotív alig bírja a nagy terhet és fáradtan szuszog, amint az üvegvető alá ér. Akkor pedig osztja magából minden kupé a sok embert. — Külösen a gyermekes családok sietnek haza. Maholnap kinyitják az iskolák kapuit és a kis öregeknek a hónapok alatti csapniok a vaskos könyveket — és sietniök kell az iskolába, ahol új bölcseséget töltenek, tömnek megint a fejükbe.

A gyerekek jönnek tehát haza legelsőeknek; meg a sportmanek, sportladyk. Künn a ligeti pályán már nyergelnek s reggelenként folyik a munka. És a bankokban, az irodákban, a kávéházakban, a vendéglőkben és mindenütt folyik már a tippelés. Akinek van néhány garasa — kikészíti immár a totalizátor számára és sok őszi kabát, sok téli bunda uszik el, még mielőtt megszülethetett volna.

És haza térnek szépen sorjában a közszi nések is. Nyári primadonnák reszkészetek. Már alkonyul!...

HIREK.

— A főkapitány jubileuma. Deák Pétert 10 esztendőszolgálati jubileuma alkalmából ma üdvözölte a nagykanizsai rendőrség személyzetével. Ez a kis ünnepség, melyet a főkapitány kívánságára a legszűkebb mederbe szorítottak, igen őszinte, bensőséges hangulatban folyt le. *Farkas Ferenc* rendőrkapitány a rendőrtisztek arcképcsoportját nyújtotta át a főkapitánynak meleg hangu beszéd kíséretében. Azt hangsúlyozta, hogy a szeretet és tisztelet láncát fűzik őket a főkapitányhoz és nem csupán a hivatalos etikettnek hódolnak, midőn előtte megjelennek. Utánna *Nagy József* útedes a legénység arcképcsoportját adta át néhány egyszerű bensőséges szó kíséretében. A főkapitány megalta köszönte meg az ünneplést, a tisztviselőket munkára, összetartásra, egymás megbecsülésére buzdította, a legénységet pedig arra, hogy önrizzel és ügyességgel állja meg helyét. A rendőrszemélyzet után számos ismerősének és jóbarátjának üdvözlését fogadta a főkapitány, ki ma a rendőrszemélyzethez a következő napi parancsot intézte:

Rendőrszolgálaton tíz éves évfordulója alkalmából a város rendőrszemélyzete irántam tanúsított szeretetének és őszinte vonzalmának olyan jelét adta, mely bennem ismét megerősítette ama meggyőződést és töltim mindig hangoztatott

alapelvet, hogy nehéz pályánkon a közjóért való sikeres működést nem a kérelmetlen vasfogvellem, hanem előjáró és alárondult köcsöt szükséges kölcsönös bizalom, egymás iránt való tisztelet és bajtársi együttérzés és szeretet képes csak, még a legválságosabb viszonyok között is, biztosítani.

Bajtársak! 10 év a polgári életben vajmi csekély idő. De a mi szolgálatunkban, mely örökös hadviselés a törvény és a jogrend ellenségeivel, jóval több egy évtizednél. Saját tapasztalatokból tudhatjátok, hogy ugy lelki miut testi erőket terhes és felelősség teljes szolgálatunk annyira igénybe veszi, hogy mindegyikünk, visszatekinve az elmúlt 10 évre, önként felsóhajt: „Bírom-e még 10 évig?”

Midőn nyilvánított vonzalmukért és nagyra-becsülésükért köszönetet mondok, nem muaszthatom el ismételn, hogy a rendőr legfőbb kötelessége komolyság és megbízhatóság mellett az előjáró iránt való tisztelet és szeretet, a bajtársi együttérzés és testületi szellemnek kiváló magaviselet által való ápolása, mely mekserzi a testület minden egyes tagjának a főnök becsülését és atyai gondoskodását, képessé teszi az egész testületet a legnehezebb feladatok teljesítésére és méltóvá teszi bennünket a város közönségének nagyra-becsült bizalmára és eljame részére.

Egyesült erővel, kölcsönös bizalommal, komoly, lankadatlan kötelességérzettel, fáradhatatlan kitartással végezzük továbbra is fontos szolgálatunkat és Isten áldása mellett a jól teljesített munka férfias önérzete lesz legszebb jutalmunk.

— **Kopácsy György halála.** A nagykanizsai főgimnázium egy fiatal tanárának korai elhunytáról kaptunk ma gyászkeretes jelentést. *Kopácsy György* halt meg e hó 10-ikén, 30 éves korában. Zalabakán. Korai sirjába a tüdővész vitte, mely ellen hiába keresett gyógyulást melegebb tájakon. *Kopácsy* halálhíre nagy részvétet keltett a városban. Társadalmi életükben élénk szerepe volt, többször szerepelt az Irodalmi kör felolvasó asztala mellett is. Haláláról a következő gyászjelentést vettük:

Özv. *Kopácsy Györgyné* szül. *Horváth Anna* ugy a maga, mint az összes rokonok nevében fájdalomtelt szívvel tudtja a felejtethetlen egyetlen fia, illetve rokonuk *Kopácsy György* főgimnáziumi tanár f. évi augusztus 10-ikén életének 30. évében hosszas szenvedés után Baksán történi gyógyás elhunytát. A földögült hült tejemel augusztus hó 11-én d. u. 4 órakor fogvak a bakasi róm. kath. temetőben örök nyugalomra tétetni. Az engesztelő szent miséáldozat f. hó 13-ikán délelőtt 9 órakor fog Baksán a Mindenhátónak bamutattni. Baksá, 1906. évi augusztus hó 10-ikén Áldás és béke felejthetetlen poraira.

— **Nagykanizsai város pénzügyi bizottsága** ma délután ülést tart mely lapunk zártakor még folyik.

— **Koszorúleányok** Régi daloszosokás, hogy a versenyre induló dalárdák zászlóit megkoszorúzzák. A hozzánk érkező dalárdákat is megkoszorúzzák és pedig mindjárt érkezésükkor, a vasuton kilenc zászlót koszorúznak, mert egy dalárda csak vasárnap-reggel érkezik, kettőnek pedig niucsen zászlója. A kilenc zászlót a következő kilenc urleány koszorúzza meg: *Sebestény Kató* a Keszthelyi Iparosok Dalkörét, *Bogenrieder Mici* a Pécsi Dalárdát, *Bodó Klári* a Szombathelyi Dalosgyesületet, *Blau Margit* a Pécsi Polgári Daloskört, *Fischer Margit* a Siklósi Polg. Dalkört, *Fleischacker Melán* a Tatatóvárosi Olvasókör Dalárdáját, *Stirling Marianne* a Szekesfehérvári D. V. Dalegyületet, *Farkas Jolán* a Komáromi Egyh. Énekkart, *Topolcsa Vilma* (Pécs) a Siklósi Olvasókör Dalárdát. Az is a daloszosokáshoz tartozik, hogy este mindegyik dalárda szereplőket ad a maga koszorúleányának.

— **Kereskedők panasza.** A nagykanizsai rőfös- és kézművári kereskedők indokolt panasszal fordultak a város tanácsához. Az a sérelmük, hogy a győlcson tótok és házoló székely cigányok tiltott konkurenciát csinálnak nekik azzal, hogy olyan cikket is árulnak, mely foglalkozásuk körén kívül esik és melyre engedélyük sincs. Remélik, hogy a tanács intézkedése folytán e helytelen állapotok megzúznak.

— **Kinevezés** Ábrányi Kornélt, a miniszterelnökségi sajtóirodának miniszteri tanácsosi címmel és jelleggel főruházott főnökét a miniszterelnök előterjesztése a király miniszteri tanácsossá nevezte ki.

— **Halálozás.** Egy gyönyörű fiatal leány halálának híre kelt ma városzerte ózinte részvétet. Kollariós Paula 17 esztendőskorában meghalt. A rózsás arcú szép leányt hülés következtében halálos kór támadta meg és életének szép tavaszán döntötte a sírba. Holnap temetik a Kinizsi-utcai gyászházból.

— **A tisztviselők országos mozgalma.** Mint a lavina, úgy nő az a mozgalom, melynek célja: egységes keretbe foglalni Magyarországon összes tisztviselőit. Sokáig az volt a közhit, hogy a társadalomnak leglassabban fellelkesíthető, konzervatív osztálya a tisztviselői kar, s ime az Országos Tisztviselő Szövetség felhívásai alig egy hónapja mentek szét az országba s máris hatalmas, imponáló s Szövetség-tagjainak száma. Meg is érdemli ezt a nagy érdeklődést a cél, és az Országos Tisztviselő Szövetség vezetősége. A rég óhajtott Tisztviselő-Takarékpénztárnak, két internátusnak és üdülőháznak felállítását még megalakulása előtt biztosítani tudta a Szövetség vezetősége, önrésze ellen vét tehát az a tisztviselő, aki nem lép be tagul, mikor összes kötelezettsége mindössze négy korona évi tagsági díj. Az eddigi eredményekről a vezetőség tegnap számolt be az ideiglenes választmányának. A választmányi ülésen mintegy 200 hivatal volt képviselve, köztük majdnem valamennyi miniszterium, közintézet, takarékpénztár és nagyobb vállalat. Dr. Dános Árpád titkár terjesztette elő jelentését, mely szerint eddig körülbelül nyolcezeren csatlakoztak a szövetséghez, ami tekintve, hogy augusztus 10-ig kértettek vissza a gyűjtőívek, igen szép eredménynek mondható. A takarékpénztár, internátus, üdülőház kérdése is oly kedvezően fogadtatott, hogy a liga megalakulása után nyomban létesíthetők lesznek ezek is. Ezután az augusztus 20-án (Szent István) napján megtartandó közgyűlés tárgysorozatát állapította meg a választmány. A legközelebbi vál. ülés folyó hó 16-án (szűrtökön) este 8 órakor lesz a Newyork kávéház külön termében, addig is készséggel ad meg minden felvilágosítást az Országos Tisztviselő Szövetség titkári hivatala (Budapest, VIII. Práter-utca 45.); mely a felhívást díjtalanul megküldi mindenkinek, aki eziránt óhaját vele közli.

— **Nyugdíjazás.** A magy. kir. kereskedelmi miniszter Schvarcz Sándor nagykanizsai magy. kir. posta és táviró altisztet, nyugállományba helyezte. Nyugdíjaztatása alkalmából neki Opris Péter a pcsi posta és táviró kerület igazgatósága a működése alatt tanúsított lelkiismeretes és hű szolgálataiért elismerését nyilvánította.

— **A dalversenyről.** A verseny előkészítő nagy munkáját már jórészt befejezték. Aki nap-nap után nem kísérelte figyelemmel a választmány és a bizottságok működését, annak sejtése sem lehet róla, hogy mily hatalmas munkát végeznek. Igen sok dolga volt a verseny rendezőségének, de még több az elszállásolóknak. Mintegy 500 dalárdista érkezik a városba, ezeknek ellátásáról gondoskodni nem

csekélység. — Szerencsére, városunk lakói az utóbbi napokban megemberelték magukat és önként is jelentkeztek olyanok, kik 1-2 vendéget szívesen látnak házukban. Közönlünk kell azonban, hogy néhány vendég részére még miundig nincsen hely. Ezért a rendezőség kéri azokat, kik részére helyet tudnának adni, szíveskedjenek a versenyirodában (városháza) jelentkezni. Ismételten felhívjuk továbbá azokat a fiatalembereket, lehetnek középiskolai tanulók is, kik az elszállásolásnál közre akarnak működni, hogy az iródban ezt jelentsék be. — A dalárdák egyenként kivételével szombát délben érkeznek. A budapesti *Lyra* dalkör erre az időre nem érkezik ide, csak vasárnap hajnalban. A koszorut ennek utólag fogják átadni.

— **Drágább lesz a csizma.** A nagykanizsai csizmadia mesterek-e hó 10-én megtartott gyűlésükön elhatározták, hogy tekintettel a bőr-árainak folytonos emelkedésére, áruikat 25 % al felemelik.

— **Kiraboló korcsmáros.** Barcsról jelenti tudósítónk: Nagy riadalmat okozott a napokban Bolhó községben az a rablási eset, amit Grűnner Márton ottani faluvégi korcsmáros ellen elkövettek. Már a záróra régen elmúlt mikor a már rég alvó korcsmárost legpuhább párnái közül fölörgették. Nem akart ugyan fölkelni, de az illetők azt állították, hogy messze utról jönnek és okvetlenül kell valamit enniök és inniök. Olyan éhesek hogy ha nem engedé be őket, felgyújtják a házát. Végre a korcsmáros kinyitotta az ajtót, de majd hanyatt vágódott, mikor két bekormozott arcú egyént látott maga előtt, akik villogó szemekkel szegeztek a mellének két forgó pisztolyt. A rablónak kellett megfogni, hogy el ne ájuljon. Mikor belükerültek, megfenyegették, hogy ne szóljon egy szót se, mert halál fia; aztán követelték a pénzt. A megrettent Grűner átadta mind, ami csak volt: összesen 37 korona 40 fillért. Persze a rablók azt keveselték, de a korcsmáros esküdözött, hogy nincs több. Mikor a rablók maguk is meggyőződtek erről, eltávoztak. De előbb kezét, lábát összekötötték a korcsmárosnak. Csak nagysokára mert kiabálni az öreg, mire a felesége bejött és majd halálra vált, mikor a férjét különös helyzetben meglátta. Nagy nehezen feloldotta a köteleket a korcsmárostól, aki csak másnap reggel mert bemenni a faluba, hogy a hatóságunk jelentést tegyen. A csendőrség megindította a nyomozást a két kormos arcú rabló után, akik a szomszédos községek valamelyikéből valók lehetnek, mert már a környéken több helyen tettek látogatást.

— **Gyujtogató hülye.** A napokban Kereztur községben éjfélután kigyuladt Czeider János istálló épülete, amelynek teteje leégett. Szerencse még, hogy idejében hozzáfoghattak az oltási és mentési munkálatokhoz és így sikerült megmenteni az istállóban levő állatokat és a tűz továbbterjedését megakadályozni. Az eset következtében a csendőrség másnap megejtette a vizsgálatot, amely eredményre is vezetett. Czeider egyik szomszédja Nyul István, aki az éjjel az istálló előtti pítvarban aludt, azt a vallomást tette, hogy nemsokkal a tűz keletkezése előtt egy sötét alakot látott gyorsan átugrani az udvara végében, a kiben azonban mégis felismerte Hantal János 22 éves Pál nevű hülye legényfiát. Alig hogy a legényt távozni látta, kigyult Czeider istállója s neki már akkor az a gyanuja tá-

madt, hogy a gyujtogató valószínűleg a hülye legény volt. A csendőrség ez alapon letartóztatta Hantal Pált, aki azonban a kihallgatás alkalmával tagadni igyekezett. Később azonban bevallotta, hogy ő követte el a gyujtogatást és pedig az atya biztatására, aki haragosa volt Czeidernek s ezért bosszút akart állani rajta. Az eljárás úgy a gyujtogató legény, mint atya ellen megindult.

— **Megfogyott az emberhus.** A Paunonia Cunard hajó, mely most 121 visszavándorlót helyezett Triesztben partra, holnap indul Fiuméből Newyorkba. Ezuttal gyengébb az üzlet, mivel mindössze csak 900 utas gyűlt egybe Fiumében, akik mennek Amerikába a többi után. Nem lenne e jó azt a 121 visszatért kivándorlót apostolként szétküldeni az országban, világoztassák fel a népet, mégis csak jobb itthon. Mert az ilyen apostolkodásnak bizonyára nagyobb látszaja lenne, mint amikor muzeumi tudósítokat küld az állam Chicagóba. Mert egyelőre az lenne a legfontosabb és legsürgősebb teendő, visszatartani azokat, akik kivándorolni készülnek. Pedig de sokan készülnek még erre a hosszú tengeri utra!

— **Agyonütötte az elevátor.** A jakabházi uradaiomban vigan folyt a cséplés. A munkások énekszóval teljesítették a gőzcseplő körül teendőiket, amikor rémes sikoltás hasította át a levegőt. A szalmát szállító elevátorról egy nehezek leesett s az alatta álló Gáspár Ferenc cséplőmunkát agyonajította. A löszolgabíró és járásorvos tegnap a helyszínére szálltak ki s az orvosrendőri vizsgálatot megejtették.

— **Levél a csodafürdőből.** Harmadik hete tartózkodom Lipikben és nemsokára hazatúrom. — Otthon bámolni fognak azon, hogy engem, ki nagy betegen, depimált lélekkel reményvesztetten jöttem ide, a jód-fürdőből egészségesen és életvidoran látunk visszatérni. Velem csodát művelt a jód és a lipiki kedélyes fürdőélet. Az én nyaralásomnak tehát volt értelme és van eredménye. Nem csodálom, hogy Lipik állandóan zsufolva van. Ide jön a sok beteg ember és már az első nap jobban érzi magát. Ám ez nem mese, nem is tulzás. A beteg első reggel elmegy a kúthoz, hogy megigya a maga jódporcióját. Ott megismerkedik, összeharatókozik a többiekkel, ettől is attól is vigasztaló szót hall és elbeszéli arról, hogyan gyógyultak itt meg nálunk is betegebb emberek. Ez a vigasztalás megnyugtatta a pacienseit, a lélek nyugalma és a remény pedig a legfőbb orvos. A paciensek veszi rendszeren a fürdőket, issza a jódvizet és a gyógyulás szemlátomást bekövetkezik.

De az élet is kellemesen hat rá, mely itt folyik. A világ minden részéből találkozunk itt emberekkel. Az exotikus világrészeket látjuk itt találkozásban a művelt nyugattal. Lipik híre mindenüvé elhatolt és jönnek mindennün, hogy áldásait élvezzék.

Az élet, mondom, itt kellemes, szórakoztató. A kitűnő fürdőigazgatóság gondoskodik róla, hogy úgy érezzük itt magunkat, akár a Tátrában; vagy más par excellence üdülő helyen. Van gyönyörű park, estélyek, tánczene és emellett türhető olcsóság. Ilyen helyen keresni a gyógyulást egyenlő az üdülés. K. J.

— **A légző szervek.** Vannak éghajlatunknál fogva mindennemű betegségeknek megáramlásoknak legjobban kitéve s így legtöbb esetben szorulnak orvosi segítségre. Szükséges ennélfogva ezen betegségek ellen hatáson gyógyszert alkalmazni, és úgy az orvosi kar, mint a szenvedő emberiség öröme-

mel fogja üdvözölni, hogy sikerült »Sirolin-Roche« nevű creosot készítményt előállítani amely a légzőszervek összes megbetegedésénél legjobbnak bizonyult s ugy a súlyosabb, mint pedig a könnyebb természetű hurutos bántalmakat aránylag a legrövidebb idő alatt megszüntette. A Sirolin-Roche csökkeneti a köpetet, emeli az étvágyat és megszünteti az erőcsökkenést, amellyel ezen szer igen kellemes ízű és nélkülöz minden méregtartalmakat. Sirolin Roche kapható minden gyógyszerárban.

— **Szilágyi és Diskant** miskolci gépgyáros cég kitaláló borsajtóira valamint legújabb „Vilám” centrifugájára bogyozó és zuzó gépeire felhívjuk t. olvasóink figyelmét. Kiemelendő különösen a cég által feltalált és készített Kosuth „Kincsem” és „Hayaja” borsajtók, nemkülönben a nagyüzemi préseléshez készített „Rákóczi” „kettős kosaru” sajtok, amelyeknél a régi világból készített prése gumiállal egyesítve van a modern technika vívmányaival. A sajtó felső része acél, alsó része faszekeret. Ennek főgáza a must sehol sem éri meg vasrészekkel, hanem csak a fával, ami a must színeit színtel, zamaltát nem befolyásolja. A törköly nem kell összevagdálni, hanem kisebb darabokban is könnyen ki lehet venni. Az 1902. évi egyi és pozsonyi II. mezőgazdasági országos kiállításán a cég borsajtóit elődíjjal aranyéremmel látták kitüntetve.

— **A Pesti Napló idei ajándéka**, az 1906. évi karácsonyi albuma kiállítása fényével felül fogja múlni a megelőző évi kiadványokat. Minden kötet külön volt az előzőnél, pedig azok az előző kötetek is egytől egyig remek díszművek voltak. A Pesti Napló idei ajándék könyve Rákóczi Album lesz. Javairók fogják megírni a nagyszabadságharc eleve krónikáját. És meg fog szólni ebben a kötetben a kor-költészet és izó muzsikája. Nagyszabású festmények, előszöveg illusztrációk, kiváló mesterek alkotásai díszítik majd a művet. S a műlapon kívül a sokszorosított művészet egész sor több színnyomással képen fog rekedni. E díszes tartalomhoz méltó lesz a keret. Bekötését a magyar iparművészet elsőrangú mesterére bizzák. Ezt az új páratlan dísz ajándékot megkapja karácsonyra a Pesti Napló Állandó előfizetőin kívül minden új előfizető is, aki mostantól kezdve egy évre megakasztás nélkül a Pesti Naplóra előre fizet, illetve aki karácsonyig legalább egy félfélt díjat befizet és egy további félfélt előfizetésre magát kötelezi. Az előfizetés fél és negyedévenként, sőt havonta is eszközölhető s kívánatra külön értesítést küld a módjaira vonatkozólag a Pesti Napló kiadóhivatala, Budapest, IV. ker. Andrassy ut 27 sz.

Köszönet.

Gabonakészlet Nagykanizsán. Nagykanizsáról e hó 8-ikán a következő látható gabonakészlet jelzi az O. M. G. E. bnta 1800 rozs 4000, árpa 110, zab 25, tengeri 3200 mm.

„**Hermes**” Magyar Általános Váltóüzlet Részvénytársaság, Budapest, heti jelentése a tőzsdéforgalomról és pénzüjáról.

Budapest, augusztus 9.

A budapesti értékpapírok az elmúlt héten is lánysá irányzatot követett s a legtöbb értékpapír az elmúlt heti árfolyamot tartotta meg.

A lányság oka egyrészt a nyári időnyben keresendő, mely időny alatt a tőzsdé rendezésről általában szokott lenni, másrészt azonban az orosz viszonyoknak Ausztriával való kiegyezés

még mindig függő kérdése kedvezőtlenül befolyásolták az irányzatot, úgy hogy most már biztosítottak látszó jó terméseredmény, valamint a gazdasági viszonyoknak minden téren való kétségtelen javulása az árfolyamokban ezidél még nem jutott kifejezésre. Hozzájárul e körülményhez, a pénzüjár feszültebb helyzete is, amennyiben a magánkamatláb kb $\frac{3}{4}$ % kal emelkedett, úgy hogy az Osztrák Magyar Bank előreláthatólag még az ősz előtt fel fogja emelni a hivatalos kamatlábat.

Az egyes értékpapírok közül a múlt héten főleg a Salgótarjáni közszékhely részvényeket keresték emelkedő árfolyamok mellett és általában az a nézet, hogy a széniparban beállott kedvező konjunktura következtében a legnagyobb magyar közszékhely részvényei további emelkedésnek néznek elébe.

Élénkebb üzlet fejlődött ki a Magyar Leszámitoló és Pénzváltóbank részvényeiben, azon birta, hogy a pénzüjár félévi mérlege kedvező eredményt fog feltüntetni.

A sorsjegypiac még mindig el van hanyagolva és csupán konvertált magyár jelzáloghitelbank sorsjegyekben fejlődött ki némi üzlet, nagyjában változatlan árfolyam mellett.

A lefolyt hét nevezetesebb árfolyam változásai a következők:

	aug. 2.	aug. 9.
4%-os magyar koronajáradék	95—	94.90
Magyar hitel részvény	808.—	810.—
Magyar jelzáloghitelbank részv.	523.—	521.50
Magyar leszámitolóbank részv.	513.—	515.—
Rimamurányi vasmű részvény	572.—	574.—
Salgótarjáni közszékhely részv.	613.—	638.—
K. 100.— n. é. convertált jelz. sorsj.	134.—	134.—

Gabonauzlet.

Nagykanizsa, augusztus 10.

A hozatalok még nagyon gyengék. Ami piacra kerül, nyomott árak mellett talál vevőre.

buzsa urasági $\frac{71}{70}$	— 14.—	14.60
» piaci $\frac{77}{70}$	— 13.60	14.—
rozs urasági $\frac{70}{70}$	— 12.—	12.40
» piaci $\frac{69}{70}$	— 11.70	11.60
árpa közönséges	— 11.—	12.—
» jobb	— 12.—	13.—
» zab	— 13.—	13.20

Táviratok és telefonjelentések.

A törvényhatósági tisztviselők összeférhetlensége.

Budapest, augusztus 11. A félhivatalos Magyar Táv. Iroda jelenti: A belügyminisztérium működéséről az újabb időben gyakran téves közlemények jelennek meg, melyek bár az autenticitás látszatával bírnak, mégis minden alapot nélkülöznek. Ilyen változatos hírek az is, mely a mai fővárosi lapokban a tisztviselők összeférhetlenségéről megjelent.

Visszaélések egy városházán.

Arad, augusztus 11. György Henrik belügyminiszteri számtanácsos ma váratlanul ideérkezett. Még a délelőtti folyamán megjelent a városházán, hol megkezdte a pénzüjárkezelési kivaltnokok rovincsolását. A belügyminiszter kiküldötte Károlyi Gyula gróf főispán felterjesztésére rendeltetett ki. A váratlan rovincsolást a városházán legutóbb előfordult két sikkasztással hozták kapcsolatba.

Gondnokság alá helyezett grófnó.

Budapest, augusztus 11. A budapesti polgári törvényszék közhírré teszi, hogy gróf Károlyi Sándor özvegyét, Korniss Klárát, gondnokság alá helyezte.

A király itthon

Gödöllő, augusztus 11. Az itteni királyi kastély felügyelőségéhez Bécsből értesítés érkezett, mely szerint a király dalmáciai és boszniai utazása után több heti tartózkodásra Magyarországra érkeznek. A király Gödöllőn fog lakni és csupán hetenként kétszer megy Budapestre, hol általános kihallgatást ad. A király itt tartózkodásának ideje hat hétre van tervezve. Ily hosszú ideig öfelsége már rég nem tartózkodott nálunk. A királyt Gödöllőn leánya, Gizella bajor királyi hercegnő is meglátogatta.

Szerencsétlenség a síneken.

Zimony, augusztus 11. Hamary Gábor földbirtokos ma reggel nejével akkor hajtattott, át a vasúti sorompónál, mikor ott a vonat elrobogott. A vonat elütötte a kocsi, minek következtében Hamary és felesége életveszélyesen megsebesültek a lovak elpusztultak.

A budapesti malomsztrájk vége.

Budapest, augusztus 11. A sztrájkoló malommunkások ma délben megjelentek Wekerle Sándor miniszterelnöknél és kijelentették, hogy hajlandók a békés kiegyezésre. Wekerle Sándor államtitkárhöz utasította őket, kinek sikerült a békét munkások és munkaadók közt helyreállítani. Ezzel a sztrájk megszűnt. A munkások hétfőn már munkába állnak.

Szerkesztés: Nagy Samu.

Laptulajdonos és kiadó:

FISCHEL FÜLÖP FIA.

Köszön

megvételre kerestetik — Ajánlatok M. R. 2733 **Rudolf Mosse München** cím alá kértnek.

402—1

A vegyi szakmában jártos képviselőt

keresünk részesedés mellett, a helyi piacra egy régi jól bevezetett lécs melletti vegyi terménygyár részére.

Ajánlatokat **W. D. 5133** címzés alatt továbbít **Rudolf Mosse** Wien I. Seilerstädt 2.

Három szobás, modern

utcai lakás
mellékhelyiségekkel november hó 1-re Nagykanizsán Eötvös-tér 8. számú házban bére adandó.

A Pesti Napló

uj karácsonyi ajándéka.

A Pesti Napló karácsonyi albumainak sorozata a magyar génius javakincseinek gyűjteményei Irodalmunk és művészetünk hatalmas alkotásait méltó, nemessen díszes formában mutatta be a Pesti Napló előfizetőinek. Valamennyi esemény-számba ment a magyar könyvpiacra. Náluk szebb, előkelőbb értékesebb díszmunkák nem igen jelennek meg. S a Pesti Napló az 6 albumait ajándékkal adja előfizetőinek. A Pesti Napló idei ajándéka az 1906 évi karácsonyi albuma meg fog felelni a Pesti Napló díszmunkái hagyományainak. Meg fog felelni nekik abban is, hogy kiállítás fényével fölül fogja múlni a megelőző évi kiadványokat. Minden kötetje különb volt az előzőnél, pedig azok az előző kötetek is egytől-egyig remek díszművek voltak. — A Pesti Napló idei ajándékkönyve Rákóczy-Album lesz. Nem tudományos, csak a történelem kutatásaiban gyökerező irodalmi és művészeti díszmunka lesz. Ismeretlen fogja a nagy kor hőseit, ünnepeiket és isgalmas hétköznapjait. Izó törekvéseit, lo-bogó indulatát, mélységes hangulatait, dicsőségét és szenvedéseit. *Jaraitók fogják megírni a nagy szabadságharc eleven krónikáját. Es meg fog szólalni ebben a kötetben a kor költészeté és izó muzsikája. A dalnokot és a tárogatóst is tanúságba idézzük. S a képművészetet is. Az egykorú és az újat, hogy képen rajzban ábrá-solja azt a szentséges hőkort.*

Nagyszabású festmények, elsőrangú illusztrációk, kiváló mesterek alkotásai díszítik majd e művet. S a műlapokon kívül a sokszorosító művészet egész sor több

AZINNYOMÁSÚ KÉPBE

fog remekelni. E díszes tartalomhoz méltó lesz a keret. Bekötés és a magyar iparművészet elsőrangú mesterére bízuk. Hadd jelöljen meg a remekmű nemes tartalmának a külső megjelenése is.

Legjobb üdítő ital

MATTONI FELE
GISSHÜBLER

legújabb típusú
SAVANYÚVIZ

A nagy egészséges
Izo likör,
szénavegyőgyógyás,
könnyen emészthető,
az egész szervezetet
infúzióval

Háztartásban nélkülözhetetlen

„GLORIA“ lakkbronz,

használható mindennemű tárgy azonnali meg-aranyozásához. — Egy doboz ára 70 fillér.
Kapható: Fischei Fülöp Fia könyv- és papir-kereskedésében Nagykanizsán.

VITA VITA

Hazai termék!

VITA

Legtisztább természetes
NATRIUMFORRÁS

Számos orvosi szakvélemény alapján kifizető gyógyhatású köszvény, húgysavas lerakódások, gyomor- és bélbetegségeknek. Különlegesség gyomorerős ellen.

Kapható minden gyógyszerárban és ásványvíz-kereskedésben.

Forrás-igazgatóság. Sóskaút, Vasm.

Keresetetik

Arany János utca 3 szám alatt 2-3 alsó-osztályú gimnázista tanuló teljes ellátásra.

KWIZDA FERENCZ JÁNOS
cs. és k. r. osztr. magyar, román kir. és bolgár fejedelmi udvari szállító

kerüle legyőztesz Kornebur gban Béca mellett

KWIZDA FLUIDJA

Kizyó védőgyógyás,
(TURISTA FLUID)
Regi bevált aromakus beőrzésű és ízletes és ismök edzésre és mag-résztelésre. Erőmennyesen használva turisták, krékpárosok és lovagók által nagyobb turk utáni erőltetésre és gyógyításra.

Árak: 1 palack K 2,—
3 palack K 1,90

Kapható minden gyógyszerárban. — Képes árjegyzék ingyen és bérmentve.

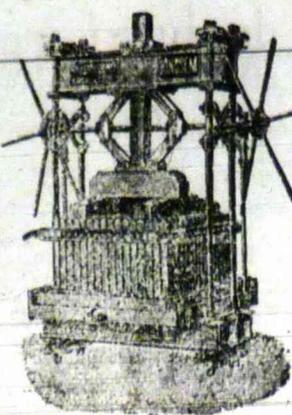
Főosztár Magyarországrészére: **TÓRÓK József** gyógyszerésztől.
Budapest, Kelety-utca 12 és Andrássy-út 66. szám.

Hirdetések felvételnek
e lap kiadóhivatalában.

1902. orsz. gazd. kiállítás, Pozsony:
1. s. díj, aranyérem;

1901. temesvári kiállítás, 1. díj, díszoklevél.

1902. 1. orsz. gazd. kiállítás, Eger: 1. díj, díszoklevél és aranyérem.

Árjegyzék ingyen!

Borsajtók

legújabb rendszerű

könnyű-szerkezetű Kossuth, Kinosem, Hegyalja Mabilis és Aczélora, a magyar bortermelő legkedveltebb borsajtók.

Legújabb rendszerű Rákóczy kettős kosaru sajtók, nagyüzemi préseléséhez

Főelőnye: A must sehol sem érintkezik vasrészekkel! Egyszerű kezelés. Óriási erő kifejtés! A törköly egy darabban és könnyen kivihető! Egy ember által könnyen kezelhető!

Szőlőzúzók és bogyzók!

„VILLÁM“ legújabb centrifugális bogyzó és zúzógépek.

SZILÁGYI és DISKANT GÉPVÁRA,
MISKOLCZON.

Tirgram-por

az egyedüli szer, mely

összes rovarokat gyorsan és alaposan pusztítja, dobozban kapható.

TIRGRAM-TINKTURA

csakis poloskák ellen üvegekben — 40, — 80, 120, 260 és 500 koronáért kapható minden jobb drogeriában, fűszer- és festék-kereskedésben, a hol Tirgram plakátok ki vannak függesztve. Ügyeljenek a „TIRGRAM“ névre. Gyár Budapest, IV., Károly-u. 1.

14755/906. szám.

Hirdetmény.

Nagykanizsa város rendezett tanácsa ezennel közhírré teszi, hogy a város tulajdonát képező vári réten termett sarju eladása tárgyában

az 1906. évi augusztus hó 16. napján d. e. 9 órakor a helyszínén, nyilvános szóbeli árverés tartatik.

Nagykanizsán, 1906. augusztus 10-én.

Vécsey
polgármester.

Keresünk

azonnali vagy legkésőbb szept. 1-ére belépéssel székesfehérvári fiókirodánk részére egy telekkönyvi kiírásokban jártas, egyébként is földmives felekkel bánni tudó megbízható fiatal embert, ki az iroda vezetésére esetleg üzletszerzésre alkalmas- fix jizetés és jutalék mellett. Ajánlatokat kérünk Koudor és Altstädter jelzalogkölcsonközvetítő cég címére Nagykanizsára küldeni.

Cook & Johnson-féle amerikai szab.

tyukszem-védő

(törvényesen védett)

jelenleg az egyedüli eszköz, mely a borszasztó tyukszemfájdalmat azonnal megszünteti és minden tövist biztosan eltávolít.

Jelenleg a világ legjobb szere.

Mindenkinek ajánlható.

1 darab 20 fillér, 6 darab 1 korona.

Nagykanizsán kapható: Práger Béla ur gyógyszer-tárában és Drogéria a vörös kereszthez.

Ugyiszintén a monarchia minden gyógyszer-táraiban és drogueriaiban.

*****
Napszáj olvassd,
hanem meg is kell kíséreln Bergmann és tsa. Dresden és Telschen a/E régen bevált, gyógyító hatású Steckenpfred liliomtej-szappanát azelőtt Bergmann-féle liliomtejszappant (jegy: 2 Bergmänner) hogy szeplőlőtől ment, fehér arcóbort, valamint gyengéd arcszint nyerjünk.
Darabja 80 fill.-ért kapható: DROGÉRIA a vörös kereszthez.
*****

A JELENKOR LEGJOBB TETŐFEDESI ANYAGA
ETERNIT
PALA

MAGYARORSZÁGI KÖZPONT:
ETERNIT MŰVEK
HATSCHÉK LAJOS
BUDAPEST, ANDRÁSSY-ÚT 33.

Vettünk nagy mennyiségű női, férfigyapju-, selyem- és bu-tor szövet-kelméket,
melyeket meglepő olcsó áron bocsájtunk a nagyközönség rendelkezésére.
KREISLER és SCHLESINGER
Nagykanizsán, Erzsébetkirályné-tér, Szeidmann ház.

Arcszőr hölgyeknél esemény és elteremtő!
Egyedül biztos alapos eltávolítás gyökereitől mindenkora a „Szőrvetítő” által. Ára korona 2.- — Kerjen megismerést (prospektust), mely ingyen, bérmentve zárt leveleiben küldetik. Rendelhető csak
SCHMIDEK I. illatszertárában,
Budapest, VI. Ó-utca 12.

Egész könyvtárak kedvező részletfizetések mellett.

JÓKAI MÓR
67 válogatott művei
50 diszes vászonkötésben 180 kor.
Diszes kivitelű, keményfából készült, modern kétsoros faliszekrény 20 kor.
összesen 200 kor.
6 kor. havi részlet mellett az egész gyűjtemény (50 kötet) és a szekrény előre szállítatik.
3 kor. havi részlet mellett 25 kötet és a szekrény előre és 25 kötet később szállítatik.
Tartalom: A varchoniták. Fortunátus Imre. Shirin. Kalóz király. A drága kövek. Marce Zare. Törökvilág Magyarországon. A büntárs. Nepean sziget. A kétszarvu ember. Az egyiptusi róza. Koronát szerelmért. A Hargita. A kalmár és családja. Petki Farkas leányai. Haromszéki leányok. A két száz. Regék. Carmus. A nagyenyedi két fűzfa. A serfőző. A nyomorék naplója. Fekete világ. Erdély aranykora. Csataképek 1848-49-ből. Bujdosó naplója. Kurbán bég. Megölt ország. A fehér róza. Humorisztikus papírszettek. Magyarhon szépségei. Szomorú napok. A jancsárok vegnappjai. Karpathy Zoltán. Egy magyar nábob. Új földesur. Szegény gazdagok. A magyar elődökből. Hétköznapok. A régi jó tábla-bírák. Délvirágok. Milyenek a nők? - Véres könyv. A magyar nép élce szép hegedűszóban. Arnyképek. A kőszívű ember fia. Milyenek a férfiak? Politikai divatok. Mire megvénülünk. Oceania. Egy eislyedti világrész története. Az elátkozott család. Felfordult világ. Elbeszélések. Dekameron. Száz novella. Egy asszonyi hajszál. Az életből elvesse. Névtelen vár. Népvilág. Szélesend alatt. Észak hónapból. Egy az isten. A débrecei lunatikus. Egy ember, a ki minden tud. Asszonyt kísér, islent kísért. A legvittebb huszár. Színművek.
Megrendelhető **Fischel Fülöp Fia** könyvkereskedésében Nagykanizsán.

A föld körül.
Irta dr. Gáspár Ferenc.
Előszóval ellátja Vámbéry Armin.
Megjelenik hat diszes kötetben.
Ezerkétszáznál több, részben színnyomatu műlappal és szöveggéppel diszitve.
A hat kötetből álló mű ára, gazdag disz kötésben 96 korona és havi 2 koronás részletfizetés mellett szállítja
Fischel Fülöp Fia
könyvkereskedés
Nagykanizsán.
Dr. Gáspár Ferenc gazdagon illusztrált nagy műve „A föld körül” megismertet bennünket a földgömb színes panorámájával, végtelen óceánjaival, havas hegyóriásaival, rengeteg folyamaival, pusztáival, őserdőivel, emberzsúfolta városaival és ezekben az emberi élet tarka változó képeivel. Vonzó és fontos jelenségeit tárja fel a föld, az emberek, a növény- és állatvilág, a szokások és erkölcsök, a gazdasági és szellemi élet, a geológia és klimatológia köréből.

A művészetek története
a legrégebb időktől napjainkig.
A vallás- és közoktatásügyi m. kir. miniszter megbízásából szerkesztli:
BEÖTHY ZSOLT.
Négy kötetben, díszkötésben, színes műmellékletekkel és illusztrációkkal.
A teljes mű ára diszes vászonkötésben 64 korona és 2 koronás havi részletfizetére szállítatik. Megjelenet az I. kötet, évenként jön egy-egy további kötet.
„A Művészetek Története”-nek munkatársai:
Beöthy Zsolt, Berzevicsy Albert, Csányi Ede, az Iparművészeti Múzeum öre. Csiszár Elemér dr., gimnáziumi tanár. Divald Kornél, műtörténeti író. Herz Miksa Bey, az arab emlékek felfedezője és feljegyzője (Kairóban). Keszler József, műkritikus. Kuzsinszky Bálint dr., egyetemi tanár, Lang Nándor dr., gimnáziumi tanár. Mahler Ede dr., egyetemi rk. tanár. Sebestyén Gyula, a közoktatási tanács titkára. Szencsényi Miklós, min. tan., művészeti felügyelő. Yvárdi Miklós dr., gimnáziumi tanár. Zsamboky Gyula, gimnáziumi tanár. Zsolt Mihály dr., ny kultuszmin államtitkár.
„A Művészetek Története” köteleinek beosztása.
A megjelent I. kötet, mely 500 lapra terjed, heted száz szöveggépi illusztrációval, 20 műmelléklettel és 9 színes táblával van ellátva, az **Okor Művészeti Társaság** tárgyalja a következő beosztással:
1. Az **Okor művészete**. Irta Sebestyén Gyula. 2. Az **Okor keleti népeinek művészete**. Irta Mahler Ede. 3. A görögök művészete. Irta Lang Nándor. 4. A római művészet Magyarországon Irta Kuzsinszky Bálint. A II. kötet a középkor művészetét, a III. és IV. kötet az újkor művészetét tárgyalja.

Fischel Fülöp Fia könyvkereskedésében Nagykanizsán.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Nagykanizsa,
Fischel Fülöp Fia könyvkereskedésében,
Városház-palota.Telefon: Kiadóhivatal: 103.
Szerkesztőség: 78.

Előfizetések és hirdetések:

Fischel Fülöp Fia könyvkereskedésébe
intézendők.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Helyben házhoz hordva:

Egy óra . . . . . 1.—
Negyedévre . . . . . 3.—
Félévre . . . . . 6.—
Egész évre . . . . . 12.—

Postal küldéssel:

Egy óra . . . . . 1.80 K
Negyedévre 4.80
Félévre . . . . . 9.—
Egész évre . . . . . 18.—

ZALÁ

POLITIKAI NAPILAP

Megjelenik naponként este 6 órakor
Ünnepnapok kivételével.Felelős szerkesztő: SZALAY SÁNDOR.
Szerkesztő: RÉVÉSZ LAJOS.

Egyes szám ára 6 fillér.

Vasárnapi tavrataink.

A szultán betegsége.

Azok a riasztó hírek, melyek a szultán betegségeiről szárnyra keltek, mai távirataink szerint tuloznak.

Konstantinápoly, augusztus 12. Diplomáciai részről történt kérdészködéésre a Yildiz kioszkban közölték, hogy a szultán hűlés következtében rosszul érezte magát, ma már azonban jobban érzi magát. — *A szultán teljesen veszélyen kívül van. A kormányzati teendőket ma is maga látta el.*

Konstantinápoly, augusztus 12. Ma a kérdészködő diplomatákat Galib szertartásmester értesítette, hogy a szultán egészsége teljesen helyre állt.

Orosz forradalom.

Helsingfors, augusztus 12. A hadbíró-ság tegnap Emeljanow és Kochanowsky hadnagyokat, továbbá öt közlegényt, kik a sveborgi lázadás részesei voltak, halálra ítélte. A halálos ítéletet ma végre is hajtották.

Odessa, augusztus 12. A városi tanács hirdetményt bocsájtott ki, mely szerint zsidót városi szolgálatba többé nem vesznek fel.

Nagy bányászerecsétlenség.

Berlin, augusztus 12. A Vossische Zeitung jelenti Kattowitzból: A sielci Renard bányában 14 munkás halálát lelta az által, hogy alattuk a kőtelhágcsó elszakadt és ők a mélybe zuhantak.

Balatonmelléki vasut.

Két évtizede vajudik már a balatonmelléki vasut kérdése. Ez idő alatt sokkal jelentéktlenebb vidékek kaptak vasutat, míg ezt az érdekeltség diszharmoniója miatt eddig dűlőre vinni nem lehetett. A balatonmelléki vasutvonal fontossága és szükséges volta bizonyításra és megokolásra nem szorul, ennél fogva az e célra megkívánt áldozat sem eshetik szűkbeü megítélés alá.

A zalai és somogyi partoknak állandó összekötése óriás lendületet adna a Balaton vidékének s ebből kiszámíthatatlan hasznuk lenne még a távolabb fekvő vidékeknek is. Nincsenek ugyan följegyzéseink arra nézve, hogy ilyen összeköttetés lett volna valaha a Balatonon, de egy körülmény nagyon valószínűvé teszi.

Mint tihanyi lakos 1889. január 11-én pontos mérést vettem föl Tihany-Szántód között a Jégen a Balatonról, a hol a víz szélessége 1068 méter, mélysége az akkori rendkívül sekély vizállásnál,

a tihanyi-félsziget partjától 218 méterig 6—10 méter, azontul a szántódi partig, vagyis 740 méter hosszúságban 50—150 centiméter volt. A jelenlegi révkikötőt, a szántódi parton Siófok felé, körülbelül 700 méter távolságra egy töltés nyulik be a Balatonba 740 méterig, vagyis a mély vizig. E töltés áttellenében, a tihanyi parton ma is látható egy kikötőszertű töltésnek a nyoma, a miből nyilvánvaló, hogy régentén itt volt a közlekedés. Már most, hogy hajóhid volt-e itt valaha, vagy csak egyszerű kikötő, azt tudni nem lehet. Bizonys azonban, hogy 1887-ben, a Balatonnak említett alacsony vizállása mellett, ezen a töltésen mentünk be kocsival a mély vizig és ott szálltunk be a kompa, a melynek tehát csak 318 méter utat kellett megtennie. Nem volt ugyan ez a töltés mindenütt szárazon, de oly csekély vízréteg borította, hogy kocsival könnyen lehetett rajta közlekedni, sőt a gyalogos utasok közül is sokan leveztették lábujjüket és így tették meg az utat a karókkal kijelölt helyen a mély vizig.

Eldre kellett ezeket bocsátanom, hogy vasuti tervem megalkotásai ne találkozzék. Somogy megyéből indulva ki, a vasutnak Szántód állomástól kellene kiágaznia, az említett töltést feltöltve, a 318 méter szélességű vizen pedig vasuti és közlekedési vasúthidat építve. Ezen kellene a vasutnak átmennie Zalába, a hol a keleti parton haladna Aszófőig, ott elágazódnék. Egyik része Balatonfüred, Paloznak, Alsóörs felé Almádiba, innen pedig Szent-Király-Szabadján át Veszprém városába menne. A másik rész Akali-Zánka-Révfülöp-Badacsony-Szigliget felé a keszthely-tapolcai vicinálishoz csatlakoznék. Ez az egész vonal körülbelül nyolcvan kilométer lenne és pedig Szántódtól Aszófőig 10 kilométer, Aszófőtől Veszprémig 30 kilométer, Aszófőtől a keszthely-tapolcai vonalig 40 kilométer.

Rendkívül sokat nyernének vasutvonal révén a Zánkától kezdődő és Keszthelyig elterülő kezdetleges fűrdők, de még többet s mondhatnám legtöbbet nyerne Almádi és Veszprém város. Legkevesebbet, sőt ugyszólván semmit sem érintené Balatonfüred érdekeit, a melynek vendégei Siófokon át gőzhajón, vagy Veszprémen át kocsin érkeznek. A Siófokon át érkezett utasok bizonyára nem fogják a szántód-füredi költségesebb és késedelmesebb vasutat használni, valamint a Veszprémen át érkezettek sem fognak nagy kerülővel és sokkal nagyobb költséggel Balatonfüredre jönni, hacsak egyszer a vidék megtekintése végett meg nem teszik.

Sokat nyerne e vasut által Somogy megye. A Zalából hozott aránylag olcsó kőanyaggal, rövid idő alatt megjavíthatná útjait. Olcsókban juthatna jó borhoz, kőböz, mészhöz. De legtöbbet nyerne a déli vasutársaság s ezért alaposan remélhető, hogy töle kitelhetőleg elősegítené e vasutvonal kiépítését.

A vasut kiépítése, műszaki tekintetéből, nehézségbe nem ütközik, de költség dolgában sem kívánna aránylag nagy áldozatot, tekintve, hogy kő mindenütt található és alagutra, vagy nagyobb

hidra, a balatonit kivéve, szükség nem volna. De ez a hid sem volna nagy, mert ennél nagyobb építetett Szolnoknál az északkeleti vasutársaság a nyolcvanas években, s nagyobbak vannak Budapesten és egyebütt a Dunán.

Igy lehetne az egész Balaton vidékét könnyen hozzáférhetővé tenni, hogy egészséges és éltető levegőt fűrdőt minél többen élvezhessék.

Weninger Mátyás.

Láncszemek.

— augusztus 13.

Az olcsó nyaralásnak vagyis a nyári pihenésnek pompás módját találta ki egy baranya-vármegyei érdemes plébános.

Neu megy sehova, hanem bölcsen otthon marad. Egészen szokott módon él; csak újságot nem olvas.

A fővárosi és vidéki napilapok egy szalagosau, ahogy megérkeznek, szépen sorban egy másra rakva pihennek az íróasztalán.

Hát plébános ur föl sem bontja újságjait? — kérdeztem tőle.

— Nem.

— Miért? ha szabad kérdezniem.

— Mert most nyaralok.

Kérdő tekintettel néztem rá.

Mosolygva mondta:

Ugy-e ez az első pillanatban érthetetlen?

Lássá kérem: a nyaralásnak ez a legegyszerűbb és legolcsóbb módja. Mert miért nyaralnak az emberek? Ugy-e bár azért, — hogy pihenjenek? Hogy idegzetüket senki és semmi ne iagassa! Minket falusi embereket pedig, különösen a politika izgat. A mi idegeinknek ez a kaviárja. Mivel pedig kánikulában a jóra való politikai élet is szűnetel, hogy az ugorka annál zavartalanabban érthessék: nagyon természetes, — hogy a politikai lapok ilyenkor üresen jelennek meg. No most már, ha én mindennap fölbontanám újságjaimat és nem találnék bennök érdekes politikai híreket: föltétlenül boszankodnám. Ha pedig találnék, de esetleg nem kedvemre valókat, — megint csak boszankodnám. Így is, úgy is vége lenne az idegerősítő nyaralásnak. Hát ezért nem bontom én föl újságjaimat. Ha tölem függene, kánikula idejére vakációt adnék az újságoknak is. Ugy értem, hogy azért erre az egy hónapra is megkapnák az előfizetési pénzt, de újság ne járna senkinek.

Mikor ezt elmondtam a *műhelyben*: az én szegény kanikula-gyötört fiam, a *helyettes*, magánkülvül lett az egyértelműség és együttérzés legmagasabb fokú melegítő.

— Ez az! — mondta fölmagasztosultan és mutató ujjával hatalmasat bökött az előtte heverő ollóra.

— Micsoda eszme! Micsoda isteni eszme! Újságvakáció! Azt a szeniális papot kändálni fogjuk a pécsi püspöki székbe.

- Ezzel semmi sincs mondva.
- Miért?
- A pécsi pümpök 34 esztendő.

»Helyettesünk« kezébe kapta az ollót és böködni kezdte vele az asztalt, mintha valami-féle iszonyuan gyilkos gondolatokat akart volna a szerkesztőség legjámorabb szereszmánának hegyével megrögzíteni. Arca elkomorult. Végre megszólalt:

— »Látok, látok. Meguyilt a jövendő közzeiben, távolban!»

— Vizio! Álomlátás! Egy kupa hamisítatlan Blauféle konyakot neki!

— Látok, látok! Látom az Ige, az Eszme megvalósulását. Nézzetek! Ott röpködnek a jövő kódében az egy kolumnás kánikulai lapok... Hallom a jövő újságíróinak kánikulai hála-zsolozsmáját...

Persze, persze: mi most csak mosolygunk ama jó plebánosnak gondolata fölött és kifigurázzuk.

Pedig hát senki és semmi egyéb nem kell annak megvalósulásához, mint egy új *Knoipp* páter, aki olyan jóbarátja legyen az újságíróknak, mint amilyen rosszakarója volt a boldogult wörishofeni plebános a suszteroknak és csizmadiáknak.

Csak egy jóraváló páter kell, aki baranyamegyei kollegája nyomán kánikulai kurának ajánlja az újságnemolvasást. És egy-két év alatt megvalósul az ugorka-szezon legszebb újságírói álma.

HIBEK.

— **Zichy Aladár gróf Nagykanizsán**
Most már bizonyos, hogy *Zichy* Aladár gróf, *Ófelsége* személye körüli miniszter a dalosverseny idején, mint a verseny diszelnöke Nagykanizsán fog tartózkodni. Ő excellenciája ezt ma a következő sürgönyben tudatta a verseny rendezőségével:

»A dalszövetség ünnepélyén örömmel veszek részt. Érkezem 18-án este 10 óra 35 perckor a budapesti vonalon. Köszönöm a szives figyelmet.

Zichy Aladár.

— **Képviselőtestületi közgyűlés.** Zalaegerszeg r. t. város képviselőtestülete tegnapelőtt rendkívüli közgyűlést tartott, amelyen jóváhagyta *Morandini Tamás* építéssel a polgári leányiskolára vonatkozólag kötött szerződést; — kijelentette, hogy a katonai kórházhoz szükséges 12 hold területet hajlandó a kincstárnak bérbeadni; — kimondta, hogy a közbiztonsági szolgálatnak csendőrséggel való ellátására vonatkozó határozatát fenntartja, tekintettel azonban a város nagyközségi területére s a szocialisztikus mozgalom folytonos terjedésére, 16 csendőr helyett 22-öt kér a kormánytól; — végül az ág. ev. lelkész részére az iparostanonciskolában való tanítási tiszteletdíjat állapított meg.

— **Kinevezés.** A kereskedelemügyi miniszter most alakította meg a vámmügyi tanácsot, melynek a soproni keresk. és iparkamara részéről 3 esztendőre *Holtai József* nagykanizsai kereskedő lesz a tagja.

— **As új képviselő tiszteletére.** A csáktornyai tekézó társaság f. hó 9-én este *Phillips Lajos* plebános, országgyűlési képviselő tiszteletére fényesen sikerült társasvacsorát

rendezett a *Hencsey-féle* vendéglő kerthelyiségében. Az estély, melyen mintegy 40-en vettek részt, a legjobb hangulatban, csak a késő reggeli órákban ért véget.

— **Betterment a magyar városokban.** Emelítettük már, hogy a polgármesterek kongresszusát, Pozsonyban még is csak meg fogják tartani. Erre az értekezletre *Köszeghy József* nagyváradi városi főmérnök igen érdekes javaslatot terjeszt elő. A betterment intézmény megvalósítását indítványozza. Ennek lényege az, hogy ha valamely utcanyitás, tér, vagy utcabővítés, önnagában, akár kapcsolatosan valamely közintézménnyel a városi pénztár terhére létesül és a köspénznek ily felhasználása következtében a szomszédos telkek, vagy házak értéke lényegesen és állandóan emelkedik: a város közönsége és telkek és házak tulajdonosaitól követelheti, hogy az adófizetők pénzén szerzett érték növekedés, illetve nyereségük egy részét a városi pénztárnak és eként a fizetőket is beleértve, a város adóterhét viselő egész lakosságnak megtérítsék. A javaslatot nyomtatásban Nagykanizsa városának is megküldték.

— **Nagykanizsa pénzügyi bizottsága** szombat délután *Ujnépi Elek* Lipót elnöklésével ülést tartott, melyen több kisebb ügyet intéztek el.

— **Német levelezőlapok a dalosversenyen.** Botrányos kis dolgot teszünk ezuttal szóvá, azzal a reménnyel, hogy azt nem eredménytelenül tesszük. A dalosversenyre vonatkozólag többféle képes levelezőlapokat hoztak már forgalomba. Ezek közt van egy fajta, mely *Zsichy Aladár* gróftól, *Lengyel Lajos* főjegyzőtől és *Horváth György* főgimnáziumi igazgatótól ábrázolja. Ez a levelezőlap botrányosan sok és feltűnő helyesírási hibájával azonnal elárulja, hogy külföldi gyártmány, de elárulja ezt a levelezőlapon levő *S. L. B.* jezés is, — mely egyik németországi cégnek a jelzése. Utána jártunk a dolognak és megtudtuk, hogy ezeket a levelezőlapokat egy budapesti cégtől rendelték és az ültetett fel bennünket azzal, hogy a megrendelés egy német cégnek továbbította. — A levelezőlap feltűnőbb sajtóhibáiból szemelvényül említjük a következőket: »*Üdvölet a danántali dalosszövetség VII. dalünnepély.*»
»*Nagyméltósága Gróf Zichy stb.*»
Ajánljuk, hogy e silányságot azonnal vonják ki a forgalomból, annál is inkább, mert e közlésünk után annak ugysem lehet kelendősege.

— **Nagy tűz Szepetneken.** Szombat este, midőn a vihar legjobban tombolt, tüzet jelzett a nagykanizsai tűzoltóság. Az ég nyugati pereme piros volt és arra engedett következtetni, hogy Kiskanizsán nagy tűz van. Csakhamar megérkezett azonban csak a hírnök a cédolata és a tűz nem pusztított. A villám belevágott egy takarmánnyal telt pajtába és azt felgyújtotta. A tűz rémes gyorsasággal terjedt és leégett tizenkét pajta és ezenkívül még több melléképület. A kárt még nem állapították meg.

— **A városháza tanácstermének új berendezése.** A városháza nagy gyűlési terme és kisebb tanácsterme új képet nyert. Ma mintegy 150 igen tetszetős, praktikus alkatú és kényelmes új fa- és nádszék érkezett a városnak, melyeket a gyűléstermekben helyeztek el.

— **A szász négy éves műkedvelő.** *Sterneck* *Zsigmond* tanár beszélte nekünk a következő érdekes apróságot: *Sterneck* tanár a napokban *Zágrá*ban időzött és meglátogatott egy ismerős családot. Ott találkozott *Zágrá* legidősebb asszonyával, egy 104 esztendő előkelő

urnővel. A matróna arcán még nyoma sincs a ráncnak, élénk piros, aminek kellemes elmentette a dus, fehér hajzat. Mikor 4 esztendő előtt századik születésnapját ünnepelte, a város tanácsa is tiszteltgette nála. A szász négy éves asszony látása és hallása még teljesen ép. — Kérte *Sterneck*et, hogy zongorázzon valamit és mikor teljesült kérése, a zenéhez taktust ütötte. Aztán még soká elbeszélgetett *Sterneck*kel, aki meggyőződhetett róla, hogy az agg nő minden érdeklí és a legújabb zeneműveket is ismeri.

— **Országos vásár volt ma Nagykanizsán.** A vásár elég élénk és látogatott volt. Nagy állatfelhajtás történt, — a vételkedv azonban csak szerény mértékben mutatkozott.

— **A lerajzolt rendőrség.** Minap eléggé romantikus színekkel ecseteltük azt a heves küzdelmet, mely a nagykanizsai rendőrök és egy ötven főből álló cigánykaraván közt a récei gátnál lefolyt. Ez a hírünk végigjárta az egész magyar sajtót és eljutott a krajcáros *Friss Ujság* kezei közé is. Jó helyre került: ott ugyancsak hőské magasztosították a vitélő rendőröket. A *Friss Ujság* megrajzoltatta a nagy jelenetet és — mint egy nekünk beküldött példányból látjuk — elég hangulatosan. Ott vannak a fránya cigányok, mind-egyiknek rémes ödöklő szerszám a kezében, a lovak élethűen görhesek, a férfiak vadgalóznak, az asszonyok meg hajukat tépik. De ott vannak ám rendőreink is, csak ember legyen, aki rájuk ismer. Különösen *Hajós és Fűrész* rendőrtiszteket vetköztették ki anyyira formájukból, hogy darutoilas alföldi pandurok lettek a r. t. belüli rendőrökből. Csodálkozva kiált fel ma a *Friss Ujság* sok ezer olvasója: »Nem hiába híres város Nagykanizsa, de iszen kuruc legények is a rendőrei.«

— **As ellenőrzési szemlék elmaradnak.** — A honvédelmi miniszter körrendeletet bocsátott valamennyi magyarországi és horvát-szlavonországi vármegyei és városi törvényhatóságokhoz az ezévi ellenőrzési szemlék és időszaki jelentkezések tárgyában, és további sürgős intézkedés végett értesíti a törvényhatóságokat, — hogy a közös hadsereg nem tényleges állományu legénységének ellenőrzési szemléi a közös hadügyminiszterrel egyetértőleg hozott határozat folytán, a honvédség nem tényleges állományu legénységének ellenőrzési szemléi, valamint a utépfelkelés időszaki jelentkezései a jelen rendelet alapján, a folyó évben nem tartandók meg. — A tiszti jelentkezések azonban az eddigi módon a folyó évben is teljesítendők.

— **As ázsiai utazó.** *Zrinyi Béla*, az ismert ázsiai utazó, a ki városunkban is tartott ázsiai utazásáról följegyzőket, a múlt év végén beállt a soproni határrendőrséghez, ahol rendőrbiztos állásra nevezték ki. Egy ideig itt ténykedett is, azonban az örökké ideges és nyugtalan természetű *Zrinyi* nem tudott egy helyben megmaradni, elkivánczolt ismét a nagy világba, ki a kietlen sivatár pusztaságokba, számtalan veszélybe. Egy napon fölkerelkedett, otthaggya állását, elment idegenbe. A soproni határrendőrség keresteti, mert 332 K. 50 f. fizetési előleggel tartozik.

— **Hagymavásár.** A muraközi horvátok hagymásszekerei az idén is megérkeztek. — Egész szekértábor fekszik a szénaterren, a felső templom mögött. Lehet ott vagy száz kocsi. Mind hagymával van tele. A portékának jó kelendősége van és a kocsi fele máris tudott tartalmán. A hagymavásár talán már ma este befejeződik.

— **Bajok egy balatoni molóval.** Balaton-földváról írják: A balatoni új moló elkészült, mely a régítől eltérőleg, parttól egyenes irányban halad, majd meghajlik a part felé, úgy hogy öblöt alkot. Az új moló előnye mellett azt a hátrányt okozza, hogy a gőzhajók csak nehezen közelíthetik meg, aminek az a következménye, hogy a gőzhajó sekélyebb vizállásnál a homokban megfeneklik. A fürdővendégek és a lakosság között mozgalom indult, hogy a földvári különleges molót, — mely csak egy-két magánvitorlásnak vál előnyére, célszerűen átalakítsák.

— **Kereszteltetés.** A zalaegerszegi ág. ev. templom tornyára tegnapelőtt reggel 8 órakor tették fel a keresztet, amely alkalomra összegyűlt a templom körül az ág. ev. hittközségnek sok tagja. Király Mátyas lelkész szép beszédet mondott a megáldotta a keresztet, amelyet azután feltettek a karsu torony tetejére.

— **A pénzügynek üsmelei.** Megirtuk már, hogy Tóth Károly, Sattler Lajos nagykanizsai pénzügynök vasvári megbízottja többrendbeli család- és sikkasztás-elkövetése után megszökött. Most egymásután jönnek napfényre Tóth bűnei, s csoportosan jelentkeznek a vidéki gazdák, kikről kisebb-nagyobb összegeket kicsealt. Kovács Károly és János csehimondossenti gazdáktól 800 koronát, Kaposi János sárfimződői földművestől 100 koronát csealt ki. Forintos Gábor ujlaki molárnak pedig hamis adás-vevései szerződést adott át s ezért 1000 koronás váltót kapott, melyet egy vasvári banknál eskomptált. Tóth állítólag Szombathelyen rejtezik, mert menyasszonyának Szombathelyről írt levelet. A Szombathelyi rendőrség erősen nyomoz a szédeigő pénzügynök után.

— **Arany a Murában.** Hónapokkal ezelőtt mi is megirtuk, hogy egy társulat van keletkezésben, mely a Murában levő aranyat a homokból kimosni és értékesíteni akarja. Mint most jelentik nekünk, ugyancsak fenti célból tartózkodik Muraszerdahelyen Meinhold Hubert főmérnök, aki próbákat végeztet. A próbák oly meglepők, hogy az arany mosás már novemberben nagyban is megkezdődik Lapány község határában. Mint értesülünk, az aranymosásnál muraközi munkásokat fogunk alkalmazni.

— **Hangulat — magyar fürdőben.** Ha oleó árakat, kényelmet, barátságos bánásmódot magyar fürdőhelyen feltalálni nem is igen lehet, a hangulat megtalálhatják a magyar fürdőhelyen is. Sőt versenyez az még a maradisággal is, a magyar fürdők túlnyomó részének alapjellemonásával. A napokban egy vidéki magyar újságíró Szabadka jobb sorsra méltó fürdőhelyén Pálcsón járt és a következőkben számol be tapasztalatairól:

A természet kegyetlensége megvilágít a különben szép kedves bájós helyet. Hangulat nincs...

De mégis. Az Anna bálon volt hangulat Szombaton este volt Anna bál és én rákövetkező nap, vasárnap reggel a fürdő vendéglő kávéházában egy pohár cognacot kértem. Nagyon sokáig vártak. De végre mégis hozták. De furcsán hozták. A pincér egy tányért tartott a kezében, a tányéron állott egy pálinkás pohárka, de ezt a pohárkát is erősen fogta a pincér, a másik kezével.

Letenni előbbem a tányért és még mindig fogja a poharat.

— Kérem, miért nem ereszt el a poharat? — kértem tőle.

— Azért kérem, mert a talpa el van törve és ha eleresztom, eldől. — felelt a pincér.

— De hát hiszen magunknak egész poharuk? Miért hoz maga nekem törött pohárban cognacot?

— Nincsen egész poharunk; ez az egy még a legegészebb. Ezt is alig találtam meg.

— Hát miért van ez kérem?

— Azért, mert az éjjel összetörték mind a kis és nagy poharakat.

— Az már más, — mondám és nyilvánvaló lett előttem, hogy dacára hinárnak, dacára csak rászágnak: hangulat mégis van.

Sajnos, hogy épen csak ilyen hangulatot találunk a magyar fürdők túlnyomó részében.

— **Meggyilkolta a vejét.** Még áprilisban történt, — amint azt mi is megirtuk, hogy Murafüred község határában meggyilkolta találták Mursinics István 32 éves földmivest, akit ismeretlen tettes forgópisztollyal lőtt agyon. A stridói csendőrség azóta erősen nyomozott ez ügyben és nyomozása sikerre is vezetett. Ugyanis alapos gyanu merült fel, hogy a gyilkosságot Mursinics apósa, Poszel Mihály és ennek neje Sajnovics Mária, továbbá Poszel Franciska, Trajnák József és Novák György murafüredi lakosok követték el oly módon, hogy a három előbbi saját lakásukon megfojtották, azután a két utóbbi subanc segélyével a mezőre vitték, hol Poszel Mihály a megbalt nyakába még egy lövést tett. Novák György a bűncselekmény elkövetését beismerte, míg a többiek tagadnak; azonban mert minden gyanu ellentük irányul, ez okból elfogva, a nagykanizsai kir. ügyészséghez kísérték őket.

— **Egy zalaegerszegi leány öngyilkossága.** Szombathelyen volt szolgálatban Tikk Teréz zalaegerszegi cselédleány. A leány sokat járt a szocialisták szakegyletébe, amiért gazdája elbocsájtotta. Ehez járult még viszonzatlan szerelme felett érzett keserősége. A leány elhatározta, hogy meghal. Gyufaoldatot ivott, mely azonban nem volt elég erős ahhoz, hogy a halált hozza, csupán a leány belső részét égette össze. Most a szombathelyi kórházban ápolják.

— **Tizenöt késszurás.** Tegnap este viharos mulatás történt egyik nagykanizsai vendéglőben. Tóth György, Kalovics György, Flumbort József, Horváth Jäger Ferenc, Godina József és Goszpon János érezték ott jól magukat, végül pedig összeverekedtek. A rendőrorvos a hat duhajl egénen összesen tizenöt késszurást talált. Legrosszabbul járt Tóth György, kinek sebei életveszélyesek.

— **Letartóztatott rablók.** A nagykanizsai rendőrség a mai vásáron letartóztatta Forgács Lajos és Forgács Vendel cigányokat, kiket az a gyanu terhel, hogy Zalaegerszegen rablást követtek el. A cigányok tagadnak.

— **Telefon Csurgón.** A kereskedelemügyi miniszter Csurgó nagyközségnek a telefon bevezetését megengedte.

— **Jégeső.** Szombaton esti 10 órakor Nagykanizsán három percen át mogyoró nagyságu jég esett.

Táviratok és telefonjelentések.

A kormány nagyszabású terveit.

Budapest, augusztus 12. Beavatott forrásból jelentik, hogy a kormány még az ősz folyamán olyan törvényjavaslatokat terjeszt a törvényhozás elé, amelynek az egész magyar közvéleményben kellemes meglepetést fognak kelteni. Az őszre elkészülő tervek, javaslatok megannyi határjelző kövei lesznek az új korszaknak. Wekerle miuiszterelnök ez okból nem is vette ki szabadságát. A belügyminiszteriumban Andrássy személyes vezetésével szakadatlanul folyik a munka azon javaslatokon, melyek a általános

szavazati jogról és a közigazgatás teljes reformokról szólnak.

Kivándorlási tervek.

London, augusztus 13. Liverpooi távirat jelenti, hogy a »Cunard Line« hajóstársaság a kivándorlás szolgálatában álló hajóit eladta a magyar kormánynak, mely őt gőzös vételére fejében fél milliónál többet ajánlott a társaságnak. Ezen hírrel kapcsolatban félhivatalosan jelentik, hogy tény, hogy a tárgyalások megindultak egy tengeri hajóstársaság létesítése tárgyában, amely hivatva lett volna hogy a kivándorlást Fiumén át létesítse. Ez a társaság vette volna meg a szóbanforgó hajókat. A tárgyalások folyamán azonban akadályok merültek fel és így azokat őszre halasztották.

Földrengés.

Szentmártonkúta, aug. 13. Ma éjjel 15 másodpercig tartó erős földrengés volt. A szobabutorok megremegtek, sok butor és egyéb tárgy eldőlt. Beszakadt több kémény, sőt a katolikus templom fala is sok helyen megrepedt. A lakosság ijedten menekült ki az utcára. — A lókések negyedóra múlva ismétlődtek. Ezen a vidéken legutóbb 1867-ben volt földrengés, amely nagy rombolást vitt véghez.

Pusztító zivatar.

Nagybittsa, aug. 13. Ma éjjel óriási vihar dühöngött. A diónagyságu jég az összes termést tönkrevverte. A villám több helyen beütött és három ember esett áldozatul.

A legifjabb főhercegnő keresztelése.

Ischl, augusztus 12. A legifjabb főhercegnőt, Ferenc Salvator főherceg és Mária Valéria főhercegnő újszülött gyermekét a király jelenlétében ma délelőtt keresztelték meg az uralkodó villájában. A legifjabb főhercegnő a kereszttségben Matild Maria Antonia Ignatia nevet nyert. Keresztanyja néhai Erzsébet királyné nővére, Bourbon Matild hercegnő, Trani grófné volt, kit Gizella bajor hercegnő helyettesített.

Öngyilkosság.

Trencsén, aug. 13. Lehoczky József segéd telekkönyvvezető anyagi zavarok miatt ma agyonlőtte magát.

Budapest, augusztus 13. A rendőrség megállapította, hogy a Lágymányoson a minap öngyilkossá lett ál Szapáry Ferenc gróf Benedek Ferenc rovott multu sikkasztóval azonos.

Halálozás.

Esztergom, augusztus 13. Sulyánszky Antal címzetes püspök, — nagyprépost ma reggel meghalt.

Segédnyelvi osztó: Nagy Samu.

Laptulajdonos és kiadó:

FISCHEL FÜLÖP FIA.

Fiatal jó modoru rőfös

divatáru segéd

úgyes eladó szeptember 1-ére belépésre kerestetik. Cim a kiadóhivatalban.

Jóforgalmu koresma, mészárszók és szatóciszület esetleg pálinkafőzdével eladó vagy bérbendő. — Bővebbet a tulajdonos

Grünfeld Mórnál

406—5 Pölöskefőn posta Gelse.

Vettünk nagy mennyiségű

női, férfigyapju-, selyem- és bu-tor szövet-kelméket,

melyeket megiepe oiaod áron bocsájtunk a nagyközönség rendelkezésére.

KREISLER és SCHLESINGER
Nagykanizsán, Erzsébetkirályné-tér,
Szeidmann ház.

Mástartásban nélkülözhetlen

„GLORIA“ lakkbronz,

használható mindennemű tárgy aszonnali meg-aranyozásához. — Egy dobor ára 70 fillér. Kapható: Fischel Fülöp Fia könyv- és papir-kereskedésében Nagykanizsán.

Necsak olvasni

hanem meg is kell kísérni
Bergmann és tsa. Dres-
den és Telschen a/E
régén bevált, gyógyító ha-
tású
Steckenpferd liliomtej-
szappant
azelőtt Bergmann-féle li-
liomtejszappant (Jegy: 2
Bergmanner) hogy szeplők-
től ment, fehér arcbőrt, va-
lamint gyengéd arczszínt
nyerjünk.
Darabja 80 fill-ért kapható:
DROGÉRIA
a vörös keresztes.

Hirdetések felvételnek

e lap kiadóhivatalában.

MEGHÍVÓ.

A gelse és vidékbeli fogyasztási szövetkezet 1906. évi augusztus hó 26. án d. u. 3 órakor az iskolai helyiségben

rendkívüli közgyűlést

tart, melyre a tagok az alapszabályok értelmében tisztelettel meghívotnak.

Napirend:

1. A múlt évi üzleteredményről szóló jelentések tárgyalása.
  2. A zárszámadások megvizsgálása és a felmentések megadása.
  3. Két igazgatósági tag választása.
  4. Az áruhitelzők összegének emelkedési okának tárgyalása.
  5. A közgyűlési meghívó hirdetésének állandó lap egy-szerszemenkora való kijelentése.
  6. Netáni indítványok.
- Kelt Gelsén, 1906. évi augusztus hó 11-én.

Az Igazgatóság

Egyik évszakban sem hajlanak a csecsemők olyan könnyen a bélbajokra, mint nyáron, mivel a nagyobb melegben könnyebben romlanak az élelmiszerek. Kufeka gyermekliasztja mindenféle bélbajban jó bevált, mivel könnyebben emészthetővé teszi a tejet s csökkenti a bélbeli erjedést. Kufeka liszt ásványi anyagai és fehérjei igen bec-es tápláló anyagok. A Kufeka-féle gyermekliaszt adása után csakhamar megszűnik a hányás, a hasmenés mulik, orvosság nélkül is.

Egész könyvtárak kedvező részletfizetések mellett.

JÓKAI MÓR

67 válogatott művei

50 díszes vászonkötésben 180 kor.

Díszes kivitelű, keményfőből készült, modern kétsoros faliszekrény

20 kor.

Összesen 200 kor.

6 kor. havi részlet mellett az egész gyűjtemény (50 kötet) és a szekrény előre szállítatik.

3 kor. havi részlet mellett 25 kötet és a szekrény előre és 25 kötet később szállítatik.

Tartalom: A varchomíták. Fortunátus Imre. Sírnia. Kalós király. A drága kövek. Marce Záró. Törtévkék Magyarországon. A búntárs. Nepean sziget. A kétesarvu ember. Az egyiptusi róza. Koronát szereltemért. A Harpília. A kalmár és családja. Petki Farkas leányai. Háromszéki leányok. A két száz. Regék. Carmus. A nagyenyedi két fürdő. A serfőz. A tavosfőrek naplója. Fekete Világ Erdély aranykora. Csataköpek 1848—49-ből. Bujdosó naplója. Kurban bég. Megölt ország. A fehér róza. Humorisztikus papírszettek. Magyarhon szépségei. Szomorú napok. A jancsárok vőgenyja. Kárpáthy Zoltán. Egy magyar nábob. Új földesur. Szegény gazdagok. A magyar előzőkiből. Hétköznapiok. A régi jó tábla-bírók. Délvirágok. Milyenek a nők? Véres könyv. A magyar nép élce szép hegedűstóban. Arnyképek. A kőszív ember fia. Milyenek a férfiak? Politikai divatok. Mire megvénitünk Oceania. Egy elsüllyedt világrég, története. Az elátkozott család. Felfordult világ. Elbeszélések. Dekameron. Szék novella. Egy szegényi hajszál. Az életből élve. Névtelen vár. Népvilág. Szélesened alatt. Észak homéből. Egy az leten. A debreczeni lunatikus. Egy ember, a ki min-dent tud. Asszonyi kísér. Ismét kísért. A legvirtebb kuzsár. Szamócvék.

Megrendeléstől Fischel Fülöp Fia könyv-kereskedésében Nagykanizsán.

A föld körül.

Irta dr. Gáspár Ferenc.

Előszóval ellátja Vámbéry Armin.

Megjelenik hat díszes kötetben.

Ezerkétszáznál több, részben színnyomatu műlappal és szöveggel diszitvc.

A hat kötetből álló mű ára, gazdag dísz-kötésben 96 korona és havi 2 koronás részletfizetés mellett szállítja

Fischel Fülöp Fia

könyvkereskedés

Nagykanizsán.

Dr. Gáspár Ferenc gazdagon illusztrált nagy műve „A föld körül“ megismertet bennün-
ket a földgömb színes panorámájával, vég-
telen óceánjaival, havas hegyóriásaival,
rengeteg folyamaival, pusztáival, őserdőivel,
emberzsúfolta városaival és ezekben az
emberi élet tarka változó képeivel. Vonzó
és fontos jelenségeit tárja fel a föld, az
emberék, a növény- és állatvilág, a szo-
kások és erkölcsök, a gazdasági és szellemi
élet, a geológia és klimatológia köréből.

A művészetek története

a legrégebb időktől napjainkig.

A vallás- és közoktatásügyi m. kir. miniszter meg-bizásából szerkeszté:

BEÖTHY ZSOLT.

Négy kötetben, díszkötésben, színes műmellékletekkel és illusztrációkkal.

A teljes mű ára díszes vászonkötésben 64 korona és 2 koronás havi részletfizetésre szállítatik. Megjelent az I. kötet, évenkint jön egy-egy további kötet.

„A Művészetek Története“-nek munkatársai:

Beöthy Zsolt, Berzeviczy Albert, Csányi Károly, az Iparművészeti Múzeum öre. Csizsádr Elemér dr., gim-náziumi tanár. Dieald Kornél, műtörténeti író. Herz Miksa Bey, az arab műemlékek főépítéste és felü-gyelője (Kairóban). Készler József, műkritikus. Ku-zsinszky Bálint dr., egyetemi tanár. Lány Nándor dr., gimnáziumi tanár. Mahler Ede dr., egyetemi rk. tanár. Sebestyén Gyula, a közoktatási tanács titkára. Szencsényi Miklós, min. tan., művészeti felügyelő. Várad Miklós dr., gimnáziumi tanár. Zsdombky Gyula, gimnáziumi tanár. Zsilinszki Mihály dr., ny kultuszmin államtitkár.

**„A Művészetek Története“-
kötetekinek beosztása.**

A megjelent I. kötet, mely 500 lapra terjed, heted-félszáz szövegtől illusztrációval, 20 műmelléklettel és 9 színes táblával van ellátva, az *Okor Művészeti* tárgyalja a következő beosztással:

1. Az *Okor művészete*. Irta Sebestyén Gyula.
  2. Az *Okor keleti népeinek művészete*. Irta Mahler Ede.
  3. A görögök művészete. Irta Lang Nándor.
  4. A rómaiak művészete. Irta Zsamboki Gyula.
  5. A római művészet Magyarországon. Irta Kuzsinszky Bálint.
- A II. kötet a középkor művészetét, a III. és IV. kötet az újkor művészetét tárgyalja.

Fischel Fülöp Fia könyvkereskedésében Nagykanizsán.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Nagykanizsa,
Fischel Fülöp Fia könyvkereskedésében,
Városház-palota.

Telefon: Kiadóhivatal: 103.
Szerkesztőség: 78.

Előfizetések és hirdetések:
Fischel Fülöp Fia könyvkereskedésébe
intérendők.

ZALA

POLITIKAI NAPILAP

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Helyben háshoz fordítva:

Egy hónap . . . . . 1.— K.
Negyedévre . . . . . 3.— „
Félévre . . . . . 6.— „
Égész évre . . . . . 12.— „

Postai küldéssel:

Egy hónap . . . . . 1.60 K.
Negyedévre . . . . . 4.80 „
Félévre . . . . . 9.— „
Égész évre . . . . . 18.— „

Megjelenik naponként este 6 órakor
Ünnepnapok kivételével.

Feljelős szerkesztő: SZALAY SÁNDOR.
Szerkesztő: RÉVÉSZ LAJOS.

Egyes szám ára 6 fillér.

Muszká-éhség.

Nagykanizsa, 1906. augusztus 14.

Nem kellett valami nagy prófétai tehetőség annak megjövendeléséhez, hogy Oroszországban majd hamarosan kevés lesz a zsidó.

Mikor a nép elégedetlenkedni, forrongani kezdett, a hivatalos hatalom ezuttal is sietett a régi és sokszor bevált mód szerint a védtelen zsidóságra uszítani az elégedetlenkedőket.

De hát kevés volt a zsidó. Hamarabb elfogyott, elpusztult a konc, mint a lázadók éhsége.

A bestiális politikával dolgozó hivatalos hatalom most bizonyára szívesen importált volna bármily nagy mennyiségben abból a fajból, melynek kiirtási gondolatán előzőleg valósággal kéjelgett.

Csak hogy nem bolondult meg Izrael, hogy ott maradjon és fedezője, védője legyen azoknak, akik vadállati gyönyörűséggel nézték az ártatlanok véreinek omlását.

A dühöngők cirkuszában halomszámra heverték az áldozatok. Aki menekülhetett, futott, menekült uttalan utakon oda, ahol még emberek laknak.

A martalék elfogyott; de a vért izleltek ezerei még mindig üvöltöznek a ki nem elégitett éhségtől.

Az üvöltés immár determinált hangok, megérthető szavak keretébe helyeződik.

Van logika a dühöngő éhes muzsikok fejében is. Csak meg kell nekik mutatni az irányt.

Eddig a zsidóság volt a »direktó.«

A zsidóság azonban elfogyott.

A muzsik-fejek logikája dolgozik annyira, hogy a még ott szorongó szegény zsidóság a félfogakra se lesz elég az éhségtől dühöngőknek. Már csak azért sem, mert az élelem-éhség mellett most már még egy veszedelmes éhség lépett fel közöttük.

A föld-éhség.

Kegyetlen betegség ez!

Hogy milyen természetű, azt mi magyarok tudhatjuk legjobban; mert a mi népünket is kinozza ez a legyőzhetetlen betegség.

Egy cseppet sem irigyelhetjük az orosz hatalom helyzetét. Nem kis dolog ilyen

kettős éhségeit lecsillapítani. Különösen mikor már elfogyott vagy elenyészően kevés a zsidó.

A muzsik-fejek logikája pedig következetes.

Ha már a zsidó kevés, folytatja munkáját az urakon.

Az még van elég Oroszországban is.

Csak hogy persze az orosz hivatalos hatalom fejébe is szállott már annyi a legmodernebb liberalizmusból, hogy a muszka földesurak bőre mégis csak többet ér, mint a zsidóké.

Ezt a nemesebb fajta bőrt tehát már illik valami módon megmenteni.

Most már az összes orosz pártok kezdik belátni, hogy a nép éhségét valamiképpen úgy kell kielégíteni, hogy bele ne harapjon az urak bőrkéjébe. Most már valamennyien nyilatkoznak, hogy a parasztságot meg kell nyugtatni helyes agrár-reformmal.

Sőt a kormány már annyira előrehaladt a földesurak bőrének megmentését célzó munkálataiban, hogy — amiut hírlik — néhány nap múlva cári ukáz fog megjelenni, melynek tartalma szerint a cári család az ő birtokainak egy részét átadja az agrárbanknak, hogy ez olcsó áron ossza szét a parasztok között.

Tehát már jönnek, hullanak az első morzsák.

Jön, hullik majd bizonyára több is; mert azok a muszka földesurak nem lesznek olyan eszeveszettek, mint a szegény zsidók voltak. Azok majd jobban fogják érteni a módját, hogy miként kell a nép éhségét kielégíteni. Az igaz, hogy azoknak majd a hatalom is másként jár kezökre. Reájok majd nem uszítja a népet a kozák-had, mint a koncul odavetett ártatlan zsidókra.

Szóval: Oroszországban megkezdődik — úgy látszik — a nagybirtokosok bőrt biztosító olcsó földosztás.

Vajjon lez-e majd elég föld a nép éhségének kielégítésére?

Nem fogy-e el majd előbb a föld is, — miként a zsidóság; mielőtt az éhes milliók jóllaknának?!

Tanárjelöltből fodrászsegéd.

Katedra helyett borotva.

Hogyan lehet boldogulni?

Nagykanizsa, 1906. augusztus 14.

A társadalom hivatott és kevésbé hivatott ifjósújai megdöbbenve nézik ezt a szellemi proletáriátust, melyet iskolánk az utolsó évtized alatt neveltek. Az iskola produktivitása valósággal abban merül ki, hogy egész generációkat nevel az éhenhalásnak. Csak meg kell figyelni azokat az életpályákat, melyekhez az iskola jelöli meg az utat: mennyi gond, vesződség, tülekedés és nélkülözés jelzi e pályák mértéfköveit. Ott vannak a túlszűrt orvosi, ügyvédi és hivatalnokai pályák. A tanári és tanítói pályákról nem is beszélve, a melyekről köztudomású, hogy egyetlen megüresedett katedrára százsámra akad pályázó.

Ezek az élethivatásokon kívül a megélhetési utának, pályáknak egész csatornahálózata van, a melyeken a boldogulás révén evezhet az ember. Csak annyi praktikus érzéket kell a pályaválasztás előtt álló ifjakba belenevelni, hogy meglássák, mennyi nélkülözhető diplomás ember, a pályázati reménységek malasztján élő »uri proletár« tapossa egymás tyukszemét akkor, a mikor annyi tisztas pálya van, a mely biztosítja a boldogulást, a biztos megélhetést. Ezt kell szem előtt tartani, amikor az a kérdés merül fel, hogy milyen pályát válasszon az életközdelembe induló ifju nemzedék.

Erre a kérdésre most frappánsul adta meg a feleletet egy aradi fiatal ember. Gruber Istvánnak, a legismertebb és legtekintélyesebb aradi fodrászmesternek a fiáról van szó. A mikor az ifju gimnáziumi tanulmányait végezte, előrelátó atya ugyanakkor beíratta tanoncnak az ipartestületbe és kitanította a fodrászmesterségre.

A gimnázium mellett a fiatal Gruber eljárt az ipariskolába és annak rendje s módja szerint felszabadult, mint fodrász-segéd, majd letette az érettségi vizsgálatot és azután a tanári pályára lépett. Az egyetemen minden vizsgát sikerrel tett le s most már csak a képesítő vizsgája hiányzik, amit tudvalevőleg mint működő helyettes tanár szokás megszerzeni. A tanárjelölt várta is kineveztetését valamelyik helyettes tanári állásra, de a siker minden reménye nélkül.

A több havi reménytelen várakozás után belátta, hogy — protekciója nem lévén — egyhamar nem tud érvényesülni, mivel előtte százan és százan tülekednek kenyérért, olyanok, akik több reménységgel indultak a küzdelembe. Gondolt tehát egy nagyot — és mondhatni igen helyes — a fiatal ember hazament a szüleihez és atyjával, a fodrászmesterrel bejelentette magát az ipartestületnél.

mint fodrászegéd és folytatni fogja apja mesterségét.

Kitűnő lecke ez a szülőknek. Azoknak, akiknek derogál, ha fiaikat iparosoknak, vagy kereskedőknek kell nevelniök. Azoknak, akiket elkápráztat az üres cím, a foglalkozások uri máza s akiknek nem jut eszükbe, hogy mikor azok elnyerésére buzdítják fiaikat, akkor legtöbb esetben eljegyzik őket a nyomoruságuk.

HIREK.

Sakkdal.

Egy érzékeny históriáról
Hadd írjak néhány zord rimet,
Mely minden sakkbarátnak lelkét
Fájó hurként érinti meg.
Romantikus tragédiának
Kérek pár sorba itt helyet,
Ki ezt olvassa s könnye nem hull,
Az jégcsapot hord szív helyett!

Volt egyszer egy kis sakk- királynő
Ruhája fehér, mint a hó,
Járása gyors, nézése büszke,
S a szíve könnyen lángoló.
Férje nagyon öreg király volt
Mellette nem gyönyör az élet,
Papucsormány alatt nyögött
S csak egyet-egyet, hogyha lépett.

És volt egy fekete huszár
Szerették őt az asszonynepek.
Mert lova volt, bajusza volt,
S mert egyenesen sohas lépett.
A királynő is látta egyszer
Sötét lován hogyan rohan,
Síve foszorként lángra gyuladt,
S megszereté halálisan.

Az életet huszárja nélkül,
Kibirhatatlannak találta
S feláldozván érte magát,
Együtt rohantak a halálba.
Ennek nagy gyorsan hire ment,
Pletykáltak is sokat a népek
Hogy lám, a büszke, szép királynő
Mily inkorrektül félre lépett.

Egy futár vitte a királynak
A hirt mely szörnyűmód leszujt
S ő boldogságát elsiratni
Bástyái mögé félre bujt.
De később mégis nője nélkül
Oly üresnek látta a tért,
A konzekvenciát levonva
Ő is egy szebb világba tért.

Ifj. Rózangyal.

— A holnapi ünnep miatt a
**ZALA legközelebb csütörtök este
jelenik meg.**

— **Halálozás.** Sával Kálmán, a nagyváradi kir. tábla elnöke, 62 éves korában Velencében meghalt. A boldogult pécsi kir. főügyési minőségében gyakrabban megfordult Nagykanizsán is, ahol éppen olyan rokonszeny környékezte, mint jelenlegi állomáshelyén Nagyváradon. Váratlan halála itteni ismerősei körében osztatlan részvételt keltett. A halottat Nagyváradra szállítják és ott helyezik örök nyugalomra.

— **Tiszteletbeli kanonok.** A király *Király* Elek felsőháthóti esperes-plébános, egyházkerületi tanfelügyelőt a veszprémi székeskáptalan tiszteletbeli kanonokjává nevezte ki.

— **Kinevezés.** A vallás- és közoktatásügyi miniszter *Nagy Margit* okl. tanítónőt a keszthelyi áll. polg. leányiskolához segédtanítónővé nevezte ki.

— **A piaristák új generálisa.** A piaristák legutóbb megtartott egyetemes gyűlésükön — *Sanchez Kal. József* spanyol piaristát választották meg generálisnak. A választásban elejtették *Brattina Adolfot*, ki a piaristák reformja ügyében nálunk is járt s vagy négy piarista házat meglátogatott. A tudományos spanyol tartomány régi harcot folytat az olaszokkal, kik Magyarország 25 házat akarták megnyerni e küzdelemben, de, mint az eredmény mutatja, számításukban csalódtak. A magyarok a spanyolokkal szavaztak, mert a rend alapítója spanyol volt s mert egyéb okoknál fogva is a magyar piaristák inkább a spanyol tartománnyal szimpatizálnak... Többen a magyar piaristák közül, így *Csaplár, Erdélyi* a spanyol folyóiratokba, például a „*Rivista Cizantiana*”-ba dolgoznak, sőt *Kőrösi Albint* a madridi és barcellónai akadémiák tagjuknak megválasztották spanyol költők magyarrá való fordításáért.

— **Személyi hir.** *Lengyel Lajos v. főjegyző* nyári szabadságáról visszatérve, hivatalát elfoglalta.

— **A kereskedelmi és iparkamarák hatáskörének kiterjesztése.** *Kossuth Ferenc* a belügyminiszterrel egyetértőleg fontos rendeletet bocsátott ki. Hogy kiszélesítse a kereskedelmi és iparkamarák hatáskörét és eredményesebbé tegye működésüket, a miniszter utasítja a törvényhatóságokat, hogy minden a kereskedelem és ipar körébe eső kérdésnél előzőleg kérjék ki az illetékes kereskedelmi és iparkamara véleményét. Együttal intézkedett a miniszter, hogy az iparfelügyelők minden kérdésnél figyelembe vegyék a kamarák véleményét. — Az ipar és kereskedelmi testületek részéről a miniszterhez küldendő beadványok, kívánságok és panaszok ezentúl a kamarák útján terjesztendők föl, mely azokat átküldés előtt véleményezni tartozik.

— **A huszárgaság egyre terjed a vidéken is.** Az *O. M. G. E. gabonaárjegyző* iródájának tudósítói szerint a vidéki piacokon az I—II. oszt. hus ára kilogrammonként fillérekben:

	marhahus		borjúhús		sertéshus		birkahus	
	I.	II.	I.	II.	I.	II.	I.	II.
Arad	144	136	200	160	160	170	120	120
Baja	136	128	140	132	132	124	88	88
Békéscsaba	132	120	180	160	128	—	112	112
Győr	144	136	180	148	160	140	104	104
Kassa	160	152	160	150	160	150	120	120
Léva	128	120	160	148	148	140	—	—
Lődön	136	128	160	144	144	136	112	112
Miskolc	152	144	160	152	152	144	—	—
Nbecskerek	128	120	160	144	160	144	112	112
Nkanizsa	160	128	180	150	144	130	100	100
N.-St.-Miklós	128	120	160	140	152	144	—	—
Nagyszében	150	120	170	130	130	112	110	110
Nagyvárad	144	128	200	180	144	136	96	96
Pancsova	128	120	140	130	140	128	100	100
Pápa	130	100	180	160	144	136	—	—
S.A.-Ujhely	136	128	152	144	144	104	—	—
Sopron	170	130	200	150	160	120	—	—
Szatmár	144	136	160	152	136	132	—	—
Szolnok	120	112	180	140	160	140	120	120
Ujarad	136	120	160	140	136	120	112	112
Ujvidék	130	120	160	140	120	110	100	100
Verscez	136	—	180	—	140	—	100	100
Zalaegerszeg	136	128	156	148	136	128	—	—

— **Nem engedélyezett népgyűlés.** Közöltük, hogy a nagykanizsai szociáldemokraták e hó 26-ikára népgyűlést terveztek. Ezt a népgyűlést a főkapitány nem engedélyezte. A főkapitányi határozatot a népgyűlés tervezői az alispánhoz megfellebbezik.

— **Anna-bál Balatonfüreden.** Az országos hírű balatonfüredi Anna-bált az idén is szokott fényvel tartották meg a Balatonfüreden üdülő fűrdővendégek, kikhez Zala- és Veszprémmegye számos notabilitása csatlakozott. Az elite-bál, melyet a tulipán jegyében rendeztek, a lehető legkedélyesebb hangulatban késő reggelig tartotta össze a diszes társaságot melynek lelke gróf *Batthyány Pál*, Zalavármegye népszerű főispánja volt.

— **A megkerült kabaret.** — A budapesti Magyar Színház tagjaiból alakult kabaret-társaság, melynek mult héten kellett volna nálunk vendégszerelpnie, holnap, szerdán tartja meg egyetlen előadását. — A társaság, mely legutóbb *Gleichenbergben* szerzett két mulatságos estét az ott fűrdőző magyaroknak, — már meg is érkezett hozzánk. — A társaság vezetője a budapestiek becézett miniatűr-primadonnája, a kis 7 éves *Laros Vilmácska*. Kivülről *Bánki Teresi* a Magyar Színház táncos soubretteje, *Lukatos Lenke* a Király Színház tagja, *Mányai Aranka* a Kövessy-féle társulat tagja, *Kömley Gyula* a pozsonyi színház buffója és *Donáth Lajos* a Magyar Színház karnagya képezik a társaságot.

— **Az Irodalmi kör jubileuma.** A nagykanizsai Irodalmi és Művészeti Köri meghívón tudatja ma, hogy e hó 19-én, vasárnap délelőtt 10 órakor a városháza dísztermében fennállásának tíz éves emlékére jubiláris diszkozyűlést tart. A diszkozyűlés tárgysorozata:

1. Elnöki megnyitó. Tartja *Horváth György* elnök.
2. Ünnepi emlékezés, tartja *dr. Neumann Ede*, alelnök.
3. A megjelent testvéregyesületek képviselőinek felszólalása
4. Záróbeszéd. Tartja *Horváth György* elnök.

— **Az esőcsinálók.** Érdekes esetet ír tudósítónk *M.-Almásról*, amely nagymértékben világítja meg az ott lakó sokakoc babonásságát. *M.-Almás* és vidékén a mult héten nem volt eső. A tartós szárazság nagymértékben veszélyeztette a jó termést és azért több polgár egy javasasszonyhoz fordult, aki szép összeg lefizetése után tudtukra adta, hogy hogyan idézhetnek elő esőt. Az esőcsináló recept a következő: sirdombról egy keresztet, 3 sarlóvágányi fűvet kell több ifjú ártatlan leánynak egy mély kutba dobni, 3 Miatyánk elmondása mellett éjjel, 12 órakor. A sokác lányok, körülbelül 12-en hajtották végre a vénasszony tanácsát. Éjjel kimentek a temetőbe, ellopták egy sirdombról a keresztet, melyet 3 sarlóvágányi fűvel együtt bedobtak a község kutjába, miközben hangosan a Miatyánkot mondták. A lányok azonban rajta vesztek az esőcsináláson. A hangos imádkozás figyelmessé tett egy arra járó rendőrt, aki aztán kérdőre vonta a lányokat, hogy mit keresnek éjjélkor a kútnál. A leányok rémületükben elmondták, hogy esőt akarnak csinálni. Elmondták azt is, hogy miképen. A rendőr erre azt a leányt, aki a keresztet a sárról ellopta és a kutba dobta, arra kényszerítette hogy a vödörbe ülve leereszkedjék a kutba és a keresztet felhozza. A rendőr aztán az összes lányokat feljelentette lopás és kegyelet sértés címén a hatóságnál. Érdekes, hogy a lányok közül egyik sem árulta el a javasasszonyt

aki az esőcsináló tanácsot ad. Azt mondják, hogy azért nem mondják meg a nevét, mert akkor megrontaná őket.

— **A gyermekhalandóság Magyarországon** sajnos ijesztően nagy. E tekintetben európai államai között a 3-dik helyen állunk és csak Oroszország és Románia állnak előttünk. Oka ennek, hogy a gyermekek táplálása még mindig a legésszerűtlenebben történik. Sok anya azt hiszi, a mit a gyermek eszik, azt már eheti is. A tehéntejet természetesen állapotában, hamisítástól teljesen eltekintve, a kis gyomor nem bírja megemészteni, túlnagy mennyiség tartalma miatt, ez a gyomorban csomókat képez és hasmenést és hányást okoz, melyek előjelei azon betegségeknek, melyek a fiatal élet kora halálát okozzák. Ezt elkerülendő, ajánlatos a régbévált és kipróbált Nestlé-liszt mely a legjobb alpesi tejből készült és melynek tulajdonsága ki van egyenlítőre állítva a kenyérhéhoz. Legjobb pótolja az anyatejet szoptatott gyermekeknél, okvetlenül mint első tápszert adandó elválasztáskor és elválasztás után. Elhárítja és megszünteti a hasmenést. Gyógyszertárakban és drogériákban kapható. K. 1.80.

Borzalmas tűzhalál.

Gyorsforraló áldozata.

— Saját tudósítónktól. —

Tudósítónk írja: Iszonyú kínok közt lelta a halálát a Dráva-fokhoz tartozó Fenék-pusztán egy öreg asszony. A megrendítő tragédia részletei a következők:

Már huzamosabb idő óta tartózkodott apósa birtokán Fesztli Rajmund 62 nyugalmazott honvédőrnagy, Carola nevű leányával. Az apósa pedig Pécsen lakik az özvegy Brenkusz Jakabné, szül. Sámuel Barta 68 éves házvezetőnő visel gondot az öreg urra, ki nemrég fűrdőre utazott a házvezetőnőjét pedig Fesztlékhez küldte a pusztára, addig, amíg ő visszajő.

Szombaton ért Fenékre Brenkusz Jakabné s a házi dolgokban segédkezett Carola kirasszony-nak. Másnap megtörtént a katasztrófa. Az öreg asszony a konyhában a takaréktűzbelyen levő gyorsforralón kávét akart melegíteni s amint a 2 kilós spirituszos kannából ismét öntött a gyorsforralóra, állítólag abban már előbből egy kis égő parázs maradt benn, mitől a spiritus meggyulladt, a láng becsapott a kannába és azt szétrobbantotta.

Az égő borszesz végig ömlött a szegény asszony ruháján, ki annyira megijedt, hogy magával tehetetlen volt s mint egy égő fálya rohant ki a folyóra.

Az örnagy és leánya, kik az udvaron időztek a rémes kiabálás és sikoltozásra beszaladtak s borzalmas látvány tárult szemük elé, mert ott futkozott a lángban álló gazdaasszony. Erre apa és leánya pár kanna vízzel leöntözték a szerencsétlen teremtést, ki iszonyú égési sebekből borítva rogyott össze a folyosón.

A súlyosan összeégett asszonyt ágyba fektették, aki borzasztóan szenvedett. Végre szerdán reggel megérkezett a kórorvos.

Amint a házbeliekkel a szobába lépett, ott találták a szerencsétlen házvezetőnőt a szobában élettelenül. Valószínű, hogy egy őrizetlen pillanatban irtózatos kínjaiban ledobta magát az ágyról. Az esetről jelentést tettek a szigetvári kir. járásbírósnak. A bíróság a vizsgálatot nyomában meg is ejtette s miután kétségtelenül be van bizonyítva a tűzhalál, a boncolást mellőzték.

Ismét Rigó Jancsi.

Chimay hercegné sir.

Sajnálja a rücskös cigányt.

Karlsbaddól írja nekünk egy fürdővendég, akinek sikerült Chimay hercegnő környezetébe jutnia:

Itt általános feltűnést kelt a zajoséletű Chimay hercegné megjelenése. A feltűnés nagyobb fele annak a ténynek szólt, hogy a szép szőke asszony egyedül van.

Csak egy szolgáló megy utána, aki mindig egy rejtelmes kis ládát tart a hóna alatt.

A fürdővendégek nem tudták eltalálni, mi lehet benne. És mivel más dolguk úgy sincs, folytató ezt találgatták.

Végre egy lengyel herceg öt arannyal megvesztegette a szolgát, aki miután megvizsgálta, hogy az aranyak nem hamisak-e, bőbeszédűen a következő felvilágosítással szolgált:

— Az asszonyom szenvedélyes morfinista. Évek óta él ennek a szenvedélyének és Kairóban szokott rá. A morfiomus ládikát minden-hová utána kell vinnem. Most ez az egyedüli boldogsága.

Mert az olasz vasutast elkergette. Rigó urat nem tudja elfelejteni és némelyik napon négy levelet is ír neki. Könyörög neki, hogy jöjjön vissza, de Rigó hallani sem akar róla, mert neki is morfiomusának kellene lennie az asszony mellett, ő pedig félti az egészségét.

Nizsából mindennap egy csokor ibolyát küldenek Rigónak a tengerentúlra az asszonyom parancsára.

Táviratok és telefonjelentések.

A milánói új magyar kiállítás.

Budapest, aug. 14. A kereskedelmi miniszteriumban ma délben tanácskozás volt, melyen összeállították azok névsorát, kik a milánói kiállításon újra felépítendő magyar pavillonban tárgyaikat ki fogják állítani. Hir szerint a kiállítók oly szép számmal jelentkeztek, hogy az új magyar kiállítás a réginél sokkal szebbnek ígérkezik.

A marosvásárhelyi választás.

Marosvásárhely, augusztus 14. A Sebes Dénes lemondásával megürült itteni első választókerületben az új választásra rendkívül erős korteskedés folyik úgy Szakács Péter, mint Fenyvesi Soma jelöltek részéről. Fenyvesi Soma, Tordai István földbirtokost, az itteni szántótársulat elnökét táviratilag feljelentette a belügyminiszternél. Egyidejűleg bűnvádi feljelentést is tett ellene, mert írásbeli határozatot hozott arra nézve, hogy mindazon választótagek, kik Fenyvessire szavaznak, — a szántótársulat tagjai sorából kizárassanak. — A belügyminiszter táviratilag utasította a polgármestert, — hogy az ügyben szigorú vizsgálatot indítson. A városi tanács nyomban megejtette a vizsgálatot, melynek eredményeképp Tordai határozatát megsemmisítette és kimondta, hogy, amennyiben a társulat a jövőben alapszabályában kitűzött céljától eltérő ügyekkel

foglalkoznék, azonnal feloszlatja, a városi tanács határozatának indoklásában beigazoltnak mondja a Tordai elleni vádat.

Az ügyben egyébként a kir. ügyészség is elrendelte a nyomozást. A város nagy izgalommal tekint a választás elé. A rendfentartására száz gyalogost, negyven huszárt, és husz csendőrt küldtek ide. A kerületben 761 választó van.

A szultán halálhíre.

Budapest, aug. 14. A bécsi és budapesti tőzsdén ma azon álhir terjedt el, hogy a szultán meghalt. Csakhamar azonban megjött a hivatalos cáfolat, mely szerint a szultán állapota javult és már tulvan a veszélyen.

Halálos lovaglás.

Balassagyarmat, aug. 14. Szendrey János, nyugalmazott kapitány paripája lovaglás közben egy rohanó automobiltól megvadult. Levette lovasát, aki szörnyet halt — Az automobil, melyen ismeretlen emberek ültek, elszárgult.

Letartóztatott házasságszédelgő.

Esztergom, aug. 14. A budapesti főkapitányság megkeresésére az itteni rendőrség ma letartóztatta Steinbach Riekárd volt budapesti régiségkereskedőt, ki házasságszédelgéssel több asszonyt 20 ezer korona erejéig megkárosított.

Az osztálysorsjáték húzása.

Budapest, aug. 14. Az osztálysorsjáték mai húzásán a 66313. számú sorsjegy tízezer koronát nyert.

Lapzártakor.

Allami díj a dalosversenyre.

A nagykanizsai dalosverseny rendezősege tudvalevőleg a közoktatási kormányt is megkereste, hogy a versenyen díjat tűzzön ki. A miniszterium ezt a kérést elutasította. Erre a rendezőség kérésével táviratilag Apponyi Albert gróf közoktatásügyi miniszterhez fordult Eberhardra, mire ma a következő válasz érkezett:

A Dunántúli Dalosszövetség elnöksége.

Értesitem a t. elnökséget, hogy gróf Apponyi Albert vallás- és közoktatásügyi miniszter ur öngyméltósága a szövetség VII. dalversenyére 500 korona versenydíjat méltóztatott adományozni. Molnár államtitkár.

Itt említjük, hogy a pályadíjak, három gyönyörű művű ezüst serleg és két ezüst babékoszoru már ma ki vannak állítva.

Nyiltér.*

Nagyon szívesen bizonyítom, hogy kedves kis gyermekünket, Schwarz Kornél nevű fiacskánkat, a Nestlé-féle gyermekliszttel neveltük fel, hála Istennek, egészséges piros poszgas és jó táplált, mint a minő gyermeket minden szülőnek szívvel kívánok.

Nagykanizsa, 1906. július 28-án.

Schwarz Gusztáv

a Schwarz és Tauber cég főnöke.

* E rovatban körölkéret nem vállal felelősséget a szerkesztő.

Eladó
tőzsdeengedélylyel bíró
üzlethelyiség
a Kossuth Lajos utcában.
Bővebbet özv. STEINITZNE Kossuth Lajos tőr.

Minden szívat és utányomias békítendő.
Egyedül valódi Thierry balsama
esupán zold apaca védjeggyel. Törv. védve. Hőgita híres felismerhetetlen emész-
tési zavarok, gyomorgörös, kolika,
katarhus, mellháj, influenza stb. stb.
ellen. Ára 12 kta vagy 6 keltős öve,
vagy egy nagy kiltőlges öveg, szabadalm-
szat zárral 5 korona bérmentve.

Thierry Contifolia hódosó közismert mint
szépség szíza minden még oly
idült sebek, gyulladások, sérülések,
daganatok és kelések ellen 2 tégely
ára K. 3.60 bérmentve, előzetes pénz-
beküldés vagy utánvét mellett.

Thierry A. gyógyszerháza Prograda (Nehitsek-Sauer-
brunn mellett.)
Leírást több ezer köszönőlevéllel ingyen és bérmentve.
Központi raktár Bécs: Kari Brady gyógyszerháza Fő-
raktár Budapesten: Török József gyógyszerháza,
Egger gyógyszerháza; Lugos: Vértés L.

Vettünk nagy mennyiségű
női, férfigyapju-, selyem- és bu-
tor szövet-kelméket,
melyeket meglepő olcsó áron bocsájtunk a
nagyközönség rendelkezésére.
KREISLER és SCHLESINGER
Nagykanizsán, Erzsébetkirályné-tér,
Szeidmann ház.

Nélkülözhetlen
minden irodában, hivatalban, kereskedőknél stb.
Utánvételt ..... K.
Nyomatvány
Ajánlott levél
Másolva
Minta érték nélkül
Köszönettel felvettem
bélyegzőkből álló gyűjtemény mely együt-
tesen egy dobozban 2 kor-ért kapható
Fischel Fülöp Fia
könyv- és papirkereskedésében
Nagykanizsán.

Jóforgalmu korcsma, mézsárszék és
szatócüzlet esetleg pálinkafőzdével
eladó vagy bérbeadó. — Bővebbet a
tulajdonos
Grünfeld Mór
Pölöskefőn posta Gelse.
406—5

A már 32 éve a kerékpár
világot uráló eredeti angol
Helical Premier
és **The Champion**
kerékpárokat dupla harang
aszapágygal, 3 évi jótál-
lással, minden árfelemlés nélkül szigoruan az ere-
deti gyári áron 12 és 15 koronás részlete adjuk és

kerékpáralkatrészeket
az egész világon létező összes kerékpárokhoz (külső
és belső gumik, csengők, lámpák, pedálok, láncok,
csuszok, csészeket stb.) óriási forgalmunk követke-
ztében
30% áreszállítással
szállítunk vidékre és bárhová.
Elsőrendű Singer varrógépeket nagybani
eredeti gyári áron 75 kr. tól feljebb havi
8—10 kor. részlete adjók.
Lang Jakab és Fia
kerékpár és varrógép szakterekelő,
Austria-Magyarország legnagyobb, leg-
régibb és legmegbízhatóbb kerékpár-
raktára
BUDAPEST, József-körút-41. sz.
Főkönyvtár: VIII., Baross-tér 4. sz.
Budán II., Esztergom-u. 9.
Javitásokat saját műhelyeinkben szakértelemmel
olcsón csináljuk.
Dísz ajándékunk 1000 kappal ingyen és bérmentve.

Egész könyvtárak kedvező részletfizetések mellett.

JÓKAI MÓR
67. válogatott művei
50 díszes vászonkötésben 180 kor.
Díszes kivitelű, keményfából
készült, modern kétsoros
faliszekrény ..... **20 kor.**
összesen **200 kor.**

6 kor. havi részlet mellett az egész gyűjtemény
(50 kötet) és a szekrény előre szállítatik.
3 kor. havi részlet mellett 25 kötet és a szekrény
előre és 25 kötet később szállítatik.

Tartalom: A varchoniták. Fortunátus Imre.
Shirin. Kalóz király. A drága kövek. Marce Zare.
Törökvilág Magyarországon. A büntárs. Nepean szig-
et. A kétszaru ember. Az egyiptusi rózsza. Koronát
szerelemért. A Hargita. A kalmár és családja. Petki
Farkas leányai. Husomsziki leányok. A két száz.
Regék. Carnus. A nagyenyedi két fűfa. A serfőző.
A nyomorék naplója. Fekete világ. Erdély aranykora.
Csatáképek 1848—49-ből. Bujdosó naplója. Kurbán-
bég. Megölt ország. A fehér rózsza. Humorisztikus
papírszeletek. Magyarhon szépségei. Szomorú napok.
A janicsárok végnapjai. Kárpáthy Zoltán. Egy
magyar nábob. Új földesur. Szegény gazdagok. A
magyar elődökből Hétköznapok. A régi jó tábla-
bírák. Délvirágok. Milyenek a nők? Véres könyv.
A magyar nép élce szép hegedűsóban. Arnyképek.
A köztív ember fia. Milyenek a férfiak? Politikai
divatok. Mire megvénülünk. Oceania. Egy elsőlyedt
világrész története. Az elátkozott család. Felfordult
világ. Elbeszélések. Dekameron. Száz novella. Egy
asszonyi hajszál. Az életből össze. Névtelen vár.
Népvilág. Szélesend alatt. Észak homábol. Egy az
Isten. A debreczeni lunatikus. Egy ember, a ki min-
dent tud. Asszonyt kísér, Istent kíséri. A legvitéz-
tebb huszár. Színművek.

Megrendelhető **Fischel Fülöp Fia** könyv-
kereskedésében Nagykanizsán.

A föld körül.
Irta dr. Gáspár Ferenc.
Előszóval ellátja Vámbéry Armin.
Megjelenik hat díszes kötetben.
Ezerkét száznál több, részben színnyomatu
műlappal és szövegképpel díszítve.
A hat kötetből álló mű ára, gazdag dísz-
kötésben **96 korona és havi 2 koronás**
részletfizetés mellett szállítja
Fischel Fülöp Fia
könyvkereskedése
Nagykanizsán.

Dr. Gáspár Ferenc gazdagon illusztrált nagy
műve „A föld körül” megismertet bennün-
ket a földgömb színes panorámájával, vég-
telen óceánjaival, havas hegyóriásaival,
rengeteg folyamaival, pusztáival, őserdőivel,
emberzsúfolta városaival és ezekben az
emberi élet tarka változó képeivel. Vonzó
és fontos jelenségeit tárja fel a föld, az
emberek, a növény- és állatvilág, a szo-
kások és erkölcsök, a gazdasági és szellemi
élet, a geológia és klimatológia köréből.

A művészetek története
a legrégebb időktől napjainkig.
A vallás- és közoktatásügyi m. kir. miniszter meg-
bízásából szerkeszté:
BEÖTHY ZSOLT.
Négy kötetben, díszkötésben, színes műmellékletekkel
és illusztrációkkal.
A teljes mű ára díszes vászonkötésben **64**
korona és **2** koronás havi részletfizetésre
szállítatik. Megjelent az I. kötet, évenként
jön egy-egy további kötet.

A „Művészetek Története”-nek
munkatársai:
Beöthy Zsolt, Berzeviczy Albert, Csányi Károly, az
Iparművészeti Múzeum öre. Császár Elemer dr., gim-
náziumi tanár. Divald Kornél, műtörténelmi író. Herz
Miksa Bey, az arab műemlékek főépítéste és felü-
gyelője (Kairóban). Keszler József, műkritikus. Ku-
szinszky Bálint dr., egyetemi tanár, Lang Nándor
dr., gimnáziumi tanár. Mahler Ede dr., egyetemi rk.
tanár. Sebastyén Gyula, a közoktatási tanács titkára.
Szemerecsényi Miklós, min. tan., művészeti felügyelő.
Várad Miklós dr., gimnáziumi tanár. Zsámboky
Gyula, gimnáziumi tanár. Zeilinszki Mihály dr., ny-
kultuszminia államtitkár.

„A Művészetek Története”
köteteinek beosztása.
A megjelent I. kötet, mely 500 lapra terjed, heted-
félé száz szövegköztli illusztrációval, 20 műmelléklettel
és 9 színes táblával van ellátva, az **Ókor Művészetét**
tárgyalja a következő beosztással:
1. Az Ókor művésze. Irta Sebastyén Gyula. 2. Az
Ókor keleti népeinek művésze. Irta Mahler Ede.
3. A görögök művésze. Irta Lang Nándor. 4. A ró-
maiak művésze. Irta Zsámboki Gyula. 5. A római
művészet Magyarországon. Irta Kuszinszky Bálint.
A II. kötet a középkor művészetét, a III. és IV. kötet
az újkor művészetét tárgyalja.

Fischel Fülöp Fia könyvkereskedésében Nagykanizsán.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Nagykanizsa,
Fischer Fülöp Fia könyvkereskedésében,
Városház-palota.Telefon: Kiadóhivatal: 103.
Szerkesztőség: 78.

Előfizetések és hirdetések:

Fischer Fülöp Fia könyvkereskedésébe
intézendők.

ZALAI

POLITIKAI NAPILAP

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Helyben házhoz hozzá:

Egy óra . . . . . 1.— K.
Negyedévre . . . . . 3.—
Félévre . . . . . 6.—
Egész évre . . . . . 12.—

Postal küldéssel:

Egy óra . . . . . 1.50 K
Negyedévre 4.50
Félévre . . . . . 9.—
Egész évre . . . . . 18.—Megjelenik naponként este 6 órakor
Ünnepnapok kivételével.Felelős szerkesztő: SZALAY SÁNDOR.
Szerkesztő: RÉVÉSZ LAJOS.

Egyes szám ára 6 fillér.

Türelmetlenség.

Nagykanizsa, 1906. augusztus 16.

Senki sem irigyelheti a mai kormány helyzetét.

Mindenki nagy igényekkel, várakozással, kisebb-nagyobb foku türelmetlenséggel bírálja működését.

Hogy a szövetséget pártok keretein kívül álló politikai elemek mindenáron szeretnének vágásaikkal a kormány veséjéig hatolni: ezt még természetesnek találjuk. Azok az akolbólított lovagok, akik valóságos kalandor politikával akarták eljátszani Magyarország alkotmányát: sehogysem képesek belehelyezkedni a váratlan, nagy fordulattal bekövetkezett viszonyokba. Nekik most semmi sem jó.

Persze: ezek az atyafiak egészen mást vártak.

Azt hitték, hogy a pártszövetségi kormány még 3 hónapig sem marad meg helyén.

A maguk gyomra és étvágya alapján ítélték, s azt hitték, hogy a pártszövetség egyes párt-elemei is egyszerű koncnak tekintik azt a körülményt, hogy kormányra jutottak, és a hatalom polcán nem a kormányhatalommal járó kötelességek, hanem a konc, a martalék, az előnyök megragadása kötik le figyelmüket. És így bizonyosul vették, hogy a hatalom előnyeinek kiaknázása közben bekövetkező mohóság, kapzsiság okvetlenül peresfeleket csinál az osztozkodó atyafiakból.

Mikor azután látták, hogy sem a kormányférfiak, sem a szövetséget pártok nem rontanak egymásnak, nem markolnak egymás üstökébe: akkor a függetlenségi pártot illették szakadatlanul oldalodófelekkel, hogy mi lesz hát; miért engedi ilyen simán folyni a dolgokat; miért akasztotta szegre dicső elveit. Támadták *Kossuthot*, ütötték *Apponyit*.

Hát ez mind érthető. Mert akkora önmegtartózkodást nem követelhetünk a parlamenten kívül maradt politikai elemektől, hogy teljesen csendben legyenek és várják nyugodt lélekkel az események fejlődését, amit a nemzeti feladatok hatalmas súlyát érező és helyesen mérlegelő kormány nagy gondnal és a haladás hőles mérsékletével, megfontoltságával készít előre. Ők most lármával, alaptalan vádaskodással, türelmet-

lenség szításával ügyekéznek pótolni az elvesztett politikai pozíciót. Ez nagyon természetes.

De annál érthetlenebb, hogy a türelmetlenség szításának azok is felülnek, akik közvetlen szemlélői, tanúi voltak annak a kínos állapotnak, melybe hazánkat, nemzetünket sodorták volna véglegesen azok, akik a hatalomért még a poklokkal is szövetséget kötöttek.

Hisz a pártszövetségi kötelékbe tartozottnak tudniok kell, hogy a vezérőlbizottságot az vitte a kormányzat-átvétel helyzetébe, mert meg akarta menteni hazánkat, nemzetünket attól a mérhetetlen szenvedéstől, melybe a kalandor politikusok föltétlenül belevitték volna.

Abból az állapotból, ami azután következett volna mi is kaptunk egy adag izlettétőt a nyakunkra küldött kormánybiztos és királyi biztos garázdálkodása utján.

Valószínűleg mindenkinek nagyon elég volt. A vastagabb fogásokra — úgy hiszszük — már senki sem volt kíváncsi.

Pedig azok is következtek volna, ha az abszolutizmus rettenetességeinek előrevetődött árnyéka tetre nem hívja a vezérőlbizottságot, hogy még elvi áldozatok árán is megmentse a nemzetet a bekövetkező szenvedésektől.

Mindent azok, akiknek az abszolutizmus kitünő létra lett volna, — elfeledhetik; mert a gyors fordulattal beállott események akkor nem az ő malmukra hajtották a vizet; de nekünk, akik a nemzeti ellenállás küzdői voltunk, akik tehát eléggé tudjuk és mérlegelhetjük, hogy kormányférfiaink milyen sötét, vesztes időt hártottak el a nemzet feje fölül a kormányzat vállalásával; nekünk azt a nagy mozzanatot elfelednünk és érette hálátlansággal fizetnünk nem szabad.

Am türelmetlenkedjenek azok az atyafiak, akik nem riadtak volna vissza annak idején a legrettenetesebből sem, csak hogy hatalmon maradhasanak; de azok, akik a helyzetet elfogulatlanul ítélték meg a végső veszedelem mélységesen aggasztó pillanataiban, ismerjék el, hogy a mi kormányférfiaink részéről a kormány vállalása akkor nagy politikai áldozattétel volt, mely most a haladás mérsékeltégében nyilatkozik meg.

Méltányosan ítéljük meg hát vállalkozásuk, áldozattételök nagyságát és ne üvöltünk versenyt azokkal a farkasokkal, akik fogaikat mutogatva settenkednek most is a hatalom, de nem a nemzeti hatalom árnyékában.

Milliósz fizetéseképtelenség.

— Saját tudósítónktól. —

A szenzációs soproni fizetéseképtelenségről tudósítónk a következőket írja:

Városunkban már napok óta gyanus hírek keringtek a Bischitz Salamon és fia soproni gabonakereskedő cég felől, míg végre szerdán a bécsi és csütörtökön a budapesti hírlapok mindenesetre tőzsdei körökből vett ártásulés révén kipattantották a nagy titkot, a Bischitz cég leplezett fizetéseképtelenségét. Ez a fizetéseképtelenség csak annyiban leplezett, amennyiben a cég maga ez irányban formálisan nem nyilatkozott hitelezői előtt, de tény az, hogy a Bischitz cég fizetési kötelezettségeinek napok óta nem tesz eleget.

A hírlapok közleményei persze nagy feltűnést keltettek Sopronban, a hol a céget jól ismerik és jóformán mindenki tanuja volt a cégtársak szorgalmas munkájának, kereskedői agilitásának és elég szerény életmódjának. Azt is tudja mindenki, hogy a cég a gabonakereskedésen kívül koméniós gyártással is foglalkozik, ezenkívül számottevő állatállománya is van. Horvátországban pedig tulajdonosa a pisarovinai birtoknak, melynek értéke szintén több százezerre rug.

Ily viszonyok között a cég, mely már több évtizede áll fenn e piacon, nagy bizalom részese volt a föl sem tánt, — hogy Bischitzék üzletüket túlterjesztik azon a határon, melyet vagyoni helyzetük eléjük szabott. A cég viszonyainak alapos ismerősei ugyanis azt állítják, hogy Bischitzék saját vagyona sohasem volt több 50—60,000 koronánál s ma tartozásuk meghaladja az egymillió koronát.

Tavaly Bischitz Salamon, a cég volt főnöke, a cég mai tulajdonosának az atyja, meghalt Bischitz Nándor, a legidősebb fia, a ki már ekkor cégtársa volt, Miksa és Henrik öccseit vette maga mellé társakul. Ő rájuk azonban csak a cég szállt, míg a „vagyon” az özvegy örökölte. Ily szereposztással dolgoztak a családtagok mostanáig s ki tudja, még meddig dolgoztak volna, ha a véletlen és az osztrák-magyar bank soproni főintézeete főnökének, Moess Jánosnak ébersége föl nem deríti. Miből álltak ez üzleket arról ma még nem nyilatkozhatunk s jobb szerelnök, ha részleteivel a jövőben sem kellene foglalkoznunk. Csak annyit említenk, hogy a cég 5—6 év óta Sopronban, Győrött, Szombathelyen, Zagrabbán, Varasdon, Bécében, Gráczban a legnagyobb mértékben kiaknázta a hitelt. Ily módon nőttek kötelezettségei milliónyi összegre, melylyl alig állíthat szembe pár százezer koronányi vagyont.

Bischitzék pénzügyi helyzetére a pénztintozókat az osztrák-magyar bank soproni fiókja kötelességszerűleg figyelmeztette s ez adta meg a lökést arra, hogy a cégtől a hitelezők fedezetet követeljenek. Sok lévén az érdekeltek pénztintozat, érthető a versengés, mely a felelet nyereség terén kifejlődött és a fentfoglalt viszonyok között az is természetes, hogy a hitelezők jó része üres kézzel tért meg a versenytéről. Városunk kereskedelme régtől fogva hanyatló irányzatot követ; a Bischitz cégnek a szereplés színteréről való letűnése csak e hanyatlási folyamatot siettet, habár másként tisztulási folyamatnak is tekintetjük az esetet, mely a soproni piac sok robbanékony anyagát váltoítja el.

Pénteken egy budapesti, egy győri és egy gráci pénztintozat képviselői érkeztek Sopronba, hogy itt a helyszínen szerezzenek alapos tájékozódást a Bischitz cég helyzete felől. Pontos mérleget aligha terjeszthettek eléjük, de arról így is meggyőződhetek, hogy a cég helyzete szerfölött súlyos. Lez-e belőle kibontakozás, azt a legközelebbi napok fogják eldönteni.

A jelek arra mutatnak, hogy a csőd alig lesz elkerülhető.

HIREK.

— **Két nap múlva.** Holnapután érkeznek meg dalosvendégeink. Érkezésük déltől délután 2 óráig tart. Aztán következik az impozáns bevonulás, elszállásolás stb. És három napon át szokatlanul mozgalmasak lesznek a város utcái. Körülbelül 7-800-ra tehető az érkező vendégek száma, ezek közt 500 a dalaárdista. A város közönsége az utóbbi napokban élénk érdeklődést mutat a verseny iránt. Az a közönyösség, mely még két hét előtt is kockáztatta a verseny sikerét, megszűnt. A közönség szívesen fogadja a vendégeket, nyújt nekik lakást és vigán vásárolja a jegyeket. Remélhető, hogy a sörgyár hatalmas katakombája állandóan tele lesz, ami biztosítani fogja a verseny anyagi eredményét. De a közönség egyéb jelét is adta érdeklődésének. Több épületet renováltattak, kitisztítottak és mint értesülünk, az összes főúti épületekre kitűzik a nemzeti lobogót. A három napnak egyik fontos mozzanata a vasárnapi szarvasbéli társasbéd lesz, melyen gróf Zichy Aladai is részt vesz és első felköszöntőjét — értesülésünk szerint — a királyra mondja. Itt említjük, hogy a szövetség választmányja Lengyel Lajos elnöklésével tegnapi délután ülést tartott és ezen az utolsó teendőket is elhatározták. Így határoztak többek között a rend fenntartása és az utak tisztántartása felett, továbbá az érkező hírlaptudósítók ellátása ügyében is. Így most már minden intézkedést megtettek arra, hogy a szombati és következő napi események készen találjanak bennünket.

— **Füret állatorvos távozása.** A földművelésügyi miniszter Fürst Sándor nagykanizsai állatorvost Pozsonyba helyezte át. A népszerű állatorvos távozását Nagykanizsán azéles körben sajnálják.

— **Ünnepi lobogók.** A hatóság kéri a város közönségét, hogy e hó 18-ikán, a király születése napján és e hó 20-ikán házaikat lobogózzák fel.

— **Áthelyezés.** A vallás- és közoktatásügyi miniszter Szántó Mária hodosáni áll. ell. isk. tanítónőt a zivóváraljai áll. ell. iskolához helyezte át.

— **Turista diákok.** A nagyenyedi Bethlen-kollégium 35 növendéke tegnap Nagykanizsán időzött. A diákok Velenczébe utaznak és utközben tekintették meg városunkat is.

— **Kabaret.** Rejtélyes távolmaradása után tegnap végre megérkezett Kömley Gyula kabarettársasága, mely Kömleyn kívül még négy tagból áll: Donáth, a Magyar Színház karnagya, Bánky Tercsi énekesnőből, a zseniális kis Lakos Vilmből és Lakos Lenke drámai színésznőből. Előadásukat tegnap este az arénában tartották meg. Az előzetes reklám hiánya és teljes készültség megbozította magát, mert a sámkör üres maradt. A közönség nagyobb része nem is tudott a társaság megérkezéséről, különben bizonyára többen lettek volna. Az estély szenzációja Lakos Vilmaeska volt, egy csodálatos kis gyermek, kinél edesebbet, eragadóbbat még nem láttunk színpadon. Csupa sikk és elegancia ez a liliputi primadonna, ki amellet, hogy már bátor és igen kellemes fellépésével biztosítja a sikert, mesésen táncol is. A kevés közönségtől rengeteg sok tapsot kapott Vilmaeska, ki bizonyára télt házat, vonzana, ha eljönne ide vendégszerepelni. Sok tapsot kapott néniéje, Lakos Lenke is, ki két költeményt szavalt annyi intelligenciával és drámai erővel, ami ilyen fiatal színésznőtől meglepetés számba megy. Különösen Eudródi Visszavárlak című versét adta elő rendkívül szívesen és nagy hatással. E szavalt után a közönség valósággal ünnepelte a kisasszonyt. Kömley hatásosan énekelte el kupléit, Bánky Tercsi kedves megjelenése és ügyes tánca szintén tetszett.

— **Mulatság a verseny céljaira.** A siklósi Iparos Olvasókör dalárdája e hó 12-én sikerült mulatságot rendezett, melynek jövedelmét arra fordítja, hogy ezzel a nagykanizsai versenyen való megjelenésük költségeit fedezze.

— **Szintársulatunk Siófokon.** A pécsi szintársulat f. hó 21-én már Nagykanizsán játszik. Szombaton — mint tudósítónk írja — a Lili-puti hercegnő, Márkus József operettjének volt a bemutatója, élénk érdeklődés mellett. A címszerepet Pataki Vilma játszotta csinosan, a másik női szerepben Déri Róziának volt sikere. A szerző előadás után megvendégelte a közreműködő magán szereplőket. Kedden Ujházy Ede Lebonnard apót játszta, csütörtökön és pénteken pedig Szirmai Imre a Népszínház művésze vendégszerepelt. Nagykanizsára már két új drámai erővel vonul be Kövessy igazgató, még pedig Pécsi Paulával, a Vigszínház tagjával, aki Hahnel Arankát fogja pótolni és Gyöngyösi Erzsivel, akit a hősnői szerepköre szerződötetett Kövessy s a ki eddig Krecsányi Ignác szintársulatánál működött. Szép színpadi alakja mindenesetre jó ajánló levél. Holnap játszik már Siófokon.

— **Kis leányok nagy büne.** Tegnap késő éjjel valóságos hajszát indított a rendőrség két 13-15 éves leány után. — A leányokról tudják, hogy gyermekkoruk dacára is nagyon feslett, romlott életet élnek és már voltak lakói a rendőri fogháznak. Az egyik többször megszökött szüleitől, kiknek minden erejével kevés ahoz, hogy a 2 leányt jó utra tereljék. Tegnap éjjeli 11 óra táján a két leány egy fiatal ember társaságában mulatott az egyik éjjeli kávéházban. — Ez tudomására jutott a rendőrségnek, — mielőtt azouban a rendőrök meglephetnék volna őket, a társaság eltávozott. A rendőrség azonban nyomukban volt és a felső templomnál letartóztatta a leányokat, kik gavallérjukkal együtt heves ellenállást fejtettek ki. — A leányok aztán az összesereglett közönség sorfala közt emelt fővel, kedélyesen haladtak a rendőrök előtt és látszott rajtuk, hogy helyzetükben semmi szégyelni valót nem találnak.

— **Egy elmaradt szabadkai koncert története.** Szabadkáról írják az alábbi, ott éppen nem meglepő esetet: Egy naiv színész, — a Királysziuház tagja, lerándult a minap Szabadkára, hogy ott hangversenyt adjon. A jóhangu művész nagy előkészületeket tett és ideérkezése után azonnal felkereste Gaál Ferenc zenede-igargatót, kit felkért, hogy az előadandó énekszámokat zongorán kísérje. — A művész, ki feleségét is magával hozta az előadásra, Gaál éppen jókedvében találta, amedőn egy nagyobb társaságban borozgatott. A művészt és feleségét rokonszevesen fogadta az egész társaság és rögtön meginvitálták vacsorára. A színész elfogadta a meghívást, asztalhoz ültek és vacsora közben elevezen tárgyalták, hogy milyen módosítók között tartassák meg az élvezetesnek ígérkező hangversenyt. A nézeteltérések azt eredményezték, hogy a társaság még másnap is és egyfolytában a vacsoránál ült, sőt a hangverseny napján is együtt vitatkozott a fehér asztal mellett. A színész, mikor egy véletlenül komoly pillanatban reá jött, hogy már három napja vitatkoznak és a hangverseny napja is félheltűnően van, egy szót sem szőlt, csak karongja bájos feleségét és visszautazott Budapestra. — Így hát nem lesz hangverseny Szabadkán.

— **Megszökött szerelmes pár.** Zalabaksáról táviratot küldött a csendőrség a szombathelyi rendőrséghez, hogy Tamecz Anna 24 éves kerkakutasi hajadon, egy jó módú gazda leánya tegnap délután kedvesével együtt megszökött az apa házatól és a nyomok odavezettek, — hogy a szerelmes pár Szombathelyen keres menedéket. A szerelmes leány a holdvilág-faláson kívül nagy érzékkel viseltetett az anyagiak iránt is, a minék súlyos bizonyosága azon körülmény, hogy az apjától 800 koronát emelt el és azt magával vitte. A szombathelyi rendőrség most szorgosan kutatja a szerelmes pár rejtékelyét.

— **Az eszmé mártírjai.** Oroszország ma a forradalmi eszmék legtermékenyebb talaja. — Az eszméknek mindig voltak mártírjai s a leglelkesebb hívők és apostolok rendszerint a nők soraiból kerülnek ki. Egy rotterdami újságírónak alkalma volt a kronstadti vérengzés alkalmával a forradalom egyik érdekes kulisszatitkába bepillantani. Jelentése szerint Kronstadt nyilvános házaik óz óta orosz diáklányok népesítik be, akik ezt a módot választották arra, hogy a kikötővárosba érkező matrózokat és katonákat a forradalom eszméinek megnyerjék. A leányokat, a kik eszményeik érdekében testüket és becsületüket vitték vásárra, elfogták és börtönre vetették. A fegyházban, mint gonosztevőkkel bánnak ezekkel a szerencsétlen mártírokkal, akik nem riadnak vissza a legocsmányabb bűnöktől, betegségektől, az erkölcsi bukástól, sem a társadalom megvetésétől, ha arról van szó, hogy hazájuk szabadságáért küzdenek, áldozanak. Remélhető, hogy a nagy küzdelemnek meglesz nemcsak a maga eredménye.

— **A féltékenység halottja.** Tuláságosan szerette Mihácsy Sándorné ostfiaszonyjai gazdaember felesége az urát, s féltékenységevel agyongyötörte. A gazda ismerve felesége gyengéjét, ha fel akarta bosszantani a féltékeny asszonyt, rákacsintgatott a szomszéd menyecskékre. Tegnap is összeszólalkoztak valamin s a férj bosszúból összekacsintgatott egy kacsiás menyecskével. Erre felesége vad féltékenységeben kirohant a falu végére s a kenderártatóba vetette magát. A mezőről odasielő munkások már csak holttestét húzhatták a partra.

— **Öngyilkos földműves.** Gyömöréről írja tudósítónk: Az alkohol élvezetének lett áldozata Szalay János kajári földműves. A külföldben derék és jóra való földműves, ki családos ember volt, az utóbbi időben részegeskedni kezdett. Egyre a kocsmát járta, dolgát és családját teljesen elhanyagolta és nap-nap után mind lejjebb süllyedt azon a lejtőn, melyen az alkohol élvezése folytán megindult. A múlt hét egyik napján asztán hirtelen eltűnt hazulról. Családja keresésére indult, mindenfelé keresték, kutatták, de nem akadtak nyomára. Most végre véletlenül megtalálták egy kutban, honnan holtan húzták ki. Nem bizonyos, hogy részeg állapotban esett-e a kutba vagy a részegeskedőknél szokásos hirtelen elkeseredésében önmaga vetette-e véget életének.

— **A gőzgépezők és kazánfűtők** legközelebbi képesítő vizsgái Sopronban szeptember hó 9-ik napján d. e. 9 órákor a sopron városi villanytelepen fognak megtartatni. A vizsgálati kérvények kellően felszerelve a m. kir. ker. íparfelügyelőséghez (Ujteleki utca 10) beküldendők.

— **Bőrgyulladás mutatkozások** gyermekeknél gyakori és közvetlen oka az erős mésztartalmu szappan használata. Az olyan a bőr durvaságát és repedését idézi elő és így káros betegségek csirait felveszi. Keményítő, üveg-hig és gyantából álló toilleszappan szintén káros és így mellőzendők. Használata egy jó, minden a higiena követelményének megfelelő szappan a test és bőr ápolására fent említett okok miatt elengedhetetlen. Az igazi és föltétlenül jótálló szappan a Sarg-féle glicerinszappan, mert a kellő glicerint hozzáadása által minden szappanban létező mésztartalmat eltávolítja és a bőrnek a reudes zsirtartalmát visszaadja úgy, hogy az mindig puha, fehér és finomságát megtartja. Előkeio tudósok a kozmetika terén u. m. Dr. Trükwald F., — dr. Taussig A., dr. Schauta, dr. Zeissl M., dr. Chwostek F., dr. Schaudpauer és dr. Finger stb. tanár urak gyakorlatukban mindig megelégedett sikerrel Sarg glicerinszappanját használatba hozták.

Franciák emléke

Francia katonák pécsi emlékoszlopa.

Véres harcok idejéből.

Nem tart egy esztendőig és Pécs városát a kegyelet finom lánczi fűzik a szabadság nagy nemzetéhez, a franciához. A franciák mire sem helyeznek oly súlyt, mint a francia érzés, a gall szellem és a francia gloir megbecsülésére és mindennek hódol az a bizottság, mely megindította a mozgalmat, hogy a Mecsek egyik kimagasló csúcán emlékoszlopot állítsanak a Pécselt tömegesen eltemetett napoleoni katonáknak.

Ha a megindított gyűjtés nem is járt eddig a szükséges eredménnyel és az adakozók sorából még sok név hiányzik, az emlékoszlop a jövő évi pécsi kiállításig mégis elkészül, mert annak tervezetéhez már hozzá is kezdtek. — Leitersdorfer Béla budapesti műépítész készséggel magára vállalta, hogy az ügyért való lelkesedésből elkészíti a tervet és már két ízben is járt Pécsen, hogy a helyszínen szerezzon inspirációt.

A minap újból meglátogatta az emlékoszlop részére kiválasztott helyet, megbeszélte a bizottság elnökével, Zsolnay Miklóssal, eszméjét, melyet megvalósítani akar és rövid idő múlva beküldi vázlatát, melyet az emlékbizottság meg fog tekinteni és ha azt alkalmannak találja, elkészíti

a részletes tervet, melynek kivitele a Zsolnay-gyárnak képezendi egyik remek földadatát.

Említettük már, hogy a francia kormány is meleg érdeklődéssel kíséri a tervet és az emlékoszlop leleplezésénél méltó képviselteséről fog gondoskodni.

Közgazdaság.

Fodor Károly élelmiszer bizományos üzlet jelentése.

Budapest augusztus 14.

Budapest központi vásárcsarnok.

A felhozatok nem elégitik ki a szükségletet. Marhahús, borjú, magas árak mellett kelt el. Tejtermékek és vadak iránt állandó és élénk a vételkér. Gyümölcs nagy mennyiségben érkezik. Az elért árak kedvezőek. Baromfi és tojás közepes árak mellett helyezhetők el.

Részletes jelentés.

Gyümölcs: Az utóbbi napokban szép gyümölcs alig került fel a piacra, nagyrészt férges, selejtes áruval van elárasztva a piac. — Kereslete van a nagyobb színes almának, körtének, nyári vajcának, szőlőnek, őszibaracknak. Szőlő 32—60 fillér kört+ 28—32 f. alma rétesbe való nagy 20—28 f. asztali színes 18—32 f. őszibarack 30—60 f. szilva 8—14 f. ringlő zöld befőzni való 24—40 f. kigként minőség szerint. Dinnye 20—25 korona 100 drbként. Vadfélék: Folyó hó 15 én megkezdődik a nyúl és fácán lövés ideje. Igen ajánlatos a terítékre kerülő vadakat, különösen eleinte a piacra küldeni, mert jó árak vannak érvényben. Szarvas 82—88, vadsertés 60—80 f. őz 150—180 f. kigként, nyul 290—340 f. fácán 360—440 f. páronkint. Baromfi: Legutóbbi jelentésem óta változatlan árak mellett kelt el. A hozatok nem kielégítők. Tojás: Lanyha helyzet és csekély érdeklődés mellett elkeit friss lámpázott bácskai és tolnai tojás 68—69 kor. egyéb gyenge minőségű 60—63 kor. eredeti ládánkint. Teavaj, turó: A hozatok nem kielégítők, különösen teavaj és jó minőségű falusi főző vaj 100—190 f. turó 20—28 f. sovány sajt 28—30 f. kigként. Jelenleg beküldésre ajánljuk: gyümölcsöt, vadat, baromfit és tejterméket.

Táviratok és telefonjelentések.

Közigazgatási reformok a belügy-miniszteriumban.

Budapest, augusztus 16. A belügyminiszteriumban ma gróf Andrássy Gyula belügyminiszter elnöklésével szaktanácskozás volt, melyen részletesen megvitták a közigazgatási reformokra vonatkozó törvényjavaslatokat. A tanácskozáson több közigazgatási kapacitás is részt vett, kiket a belügyminiszter hívott meg a tanácskozásra.

Vilmos császár Magyarországon.

Pozsony, augusztus 16. Pozsonyban elterjedt kerek szerint Frigyes főherceg Vilmos német császárt meghívta bélyei erdőseibe vadászatra. A császár a meghívást elfogadta és az ősszel Frigyes főherceg vendége lesz. Vilmos császár inkognitóban érkezik Magyarországra és három napra tervezett itt időzése alatt Frigyes főherceg bélyei kastélyában fog lakni. A császár már két ízben volt Magyarországon a főherceg vendége.

Mikor érkezik a szintársulat?

Siófok, augusztus 16. Kövessy Albert gyutársulatával, tekiutttal a dalos ünne

pélyre nem e hó 18-án hanem 21-ikén, érkezik Nagykanizsára. Kedden este már játszani is fognak, Gül Baba operett kerül előadásra.

Az ünneplő képviselőház.

Budapest, augusztus 16. A képviselőház elnöksége ma meghívókat küldött szét a képviselőknek, melyekben az augusztus 18. és 20-iki ünnepekre meghívja őket. Együttal jelenti az elnökség, hogy a képviselőházi elnökséget ez ünnepeken Rakovszky István alelnök fogja képviselni.

Véres kardpárbaj.

Budapest, augusztus 16. Pilismaróton ma délelőtt Barta Gábor földbirtokos és Szendrey Kálmán főhadnagy kardpárbajt vívtak. A második összecsapásnál Barta fején és karján oly súlyosan megsbesült, hogy eszméletét veszítve összeesett. Állapota életveszélyes. A párbajra egy vadászaton történt összeszólalkozás adott okot.

Egy jeles mérnök halála.

Bécs, augusztus 16. Itt ma 29 éves korában meghalt Szántó Pál Sándor okleveles gépészmérnök, ki kiváló feltaláló volt és aki nagy érdemeket szerzett azzal, hogy Abesziniában a magyar kereskedelmi érdekeket szolgálta és érvényre juttatta. A tropikus vidékről újbajtt hozott magával és ez ölte meg.

Egy örült vérengzése.

Budapest, augusztus 16. Itt tegnap katonai gyakorlat közben Wéber János tiszthelyettes megörült, kardot rántott és azzal két katonát véresre vágalt. Csak nagy nehezen sikerült a dühöngőt megfékezni és az örültek házába szállítani.

Vasuti katasztrófa.

Brüsszel, augusztus 16. Egy személyvonat, mely innen indult el, Vieux állomásnál összeütközött egy tehervonattal. Az összeütközés folytán 5 kocsi porrázúzódott és 8 utas veszélyesen megsbesült.

Segédzerkesztő: Nagy Samu.

Laptulajdonos és kiadó:

FISCHEL FÜLÖP FIA.

3461 tkv. 1906.

Árverési hirdmény.

A nagykanizsai kir. tszék közhírre teszi, hogy Berger Jakab nagykanizsai lakos végrehajlatónak Takács Ferenc nagykanizsai lakos végrehajlatát szenvedett elleni 40 kor. hátralékos tőke, ennek 1905. évi december hó 6. napjától járó 5% kamatai, 21 kor. 40 fill. per, 11 kor. 40 fill. végrehajlás kérelmi, 13 kor. árverés kérelmi s a még felmerülendő költségek iránti végrehajlati ügyében a nagykanizsai kir. tszék területéhez tartozó s a nagykanizsai 127. sztkvben, + 137. hrsz alatti 3/4, részben Takács Ferenc 3/4, részben Kamper Anna f. Takács Ferencnél tulajdonul felvett ház, udvar, kert 2160 korona becsértékben; továbbá a nagykanizsai 3329. sztkvben 1/4, részben Takács Ferenc, 1/4, részben neje született Kamper Anna tulajdonul felvett 2061/a hrsz. szántóföld a látóhegy alján 203 kor. s 4942 hrsz.

a szántóföld és rét a mélyvíval dűlőben 36 kor. becsértékben az 1881 évi LX. tc. 156 §-a alapján egészen

1906. augusztus hó 28. napjának d. e. 10 órákor

ezen tkvi hatóságnál Dr. Fried Ödön felperesi ügyvéd vagy helyettese közbenjöttével megtartandó nyilvános bírói árverésen eladni fog még pedig a nagykanizsai 127 sztkjvben + 137 hrsz ingatlan özv. Kampar Ferenéné szül. Benedek Rozália javára 3227/98 iktaz. a bekeblezett s ezen ingatlan fele részére kiterjedő özvegyi haszonélvezeti jogalmijog épségben tartásával adatik el akkor ha esen jogalmijogot megelőző követelés fedezésére szükségesnek mutatkozó 1500 kor. beigértetik, ellenkező esetben az árverés hatálytalanná válik s az ingatlan a jogalmi jog terhe nélkül újabban elárvereztetik.

Kikiáltási ár a fentebb kitett becsár.

Árverezni kívánók tartoznak a becsár 10%,-át kézpénzben vagy óvadékképes papirban a kiküldött kezéhez letenni.

A kir. törvényszék mint tkvi hatóság. Nagykanizsán, 1906. évi június hó 6 napján.

GOZONY,

kir. törvszéki bíró.

3725 tkv. 1906.

Árverési hirdetmény.

A nagykanizsai kir. tszék közhírré teszi, hogy a gazdasági önségélyző szövetkezet végrehajthatónak Beke János és Pince József végrehajtást szenvedett álleni, 200 korona tőke, ennek 1905. július hó 26-ától járó 6-76%, kamatai és 6-76%, késedelmi kamatai, 16 kor. 54 f. zálogjog bekebelezési, 36 kor. per. 28 kor. 50 f. végrehajtás kérelmi, 20 kor. 30 f. árverés kérelmi és a még felmerülő költségek erejéig való végrehajtási ügyében a nagykanizsai kir. törvényszék területéhez tartozó s

1. a bakónaki 462 sztkjvben + 210 hrsz ház és kertnek Beke Jánost illető 1/3 része 309 kor. 66 f.

2. a bakónaki 1021 sztkjvben + 1646 hrsz nagyoldali erdő és legelőnek Beke Jánost B. 242 sorsz. alati illető 2,471 része 54 kor.

3. a bakónaki 125 sztkjvben + 1474 hrsz szőlő és kaszáló a száka hegyen 212 kor.

4. ugyanazon tkjvben 1476 hrsz alatti szőlő és kaszáló a száka hegyen 268 kor.

5. a bakónaki 365 sztkjvben 1477 hrsz száka hegyi szőlő és kaszálónak Pince Józsefet illető 1/2 része 232 kor.

6. ugyanazon tkjvben 887/b. hrsz 1/2 részben Turkovics Anna 1/2 részben Pince József tulajdonát képező pusztadűlői szántó és rét az 1881. LX. tc. 156 § alapján egészen 43 kor.

7. a bakónaki 271 sztkjvben 1/2 részben Pince József, 1/2 részben Radi Cecilia tulajdonánál felvett 1475 hrsz száka hegyi szőlő és kaszáló az 1881. LX. tc. 156 §-a alapján egészen 330 korona,

8. ugyanazon tkjvben 1220-1 hrsz. búkkaljai szántó és sűrűnek Pince Józsefet illető felerésze 339 kor. becsértékben

1906. augusztus 31-ik napjának d. e. 10 órákor

Bakónak községánál Faics Lajos felperesi ügyvéd vagy helyettese közbenjöttével megtartandó nyilvános bírói árverésen eladni fog még pedig a bakónaki 462 sztkjvben + 210 hrsz. ingatlan Beke György javára bekeblezett holtigani haszonélvezeti jogalmijog fenntartásával adatik el akkor, ha ezen jogalmijogot megelőző jelzálogos hitelezők követeléseinek fedezésére szükségesnek vonatkozó 400 kor. beigértetik, ellenkező esetben az árverés hatálytalanná válik s az ingatlan a jogalmijog fenntartása nélkül a fentebbi határnapon újabban elárvereztetik.

Kikiáltási ár a fentebb kitett becsár.

Árverezni kívánók tartoznak a becsár 10%,-át kézpénzben, vagy óvadékképes papirban a kiküldött kezéhez letenni.

A kir. törvényszék mint tkvi hatóság Nagykanizsán, 1906. évi június hó 16-ik napján.

GOZONY,

kir. törvszéki bíró.

A hajtóvadászatok alkalmával elejtett vadat (nyulat, fácánt, foglyot és szalonkát) bármely mennyiségben kész vagyok készpénz fizetés ellenében átvenni. Cim D. P. Budapest, VI. Vörösmarty-utca 49.

Egy mérlegképes könyvelő,

perfekt magyar és német levelező (szép írással), ki több éven keresztül hasonló minőségben elsőrendű iparvállalatoknál működött, azonnali belépésre megfelelő állást keres. Értesítések »Mérlegképes« cím alatt ezen lap kiadóhivatalába küldendők.

Subügynököt

Nagykanizsa és környékére állandó szerződéssel alkalmazok. Részletes ajánlatokat írásban kérek Grósz Károly a Concordia Gőzmalom Részv. Társ. Vezérképviselétől. **GYÖRÖTT.**

Egy tanonc

felvétetik Hirschsohn Miksa bőr- és vegyeskereskedésében Perlakon.

Vettünk nagy mennyiségű

női, férfigyapju-, selyem- és buntor szövet-kelméket,

melyeket meglepő olcsó áron bocsájtunk a nagyközönség rendelkezésére.

KREISLER és SCHLESINGER

Nagykanizsán, Erzsébetkirályné-tér,

Szeidmann ház.

Ház eladás.

Sarokház, régen fenálló szatocs üzlettel, tőzsde és pálinka méréssel, betegség miatt szabadkézből eladó.

Bővebb felvilágosítást ad özv. Steinitz Károlyné Nagykanizsán Kossuth Lajos-tér.

Jóforgalmu **korcsma, mézársszék és szatocsüzlet** esetleg **pálinkafőzdével**

eladó vagy **bérbendő.** — Bővebbet a tulajdonos

Grünfeld Móránál

406-5 Pölskefőn posta Gelse.

**NESTLÉ GYERMEK-
USZTJE**
csecsemők, lébbadozók, gyomorbetegségek számára.
A legjobb alpesi tejet tartalmazza.
Gyermekeikről ismeretlen iratokkal ingyen küld NESTLÉ
Bécs, I. Bibersteingasse 11.

Kapható minden gyógyszerertárban és droguerertárban.

Ára 1 korona 80 fillér.

Fischel Fülöp Fia könyvnyomdája Nagykanizsán.

**Arcszőr hőlgyeknél
csapnya és eltörzítő!**
Egyedül biztos alapos eltávolítás
gyökereitől mindenkora a
„**SZÖRVEZTŐ**“
által. Ára korona 2.— Kérjen megismerttetést (prospektust), mely ingyen, bérmentve zárt levelben küldetik.
Rendelhető csak

SCHMIDEK I. illatszertárában,
Budapest, VI. Ó-utca 12.

Szakácskönyvek.

A valódi szakácsság,
vagy a legújabb átvizsgált és tökéletesített
Képes Pesti Szakácskönyv.

Saját sokszori kísérletek után érthetően és pontosan leírta és kiadta

ST. HILAIRE JOSEFA.

Huszonnyolcadik, a legújabb szakácskönyvekkel a felszedeles mesterségével, valamint a modern avval terítésével bővített kiadás.

Átdolgozta: **Vörös Mari.**

Számos — a szöveg közé nyomtatott — ábrával Csakis a szerző: *Josephina v. St. Hilaire* sajátkezü nevelésirásának hasznosával elátott példány a valódi *Pesti Szakácskönyv*,

Ára **kétve 4 korona.**

Ezen szakácskönyv *Illustriertes Pester Kochbuch* címen német nyelven is kapható.

Ára **kétve ugyancsak 4 korona.**

Igazi magyar konyha!

Szegedi Szakácskönyv.

Ezernél több (teljesített) utasítással.

Írta: **REZI NÉNI.**

Hetedik javított és a legújabb étel-receptekkel bővített kiadás.

Ára **4 korona.** Kérjünk Rézi Néni-féle valódi Szegedi Szakácskönyvet.

Gyakorlati Szakácskönyv.

Az egyszerű, egészséges és ma divatos főzés mód ismertetése.

Írta: **Gróf Festetics Andorné** Fejécsavich Lenke grófné.

Ára **kétve 3 korona.**

Háztartási könyvek. Szerk.: Kőrthy Emilné
Egyes kötetek kötve 80 fillér.

1. Vegyes sütemények
2. Különféle iratok
3. Gyümölcs befőzés
4. Kengérsütés
5. Pajglaltok, krémek, parfait-k és kocsányok.

Hal és vadfélék készítése.

Írta: **ERZSI NÉNI.**

Ára **kétve 3 korona.**

Ezen könyvek kaphatók:

Fischel Fülöp Fia
könyvkereskedésében Nagykanizsán.

Hirdetések felvételnek
e lap kiadóhivatalában.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Nagykanizsa,
Fischel Fülöp Fia könyvkereskedésében,
Városháza-palota.

Telefon: Kiadóhivatal: 103.
Szerkesztőség: 78.

Előfizetések és hirdetések:
Fischel Fülöp Fia könyvkereskedésébe
intézendők.

ZALA

POLITIKAI NAPILAP

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Helyben házhoz hordva:

Egy hóra . . . . . 1.- K.
Negyedévre 3.-
Félévre 6.-
Égész évre 12.-

Postai küldéssel:

Egy hóra . . . . . 1.80 K.
Negyedévre 4.80
Félévre 9.-
Égész évre 18.-

Megjelenik naponként este 6 órakor
Önnepnapok kivételével.

Felolós szerkesztő: SZALAY SÁNDOR.
Szerkesztő: RÉVÉSI LAJOS.

Egyes szám ára 6 fillér.

Nagykanizsa város zárszámadása.

Nagykanizsa, 1906. augusztus 17.

(*) Nagykanizsa város tanácsa hetven oldalos terjedelmes nyomtatvány alakjában küldi szét a város 1905. évi házipénztári számadásait egyéb kimutatásokkal és számadásokkal kapcsolatosan.

Mindjárt az első betekintésre megragadja figyelmünket az a körülmény, hogy az összes 1906. évi július hó 20-án kelt számvizsgáló bizottsági klauzulákat a már július hó 7-án elhunyt Réti Lajos számvizsgáló bizottsági tag s. k. szintén aláírta.

Egyéb nevezetessége a számadásnak alig van. A zárszámadás nem egyéb, mint a képviselőtestület által letárgyalt és felsőbb hatóságilag is jóváhagyott 1905. évi költségvetés megismétlése. Már a költségvetés is nagyon keveseket érdekelt, még kisebb érdeklődésre tarthat tehát számot a zárszámadás.

Ami némi eltérés az előirányzat és a lerovás közt van, azt Anhoffer Gyula, a város számvevője a városi tanácshoz intézett jelentésében indokolja.

Akik a költségvetéssel foglalkoztak, — azok bizonyára csak ezen indokolatot fogják tanulmányozni, a többiek még ezt sem; tehát igazán kár volt azt a sok szép fehér papírt nyomdafesték által hasznavehetetlenné tenni.

Végeredménykép azt a jelenti a v. számvevő, hogy az a költségvetéssel szembeállítva 11323 K. 90 f. kedvezőbb eredményt mutat, amennyiben a rendes fedezetre előirányzott K. 721366.40-rel szemben a tényleges lerovás K. 732690.30 volt. — Ezen végeredmény arról győződött meg bennünket, hogy az 1905. évi költségvetés részleteiben és egészében reális alapon készült.

Az előirányzattal szemben a legnagyobb eltérést a *hásonberek* rovatánál találjuk, mert a régi gimnáziumi épület és a Kosuth-téri férhely után K. 13507.90 vétettet fel a költségvetésbe, ezen összeg azonban csekélyszámu elszállásolás miatt be nem folyhatott. (Ezen veszteség a hazának hozott áldozat a nemzeti ellenállás idejéből.)

Az erdők, legelők 11096 kor. 68 fillér több jövedelmek hoztak mint előirányozva volt. Több jövedelemről természetesen csak akkor lehet szó, ha ugyanazon területek, illetve mennyiségek eredményezték ezen

bevételi pluszt, melyek után a jövedelmek előirányoztattak. Mert ha az előirányoztnál több faanyag, vagy nagyobb területek kerültek értékesítésre, akkor nem lehet szó több jövedelemről, hanem csak nagyobb bevételről.

A főgimnáziumi bevételek 2799 K. 90 fillérrel haladják túl az előirányzatot, Ezen többlet részben tandíjból, részben felvételi díjakból származik. Ezen tétel a zárszámadási bevételek egyik árnypontját képezi, Ezen többlet ugyanis jórészt azok zsebéből került ki, akik amugy is nagy küzdelmet folytatnak a mindennapi kenyér- és a tisztes megélhetésért.

A kiadások szegyenpontja: a IX. rovat alatt segélyezések, árva- és lelcenyermek tartás és kegydíjak címén megtakarított K. 5520.22. Érdekel várjuk ezen megtakarítás indokolását, mert napról-napra azt tapasztaljuk, hogy éppen ezen a téren még sok a tennivaló és hogy a szegények és koldusok nem apadtak olyan mérvben, mint az ezek ellátására előirányzott kiadási tétel.

A városi adóprás az exlexben is egész normálisan, sőt még a szokottnál is jobban működött, mert az előirányzott 202915 K. 53 f. pótdóval szemben a tényleges bevétel 205048 K. 93 f. volt, tehát 3368 K. 65 fillérrel több vételeztetett be.

A városnak összes bevétele 887582 K. 86 fillér, kiadása pedig 887333 K. 73 f. volt; a pénztári maradvány 249 K. 73 f.

A vagyonleltár a következő adatokat tünteti ki:

ingatlan vagyon	3.801.063 K. 54
ingó	1.590.454 K. 21
összes cselekvő vagyon	5.391.517 K. 75
> szenvedő >	3.870.747 K. 93
a tiszta vagyon	1.520.769 K. 82

A város negyven különbözőféle alapot kezel 1.437.493 K. 64 összegben. Ebből elhelyezve van takarékpénztárakban: 1.124.285 K. 56 f, értékpapirban: 177.100 K., követelésekben 136.108 K. 08 f. Az alapok közt szerepel: a szegényalap K. 61415.17, a főgimnáziumi alap K. 103.369.29, Kongó-ut alap K. 68895.36, árvaház-alap 29605 K. 08, városi színház alap K. 99588.76, laktanya-alap K. 178.039.72, katonatartási alap K. 218641.27, a nagykolcsom-alap K. 435.310.90 összeggel ezeken kívül több kisebb-nagyobb alap. Magánosok által, vagy

ezek emlékére létesített alap nem sok dolgot ad a városnak, mert ilyen csak három van: Blau Mór alap (6000 kor.), Kiss József alap (4164.32), Csengery Antal alap (995.92).

A szerb konfliktus oka.

Nagykanizsa, augusztus 17.

Abból az alkalomból, hogy a tájékozatlanok az élelmiszerek drágulását a szerb vámháborúnak tulajdonítják, azok a rosszhiszemű hírkövesek, akik pénzért is megvennének minden ráfogást, amivel a magyar nemzeti kormányt a hazai közönség előtt kedvezőtlen világításban feltüntetni, ellenszenvessé tenni, diskreditálni, vagy éppen befekettetni lehet — azt az állítást röptették világgá és napról-napra minden változatban korpoltálják, hogy a szerb vámháborút pusztán osztrák érdekből, a bécsi körök szuggerálták, vagy oktrojálták rá a magyar kormányra.

Nyilvánvaló, hogy ennek a hírszételésnek az alattomos tendenciája a magyar kormányt olyan színben tünteti fel, miúta az — a magyar érdekek elárulásával is — mindenre kész vakeszköz lenne a bécsi körök kezében, tehát semmivel sem lenne jobb néhai elődeinél, akik évtizedeken át gyáva szervilis politikát követtek Béccsel szemben és a magyar érdekeket hűtlenül kiszolgáltatták Ausztriának. Étekintve attól, hogy a mostani magyar kormányról ilyen sáfárkodást még csak feltételezni is egyszerűen erkölcsi lehetetlenség, magára a konkrét esetre vonatkozólag tartozunk az igazságnak azzal a kijelentéssel, mely teljesen tájékozott helyről kapott és feltétlenül megbízható információink szerint a jelzett állítás merőben ellenkezik a valósággal.

A s-áraz tény ugyanis az, hogy a magyar kormány állásfoglalására senkiesem gyakorolt semmiféle ingerenciát. Mielőtt a kormány határozat elrendelésének komoly expedienséhez nyult, beható megfontolás tárgyává tette a kényes kérdés minden oldalát. Többször tartott minisztertanácsban lelkiismeretesen mérlegelte a tett intézkedéseknek politikai és közgazdasági horderejét s csak amikor már semmi más elintézési mód nem mutatkozott, akkor határozta el magát — és pedig kizárólag a saját incitativájából — a fogantatott rendszabályok alkalmazására. A legösszetettebb sajnálattal tette a kormány, amit tett; de a szerb kormány olyan kényszerhelyzet elé állította Magyarországot, hogy abból nem lehetett más konzekvenciát levonni, mint amiket levontunk, hacsak olyan súlyos megalkotásokra és az anyagi érdekek olyan szembeszökő feláldozására nem akartuk a magyar államot kitenni, amelyeket még egyenrangú hatalomtól sem szabad egy dűnretes és saját-méltóságára, valamint az általa

képviselt nagy közérdekekre valamelyes sulyt fektető kormányának elviseelni.

E helyen most nincs elég terünk a szerb kormány sajnálatos machinációjának részletes ismertetésébe bocsátkozni, egész általánosságban csupán annyit jegyzünk meg, hogy vannak a diplomáciai tárgyalásoknak — olyan nűnszai, melyek nem mindig tarthatók fel a nagyközönség előtt, de amelyek alkalmasak arra, hogy a megegyezésnek útját állják. És szintén általánosságban megjegyzünk még annyit, hogy amikor az egyik fél kívánságai nem állanak arányban az ellenszolgáltatásokkal s még csak a jószándék sem mutatkozik az igények — és ellenszolgáltatások közötti egyensúly helyreállítására — mint ahogy a szerb kormány részéről történt — akkor a békés megoldás csak úgy lehetséges, ha a másik fél behódol és kapitulál. Ezt pedig a magyar kormány annál kevésbé tehetné meg, mivel ha megteszi, akkor éppen azok támadtak volna rá a legnagyobb — és tegyük hozzá jogos — vehemenciával, akik most jogtalanul és rosszhiszeműen kárhoztatják.

Nem szükséges különben mélyebben behatolni a tényállás részleteibe, amikor köztudomású tény, hogy a szerb politikát ez idő szerint olyan férfi irányítja, — aki egész politikai pályafutása alatt mindig halálos ellensége volt az osztrák-magyar monarchiával való viszonyának és következésképp a magyar-szerb barátságának is. Pasics szerb miniszterelnökről mindenki tudja, hogy már első miniszterelnöksége idejében, Milán király alatt, a pánszláv propaganda élén állott s akkor is, azóta is, minden követ megmozdított, hogy Szerbiát tőlünk elidegenítse s kiegyenlíthetlen ellentéteket teremtsen a két szomszéd ország között.

Igaz, hogy Oroszország tehetetlensége miatt az orosz pánszláv politika most a Balkánon nem követhet agresszív irányzatot, ámde a pánszlávizmus azért nem acta föli a maga törekvéseit — s a magyarországi pánszlávok kaméribben, mint valaha, folytatják magyar-ellenes üzemleiket. Nos, hát Pasics miniszterelnök, aki a magyarországi pánszláv propagandával állandó és közvetlen összeköttetésben van, csak a maga politikájához hű, amikor a szépen fejlődő magyar-szerb barátságot tőle tehetőleg minden eszközzel megzavarni, Magyarország és Szerbia között a jóviszony kötelekeit szétlépni igyekszik.

Ez az egyik titkos rugó Pasics magatartásában. A másik pedig az, hogy vannak nagyhatalmak, amelyeknek érdekükben áll a Balkán uhéket az osztrák magyar monarchiával szembe állítani s ezek a nagyhatalmak kész eszközt találnak Pasics urban, aki ingyen is ellenségünk, megfelelő jutalomért pedig még inkább az.

Hát ime itt van a szerb konfliktus valódi oka. Akinek szeme van a látásra, láthatja. Mélyen sajnáljuk, hogy szerb politikai körökben nem látják ezt, mert ha látnák, akkor már nem volna közöttünk konfliktus. Hiszen a dolog úgy áll, hogy Szerbia gazdaságilag első sorban reánk van utalva, mert mi vagyunk a legjobb és legbiztosabb fogyasztói; politikailag is mireánk kell támaszkodnia, mert nekünk köszönhetí állami önállóságát, s a földrajzi helyzetnél fogva további állami fejlődése is leginkább a mi istapolásunktól függ. Viszont mi is teljes érteke szerint méltányoljuk a jó szomszédi viszonyt és tudatában vagyunk annak, hogy a magyar-szerb barátság és testvéries megértés mindkét országnak kölcsönös érdeke. Ilyen viszonyok

között valóban kívánatos, hogy Szerbia sorának hivatott intézői mielőbb tisztába jöjjenek a kölcsönösen káros konfliktus valódi okával s eltávolítsák a hatalom éléről azt az államférfiut, aki a szivekben él és a jól fel fogott közérdekben gyökerező magyar-szerb barátságunk s ennek révén a megegyezésnek annyira konok kerékkötője, hogy hasztalan teennék érdekeinken túlmenő engedményeket, Pasics ur akkor is találna kibuvót, mert neki nem megegyezés, hanem zavar és viszály kell. Amint ennek a politikai Mefisztóának a kezéből kiesik a kormány gyeplője, avagy a szerb nép rákényszeríti, hogy velünk szemben koncilians és lojalis magatartást tanúsítson, — abban a percben megszűnnek az ellentétek és mi szerb testvéreinkkel nyomban megértjük egymást. Addig az urban, amíg ez a kívánatos fordulat elérkezik, a magyar kormány nem tehet mást, mint szilárdan és rendíthetlenn eréllyel megmarad azon az állásponton, melyet számára a jogos érdekek kötelességszerű védelme és az állami méltóság integritása kijelölt.

Megszökött kereskedő.

Váltóhamisítások nagyban.

— Saját tudósítónktól. —

Élénk szenzációja van Dombóvár vidékének.

Néhány héttel ezelőtt meghalt Neiser Bernát lápafői kereskedő. Üzletét tőle 21 éves fia, Neiser László vette át, aki már előbb is részes volt évek óta betegeskedő apjának minden üzletében. Neiseréknek sörraktáruk volt az egyik kőbányai gyárból és a sörkereskedés, melyet már több mint egy évtized óta folytattak, igen jól beütött. De Neiser ezzel nem érte be, hanem tőke nélkül nagyobb és nagyobb üzletekbe bocsátkozott. — Szakcs halálánan gőzmalomrendezett be Neiser többször leégett, de mivel az elégett tárgyak magas összegre voltak biztosítva, a közhangulat meg volt győződve arról, hogy ő maga volt a gyújtogató, jött a csendőrség és nyomozott ilyen irányban de nem sikerült semmit sem rábizonyítani.

Neiser helyzete már-már menthetetlen volt, ekkor azonban megnősült László fia s a kapott hozományból kisegítették magukat, továbbá az új após miniegy 30.000 koronáig jótállást vállalt és ezen összeggel úgy ahogy kisegítette magát a hinarból. De ez még nem volt elég. Mindenféle ürüggyel rávette lápafői ismerőseit, hogy kisebb nagyobb összegről váltót adjanak neki, melyeket ő természetesen értékesített.

Ilyen módon alig maradt a községben ember, akitől Neiser váltót ne vett volna, úgy, hogy már magas összegre rugtak azon váltók, melyeket a polgári emberek becsapásával, elámitásával szerzett meg. Mikor aztán ezek a váltók sem voltak elegendők, egyszerűen ő maga írta alá az adócsok neveit és ettől fogva tömegesen hamisította a váltókat. Néhány héttel ezelőtt azonban Neiser Bernát meghalt és ekkor fia és özvegye folytatták a bűnös üzemleket, melyeknek már előbb is részei voltak.

Legutóbb 20.000 koronáról szóló hamis váltót számítottak le a Somogy megyei Takarékbán, de elhalmozták váltóikkal a környéken levő összes takarékpénztárakat is. Lassanként azonban kiszivárgott a családok és hamisítások híre, mire a lápafőiek valósággal ostrom alá vették Neiser László házáat és agyonvadásztal fenyogtették őket, ha váltóikat ki nem adják. Erre aztán, hogy a kényes helyzetből meneküljenek, a mult napok egyikén az egész család eltűnt.

Azóta teljesen nyomuk vesztett, senki nem tud rólok semmit, hogy a család és hamisító kereskedő hova tűnhetett családjával. Lápafőn természetesen rendkívül izgatottan várják fejleményeket, mivel alig van a faluban ember, ki nagyobb összeggel érdekelve ne lenne, de érdekelve van a vidéken is csaknem valamennyi kereskedő és pénzintézet.

HIBEK.

A szombati nap programja.

— Saját tudósítónktól. —

A dalosverseny részletes programját az ez alkalomból megjelenő *Emléklapok* tartalmazza. Itt csak a holnapi nap rövid programját közöljük.

A fogatok délután 1/2 órákor a városháza előtt gyülekeznek. A vőfélyek innen hajtának el koszorúsleányaikat, kikkel visszaérkezve, megtörténik a vasúthoz való kivonulás a vendégek fogadására.

A budapesti Lyra dalkör kivételével az összes dalárdák holnap délután 1 és 2 óra közt érkeznek. A perrona a fogadásra deigált küldöttségben és hírlapírókon kívül az érdeklődők csak perronjeggyel léphetnek.

Az összes dalárdák megérkezése után a koszorúsleányok megkoszorúzzák a dalárdák zászlóit, mire ezek jellegűeket eléneklik.

Ezzel megkezdődik a bevonulás a városháza elé. Itt Vécsey Zsigmond polgármester a város közönsége nevében üdvözli a dalszővetséget.

A délután a vendégek elszállásolásával telik el.

Este 8 órakor a Polgári Egylet kerthelyiségében az ismerkedési estély veszi kezdetét. Erre csak a dalosok és velük érkező vendégek és a korlátozott számban kibocsájtott jegyek előmutatói léphetnek be.

Este 10 és fél órakor érkezik Zichy Aladár gróf diszelnök, ki egyenesen az ismerkedési estélyre hajtatt.

Az estélyen több dalárda énekel.

Az étkezés itt étlap szerint történik.

Emléklapok.

Érkező vendégeink remélhetőleg oly jól fogják nálunk érezni magukat, hogy évek múltán is szívesen emlékeznek az itt eltöltött kellemes napokra. Megbízás folytán a Zala kiadóhivatala gondoskodott róla, hogy vendégeink megfelelő emlékeztetővel távozzanak innen, egy *Emléklapok* című könyvvel, melyet ha ottbón lapozgatni fognak, eszükbe fog jutni a nagykanizsai verseny minden érdekes mozzanata és szereplője. Viszont a nagykanizsaiak is ebből fognak visszaemlékezni a versenynek reájuk néve oly fontos tényére és azokra a vendégekre, kiket itt tartózkodásuk alatt megismertek és kiknek neveit a könyv közli.

Az *Emléklapok* szombaton délbén jelennek meg. Tartalmazza az összes versenyre vonatkozó tudnivalókat, van benne sok illusztráció, hosszú a nevezetesebb szereplők arcképét, programot, vendégek névsorát, sok aktuális cikket stb.

Az *Emléklapok* ára díszes kiállításban 60 fillér. Azért ily olcsó, hogy mindenki megvásárolhassa. Az emléklapokat árusítani fogják a verseny minden mozzanatánál, ismerkedési estélyen, versenyen, társasédben stb. és a nagyobb dohánytársaságokban.

— **Maró Gergelyt** hivatalból áthelyezték. A hivatalos lap ma közli, hogy a vallás és közoktatási miniszter dr. **Sarányi Károly** kaposvári főgimnáziumi tanárt, a gyászos emlékeztető **Maró Gergelyt** hivatalból **Bártfára** helyezte át.

— **Bérkocsi díjak** a verseny alatt. A rendőrfőkapitány intézkedése folytán a verseny napjain a bérkocsitarifák a következők:

A sörgyárig, vagy vissza egy személyre 1 korona, 2 személyre 1 kor. 20 fillér, két személyen felül 2 korona.

— **A szintársulat érkezése.** Tegnap távirati rovatunk közölte, hogy **Kövessy szintársulata** a Dalosverseny miatt kedre halasztotta érkezését. Kedden este már nálunk játszanak a szinészek. A műsor a következő: kedden **Gűlbaba**, szerdán **Csöppesség**, csütörtökön **Fanst**.

— **A verseny rendezőségének kérése a magánfogattulajdonosokhoz.** A dalosverseny rendezősége kéri azokat a magánfogattulajdonosokat, kik szivesek voltak fogataikat a holnapi fogadtatás rendelkezésére bocsájtani, küldjék fogataikat holnap délután 1/4, 1 óra kor a városháza elé. Azért ily korán, mert a fogatokon még a koszorúsleányokat kell elhozni.

— **A király születésnapja.** Királyunk születése najának évfordulója alkalmával főlő hó 18-án szombaton d. e. 11 órakor az isr. templomban is ünnepélyes hálaadó istentisztelet fog tartatni.

— **A Pécsi Polgári Daloskör — a kanizsai Irodalmi és Művészeti Kör Dalárdájának.** Megirtuk már több ízben, hogy a Pécsi Polgári Daloskör is részt vessz a nagykanizsai dalosversenyen, ezúttal egyúttal részt vessz a nagykanizsai Irodalmi és Művészeti Kör dalárdájának 10 éves jubileumi ünnepségén is. E jubileum emlékére a Pécsi Polgári Daloskör egy gyönyörű kék-sárga színű selyemszalaggal fogja a jubiláló dalárdát megajándékozni. A selyemszalagon ez az aranyhímzés áll: A Pécsi Polgári Daloskör a Nagykanizsai Irodalmi és Művészeti Kör Dalárdájának — A Pécsi Polgári Daloskör. 1906—1906. A szalag ajándék viszonzás, amennyiben a nagykanizsai Kör dalárdája a polgári dalkört is szép szalaggal lepte meg tavaly tartott husz éves jubileuma alkalmából.

— **Megszűnt újság.** A Pécsi Független Újság című napilap féléves fennállás után megszűnt.

— **Egy földbirtokos öngyilkossága.** Kaposvári tudósítónk jelenti: **Gaál Ernő** volt boglári előkelő földbirtokos, Somogy megye egyik vezető férfia, tegnap apósának fejérmegyei birtokán agyonlőtte magát. Gaál az utóbbi években lehangolt kedélyű, magába zárkózott ember lett, ki teljesen félrevonult a világtól. Kéőbb ideggyógyintézetbe kellett szállítani, honnan — látszólag — gyógyulva jött haza. Halálát felesége és két kis fia, továbbá atyja és bátyja, **Gaál Gaszton** orsz. képviselő gyászolják.

— **A gőzgépközelők és kasánfutók** legközelebbi képviselő vizsgál **Sopronban** szeptember hó 9. napján d. e. 9 órakor a Sopron városi villantelenen fognak megtartatni. A vizsgálati kérvények kellően felszerelve a m. kir. ker. iparfelügyelőséghez (Sopron, Ujteleki-utca 10 szám) beküldeni.

— **Agyongázolták a lovak.** **Szitár Károly** légrádi révész megdöbbentő sulyos sérüléseket következtében tegnap meghalt a kórházban. **Szitár** a légrádi révénél megvadult lovakat akart megfékezni, a lovak azonban keresztülgázolták és halálosan sérüléseket ejtettek rajta.

— **Zalavármegye a kolozvári színház megnyitása.** Erdély legnagyobb városában, kincses Kolozsváron a jövő hóban szeszációs ünnepségek között fogják megnyitani az új nemzeti színházat. Az ünnepségek szeptember 7-ikén kezdődnek. Ekkor zárják be a több száz éves színházat és nyitják meg az újat. Az ünnepélyre Kolozsvár város meghívta Zalavármegye közönségét.

— **Rabló cigányok.** E hó 13-ról 14-ikére virradó éjjel Gyenesdiáson, Keszthely tőszomszédságában kőbor cigányok betörték az ottani keresztény fogasztási szövetséget boltjába, továbbá az üzletvezetőnek a bolt mellett fekvő lakásába. A cigányok butorokat és ruhaneműket vittek el. Ezután a rablók látogatást tettek a nagykorcsmában és ott feltörték a szekrényeket és a piucét a található készpénzt elvitték és vagy 60 üveg bort megittak. Az elfogyasztott bor mennyisége arra vall, hogy a cigánykaraván 50—60 tagból áll. Az elvitt sulyos butorok pedig arra engednek következtetni, hogy a rablók több kocsival jártak. A betörések érthető izgalmat kellettek a Keszthelyen és Gyenesdiáson nyaraló fürdővendégek között. A legérdekesebb az, hogy a cigányok az őrjáratát végző csendőrs nyomán haladtak, illetve vártak, míg a csendőrök Diás községet elhagyták. A nyomozás eredményesen folyik. A keszthelyi főszolgabíró csendőreivel kiszállt a helyszínre.

— **Csendőrtisztek új ruhája.** Szeptember elsején megváltozik a csendőrtisztek egyenruhája. Az aranyzsinór lékerül a kabátnyakról, a pitykés gombot meg lapos katonagomb váltja föl. A zsinórzat is megváltozik, a zubbonyról teljesen eltűnik s az írás szerint a csendőrtisztek ruhája sokkal kényelmesebb és csinosabb lesz a mostaninál.

— **Harcszerű cüllövészet.** A nagykanizsai m. kir. 20-ik honvédelmagyrezred jövő hó 1, 3, 4 és 5. napjain harcszerű cüllövészetet tart a szokott helyen.

— **Halálos verekedés.** Felső-Zsid községen vasárnap e hó 12-én együtt mulatott a falu fiatalága. A leforróbb verűek ott virtuskodtak a cigány előtt, ki buzgón húzta a talp alá valót. A nótázás közben azonban nézeteltérés, vita, majd verekedés támadt a legények között, hogy kinek a nótája is huzassék előbb. Verekedés közben hét legény sulyosan megsérült s köztük egy, **Tóth Balázs** a gyors orvosi segély dacára sérüléseibe még ott a korcsmában belehalt. A tetteseket csendőrök letartóztatták. A nyomozás folyik.

— **Óriási szerencse Gaedicknél.** Az imént befejezett IV. osztályu húzás főnyereményét 90000 koronát Gaedicke bankház Budapest, (Kossuth Lajos ut 11.) szerencsés vevői nyerték. Ezúttal a 3148 számra. Mint ismeretes említett szerencsegyűjtőde magában az elmúlt sorsjátékban a 40.000, 60.000, 2 a 30.000, 20.000 2 a 15.000 10.000, 5000 stb. nyereményeket fizettek ki szerencsés vevőinek.

Hogy halnak meg a kórházban.

A Pécsi Független Újság írja a következő feltűnést keltő esetet:

A napokban meghalt a pécsi kórházban egy **Krausz Lujza** nevű pécsi elvált asszony, **Krausz Adolf** pécsi kereskedő leánya. Elhalálozásáról ma a következőt mondták el nekünk: A fiatal asszony vasárnapon mult egy hete ment be a kórházba, mert hosszabb idő óta nyomorlájásban szenvedett, aminek egy a gyomrában támadt kinövés volt az oka. A fiatal asszony a közös beteg teremben feküdt,

mellette is sulyos természetű beteg kinődött a kórágynon. A fiatal asszonyt megoperálták; az operálás igen jól sikerült, s a beteg a kórhalményekhez képest jól érezte magát. Kedden a mellette levő beteg igen rosszul lett. A haldoklás érte el. A fiatal asszony ezen halálos kinok láttára kedden délelőtt kétszer is elájult. Azért senkinek sem jutott eszébe, hogy a haldoklót mellőle elvigye. A nehéz beteg kedden egész éjjel folytatta borzalmas vonaglását, keserves, kínos búcsuját az életől, a még csak imént operált **Krausz Lujza** pedig, mint a haldoklásnak kényszerű nézője, maga is félig belehalt. Szerdán délelőtt aztán borzalmas jelenet játszódott le, a kórházon kívül álló közönségnek csak regényekből lehet fogalma. Szerdán délelőtt ugyanis az ápolónő kiment a teremből. Csak a betegek voltak a teremben. A haldokló ekkor már az élet kálváriájának vége felé járt. Irótázatosan vonaglott, hörgött ágyában; haláltusájában egyszerre csak leugrott az ágyról. A mellette fekvő operált beteg kimondhatatlan félelmet állt ki ugyis; most pedig annyira megrémült a haldoklótól, hogy ijedtében maga is leugrott az ágyról. Ez az ugrás természetesen végreztes volt. Frissen varrt sebei fölszakadtak és a vérvesztés következtében a fiatal asszony meghalt.

**NESTLÉ GYERMEK-
USZTJE**

csöcszemők, lábbadozók, gyomorbafoások
A legjobb alpesi tejet tartalmazza.
Gyermekápolásról ismeretlen iratok ingyen küldi NESTLÉ
Bécs, L. Biberstrasse 11.

Kapható minden gyógyszerárban és drogueriában.

Ára 1 korona 80 fillér.

Közgazdaság.

Pusztuló szőlők. Sümegi tudósítónk jelenti: A szőlők Sümeg vidékén minden védekezés dacára is rosszul állanak. A lisztharmat és peronoszpóra pusztításához most még a söld rothadás is járul. Sümeg híres bortermő vidékén is vannak már egykori szőlőterületek, melyek most kapás növényvel vannak betiltatva.

„Hermes” Magyar Általános Váltózet Részvénytársaság, Budapest, heti jelentése a tőzsdéforgalomról és pénzpiacról.

Budapest, augusztus 16

A bécsi osztrák hitelintézet, a monarchia legelső pénzintézetének a lefolyt hét elején közzétett félévi mérlege, mely az elmúlt év első feléhez képest kb. 1 millió koronányi bevételbővelést tüntet fel, igen kedvezően hatott a tőzsdé irányzatára és főleg vezetőértékekben mutatkozó áremelkedés. E szilárd hangulatot támogatta még az a körülmény, hogy a kedvező időjárás következtében az arakás és cséplés az ország leg több vidékén a várakozásokat felülmúló eredménnyel fejeződött be, úgy hogy a termésbe vetett remények igazolást nyertek. A tőzsdé a nyári idény következtében mindamelletti ünetelen volt, általános azonban az a nézet, hogy a mult idény lejártával, feltéve, hogy valamely est megakadályozó, vagy ellensúlyozó esemény nem áll be, a tőzsdének határozott megszilárdulása várható.

Az osztrák és magyar hitelrészvényeken kívül főleg vasúti értékekben fejlődött ki némi üzet, mivel a kedvező terméseredmények következtében az e nemű vállalatoknak előreláthatólag kedvező évre van kilátásuk. Emelkedtek ezen kívül az

Első magyar általános biztosító társaság részvényei is, míg a többi részvényekben alig fejtődtek ki az érdekek, miközben következtében az árfolyamok változatlanok maradtak.

A pénzügyi viszonyokban az elmúlt héten ismét drágulás állott be és ámbár az Osztrák Magyar bank hivatalos kamatlábat mindaddig nem változtatta meg, mégis a kamatláb 5% fölé emelkedett és további emelkedés is várható. Ennek következtében az Osztrák Magyar bank vezetősége is kényyszerítve lesz a hivatalos kamatlábat felemelni.

A lafolyt hét nevezetesebb árfolyam változásai a következők:

4 1/2%-os magyar koronajáradék	94.90 95.—
Osztrák hitel részvény	674.50 672.—
Magyar hitel részvény	812 — 815.—
Osztrák Magyar államvasut	672.75 673.—
Salgótarjáni közszékhely részv.	630.50 630.—
Első magyar biztosító részvény	9850.— 9975.—
Déli vasuti részvény	165.— 167.72

Táviratok és telefonjelentések.

Horvátok a magyar lobogó ellen.

Mozgolódó Starcsevics párt.

Zágráb, augusztus 17. Mióta a horvát nemzeti párt jó viszonyt tart fenn a magyar koalíciós pártokkal és testvéries együttélést akar biztosítani, a Starcsevics párt mindent elkövet, hogy irántunk érzett antipátiáját kifejezze. Most is tüntetésre készül a Starcsevics párt és meg akarja gyalázni a magyar lobogót. Szerencsére, az aljas terv kiderült és így annak végrehajtása meggátolható. Kiderült, hogy Starcsevicsék a király bolnapi születésnapja alkalmából tüntetéseket akarnak rendezni és pedig olyképpen, hogy tüntetés rendeznek a magyar nemzeti lobogó ellen.

Ezzel a külföld előtt dokumentálni akarják, hogy Horvátországban nem oly általános a magyar barátság, mint aminőnek az újkorszaki emberei hirtelik. A demonstrációra Starcsevicsék titokban tettek előkészületeket. A tüntetés azonban alighanem elmarad, mert a magyar-barát hazafias horvát egyetemi ifjúság is értesült a tervezett tüntetésről és Zágrábba rendelte a távollevő egyetemi hallgatókat is. Értesítette továbbá a Starcsevics pártiakat, hogy ha tüntetni mernének a magyar lobogó ellen, ők a magyar lobogót, ha kell, testükkel is megvédik minden inzultus ellen. Nem lehetetlen tehát, hogy Starcsevicsék az utolsó pillanatban elállanak a tervezett tüntetéstől.

Megtámadott választás.

Marosvásárhely, augusztus 17. A napokban képviselővé választott Fenyvesi Soma mandátumát a kisebbségben maradt párt petícióval készült megtámadni. A petíciót már legközelebb benyújtják a Kuriához.

Csaplár Benedek állapota.

Budapest, augusztus 17. A napokban történt, hogy egy elzúllott munkás orvul megtámadta Csaplár Benedeket, a hírneves tudós, öreg piaristát és lesújtotta. Az öreg tudós állapotja ma válságosra fordult és az orvosok lemondtak róla.

Öngyilkosok.

Hatvan, augusztus 17. Egy itteni szárlóban ma egy urinó megmérgezte magát és meghalt. A vendéglőnyibe Németh Erzsébet, egy budapesti banktisztviselő neje írt be magát. A vizsgálat kiderítette, hogy az öngyilkos valódi neve Horváth Karola, egy vasuti tisztviselő neje.

Budapest, augusztus 17. A budapesti vámbivatalban Otta János pénzügyi tisztviselő ma délelőtt hivatalos helyiségében agyonlőtte magát. Öngyilkosságának oka reménytelen szerelem.

Gyilkos anarchisták.

Odosza, augusztus 17. Az itteni pályaudvaron ma két anarchista megtámadta a vasuti pénztárost, kitől 6000 rubelt ellopott, majd az őket tizenöt rendőrökre bombát dobott, mi által tildőzt rendőrt megölték, hatot súlyosan megsebesítettek. A három anarchistát csak nagy nehezen lehetett tartóztatni.

Segédszerkesztő: Nagy Samu.

Laptulajdonos és kiadó:

FISCHEL FÜLÖP FIA

Egy mérlegképes könyvelő,

perfekt magyar és német levelező (szép írással), ki több éven keresztül hasonló minőségben elsőrendű iparvállalatoknál működött, azonnali belépésre megfelelő állást keres. Értesítések »Mérlegképes« cím alatt ezen lap kiadóhivatalába küldendők.

Subügynököt

Nagykanizsa és környéke állandó szerződésel alkalmazok. Részletes ajánlatokat írásban kérek Grósz Károly a Concordia Gőzmalom Részv. Társ. Vezérképviselőtől.

GYÓRÓTT.

Vettünk nagy mennyiségű

női, férfiyapjú, selyem- és bu-tor szövet-kelméket,

melyeket meglepő olcsó áron bocsátunk a nagyközönség rendelkezésére.

KREISLER és SCHLESINGER

Nagykanizsán, Erzsébetkirályné-tér, Szeidmann ház.

Jóforgalmu koresma, mészárszék és szatócsüzlet esetleg pálínkafozdával eladó vagy bérbeadó. — Bővebbet a tulajdonos

Grünfeld Mórnál

Pöbösköfön posta Gelse.

406—5

Keresek

vallás különbség nélkül egy 4 polgárit sikeresen elvégzett *kétszennyel* második polgáriszkolai leányomhoz, kinek egyúttal a háztartásban is ügyesnek kell lennie. Cim a kiadóban.

Ház eladás.

Sarokház, régen fenálló szatócs üzlettel, tőzsde és pálínka mérésel, betegség miatt szabadkészből eladó.

Bővebb felvilágosítást ad özv. Steinitz Károlyné Nagykanizsán Kossuth Lajos-tér.

Wieder stärker in stärke als bisher. **Egyedül valódi Thierry balzsama**

csupán a földi apóca védjeggyel. Törvéredő *Deutsches Reich* kármesteri engedéllyel szarok, gyomorgörcs, kolika, katarhus, mellbaj, influenza stb. stb. ellen. Ára 12 kraj vagy 6 keltős óra; vagy egy nagy keltős óra, szabályozott árral 5 koron bérmentve.

Thierry Conditio káros károsírt mint a szarok ellen minden megolydult sebek, gyulladatok, sérülések, dagadtok és kelések ellen. 2 légegy ára K. 3.00 bérmentve, előzetes pénzbeküldés vagy utánvét mellett.

Thierry A. gyógyszerháza Prograd (Habitak Esser-berne mellett.)

Leírás több szar közönsésvédelemmel ingyen és bérmentve. Központi raktár Bécs: Karl Brady gyógyszerháza. Főraktár Budapesten: Török József gyógyszerháza, Egger gyógyszerháza; Lugos: Vértess L.

Nélkülözhetlen

minden iródtában, hivatalban, kereskedőknél stb.

- Utánvétele
- Nyomtatvány
- Ajánlott levél
- Másolva
- Minta érték nélkül
- Köszönettel felvettem

bőlyeggyűjteményből álló gyűjtemény mely együttesen egy dobozban 2 kor-ért kapható

Fischel Fülöp Fia

könyv- és papírhelyeskedésben Nagykanizsán.

A már 32 éve a kerékpár világot uraló eredeti angol

Helical Premier és The Champion

kerékpárokat dupla harang csapágyjal, 3 évi jóállással, minden árfelemlés nélkül szigorúan az eredeti gyári áron 12 és 16 koronás részletek adják és

kerékpáralkatrészeket

az egész világon létező összes kerékpárokhoz (kötés és belső gumik, csengők, lámpák, pedálok, láncok, csomok, csészék stb.) óriási forgalmunk következtében

30% árszállítással szállítunk vidékre és bérhová.

Elsőrendű Singer varrógépeket nagybani eredeti gyári áron 75 kr.-tól feljebb havri 8—10 kor. részletek adják.

Láng Jakab és Fia

kerékpár és varrógépgyártás, Ausztria-Magyarország legnagyobb, leg-
regőbb és legmeghatározottabb kerékpár-
raktára.

BUDAPEST, József-tér 41. sz. Fisk-utca VIII. Haros-tér 4. sz. Duden II. Kálmán-utca 9.

Javításokat saját műhelyünkben szabványos módon csináljuk. Dicső kijelölésük 1000 néppel ingyen és bérmentve.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Nagykanizsa,
Fischel Fülöp Fia könyvkereskedésében,
Városház-palota.

Telefon: Kiadóhivatal: 108.
Szerkesztőség: 78.

Előfizetések és hirdetések:
Fischel Fülöp Fia könyvkereskedésében
intézendők.

ZALA

POLITIKAI NAPILAP

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Helyben hához hordva:

Egy óra . . . . . 1.- K.
Negyedévre 3.-
Félévre 6.-
Égész évre 12.-

Postai küldéssel:

Egy óra . . . . . 1.50 K.
Negyedévre 4.50
Félévre 9.-
Égész évre 18.-

Megjelenik naponként este 6 órakor
Ünnepnapok kivételével.

Felelős szerkesztő: SZALAY SÁNDOR.
Szerkesztő: RÉVÉSZ LAJOS.

Egyes szám ára 6 fillér.

Üdvözet a dalosoknak.

(Az Emléklapok bevezetése)

Nagykanizsa, 1906. augusztus 18.

Üdvözljük a dalosokat, kiknek ajkán melódiába olvad a magyarok zengzetes nyelve.

Egy francia író úgy találta, hogy nálunk színesebbek a virágok és szebbek a dalok, mint máshol. Ebből a két dologból pedig, a virágok színpompájából és a magyar ember áldott daloskedvéből ki fog kelni a magyar művészet jövője. Van miről danolni, van aki daloljon és van kinek. A virágok és a dalok felnevelték a maguk közönségét. Ott, hol a réti virágok tarka pompája közt piros arcú lányok dala szárnyal az égnek, megvan az illat, a szín, és a játszi kedv, mely dalt inspirál.

Pompáztak a virágok aztán is, hogy idegen lovak patái verték le gyenge szirmaikat és a puszták pásztortüzei mellett bánatosan zengett akkor is a magyar nóta, mikor legszebb virágunk, ősi szabadságunk hajtotta le reményvesztetten szép fejét. — Szállott a dal végig a rónákon, visszhangja kelt a Táttra bércei közt és az erdélyi havasok ormán. És szárnyalt a dal, ha busan is, ha epekedve is, de mindig fennen, mindig szabadon.

A magyar dal! . . . ma büszkeségünk és gyönyörűségünk. Volt idő, midőn egyedüli vigaszunk is a dal volt. Mindent elvehettek tőlünk, csak a dalok lelkét nem. Aki ezt énekelte, minden riadónál többet mondott, aki ezt hallgatta, nagyobb bátorsággal és több reménnyel lett gazdagabb, mintha az ezeregyéj varázsos italából ivott volna. Lelkesítőül, vigasztalóul, legmagasztosabb kincsünkül örököltük azoktól, kiknek szelleme a dalban él.

Üdvözljük azokat, kik ezt az örökségünket ma gondjaikba fogadták. A korona-örök kezén nincs értékebb jószágunk.

A magyar dal tutorainak nagy az érdemük, nagy a kötelességük és a felelősségük. Ezt az örökségünket ők adják tovább az

utánunk jövőknek. Vigyázzanak rá szerető gondnal, hogy úgy adják tovább, ahogy a kezükbe adták. Ezekben a dalokban kuruc vitézek lelke él és ezekben Cinka Panna sírta bánatos könnyeit. Egyik sem ismerte a cifra ruhát, idegen népeknek sallangós rongyait,

Csak a magyar föld és a magyar lélek színes virágai viritsanak tovább is a magyar dalban.

Üdvözljük a dalosokat. Legyen nálunk jó mulatásuk!

Gyanus mozgolódás.

— Fővárosi tudósítónktól. —

Budapest, augusztus 18.

Néhány hét óta gyanus mozgolódás halatszik a politika berkeiben. A bozótok megmozdulnak, a barlangok megnyílnak a földalatti üregékből toprongyos alakok vánszorgognak elő. Egyik a társadalmi tudós mezében szerepel, a másik mint radikális jelenik meg, a harmadik a többséget és kormányt ellenőrző dresszet öltött magára.

Gyakorlott szemű embert ez a különfélétség meg nem téveszthet, mert lehetetlen rá nem ismerni a sötét alakokra. A haladópart katonái ezek a jómadarak. Erre vannak közös jelszavaik. Erre vall az a véres düh, melylyel az új rendszer ellen fenekednek. Erre vall rosszul palástolt céljuk, mely nem más, mint felborítani az alkotmányos kibontakozást, zavarost csinálni, hogy benne haláshassanak. Erre vall, hogy oly lenézéssel, gunnyal szólnak mindenről, ami a haza fogalmával kapcsolatos és a nemzeti eszmék világába tartozik.

Itt is, ott is olvassuk, hogy micsoda veszedelem származhatik e sötét alakok feltámadásából. Mi nem ezen a nézeten vagyunk. — Ellenkezőleg örvendetesnek találjuk, hogy csoportba verődnek. Legalább látjuk, hányan vannak, micsoda harcmozdulatot végeznek, micsoda eszközökkel dolgoznak. Látjuk őket a védekezni tudunk ellenük. Ea könnyen végezhetünk velük. Az anarchista, aki a tömegben elrejtve dobja a bombáját, legtöbbször elmenekül. Kárt tesz és le sem fülhelhető. De egy szervezetet le lehet fegyverezni. Egy egész banda meg nem szökhetik. Azt egytől-

egyig fel lehet koncolni. Az eszkimók is így tesznek. Kicsalják a rozmárokat a partra és mikor már együtt van egy nagy csapat, rájuk támadnak és kivégzik valamennyit. A haladóparti rozmároknak is ez lesz a végzetük. És miért lennének mi kevésbé élelmesek, mint az eszkimók?

Mi tehát nem félünk a haladó betyárok kártevéseitől. — És nem osztjuk azok nézetét sem, akik azért hüledeznek, mert azt mondják, hogy ezek a sötét alakok, kik szépen megérttek a gályarabságra, kompromittálni fogják ama nagy reformokat, a melyekre a kormány és többség vállalkoztak, különösen az általános választói jogot. Nem osztjuk e nézeteket, mert szent meggyőződésünk, hogy a szóbanforgó reformok oly erkölcsi magasságban vannak, hogy azok ragyogását az abszolutizmus szövetségesei el nem nyomásozhatják. Nemcsak, hogy nem lesz káros a haladó banda üvöltése, de éppen ellenkezőleg. Üvöltésük jó utmutatás lesz arra, hogy tudja a kormány, tudja a többség, merre ne menjen, ha csak nem akarja az országot a nemzetietlenség fertőjébe vezetni. Kiabálásuk jó lesz arra, hogy tudja a kormány, tudja a többség, kiket ne ruházzon fel jogokkal, — ha csak nem akar fegyvert adni a nemzeti állam ellenségeinek kezébe.

Igenis koncedáljuk, veszedelem mégis származhatik e gyalázatos összeverődéséből. Veszedelem származhatik akkor, hogy ha a nemzet, vagy az azt képviselő többség sorokban egyenetlenség, testvérharc, vagy palotaforradalom keletkezne. Zavar esetén igenis tehetnének kárt a közélet bombavetői. De ha a nemzet s élén a többség, mint a nagy harc idején, — a jövőben is összetart s falanx módjára fogadja a haladók ráblótámadásait, a gonosz ellenfelek a porbahullanak a többség golyózáporától.

Az ut, a melyen nemzetnek is, többségnek is haladnia kell, ezek szerint egészen világos. Kart karba öltve tovább kell menni a megkezdett uton s nem szabad megengedni, hogy a sorokban rések támadjanak. Bizunk a többség hazafiságában és a nemzet józanságában. A többség is, a nemzet is tudni fogja kötelességét. Bizunk különösen a többségben, hogy egy szívvel, egy lélekkel indul majd a rozmárvadászatra, nehogy a rozmárok tehessenek kárt az eszkimókban.

FERENCZ JÓZSEF KESERŰVIZ

AZ ÉGYEDÜLI FÉLSMERT KELLEMEZSÉ ISZÓ TERMÉSZETES HASHAJTÓSZER.

Láncszemek.

— augusztus 18.

Két esztendővel ezelőtt a *Dunántúli Dalos-zövetség* Pécs² versenyzett.

Ott volt a nagykanizsai Irodalmi és Művészeti Kör daloskara is. Aratta a babért.

Vécsey Zsigmond polgármesterünknek, aki szintén ott volt, aranyos kedve lett a mi dalosaink dícsőségétől. Olyan pompás tósztot ezasztett meg, hogy még most is emlegetik a pécsiak. Gyűlésen is kivágta a *rezet*: meghívta a Daloszövetséget Nagykanizsára.

Hát ebben a meghívásban fejeződött ki Nagykanizsának ő-szelke, ő-szelleme, mely a művészi dolgok kultusza terén való nemes versenyben nyilatkozik meg.

Ez az ő-szellem ragadta meg polgármesterünk lelkét is, midőn vendégszerető meghívásával Nagykanizsát a Dunántúli Daloszövetség kultur-pontjainak sorába avatta.

Jól tette. Nagyon jól tette.

Nem először történt most, hogy akadtak aggodalmaskodók, akik azt mondták: »Amit Pécs megtehet, nem bírja elvégezni Kanizsa. Hisz mi Pécsnek csak féléréjével rendelkezünk.«

Igaz. De nem végeztet-e már ez a mi városunk fél-erővel is olyan munkát, a mi az egész erőnek is becsületére vált volna? A fél-erőt is egész-erővé varázsolta mindig a lelkesedés. Most is azzá varázsolja majd.

És így is lőn.

Ha nem tartozik is városunk a *módos* városok közé, lakosainak lelkében a művészet kultuszának lángja lobog. Emellett csak nem fognak majd dideregni az ideérkező *dalosok*.

Ha fényel, pompával nem brillirozhatnak is, de minden szemből ragyogni fog a mi kedves vendégeinkre a hamisítatlan magyar vendégszeretet melegítő sugara.

Ez a vendégszeretet jogosított fel bennünket arra, hogy odahelyezzük városunkat is a Dunántúli Daloszövetség kulturállomázaik díszes sorába.

Megérkeztek. Itt vannak már közöttünk a mi kedves vendégeink, a dunántúli dalosok.

Akik azt hitték, hogy a mi városunkban is Pécs² vagy Szombathely² találunk, csalódottan állanak meg.

Itt nincsenek aféle hatalmas állami paloták. Minket a *magasabb* hataimnak nem segítettek; csak *meg-meglátogattak*, mikor még volt mit elvenniök.

A mi itt van még, az mind a mi verejtékezésünk eredménye.

Itt csak a polgárság áldozatkészségének vannak hallgatva beszélő, tiszteletes emlékoszlopai. A *kegyelem* ide egyetlen alkotáshoz sem hordott köveket.

Ez mind a polgári munka, a polgári áldozattétel ő-s erejét, ő-s szellemét hirdeti.

Ez mid a *miénk!* Igazán *amiénk!*

Itt minden ebből a talajból sarjadt és ebben a levegőben, a magunk erején izmosodott meg.

A mi itt van, az mind a mi *örök*. A mi nincs, mind a mi *örötlenségünk*.

Egész multunk története, életünk, jellemzésünk, sorsunk, végzettségünk; hogy mit tettünk, és mit mulasztottunk; hogy mi lehetett volna városunkból és mi lett; hogy miben voltunk felhettelenek és miben virtuskodtunk; itt van, előttek van kedves dalos vendégeink.

Hiába akarnánk jobbakul vagy rosszabbakul bemutatkozni, mint a *miénk* vagyunk. A

mi falaink, köveink, alkotásaink megmondanak az igazat.

Hiába akarnók a külső fény, a pompa, a kéueyem, a nagy hű-hó, a személyenyvesztő látszat fokozásával támi életék vendégszeretettünk arányait és módosságunk erőmérteit. A legszemképrázatatóbb varázslátyolon át meglátnátok és megérténetek a mi némán beszélő köveinket. Mint ahogy most *vendégfogadásunk* egyszerű, cicomátlan, keresetlen, igazán patriarchalis mezében is okdetetlenül fel fogjátok ismerni azt a hamisítatlan, őszinte magyar *vendégszeretetet*, mely a szívek boldogító melegségében fejeződik ki.

Nálunk még a vendégszeretet is megmaradt ő-s eredetiségében.

Mivel itt minden a magunk erejéből lett, és igazán a miénk: a jó lstenen kívül eddig senkinek sem tartozunk hálával, hajlongással. Falaink őzött sohasemkellett fogadnunk földi isteneket, a kiknek szemöldök-mozdulatára paloták emelkednek vagy omlanak össze. Nem volt alkalmunk megtanulni az alakoskodást.

A rit-fogadunk, azt igazán vendégszeretettel fogadjuk.

Zichy Aladár gróf miniszter ur, aki Vécsey Zsigmond polgármesterünk szerint immár *örökös* országgyűlési képviselők s ennél fogva *érdektelen* tanunk lehet erre: — akár hiszi, akár nem, a kiskanizsairk legujabb *hollója*. Zboray Miklós.

Majd talán a mi kedves dalos-vendégeink is tanúságot tesznek, ha elbucsznak tőlünk, a nagykanizsai polgárok nagyon egyszerű vendégfogadásáról, de őszinte, meleg *vendégszeretetről*.

És talán majd ezért a magyaros vendégszeretetről megbocsátják nekünk, hogy nem mutattunk nagyobb *módosságot*, mint amennyivel rendelkezünk.

Nem akarjuk, hogy meghazudtoljanak bennünket az igazmondó kövek; Mert őszintén kértünk szívetet a vendégszeretet versenyéről.

Arra pedig határozottan számítanunk kell, hogy a mi kedves dalos-testvéreink ittélte alatt a dalok varázslától a kövek nemcsak megindulnak, hanem még beszédes dalra is fakadnak.

A dalosverseny programja.

I. Augusztus 18-án, szombaton:

1. Délután 1—2 óra között: a dalegyletek ünnepélyes fogadása a vasuti állomásnál, zászlók megkoszorúzása, bevonulás a városháza elé, hol a város polgármestere a város közönsége nevében fogadja a daloszövetséget; utána elszállásolás.

2. Este 8 órakor:*) ismerkedési estély a Polgári Egylet kertü helyiségében. Szabadon választott dalok előadása. Étkezés étlap szerint.

*) Ezen estélyre helyepölj nincs, de csak az érkező vendégek, dalosok, erék hoztárlatkozó és korlátalt számban az általuk bevezetettek vehetnek részt.

II. Augusztus 19-én vasárnap délelött:

3. 9 órakor: összpróba a Polgári Egylet nagytermében.

4. 11 órakor: a szövetség közgyűlése a városház dísztermében, melynek tárgysorozata: a) Díszelnöki üdvözlő beszéd, b) Elnöki megnyitó beszéd, c) a jegyzőkönyvi hitelösítők kiküldése, d) titkári jelentés a választmány működéséről, e) a mult évi számadás megvinygálása kiküldött bizottság jelentése, f) pénztárnok jelentése, g) a jövő évi tagdíj és költséglörányzat megállapítása, h) a rendező és verseny bíráló bizottság

megválasztása, i) a legközelebbi dalétnep helyének és idejének megállapítása, j) indítványok.

A közgyűlésen a tagegyletek valamennyi tagja szóálal joggal bír. szavazati joga azonban csak az egyleti képviselőnek van, ki az erre vonatkozó megbízást a közgyűlés megnyitása előtt írásban bemutatni tartozik. — Minden közgyűlési képviselő csak egy tagegyletet képviselhet.

5. Déli 1 órakor: társasébed a Szarvas-szálloda termében. A teríték ára borral együtt 3 korona.

III. Augusztus 19-én délután:

6. 1/4 órakor: gyülekezés a sugáruü városi sétakertben. Onnét együttes kivonulás a Sörgyárba a kötött verseny színhelyére.

7. 1/5 órakor: Dalverseny a Sörgyár díszesen átalakított katakombáiban, következő beosztással és sorrenddel:

A) „Hymnusz“, Erkel Ferenc²től, őszkar, éneklük az összes dalárdák; karnagy: Böhm Emil, a nagykanizsai Irodalmi és Művészeti Kör karnagy.

B) Népdal csoport kötött versenye: Versenydarab: „Szomora fűzfának...“ Huber Miksától. A szövetség férfiak pályázatán harmadik díjjal kitüntetett pályamű; mint versenyzők éneklük:

a) Tatal és Tóvárosi Polgári Olvasókör Dalárdája“, karnagy: Konta Sándor.

b) „Siklósi Iparos Olvasókör Dalárda“, karnagy: Schmidt Vilmos.

c) „Siklósi Polgári Dalkör“, karnagy: Toók Gyula.

C) „Elvonnólek csak adnának“, Erkel Ferenc²től; versenyn kívül éneklük a „Pécsi Dalárda“, karnagy: Hakach Lajos.

D) Múdal csoport kötött versenye:

Versenydarab: „Honszeretet“, Révü Gézától, a szövetség férfiak pályázatán második díjjal kitüntetett pályamű; mint versenyzők éneklük:

a) „Székesfehérvári Déliavasuti Műhely Dalegylete“, karnagy Jámor Zsigmond.

b) „Keszthelyi Iparosok Dalköre“, karnagy: Garay Sándor.

c) „Komáromi Rom. Katb. Egyházi Énekkar“, karnagy: Molecz Tivadar.

E) „Ünnepi dal“, Lányi Ernőtől, versenyn kívül éneklük a „Nagykanizsai Irodalmi és Művészeti Kör Dalárdája“, karnagy: Böhm Emil.

F) Nehéz-múdal csoport kötött versenye: Versenydarab: „Dalforrás“, Kirchner Zsék²től. A szövetség férfiak-pályázatán első díjjal kitüntetett pályamű; mint versenyzők éneklük:

a) „Budapesti Lyra Dalkör“, karnagy: Kaszás Gyula.

b) „Pécsi Polgári Daloskör“, karnagy: Simacsek Alajos.

c) „Szombathelyi Dalosegyesület“, karnagy: Kreutterer Antal.

G) „Daloljatok“, Hoppe Reza²től, őszkar, éneklük a nehéz-múdal és múdal csoportban résztvevő dalárdák. A kart szerző személyesen vezényli.

8. Este 1/9 órakor: a dalosok megvendégelése a Polgári Egylet kertü helyiségében.

IV. Augusztus 20-án, hétfőn délelött:

9. 10 órakor: összpróba a Polgári Egylet nagytermében.

10. Déliben: csoportonkint társas ébed étlap szerint az előző napon megállapítandó helyeken.

V. Augusztus 20-án, délután:

11. 1/4 órakor: gyülekezés a Sugáruü városi sétakertben. Onnét indulás a Sörgyárba, a szabadverseny színhelyére.

12. 1/5 órakor: Szabadverseny a Sörgyár katakombáiban a következő sorrend szerint:

A) „Szabadság-dicsőség“, König Pétertől. A szövetség férfiak pályázatán dícsérettel kitüntetett pályamű, őszkar, éneklük az összes dalárdák. A kart a szerző személyesen vezényli.

B) Szabadon választott verseny darabok:

a) „Harangoznak, imádkoznak“, szerzője: Méder Mihály, éneklük a „Tatal és Tóvárosi Polgári Olvasókör Dalárdája“.

b) „Magyar népdal egyveleg“, szerzője: Schmidt Vilmos; éneklük a „Siklósi Iparos Olvasókör Dalárda“.

c) „Magyar daloskör“, szerzője: Szentgály Gyula; éneklük a „Siklósi Polgári Dalkör“.

d) „Szabadsg dal”, szerzője: Huber Károly; éneklő a „Keszthelyi Iparosok Dalköre”.

e) „Imádságom”, szerzője: Gaál Ferencz; éneklő a „Komáromi Rom. Katolikus Egyhási Énekkar”.

f) „Magyar dalcsokor”, szerzője: Szentgály Gyula; éneklő a „Srékesfehérvári Déliavasuti Műhely Dalegylete”.

g) „Isten hozzád”, szerzője: Rieger György; éneklő a „Budapesti Lyra Dalkör”.

h) „Mi volt nekem a szerelem”, szerzője: Fortuner Elek. éneklő a „Pécsi Polgári Dalokör”.

i) „Sóhajtság”, szerzője: Gaál Ferenc, éneklő a „Szombathelyi Dalosegyesület”.

c) „Szózat”, Egressy B.-ől, őszkar, éneklő az ősszes dalárdák. Karnagy: Hakach Lajos a pécsi dalárda karnagya.

13. A „Nagykanizsai Irodalmi és Művészeti Kör” táncvivalommal egybekötött népnépszíne külön kibocsátandó műsor szerint.

14. 10 óra: a versenybíró bizottság ítéletének kibírdetése és a versenydíjak kiosztása.

Az őszkarokban a versenyző egyesleteken kívül részt vesz még a „Pécsi Dalárda” és a „Nagykanizsai Irodalmi és Művészeti Kör Dalárdája”.

Képviselőleg részt vesznek: A „Köszegi Dalos és Működve-ő Kör”, a „Székesfehérvári ev. ref. Dalkör”.

Belépő-jegyek ára:

A „Sörgyár”-nak az ünnepség céljaira átalakított és fényesen díszített katakombáiban 27 páholy, 900 állóhely, 800 állóhely.

I. nap Augusztus 19-én: Páholy 4 személyre 20 kor., 1-2-3 sor 3 kor., 4-5-6 sor 2 kor. a többi sorok 1 kor., állóhely 40 fillér.

II. nap augusztus 20-án: Páholy 4 személyre 12 kor., 1-2-3 sor 2 kor., 4-5-6 sor 1 kor., a többi sorok 60 fillér, állóhely 40 fillér.

Egyről-másról.

(Budapesti levél).

Írta: *Fargó Jenő.*

— augusztus 17.

Tebát sztrájkolunk! Harcba léptünk háziurainkkal és álljuk a barcot mindaddig, amíg a javunkra nem fordul a helyzet. Ami azt jelenti, hogy amíg a világ világ lesz, a pesti lakó mindig harcban lesz a pesti háziurral. Csodálatos és érthetetlen ez a nagy kapzsisága a mi jámbor spiesbürgereinknek, akik — többnyire illenek! — a régi jó időkben jutottak a telkeikhez és házaikhoz a akik sohase vitték volna ennyire, ha őket is úgy nyúzták volna a régi pesti háziurak, mint ahogy ők nyúznak most bennünket.

A pesti háziurnak minden alkalom jó arra, hogy stájeroljon.

Kiállítás — lesz: föl kell emelni a házbért; kiállítás van: stájerolni muszáj; kiállítás volt: csavarni kell egyet a srófon! Uj házmester jön a háza, vagy elmegy a régi; gyerek születik a harmadik emeleten, vagy meghal valaki az elsőn, másodikon, negyedikén — vidáman stájerol a háziur! És történi emez, vagy történi amaz — mindig csak mi isszuk meg a levét!

Tebát sztrájkolunk! Egy szép reggelen egyszerre negyvenkét lakó mondott föl a háziurnak. A fölmondás az első lépés, a kihurokolódás az utolsó; közben pedig — a szó igaz értelmében! — harag. A lakó mindent elkövet a ház ura ellen s a háziur sem hagyja magát! A lakásokban minden szegnyomot megfizettet magának a háziur; a lakó pedig úgy áll bosszút, hogy mást is eljesezt a lakástól. Mikor jönnek a lakásnézők, mostanában, ilyen fogadtatásban van részük:

— Ah, ah... A lakást leteszik megnézni?... Ah! Ah!...

— Igen, kérem, a lakást nézzük meg.

— Nagyon szép lakás!

— Uraságod meg volt vele elégedve?

— Én? Oh igen, igen! De a feleségem nagyon

melegnek találta, most egész nap idetűz a nap. Én — imadom a napsütést és a kemence-forró-
ságot; de a feleségem... a feleségem!...

A lakásnéző tovább érdeklődik:

— És tisztá, kérem, a lakás?

— Hogy tiszta-e; de még mennyire!

— Nincsenek... nincsenek... nincsenek?

— Poloskák? Svábok?... Nincsenek! — Én

legalább sohase láttam egyetlen egyet sem. De a gyermekeim látták néhányat... ugy futólag!

— Akkor talán ki sem veszik a lakást.

— Oh, miért nem? Hát igaz vannak apró hibái; de viszont a házmester goromba mint a

pokróc; a háziur kegyetlen mint egy póca s a

vice ugy bánik a lakóval, mint a napos káplár a

regrutával!...

Persze aki a lakást nézni jött, ijedten menekült. És folyik a különös harc tovább. Ma még csak két ház sztrájkol; holnap, holnapután következhetik a többi is.

Nem is volna utolsó dolog kiköltözni a budakeszi erdőbe és onnan nézni gusztálni a pesti háziurakat.

De ennyire még nem vagyunk. A harc egyelőre vidám és az van felül, aki győzi humorral. Csak ne is kerüljön sor soha a komoly, az éles fegyverekre.

HIREK.

Muraköz magyarságáért.

Muraköz a szombathelyi püspök egyházmegyéjében.

A képviselőház pártfogása.

— Saját tudósítónktól. —

Nagy abszurdum volt eddig, hogy amit Muraköz lelkes magyarsága és a mindenkori magyar kormányok Muraköz magyarosítása

érdekében elkövettek, azt lerontották az igazító horvát papok. Erről a tarthatatlan állápotról gyakran közölt cikkeket a Zala, részint muraközi magyarok tollából, részint attól a közvetlen tapasztalattól indítva, hogy a nagykanizsai kir. törvényszék előtt már nem egy igazító horvát pap bűnyüének tárgyalása folyt le. És mindennek az volt az oka, hogy — Muraköz egyháziilag a zágrábi érsek fenhatósága alá tartozik és a papok Zágrábból nyerik a magyarellenes horvátosító instrukcióikat.

Zalamegye közönsége rég óhajtja, hogy a Muraközt vonják ki a zágrábi érsek fenhatósága alól és csatolják a szombathelyi püspök egyházmegyéjéhez. Ez az óhajtság eddig meddő maradt, most azonban reményünk van rá, hogy Muraköz magyarosan érző polgárai megszabadulnak a horvát fekélytől. A mai hivatalos lap ugyanis közli a képviselőház ama határozatait, melyeket a Ház július 25-iki ülésén a benyújtott kérvényekre vonatkozólag hozott. Ezek közt van Zalamegye felirata is a fenti tárgyban. A hivatalos lap közlése a következő:

„Zalavármegye felirata Muraköznek a zágrábi érsek egyházmegyéjéből való kikebelezése és a szombathelyi püspöki egyházmegyébe való bekebelezése iránt.

A Ház kiadja a vallás- és közoktatásügyi miniszternek azzal, hogy a visszaesatolás fontos nemzeti érdekét képezvén, az ügy alapos átvizsgálása és lehető kedvező elintézése kívánatos; egyuttal a hercegprimás is felkérő az ügynek saját hatáskörében való támogatására.

Emléklapok.

Érkező vendégeink remélhetőleg oly jól fogják nálunk érezni magukat, hogy évek múltán is szívesen emlékeznek az itt eltöltött kellemes napokra. Megbízás folytán a Zala kiadóhivatala gondoskodott róla, hogy vendégeink megfelelő emlékeztetővel távozzanak innen, egy *Emléklapok* című könyvvel, melyet ha otthon lapozgatni fognak, eszükbe fog jutni a nagykanizsai verseny minden érdekes mozzanata és szereplője. Viszont a nagykanizsaiak is ebből fognak visszaemlékezni a versenynek reájuk nézve oly fontos tényére és azokra a vendégekre, kiket itt tartózkodásuk alatt megismertek és kiknek nevelt a könyv közli.

Az *Emléklapok* szombaton délelben jelennek meg. Tartalmazza az összes versenyre vonatkozó tudnivalókat, van benne sok illusztráció, hozzá a nevezetesebb szereplők arcképét, programot, vendégek névsorát, sok aktuális cikket stb.

Az *Emléklapok* ára díszes kiállításban 60 fillér. Azért ily olcsó, hogy mindenki megszerezhesse. Az emléklapokat árusítani fogják a verseny minden mozzanatánál, ismákedési estélyen, versenyen, társasbédén stb. és a nagyobb dohánytözsdekben.

Zala. Lapunk a holnapi és holnaputáni ünnepnapok miatt legközelebb kedden este jelenik meg.

— Zichy Aladár gróf, őfelsége a király személyekörüll miniszter, a dalosverseny díszelnöke ma éjjel 1/2, 11 órakor érkezik Nagykanizsára. Fogadtatására az állomáson megjelennek *Baththyány Pál* főispán a megye közönsége, *Vécsey Zsigmond* polgármester a város, *Lengyel Lajos* főjegyző a szövetség és *Horváth György* igazgató az Irodalmi Kör nevében. A miniszter az állomásról egyenesen az ismákedési estélyre hajt.

— *Baththyány Pál* gróf, zalamegye főispánja, a dalosverseny védnöke, Nagykanizsára érkezett.

— *A király születés-napja.* Ő felsége mai 76-ik születésnapjára zászlódsízt öltöttek a nagykanizsai házak. Két templomban ünnepi istentisztelet volt, a szent Ferencerdiek templomában, hol a hatóságok képviselői megjelentek és az izraelita templomban, hol dr. Neumann Ede főrabbi ünnepi beszédet mondott és az uralkodó boszu életéért fohászokodott.

— *Fedák Sári Nagykanizsán.* *Fedák Sári* a reklámpriamadona az éjjel egy férfi rokona társaságában Nagykanizsára érkezett és a Szarvas szállóba szállt. Innen ma délelött kocsin Muraszerdahelyre utazott.

— *Szent István napja.* Magyarország első koronás királyának ünnepén szívében mindenki ünnepli a nagy királyt, kinek jobbát díszes körmenet hordja körül Budán. Nálunk, Nagykanizsán a Szentferencerdiek templomában lesz ünnepies nagymise.

— *Eljegyzés.* *Piek Otto* fővárosi kereskedő eljegyezte *Löwenfeld Hedvig* kisasszonyt, *Löwenfeld Joachim* sámi uradalmi bíró leányát.

— *Adományok a verseny céljaira.* A dalosverseny céljaira ujabban adakoztak: *Zichy Aladár* gróf 100 kor., *Baththyány Pál* gróf 100 kor., *Gutmann Vilmos* báró 50 kor., *Gutmann Aladár* báró 50 kor., *Závidy Albin* kuriai bíró 30 koronaát.

— **Uj tag.** Kövessy Albert, koloratur-énekese nének társulatához szerződött *Mányay* Arankát, ki ma Nagykanizsán tartózkodik. — *Mányayt* jól és előnyösen ismeri közönségünk.

— **A sajtótörvény revíziója.** Fővárosi tudósítónk írja: Az igazságügyminiszterhez közel álló körökből az a hír került nyilvánosságra, hogy *Imling* Kourád igazságügyi államtitkár vezetésével és felügyelete alatt az igazságügyi referensek már előkészítik annak az anketének anyagát, mely a sajtótörvény revíziójával foglalkozik majd. Ezt az anketét *Polányi* igazságügyminiszter október második felére szándékozik összehívni. A tanácskozásban pedig nemcsak jogászok, hanem a fővárosi és vidéki sajtó jelesebb képviselői is részt fognak venni.

— **A pécsi dalárda sétahangversenye.** A pécsi dalárda hétfőn délután 7 és 8 óra között a népünnepélyen a következő műsorral sétahangversenyt rendez:

1. Dal a dalról, Pogatschnig Guidótól.
2. Virágénekek, dr. Bródy Miklóstól.
3. Balatoni nóták, Gaal Ferencztől.
4. a) Fájó emlékek, Zimai Lászlótól.
b) Liliomszál, Goll Jánostól.
5. Vineta, Abt Ferencztől.
6. Epilóg, Gaal Ferencztől.
7. „Elvénnek én” és „A faluban utcahosszat”, Erkel Ferencztől.
8. Finn bölcsőda, Palmgreu S.

— **Német levelezőlapok a dalosversenyen.** A napokban szóvá tettük, hogy a dalosversenyen Németországban készült képes levelezőlapokat akarnak forgalomba hozni. A lev. lapok Zichy Aladár grófot, a verseny díszelnökét, Lengyel Lajos főjegyzőt, a szövetség elnökét és Horváth György igazgatót, a szöv. alelnökét ábrázolják. A lev. lapok tele vannak botrányos sajtóhibákkal és első tekintetre elárulják az idegen származást. Akkor követeltük, hogy a silányságot vonják ki a forgalomból, ezt azonban nem tették meg, hanem a sajtóhibákat tolat, tintával kikorrigálták és a lev. lapokat most így árulják. Feltételezzük, hogy ha magyar emberek a mai vendégeink, ezeket a levelezőlapokat bojkottálni fogják.

— **A megyei Állandó választmány** e hó 25-én és szeptember 3-án Zalaegerszegen ülést tart. Ezekben az ülésekben a szeptember 10-én tartandó törvényhatósági bizottsági ülés tárgyalandó ügyeit készíti elő a választmány.

— **Itéletidő Keszthelyen.** Keszthelyi tudósítónk jelenti: Óriási vihar támadt tegnap délután a Balaton mentén. Az egymásra toluó fekete felhők éjjeli sötétséget idéztek elő, a mibe minden pereben a villámok cikázása világított be. Megeredt a jégeső amely 17 percig tartott. Diónagyságu jégdarabok estek, melyekre a legöregebb emberek sem emlékeznek. A jég a Főut összes ablakait bezarta és érzékeny kárt okozott a szőlőben és tengeriben. A Balaton hatalmas hullámokat hányt, melyek közül csak igen nagy erőfeszítéssel lehetett a csónakokat kimenteni. A vihar elvonultával kiderült és a Balaton felett gyönyörűen színes *ketős* szivárvány ragyogott, a mi ritka természeti tünemény.

— **Öngyilkos uriaszony.** Nagyboldogasszony napján egy sokat szenvedett fiatal asszony vetett véget életének. Szerdán délután írja tudósítónk, Pécsen a Mátyás király szálló egyik szobájában *Forintos* Nándor szuloki jegyző felesége öngyilkosságot követett el. Revolverből mellbe lőtte magát és nyomban meghalt. Az öngyilkos asszony két levelet hagyott hátra. Az egyikben a hatóságot kéri, hogy hozzátartozóit értesítse az esetről. A másik levél borítékán ez áll: Csak a férjem bontsa fel. Az öngyilkosság oka valószínűleg gyógyíthatatlan betegség.

PESTI MAGYAR KERESKEDELMI BANK.

ALÁPÍTATTOTT 1841 BEN.

Részvénytőke:
35 millió korona.

Tartalékok:
37 millió korona.

== A Pesti ==
Magyar Kereskedelmi Bank
nagykanizsai

== fiókja ==
működését megkezdte.

ÜZLETKÖRE a következő:

Állampapírok, záloglevelek, sorsjegyek és egyéb értékpapírok, külföldi bankjegyek és érczépnek vásárlása és eladása.

Kamatkozó betétek ellogadásra lakarenpénzüllári hönycveszkékre, folyó (csekk) számlára és pénztári jegyekre, melyek minden jelentékenyebb magyar és osztrák városban beváltaknak.

Értékpapírok átvétele őrzésre és kezelésre a fiók által, mely a nála letett értékpapírok kisorsolását nyilvántartja és azokat, valamint a szelvényeket lejáratkor beváltja.

„Sole deposit”-rekeshek bérbeadása, melyekben a bérlo értékpapírokat és egyéb értéktárgyakat saját zára alatt őrizhet meg.

Tőzsdéi megbízások teljesítése a budapesti, bécsi és külföldi tőzsdéken.

Röleszőnk nyújtása értékpapírokra u.érsékelt kamat mellett.

Jelzálog-hölcsőnök házra és földbirtokra, valamint hölcsőnök u.árosoknak és hölcsőgeknek.

Szelvények és hisorsoll értékek beváltása.

Bel- és külföldi váltók (devizák) és utalványok leszámítolása, illetve vásárlása.

Hítellevelek és utalványok kiállítása korona értékre vagy külföldi értékre, bel- és külföldi piacokra, valamint az összes fürdő- és üdülőhelyekre.

Sorsolások költségmentes megvizsgálása.

*

A fenti ügyekben, valamint minden egyéb a bank- és lakarenpénzüllári üzlettel kapcsolatos ügyben a fiók úgy szóbeli, mint írásbeli uton díjmentesen szolgál felülő gondlással.

— **Egy keszthelyi leány öngyilkossági kísérlete.** Bakos Ilona keszthelyi leány Pécsent vasalónő. Tegnap birtelen rosszul lett és a kórházba kellett szállítani. Itt megvallotta, hogy mérget vett be, mert unja az életét. Állapota nem veszélyes, miután a méregből komikusan kicsiny adagot szedett be.

— **A magyarországi rokkantak nyugdíj-egyletének nagykanizsai pénztára** a dalosverseny miatt a befizetéseket e hó 19-ől 26-ra halasztotta el.

— **A Holt nyelvek ellen.** Tolnamegye törvényhatósági bizottsága kedden tartott közgyűlésén elhatározta, hogy főllir a képviselőházhoz avégből, hogy a középiskolában a görög nyelv tanítását megszüntessék és a latin nyelvet megszorítsák. Ezt a határozatot pártolás végett Zala megye közönségének is meg fogják küldeni.

— **A hadsereg köréből.** A király kinevezte hadnagyokká: *Tauffer* Dezső honvéd akadémikust a nagykanizsai 20. honvédgyalozezredhez, *Kregár* Theresiánumi akadémikust a ca. és kir. 48-as gyalozezredhez; hadapiód-tiszthelyettesekké a 20. honvédgyalozezredhez a hadapród iskolák IV. évfolyamának következő növendékeit *Szikora* Oszkár, *Csagoly* Ferenc, *Kisfaludi* Károly, *Garab* Gyula és *Lepossa* Lászlót.

— **Hiány egy postahivatalban.** A pécsi postaigazgatóság egyik kiküldöttje a napokban megvizsgálta a tolna váraljai postát és ott 1063 korona hiányt fedezett föl. Jelenítésre a potaigazgatóság a mai napon Reiber Jánosné szül. Sós Ludmilla postamesternőt állásától fölfüggesztette, és ellene az eljárást folyamatba tette.

— **Meggyilkoltak egy leányt.** Pécsről írják nekünk: Baranyakisaludon az éjjel agyonlőtték *Kohu* Helént. A leány az éjjel arra ébredt, hogy lopják a kukoricáját. A leány kiment: a lakásból és két szerb személyében megismerte a tolvajokat. Ezek a leányt észrevéve, reáldötek és halálosan találták. A gyilkosokat elfogták.

— **Kwizda féle szabadalmazott kantsuk-horzzszalagok lovak részére.** Ezen horzzszalagok kiválóságának bizonyítékul szolgáljon az a körülmény, hogy ezek kiváló szaktekinetélyek tudományos műveiben a legmeleggebben ajánlatnak. Dr. Zürn. F. A. udvari tanácsos, ténár, Leipzigben kiadott *Löfelse-relestau* című művében bővebben szó: a Kwizda féle szabadalmazott horzzszalagról és óvó készülékek lólabák részére és azokat teljes elismerésében rézesíti. Benedikt Nidhard cs. és királyi főállatorvos által kiadott oktatás a lóismérol című művében valamint *Kock* A. ca. és kir. ker. állatorvos. Állatgyógyászati Encyklopediában a Kwizda féle szab. horzzszalagok mint kiválóan alkalmasak lesznek felemlitve. A Kwizda Eereuc János cég Korneuburgban Bacs mellett kivánatra ingyen és bérmentve küldi meg szép képes árjegyzékét.

— **A Pesti Napló ideai ajándéka,** az 1906. évi karácsonyi albuma kiállítása fényével feülő fogja mulni a megelőző évi kiadványokat. Minden kötet külön volt az előzőnél, pedig azok az előző kötetek is egytől egyig remek művek voltak. A Pesti Napló ideai ajándék könyve *Rákóczi* Album lesz. Javavörök fogják magírni a nagy szabadságharc eleven krónikáját. És meg fog szólalni ebben a kötetben a kor költészetes és izzó muzaikája. Nagyszabásu festmények, elősórangu illusztrációk, kiváló mesterek alkotásai díszítik majd a művet. S a műlapon kívül a sokszorosító művészet egész sor több színnyomásu képből fog re.ekelni. E díszes tartalomhoz méltó lesz a keret. Bekötését a magyar iparművészet elősórangu mesterére bízzák. Ezt az új páratlan díszű ajándékot megkapja karácsonyra a Pesti Napló Állandó előfizetőin kívül minden új előfizető is, aki mostantól kezdve egy évre megszokítás nélkül a Pesti Naplóra jár

fizet, illetve aki karácsonyig legalább egy félévi díjat befizet és egy további félévi előfizetésre magát kötelezi. Az előfizetés fél és negyedévenként, sőt havonta is eszközölhető a kívánatra külön értesítést küldve módosítárra vonatkozólag a Pesti Napló kiadóhivatala, Budapest, IV. ker. Andrássy-ut 27 sz.

**NESTLÉ GYERMEK-
USZTJE**

csacsemőr, lébbadozók, gyomorbafoások
A legjobb alpesi tejfel tartalmazza.
Gyermekápolásról ismereti iratok ingyen kellek NESTLÉ
Bécs, 1. Biberstrasse 11.

Kapható minden gyógyszerárban és drogueriarban.

Ára 1 korona 80 fillér.

Dalosverseny.

— Saját tudósítónktól. —

— augusztus 18.

Ma volt a fogadás napja. A város tisztá képpel, ünnepi ábrázattal várta vendégeit. A házak lobogódiszt öltöttek, az utcák tiszták, rendezettek voltak.

A városházáról pontban 1 órakor indult el a kocsimenet a küldöttséggel, —koszorus leányokkal a vasútra. Itt azal a kellemetlen-hirrel fogadták őket, hogy a vonatok 30 per-cet késnek.

Az első vonat, a baresi 1 óra 50 perckor robogott be. Majd megérkezett a budapesti és bécsi vonat. Üdvözlő éljenzés közt érkeztek meg a keszthelyi Iparosok Dalköre, a komáromi r. k. egyh. énekkar, a Pécsi Dalárda, Pécsi Polgári Daloskör, Siklósi Iparos Olvasó-köri Dalárda, Siklósi Polgári Dalkör, Székes-fehérvári déli vasuti Dalegyesület, Szombat-helyi Dalos Egyesület. — Tatai és Tóvárosi Polg. Dalárda, továbbá küldöttségileg a Szé-kesfehérvári ev. ref. Dalárda, a Kőszegi Dalos és Műkedvelőkör, a Székesfehérvári Polgári Dalkör,

Midőn az érkezettek rendben elhelyezked-tek, Lengyel Lajos főjegyző, szövetségi elnök folytonos éljenzésektől megszakitva, üdvözölte őket a szövetség nevében. Határtalan örömé-nek adott kifejezést a jöttük felett. Magasz-talja a dalt és annak művelőit.

Horváth György igazgató, az Irodalmi Kör elnöke a kör nevében üdvözli a vendégeket. Régi vágyunk — ugymond, — hogy keblünkre ölelhessük őket és a köztünk levő szellem kapcsolatot megszilárdítsuk. Büszkék, hogy ez teljesül. Beszél a magyar dal fensé-géről, majd köszöni megjelenésüket, érezzék kellemesen magukat nálunk (éljenzés.)

Az üdvözléseket igen szép beszédben dr. **Lakatos Vincé** keszthelyi tanár köszönte meg. Ő a mai ünnepségben az idealizmusnak a realizmus felett való győzelmét látja. Külö-nösen méltatja a magyar dalt, mint a haza-szeretet kifejezőjét, (Viharos éljenzés.) Reméli, hogy városa ezt rövidesen viszonzhatja.

Ezután a koszorus leányok jelmondataikat elmondva, megkoszorúzták a zászlókat és

mindegyik dalárda elénekelte jellegjét. Koszorus leányok voltak: **Sebestény Kató**, **Stirling Marianne**, **Fleischhacker Melanie**, **Bodó Klári**, **Fischer Margit**, **Topolcs Vilma**, **Bognerieder Mici**, **Blau Margit** és **Farkas Jolán**.

A bevonulás impozánsan, végtelen me-netben történt meg. Sorfalat a város közönsé-gének ezrei képeztek.

A vendégeket a városháza előtt cigányzene és a közönség egetverő éljene fogadta.

A városháza erkélyéről **Vécsey Zsigmond** polgármester üdvözölte a dalárdákat. — Igen örül a viszontlátásnak és köszönti a vendégeket a város nevében. Megköszöni, hogy jöve-telükkel megtisztelték avárost, s a dal csarno-kául ezuttal Nagykanizsát jelölték ki. Örül, hogy városunk közönsége a szövetség kultu-rális muakáját előmozdithatja. Isten áldását kívánja a vendégekre és céljukra (zajos éljen-zés.)

A polgármester beszédére **Szuly János** pécsi ügyvéd, dalárdai elnök köszönte meg a fogadtatást. Ezután a dalárdák a közönség-gel elénekeltek a Himnuszot és ezzel a fogad-tatás véget ért. A délután az elszállásolás nehéz munkájával telet el.

Az ismerkedési estély a Polgári Egylet kerthelyiségében este 8 órakor kezdődik.

A gabonaüzletről.

Nagykanizsa, augusztus 18.

(*Halicz Lipót tudósító jelentése.*)

Nap-nap után izgatottan lesi az ország föld-mives népe és kereskedői egyaránt, hogy milyen hír érkezik Budapestről a gabonaárakra vonat-kozólag. Az eddigi hírek vajmi kevés örömet hoztak a gazdának. Az árak folyton hanyatlanak. A hanyatlás teljesen indokolatlan és semmi másra, mint a börtánerek inakfincióra vezet-hető vissza. A földesreform immár elmaradha-tatlan. Követeljük a határidős üzlet eltörlését.

Zala és Somogy megyében a cséplési ered-mény szomorú meglepetést hozott. A termés sokkal rosszabb a tavalyinál. A gazdák helyesen cselekedeznek, ha az eladással várakoznak. A várakozás meghozza a jó kamatot, mert a ma-gas beviteli vám előbb-utóbb feltétlenül ér-vényre jut.

Az árak gabonaműveknél:

78 kg. urasági buza	K. 7.—
77 " " "	" 6.90
merkantil " "	" 6.80
urasági árpa	" 6.50
ó tengeri " "	" 6.50
72 kg. urasági rozs	" 6.10
merkantil " "	" 5.80/90
zab	" 6.50
merkantil árpa	" 6.20/30

Hüvelyeseknél, olajmagvaknál:

fehér bab	K. 9.—
tarka bab	" 7.—
tavaszi búkköny	" 6.—
köles	" 6.—
lenmag	" 11.—
őszi repce	" 15.50 50 kgt.

A Franck Honr. Fia cég pótkávé-gyára. Kassán.

Azon örvendetes fejlődési folyamat, melyet a honi pótkávéipar az utolsó 18 évben felmutathat, sokféle uton lendítő befolyást gyakorolt országunk gazdasági életére nézve. Az ország általános jólétének emelése mellett, melytől mindegyik iparág felvirágozása kísérve van, itt különösen a mezőgazdaság kedvező befolyása veendő tekintetbe, mely egy új növény, a pótkávégyártáshoz nyersanyagul szükezős, cikória által a talajnak fokozottabb kihasználását érte el.

A Frank cég ludwigsburgi őrszabázából kiindulólág már régóta üzleti összeköttetést folytat az itten való kereskedő világgal. Ez, valamint a szives fogadtatás, melyben gyártmányai Magyar-országban és Ausztriában részesültek, arra indították a céget, hogy már az 1879. évben Linzben az első gyárat alapította, 1888-ban Kassán léte-sített gyárat, a 90-es évek elején pedig a mostani impozáns fekvésű új kassai gyártelepet építette és ugyanabban az időben a zágrabi gyár is létesült.

A kassai gyár alapításával a Frank cég nem-csak szorosabb viszonyokba kívánt lépni magyar-vevőivel, hanem feladatává tűzte ki oly gyárt-mányi szállítani, mely honi nyersanyagból készül. A kereskedelmi miniszter ur ő nagyméltósága az 1899 évben magas látogatásával tüntette ki a kassai gyárat és a m. kir. miniszterium az 1899 évi szeptember hó 20-án kelt 12041 számú ren-deletével megengedte a Frank-féle kassai gyárnak, hogy készítményein a magyar címet használ-hasson.

Azon vezérelvből kiindulva, hogy a több mint 250 munkásának az egészséget és testi épségét példás rend, tisztaság és pontoság által biztosítsa, a jó és szorgalmas munkások-nak megfelelő és állandó, elégedett megélhetést biztosító keresetet nyújtson, a munkások és munkások között a legörvendetesebb érdek-össz-hang éretett el, melyek a jövőben való fenn-állása iránt a vezetőség gondoskodása és figyel-messége kezekedik.

A Franck Honr. Fiai cég sikerdes tevékeny-sége nem kis mértékben járult hozzá az egész monarchia pótkávéiparának jelenlegi kielégítő állásához, mindenekelőtt azért, hogy oly ter-méket hozott a piacra, melynek jóságát mostan sok ezer tapasztalt háziasszony dicséri. — Mi-után a nyers anyag beszerzésére nézve a ha-zánkban termelt cikória még mindig nem ele-gendő, a gyár részben még a külföldre, nevezetesen Németországra, Hollandiára, és Belgiumra is van utalva. — A kassai gyár képes a kül-földi szükségletet nemcsak teljes mértékben fedezni, hanem még Galiciába, Bukovinába és Sziléziába is tetemesen szállítja gyártmányait, de még Oroszországba is egy keveset.

Hogy mennyiben emeltetett a mezőgazdaság a pótkávéipar fejlődése folytán, az már fel lett említtve. — ezuttal a mezőgazdaságnak egyik legfontosabb termékére a tejfogyasztásra — legyen még a figyelem utalva, mely az olcsó pótkávé bevezetése által emeltetett.

Hazánk lakóságának azon rétegeiben, hol a kávé a magas ár következtében még nem igen volt bevezethető, de még az alsóbb Dunarész-gokban is, hol a török fekete kávé általános-ságban isszák, a tejes kávé a Franck féle pótkávé, mely ideges gyomorba, légsző, tüdő, gyomor- és belhurut, csongyulladás, vesze és hólyagbántalmak esetében 26 év óta kitűnő eredményt hoz-nak, és ragályos betegségektől, mint typhus, cholera magkíméltettek azok, akik koránosság ivóvíz helyett a bacterium-mentes mohai AGNES-forrási vizet éltek.

Mit igyunk? hogy egészségünket megőrjünk, mely csak a természetes szén-sav-vas ásványviz erre a legbiztosabb óvószér. Elsősorban az 1-60-
rendű természetes szén-sav-vas

natrontartalmu ásványvizet a MOHAI

Számos orvosi szaktekintély által ajánlva. Elismerő nyilatkozatok a forrás leírásának ismertető füzetében olvashatók. Háztartások számára, másfél literesnél valamivel nagyobb üvegekben minden kétes órákú, mesterségesen szén-savval telített víznél, sőt a szódavíznél is olcsóbb, hogy az **AGNES-forrási vizét** a legszegényebb ember is könnyen megszerezhesse és hogy bárki által olcsón beszerezhető legyen, már a vidéki nagyobb városokban is lakókatok szorvontottak ugyanott a forrás leírásának ismertető füzetét ingyen kapható. A forrásközeliség. — Kapható minden fűszerüzletben és elsőrangú vendéglőben.

Ágnes

FORRAS-t, mely ideges gyomorba, légsző, tüdő, gyomor- és belhurut, csongyulladás, vesze és hólyagbántalmak esetében 26 év óta kitűnő eredményt hoz-nak, és ragályos betegségektől, mint typhus, cholera magkíméltettek azok, akik koránosság ivóvíz helyett a bacterium-mentes mohai AGNES-forrási vizet éltek.

Kedvelt borviz.

kávédobozával mindig új híveket szerez magának és a tejfogyasztás is ennek folytán nagyban emelkedik.

Emellett még egy pont veendő figyelembe, melynek anyagi értéke nem oly könnyen megbecsülhető, kulturális jelentősége azonban nem eléggé magasra emelhető. — A tejeskávénak előnyomulása által a pálinka, mely hazánknak sok vidékén a szegény emberek rendes reggeliét képezi, mindig jobban kiszorított és ennek helyébe a táplálékosásra szükséges produktum, a tejeskávé — a tej — lép. — Szívvel kívánjuk, hogy a Frank léle nagyszabású hazai gyár-üzem vállalat prosperáljon és hogy a fogyasztó község azt megfelelő támogatásban részesítse, hogy a magyar iparnak tekintélyt és a hazánknak anyagi hasznot hozhasson.

Táviratok és telefonjelentések.

A király születésnapja.

Budapest, augusztus 18. A király születésnapja alkalmából az egész főváros lobogódszt öltött. Az évfordulót reggel 5 órakor a Svábhegyről 21 ágyulóvés jelezte, utána pedig a katonai zenekarok bejárták az utcákat. A budavári Mátyás-templomban hivatalos főistentisztelet volt, melyen az előkelőségek élén megjelentek Wekerle, Zichy, Jekelfalussy és Josipovics miniszterek. A misén Kohl Medárd püspök pontifikált fényes segédlettel. Ugyancsak díszistentisztelet volt a királyi palota Szt.-István templomában, melyen megjelent a darabont testőrség is báró Fejérváry Géza darabont kapitánnyal az élén. Az újonc-katonák, kik ma tették le az esküt, tekintettel az esős időre, nem vonultak ki a Vérmezőre, hanem a kaszárnyákban esküdtek fel. Ez alkalommal avatták hadnagyokká a Ludovika akadémia végzett növendékeit is.

Hasonló ünnepségeket jelentenek Bécsből és az ország számos városából. Az angol lapok nagy elismeréssel írják királyunkról, akit az uralkodók mintaképének mondanak,

Közigazgatási reformok.

Budapest, aug. 18. A belügyminiszteriumban kedden folytatják a közigazgatás reformjára vonatkozó javaslatoknak a napokban megkezdett tárgyalását. A miniszteriumban Andrásy vezetésével már teljesen elkészültek a javaslatokkal, de Andrásy óhajtása, hogy mielőtt még a törvényhozás elé kerüljenek a javaslatok, azokat a szakférfiak, kiket a miniszter a közigazgatási kapacitások közül kiválasztott és a tanácskozásra meghívott, még egyszer behatóan megvitatassák. A kiknek alkalmuk volt a javaslatokba betekinteni, úgy nyilatkoznak, hogy azok korszakalkotók lesznek.

A honvédmíniszter pere.

Budapest, augusztus 18. Csanády Pál dr. budapesti ügyvéd, Kovács György ispán védője azon címen, hogy a bíróság nem engedte meg a bizonyítékok teljes előterjesztését, ma terjedelmes beadványban megfeleltette az elsőfokú bíróság elutasító ítéletét.

Pusztító viharok.

Budapest, aug. 18. Ma éjjel óriási vihar dühöngött. A magyar államvasutak Józsefvárosi pályaudvarán most állítják fel a telefonhálózatot. A nagy viharban a villám beütött a hálózat csatornájába, mitől az épület padlása nyomban lángba borult. A tűz az egész pályaudvart katasztrófával fenyegette és csak nagynehezen sikerült lokalizálni.

Komárom, aug. 18. Ma éjjel 2 óráig tartós égiháború volt, mely számos épületet megrongált, hatalmas fákat tövestől kicsavart és a külvárosi templom tornyáról a keresztet ledöntötte. A mintegy félméternyi magasságban rohanó ár az utcákat elöntötte, behatolt a pincékbe és a kövezetet sok helyütt felszakította. A kár igen nagy.

Öngyilkos urileány.

Magyarkanizsa, aug. 18. Tandari Iósef földbirtokos Róza nevű szép fiatal leánya afelett való bánatában, hogy völégényét hivatalból áthelyezték, megőrült és öngyilkosságot követett el. A család iránt általános a részvét.

Földrengés.

Tegnap Argentiniában nagy földrengés volt, mely emberekben és javakban egyaránt nagy pusztítást vitt véghez.

Segédszerkesztő: Nagy Samu.

Laptulajdonos és kiadó:

FISCHEL FÜLÖP FIA.

500 koronát

fizetnek annak, ki a **Bartilla fogvizének** használatát mellett (üvege 70 fillér) valaha ismét fogfájást kap, vagy szája büzlök. (Franco küldéssel külön 95 fillér) **Bartilla-Winkler Ede** Wien, 19/1. Sommergasse 1. Kapható minden gyógyszerárban és drogueriarban. Csakis „**Bartilla fogviz**“ kerendő. Hamisítások bejelentése jutalmaztatik. Oly helyekre, hol nem kapható, bérmentve küldök 7 üveget 5 kor. 20 fillérért. — **Raktár Nagykanizsán: Drogeria a »Vörös kereszthez.«**

Egy mérlegképes könyvelő,

perfekt magyar és német levelező (szép írással), ki több éven keresztül ha-onló minőségben elsőrendű iparvállalatoknál működött, azonnali belépésre megfelelő állást keres. Értesítések »Mérlegképes« cím alatt ezen lap kiadóhivatalába küldendők.

A

Pesti Napló

új karácsonyi ajándéka.

A Pesti Napló karácsonyi albumainak sorozata a magyar génius javakincsének gyűjteményei. Irodalmunk és művészetünk hatalmas alkotásait méltó, nemesen díszes formában mutatta be a Pesti Napló előfizetőinek. Valamennyi esemény-számba ment a magyar könyvpiacra. Náluk szebb, előkelőbb értékesebb díszmunkák nem igen jelentek meg. S a Pesti Napló az 6 albumait ajándékol adja előfizetőinek. A Pesti Napló idei ajándéka az **1908 évi karácsonyi albuma** meg fog felelni a Pesti Napló díszmunkai hagyományának. Meg fog felelni nekik abban is, hogy **kiállítására fényével felül fogja múlni a megelőző évi kiadványokat.** Minden kötetje különb volt az előzőnél, pedig azok az előző kötetek is egytől-egyig remek díszművek voltak. — A Pesti Napló idei ajándékkönyve **Rákóczy-Album** lesz. Nem tudományos, csak a történelem kutatásaiban gyökerező irodalmi és művészeti díszmunka lesz. Ismertetni fogja a nagy kor hőseit, ünnepnapjait és igalmas hétköznapjait. Izzó törekvéseit, lobogó indulatait, mélyeséges hangulatait, dicsőségét és szenvedéseit. **Javairók fogják megírni a nagy szabadságharc eleven krónikáját. Es meg fog szólni ebben a kötetben a kor költészetét és izzó muzsikáját. A dalnokot és a tárogatót is tanúságba idézzük. S a képművészetet is. Az egykorit és az újat, hogy képpen rajzban ábrázolja azt a szentséges hőskort.**

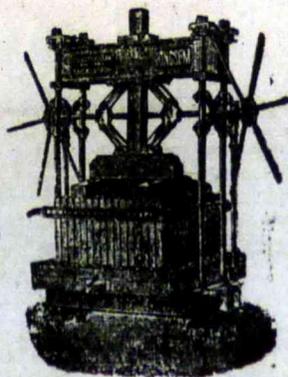
Nagyszabású festmények, elsőrangú illusztrációk, kiváló mestersek alkotásai díszítik majd a művet. S a műlapokon kívül a sokszorosított művészet egész sor több

SZINNYOMÁSÚ KÉPBN

fog remekelni. E díszes tartalomhoz méltó lesz a keret. Bekötését a magyar iparművészet elsőrangú mesterére bizzuk. Hadd feleljen meg a Fomerkmű nemestartalmának a kiadó megjelenése is.

1902. orsz. gazd. kiállítás, Pozsony:
I. díj, aranyérem;

1902. I. osztású kiállítás, Eger: I. díj, díszoklevél és aranyérem.

1901. temesvári kiállítás, I. díj, díszoklevél.

Borsajtók

legújabb rendszerű

könyök-szerkezetű Kossuth, Kincsem, Hegyja, Mabilie és Aczélorsés, a magyar bórtermelők legkedveltebb borsajtói.

Legújabb rendszerű Rákóczy kettős kosaru sajtók, nagyzüemű preseléséhez.

Főelőnye. A must sehol sem érintkezik vasrészekkel! Egyszerű kezelés. Óriási erő kifejtés! A törköly egy darabban és könnyen kivihető! Egy ember által könnyen kezelhető!

Szőlőzúzók és bogyózók

„VILLÁM” legújabb centrifugális bogyósó és zúzógépek.

SZILÁGYI és DISKANT GÉPVÁRA,
MISKOLCZON.

Arjegyzzék ingyen!

Reggeli előtt egy pohár Rohitschi
 templomforrás jó hajló
 hatásu, étvágygerjesztő és az anyagvál-
 tozást előmozdítja. — A Styria-forrás
 ugyanolyan de erősebb hatásu
 Magyarországi ástiküldelei rektor
 Hoffmann József-féle, Budapestén Bdtiory
 utca 8.

Kakao és csokoládé kedvelők figyelmébe:
Hoff János-féle
Kandol-Kakao
 a legeszkélyebb asirtartalmu, azért igen könnyen
 emészthető, soha sem okoz aszkrokedést, mind-
 szálat ritka finom íse mellett kiválóan ocsó.
 Valódi csakis
 Hoff János
 névvel és az oroszán-
 védjeggyel.
 Csomagok 1/4 kgr. 90 fillér
 1/2 „ 50 „
 Mindenütt kapható.

igen alkalmas vizelésnek. — Nővid használat után székletkötés
 Gyógyászati hatásokkal által megvizsgálva.
Kalodont
 méhköszabotestem
fogtintitő-szer,
 A fogak tisztántartásához csupán szájszívcs nem elég
 elegendő. A foghúson mindig ujoilag keletkező ártal-
 mas anyagok eltávolítása csakis mechanikus tisztá-
 tással kapcsolatosan egy frissítőben és antiszeptikus
 ható fogtintitő-szerrel sikerülhet; minőnek a „**Kalodo-**
ont“ ma az összes kulturált államokban a legkise-
 sebb használatra bizonyított.

Subügynököt
 Nagykanizsa és környékére állandó szerző-
 déssel alkalmazok. Részletes ajánlatokat
 írásban kérek Grósz Károly a Concordia
 Gőzmalom Részv. Társ. Vezérképviselete
 GYÖRÖTT.

KLYTHIA a bőr ápolására
 az arczbőr szépítésére **PUDER**
 és finemítésére
 Legelegánsabb, tollotte, bálí és salon puder.
 Fehér, rozsaxin vagy zargax.
 Vegyileg analizálva és ajánlva Dr. J. J. Pohl cs. kir. tanár által Bécsben
 Elismert levelek a legjobb körükből miade dobozhoz mellékelve vannak.
GOTTLIEB TAUSSIG
 cs. és kir. udv. tollotte-szappan és illatszergyára
 Foraktár: BECS, I. Wollzeile 2.
 Szétküldés utánvétel vagy az összeg előleges beküldése mellett.
 Kapható a legtöbb illatszert-, dr., ua-kereskedésben és
 gyógyszerárban. Nagykanizsán: Alt és Böhm Kelet M. Mor Kreiner
 Gyula cegaknál.

Nélkülözhetlen
 minden irodában, hivatalban, kereskedőknek stb.
 Utánvétel M.
 Nyomatvány
 Ajánlott levél
 Másolva
 Minta érték nélküli
 Közönséggel felvettem
 bélyegzőkből álló gyűjtemény mely együt-
 tesen egy dobozban 2 kor-ért kapható
Fischel Fülöp Fia
 könyv- és papirkereskedésében
 Nagykanizsán.

ALAPITTATOTT 1850-ben.

z Könyvkötészeti munkák készítése z

- Cimkártyák
- Gyászlapok
- Számlák
- Levelepapírok művészies kivitelben
- Eljegyzési és esketési meghívók
- Báli meghívók
- Levelező-lapok
- Étlapok
- Táncrendek
- Árjegyzékek

Fischel Fülöp
 Könyvnyomda, Könyvkötészet, Könyv-, papir- író- és rajzszerkereskedés
 Üzleti könyvek gyára z „ZALA” politikai napilap kiadóhivatala
 Nagykanizsa, Városház-palota.

Művek kinyomatása

- Ügyvédi nyomtatványok
- Felzsolító levelek, Reklám-kártyák
- Üzleti körlevelek és kísérő levelek
- Csomag-cimkék, gummirozva
- Pinczér számoló jegyek
- Feltűnő falragaszok
- Névjegyek z Belépti-jegyek
- Borítékok cimnyomással
- Táblázatok z Üzleti könyvek
- Gabona mintazaeskők gyára

Pontos kiszolgálás! **Oleső árak!**

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Nagykanizsa,
Fischel Fülöp Fia könyvkereskedésében,
Városház-palota.
Telefon: Kiadóhivatal: 108.
Szerkesztőség: 78.

Előfizetések és hirdetések:
Fischel Fülöp Fia könyvkereskedésében,
Városház-palota.

ZALAI

POLITIKAI NAPILAP

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Helyben házhoz hordva:

Egy óra . . . . . 1.- K.
Negyedévre 3.-
Félévre 6.-
Égész évre 12.-

Postal küldéssel:

Egy óra . . . . . 1.80 K
Negyedévre 4.50
Félévre 9.-
Égész évre 18.-

Megjelenik naponként este 6 órakor
Ünnepnapok kivételével.

Felelős szerkesztő: SZALAY SÁNDOR
Szerkesztő: RÉVÉSZ LAJOS.

Egyes szám ára 6 fillér.

A magyar dal.

A dalosverseny vasárnapi társasbédjén elmondta
dr. Ruzsicska Kálmán kir. tanácsos tanfelügyelő.

Kegyelmes uram!
Mélyen tisztelt uraim!

Méltóztatásnak megengedni, hogy azon mély-
séges és egész valómat átható érzéstől késztetve,
mely engemet, mint e vármegye köznevelődésé-
nek aszerény munkását, a „Dunántúli Daloszo-
vetség mai ünnepségével egybeforraszt — kegyes
figyelmüket egy percre igénybe vehessem.

Ha szabad volna e helyen subjektív vonatko-
zásokra kitérnem, első sorban is egy szürke
ember örök háláját fejezném ki a választmányának,
mely engemet oly jeles férfiak védnöki szövet-
ésége bekapcsolva s éltetve egyik legbecsesebb
erkölcsi jutalmát, a magyar kultúra, a magyar
geniusz világában nyújtja nekem.

Tehát ott is abban, a miért évtizedek óta
lázadok és lángolok s melynek diadalába vetett
hitemet és reményemet utolsó leheletemig feladni
nem fogom.

Valóban csodálatos dolog, mélyen tisztelt
uraim, hogy még ma is, tehát a második ezer-
esztendő küszöbén, egész értékeiséket s akade-
mikus vitákat lehet olvasni és hallani a magyar
geniusz bizonyítgatásáról.

Pedig valamint a teológusok az Isten létező-
sének egyik legmeggyőzőbb érvét az ember vele
született ösztönében találják, úgy nekünk is csak
szívünkbe kell nyulnunk, hogy megérezzük Isten
után legdrágább kincsünknek, a magyar nem-
zeti léleknek valánk született ösztönét s erejének
hatalmas lüktetését.

Nem bizonyításokra és elvont kutatásokra
van szükség a magyar geniuszra, hanem hogy
ápoljuk, gyakoroljuk és fejlesszük a dal, a mű-
vészet, az iskola, a közélet egész vonalán.

Ápoljuk tudásával, felelősségével és kötele-
ségérzetével annak a helynek, melyre bennünket
a gondviselés az erkölcsi világrendben odaállított.

Ápoljuk a hazaszeretnek azzal a rajongá-
sával, mely idehozta az ország minden részéből
dalosainkat, kik hivatalos, családi és közéleti
nehéz gondjaik mellett sem ismernek időt, távot
és fáradságot, hogy kigyujtsák mások szívében
is az ideálizmusnak azt a szent lángját, mely az
övékét hevíti.

Halljuk csak Uraim, hogyan esdekel a költő?
„Mi vagy te édes dal? . . . A földi élet
alkonyának bus sóhajta, vagy egy másik vi-
lágban kedves hajnali derengése. Angyalok fogják
fel visszhangodat, hogy néma szívünk, sőtét éj-
szakáját tisztá örömeik fényével világítsák meg.

Mélyen tisztelt Uraim!

A mi dalosaink éneke is tisztá örömeik
fényével fogja bevilágítani szívünket s ennek a
fénynek meleg ragyogása megolvassa minden
kérget, melyről a pesszimizmus visszavari a haj-
nal ébredését.

És a mint a költő megtisztulva emelkedik a
dal melankóliájából egy nemesebb világ tisztább

légtöréhez, a szerint hiszem és pedig élő hittel
hiszem, hogy az a légtör is, melyben miniszter,
főispán s a társadalom színe-java együtt ünne-
plik a magyar dal varázsát és dicsőségét — egy
nemesebb és tisztább világnak képezi édes haj-
nali derengését.

Imp mélyen tisztelt Uraim, így lehet eljutni
a magyar daltól a magyar társadalmi erények
magaslatára.

És ez nagyon természetes!

Hiszen a magyar nemzeti léleknek a közélet
bármely vonatkozásában való érvényre jutatásá-
val egy-egy szegletkővét rakjuk le az egységes
nemzetnek.

Égyben pedig egyengetjük a történelmi fejlő-
dés utját, mert ma már nagy elmék és a haza
sorsán mindig odaadással csüggyő nagy lelkek
meggyőződése szerint teljesen bizonyos az, hogy
másképp mint nemzeti állam nem élünk meg
Európában. De akkor is csak úgy, ha — mint e
hazának egyik legnagyobb fia mondja — becsü-
letünket találjuk abban, hogy nemzet és abban,
hogy magyarok vagyunk.

Csak egy ilyen magyar állam bírhat oly
ethikai szervezettel, mely nemzeti eszményeknek
is termékeny talajt képezi, márárszt pedig be-
lőle fakad a tárvadalmi szeretet.

Már a családok házi áldásaiban olvashatjuk,
hogy ahol a szeretet, ott az Isten.

Nemzetek nagy családját is csak a társadalmi
erők testvéri szövetsége szerint támogatja a jó
Isten.

Ama hő fohással emelem poharamat, hogy a
magyar dal dicsőséges versenye váljék kuforrá-
sává a lelkek nemes vetélkedésének: a hazá-
nagyságáért s boldog felvirágozásáért! . . .

A dalosverseny.

— Saját tudósítónktól. —

Nagykanizsa, 1906. augusztus 21.

Utólag megvallhatjuk, hogy féltünk a
kanizsai vendéglátó napoktól. A mi váro-
sunknak ritkán van módjában, hogy országos
események színhelye legyen, még kevésbé,
hogy egy napon hét-nyolcszáz idegent lás-
son vendégül. Tartottunk tőle, hogy min-
den buzgóságunk sem biztosíthatta a dalosok
ügye iránt közönségünk szimpáthiáját; még
inkább attól, hogy a város közzelemezése
ilyen kísértést nem bír el. Nagy örömmel
konstatáljuk, hogy csalódtunk. Az örömről
nem azért van, mint ha tulbecsülnök a ver-
sény érdemét, de mert ez az alkalom való-
ban alkalmas arra, hogy városunknak jó,
igen jó nevet szerezzen. Közönségünk oly
páratlan érdeklődést és vendéglátó szívessé-
get tanusított, mely bennünket is meglepett,
kik pedig erről az áldozatkész oldaláról
igen jól ismerjük. Kirchner győri karnagy,
egy szombathelyi előkelő ur és egy pécsi
hirlapíró jelentették ki előttünk, hogy az

érdeklődésnek ilyen maximális foka nálunk
példátlan. Ilyen lelkes közönségre sehol nem
akadtak. Ez előtt a közönség előtt mi is
meghajtuk lobogónkat és büszkséggel tölt
el, hogy ennek állunk szolgálatában.

Zengjük továbbá a kanizsai vendéglátók
dicséretét. Kitétek magukért. Nem a ha-
szonért, mely — őszintén szólván — emlí-
tést alig érdemel, hanem városunk jó nevé-
ért. A maga portáján mindegyik példás
rendet teremtett és úgy kiszolgáltak ezer
embert, mint ha naponta ennyivel lenne
dolguk.

A verseny kanizsai rendezőségének érde-
meit méltattuk már. Sokat és nagy lelke-
sedéssel dolgoztak. Mi e helyen megkö-
szönjük még fővárosi és vidéki lapársaink
szíves jóindulatát, reklámjaikat, amivel a
közönséget páratlan tömegben összehozták
és amit a rendezőség megköszönni elfelejtett . . .

És engedje meg a t. rendezőség, a da-
loszövetség választmányá, — hogy önma-
gunkkal is megelégedetten és melegen
kezet szorítsunk . . .

A fogadtatás eseményeiről szombati szá-
munkban referáltunk. Itt említjük, hogy a
budapesti *Lyra* dalkör csak vasárnap hajnal-
ban érkezett.

Ismerkedő estély.

A Polgári Egylet lombos fái, hatalmas
ivlímpái alatt mintegy 800 ember ismerkedett
meg egymással. Előbb külön asztalnál ültek
az egyes dalárdák, aztán átszólt a pécsi a
komáromihoz, a székesfehérvári a tataihoz és
nemsokára kellemes keveréke támadt a kék
és a fehér, árvalányhajás kalapoknak. Aztán
a közönség provokálására megjelentek a da-
lárdák a pódiumon és mindegyik elénekelt
egy-két számot. A publikum persze hálás
volt. De a vendégek álmosak voltak. Éjfél
tájt oszladozni kezdtek és egy óra felé már
kialudtak az Egylet ivlímpái.

Vendégszék

Zichy Aladár gróf, őfelsége személye körüli
miniszter, a verseny díszelnöke 40 percnyi
késéssel, éjjeli 1/12 órakor érkezett meg
Batthyány Pál gróf főispán, *Daranyi Ferenc*
ors. képviselő, a verseny védnökei és *Sebes-
tény Lajos* ügyvéd társaságában, kik eléje
utaztak. A kegyelmes urat a vasutállomáson
a város nevében *Vécsey* polgármester, a szö-
vetségében *Lengyel* Lajos elnök és az Irod.
körében *Horváth* igazgató fogadta és üdvö-
zölte. Az illusztris vendégek egyenesen az
ismerkedő estélyre hajtottak. A védnökök
közül dr. *Ruzsicska Kálmán* kir. tanácsos
tanfelügyelő már a szombati nap folyamán
megérkezett. E kitüntető látogatások és az a
tény, hogy a verseny tisztségeit elfogadták,
nagyban emelte a verseny erkölcsi nivóját. A
díszelnök hétfőn reggelig, a főispán ur ömél-
tósága pedig hétfőn délig időtök városunk-
ban. Eddig résztvettek a verseny minden
mozzanatában és élénk figyelemmel és látható
tetszéssel kísérték azokat. A versenyen jelen
volt még *Dobrovics* Milán orsz. képviselő is,
a szövetség vál. tagja.

Az Irodalmi Kör közgyűlése.

A nagykanizsai Irodalmi és Művészeti Kör vasárnap délelőtt 10 óráig tartó jubileumi közgyűlést tartott a város háza dísztermében, melyet zsufolóság megtöltött az örökiföldi könnösg.

Horváth György elnök lendületes szóval vakkal válaszolt a nap jelentőségét, majd az ülést megnyitotta.

Nemmann Ede dr. alelnök igen nagy hatású a következő ünnepi beszédét tartotta:

A pillanat ünnepi hangulata és fennsáryaló lelkesedése gyengeségem érzetével viaskodik szívemben, midőn e díszes körben megszólalom, hogy az emlékezés virágaival koszorúzom meg a határkövet, amelyhez irodalmi és művészeti körünk eljutott. Szerény a koszorú, valamint csöndes és nesztelen, zajtól és hivalkodástól ment azok munkája, akik e kör szolgálatába szegődtek és miként szerény a siker, amely buzgólkodásukat jutalmazta. Nem is az elért eredményben találunk jogaimat arra, hogy körünk tízéves pályájának bezárulására irányítsuk a közfigyelmet és sokkal távolabb vagyunk csekély munkánk értékének tulbecsülésétől, mint sem annak képét ily ragyogó keretbe miltónak tartanók, de a cél, melyet kitűztünk magunk előtt, sokkal magasabb és az eszme, melyet gyarló tehetségünkhez képest szolgálni iparkodtunk, sokkal szentebb, mintsem szerény emlékünnepeinkért neheztelhetnének azok, akiket ugyanaz a cél és ugyanaz az eszme és az ezekért való nemes bevélet és lobogó lelkesedés hozott városunk fiai közé. Adjon tehát a fényes keret értéket a csekély képnak és vezérelje a szeretet elnézése asokat, akik hivata vannak idelelet mondani, midőn számot adunk arról, hogy körünk miként töltötte be tisztjét és hogyan gondozta a javakat, amelyeknek gyarapítására vállalkozott.

Az eszményekért való lelkesedés készítette körünk alapítóit, hogy itt a magyar földnek határszélén az irodalomnak és művészetnek oltárt építsenek. Néhány kéz hordta össze az anyagot, amelyet a hazaszeretet tüze kővé égetett. Kigyúltak a szent lángok és lelkes közönségünk csakhamar az új oltár köré sereglett. Az eszme zászlóbontója: Sümegi Kálmán, akinek korai sírjára a hódolat cipruságát tesszük le ez ünnepi órában, egyéniségének varázsszával megtörte a közönyt, eloszlatta a kétkedők aggályait és munkatársai az ő buzgalma fellekesülve a társadalom minden osztályából híveket toboroztak annak az eszmének, melynek ő lánglelkű prófétája volt. A legjobbak mellé állottak és közönségünk jóakarata támogatata és jutalmazta törekvéseinket. Sümegi szellemében méltó utódja, közöttük városunk nagy hazafiai lelkesedésben és fennkölt gondolkodásban is első polgára, sikeresen folytatták azt, amit az ő szerény kezének erélye megkezdett és új követeket illesztettek az oltárba, amelynek alapjait ő rakta le.

Miután tartalmasan ismerteti a kör tevékenységét, így folytatja:

Folytatjuk utunkat. A mai ünnepnap örök, buzgósságunk és lelkesedésünk kiforrása lesz a megnyílt új időszakban. Az eddiginél szelésebb alapokon, új feladatokat vonz munkánk körébe akarjuk folytatni működésünket. Nem hagyjuk cserben céljainkat, eszményeinket. — Folytatjuk utunkat. Az oltárnak, amelyet építettünk, romba dőlnie nem szabad. — Nemzeti kultúránk templomának azok a szerény oltárok is, amelyeket osekály tehetségünk hűsége és áldozatkészsége emel, nemcsak díszel, hanem támasztó falai és erősítő pillérei. Azon kell lennünk, hogy a magyar föld minden fia tudatosan, az erkölcsi és szellemi hozzátartozandóság érzeténél fogva legyen polgára a hazának, részese a magyar nemzeti műveltségnek, legyen boldog, erős és bátoraságos a magyar nemzet géniusának szárnyai alatt. Ezen akarunk munkálkodni. Így akarjuk szolgálni a legmagasabb emberi ideálokat. Folytatjuk utunkat. Fogékony sziveket és jóakaró támogatást kérünk. — Azoknak pedig, akik első helyen hivata vannak körünk céljait előmozdítani, szolgáljanak szerentésül. Hótvös József szavai: „A bányász, kinek hatalmas ártésaitól a sötét akna felhangzik s a gazdag, ki esendősen elhinti magvát, különböző módon,

de egyaránt nevelik a kinoset, melyet egy boldogabb jövő élvezni fog.”

Adja Isten, hogy a nagykanizsai Irodalmi és Művészeti Kör pályájának második évtizede sikerben, eredményben és dicsőségben gazdagabb legyen, mint az első.

Ezután Horváth elnök megemlékezik a legrégibb nagykanizsai dalosról, Mihhofer Ödön-ről, ki már 40 esztendeje dalárdista és zajos éljenzés mellett átnyújtja neki a kör emléklapját és egy arany lírát. Az emléklapon a kör mottója mellett még ez áll:

„E lap legyen hirdetője annak, hogy 40 esztendőig hően szolgáltad edes hazád dalát.”

Dr. Ruzsicska Kálmán kir. tanácsos a zalaegerszegi Irodalmi és Művészeti Kör nevében szeretettel üdvözli a kört, melynek buzditó befolyása volt arra, hogy az egerszegi kör megalakuljon.

Ezután a dalárdák szállagjaikat elhelyezték a kör zászlójára, közben a Pécsi Polgári dalkör adott elő egy énekszámot, aztán a Pécsi dalárda nyújtotta át renek művü ezüst emléklapját.

Ezzel Horváth elnök az ülést bezárta.

A dalosszövetség közgyűlése.

A Dunántúli Dalosszövetség közgyűlését Lengyel Lajos elnök 11 órákor nyitotta meg. Megbízó leveleiket bemutaták: a Siklósi iparos dalárda részéről Rédei Károly, a siklósi polgári dalkörből dr. Vághó Lajos, a tatabalárdától Háber József, a pécsi polgáritól Hamerli Imre, a nagykanizsaitól Böhm Emil, a győri ének- és zenegyulettől dr. Angyal Ármánd, a kőszegitől dr. Hegedüs János, a szombathelyi dalosszövületről dr. Dunst János, a budapesti Lyra dalköről Gyórfy János, a keszthelyi iparosoktól dr. Lakatos Vince, a székesfehérvári D. V. dalköről Sütő Ferenc, a komáromi r. k. dalárdától Pató Flóris, a pécsi dalárdától Szuly János, a székesfehérvári polg. dalköről Kecskés Elek, a komáromi dalegyesületről Molecz Tivadar.

A megbízó levelek igazolása után Horváth György igazgató, Hamerli Imre (Pécs), Szuly János (Pécs), Lakatos Vince dr. (Keszthely) álló küldöttség ment Zichy Aladár gróf miniszter, díszelnökért, kit a terembeleptekor viharos éljenzés fogadott. Közben megérkezett Batthyány gróf főispán is, kinek megtisztelő látogatását szintén lelkes éljenzéssel köszönték meg.

Lengyel elnök: Hangsúlyozza, hogy a kegyelmes ur díszelnöklése a szövetségre a legnagyobb kitüntetés, melyet arany betűkkel örökítenek meg. Öccellenciája megjelenése a verseny fontosságának bizonyítéka. Köszöni a magas kitüntetést és kéri a díszelnököt, hogy a gyűlést megnyissa.

Zichy Aladár gróf, díszelnök: Kijelenti, hogy a díszelnöki tisztységet kész örömmel fogadta el, mert így Nagykanizsán nem vendég ezuttal, hanem ő fogad vendégeket. (Éljenzés.) Hatásosan méltatja a dalnak művészi értékét, majd gondolatáttárással az összhangnak az életben való szerepéről beszél. Kiemeli annak fontosságát, hogy a dalárdák a művészetben a társadalom különböző elemeit egyesítik, nemesítik és hazaszeretetre buzditják. Anyira átlátja fontosságát, hogy ezzel az ügygel ezután sem szűn meg foglalkozni. Az ülést megnyitja. (Viharos éljenzés.)

Lengyel elnök: A közgyűlés egyhangú óhaja szerint a díszelnöknek ismét köszönetet mond és kéri további jóindulatát. Köszönetet mond továbbá a vednőkönek; Batthyány gróf főispánnak, dr. Ruzsicska Kálmán kir. tanácsosnak, Darányi képviselőnek, Závody kuriai bírónak és Vécsey polgármesternek. Konstatálja, hogy a közgyűlés határozatképes. Üdvözli a megjelenteket. A jegyzőkönyv hitelesítésére felkéri: Nith Norbertet és dr. Ollop Mórt.

Gürtler Ferenc titkári előterjeszti a titkári jelentést, melyben a szövetség céljait vázolja, majd kitérőre és lelkesedésre buzditja a tagokat. Ismerteti a választmány két esztendei működését és jelenti, hogy a szövetség öt új taggal gyarapodott, viszont azonban öt régi tag beszüntette működését. A taggyűlések száma 36. Ismerteti továbbá a kiirt dalpályá-

zat eredményt, majd vázolja a módot, ahogyan a választmány a mai verseny alkalmával eljár. Végül köszönetet szavaz mindazoknak, kik a verseny rendezése körül érdemeket szereztek.

Vidos Ferenc: Ugy látja, hogy a titkári jelentés mindenkinek, még a dalosoknak is köszönetet szavaz, csak éppen annak az organumnak nem, mely a mai ünnepélyt összehozta: a sajtónak.

A közgyűlés úgy találja, hogy Vidos szavai külön indítványt foglalnak magukban, ez pedig a gyűlés végén tárgyalandó. Miután azonban az indítvány előterjesztője a gyűlés végét nem várta be, az indítvány tárgyalanná vált, ami senkit sem fog a sírba viinni.

A közgyűlés elhatározta, hogy a titkári jelentést egész szövegében jegyzőkönyvbe irtatja és a Dalosszövetség hivatalos lapjában közli.

Miután még a számvizsgáló bizottság és Lendvai pénzügyos jelentését tudomásul vették és a felmentést megadták, a verseny bíráló bizottságát megválasztották a következő öt taggal:

Ságh József, a Magyar Zenelapok szerkesztője.

Dr. Angyal Ármánd zeneszerző.

König Péter, a szegedi zeneiskola igazgatója.

Eckhardt Antal karnagy.

Böhm Emil.

Jegyző: Gürtler Ferenc.

Ezután Székesfehérvár város küldötte a polgármester távollétében meghívja a szövetséget, hogy legközelebbi versenyüket ott tartásák. Ezt a szives ajánlatot a közgyűlés köszönettel elfogadta.

Elhatározták, hogy e szövetség hivatalos lapjává a Magyar Zenelapokat teszik és szubvencionálják.

Élénk vitát keltett Csizmadia László tatabarnagy azon ajánlata, hogy a szövetséget egy helyre centralizálják. Ő a szövetség székhelyéül Győrt ajánlja. Heves vita és több hozzászólás után az indítványt elvetik, mert úgy vélik, hogy a szövetség a vándorelnökséggel hatásosabban propagálhatja célját.

Szuly János indítványára elhatározzák, hogy jövőre Pécsot, a kiállítás tartama alatt monstre hangversenyt rendeznek.

Dobrovics Milán orsz. képviselő indítványára Böhm Emil nagykanizsai karnagnak és Gürtler titkárnak buzgósságukért köszönetet szavaznak.

Lengyel elnök az ülést bezárja.

Társasbód a Szarvasban.

Vasárnap délelben 280 terítékű társasbód volt a Szarvas szálló két éttermében. Itt megjelentek a díszelnök és a vednök is.

Az első pohárköszöntőt Zichy Aladár gróf miniszter mondta a királynak. Ófelsége személyéről soha nagyobb szeretettel, igaz hódolattal és találobb jellemzéssel nem halottunk beszélni. Kijelentette, hogy minden ember egyénileg is megtalálhatja uralkodónk példáját.

Lengyel Lajos Zichy grófra, Horváth György Zichy gróftól és a vednőköket, Vécsey polgármester a vendégeket, Szuly János (Pécs) városunk polgármesterét és közönségét köszöntötte. Ezután emelkedett szólásra dr. Ruzsicska Kálmán kir. tanácsos, tanfelügyelő, hogy azt a mélyeséges gondolatokban pazarul gazdag beszédét, melyet ma vezetőlényen közlünk, elmondja. A beszédnek óriási hatása volt. Az emberek percekig állva tapsoltak és szeretettel ünnepelték megnyílt kiváló szónokát. Felköszöntőt mondtak még Hamerli Imre (Pécs), Lengyel Lajosra, dr. Hajdu Gyula és Nith Norbert versben.

A hanketten mindvégig a legjobb hangulat uralkodott. Ez elsősorban annak a bámulatos rendnek, mintás kiszolgálásnak köszönhető, — mely a vendégek szokatlanul nagy tömege dacára is a Szarvas éttermében uralkodott. Ez a kiszolgálás a rendezőség minden

várakozását felülmúlta. Az ebéd izletessége és a nagy rend felett maga a díszelnök is megelégedését nyilvánította.

Kivonulás a sörgyárba.

A verseny kezdetét vasárnap délután 3/4 5 óra állapították meg. 3 óra tájban csak kezdett az eső, miert a közönség csak lassan gyülekezett. Kétóbb azonban megeléknült a Csengeri-ut és a közönségnek beláthatatlan tömege lepte el. Így volt ez másnap is. A Csengeri-ut elejéről tekintve talán ezer ünneplő női ruha fehérlett, mely ritmikus mozogott, hullámzott. A kocsiuton a fogatok egymást váltották — ekkora forgalma sohasem volt ennek az utcának. Az első nap mintegy 3000, a másikon talán 6000 ember szórakozott a sörgyár hatalmas helyiségeiben.

A sörgyár felbogarzóva, ünnepi mezben várta a vendégeket. A bejáratnál Goldhammer Károly igazgató a minisztert és a főispánt fogadta. Rosenberg Richard igazgató pedig a dalárdákat. A díszelnök érdeklőde tekintette meg a gyár helyiségeit — és volt is itt mit nézni. Minden falról, minden sarokból a tisztaság tündöklött. Az impozáns nagy épület, udvara és környéke át volt alakítva az ünnepségek céljaira. Új utakat vágtak, mellék-helyeket építettek, a katakombákban pedig olyan átalakításokat eszközöltek, melyeket nem egyhamar lógnak ismét rendbehozni. A sörgyár valóban lekötölte a dalosszövetséget és a közönséget. Nagyon nagy áldozatot hozott és igazán csak az igazgatóság készségének köszönhető, hogy a versenyt megtarthatták. A katakomba három hatalmas csarnokát foglalta le a verseny közönsége. Ez a három helyiség mindkét nap zsúfolásig volt. Egyikben, a legfényesebben, mely 6-7000 embert magába fogad, volt a verseny. Erre a célra ez igen díszesen volt átalakítva. Egy terem volt a vendéglő és egy a dalárdistáké. Esténként mindhárom terem, de a gyár egész környéke is villanyfényben szótt.

A kötött verseny.

A vasárnap délutáni versenyt az öszes dalárdák kara a Himmusz élénklésével nyitotta meg.

A verseny három csoportban folyt. A nehéz műdalcsoporthoz versenydarabja Kirchner Elek »Dalförzés« című pályanyertes műve volt. Ezen résztvettek a Budapesti Lyra Dalkör, a Pécsi Polgári Daloskör és a Szombathelyi Dalosegyesület. A műdalcsoporthoz a Székesfehérvári D. V. M. Dalegylet 29 taggal, a Keszthelyi Iparosok Dalköre 31 taggal és a Komáromi Rom. Kath. Egyh. Enekkar vettek részt Révfi Géza Honszeretet című pályanyertes dalának élénklésével. A népdalcsoporthoz a Tatai Polg. Dalárda, a Siklósi Iparos Olvasóköri Dalárda és a Siklósi Polg. Dalkör Huber Miksa »Szomorú fűzfának« c. pályanyertes népdalát adták elő.

A nehéz műdalcsoporthoz különösen a Szombathelyi Dalosegyesületnek volt nagy hatása. A közönség soká tapsolta őket és a másnapi versenyen tapással is fogadta ezt a dalárdát. Ezek valóban szépen, sok intelligenciával, színnel, hangulattal énekeltek. A versenydarabot is ők interpretálták legjobban a három dalárda közül. Tetszett a Pécsi Polg. Daloskör precíz összhangja és a Lyra pár igen erős magánénekese is.

A műdalcsoporthoz a keszthelyi dalárda tetszett nagyon. A népdalcsoporthoz pedig a közönség részben a tatai, részben a siklósi polgári daloskört jelölte. A harmadik, a siklósi iparosok dalárdája még nem ért meg a versenyre.

Versenyen kívül a Pécsi Dalárd énekel. Ez a dalárda, bár veszített értékéből, még mindig a legjobb volt a megjelent összes dalárdák között. Gyönyörű összhangja, figyelemmel és színezéssel énekelnek és dalárda több kiváló erővel: egy-egy remek enoristával és egy hatalmas basszistával diekedhet. A közönség elragadtatással tapsolt.

Vasárnap este.

A kötött versenynek esti 7 órakor vége. Nyolc óra tájban a városban innen, onnan

is lampiónos menetek tüntek fel. Dalárdák voltak: koszosleányainknak mentek szere-nádót adni. Egyszerre több utcából hallatszott a fegyelmezett ének kilenc leány ablaka alatt. A szere-nád végeztével pedig mindegyik koszosleány házában szivesen látták a dalosokot.

A város vendégsége fél 9 órakor kezdődött a Polgári Egylet kistermében. — Itt a nőegyletek tagjai, előkelő uriaszonyok és urleányok szolgáltak fel. — A dalárdisták itt láthatólag igen jól érezték magukat és együtt maradtak, míg csak az étel és ital el nem fogyott.

Szabad verseny.

Hétón délután zsúfolt ház előtt a következő programot adták elő:

A) »Szabadság-dicsőség«, Könyg Péteről. A szövetség férfiak pályázatán dícsérrel kitüntetett pályamű, ősszkar, éneklük az ősszes dalárdák. A kart szerző személyesen versényli.

B) Szabadon választott verseny darabok:

a) »Harangoznak, imádkozunk«, szerzője: Méder Mihály, éneklük a »Tatai és Tóvárosi Polgári Olvasókör Dalárdája«.

b) »Magyar népdal egyveleg«, szerzője: Schmidt Vilmos; éneklük a »Siklósi Iparos Olvasóköri Dalárda«.

c) »Magyar dalsokor«, szerzője: Szentgály Gyula; éneklük a »Siklósi Polgári Dalkör«.

d) »Szabadság dal«, szerzője: Huber Károly; éneklük a »Keszthelyi Iparosok Dalköre«.

e) »Imádságom«, szerzője: Gaál Ferenc; éneklük a »Komáromi Rom. Katolikus Egyházi Enekkar«.

f) »Magyar dalsokor«, szerzője: Szengály Gyula; éneklük a »Székesfehérvári Délivassúti Műhely Dalegylete«.

g) »Isten hozzád«, szerzője: Rieger György; éneklük a »Budapesti Lyra Dalkör«.

h) »Mi volt nekem a szerelem«, szerzője: Fortunier Elek, éneklük a »Pécsi Polgári Daloskör«.

i) »Sóhajts«, szerzője: Gaál Ferenc, éneklük a »Szombathelyi Dalosegyesület«.

C) »Szózat«, Egresny B. tól, ősszkar, éneklük az ősszes dalárdák. Karnagy: Haksch Lajos, a pécsi dalárda karnagyja.

Az ősszkar Könyg darabját precíz adta elő, annál silányabban a szózatot, melyet a közönség álva hallgatott meg. Rendkívül tetszetek a Szombathelyi Dalosegyesület, a Pécsi Polgári Daloskör, a Budapesti Lyra és a Keszthelyi Iparosok dalkörének énekezése.

Népünnepély.

Verseny előtt és után kedélyes élet folyt a melléktermekben szép leányok és asszonyok árultak sok felesleges dolgot dícsértes eredménnyel és volt még sok apró mulatság, amiket ilyen alkalmakkor feltalálni szokás. A közönség igen jól érezte magát és még éjjeli 11 óra tájban sem távozott.

Közben a Pécsi Dalárda hangversenyezett és kapott olyan tapokat, melyek a sörgyárnál gyengébb falakat bizony kísértésbe hoznának.

Esti 10 óra felé nőtt az izgatottság. Ekkorra ígérte ugyanis a zsűri, hogy ítéletét kihirdeti. A zsűri meg is jelent végre kilenc dalárdista kíséretében a biztonság okáért és kihirdette a következő ítéletet:

A zsűri ítélt.

A nehéz műdal csoportnál a vallás- és közoktatási kormány első díját szótöbbséggel a Pécsi Polgári Daloskör nyerte.

A Nagykanizsai Takarékpénztár második díját egyhangulag a Szombathelyi Dalosegyesület.

A nagykanizsai hölgyek harmadik díját a Budapesti Lyra Dalkör egyhangulag.

A műdalcsoporthoz:

Nagykanizsa város közönsége első díját egyhangulag a Keszthelyi Iparos Dalkör.

A Zalamegyei Gazdasági Takarékpénztár második díját egyhangulag a Székesfehérvári D. V. M. dalárdája.

Muraköz közönségének harmadik díját egyhangulag a Komáromi r. k. egyh. énekkara.

A népdalcsoporthoz:

Zalamegye közönsége első díját szótöbbséggel a Siklósi Polgári Dalkör.

A Délzalai Takarékpénztár második díját egyhangulag a Tatai és Tóvárosi Olvasóköri Dalárda.

A Nagykanizsai Irod. és Művészeti Kör harmadik díját szótöbbséggel egyhangulag kiadják a Siklósi Iparos Olvasóköri Dalárdának.

A közönség ítélete.

A zsűri ítéletének kihirdetése óriási kavargást idézett elő. A Lyra dalkör gorombán protestált az ítélet ellen:

»Fütyülünk a díjakra. Süssék meg, disznóság!«

A közönség egy része a Lyra pártjára állott, míg a rendezőség a Lyrát elhallgatni akarta. Az eléggé zajos botrány csak akkor ért véget, midőn a Lyra és a Szombathelyi Dalosegyesület tagjainak nagy része eltávozott. De ha a nyílt botrány meg is szűnt, az elégtelenség tovább tartott. A közönség — igen helyesen — a szombathelyiek jóval a pécsiek fölé helyezte és a zsűri ítéletét pártoskodással, részrehajlással vádolta. A zsűri ítéletét azzal indokolta, hogy a szombathelyiek a szabadversenyen egy gixert csináltak. Am ez a közönség és a mi véleményünk szerint nem rohtja le azt a tényt hogy a nehéz műdalcsoporthoz versenydalát egyedül a szombathelyiek interpretálták legjobban. Ezt maga a szerző, Kirchner jelentette ki egyik munkatársunk előtt. Ehez tehát nem fér kétség. Mint értesülünk, a szombathelyiek és a Lyra azzal a szándékkal távoztak, hogy több versenyen a Szövetségnek nem vesznek részt. Nagyon helytelenül cselekszik a zsűri azzal, hogy így társorban nem művészi, hanem opportunitási szempontokat akar kielégíteni. Ők mondják, hogy céljuk a dal népszerűsítése. Ennek pedig éppen nem az a módja, hogy két dalárdának végleg elveszik a kedvét.

A verseny nivója.

A verseny erkölcsi értéke kielégítő, bár nem áll elsőrendű nivón. Az érkezett dalárdák közül négy volt, melyek elsőrendűek, ezek közül is azonban a Pécsi Dalárda nem vett részt a versenyben. Nem hisszük, hogy régi nimbuszát féltette, inkább talán, mert a versenyzők nagyrészt nem tartotta méltó ellenfélnek. A kisebb dalárdák nem igen járultak a nivó emeléséhez, ennek dacára is az ügy propagálása sikerült, mert a közönség pártatlanul érdeklődött és bizonyára továbbra is érdeklődni fog a magyar dal és dalárdák ügye iránt.

A vendégek nagy része az éjjel elutazott.

Ítéletidő.

Nagy kár a szőlőben.

— Saját tudósítónktól. —

E hó 17-ikén ítéletidő vonult végig Zalamegyén. Eső és nagy szemű jég esett, mely a szőlőtermést sok helyen teljesen tönkre tette. Tudósításaink a következők:

Arról a borzalmas viharról, mely Keszthely környékén dult és melyről legutóbb tudósítottunk, a következőket írja a Keszthelyi Hírlap:

Az, amitől a gazdaember mindig oly igen reszket, bekövetkezett. Pénteken délután 3/4 órakor óriási felhők emelkedtek a Zala-folyó tájékról és néhány per c mulva elsötétült az ég

Óriási szélvihar kíséretében kezdett esni az eső és nyomban utána a jég. A jégeső olyan vehemenciával tört ki, amilyent a mi vidékünkön még soha senki nem látott. Olyan sűrűn esett a jég, hogy néhány perc alatt elborította a földet és mindent, ami utjába állt, tönkre tett. A kár kiszámíthatatlan. A szőlőtermésnek Caerszegto majon, Gyenaszilason, Yashegyen, Bacéren teljesen vége. A gyümölcsöt és kukoricát mind elverte a jég. Tojásnagyságu 8—10 sarku jéggömbök hulltak a felhőkből, ezt a borzalmas látványt leírni nem lehet. Kesthelyen a nyugatra néző házak ablakait nagyobb részben beverte a jég. A főgimnáziumon több mint 100 ablakot, a városban összesen 1500 ablakot zúzott be. A balatoni parkban a sétányon óriási fákat ketté tört. Héviz fürdőn is óriási károkat okozott, az ablakokat bezúzta, fákat gyökerestül döntött ki. Sok mezei munkást és kirándulót kint ért a szabad ég alatt a tomboló vihar.

Novai tudósítónk írja: E hó 17-ikén Pákan és vidékén óriási zivatar pusztított és félórán át mogyoró nagyságu jég esett. A szőlők, kukorica és burgonya sokat szenvedtek.

Alsóoldva: Tegnapelőtt délután itt ma óriási zivatar volt. Diónagyságu esett, mely mintegy 600 ablakot bevert. A szőlők kukoricát teljesen teljesen elverte. A kár mintegy 8000 korona.

Murakeresztúrról jelentik: E hó 17-ikén a lég egész kukorica-termést elverte. Az adóleírás iránt intézkedtek.

HIREK.

— Személyi hírek. Zichy Adár gróf, öfelsége személye körüli miniszter, Batthyány Pál gróf főispán, dr. Ruzsicska Kálmán kir. tanfelügyelő és dr. Darányi Ferenc orsz. képviselő kik a dalosverseny tartama alatt Nagykanizsán idéztek, tegnap elutaztak városunkból.

— A polgármester ügye a közigazgatási bizottság előtt. Zalaegerszeg város képviselőtestülete Várhidy Lajos polgármester ellen három ügyből folyólag is elrendelte a fegyelmi eljárást. A város belterületének le mérésére irányított összeg túllépése, illetve a többletkiadásnak fehatalmazás nélkül való kiutaványozása miatt pedig állástól is lefüggesztette s illetményeit a javadalom egyharmadára korlátozta. A polgármester a képviselőtestület határozatát megfellebbezte. A fellebbezéssel a múlt héten foglalkozott a közigazgatási bizottság, amely a képviselőtestület határozatát helyben hagyta. A polgármester ellen — a királybizottság szemben tanusított magatartása miatt — e rendelt fegyelmi ügyben még nincs másodfoku határozat; ebben a tárgyban a közigazgatási bizottság valószínűleg a legközelebbi ülésén határozni fog, mert ezen fegyelmi ügy már most is szóvá tétéett.

— Tolvaj dalárdista. Volt dalosrendőgeink közt egy, aki nemcsak ének tudását, de a tolvajlást is a művészetig fejlesztette. Legalább Rác János kántor újjáról való ósagos művészetrel lopta le az értékes jeggyűrűt. Rác Károly lakakazakadva robant szombat éjjel a rendőrségre, rablást, tolvajokat emlegetve. Elmondta, hogy az egyik kávéházban dalárdistákkal ismerkedett meg és kezelt velük. Érezte, hogy az egyik sajtásos erősen fogott vele kezét és midőn távozott a kávéházból, észrevette, hogy jeggyűrűje levezett újjáról. Gyanakszik, hogy azt az a barátságosan kezdő dalos lopta le. Rác kántor feljelentésére a rendőrség fel is kereste a dalárdistát és megtalálta nála a gyűrűt. A kedélyes vendég így drágán fog fizetni a kanizsai víg napokért.

— Templom-festés. A sümegi rom. kath. templomban igen értékes fresko festmények vannak. Németh János plébánost most ezeknek a felújítása fog alkotatja. Buzgalmának bizonyára meg is lesz a sikere.

— Tűzkárosultaknak. Pállér Pál vasszémi kanonok, volt murakeresztúr-kollázsegi apát-plébános, a kollázsegi tűzkárosultaknak 200 koronát, a vasszémi káptalan 100 koronát adott.

— Szerkesztőségünkből. Bartha József törvényeséki rovatunk vezetője — mivel legközelebb huzamosabb tartózkodásra Budapestre távozik — belső dolgozó-társaink sorából kilépett.

— Halálhossz. Ösv. Kozó Imréné. kinek Nagykanizsán savanyuvízkereskedése volt, aug. 18-án reggel szívizélhűdés következtében meghalt. Aug. 19-én délután 4 órakor temették el.

— Szent István ünnepe. Nagykanizsán, a szentkerenciek templomában, augusztus 20-án d. e. 9 órakor volt az ünnepies istentisztelet, melyen ez alkalommal jelen volt Zalavármegye főispánja, Batthyány Pál gróf is, valamint dr. Ruzsicska Kálmán kir. tanácsos, tanfelügyelő, kik a Dunántúli Dalosközség versenyre alkalmasból Nagykanizsán voltak. Megjelentek a katonai tisztakarok, a polgári hatóságok és egyesületek küldöttségei; továbbá a dalosversenyre ideérkezett vendégek egy része is.

— A vihar áldozatai. Novai tudósítónk írja: Nagy szerencsétlenség történt a közeli Loránt házi majornak a tegnapi előtti vihar alkalmával. A szél ledöntött egy istállót, melynek falai maguk alá temették Dömötör Péter bérest és négy ökröt. A szerencsétlen ember halálát lelta a romok alatt.

— Gondatlan anya. Halász Péterné komárvárosi lakos 2 hetes gyermekét forró vízben megfürösztötte. A gyermek a fürdőben oly súlyos égési sebeket kapott, hogy ezekbe belehalt. A nagykanizsai kir. ügyészség indítványára a vizsgálobíró ki fog szállni Komárvárosba, hogy Halászné ellen a vizsgálatot megindítsa.

Színház és Művészetek.

(—) A társulat megérkezett. Kövessy Albert színházcsináló ma már Nagykanizsán játszik. A társulat ma reggel érkezett. Ma este a *Gül Baba* kerül színre, holnap a *Csöppség*, holnapután *Fauzt* opera.

(—) Csöppség. Holnap este értékes darab premierje lesz a nagykanizsai nyári szinkörben. Fényes Samu nagy sikerű *Csöppség* című darabját adják, mely dicsőséggel járta meg a magyar színpadokat. A fővárosi bírálattal szerint a Csöppség az utóbbi esztendőök magyar színműiroalmának egyik legjobb terméke. Főszerepét nálunk Hevessy Gusztika, a kitűnő naiva játsza.

Táviratok és telefonjelentések.

Krieghammer meghalt.

Ischl, aug. 21. Krieghammer báró tábornok, volt közös hadügyminiszter, kit már napok óta súlyos betegség gyötört, ma déli fél 12 órakor itt meghalt. Haláláról értesítették a királyt, kit a haláleset mélyen megrendített. Főhadsegéde útján azonnal kifejezte részvétét a gyászoló családnak, Krieghammer holttestét itt fogják beszentelni, mely alkalommal a király is jelen lesz. Innen a holttestet Bécsbe szállítják, hol katonai pompával fogják eltemetni.

A haditengerészet köréből.

Fiume, aug. 21. Montecuccoli gróf tengeres, tengerészeti főparancsnok Fiumében időző yachtjára meghívta a »Politikai Értesítő« szerkesztőjét, kinek több érdekes kijelentést tett. Kijelentette, hogy a haditengerészetnél több magyar ember szolgál, kik ügyességükkel és intelligenciájukkal valamennyien kitűntették magukat. Majd kijelentette, hogy az őszi delegáció ülésék

alkalmával a delegátusokat meg fogja hívni Fiuméba és Pólába, hogy személyesen bemutatthassa nekik haditengerészetünket. Ez irányban már érkezett is Wekerle miniszterelnökkel.

Egy tudós halála.

Budapest, aug. 21. Csaplár Benedek tudós piarista tanár, kit a minap egy zülött munkás orvul megtámadott és halálán megsebesített, ma tudóvizenyősség következtében meghalt. A boldogult holttestét a rendőrség kívánságára ma délután felboncolják. A merénylőt letartóztatták.

Nagy erdőégés.

Sepsiszentgyörgy, aug. 21. A Csik-szentmárton és Csikfalva között elterülő hatalmas fenyőerdő napok óta lángokban áll. A hatóság a közeli falvak lakosságát kirendelte az oltáshoz, de vízhiány miatt a dühöngő elemmel szemben teljes tehetlenség uralkodik. A tűz még egyre tart. A kár óriási. Valószínűnek tartják, hogy a tűz gyújtogatásból keletkezett.

Pusztító földrengés.

Páris, aug. 21. Valparaisói jelentések szerint a legutóbbi földrengés alkalmával mintegy 2000 ember pusztult el. A holttestek százával hevernek temetlenül, 3000 ember, a kirkól azt hitték, hogy a földrengésnek áldozatul estek, megmenekült. — A kárt ötmillió font sterlingre becsülik.

Nyomor elől a halálba.

Budapest, aug. 21. Az itteni »Páris« szállodában ma délelőtt agyonlőtte magát Rill Lajos, egykor dús gazdag gyáros, ki évekkkel ezelőtt tönkrement és az utóbbi időben nyomorúságban tengette életét.

Az orosz zsidók bójtje.

Vasziükov, aug. 21. Tegnap az összes oroszországi zsidóság 400 orosz zsidó-rabbi határozata következtében bójtnapot tartott, arra kérve Istent, hogy több zsidómészárlás a jövőben elő ne forduljon.

Gyakornok,

ki már rodában volt alkalmazva, a magyar és néme nyelvet tökéletesen bírja azonnali alkalmazást nyerhet nagykanizsai iparvállalatnál. — Ajánlatokat »K.« jelige alatt a »Zala« kiadóhivatala továbbít.

Egy helybeli izr. családhoz két nagyobb gyermek mellé.

német bonne kerestetik.

Cim a kiadóhivatalban.

Egy intelligens család

egy-két tanuló

jó házból magához venne; igen jó ellátásban és gondos figyelemben részesülne.

Cim a kiadóhivatalban.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Nagykanizsa,
Fischel Fülöp Fia könyvkereskedésében,
Városház-palota.

Telefon: Kiadóhivatal: 103.
Szerkesztőség: 78.

Előfizetések és hirdetések:
Fischel Fülöp Fia könyvkereskedésében
intézendők.

ZALA

POLITIKAI NAPILAP

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Helyben hához hordva:

Egy hóra . . . . . 1.- K.
Negyedévre 3.-
Félévre 6.-
Egész évre 12.-

Postai küldéssel:

Egy hóra . . . . . 1.50 K
Negyedévre 4.50
Félévre 9.-
Egész évre 18.-

Megjelenik naponként este 6 órakor
Ünnepnapok kivételével.

Felolós szerkesztő: SZALAY SÁNDOR
Szerkesztő: RÉVÉSZ LAJOS.

Egyes szám ára 6 fillér.

Pénzközvetítő irodák.

Nagykanizsa, 1906. augusztus 22.

A fővárosi és most már a vidéki lapok kishirdetési rovatában nap-nap után tiztizenöt olyan hirdetés lehet olvasni, amelyben úgy állami, mint magántisztviselőknél hitelközvetítők kedvező feltételek mellett, rövid idő alatt, néhány napon belül — sőt akad olyan is, aki néhány óra alatt — kölcsönpénzt szerez, még pedig kezes nélkül, rendkívül olcsón és a legkellemesebb visszafizetési feltételek mellett.

Aik először fordulnak ilyen üzerekhez, azt hiszik — és a hirdetés alapján joggal — hogy ezek fogják nekik a kívánt kölcsönt folyósítani. Csakhamar az első beszélgetés vagy levélváltás után megtudják azonban, hogy ő, az üzér, csak közvetíti az ügyeletet, azaz a hitelt megszerzi, amelyért oly rettentően magas jutalékot köt ki, hogy ez a kölcsön veendő tőkének 15—20%-át teszi; ha a kölcsönvevő ebbe belemegy, akkor jön csak aztán a tulajdonképeni üzletmegkötés, t. i. a pénzüér az uszoráshoz továbbítja az üzletet, illetve a klienst, akit most ez zsarol meg olyképp, hogy állítólag 8%-nyi kamattal folyósítja a kölcsönt, mely azonban tényleg uszora kamattá növeli magát. Tudja mindenki, akiknek ezekkel a hiénákkal valaha dolga volt, mit jelent ez a 8%!

Ez a legtöbb esetben nem évi kamatot jelent, hanem azon rövid időtartamra jár, a melyre az üzlet szól úgy, hogy a tényleg fizetett kamat a különböző címek alatt leszámított tetemes költségekkel együtt sokkal magasabb évi kamatlábnak felel meg. A költségek, információ díj, nyugtabályeg, okmánybélyeg, átíratási díj és különféle címek alatt szerepelnek úgy, hogy a fiatal banknak és állami tisztviselőnek, akik fiataláguknál és tapasztalatlanságuknál fogva amugy is könnyen hajlanak az adósságcsinálásra, a hitelközvetítő proviziójával — és a kölcsönvevő összeg kamataival 20—30%-ot fizetnek és hogy ebbe mégis belemennek, ennek oka a fentebb említett tapasztalatlanság és könnyelműségeken kívül ezen üzerek csábító ajánlatai is, akik a legelvakított hazugságokkal csalják lépre tudatlan és tapasztalatlan áldozataikat.

A koronáját ennek a zsarolásai szisztemának azzal teszi rá a hitelközvetítő ur,

hogy a váltólejárator, amikor az adósnak rendszerint megint nincs pénze, hogy váltóját beválthassa, felkeresi áldozatát és maga tanácsolja, hogy ezt nem kell okvetlenül kifizetni, mert hisz mirevaló a prolongáció. A pénzközvetítő rögtön felajánlja szolgáltatásait és hajlandó a kölcsönt további 3 hóra meghosszabbítani, ami újabb üzletet eredményez. Az adós kénytelen megint a pénzadónak ugyanannyi kamatot és a közvetítőnél megint ugyanoly magas jutalékot fizetni és így egy rókáról, amelyet már egyszer lenyuzott, újabb bört huz le, vagyis ezt a prolongálást újabb, az előbbtől teljesen független üzletnek minősíti, amiért neki ugyanolyan nagy közvetítési díj jár.

Láthatja mindenki, milyen briliáns üzlet a pénzközvetítés és így meg fogja a publikum érteni, hogy miért szaporodnak gombamódra nap-nap mellett az ily természetű irodák a fővárosban és miért kell a napilapoknak a hirdetések között már egy teljesen speciális felírású rovatot vezetni ily cím alatt: »Pénzkölcsönök«. Egy csömöri uti közvetítő pl. már a kishirdetéssel sem éri be, hanem nyitott körleveleket küld a pesti banktisztviselőknél, amelyben diszkrétben ajánl pénzt. Ezt nevezi aztán diszkrétciónak! Hogy ezzel mennyire mozditják ezek az urak elő a tisztviselők eladósodását, ehhez nem kell bővebb magyarázat.

S minthogy azon pár tragikus kimenetelű eset, amelyet a közönség a lapok útján megtud, nem józanítja ki az embereket és évenként számos fiatal ember kerül ily módon a bűn lejtőjére (mert az utolsó stáció a börtön vagy revolver), legfőbb ideje volna, hogy az igazságügyminiszter a főváros területén virágzó rablógazdalkodást, amely számos fiatal egzisztenciát tett erkölcsileg és anyagilag tönkre, tanulmányozná és módot találna, hogy ezen, csak a zsebmetszéshez hasonlítható üzérkedést valami módon eltörölje a földszinről.

Hangos éjszakák.

— Saját tudósítónktól. —

»Nem találta honát e hazában.« Körülbelül így voltunk mi kanizsaiak is három napig, amíg mintegy 7—800 idegent láttunk vendégl. Vasuti jódóházat, mulatóhelyeket szállodákat, cukrászdát, kávéházi asztalokat, billiárdot, — mindent átengedtünk nekik, mi pedig

hazátlanul, magányosan rőtök a kocsiut irgalmatlan közvetét.

Nagy volt a mi udvariasságunk. Ennek pedig nem az a mértéke, hogy áldoztunk pénzben, hideg felszelben, hanem lemondunk délutáni alsóspártiainkról, a billiárdról, a sakkról, külön asztalról, meghitt, bizalmas társaságról. És mindezt a kávéházak mamutjai is minden zugolódás nélkül, köteles megnyugvással tették. Hova lettek e három napban a kávéházak zsarnokai, felistenei, kik a pincérel varratják fel kabátjuk leszakadt gombjait, követelik a fentartott külön asztalt; egy széken ülnek és kettőn pihentetik lábaikat. Óh, minden dicsőség véges, minden nagyságnak van halála. Az asztal mellé, hol egy alsótársaság az atyaisten, a szombathelyi dalosok telepedtek és a felistene csak a tulsó, kényelmetlen sarokból küldhetek meghitt tanyájuk felé egy bus tekintetet.

Viharos éjszakák voltak ezek. Ha ennyi fiatalág lenne Nagykanizsán, meg kellene ötszörözni a kávéházak számát. Szombat éjjel korán feküdtek le a dalárdisták, éjjelutáni 2 órakor már csak pár keszthelyi alak kutatótt világos ablak után. Annál hangosabbak voltak azonban vasárnap éjjel. A kávéházak, — éttermek zsufolva voltak. Ha egy társaság távozott a kávéházból, már tíz másik várakozott, hogy helyét elfoglalja. — Ember ember hátán szorongott — és ezek között a szegény udvariasság kanizsaiak találtak legutóbb helyet.

Ejféltájt több volt nálunk a részeg ember, mint tetszereket Nyitra megyében. A kávéházban mindenki lehetett a füstöt. Az emberek lármáztak, a szombathelyiek és a pécsiek a tizedik asztaltól barátkoztak egymással: a zene szolt, a dalárdisták énekeltek — a láрма, rossz levegő és piszkos elviseheletlen volt.

Amerre ment az ember, mindenfelé énekeltek. A jó fiuk úgy vélték, hogy ezt tőlük a kanizsaiak elvárják. — Az Egyetben a Lyra brillirozott, a Koronában a pécsiek, a Szarvasban a szombathelyi dalosok, a Központban a keszthelyiek, siklósiak etc. — Itt egyszerre négy különböző nótában gyönyörködhetett a hallgató, mert a dalárdák mindegyike mást énekel és versenyzett, hogy a másikát tulkiabálja. Közben előkerült egy berugott kis emberke és kijelentette, hogy ő musikkál, — akár Bihari. Ezzel a cigánybanda élére állt és csárdást huzott. — De ezt már csak nem hagyhatja a keszthelyiek magyar ruhás tárogatósa.

»Én tárogatózni akarok! — kiabált. — Hallotta? Hagyja abba!«

A közönség két pártra oszlott. Egyik Biharit, a másik a tárogatóst akarta hallani. Végre is úgy oldották meg a problémát, hogy egyszerre játszott mindkettő, de más-más nótát. Örülletes állapotok voltak ezek. Reggeli négy órakor még dalos kedvében volt az utca. Az egyik sarkon a Hymnuszt, amott a Kőrösi

lányt fújták, — a szegény főnti rendőr pedig elsiratta veszendőnek indult m. kir. tekintélyét.

Hétfőn reggeli 5 óra táján pihent el először e harci láрма. De csak alig egy félórára. Mert öt óra táján kocsik robogtak be az állomásra és meghozták a színészeket. A kardalosok vig énekszóval kocsikáztak végig a városban, — azt hitték, szegény fiuk, hogy ezzel örömet okoznak nekünk. Ez a tettük alkalmas volt arra, — hogy irántuk minden szimpátiámat elveszítsem.

Ma pedig ismét vannak alsópártiak és lefoglalt asztalok a kávéházakban. A zsarnokok udvarias odább szóval kergetik el azt, aki előbb elfoglalta helyüket, lármáznak a pincérel, ha őt másodpercig késik a pikkoló és ha kézben van megszokott lapjuk. Szóval a félistenek uralma ismét helyre állt. Pedig kár henegegni! Mi tudjuk, hogy volt a detronizálásnak három napja, midőn ők árvaibak, elhagyottabbak voltak a deveszeri énekes koldusnál.

Gondolják meg ezt, — és több szegénységet!

HIREK.

— **Változás főgimnáziumunk tanári karában.** A nagykanizsai főgimnázium két tanárát **Prossler** Ferenc és **Kalcok** Leó elhelyezték Nagykanizsáról. Kalcokot Kolozsvárra helyezték át, — Kalcok Leó 14 éven át működött városunkban és ez idő alatt társadalmi és irodalmi téren is fejtett ki tevékenységet. — Új tanárok lesznek **Lukács** József (Vácról), **Bárdosi** Ferenc (Nagykárolyból) és **Wagner** Lajos (Budapestről).

— **Halálhír.** **Basch** Simon, ki a helybeli izr. hitközségnél sok éven át mint egyházi volt alkalmazva, f. hó 18-án hosszas betegkedés után 48 éves korában meghalt. Temetése 20-án ment végbe a hitközség nagy részvéte mellett.

— **A pályanyertes dalárda otthon.** Pécselt — mint nekünk írják — váratlan és nagy örömet keltett az a hír, hogy a Pécsi Pölgári Daloskör a kanizsai versenyen az állami díjat megnyerte. Erre maguk a pécsiek sem számítottak és őket lepte meg legjobban az eredmény. A dalárdisták tegnap este 7 órakor érkeztek haza. — A közönség az állomáson ünnepiesen fogadta őket. A fogadásra a város tanácsa hivatalosan részt vett.

— **Zalamegyei statisztika.** A legutóbbi közigazgatási bizottsági ülésen beterjesztett alispáni jelentésből vesszük a következő adatokat: Zalamegye területén az elmúlt hónapban 11 tüzeset fordult elő; — a kár 26,171 korona, melyből 21980 kor. biztosítva volt. A jégeső Zalaszentbalázs, Pölskefő, Duzsnak, Kacork és Börzönce községek határait tette tönkre. Az aratás befejeztetett. Az aratás nem felelt meg a várakozásnak. A gabonák sok helyen ritkák és gazosak voltak. — A kapás növények elég jól állanak. — Öngyilkosságot 7 egyén követett el. Véletlen szerencsétlenség folytán 9 ember halt meg, ezek közül kettőt a villám sújtott agyon. Hét éven aluli korban elhalt gyermekek gyógykezelését 27 esetben mulasztották el.

— **Gombamérgezés.** A göcsei embernek kedvence étel a gomba, amely bőven terem az erdőben, vágásokban. Csodálatos, hogy a nép napról-napra fogyasztja a gombát, mégsem tudja kiválasztani a mérges fajtaikat. Pénteken egy

egész család pusztult el gombamérgezésben. Smodics Gábor gellénházi lakosnál gombát főztek, melyből jólakott a gazda, Mihály 6 éves és Julia 18 éves gyermekei. Néhány óra múlva rosszul lettek s irótsatos kinok között mindhárman meghaltak.

— **Budapesti bérkocsisok Zalában.** Nagy szükségben lehettek a budapesti bérkocsisok hogy Zalába jöttek, zabot verni. Egyik zalai uradalom beszélt el, hogy a múlt hónapban annyira kifogytak a fővárosi bérkocsisok zabkészletükből, hogy itt kerestek és vettek zabot. A budapesti raktárban huszonkét koronát kértek a zab métermázsájáért, mely magas árat lehetetlen volt megadni. Nálunk találtak egy nagyobb gazdaságot, amely félretéve a gabonacélpeltetést, a fővárosi bérkocsisok számára soronkívül tíz waggon zabot célpeltetett. A szállítvány métermázsájáért tizen nyolc koronát fizettek. Erre a hírre több gazdaságban siettek a zab kicséprésével, de hiába, mert most már senkinek vesz zabot tizennyolc koronáért. Örülnek a gazdák, ha tizenegy koronáért tudhatnak zabtermésükön. Főlemítésre méltó, hogy az idei zab a legtöbb helyen igen silány. Szalmája erős, fürtje nagy, de a mag fejletlen, liszt tartalma csekély.

— **Halál a lakodalomban.** Dombóvári levelezőnk írja: A közeli Szemcsepesztán vasárnap Mészáros Ferenc házánál lakodalom volt. — Mulaszt közben a zené miatt **Kőmives** József és Németh József összeszólalkoztak. A szóváltás hevében Németh József Kőmivest egy késsel fejbe szurta, mire Kőmives egy kaszával Némethen olyan súlyos sebet ejtett, hogy sebébe a helyszínén belehalt. — Kőmivest a csendőrök másnap letartóztatták k.

— **Állatdíjazás.** A Sümegvidéki Gazdakör Túrjén, a vásártéren szeptember hó 18-án délelőtt 9 órakor tenyészállatkiállítást rendez, melyen a sümegi és a zalaszentgróti közigazgatási járás összes nagy- és kisbirtokosainak, valamint községeknek tenyészállatai kiállíthatók.

— **Az elhagyott férj boszúja.** Benckő Katalin bagolai lakos nemrégiben elhagyta férjét, Sáska Lászlót. Ez ember, ki még mindig szerette az asszonyt, többször föl szólította, hogy térjen vissza hozzá. Az asszony, akinek nem tetszett Sáska, nem tett eleget föl szólításnak.

— **Hiába könyörögsz.** — mondotta, nem megyek többet vissza hozzád. Különb embert találok én magamnak, mint amilyen te vagy.

Sáska, amikor belátta, hogy minden igyekezete, amellyel az asszonyt visszatérésre bírhatná, hiábavaló, boszút forralt ellene és csak a kedvező alkalmat leste, hogy a tervét keresztülvigye. A napokban aztán megjött az alkalom. Az asszonyt egyedül találta a község határában levő kenderföldön. Sáska egy doronggal alaposan elverte Benckő Katalint, úgy hogy súlyos sérüléseket is ejtett rajta. Az asszony emiatt följelentette Sáskát a csendőrségnél, amely az eljárását Sáska ellen folyamatba tette.

— **Tekeverseny.** A szepetneki polgári olvasókör e hó 26-án vasárnap délután 3 órakor saját helyiségében táncmulatsággal egybekötött nagyszabású tekeversenyt rendez. A versenydíjak igen szépek és értékesek. Vendégeket szivesen látnak. Mint értesülünk Nagykanizsáról ezúttal is többen kifognak rándulni a közeli Szepetnekre.

— **A sarki fény.** Fenyves Ferenc, tebetaéges földink, nemrég egy költői elbeszélés kiadásával vünt fel. Most fizikai munkát írt „A sarki fény” címmel. A könyvet Lampel R. adta ki.

— **Három ökrös egy ember.** Zalaszentgróton a Harkányi uradalomban Mozsolics István nevű csordás azért, mert a marhákat a löher földön legeltetve azok fölfuódta a 3 drb. alhullót, a közeli kiserdőben felakasztotta magát.

Mire észrevették meghalt. Hat gyermeknek volt az apja.

— **A Drávába ugrott.** Tóth István istváni lakós öngyilkossági szándékkal a Dráva folyóba ugrott. Sokan szemtanúi voltak a szerencsétlen ember végzetes tettének; voltak olyanok is, kik csolnakon segélyre siettek, de mivel a habok között eltűnt, meg nem menthették. Tetének oka állítólag családi viszály volt.

— **Egy 44-es baka levele a királyhoz.** A kaposvári 44. gyalogezred 16. századánál szolgál Rubin Antal közlegény, akinek nagyon szomorúan mehet a sora, mert a király öfelségéhez fordult, hogy néhány korona kölcsönrel segítse ki. A szegény baka kérdése azonban nem járt eredménnyel, mert a levél minden megjegyzés nélkül érkezett vissza a kabinetirodától a kaposvári rendőrkapitánysághoz kézbesítés végett. A levél teljes szövegében a következő: „Felséges királm! ezer bocsánatot kérek hogy bátor kotom felséges királmhoz egy kis segedelemmel mer árva fíju vagyok és sehonnad sem kapok egy kis segélt így küzdök a világgal mert árva testvérjeim nem tudnak segíteni semjével mer azokat is énekem kelene segíteni könyörgöm alásan felséges királm egy pár koronával segítsen engem hogy nekilene szenvedni árva testvérjeimmel együtt mert azok othon szenvednek én pedig katonájiknál mert anak aki segélt nem kap sehonan anak küzdeni kel még az ésséggel is kezejt csokolom felséges királm könyörüllön rajtam és és árva testvérjeimen ereszen engem haza hosszú szabadságra had legyen árva testvérjeimnek kenyér keresőjük kezejt csokolom felséges királm könyörüllön rajtam ezeken azértvámok had legyen legalább ezeknek kenyérkeresőjük könyörgöm alásan ne vesse meg kétem kezejt csokolval maradok hű szeretettel Rubin Antal ha megkönyörül sorsomon akkor ezen átrecon kérem Rubin Antal 44 Gyalog 16 század Kaposvár Somogy. — Rubin Antal tehát hiába várt segélyt a királytól és bizonyára szomorúan fog tovább is pauzskodni a katonai gyöngyélet ellen.

A szokás párosan.

— **Szétszavart szerelmek.**

— Saját tudósítónktól. —

Hiába éljük a dekadencia korát, a romantika még mindig hódít. Érdekházasság, számító szerelem uralkodik a legalsóbb osztálytól a legmagasabbig, de azért itt ott felszillan az ifjú szívvel igaz szerelme, mely, ha valaki közéjük áll, a halálban vagy a szokásban keres menedéket. Példa rá a Tomecz Anna és Groszmann József szerelme is.

Megemlékeztünk már arról, hogy Tomecz Anna egy csesztregi birtokos leánya eltűnt a szülői háztól s vele együtt eltűnt atyjának 800 koronája. Keresték, kutatták mindenfelé, de csak nyoma veszett. Atyja jelentést tett a csendőrségnél leánya eltűnéséről s a rendőrség kinyomozta, hogy a leány Szombathely felé vette útját. Meg is kereste a szombathelyi rendőrséget, a rendőrség nyomozta is az eltűnt leányzót, de eredménytelenül.

Ugyanekkor történt, hogy Groszmann József kutasi tanító is eltűnt hazulról. Tudakosodtak utána itt is, ott is, de a sok utánjárás dacára is csak annyit tudtak meg, hogy a fiatal tanító Szombathely felé utazott. Megkezdődött erre a kombináció. Tomeczék leánya Csesztregről eltűnt, a kutasi tanító ugyanakkor, mindketten Szombathely felé utaztak. Kezdték rá emlékezni, hogy a

tanítót gyakran látták Tomecz Annával meghitt beszélgetésben, Groszmann udvarolt a leánynak, sőt szerelmesek is voltak egymásba.

Világos tehát, hogy együtt szöktek meg a szerelmesek olyan vidékre, hol bizonyára lágyabb a szél, illatosb a virág s édesebb a szerelem. A páros szökést a leány atyja újra bejelentette a nyomozó hatóságoknál s most már mindenütt keresték a szerelmes párt.

Németszentmihályon egy muskátli ablak mögött turbékol a két szerelmes. Szótlék-fonták a jövő színes képét, mikor középük toppant a csendőr, a minden romantika megrontója s kérelhetetlenül széttépte a rózsaláncot, mely a két szerelmes szívet összeköté. Szegény Tomecz Anna csillagszemét, mely még egy perccel előbb szerelmi lánggal égett, a kétségbeesés könnyűje borította el, de hiába köny, hiába esdeklés, a tegyver emberei nem ismernek könyörületet. Elszakították lovagjától s haza toloncolták szülőihöz Csasztrégre. A szerelmes tanító pedig még egy-két nap kesergett boldogságának romjain, majd elbusulva ott hagyta ő is aranjúzi napjainak színhelyét.

Színház és Művészetek.

(-) **Gül Baba.** Új szereposztással láttuk tegnap Gül Babát. Gábor diákok ezuttal *Kormos* Honka játszotta oly igen jókedvel, fiatalos nével, üdén, mint mindig. Láttuk, hogy a kisasszony nemcsak hogy jól játszik, hanem gyönyörűen táncol is. A csárdást háromszor kellett eljárnia. Éppen nem lepődünk meg, ha rövidesen a társulat primadonnájává avanszírozza. *Sajó* Géza felváltotta *Latabárt* Mújkó cigány szerepében. Igen nagy hatással játszott. Produkált egy pár hamisítatlan cigányalfürt amivel kiváló megfigyelőességeről tett bizonyoságot. Abban a jelenetben midőn a családjától bucsuzott, remekelt. Megértette, hogy néha a komikumban is van őrsz, melyet a karzat kedvéért stróberség, művészielenség lenne meghamisítani. Közvetlenül utott az, hogy *Sajó* kitűnő zenész lévén, a bús nótákat maga hegedülte. A *Daru* madárát igen sok tapsot kapott.

(-) **Jerikó falai.** A holnapi előadás egy nagyjértékű darab premijeje lesz. *Sutro* Alfréd kitűnő drámáját adják: a *Jerikó falait*, mely Európáserre dicsőséget szerzett írójának. A modern társadalmi élet hatalmas rajza ez, telve előkelő művészettel és káprázatosan ügyes párbeszédekkel. A társulat nagy készültséggel fogja a *Jerikó falait* színrehozni.

Kapható minden gyógyszerárban és drogueriarban.

Ára 1 korona 80 fillér.

Vettünk nagy mennyiségű női, férfigyapjú, selyem- és bu-tor szövet-kelméket,

melyeket meglesz olcsó áron bocsátunk a nagyközönség rendelkezésére.

KREISLER és SCHLESINGER
Nagykanizsán, Erzsébetkirályné-tér,
Szeidmann ház.

PESTI MAGYAR KERESKEDELMI BANK.

ALAPITTATOTT 1841 BEN.

Részvénytőke: 35 millió korona. Tartalékok: 37 millió korona.

A Pesti Magyar Kereskedelmi Bank nagykanizsai fiókja

működését megkezdte.

ÜZLETKÖRE a következő:

Állampapírok, záloglevelek, sorsjegyek és egyéb értékpapírok, külföldi bankjegyek és ércpénzek vásárlása és eladása.

Kamatkozó betétek ellogodásra takarékpénztári könyvecskékre, folyó- (csékk) számlára és pénztári jegyekre, melyek minden jelentékenyebb magyar és osztrák városban beváltak.

Értékpapírok őrzése és kezelésére a fiók által, mely a nála letett értékpapírok kisorsolását nyilvántartja és azokat, valamint a szelvényeket lejáratkor beváltja.

„Sole deposit“-rekeszek bérbeadása, melyekben a bérlet értékpapírokat és egyéb értéktárgyakat saját zára alatt őrizhet meg.

Tőzsdéi megbízások teljesítése a budapesti, bécsi és külföldi tőzsdéken.

Kölcsönök nyújtása értékpapírokra 1 érsékelt kamat mellett.

Zálog- kölcsönök házra és földbirtokra, valamint kölcsönök városoknak és községeknek.

Szelvények és hitelesített értékek beváltása. Bel- és külföldi váltók (devisák) és utalványok lezárásiolása, illetve vásárlása.

Hitelevelék és utalványok kiállítására korona értékre vagy külföldi értékre, bel- és külföldi piacokra, valamint az összes föld- és üdülőhelyekre.

Sorsolások költségmentes megvizsgálása.

*

A fenti ügyekben, valamint minden egyéb a bank- és takarékpénztári üzlettel kapcsolatos ügyben a fiók úgy szóbeli, mint írásbeli uton díjmentesen szolgál tevillágoztatással.

Irodalom.

Ismeretes. Kozma Gyula »Képes Földrajzi Atlasz« és »Kis Képes Atlasz« c. az elemi népiskolák számára az új tanterv alapján a földrajzitanítás legújabb vívmányainak felhasználásával szerkesztett műről, melyet Budapest székesfőváros tanácsa a székesfővárosi összes közési elemi népiskolákba — mint pályanyertes művet — már a legközelebbi tanévre bevezetni rendelte. A III—VI. oszt. nagyobb Atlasz (68 oldal és 2 műmelléklettel) bolti ára kötvé 1 kor. 60 fill. A III. oszt. kisebb Atlasz ára 80 fillér.

Ezt a tartalmilag gazdag, színes képekkel illusztrált és minden tekintetben izléses kiállítású művet olvasóinkkal a következő főbb vonásokban ismertetjük:

1. Kozma Gy. az elemi iskolák III—VI. osztályai számára szerkesztett Képes Földrajzi Atlaszának kidolgozásánál tekintettel volt az új Tanterv és Utasítás követelményeire.

2. A tantervnek a természeti alapokra és a szemléltetésre irányuló követelményeit tartotta szem előtt. E kettőnek egybevetésével kívánja a gyermeket észlelésre, gondolkodásra serkenteni, figyelmét fokozni, értelmét élesíteni, emlékezetét erősíteni, lelkét a természet szépségei iránt fogékonnyá tenni, beszédbeli szabotosságát fejleszteni és irányítani, hazaszeretben és hazafias érzésben erősíteni.

3. Az állam cimerének felvételével egyfelől a nemzeti öntudat fejlesztését és a lángoló hazaszeretet ébresztését célozza, másfelől idejekorán hozzászoktatja a tanulókat állami jelvényeink tiszteletben tartásához.

Budapestnek ily nagyszabású képét eddig egyetlen Atlasz sem közölte, sőt könyves boltjainkban sem volt kapható.

5. Az egyes térképek, számszerint 12 kettős oldal, kizárólag az elemi népiskolák igényeit szolgálják. Az egyes térképeket a legújabb és legmegbízhatóbb adatok felhasználásával szerkesztette.

Véleményünk szerint ezek a térképek nemcsak nagyobb és a lehetőségig azonos méreteikkel, de jól olvasható szövegírásukkal és plasztikai kidomborításukkal is közforgalomban levő atlaszaink felett állnak.

6. Az atlasz anyagának beosztása egyszerű, természetes. Kezddőlapként a Magyar Korona országainak egyesített cimere áll. Ezt követi I—II. Japán a földrajzi alapfogalmakat színezett képekben feltüntető sorozat. A 12—20. oldalt szintén színezett földrajzi jellemképek, magyarországi népviseletek és más földrajzi vonatkozások foglalják el.

A színezett képcsoportok után következik 12 darab kettős térkép s ezek mindegyikének hátlapján az ábrázolt vidék vagy földseg jellemzőbb növény- és állategyeideinek szép kivitelű képét szemléltethetjük.

Az egész Atlasz 80 színezett és 96 fénynyomású képét és 12 drb. kettős térképlapot, tehát 24 oldalt elfoglaló térképet tartalmaz; összesen 68 oldalra terjed. Közhasználatban levő Atlaszainknál tehát jóval terjedelmesebb és tartalmasabb.

7. Az Atlasz művészi kivitelű címkéje (Hungária mint tanító) szintén a nemzeti eszmét szolgálja.

8. Véleményünk szerint a Kozma-féle képes Atlaszok — a földrajzitanítás új irányát szabják meg s mint ilyenek az anyag elrendezésével, csoportosításával, módszeres feldolgozásával és egyaránt haladást jeleznek s minden eddigi megjelent isk. Atlaszaink között leginkább szolgálják a szemléltetéshez fűződött követelményeket.

Annnyival is inkább ajánljuk az illetékes tanügyi hatóságok és a tanítószág figyelmébe, mert egyetlen kézi Atlasz, amely az új tanterv szigorú szemmel tartásával készült s az elemi isk. földrajzitanítás reformját szolgálja. Kapható: Fischel Fülöp Pía könyvkereskedésben Nagykanizsán.

Táviratok és telefonjelentések.

A panaszos bérecek.

Budapest, augusztus 22. A közigazgatási bíróság ma délelőtt tárgyalta a Fejérváry-kormány alatt Csanád-megyében szolgált tisztviselők ügyét, kiket a koalíciós kormány állásukról megfosztott, elmozdított. Panaszukban állásukba való visszahelyezéseket és beszűntetett illetményeik folyósítását kéri. A tárgyalás elé főkép vármegyei körökben rendkívül nagy érdeklődésel néznek. — mert a csanád-megyei tisztviselők ügyében hozandó ítélet lesz a mérvadó a más megyékben elmozdított tisztviselők keresetére vonatkozólag is.

A közigazgatási bíróság mai ülésén *Wlassics* Gyula elnök elnökölt, az ügyet *Nagy János* bíró referálta. A bíróság mindekelőtt kimondta, hogy a koalíciós kormány által elmozdított *Farkas* alispán panasza visszautasítandó.

Ugyanis *Farkas* úgy lett alispán, hogy a volt haladópartíi főispán az ellenálló alispánt elmozdította és helyébe *Farkast* kinevezte. *Farkas* keresete tehát azért utasítandó el, mert a főispánnak nem volt joga az előbbi alispánt elbocsájtani és helyébe újat kinevezni.

A többi tisztviselők panasza két csoportba osztották. Az első csoportba azok tartoznak, kiket a főispán a régi tisztviselők helyébe nevezett ki. *Ezeknek a nyugdíjra és végkielégítésre joguk van,* mert ezeknek a kinevezése a főispán hatáskörébe tartozott. A második csoportba azok tartoznak, kiket a főispán üresedésben levő állásokra nevezett ki, ehez pedig törvényes joga nem volt. Ezek sem a nyugdíjilletményre, sem a végkielégítésre igényt nem tarthatnak, mert kinevezetésük törvénytelen volt.

A tárgyalás folyik.

Feilitzsch báró elnöki helye.

Kolozsvár, augusztus 22. Az Erdélyi Kárpát Egyesület Szovata fürdőn ma tartotta évi rendes közgyűlését *Zakariás János* orsz. képviselő elnöklésével. A közgyűlés iránt rendkívül nagy érdeklődés nyilvánult, mert ezen az ülésen töltötték be a *Feilitzsch* báró volt földművelésügyi miniszter lemondásával megürült elnöki tisztséget, még pedig olyképen, hogy elnökké *Neppez Miklós* kolozsvári táblai tanácselnököt választották meg. A közgyűlésen héves hangok hallatszottak a volt elnök, *Feilitzsch* báró ellen. A közgyűlés után bankett volt.

Sikkasztó kereskedő.

Budapest, aug. 22. A budapesti büntető törvényszék vizsgáló bírója elfogató parancsot adott ki *Ács Müller Jenő* volt budapesti kereskedő ellen, ki nagy összeg eliskasztásával nyomtalanni megszökött.

Letartóztatott növényzeti titkár.

Budapest, augusztus 22. A newyorki rendőrség táviratban értesítette a budapesti főkapitányságot, hogy ott tegnapelőtt letartóztatták *Fabors Gusztávot*, — a budapesti Fröbel-féle növényesület titkárát, ki az egyesület pénztárából 40 ezer koronát eliskasztott, aztán megszökött.

Segédzerkesztő: **Nagy Samu.**

Laptulajdonos és kiadó:

FISCHEL FÜLÖP FIA.

1236/1906.

Árverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t. c. 102 §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a nagykanizsai kir. járásbíróságnak 1906. évi Pr. I. 111/1 számú végzése következtében *Dr. Bród Tivadar* nagykanizsai ügyvéd által képviselt vb. Mezei Pál családtagjai ellen fogantatott leltározás alkalmával felveti 24 rendű összesen 450 koronát kitevő esőtörtök követelések az árveréskor felfoavasandó feltételek mellett nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a nagykanizsai kir. járásbíróság 1906. évi Pr. I. 111/1 számú végzése folytán Nagykanizsán a kir. járásbíróság II-ik jegyzői iródájában leendő eszközölésére

1906. augusztus hó 28-ik napjának d. e. 8 órája

határidőül kitézetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t. c. 107. és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőknek, becsáron alul is el fognak adatni.

Kelt Nagykanizsán, 1906. évi augusztus hó 13. napján.

MAXIMOVITS GY.
kir. bír. végrehajtó.

3965 tkv. 1906.

Árverési hirdetmény.

A nagykanizsai kir. tszék közhírré teszi, hogy *Babos László* ügyvéd végrehajtatónak *Sziva Erzsé f. Varga István* végrehajtatást szenvedett elleni 7 kor. per. 6 kor. 80 fill. végrehajtatás kérelmi, 9 kor. 70 fill. árverés kérelmi és a még felmerülő költségek iránti végrehajtatási ügyében a

nagykanizsai kir. törvényszék területéhez tartozó a a magyarszerdahelyi 50 sztkjvben II. 836 hrsz szántó a cserháti dőlőben 72 kor. becsárértékben

1906. szeptember 12-ik napjának d. e. 10 órakor

Magyarszerdahely községbáznál *Babos László*. felpereai ügyvéd vagy helyettese közbenjöttével megtartandó nyilvános bírói árverésen eladatni fog.

Kikiáltási ár a fentebb kitett becsár.

Árverezni kívánók tartoznak a becsár 10%,-át készpénzben, vagy ovadékképes papírban a kikiáltott kezéhez letenni.

A kir. törvényszék mint tkvi hatóság Nagykanizsán, 1906. évi június hó 24-ik napján.

GOZONY,

kir. törvszéki bíró.

3825 tkv. 1906.

Árverési hirdetmény.

A nagykanizsai kir. tszék közhírré teszi, hogy a nagykanizsai segélyegylet szövetkezet végrehajtatónak *Molnár István* és neje *Mikó Rozsi*, nagykanizsai lakosok végrehajtatást szenvedettek elleni 200 korona tőke és jár. iránti végrehajtatási ügyében a nagykanizsai kir. törvényszék területéhez tartozó s a nagykanizsai 365 sztkjvben A. + 406 hrsz. alatt felvett ház, udvar és kert 2021 korona becsárértékben.

1906. szeptember hó 7. napjának d. e. 10 órakor

ezen tkvi hatóságnál *Rapocho Gyula* felpereai ügyvéd vagy helyettese közbenjöttével megtartandó nyilvános bírói árverésen eladatni fog.

Kikiáltási ár a fentebb kitett becsár.

Árverezni kívánók tartoznak a becsár 10%,-át készpénzben vagy ovadékképes papírban a kikiáltott kezéhez letenni.

A kir. törvényszék mint tkvi hatóság Nagykanizsán, 1906. évi június hó 18. napján.

GOZONY,

kir. törvszéki bíró.

Jó házbéli keresztény fiu

tanoncznak,

nagyobb vaskereskedésben azonnal felvétetik.

Cím a kiadóhivatalban.

Egy helybeli izr. családdhoz két nagyobb gyermek mellé

német bonne kerestetik.

Cím a kiadóhivatalban.

Necsak olvasni.

hanem meg is kell kísérni *Bergmann és tsá, Dresden és Telschen* a/E régen bevált, gyógyító határu *Steckenfred liljomtejszappanát* azelőtt *Bergmann-féle* liljomtejszappanát (jegy: 2 *Bergmänner*) hogy szlepkötől ment, fehér arébórt, valamint gyengéd arczsint nyerünk.

Darabja 80 fill.-ért kapható: **DROGÉRIA** a vörös kereszthez.

Hirdetések

felvételnek

Fischel Fülöp Fia

Magyarszerdahelyen Nagykanizsán.

Hirdetmény.

Karos község volt urbéreseinek tulajdonát képező úgynevezett »Nagykorcsma« az összes melléképületekkel, körülbelül 3 hold szántófölddel, 4 darab szarvasmarha és 6 darab sertéslegelőjoggal 3 (három) évre vagyis 1907. évi január hó 1-től 1909. évi december hó 31-ig haszonbérbe fog adatni.

Felhivatnak a bérbe venni szándékozók, hogy az árverési feltételek betartására. és a bérleti összegre vonatkozó írásbeli ajánlataikat

folyó évi augusztus hó 1-ig

Karos községben a községbíróhoz adják be.

Az összes feltételek Karos község bírájánál megtekinthetők.

Karos, 1906. augusztus 18.

Jván László, községbíró

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Nagykanizsa,
Fischel Fülöp Fia Könyvkereskedésében,
Városház-palota.

Telefon: Kiadóhivatal: 103.
Szerkesztőség: 78.

Előfizetések és hirdetések:
Fischel Fülöp Fia könyvkereskedésébe
intézendők.

ZALA

POLITIKAI NAPILAP

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Helyben házhoz kerülve:

Egy hóra . . . . . 1.- K.
Negyedévre 3.-
Félévre 6.-
Égész évre 12.-

Postai küldéssel:

Egy hóra . . . . . 1.50 K.
Negyedévre 4.50
Félévre 9.-
Égész évre 18.-

Megjelenik naponként este 6 órakor
Ünnepnapok kivételével.

Felolós szerkesztő: SZALAY SÁNDOR
Szerkesztő: RÉVÉSI LAJOS.

Egyes szám ára 6 fillér.

Rehabilitálási kísérletek.

Nagykanizsa, 1906. augusztus 23.

Páratlan vakmerőséggel próbálgatják magukat rehabilitálni azok a hazaárulók, akik a legutóbb lezajlott nemzeti küzdelemmel szemben az abszolutisztikus törekvések eszközeivé, zsoldos szolgáivá aljasodtak.

Ebben a vakmerőségben is legvakmerőbb Kristóffy József, a volt belügyi drabant, aki most úgy akarja magát feltüntetni, mint a békekötés szerzőjét. Azt meri hangoztatni, hogy az ő ajánlata és közreműködése nélkül sohasem lett volna paktum.

Ezt a dolgot, illetve állítást már alaposan megcáfolták ugyan; de azért a rehabilitálásban utazó hazaárulók és bérenceik nem akarnak semmiképpen sem belenyugodni a megváltoztathatatlamba; még egyre folytatják a kísérletezéseket.

Mivel pedig a rehabilitálásnak eddig próbált módja, — az a mód, hogy a maguk számára hazafivül érdemeket hazudjanak össze, — nem bizonyult sikeresnek: azzal kísérleteznek, hogy a koalíció egyes vezéreit akarják gyanuba keverni. Egyenesen azt fogják reájük, hogy olyan kabinet-alakítási tervről sem idegenkedtek, mely szerint abban a Fejérváry-kabinet tagjai közül is helyet foglaltak volna néhányan.

Kossuth Ferencre meg rásütik, hogy olyan kabinetet is szívesen látott volna, illetve hajlandó lett volna a függetlenségi párt részéről támogatni, amely a koalíció kebeléből alakulva, Vörös László elnöksége alatt szerepelt volna.

Sőt még ezzel sem akarnak megelégedni, hanem formálisan azzal rémítgetik a félni és megjedni sehogya sem akaró pártzöveget és a belőle alakított kormányt, hogy Kristóffy ismertetni akarja a békekötés ügyének összes aktáit és le akarja írni a tárgyalásokat.

Ugy hisszük: lelki vakságban szenvedő az, aki mind eme mozzanatokból világosan nem látja, hogy ez nem más, mint rehabilitálási manőver. A hazaárulás sötét bűnével befekettített szerencsének szeretnék magukat valami módon fehérré mosni.

Ez azonban sem a maguk mosásával, sem mások bemázolásával nem fog sikerülni. Sem egyik, sem másik mód nem vezet arra

az eredményre, amire ők voltaképpen töreksznek, hogy a tisztességes hazafiakkal újra feltűnés nélkül elvegyülhessenek.

Ez nem történhetik meg. Ennek nem szabad megtörténnie.

Belátjuk, hogy borzasztó dolog az, amikor a magunk véreit, testvéreinket, rokainkat, barátainkat kell sujtanunk a magyar nemzetestből való kizárás, a megvetés rettenetes átkával, de bármennyire vérezzék is szívünk, bármintó érzelmi köteleket kell is a társadalmi kizárással szétépnünk: szigorúan szem előtt kell tartanunk, hogy a haza- és nemzet-szeretet tőse minden egyéb érzés tűzénél szentebb, magasabb; s akik szívükben annak oltárát megszenteltetették, azokat kérielhetetlenül száműzni kell a nemzetársadalom minden rétegéből.

Kegyetlen, rettenetes ítélet ez; de végrehajtását megköveteli a haza, a nemzet érdeke.

Kell, hogy fogantatásával elretentő példákat állítsunk a gyöngék, az ingadozók, a könnyen megalkuvók elé: minő sors vár azokra, kik a megpróbáltatások nehéz napjaiban a pokoli kísértések óráiban ömagukat jobban szerették hazájuknál, nemzetüknél és ellenségeink eszközeivé bérenceivé aljasodtak.

Bűnhődniök kell a hazájokról, nemzetükről megfélekedetteknek, bármennyire fájjon is egyseseknek vagy bizonyos rokoni, baráti körnek a megtorlás fogantatása. Bűnhődniök kell; mert ha a nemzetársadalom most könnyedén megbocsátja és elfeledi a hazaárulás iszonyatos bűnét, — akkor egy hasonló alkalommal még olcsóbban, még tömegesebben kapják a bérenceket nemzeti törekvéseink ellenségei.

Hisszük, hogy így érez, így gondolkodik minden jóra való, a hazáját és nemzetét igazán szerető magyar ember. Éppen azért a magunk részéről nagyon hiábavaló, sikertelen, meddő törekvésnek tartunk mindenféle — akár nagyban, akár kicsinyben megnyilatkozó — olyan mozgalmat, melynek az a célja, hogy a darabont-kormány ügyvivőit, bérenceit eszközeit rehabilitálja.

Azok többé nem foglalhatnak helyet a tisztességes hazafiak között semmi áron.

Női korekodelmi tanfolyamot körünk!

— augusztus 23.

Az új tanév közeledtével bizonyára számos asszülő-töpreng azon, hogy gyermekeit melyik iskolába írassa be. Azoknak a asszülőknek, kiknek leánygyermekük a polgári iskola IV. osztályát elvéggezték, különös gondot okozhat leányuk tovább képeztetése, mert sajnos! azok részére városunkban éppen semmi továbbképzés intézet nincs.

Ugy tudjuk, hogy eselőtt 1-2 esztendővel engedélyezett a miniszter Nagykanizsára egy korekodelmi női tanfolyamot. Ertesztésünk szerint az iskolások komolyan buszolgódott is a tanfolyam létesítéséről, voltak is szép számmal jelentkezők, de a tanfolyam megnyitása valami csekély ok — ha jól tudjuk — a felügyelet vagy az igazgató kérdésé miatt mégis abban maradt.

A belügyminiszter újabb határozata szerint a női korekodelmi tanfolyam elvégzéséről szóló bizonyítványt egyelőre értéktelen kell tekinteni a segédhivatásoknál alkalmazottakra nézve megkivánt minősítéssel, mely körüljárás a jelentkezők számára szintén csak uszporítás, mert a magasabb képzettség mellett igen sok esetben tisztességes kenyeret, megélhetést biztosít egy ilyen tanfolyam elvégzése.

Az idén Egyszerűen is nyitának ilyen tanfolyamot. Az országban igen sok városban — Nagykanizsánál mindeneképpen jelentéktlenebb helyeken is — már évek óta fennáll ez a virágzik.

Ki és mi lehet akadály a nálunk?

A köröbajnak véltünk megféleml, midőn e helyen kérjük az isr. iskolások érdemes elnökes és tisztelt tagjait: vegyék újabb kezükbe ezt a körügyet s ha egyáltalában lehetséges, nyuljanak módot és alkalmat a tanfolyam felállítására, melyre sokaknak háliját fogják kiérdemelni.

Láncszemek.

— augusztus 23.

Még élénken rezegnek lelkemben a gyönyörű melódiák, az idegszjó akkordok; pedig már újra csendes, — a dalosverseny három-napi mozgalmal elétehez képest szinte hangtalan ez a mi városunk.

A függöny legördült.

A tüntető tetszészaj elnémult.

A szereplők visszatértek megint a mindennapi munka végtelen, fonséges egyhangúságához...

A lélek-gyönyörködtető dal, a tónör és nyitott összhangok meglepő változattal elhalnak a nagy végtelenségben; de az egyhangú munka, az emberi közösségben való verejtékezés, a teremtés, az alkotás munkája örök, halhatatlan.

A gyönyörködtető melódiák, az idegszjó akkordok, — ha ilyen örök szakadatlanúsággal folynának, — kinszenvedésre feszítenék végre a lelket. A munka egyhangúsága ellenben, —

ha megértettük, hogy ez a szűntelen való teremtés halhatatlan, örök vezető szólama — főnséges erővel visa bennünket az örök harmonia legszentebb, legtökéletesebb *Eszménye felé: Istenhez*. Ebbe soha bele nem fárad, ennek örök szakadatlanágában soha ki nem merül az emberi lélek.

Aszt van az jól, hogy az ünnepi összhangok gyönyörködtető változatai elhaljanak a nagy végtelenségben; a munka megszokott *egyhangúsága* pedig örök halhatatlanságban, örök folytonosságban éljen, és erőpróbája legyen a tökéletesedő emberi léleknek.

A nagy emberi közösségnek a teremtés főnséges odját szolgáló eme tudatos munkája azután a maga mindennapi egyhangúságában is a létnek, az emberiség életének isteni *harmóniájává* lesz. És ebben, — az Istenhez, mint a legtökéletesebb harmónia *Eszményéhez*, vezetőharmóniában minden haladó, tökéletesedő ember egy-egy nemesen versenyző *harmonikus* az emberiség közös boldogulásának, az emberiség egész egyetemét egy, hatalmas *karba* való egyesítés szent törekvéstének.

Most még a *világ-összhang* becsületes munkájában verejtékező munkások mind kisebb *karokban* versenyezve, csak keresik, de még nem találták meg a hatalmas, *egységes karba* vezető tonalat. A tömörülés lassan, nagyon lassan megy. Ez avonban nem baj.

A világharmónikusok sok-sok nemzedéke dől ki és ad helyet új nemzedékeknek, míg a tökéletesedő munkája, a szűntelen *teremtés*, halhatatlan, örök, vezető szólama, főnséges *összkarba* egyesíti a közös boldogulásért versenyző karokat és megteremti az emberiség-megváltó *szellem-egységet*.

De azért higgyük csüggedetlenül, hogy valaha mégis csak megteremti!

Talán az én lelkemet is rabul ejtené a *pozitivitások* rideg realizmusa; talán én sem hinnék az emberi szellem tökéletesedésének olyan fokában és hatásaiban, amiket eddig tények nem igazolnak, — ha egyes jelenségek, mozzanatok már oda nem láncolták volna lelkemet az isteni mindenhatóság, a természet-földíttség, a szellem-halhatatlanság erős hitéhez, mely — úgy érzem — a legföllemelőbb világság sugara a *szellem-egység* isteni világból.

Ugy érzem, hogy miként a dalok összhangjainak fel fogásában, megértésében elérheti az emberi lélek a gyönyörűség fokát: akként a *szellem-közlenség* kisebb, de nemesen haladó, tökéletesedő csoportjának harmóniája is elvezeti, föllemeli végre egyszer az emberiség szellemét az *egység*, az *egyetemeség* megváltó harmóniájának fel fogásához, megértéséhez; hogy a *szellem-egység* gyönyörűségében üdvözülhessen.

Hiszem és vallom ezt, mert úgy érzem, hogy a szellem-egység harmóniájának csak *porszem-munkása* lenni is már fél-üdvözülés.

A tüdővész gyógyítható.

— Egy kaposvári orvos találmánya. —

— Saját tudósítónktól. —

— augusztus 23.

Kaposvárról írják: Általánosan ismert dolgot városunkban, hogy *Ungár Lajos* dr. orvos évek óta kísérleteket folytat egy gyógyszerrel, melylyel a tuberkulózis romboló pusztítá-

sát nem egy esetben sikerült megakadályoznia. Ungár dr. találmányával ma a nyilvánosság elé lép. Erről ma a fővárosi *„Nap”* című újság hosszasan ír. Elmondja, hogy tudósítója felkereste az orvost, ki miután foglalkozott Koch tanár és Marmorek szerumával, ismertette a magát is. Találmányának neve *Palmonin*. Ez egy vízszinüen átlátszó, iztelen, szaktalan folyadék, melyet fecskenkövel juttatnak a beteg bőre alá. Félgrammos, nehezebb esetekben egy grammos adagokban használta Ungár dr. a szerét és eddig mindig szinte *csodálatos* sikereket ért el.

Itt közlünk három ilyen esetet:

Finta Mihályné, egy vasúti szolgáló neje 1903. augusztusában jelentkezett nála erős, fullasztós köhögéssel. Két hónap óta szenvedett a tüdővész kezdő stádiumában, tüdőcsúshuruban. Nyolc palmonin-befecskendezés után köhögése tetemesen javult, a tizedik után teljesen megszűnt s azóta az asszony tökéletesen egészséges.

Sáfrán József vasúti napidijast, egy huszonhat éves fiatalembert 1904. február havában vette kezelés alá Ungár dr. A beteg állandóan vért hányt, teljesen le volt soványodva és erőtlenedve. A vizsgálat eredménye az volt, hogy krónikus baloldali tüdőtuberkulózisban szenved. A bal tüdejében már teyérnyi nagyságu beszűremkedés (infiltráció) is volt. Öt pulmonin-injekció után a vérhányás megszűnt nála, szeptemberig pedig teljesen meggyógyult, úgy, hogy szolgálatba állhatott és ma is teljesen egészséges.

Hasonló sikereket ért el Ungár dr. a pulmoninál Tóth Sándornál, Kárnef Oigánál, Tormács Józsefnél, Steiner Edénél és még számtalan sok betegnél. Miudezekből tudományos bizonyossággal megállapította, hogy gyógyítószere föltétlenül segít a tüdővész betegeknek.

HIBEK.

Változások a helybéli főgymnásiumi tanári karban.

A következő sorokat vettük: Mint minden évben, úgy ez idén is megtörtént a piarista tanítórendben a csaknem szokásos évi áthelyezés (mutáció), más években ez már július hó végén meg szokott történni, ez évben azonban augusztus hó 15 dikéig várattott magára. Sajátságos, hogy most mindenki oly kíváncsian várta, — s mint tudjuk, nem is hiába, mert e mutáció meg is hozta városunknak a kellemetlen-meglepetéseit. Elhelyezték körünkbeli Kalcok Leó és Presseller Ferenc kegyesrendi, nemkülönben Zimay és Smodies világi tanárokat. Helyettük ide helyeztettek Wagner, Lukács és Bárdosi kegyesrendiek.

Az újakat, a hozzánk jöttéket üdvvel fogadjuk, de sajnálattal vesszük tudomásul Kalcok Leó tanár távozását. Tőle nem tudunk csak egy Isten hozzád-dal elbucsuzni, tőle nagyon nehéz a megválás pillanata. Hisz ő már egészen a miénk volt, legalább mi azt gondoltuk, nem kevesebb mint teljes 14 évet töltött el városunkban, mely idő alatt fáradhatatlanul és nagy eredménnyel buzgókodott nemcsak a nevelés terén, de társadalmi téren is nagy elismerést érdemel.

Városunkban üdvös hatással volt az ő széles körű képzettsége és puritán jelleme. Az isko-

lában tanár volt, a szó legteljesebb értelmében, — tanított és követelt is, — de nevelt is. Szerette tanulói és szülő egyaránt minden különbség nélkül. És mégis ilyen közszere-tetben és tiszteletben álló tanárt kell most elhelyezni? Hogy nem a saját akaratából távozott, azt tudjuk biztosan. Hogy miért: azt nem tudjuk, de sejtjük. Volt ugyanis a mi jó Kalcok tanárunknak egy igaz tulajdonsága: az őszinteség és igaz mondás s talán azért nem tetszett egy-kettőnek. Vagy tán irigyelték az ő nagyságát s ezért igyekeztek tőle szabadulni!?

Ime a hála az önzetlen munkáért!

Discipulus.

— Városunk építészeti bizottsága ma délután 5 órakor ülést tart.

— A nagykanizsai dalárda Keszthelyen. A keszthelyi dalárda tegnap táviratilag értesítette a nagykanizsai Irod. és művészeti kör dalárdáját arról, hogy vasárnap sorlegfelavatási ünnepélyre lesz melyre daláránkat meghívja. Mint értesülünk, a dalárda több taggal képviselteti magát a keszthelyi ünnepségen.

— Felborult automobil. Könnyen vezethető válhatott volna az a szerencsétlenség, mely tegnap Homokkomáromban egy automobilal megeseit. Az automobil, mely oly vesztett gyorsasággal száguldott, hogy egy dombnál már fékezni sem lehetett, felborult és a bennlők kiestek. Csodálatos, hogy a nagy esés következtében semmi bajuk sem történt. Az automobilon csak a chauffeur és egy hölgy ültek.

— Daktiloszkópia Nagykanizsán. A tudomány legújabb vívmányáról, a daktiloszkopiáról, melyet immár a bűnügyek nyomozásánál sikerrel alkalmaznak, — a napokban részletes felvilágosítást fogunk nyerni. Ugyanis ma városunkba érkezett *Csáka Gyula* budapesti államrendőrségi tisztviselő és itt a rendőrség részére előadást fog tartani a daktiloszkopiáról. Ez a nyomozó tudomány azon a természeti tényen alapul, — hogy nincs két ember a világon, kiknek új lenyomata azonos volna. Még ha megesik is, hogy két egyén hüvelykujja hasonló vonalakat tüntet fel, az teljesen ki van zárva, hogy mind a tiz ujjlenyomat egyezzen egymással. Így aztán, ha valamelyik bűnös embernek az ujjlenyomatát ismerik, személyazonossága feltétlen biztossággal megállapítható.

— Elszabadult óriási kigyó. Megirtuk, hogy Nagyboldogasszony napja óta óriási riadalom uralkodik Turbék község környékén. A jelzett napon bucsú volt Turbékön és ezen megjelent Prehalek Ádám kaposvári panorámás is. Prehaleknek a többek között volt egy négy méter hosszú óriási kigyója is, de a bucsú napján a kigyó elszabadult bódéjából. A veszedelmes állatnak azóta nyomavestett. A kigyó, elszabadulása óta az egész vidéket rettegésben tartotta. Tegnap végre nyomára akadnak az elszabadult óriási kigyónak. Az elszökött veszedelmes állatnak a nyomát fölfedezték a turbéki országot porában. Amerre kuszott, nyomot hagyott hatalmas teste. A kigyó testének nyomai Perczel Vilmos turbéki földbirtokos parkjáig vezettek és ott aztán el is veszték. A keresők tegnapelőtt, fölkutatták a parknak minden kis bozótját, de itt nem akadnak a kigyóra. Végre az egyik kutató egy díólán meglátta a veszedelmes állatot. A kigyó a fa egyik ágát gyűrűzte körül. Hozzája nyulni senki sem mert. Az állat fejtekelyének fölfedezése után azonnal értesítették Prehalek Ádámot, ki tegnap Kaposvárról kiutazott Turbékra és a megszökött óriási kigyót újból birtokába vette.

— **Tarcai öröke.** A bögötei szociális népiszkolában Baththány Ervin gróf kegyelméből Tarcai örökébe Ludwig Blauka okl. tanítóné és Steindl Lajos III. éves tanárjelölt, mint segédtanító lép. Halász Ferenc tanfelügyelő kiszállt Bögötere s részt vett az új tanítók installációján.

— **Olcsóbb lesz a petroleum.** Tudvalevő hogy az 1907. április 30 án lejáró petroleum kartel megújítása érdekében a finomítók már hónapok óta állandó tárgyalásokat folytatnak. Sokan az érdekeltek közül nem képesek belátni, hogy egy egyszerű kontingens szerződés meghosszabbításának minő akadályok állhatnak útjában, pedig tényleg — így jelenti budapesti levelezőnk — úgy áll a dolog, hogy a viszonyok lényeges megváltozása következtében alig elhárítható akadályok gördültek a kartel meghosszabbítása elé. A legnagyobb akadály az, hogy az utóbbi időben számos kisebb és közép nagyságú finomító keletkezett s hogy továbbá a Vacuum Oil Co. két nagy gyára a jövő évtől kezdve, a teljes üzemet felveszi, sőt egy új nagyobb finomítónak felállítására Bécs környékén tervebe van véve, egy másik, a Budapesten létesült Neumann-féle pedig már hova tovább fel is épült Kőbányán. Ha már ezek az új vállalatok rábíráhatók volna a kartelbe való belépésére, miként elégtettsékek ki azon kontingens igénye, holott a régi gyárak eredeti kontingense csak 50—60%-ával rendelkeznek és további lemondásra egyáltalán nem hajlandók? Épp az a nagy hátrány, petroleum iparunkra nézve, hogy a belfogyasztás nem emelkedik, minden újabb finomító tehát a régi forgalmának egy részét vonja magához. E szerint a legnagyobb valószínűséggel számolni kell ezzel, hogy legkésőbb 1907. május 1-én a finomítók ismét kilépnék a szabad verseny terére és beavatott körükbe elvannak készülve arra, hogy a kitéendő versenyharc éveket fog tartani.

— **Megszakított örült.** Marcaliból jelenti tudósítónk. A közeli Gomba községben Németh Ferenc leánya Németh Teréz, már hosszabb idő óta gyöngye elméjű. Az elmebetegségnek állítólag az az oka, hogy néhány esztendővel ezelőtt a szülői nem akarták ahhoz adni, akibe a leány menni szeretett volna. A legény aztán megsült, a leány pedig beteg lett, szivbajt kapott, epileptikus rohamai vannak és az elméje meghibbant. Most már nem veszi el senki. Azóta nem tud okosan gondolkodni, csak mikor a görcei szüneteinek, folyton meséket mond szomorú, szerelmes meséket. Németh Teréz, aki még nem távozott hazulról, néhány napja eltűnt a szülői háztól. Mikor apja látta, hogy nem tér vissza, jelentést tett a hatóságknál. A fozsolgató elrendelte az elmebeteg leány körözését, akinek személyleírása a következő: Kora 24 év, termete közep és hajlott, arca kerek, haja szőke, szemöldöke szőke, szemek kék, orra rendes, szája szabályos; különös ismertető jele, hogy mindig mesél.

A közönség köréből.*)

Nyilatkozat.

Alulírottak, mint a »Budapesti Lyra Dalköre«-nek a nagykanizsai dalnappal szerepelt működő tagjai a csekélyssággal érdemünkön felül foglalkozó mende-mondákkal szemben ezennel kijelentjük, hogy a »Lyra«-dalkörnek évek óta tagjai vagyunk s csak kettő van közöttünk, kik az utolsó félvben léptek dalkörünkbe. Rosszindulatú rágalomnak kell

* Az e rova-ban közölték-ek nem vállal felelősséget a szerk.

tehát kijelentünk azt a vádat, hogy mi csak a dalverseny alkalmából, a pályadíj elnyerése végett *verődünk* össze s mint *hivatásos*, nagyrészt *szíves* operaházi vagy más színházi *énekesek*, a dicsőséget illetéktelenül akartuk volna mások elől elhódítani.

Mélyen sajnálunk, ha az efféle mende-monda a pártján itélkezésre hivatott aszúri tagjait befolyásolta volna, amennyiben egy ilyen komoly testületet egyedül a tények irányíthatnak. E feltevésünk dacára szívesen reméljük, sőt hisszük, hogy a dalszerető és ahoz értő művelt nagyközönség, valamint a közvélemény elismerését kiérdemelni szerencsések voltak.

Önmagunk iránt tartozó kötelességünk azonban anélkül a kijelentése, hogy a zsűri ítéletének kihirdetése alkalmával elhangzott közbekiabálás nem tőlünk eredt. Az pedig több mint valószínű, hogy a »pesti csibészek« epithetont a nem remélt s a kétes értékű dicsőség mámorától elkábult *intelligens* (!) versenyzőfelek egyik hőstenorja, győzőkhöz illő szerénységgel, utalványozhatta számunkra. Tehát operacénekesek és pesti csibészek voltunk egyidőben! Ez is rekord! Hanem azért mégis maradunk tovább is törekvő dalosok és iparkodó munkások.

Az elért erkölcsi siker s a testi-lelki szépségekben bővelkedő nagykanizsai hölgyek díjával való kitüntetés azt a jóleső és biztató megnyugvást kelti bennünk, hogy mi az első díjra érdemesítettünk.

Hazafias üdvözléssel:

Budapesten, 1906. augusztus 22-én.

Tóth József, *könyvkötő*; — Kövesi Rezső, *betűszedő*; Knócz Béla, *magánhivatalnok*; — Farkas Sándor, *m. hiv.*; Bőrdöny László, *betűszedő*; Heller József, *kereskedő*; Lóvi Lajos, *nyomdász*; Kövesi Arnold, *nyomdász*; Brancsik Béla, *nyomdász*; Lenkey Alajos, *nyomdász*; Kárpáthy Armin, *szobrász*; Seicsik Lajos, *vasműk*; Soós Béla, *nyomdász*; Geiger Samu, *iparos*; Geiger Emil, *nyomdász*; dr. Homonnai Drugeth B. *hivatalnok*; Kaszás Gyula, *karnagy*; mint a Budapesti Lyra Dalkörnek a nagykanizsai dalosversenyen résztvevő tagjai.

Színház és Művészetek.

(—) **A csöppség.** A mi színházunkban egy támlásszék ára 2 korona. Aki ezért az árért végignézi Fényes Samu A csöppség című vígjátékát, eléget kapott a pénzéért. A közönség lekvittel a szerzővel, egyik sem marad a másiknak adása. Olyan darab A csöppség, — hogy halhatatlanságot, klasszikus magaslatot nem igényel, de egy estén át elég kellemesen elszórakoztatja közönségét. Mig ott vagyunk, jól érezzünk magunkat, ködös problémák, — erotikus tragikái, vagy komikai jelenetek nem zavartják vacsora utáni kellemes nyugalmunkat. Ha pedig távoztunk, mindennel inkább törődünk, mint hogy mit is adtak ma este a színházban. A darab e könnyed, levegős meseje és kidolgozása nehéz munkát adott a színészeknek, kiknek törekedniök kellett, hogy a tartalmatlanság mellett se vájjanak üresek, unalmasakká. Hevessy Gusztika volt a Csöppség. Aki nem voltak ott, azok is képzelhetik, hogy mit produkált ez az igazán talantumos, gondolkodó színész, ha megmondjuk, hogy ezt a szerepet éppen az ő testére szabták. — Végtelenül kedves, egyszerű és közvetlen volt. Van a szerepében néhány tartalmas kijelentés, melyek mintegy sommázzák a Csöppség egész

egyeniségét, sorsát, fájdalmaikat. Ezek gyönyörűen érvényesültek Hevessy Gusztika szájában, Mikor a Csöppségnek örömei voltak, az egész ház örült és kacagott és mikor fájdalmasan kesergett apátlan árvaságán, a páholybeli hölgyek szeméiket törölték. — Ahogy a repertoárt ismerjük, ebben a szezonban sok szava lesz Hevessy Gusztikának — és ezzel a közönség még fokozottabban — meg fogja ismeri, — hogy a kis naiva milyen értékes tagja a társulatnak. — Pártner Almássy volt (Ambró), az ő kiforrott, megálapodott, becsületes sikeregre törekvő művészetével. Tegnap este is nagyon rokonszenves alakítást nyújtott. Most, hogy nálunk is kezd alább hagyni az operettidő, mi is jobban megfogjuk becsülni Almássy fegyelmzett, sokoldalú képességét. Kellemes feltűnést keltett Káry (Dengelegi) pompás magyaros maszkjával és magyaros viselkedésével. Ha nem csalódunk, nagy tehetségű ember, kire szép jövő vár. A harmadik felvonásbeli amerikai azonban olyan spleennel játszotta el, milyen talán Angliában is példátlan. Meglepett bennünket Hevessy Mariska tegnapi szereplése is. Az elmúlt két esztendőben egyre úgy jellemeztük a kisasszony művészi egyéniségét, hogy igen sok törekvés, komoly ambíció van benne, kifejezőképesége azonban nem áll ezzel arányban. Ez a helyes arány azonban bekövetkezett. Ma már otthonosan, fesztellenül mozog a színpadon és ami jó ölete van, azt igen szépen, néha frappáns eredetiséggel ki tudja fejezni. Ennek mindenestre örülünk, mert kár lenne, ha a nemes törekvés kárba menne azért, mert a kifejezés szükséges módját nem találja meg. Nagyon nagy hatással játszta a jókedvű és szellemes *Latabár a svihák Lencit és Magyary* a papot. Az előadás első felvonása és az utolsó felvonás vége »döcögve járt az alvó föld felett«, azonban a második felvonás és a harmadiknak az eleje elég gördülékenyen folyt le.

NESTLÉ GYERMEK USZTJE

oecemenők, lábadozók, gyomor bajosok számára.
A legjobb alpesi tejet tartalmazza.
Gyermekeiértől kezdve fiatalokig igen jól NESTLÉ
Bécs, I. Dimerstrasse 11.

Kapható minden gyógyszerárban és drogueriarban.
Ára 1 korona 80 fillér.

Közgazdaság.

Fodor Károly élelmiszer bizományos üzlet jelentése.

Budapest, augusztus 22.

Budapest központi vásárcsarnok.

Legutóbbi jelentésem óta az üzlet képe a nagyobb hozatalok következtében igen élénk. Jó kereslete van a jobb minőségű asztali gyümölcsféléknek, szőlőnek, tejtermékeknek, baromfinak, tojásnak és vadaknak. Husneműek aszárd árak mellett keltek el, áremelkedés csak borjúknál tapasztalható.

Részletes jelentés.

Gyümölcs: Schaalasas 28—32 fillér. Opórtó 24—30 f. ósziarack 30—50 f. szőlő mérsédes 30—36 f. Pannatúti 44—60 f. magbaváló szilva 28—16 f. apró alma 10—12 f. alma nagy asztali hibátlan, 24—30 f. alma rétebe való 16—20 f. közönséges vörös szilva 8—10 f. körte nyakas

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Nagykanizsa,
Fischel Fülöp Fia könyvkereskedésében,
Városház-palota.
Telefon: Kiadóhivatal: 108.
Szerkesztőség: 78.

Előfizetések és hirdetések:
Fischel Fülöp Fia könyvkereskedésében
intésendők.

ZALA

POLITIKAI NAPILAP

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Helyben házhoz hordva:
Egy hóra . . . . . 1.- K.
Negyedévre 3.-
Félévre 6.-
Egész évre 12.-
Postal útdíjjal:
Egy hóra . . . . . 1.50 K.
Negyedévre 4.50
Félévre 9.-
Egész évre 18.-

Megjelenik naponként este 6 órakor
Ünnepnapok kivételével. Felelős szerkesztő: SZALAY SÁNDOR.
Szerkesztő: RÉVÉSZ LAJOS. Egyes szám ára 6 fillér.

A protekció ellen.

Nagykanizsa, 1906. augusztus 24.

Megint felbukkant a létküzdelem ten-
geri kigyója: a protekció.

Magasabb helyen újra hangoztatják, a
sajtó is nagyon komoly képpel foglalkozik
azzal a régi-régi pium desideriummal, hogy
a magyar közéletet meg kell tisztítani a
protekciótól.

Szép, elismerésre méltó törekvés ez na-
gyon.

Ha jól emlékezünk: már a szabadelv-
párt uralkodása idejében is nagyon erősen
szorongatták, sőt föl is emelték már az irtó
csákányt a protekció ellen.

Ugy tudjuk: egyik szabadelvűpárti mi-
niszterium alatt olyam áramlattal zudult a
miniszteriumi palotákra a protekció-hajhá-
szat, hogy akadt olyan miniszter is, aki
fölsírta az ajtók fölét: »Nincsen protekció!»

Ez a határozott kijelentés azouban sem-
mivel sem ért többet, mint az ujság-hirde-
tések között olvasható ama cím-irat: »Nincs
többé kopass fej!» Mert hát azért mégis
csak volt protekció.

Nekünk most is olyanképpen tűnik föl
a dolog, mintha senki sem akarna valami
különösebb komolyságot tulajdonítani a pro-
tekciónak. Ha pedig csakugyan komolyan hangoztatják azokat
és szigorúan érvényesíteni is akarják: akkor
meg mindenkiben olyanféle gondolat ébred:
mintha kissé megkésve szállottak volna ki
ezek az igék a közélet terére. Mert hát
akkor már nem valami nagy virtus lesze-
reltetni a protekcióval, mikor már befejez-
tük a protekciót.

No és valljuk meg csak úgy, ahogy
van. Amíg az igazság rideg szigora mellett
szakadatlanul ott jár a méltányosság szelid
szelleme: addig meddő kísérlet marad a
protekció teljes kiszorítása. Nem is hisszük,
hogy akadna olyan igazi emberi lélek, aki
a protekciót, a szószólást, a pártfogást telje-
sen el akarná sópörni a föld színéről.

Hiszen az életben, a közélet minden
terén ezer meg ezer eset van, amikor olyan
körülmények forognak fenn, amiket vala-
mely ügy elintézési kezében nemcsak ok-
iratokkal igazolni, támogatni, de még pusztán

tán fölemlíteni sem lehet. Ezer meg ezer
olyan ügy van, amelynek egészen más
sulya van az igazság és más a méltányos-
ság mérlegén. Az ilyen ügyeket azután úgy
kell elintézni, hogy szépen meg kell ossza-
tani az igazság és méltányosság mérlegén
mutakozó súlyt. A mérlegelő, rideg és
ítéletéhez szót kell adni a méltányosan
érező szívnek is.

És mit csinál voltaképpen a protektor?
Informál. Fölhívja, odairányozza az
ügyeket intéző tényező figyelmét olyan
körülményekre, amik szigoron véve talán
nem is tartoznak a dologhoz; de a méltá-
nyosság, az érező szív mérlegén elég nyom-
móság; és így sokszor a döntésben kedvező
eredményt biztosítanak annak, akit az
igazság rideg ítélete mellőzött volna.

A protekciónak ezt a fajtát, a tisztessé-
ges információ-nyújtást, kiirtani nem lehet.

Hisz ennek jogosságát elismeri a róm.
kath. egyház hatalmas szervezete is, amikor
módot nyújt mindenkinek arra, hogy a
rosszul informált pápától a jól informált
pápa-hoz fordulhasson. Ez pedig nem jelent
egyebet, mint annak elismerését, hogy a
jóakaratu információ — aminek az igazi
magyar neve bizony csak *pártfogás* —
vagyis a protekció igen sok esetben egészen
más fordulatot ad az igazságos elintézés
kereső és kérő emberek ügye elintézésének.

A magyar törvények az ügyvédnek is
megengedik, hogy bizonyos esetekben a
bíró informálhassák; és a pártfogásnak, az
ügytámogatásnak ettől a tisztességes nemé-
től senki sem félti az igazságszolgáltatás
pártatlanságát, elfogulatlanságát.

A protekciónak voltaképpen csak az a
faja szokott nagy elkeseredéssel találkozni
a közéletben, mikor azt a méltányosságnak
semmiféle körülménye nem okolja meg;
mikor nem közérdekű szolgálatokat ju-
talmaz.

Ha tehát magasabb helyen és a sajtó-
ban csakugyan komolyan és elfogadható
módon akarnak küzdeni a protekció ellen:
akkor az irtó csákányt ez ellen a faja
ellen irányítsák, amely — fájdalom! —
még mindig megdöbbenő módon grasszál
a közéletben.

Adatok a legutóbbi jégverőshöz.

— Saját tudósítónktól. —
— augusztus 24.

Az augusztus 17-én este 6 óra tájban várme-
gyénken végig vonult jégverő, mely egy óriási
cyclon által hihetetlen gyorsasággal lett kergetve,
részleteiben csak most válik ismeretessé.

A szomszédos Stayerországban fekvő Lutten-
berg irányából jött cyclon vármegyénk határába
érve, egy óra alatt cirka 5 kilométer széles sáv-
ban, végignyargalta a vármegyét és Alsólendvától
kezdve nyílegyenes irányban Csömödér, Gutorföld
Sajtör, Pötréte, Pacsa, Zalaapát, Keszthely, Balaton-
ederics, Szentbékállya községig dühöngött, az 5
kilométeres övbe eső egyéb számos községeket
kisebb nagyobb mérvben érintvén. A határszéltől
Szentbékállyig pedig 130 kilométer a lépvonal.
Ilyen nagy kiterjedésű zivatar a ritkaságok
közé tartozik és nevezetes arról is, hogy az eszdeli
gyenge gabonatermés miatt amugyis megviseit
vármegyénket éppen azon irányban érte, amely
irányban földrajzi fekvésénél fogva leginkább el-
van nyújtva.

Legsúlyosabbak a károk a szőlőhegyekben,
hol vidékenint nagy szomorúsággal néznek a
szűret előbe, mert a levelektől és firtóktól meg-
fosztott szőlőtelepeken a szokatlan nehéz és nagy-
szemű jégdarabok meg nem becsülhetlen károkat
okoztak. A Balaton mellék híres szőlőtelepeinek
is jó része érintve lett. De egyéb károk is
súlyosan sújtják a föld népét azért, hogy a
tengeri levélzetet lecsafolja, a tengeri szára sok-
helyütt letörve fekszik a földön, a burgonya
levélzete időnek előtti leszárad, a répa növekedé-
sében visszadobva, már alig fejlődhetik, a takar-
mányból a tartólóher, a csalamádé — sőt még a
le nem kaszált sárju is letörve, mintegy legázolva,
növekedésében teljesen megakadt. A magnak
hagyott lóhere is éréseben lett tönkre téve.

A rövid idő alatt leesett nagy zápor a szőlő-
hegyek és emelkedettebb szántások talaját is
leborította, a mélyebb fekvésű helyeket pedig eliszap-
olta. De hány fa is lett letörve és hány épület
lett megromlva! még kazalokat is borított el az
ítéletyszerű idő.

Csupán csak az a vigasztaló benne, hogy
ez az idő nem pár héttel ezelőtt jött várme-
gyénkre, a midőn a lábán levő gabonában milli-
ókra menő károkat okozhatott volna.

De ez a kártétel is százaszerre tehető és
sok gazdának, különösen szőlőgazdának emlé-
kezetében fog maradni még hosszú évekig. A
meteorológusok által már a tavasszal megjövendőlt
gyakori jégverés vármegyénkben megerősítette
azon gyakorlati tapasztalatot, hogy esős és
enyhe tél után gyakori a jégverés.

Csak hogy ezen tapasztalatot sok ember drágán
fizette meg és pedig annál is inkább, mert a
letarolt gazdasági termékek legesekélyebb része
— talán néhány urasági szőlő — volt csak jég
ellen biztosítva.

A soproni milliós fizetésképtelenség.

Eredménytelen maradt az értekezlet.

Halasztást kapott a cég augusztus 27-ig.

— Saját tudósítónktól. —

— augusztus 24.

Bischitz Salamon és Fia soproni cég nagy fizetésképtelenségének ügyében a hitelezők értekezletet tartottak a Pannonia szálló emeleti helyiségében, melyen a cég és a rokonság jogi képviselői is megjelentek. A tegnapi értekezlet az egyik nagyobb mértékben érdekelt rokon: Plachte Adolf varasdi bankár ellenállása miatt eredménytelenül végződött. A hitelezők ugyanis ragaszkodtak ahhoz, hogy a nagyobb tételekkel érdekelt rokonok mondjanak le a hitelezők összességének javára a követelésükre eső kvótáról. Pscherhofer Róbert horvátkőri nagykereskedő, aki 135.000 korona erejéig van érdekelve, lemondott követeléséről, míg Plachte Adolf, kinek érdekeltisége mintegy 230.000 korona, makacsul ragaszkodott követeléséhez és nem akar abból engedni, noha Hrnfeld Vilmos soproni váltóüzlet-tulajdonos, nagyban buszgódkodott, hogy Plachte elhatározását megmássa, mert hogy csak a 5 ellenállásán múlik, hogy a kibontakozás nem jöhet létre. Hrnfeld talált is módozatot, amely mellett talán Plachte Adolf más elhatározásra bírható, de hogy sikeres lesz-e az entirozás, az még kétes. Egyszerre e hó 27-ig halasztást adtak a hitelezők a cégnek, hogy újabb kísérleteket tegyen a kibontakozás biztosítására. A tegnapi értekezletnek volt egy szomorú és egy derűs epizódja is.

Bischitz Ferdinand nejét Plachte Adolf ellenállása annyira felháborította, hogy előbb kihívatta a folyosóra és ott kérte, hogy ha már őket nem kiméli, hát legalább a gyermekeire legyen tekintettel. Plachte ekkor sem engedett. Bement az értekezletbe és ujjonnan kijelentette, ha lesz valami a kiegyezésből, ő az egész kvótára számot tart; egy krajcárt sem enged.

Az aszony, aki a kijelentést az ajtón át hallotta, berontott és keserű szemrehányással illette Plachtet. A jelenet szinte konsternáló hatással volt és a vádoló, esdő, görcsösen zokogó szép aszony iránt mély részvét kelt — a hitelezők között.

Egy falu katasztrófája.

Nemes-Rada leégett.

Ötven lakóház hamvadt el.

Nagy nyomor a faluban.

— Saját tudósítónktól. —

— augusztus 24.

Sulyos csapán nehezedett tegnap egy virágzó zalamegyei községre. Nemes-Radán tűz ütött ki és elhamvasztotta a falu nagy részét.

A tűz tegnap délután 1 órakor támadt a község kellő közepén, a község háza közvetlen szomszédságában. A tűzjelést idejében megadták, azonban nem volt, aki a féktelen elem pusztításának gátat vetett volna, mert a községbeliek a mezőn és a szállókban dolgoztak. A tűz hihetetlen gyorsasággal terjedt minden irányban és csakhamar úgy tetszett, hogy az egész falu lángban áll. A tűz terjedésének e rémes gyorsaságát megmagyarázza az, hogy minden háznál behordott takarmány volt felhalmozva, továbbá, hogy a házak szalmafedele száraz volt, könnyen fogott tüzet és egy odátvédit szikra elég volt ahhoz, hogy lángra lobbanjon.

A falubeliek csak későn érkeztek haza és ekkor már hiába láttak kétségbeeséstől fokozott erővel a munkához. Az oltás késő estig eltartott, az eredmény pedig az lett, hogy aul előbb Nemesrada községe állott, ott most minden üszök és rom.

Ötven lakóház pusztult el a tűz által, elpusztult továbbá számtalan gazdasági épület és a behordott nagyértékű takarmány. Elégett hat ezer kereszt takarmány.

Szomorú a dologban az is, hogy az elégett tárgyaknak csak igen kicsiny része volt biztosítva, így tehát a nemesradai gazdák nagy része mindenüket bennvesztették a tűzben.

A kétségbeesés és nyomor a községben leírhatatlan. A falu elhamvadt középső részével borzalmas látványt nyújt. A tűz alaposan végzte munkáját: amerre terjedt, egy deszkát, egy kereszt gabonát sem hagyott épen. A lakosság elkeseredése a végső fokra hágott. Vannak családok, melyek a tűzből éppen csak a rajtuklevőt menthették meg. Ezeknek részére táplálék is alig van a faluban. Némely család állatait meg tudta menteni, miután azonban ezek részére nem kapnak eleséget, ezek is elfognak pusztulni.

A tűz okát még nem ismerik, még a kárt sem állapíthatták meg.

A tönkrement nemes radaiakon már csak jószívű embertársaik segíthetnek. — Gyűjtést fognak indítani felségelésükre. Mi is felhívjuk közönségünket, adakozzék e mélyen sujtott megyénkbeli falu kárpótlására.

HIREK.

— Személyi hír. Vécsey Zsigmond polgármester mintegy tíz napi távollmaradásra elutazott a városból.

— Bizottsági ülés. Nagykanizsa város építési bizottsága Knortzer György elnöklésével tegnap ülésezett. A bizottság 18 kisebb magánépitkezésre adott engedélyt.

— Az új alispán. Szeptember 10 én lesz az alispán választás. A pályázati határidő már rég lejárt. Pályázatot csak Aray Lajos vármegyei főjegyző adott be. Veraeny és küzdelem tehát nem lesz.

— A zalaegerszegi ügyvédi kamara aug. 26-án délelőtt 10 órakor saját helyiségében rendkívüli közgyűlést tart. A közgyűlés egyedüli tárgya: A m. kir. igazságügyminiszter 17758. 1906. I. M. IV. számú leirata folytán az 1874. évi XXXIV. t. c. 32. §-a értelmében készitendő felirat érdemében határozathozatal.

— Új rend a virilisták körül. A belügyminisztériumban már régebben vizsásnak találták azt a helyzetet, hogy a virilisták névjegyzékét a kir. adóhivatalok állítják össze. Az adóhivatalok ugyanis nem ismerik eléggé a városi adófizetők helyzetét, ami gyakran visszaélésekre adott okot. Számos esetben megtörtént már, hogy olyanok kerültek be a virilisták névjegyzékébe, akiket ez a hely sem vagyoni állapotaiuknál, sem jövedelmük-nél fogva nem illetett volna meg. Az illetők olyképpen érték el céljukat, hogy jóval nagyobb jövedelmet vallottak be, mint amennyi tényleges jövedelmük volt. Ezzel a hamis bevallással sokan elérték már azt, hogy mint virilista tagok bekerültek a városi és a megyei törvényhatóságok kebelébe. — Az ilyen visszaéléseket súlyosan bünteti a tör-

vény, de csak a legtrikább esetekben fordul elő, hogy a manipuláció napvilágra kerül. A fő oka ennek az, hogy a kir. adóhivatalok niucsenek eléggé tájékozva az adófizetők vagyoni viszonyai felől. Andrassy Gyula gróf belügyminiszter, hogy a visszaéléseknek véget vessen, most olyképpen intézkedett, hogy egyúttal a városok virilistáinak névjegyzékét ne a királyi adóhivatalok, hanem a városi adóügyi osztályok készítsék el és küldjék át a város polgármesteréhez, aki a névjegyzéket elbírálás, illetve összeállítás céljából, az igazoló választmányhoz teszi át. A belügyminiszternek ez a reformja alkalmas arra, hogy az eddigi visszaéléseknek gátat vessen és nem lehetetlen, hogy életbeléptetésével, visszamenőleg számos régebben elkövetett visszaélés fog napvilágra kerülni. A belügyminiszternek a reformot elrendelő leirata ma érkezett meg Zalamegyéhez. A leiratban a miniszter elrendelte azt is, hogy a jövőben a virilisták névjegyzékét az adóügyi osztály legkésőbb augusztus 31-ig készítse el.

— A dalosverseny hitelezői. Azokat, kiknek a dalosversenyből kifolyólag követelésük van, kéri, hogy számláikkal naponta délután 1 és 2 óra közt Lendvai Samu urnál, a Szövetség pénztárosánál (Gutmann iroda, Magyar utca) jelentkezni sziveskedjenek.

— Az érdem jutalma. A magyar földhitelintézet által a gyümölcsfajenyésztés, terjesztés és oktatás körül szerzett érdemek jutalmazása céljából az 1906. évre kitűzött kétszáz koronás díjak egyikét a bíráló bizottság Sáringer Károly szerdahelyi (Zala vm.) áll. igazgató tanítónak ítélte oda.

— Betiltott népgyűlés. Megirtuk, hogy a nagykanizsai szervezett munkások e hó 26-án népgyűlést akartak tartani, melyet azonban a rendőrhatalóság nem engedélyezett. A főkapitány betiltó határozatát a munkások megfélembzték az alispánhoz, azonban nem sok eredménnyel, mert az alispán, ma érkezett végzésével a főkapitány határozatát jóváhagyta.

— Skarlátjárvány a nagygyakorlaton. Eszékéről táviratozzák: A honvédségi nagygyakorlatokat a kitört skarlátjárvány folytán nem tartják meg.

— A zálogügy javítása. A zálogházak magas kölcsöndíjai már régebb óta terhesek, ugyanis az ország különböző részeiben ma még értékpapírok után 8%, arany és ezüst-nemű után 15—18%-ot, egyéb ingóságok után 18, sőt 20—24%-ot is szoktak szedni, beleértve ebbe a kezelés- és bélyegilleték költségeit is. Kossuth Ferenc kereskedelmi miniszter már tárcájának 1906 évi költségvetésének tárgyalásakor kijelentette volt, hogy ezen az állapoton segíteni kíván és foglalkozik az egész zálogügynek újabb törvényhozási szabályozásának kérdésével. Minthogy ez mégis hosszabb időt vesz igénybe és a jövő év második fele előtt aligha kerül az országgyűlés elé, Kossuth Ferenc kereskedelemügyi miniszter már most intézkedett a tulmagas kölcsöndíjak leszállítása iránt. A királyi zálogházakat illetőleg — tárgyalások vannak folyamatban a pénzügyminisztériummal, a magánzálogházakat illetőleg pedig a miniszter felkérte az illetékes törvényhatóságokat, hogy a díjak leszállításnak kérdéseivel sürgősen foglalkozzék és az 1881. évi XIV. t.-c. 11. §-ának alapján tegyenek erre nézve mielőbb javaslatot.

NESTLÉ GYERMEK-LISZTJE
 Csokolémók, libbadozók, gyomor-bajosok számára.
 A legjobb alpesi tejet tartalmazza.
 Gyermekjótékonok számára minden ingyen küld NESTLÉ
 Bécs I. Bibersteingasse 11.

Kapható minden gyógyszerárban és drogueriarban.

Ára 1 korona 80 fillér.

Színház és Művészetek.

(-) Jerikó falai. Intelligenciájuknak, izlésük finomságának vizsgájt állották meg tegnap színészeink. Intelligens színészek és intelligens közönség részére írták a Jerikó falait. A színészek sok igyekezetet tanúsítottak, a közönséget azonban láttuk. Soha ilyen üres nem volt még az Aréna. Mondják, hogy a cím után indulva némelyek antiszemita tendenciával bíróknak vélték a darabot és ezért maradtak távol. Ez viccnek jó, maga a tény azonban szomorú. Kétségbeejtő lenne, ha a Gül Babánál értékeeseb darabok Nagykanizsán nem akadnának közönségre. — Nem hiszhetjük, — hogy egy izlés vezesse a karzatot, a páholyokat és a földszint közönségét. Hát ha nem találunk semmi különöset is azon, hogy a karzat nem látogatja azokat az előadásokat, hol a nevetéstől oldalnyílalást nem kap, de már közönségünk intelligenciája rosszul teszi, ha pártolását éppen azoktól az előadásoktól vonja meg, melyeket részére rendeznek. Így elveszít minden jogot ahhoz, hogy színházunk színészeinek emelését kívánhassa.

Hogy is álltát hát meg színészeink az intelligencia, a finom érzés próbáját? Erről fogunk még bővebben is beszélni, mert a Jerikó falainak tónusa dominál most a dráma-irodalomban, ezuttal azonban csak röviden ítélnék. *Almásy* játéka és alakításához nem férhet gáncs. Igazán szívvel, lélekkel játszott és ha színpadon volt, vitte magával a többieket is. Az ő szerepe azonban kívül esik azon a szemponton, melyről itt szó van. Egyszerű, őszinte, munkás embert játszott, kinek nem sajátja a többiek túlfinomult társalgási tónusa, a finom csipések, kíméletlen aculütések, rejtett célzások, inkább jelzett, mint kifejtett szellemességek. *Almásyról* még meg kell említeni, hogy Hevessy Mariskával való nagy jelenetét remekül megcsinálta. Igen szépen játszott *Hovossy* Mariska, kinek nevét tegnap némelyek Allatea, Állatea, Alatteának ejtették. Könnyedén, szellemesen társalog, erősebb jeleneteiben, sok igaz érzés, emellett mérséklet van. Látszik, hogy komolyan foglalkozik a dologban. A jók között még *Bánházy* Teréz szíma társalgását, igen szép kifejtését és izlése magatartását, továbbá *Hovossy* Gusztika mindig kedves játékát említjük. — *Bánházy* nagyon jó színész. Ezzel pont. A többi: Kürti, Magyar, Kertész és a vendégdígyek arra valók voltak, hogy a darab egész szellemét meghamisítsák; hogy finomságot olyan puffogással hozzák ki, mint egy öreg ágyu, elvegyék alakjait karaktert és beállítsák helyébe a maguk oda nem való egyéniségét. Nem állítjuk, hogy a színészek a hibásak. Inkább a szereposztás. *Steventon* marquis pompás karakter szerepébe nem illik bele *Kürti*, ki a méltóságon, hideg, ceremóniás és emellett cinikus angol arisztokratából amerikai halkereskedőt csinált. Így ez az alak teljesen elcsikkasztó lett. Kürti jobb lett volna *Magyary* szerepében, melyben viszont *Magyary* volt rossz. *Kertész* nagyon színtelen volt és alakítása abszolút nem tudta éreztetni, hogy van valami rendkívüliség abban, ha egy aungoi arisztokratát valahonnan kidobnak.

Mindezek csak általános megjegyzések. A részletekről egész megrovási kalandot közölhetnénk. Azt, hogy itt-ott-amott nyeltek le, vágták zsebre, sikkasztották el a darab egy finomságát, szellemes pontját, és utaztak tisztán a csel keményre, holott magából a cselekményből ez a darab meg nem él. Rangbeli eleganciának, finomságnak, hidegségnek nem sok nyomát láttuk.

Maga az őszjáték elég jó volt, sőt a harmadik felvonásban kitűnő. A sommája pedig az a dolognak, hogy nem azért vagyunk elégedetlenek, mert magas mértéket alkalmazunk, hanem mert ettől a társulattól jobb előadás is telik. **D.**

Táviratok és telefonjelentések.

Kossuth Ferenc Budapesten.

Budapest, aug. 24. *Kossuth* Ferenc ma délután 2 óraker Karlsbadról Budapestre érkezett. Megérkezése után tanácskozott a függetlenségi párt Budapesten időző vezérével, délután pedig áthajtatott a kereskedelmi miniszteriumba, hol fontosabb aktákat intézett el. *Kossuth* vasárnapig Budapesten marad, mikor aztán utókurára Herkulesfürdőre utazik.

A küldöttségek zaklatása.

Budapest, augusztus 24. A szabolicsmgyei Ujfehértóról ma küldöttség tisztelettel *Mezőssy* Béla földművelési államtitkarnál, hogy egy helyi érdekű ügyben pártfogását kérje. Az államtitkár válaszában a támogatást megígerte, de szükségesnek tartotta megjegyezni, hogy helyteleníti az utóbbi időben lábrakapott azon szokást, hogy minden jelentéktelen ügyben küldöttségeket menesztenek a kormányhoz. Ez részben molesztálás és felesleges sürgetés, másrészt pedig szükségtelen kiadást okoz a küldöttségek tagjainak, kik meglehetnek győződve arról, hogy jogos kívánságaikat a kormány küldöttségek sürgetése nélkül is teljesíti.

Egy garnizonból.

Budapest, aug. 24. Ismeretesek *Zselényi* Aladár fővárosi tanító lovagias ügyének előzményei. *Zselényi* cikket írt a P. H.-ba és ebben egyik budapesti ezred tisztikaráról sértően nyilatkozott. Ezért több katonatiszt provokáltatta *Zselényit*. Az első párbajnak ma kellett volna megtörténni a budapesti Ludovika Akadémia vívó helyiségében, *Zselényi* ellenfele *Tormanek* Lázár őrnagy, a munkási 11. zászlóalj parancsnoka lett volna. A segédek a legsúlyosabb feltételű kardpárbajban állapodtak meg. A felek és segédek ma délelőtt pontban 10 óraker megjelentek a vívóteremben, azonban vá-

ratlanul előlépett *Langeier* százados vezetősegéd és közölte *Zselényi* megbízottaival, hogy a párbajt ma nem vivhatják meg, mert a honvédelmi miniszterium részéről a párbaj megvívására még nem érkezett meg az engedély. Ennélfogva a párbajt későbbre kell halasztani. Erről jegyzőkönyvet vettek fel, melyet az összes jelen voltak aláírtak.

Vasuti katasztrófa.

Budapest, augusztus 24. A Rákospalota-újpesti vasuti vonal alsó átjárójánál borzalmas szerencsétlenség történt ma. Egy tolató mozdony elütött egy kocsit, melyen *Takács* András tóti lakos és *Gulyás* Katalin asszony ültek. A vonat keresztül ment a két emberen és halálra gázolta őket.

Orosz forradalom.

Moszkva, augusztus 24. Itt ma több felfegyverzett összeesküvő megtámadta a vasuti állomás pénztárát. Két vasuti tisztet megöltek és 17 ezer rubelt elraboltak.

Kiev, augusztus 24. Őt revolverrel felfegyverezett egyén ma megtámadta a kievi állomás főnökét, kit meggyilkoltak, aztán a vasuti pénztárt elrabolták. A rablóknak sikerült elmenekülniök.

Sepédszerkesztő: Nagy Samu.

Laptulajdonos és kiadó:

FISCHELFÜLÖPPIA.

4315. tkv. 1906.

Póthirdetmény.

A nagykanizsai kir. törvényszék mint kvi hatóság közhírré teszi, miszerint öv. Szingli Károlyné született *Pracsov* Lujza végrehajtónak *David* Károly gelsei lakos végrehajtási szennvedést elleni 200 kor. s jár. iránti végrehajtási ügyben 2753 sz. alatt kibocsátott árverési hirdetményben a gelsei 22 sztjkyben 23 hrsz. ház, udvar, kert és szántóföldre 1253 k.

a gelsei 410 sztjkyben + 1300 hrsz. öreg hegyi szőlőnek *David* Károly illető fele része 1344 kor.

a gelsei 750 sztjkyben + 473/b. hrsz. nyugoti kerttalaj legelőnek *David* Károlyt illető 1b/2081 részére 6 k. kikialtási árban Gelse község házához

1906. augusztus 27-ik napjának d. e. 10 órájára kitűzött árverés az 1881 LX. k-c. 167 §-a alapján a Gelse és Vidékből fogyasztási szövetkezet végrehajtató érdeké en is 720 kor. tőke követelése a jár. kielégítése végett megtartatni fog.

A kir. törvényszék, mint kvi hatóság Nagykanizsán, 1906. július 14.

GÓZONY,
kir. törvénzéki bír.

Jó házbeli keresztény fiu
tanoncznak,
nagyobb vaskereskedésben azonnal felvétetik.
Cím a kiadóhivatalban.

Ház eladás.

Sarokház, régen fenálló szatocs üzlettel, tőzsdé és pálnika mérésel, betegség miatt szabadkézből eladó.
Bővebb felvilágosítást ad öv. Steinitz Károlyné Nagykanizsán Kossuth Lajos-tér.

Gyakornok,

ki már irodában volt alkalmazva, a magyar és német nyelvet tökéletesen bírja azonnali alkalmazást nyerhet nagykanizsai iparvállalatnál. — Ajánlatokat »K.« jelige alatt a »Zala« kiadóhivatala továbbítja

Minden szívtől és utónyomtól mentesítő
Egyedül valódi Thierry balsama

csupán zöld apácá védjeggyel. Törv. védve. Népbé híres fájdalommentes emésztési zavarok, gyomorgrócs, kolika, katarhus, mellbaj, influenza stb. stb. ellen. Ára 12 kis vagy 6 kettős öveg, vagy egy nagy kőbőgös öveg, szabadalmaztatott árul 5 koroná bérmentve

Thierry Cantolia kedveso háziasmeri min
aaa plus ultra minden még oly idült sebek, gyulladáások, sérülések, daganatok és kelések ellen 2 üvegely ára K. 3.00 bérmentve, előzetes penz-beküldés vagy utánvét mellett —

Thierry A. gyógyszerháza Prograda (Bábitok-Szablon utca)
Leírás több ezer köszönőlevéllel ingyen és bérmentve.
Központi raktár Bécs: Kari Brady gyógyszerháza. Pó-
raktár Budapest: Török József gyógyszerháza.
Egger g. gyógyszerháza; Lugos: Vértés L.

szőlő és fűszere
Szappan
szíves fehérré
és gyöngéddé teszi
Mindenütt!

Sarg-féle Glycerin szappan
egy fehéreknél, mint gyermekekénél a leggyón-
tőbb korban legkifutóbb tisztoszernek bizonyul-
lismert tekintélyek, mint dr. Hebra tanár, Schauta
Frühwald, Breus Károly és Gusztáv, Fehérbauer
stb. által a legjobb eredménnyel használják.

Vettünk nagy mennyiségű
női, férfigyapju, selyem- és bu-
tor szövet-kelméket,

melyeket meglegő olcsó áron bocsájtunk a
nagyközönség rendelkezésére.

KREISLER és SCHLESINGER
Nagykanizsán, Erzsébetkirályné-tér,
Szeidmann ház.

Keresünk

azonnali vagy legkésőbb szept. 1-ére belépéssel székesfehérvári fiókirodánk részére egy telekkönyvi kiírásokban jártas, egyébként is földmives felekkel báni tudó megbízható fiatal embert, kiz. az iroda vezetésére esetleg üzletszerzésre alkalmas- fix jizetés és jutalék mellett. Ajánlatokat kérünk Kondorj és Altstädter jelzalogkölcsonközvetítő cég címére Nagykanizsára küldeni.

Necik olvasni,

ha nem meg is kell kíséreln
**Bergmann és tsa, Dres-
den és Telschen a/E**
régén bevált, gyógyító ha-
tású
**Steckenpfred liliumtej-
szappant**
azelőtt Bergmann-féle li-
liumtejuszappant (Jegy: 2
Bergmänner) hogy szepők-
től ment, fehér arcbört, va-
lamint gyöngéd arczsint
nyerjünk.
Darabja 80 fill-ért kapható:
DROGERIA
a vörös keresztel.

Hirdetések
felvételnek
Fischel Fülöp Fia
könyvtársaságban Nagykanizsán.

Hirdetmény.

Karos község volt urbéreseinek tulajdonát képező ugynevezett »Nagykorcsma« az összes melléképületekkel, körülbelül 3 hold szántófölddel, 4 darab szarvasmarha és 6 darab sertéslegelőjggel 3 (három) évre vagyis 1907. évi január hó 1-től 1909. évi december hó 31-ig haszonbérbe fog adatni.

Felhivatnak a bérbe venni szándékozók, hogy az árverési feltételek betartására és a bérleti összegre vonatkozó írásbeli ajánlataikat

folyó évi augusztus hó 1-én

Karos községben a községbiróhoz adják be,
Az összes feltételek Karos község birájánál megtekinthetők.

Karos, 1906. augusztus 18.
Jván László, községbiró.

Szülők figyelmébe!

Tankönyvek minden iskola részére
Írószerek és füzetek, Táskák, Könyvtartók
Rajzeszközök, Rajzszerkek, Festőszerkek
legnagyobb választékban, legjutányosabb árak mellett

Fischel Fülöp könyvkereskedésében és
papir- és írószerraktárában
Nagykanizsán kaphatók.

Tanulók naptára —.80, Lányok naptára —.80 Magyar diáknaptár —.30

Tankönyvbekötések 24 óra alatt készülnek

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Nagykanizsa,
Fischel Fülöp Fia könyvkereskedéséb
Városház-palota.Telefon: Kiadóhivatal: 103.
Szerkesztőség: 78.

Előfizetések és hirdetések:

Fischel Fülöp Fia könyvkereskedésébe
intézkedők.

ZALA

POLITIKAI NAPILAP

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Helyben házhoz hordva:

Egy óra	1.- K.
Negyedévre	3.- "
Félévre	6.- "
Egész évre	12.- "

Postai küldéssel:

Egy óra	1.50 K
Negyedévre	4.50 "
Félévre	9.- "
Egész évre	18.- "

Megjelenik naponként este 6 órakor
Ünnepnapok kivételével.Felelős szerkesztő: SZALAY SÁNDOR
Szerkesztő: RÉVÉSZ LAJOS.

Egyes szám ára 6 fillér.

A fondorkodók.

Nagykanizsa, 1906. augusztus 25.

A haladópart berkeiben szünetlenül zug a rágalom vihára. A régi, bűnös rendszer elmúlásába nem tud belenyugodni az élődiek nagy része és hazug és koholt hírek szünetlen gyártásával iparkodik a munkára és békére vágyó közvélemény nyugalmit megzavarni és a zavarban a maga önző érdekeit biztosítani. A sikertelen kísérletek egész tömege után most az ugynevezett békeakták titkainak publikálásával, persze a békeaktákban nem létező titkok publikálásával iparkodik bizalmatlanságot kelteni a kormány iránt, ingerlékenynyé tenni a közvéleményt és hazug, színes mesék költésével azt a hitet szeretné elterjeszteni, hogy a nemzet nem a jelenleg kormányon lévő férfiakban, nem egy Andrássyban, egy Wekerlében, egy Kossuthban, egy Apponyiban bízhat, hanem csakban a megtevédek emberekben, akik az egész ország gyűlöletétől kísérve vállalkoztak a nemzet jogainak és törvényeinek meggyalázására.

Számtalanszor és utóljára abban a hivatalos kommunikében, a melynek egész külsősége elárulta, hogy azoktól a férfiaktól ered, akik vezérei lévén a béketárgyalásoknak, egyedül illetékesek a választás előadására: hatorozottan meg volt mondva, hogy ezek a leleplezések nem tartalmazzák az igazságot és hogy a nemzeti kormány tagjai nemcsak hogy elő nem készítették a törvénytelen kormány tagjainak esetleges hivatalban maradását, hanem ellenkezőleg, — feltétlenül elutasították még a lehetőségét is annak, hogy a törvénytelen kormány tagjaival bármiféle kapcsolatba kerüljenek. A zavarosan halászó haladók mégsem nyugszanak. A nemzet árulói ő szerintük Kossuth, Andrássy, Polónyi; a nemzet jogainak és alkotmányának védői pedig a Kristóffyak, Andrássy, Kossuth és a többi akarta elsikkasztani Magyarország törvényét, akarta felfüggeszteni Magyarország alkotmányát, akarta szétveretni szuronyos csapa-

tokkal a nemzet képviselőt, akarta elfojtani a sajtószabadságot, akarta leromboltatni a magánosok vagyonát, akarta sztrájkba kergetni az ország munkásságát, hogy a dus termés és vele maga az ország elpusztuljon, akartak varázsolni égő lángtengert az uri kuriák helyére; — egyszóval elpusztítani, tönkre akarta tenni az országot. Ugyebár emlékezik rá mindenki, hogy ez tényleg így történt? Ugyebár tudja az egész ország, hogy Andrássyék, Kossuthék, Apponyiek hallatlan törvénytelenége, vakmerősége, — hazaárulása ellen mint lépett sorompóba a Kristóffyak tábora és mint védelmezte, sőt mint mentette meg Kristóffy egyedül — mint ő mondá — Magyarország alkotmányát?! Mindent, mindent Kristóffyéknek köszönhetünk és ha van még alkotmány a földön, ezt Kristóffynak, egyedül Kristóffynak köszönhetjük. A nemzeti kormány tagjait pedig egyszerűen fel kell négyelni, hogy Kristóffyt alkotmánymentő munkájában pótolni merészték!

Igy beszélnek, így őrvöngnek a haladópart táboraiban. A kik még tegnap a legsötétebb reakciónak, a kik még tegnap a legkegyetlenebb törvénytörésnek, a legcínikusabb kormányzásnak voltak üvöltő szószólói, ma a nemzet lelkében, szívében nők, férfiak vádolják olyan cselekedetekkel, a melyeknek ők voltak rajongó dicsérei, mikor azokat kenyéradó gazdáik követték el! És azt hiszik, hogy a közvélemény a hazafias berzenkedők és oroszlanbőrön keresztül nem látja meg a hazaárulás régi Zubolyait. Óh, ilyen bárgyúsággal még sem lehet megtevesztetni a józan magyar közvéleményt. Ugyanazok az emberek, ugyanazok a lapok kelnek ma a senkitől meg nem támadott sajtószabadság, egyesülési jog, lelkiismereti szabadság védelmére, a kik még egy évvel ezelőtt a legvakmerőbb merényleteket követték el ellene és ugyanazok reklamálják ma a nemzeti gondolat minden téren való érvényesülését, a kik nem is egy év előtt még a nemzetellenes cselekedetek lehangosabb védelmezői voltak. Nem urak, ilyen otromba módon még

sem lehet becsapni az országot! Zuboly, Zuboly marad, még ha oroszlanbőrbe bujik és a haladóparti lelkiismeretlenség nemzetellenes marad még akkor is, ha taktikából magára is ölti a radikális és nemzeti demagógia varázslatos palástját. A konkolyhíntés jól ismert mesterkedése az egész, a melynek nem ül fel a közvélemény. A közvélemény dolgozni akar és akarja, hogy dolgozzék kormány is. Dolgozzék a parlament, dolgozzék mindenki és a reformok nagy tömegének megvalósításával szerezzék meg az országnak azt az erőt, a melyre egykor szüksége lesz. A konkolyhíntők mesterkedéseire ne hederítsen senki. A nemzet célja azonban nem egyezik meg az övéikkel.

Gyanus szervezkedés.

Budapest, augusztus 25.

A hullóket és kártékony állatokat nehéz agyoncsapni. Ha a kigyót, gyíkot fölnégyelik, a farka még napestig mozog.

Az abszolutizmust ketté vágják, de a farka még mozog. A politikai hullók, — bár kiszáradt a posványuk, amelyben születtek, — élni akarnak. A haladópart s az elbukott abszolutizmus szolgálatában állott politikai csöcselék ismét szerepet akar játszani Magyarzágon s különböző álarok alatt elbujkálva, ellenzéki pártalakulásról álmodozik. Azt a nagylelkűséget, hogy az uralomra jutott nemzeti többség nem börtönöztette be őket s a becsületes társadalom nem pofozta ki őket, azzal hálálják meg, hogy szervezkedni akarnak ez ellen a nemzeti többség és becsületes magyar társadalom ellen. Ugy látszik, jobb lett volna őket egészen agyonütni.

Ellenzéki pártra az egészséges politikai életben szükség van. Ez képezi az ellenőrző közeget. De csak egészséges ellenzékre lehet szükség. Politikai miasmákkal telített, a becsületes bacillusaitól hemzsgő ellenzéki párt nem hogy nem teszi egészségessé a parlamenti életet, hanem egyenesen iníciálja azt.

Csendőrségre akkor is szükség van, ha nem iopnák. Ez az egy mondat igazolja az ellenzéki párt létjogosultságát a parlamentben és az országban. De senkisémmé igazolhatná azt, hogy ha betyárokból szerveznék a csendőrséget.

Mit igyunk? hogy egészségünket megóvjuk, mely csak a természetes szénas-
van ásványvíz erre a legbiztosabb óvóeszk. Elsősorban az 1-ső-
rendű természetes szénas-
natrontartalmú ásványvizet a MOHAI

Számos orvosi szaktekintély által ajánlva. Elismerő nyilatkozatok a forrás leírásának a forrás leírásának megfelelően, másfél literesnél valamivel nagyobb üvegekben minden kóros értékű, mesterségesen szénas-
vízzel, sőt a szódavízzel is olcsóbb,
hogy az ÁGNES-forrás vizét a legzűrzényebb ember is könnyen megszerezhesse és hogy bárki által olcsón beszerezhető legyen, már a
vidéki nagyobb városokban is források szorvontelttek ugyanott a forrás leírásának ismertető füzetét
ingyen kapható. A forráskezelőség. — Kapható minden fűszerüzletben és elsőrangú vendéglőben.

Ágnes.

FORRAS-t, mely ideges gyomorhaj, légszűrés, tüdő, gyomor- és bélhurut, csontgyulladás, vesze és hólyagbántalmak esetében 26 év óta kitűnő eredményes használattal és ragyogó betegségekkel, mint typhus, cholera magkíméltek azok, akik károsos étvívvel helyett a bacteriummentes mohai ÁGNES-forrás vizet éltek.

Háztartások számára, ismertető füzetében olvashatók. Háztartások számára, ismertető füzetében olvashatók. Háztartások számára, ismertető füzetében olvashatók. **Kedvelt borvíz.**

Most pedig a letűnt piszkos korszak politikai betyárai akarnak az ellenzéki párt csendőrszerűségébe bujni. Ezeket a politikai álarcos rablókat le kell lepézni. Kormánypártiak voltak, amíg pénzt kaphattak s most ellenzékiek akarnak lenni, hogy népszerűséget kaphassanak.

Magyarországon ugyanis — a mai különleges politikai helyzetet leszámítva mindig bizonyos népszerűséggel járt az ellenzékiek. Mert az ellenzéki pártok mindig a nemzeti függetlenséget képviselték. Erre spekulálnak a politika üzleteiből kidobott alakok s most szeretnének ellenzékét alakítani, gondolván, hogy a magyar ellenzék hagyományos népszerűségét így ők majd egyszerűen átvehetik és ismét szerephez s talán — ki tudja — még üzlethez is juthatnak.

Eszközük természetesen épp oly piszkos, mint a céljuk. Csalnak és hazudnak. Hazudják, hogy ők a multban is jót akartak, hogy ők a békét közvetítették s csalnak azzal, hogy különböző álarcokat, különböző címeket vesznek fel, hogy igazi mivoltukat leplezzék. Belekapaszkodnak hangzatos és népszerű szónoklatokba s beleburkolóznak jóra való testületekbe és emberekbe. Hol a társadalomtudomány vitorlájával akarnak a politika biztos réveibe hajózni, hol a szabadkőművesek hatalmas szervezetét veszik igénybe, hogy önmagukat ismét a tényleges szolgálat állományába s jövedékébe helyezhessék vissza.

Vigyázni kell rájuk mindenütt. Mert mindenüvé odaferdzőnek, mint a legyek. A jelszavak iránt nagyon fogékony a magyar ember. Aztán az ellenzékiek is nemzeti vonás. Már most az abszolutizmus sötét alakjai a magyar emberek e gyöngéire spekulálnak. Keresnek hangzatos jelszavakat s ezeknek cégére alatt ellenzéki pártot alakítanak, hogy ennek fedezete alatt visszajöhessenek a közélet porondjára, ahonnan kiséprűzték őket. Derék, naiv emberekre vadásznak. Aztán meg az elégedetlenekre. Van mindkettőből bőven. A szervezéshez pedig ők jól értenek, hiszen igen jól szervezték az önkény uralmat is.

Ezekkel a piszkos kísérletekkel azonban a becsületes embereknek nagyon vigyázniok kell, hogy fel ne űljenek s össze ne keveredjenek azokkal az alakokkal. Még ha szükség volna is — amint hogy most nincs — új ellenzéki párt alakítására, most azért nem volna szabad csinálni, hogy ezek a patkányok helyet ne találhassanak benne.

Hiszen e fogalomban ellenzék mindig benne volt a tisztesség, a becsület, az érintetlen mult, a nemzeti érzés, a függetlenség s a szabadság gondolata. Nem szabad megfertőztetni engedni az ellenzék tisztos fogalmát, — hogy az abszolutizmusnak áruhába öltözött alakjaival közösen csináljanak becsületes magyar emberek ellenzéki pártot.

Egyáltalán semmiféle szükség nincs már Magyarországon új párt alakítására. Hiszen ma is az a bajunk, hogy sok a pártunk. — Inkább egyesülni kellene a pártoknak s nem széthuzni és szétdarabolni frakciókra a nemzetet. A pártoskodás régi átkja Magyarországnak. S ha sok pártra szakadva pártoskodunk, akkor Ausztria szétmálló sorsára jutunk.

A általában, ha bármikor új politikai párt alakul, szűli azt a közönség, kisarjad a nemzet érzületéből s csakis így szolgálhatja a közérdeket. Szervezni egy pártot minden országos szükség nélkül, csak azért, hogy egyes alakok és érdek csoportok érvényesülhessenek és szerepet játszassanak — léha és erkölcstelen,

piszkos dolog. Így lehet szervezni közkereseti társaságot, tolvajbandát, de komoly politikai pártot nem.

Pesti strófák.

— augusztus 24.

I. Kánikula.

Kánikula, kánikula
Rólad szól az ének:
Téged szídnak, szapulnak most
Fiatalk, vének.

Mért hogy újra megjelentél
Alkonyán a nyárnak
S a soványak, a kövérek
Ajuldozva járnak.

Hol a hű cseh, aki nekünk
Hűs cseppet kínáljon;
Hol a költő, aki nyáron
Jó verset csináljon? . . .

II. Divatlevél.

A női divat az idén
Oly különös, oly furcsa:
Állig begöngyöli magát
Ma Masy, Lisbeth, Julcsa.
Selyem csokrot csipke boát
Hord mindegyik nyakába;
Képzelem, milyen hűs lehet
Ez most, kánikulába!

A blúz, mely ápol s eltakar
Alóla ki se látszik,
Csak, amikor az esti szél
A sok boával játszik.
Igazi nyári bunda ez, —
Oly különös, oly furcsa:
Nyáron mért csinál divatot
A Masy, Lisbeth, Julcsa!

III. Őszi szelek.

Bárha sohase tanultak
Se hangszer, se kótát:
Fujuak már az őszi szelek
Bús, szomorú nótát.

Amikor leszáll az este
Akkor gyujtnak daira . . .
És a hold se fest árnyékot
Már a pesti falra.

Azt fujják, hogy nemsokára
Vége lesz a nyárnak;
Lám a kényes pestiek már
Felöltötte' járnak.

Azt fujják, hogy nemsokára
Messze száll a fecske
S haza siet Siófokról
A pesti menyecske.

Azt fujják, hogy nemsokára
Befellegzik nekünk
És jobblétre szenderül a
Szalmaövegységünk.

Azt fujják, hogy nemsokára
Vége Ós-Budának;
Szegény kicsi pezsgős-lányok
Hogyne busulnának?

Azt fujják . . . De mért folytassam?
Mi lehet még hátra? . . .
Gyere vissza kánikula,
Minden megbocsátva! . . .

Faragó Jenő

Városi cifra nyomorúság.

Széljegyzetek a polgármester-kongresszushoz.

Panaszkodnak a polgármesterek, hogy sok a városi pótdadó. Igazuk van. Segíteni is kell azon — ha lehet. A közönség nagyon meg van terhelve városi pótdadóval.

Ki ennek az oka? Talán senki, talán az állam, talán csak a viszonyok? Ki tudná ezt hamarjában eldönteni? Csak az az egy bizonyos, hogy jórésben okai annak maguk a városok is.

Nagyon kevés realitást van általában a magyar városok gazdasági politikájában, tisztelet a kivételnek. Olyan lenni az ernyő nincsen kas-féle rendszer a domináló. Kevés város nyújtózik addig meddig a takarója ér, de annál több dolgozik tisztán a parádére. Adósságra való aszfaltozás, adósságra épült fényes színház, a nép lakásaival arányban alig álló cifra-középületek, ezek jellemzik már messziről a mi városaink kezelését.

Sokban hibás ezért a politika is. Ha én tölem függök, én alkotmányos rendes időben büntésterhe alatt kitiltanám a politikát a városok közgyűléséről s a tanácsból. Ott nem szabadna másról beszélni, mint a város gazdasági és erköcsi érdekeiről. Így ki lenne onnan zárva a személyeskedés, több szakbeli képzettség vonulna be a padok közé, s azzal kapcsolatban több okosság kevesebb népszerűség-hajhászat s így kevesebb cifra parádé is.

Különösen meilözni kellene azonban a föltűtő drága fényűző építkezést. A középületeknek mind egyszerűeknek, komolyoknak, méltóságjelzőeknek kellene lenniök. Külalakja így felelne meg annak a hivatásnak, amelyet szolgálnak. De természetesen ebben nem szabadott volna iszonyu rossz példával előmenni az államnak a méregdrága s cifra parádézó országházzal.

Nemrég láttam Londonban a — kis Downing Street-en az angol birodalom minisztereinek pártját. Barna téglából épült olyan egyszerű ház az, hogy nálunk egy valamire való vidéki város még finánc-kaszárnyának se fogadná el. Pedig onnan intézik a fél világ sorsát s a barna téglá dacára jól intézik, talán jobban, mint másutt a majolikás, meg márvány benyilók mögött, aranyos falak között.

Sok megfordul a polgármester urak törekvésén, de nem minden. Hanem azért nagyon sokat tehetnek abban az irányban, hogy a városokban kevesebb legyen a cifra parádé s több az okosság és a realitás s akkor talán a pótdadó se lesz olyan horribilisen nagy.

Segítsen rajtuk az állam is annyit, amennyit az osztó igazság sérelme nélkül megtehet.

(Ország)

Női kereskedelmi tanfolyam Zalaegerszegen.

Zalaegerszeg, augusztus 25.

A nagyméltósági m. kir. vallás és közoktatásügyi miniszterium folyó évi augusztus hó 6-án 70.824 szám alatt kelt rendeletével megengedte, hogy Zalaegerszegen az állami felső kereskedelmi iskolával kapcsolatosan az 1906-1907 tanévben női kereskedelmi tanfolyam szerveztessék.

A női kereskedelmi tanfolyamba oly növendékek vétetnek fel, kik a polgári vagy felsőbb leányiskola negyedik — vagy a felső leányiskola második osztályát sikerrel végezték, avagy megfelelő előképzettséget a magyar nyelvből, számtanból és földrajzból felvételi vizsgálatlalt igazolják.

A felvételi vizsgálatnál megkívánandó 1. a magyar nyelv ismerete alak és mondattanilag s jártaaság a fogalmazásban; 2. számtanból jártaaság a négy alapműveletben egész és törtszámmal

s a hármasszabályhoz tartozó feladatok megfejtése; 3. földrajzból Európa, különös tekintettel Magyarországra, továbbá Ázsia és Amerika leíró földrajza általános vonásokban s Afrika és Ausztrália átnézetileg.

A beiratások szeptember 1, 2, 3, 4 és 5-ikén délután 4—6-ig eszközöltetnek a felső kereskedelmi iskola igazgatósági irodájában, ugyanebben az időben tartatnak az esetleges felvételi vizsgálatok is.

A tankönyvekre, segédeszközökre és minden egyéb tudnivalókra a beiratáskor megkapják a növendékek a szükséges utasításokat.

Tandij az egész évre 100 K. amely összeg negyedévi előleges részletekben fizetendő. A beiratási díj 10 K. A nem kötelező tárgyakért, mint pl. a gépirásért különös, mérsékelt díj fizetendő.

A női kereskedelmi tanfolyamban elsajátíthatják a növendékek azokat a kereskedelmi szak- és irodai ismereteket, valamint gyakorlati ügyességeket, a melyekre a nőknek, mint könyvvivőnek, pénztárosnak, levelezőnek szüksége van. A sikerrel letett záróvizsgálat végbizonyítványa a könyvelői, levelezői, pénztárosi és segédhivatali állásra képesít.

A tanulmányi ellátást a felső kereskedelmi iskola szaktanárjai végzik. A tanítás külön és célra megfelelően berendezett nagy teremben állandó női felügyelet alatt történik.

Minden egyébre nézve készséggel szolgál felvilágosítással a felső kereskedelmi iskola igazgatósága.

HIREK.

— **A király utja.** Hivatalos hiradás szerint a király szeptember 16-án Raguzából visszatérve, egy napot Zarábau fog tölteni, hol reggel nyolc órától délután öt óráig marad. A „Miramare” jacht az új molón fog kikötni, — mire azután a király a hajón fogadja a helytartónak és a hatóságok fejeinek tisztelgését. Déliben a hajón diner lesz, amelyre több meghívó ment szét.

— **A vidéki városok rendőrsége.** A „Pécsi Napló”-ban olvassuk a következő hirt, e melyet nálunk is megszivlelhetnek:

Pécs sz. kir. város rendőrfőkapitánya, mint minden évben most is előterjesztést tett a közgyűlésnek, hogy a rendőrtisztviselői létszámban új rendőrfogalmazási állás szerveztessék, melyre szükség van és hogy a rendőrlégénység létszáma 10 fővel emeltesse, mivel a jelenlegi rendőrlományyal a rendőrség fokozódó feladatainak meglegelni nem képes. Régi nótá, melyről felismerjük, hogy nagyon is igaz, de mi még szükségesebbnek tartanók a rendőrségnek jobb fizetést adni, hogy a rendőrlégénység állandóbb legyen. kevesebbet kelljen azon változtatni és ezzel jobban megválogathassa a rendőrfőkapitány az anyagot is, melyet a rendőrségünkbe jobb hiányában besoroz. Mifélté valamely jobb állás kínálkozik, ott hagyják ma a rendőrök ezen kellemesnek éppenséggel nem mondható és a gyakori változásnak tudható be, hogy begyakorolt illetendő, udvarias, hozzáértő rendőrlégénységünk nincs és nem is lehet. A kért új 10 rendőrlégény részére szükséges fizetést előterjeszteni aligha lehet, jelentékenyebb pótdadómelés nélkül ettől pedig joggal fázik mindenki. Azokat kell jobban fizetni, nem csak a rendőrségnél, hanem minden téren, akik már alkalmazottai a városnak, akkor nagyobb személyesporitástól is is lehet tekinteni.

— **Állatgészségügy.** Rigyács községben s hó 21 én a sertésvész járványos jellegben megállapított, miért a községet zár alá helyezték.

PESTI MAGYAR KERESKEDELMI BANK.

ALAPITTATOTT 1841 BEN.

Részvénnyel:
35 millió korona.

Tartalékok:
37 millió korona.

== A Pesti ==

Magyar Kereskedelmi Bank

nagykanizsai

== fiókja ==

működését megkezdte.

ÜZLETKÖRE a következő:

Állampapírok, záloglevelek, sorsjegyek és egyéb értékpapírok, külföldi bankjegyek és ércpénzek vásárlása és eladása.

Ramatkozó betétek elfogadása lakarekpenziári könyvecskékre, folyó- (cekk) számlára és pénztári jegyekre, melyek minden jelentékenyebb magyar és osztrák városban beváltatnak.

Értékpapírok átvétele őrzésre és kezelésére a fiók által, mely a nála lett értékpapírok kisorsolását nyilvántartja és azokat, valamint a szelvényeket lejárator beváltja.

„Safe deposit”-rekeszek bérbeadása, melyekben a bérlő értékpapírokat és egyéb értéktárgyakat saját zára alatt őrizhet meg.

Tőzsdei megbízások teljesítése a budapesti, bécsi és külföldi tőzsdéken.

Rölcsonók nyújtása értékpapírokra t. érsékelt kamat mellett.

Jelzalog-hölcsonók háza és földbirtokra, valamint hölcsonók városokhoz és hözségnek.

Szelvények és hisorsolt értékek beváltása. Bel- és külföldi váltók (devizák) és utalványok leszámítolása, illetve vásárlása.

Hitellevelek és utalványok kiállítása korona értékre vagy külföldi értékre, bel- és külföldi piacokra, valamint az összes fürdő- és üdülőhelyekre.

Sorsolások. költségmentes megvizsgálása.

*

A fenti ügyekben, valamint minden egyéb a bank- és lakarekpenziári üzlettel kapcsolatos ügyben a fiók úgy szóbeli, mint írásbeli uton díjmentesen szolgál felvilágosítással.

— **Országos sennetünnep és kongresszus**
Pécsett. A pécsi orsz. kiállítás végrehajtó bizottsága tegnap este Zsolnay Miklós elnöklésével megtartott ülésén örvendetes tudomásul vette, hogy a dunántúli dalosszövetség a jövő évben Pécsett monstre hangversenyt rendez és elhatározta, hogy ezen célból meghívja a szövetséget Pécsre. Együttal lépéseket tesz, hogy az eddig Budapestre tervezett zenekongresszust, tekintettel a pécsi kiállításra, Pécsett tartásá meg és az esetleg nemzetközi jelleggel birjon, mely esetben nagyarányu zeneünnepélyekre és arra is kilátásunk lenne, hogy itt üdvözölhetnők a nevesebb külföldi komponistákat és művészeket is. Sággh József, a zenelap szerkesztője, aki ezen ügyben személyesen — is értekezett Zsolnay Miklóssal, a nagyszabásu tervek lelkes támogatóját ígerte meg és amikor a kiállítás végrehajtó bizottsága a kongresszus rendező bizottságához és a dunántúli dalosszövetségéhez elküldi meghívót, ugyanakkor csatlakozni fog e meghíváshoz Pécs város közönsége is. Eddig Magyarországon nem rendeztek oly nagy arányu zeneünnepet, mint a milyen ez lenne és alapos a kilátás arra, hogy a szép terv meg is valósul, ami nagy vonzerőt gyakorolna a kiállításra.

— **Szerencsétlenül járt huszártiszt** Sulyos kimenetelű szerencsétlenségről értesít kszthelyi tudósítónk, amely a társasélet egyik ismert, közkedvelt tagjával történt ott. Birck Ernő a pécsi 8. huszárezred hadnagya, aki József tőherceg mellé volt beosztva, mint ordonano-tiszt járt szerencsétlenül a napokban a huszárlaktanya udvarán. Birck, aki kitűnő lovas, (a pécsi löversenyen díjlovaglásnál első díjat nyert) egy pólovat lovagolt a kaszárnya udvarában. A ló valamitől megijedt és vágatni kezdett. Vágatás közben megbotlott és elesett, maga alá temetve lovasát. Az esetnek szemtanúi volt huszárok rögtön segítségére siettek és a szerencsétlenül járt embert kthusták a ló alul. A hadnagya olyan szerencsétlenül esett a ló, hogy összetörte bal lábát. A lábtörésen kívül Birck még több sérülést szenvedett, amelyek azonban jelentéktelenek. Az első segítségben illés Ignác szed orvos részesítette, aki Birck Ernőt a lakására szállította. A lábtörés sulyos, de orvosi műtétet nem igényel.

— **Fordulat a Bischitz Salamon-féle kiegyezési tárgyalásban.** Sopronból írják: Mint értesítünk Bischitz Nándor, a Bischitz Salamon és Fia cég lónőke, ma értesítette Szilvay Márton dr. és Hoffner Elek dr. ügyvédek, mint akiket a család a kibontakozás keresztülvitelével megbízott, hogy rokona: Plachte Adolf varasdi bankár levelet intézett lőzójá, melyben kijelenti, hogy lemond 200,000 korona követeléséről. Ez az elhatározása Plachte amire különben is számítottak a hitelezők, — az egész kibontakozásnak új klapot teremt és most már biztosra veszik, hogy a hétfői, e hó 27-iki terminusig konkrét kibontakozási javaslatot terjeszhetnek elő a cég képviselői. — A kvóta hír szerint 25%-ot fog kitenni.

— **Tanév kezdetén.** A különféle iskolákban a beiratkozások a jövő héten már megkezdődnek, — mely alkalomból a szülők és gyámok figyelmébe ajánljuk, hogy a beiratáskor a születési anyakönyvi kivonat felmutatását senkinek sem engedhetik el, — és így annak beszerzése iránt az anyakönyvi hivatalnál mielőbb intézkedjenek, mivel szeptember elsején a tömeges megrendeléseket az anyakönyvi hivatal a megrendelés sorrendje szerint — esetleg nagyobb késedelemmel — lesz kénytelen elintézni, mely esetleg a beiratást késlelteti.

— **Emléklapok.** A »Pécsi Közlöny« a következőképp emlékezik meg a dalosversenyen megjelent Emléklapokról: A Dunántúli Dalosszövetség aug. 18—20-ig Nagykanizsán tartott dalosverseny emlékére Nagy Samu Emléklapok címen csinos füzetének szerkesztett, mely a verseny volt díszelőnként, Zichy Aladár gróf miniszternek van ajánlva. Az emléklapok minden egyes lapja a dal iránti rajongó szeretetről beszél s megörökíti a dalosverseny minden mozzanatát, mely a visszaemlékező szív hurjait kellemes rezgésbe hozni képes. Így be vannak mutatva a nagykanizsai verseny védnökei: Zichy Aladár gróf miniszter és Batthyány Pál Zalavármegye főispánja, — Ruzsicska Kálmán dr. kir. tanácsos, Zalamegye kir. tanfelügyelője, — Vécsey Zsigmond Nagykanizsa polgármestere és Darányi Ferenc dr., orsz. képviselő. A védnökök arcképeinek sorát Lengyel Lajos, — Nagykanizsa főjegyzőjének képe zárja be. Az arcképekhez kísérő emléksorokat — egy-kettő kivételével — maguk a védnökök írtak. Olvashatjuk az »Emléklapok« ban a Dunántúli Dalosszövetség történetét (írta Hauk József), a Zalaegerszegi Irod. Műv. Kör két évi történetét (írta dr. Ruzsicska Kálmán), Kauizsa történetét, (A város néhány részlete képekben is be van mutatva), a jubiléus Nagykanizsai Irod. és Művészeti Kör történetét (Áts Ede Árpád adatai nyomán megírva). Emléksorokat írtak még Dobrovics Milán országgyűlési képviselő (A nagykanizsai dalárda társadalmi szerepéről), Horváth György főgimn. igazgató, dr. Neumanu Ede főrabbi, dr. Rotschild Samuné, Bóhm Emil és a koszosusleányok: Blau Margit, Bodó Klári, Bogenrieder Mici, Farkas Jolán, Fischer Margit, Fleischacker Melani, Sebestény Kató, Stirling Marianne és Tariós Vilma. Ezenkívül közölve van a dalosverseny műsora és a versenyen résztvevő dalosvendégek névsora. Az »Emléklapok«-at a »Zala« politikai napilap kiadóhivatala adta ki Nagykanizsán.

— **Vásári tolvajlás.** Madarász Kálmán nemekisfaludi lakos szomorúan tanulta meg, hogy ismeretlen emberrel nem jó szoros barátságot kötni. Madarász a tegnapi légrádi vásárról egy ismeretlen emberrel elindult Letenyére, hogy a mai vásáron részt vegyen. Közben Tótszerdahelyen háltak egy szobában. Reggelre aztán eltűnt a jó barát és vele Madarász 750 koronája, melyet most a csendőrség igyekszik megtalálni.

— **Országos vásár.** Zalaszentbalázs községben e hó 27-én országos vásár lesz.

— **Tolvaj katonaszökevény.** A nagykanizsai csendőrség táviratot kapott az ugodi csendőrségtől, hogy Hat Endre katonaszökevényt, ki Kiskanisán Gozdnán Lászlónál tartózkodik, tartóztassa le. Mire azonban a csendőrök kimentek Kiskanisára, Hat Endre már túl volt a határon és tévedésből lakásadó gazdájának ingóságait is magával vitte. Most nyomozzák.

— **Tűzeset.** Bocska községben e hó 22-én éjjel tűz ütött ki, mely alkalommal 3 ház elégett.

— **Mit kell minden hölgynek tudnia?** E sorban azt feleltse ő szépségét hogy tarthatja meg a legmagasabb korig, hogy védheti meg arcát a nap és szél befojása ellen, hogy lávölíthatja el arcát a csúfító szeplőt, mőjfoltot, pattanást, mitessert és egyéb arctisztatlanságot. Mindezek legbiztosabb segítőszere a törvényesen védett, sem higanyt sem ólmot nem tartalmazó hírneves Földes-fő Margit-Crème mely pár nap a att a ráncokat kisimítja és az arcnak finom fiatal rózsás színt ad. — Nagy tégely 2. kicsi 1 kor. Kapható a készítő Földes gyógyszerésznél Aradon és minden gyógyszerárban, de óvakodni kell az utánzatoktól.

**NESTLÉ GYERMEK-
USZTJE**

cseszemők, lábbadozók, gyomor bajosok számára.
A legjobb alpesi tej tartalmazza.
Gyermekeplésről ismeret iratokkal ingyen küld NESTLÉ
Bécs (Biberstrasse 11)

Kapható minden gyógyszerárban és drogueriában.

Ára 1 koroná 80 fillér.

Rejtélyes párisi nő.

A szüleit kereste Somogyban.

Lengyeltőiben letartóztatták.

Leánykereskedőnek nézték.

— Saját tudósítónktól. —

Nagykanizsán, augusztus 26.

Keszthelyen két hét óta nagy feltűnést kelt egy előkelő párisi hölgy, ki magyar születésű, de kilenc éves korában Párisba került s ott nagy karriert csinált. Most azért jött vissza Magyarországra, hogy apját és nővérét fölkutassa s azokat is kivigye Párisba.

Az elmúlt héten furcsa kalandja támadt ennek a hölgynek egy somogyi faluban, ahol szintén szüleit kutatta. Tolmácsával járt faluról falura, de az egyik somogyi faluban nem akartak hinni a testvéri szeretet hirdelen föllángolásában, hanem leánykereskedőnek nézték az elegáns asszonyt és tolmácsával együtt becsukták. Mivel azonban nem lehetett rábizonyítani semmit, szabadonbocsátották mindkettőjüket. Ezután az asszony tolmácsával együtt ismét visszatért Keszthelyre. Az elegáns párisi nő somogyi kalandjáról a következőket mondta el tudósítónknak:

— Azért jöttem vissza Magyarországra, hogy megkeressem itt maradt nővéremet — Azt hittük először, hogy a keszthelyi zárdában nevelkedett, de aztán megtudtuk, hogy egy másik zárdában volt, onnan is már több évvel ezelőtt elment és azóta mint cseléd tengeti életét. Kerestük az egész környéken és így jutottunk el a somogyi Lengyeltőibe. A vendéglőben ültünk, mikor berontott a jegyző, brutálisan ránk főmedt, vezedelmes kalandoroknak és leánykereskedőknek

nevezett, majd előszólitott egy hajdut és be-kisértetett bennünket a főszoigabiróhoz. Itt aztán elkezdtek vallatni. A jegyző azt állította, hogy tudok magyarul, pedig ez nem igaz, hiszen azért van velem mindig a tolmácsom.

— Teljesen elfelejtette az anyanyelvét? — kérdezte most tudósítónk a hölgytől.

— Tökéletesen — felelt ő — Azt is kérdeztek, — folytatta aztán — hogy nem vagyok e grizett, pedig, azt hiszem nem látszom annak. Mivel igazolói okmányaim nem voltak nálam, Lengyeltőiből átküldtek két csendőrt a keszthelyi főszoigabiróhoz, hogy tartson házkutatást a lakásomon. A csendőrök még ugyanaznap este visszajöttek azzal az üzenettel, hogy ruhámon és 4000 frank készpénzen kívül semmit se találtak. Nem találtak meg igazolványaimat sem, mert éppen azt a ládát nem nyitották ki. A főszoigabiró aztán becsukott mindkettőnk egy cellába. Másnap megkértem, hogy engedjen táviratozni párisi barátomnak, aki befolyásos képviselő.

— Képviselő? Én szenátornak hallottam — vetette közbe az ujságíró.

A két nő összenézett.

— Hát legyen szenátor, hiszen az itt mindig. Meg is mondtam az illető nevét a főszoigabirónak. Mivel ez meghallotta a nevet, azonnal szabadonbocsátott bennünket 25 órai fogság után.

— Olyan ismert az a név? — kérdezte az ujságíró.

— Meghiszem azt — felelt mosolyogva a hölgy. — Ezt a nevet az egész világon ismerik.

Itt közbeszólt a tolmács:

— Ennek az urnak megmondhatná a nevet.

— Ó nem, — tiltakozott a párisi asszony — csak annyit mondhatok, hogy az az ur már vagy 25 éve a köztársaság elnökének közvetlen környezetében él és egyébként is ismert nevű politikus.

Végül még elmondta, hogy apját Somogyban egy Lengyeltőihöz közel eső faluban föltalálta. Az illető ott bogarűrmester s hogy a nővére Budapesten szolgál, akit ott föl fog keresni és magával viszi Párisba.

— Párisi barátom már megtette a lépéseket, hogy Lengyeltőiben rajtam elkövetett jogtalanságért diplomáciai uton kapjon elégtételt. Most csak az én hazaérkezésemre várnak, ami e hónap végén fog megtörténni.

Közgazdaság.

„Hormes“ Magyar Általános Váltóüzlet Részvénytársaság, Budapest, heti jelentése a tőzsdéforgalomról és pénzücról.

Budapest, augusztus 23.

A tőzsde az elmúlt héten még mindig a bolti idény behatása alatt állott s jóformán üzletellenes volt mondható. Dacára az irányzat aszildóságának, a kötött néhány üzlet csendes mederben folyt le és a csekély forgalom csakis az árfolyamok stagnálásában nyert kifejezést. Az elvételre mutatkozott élénkség, mely időközönként különösen orosz járadékokban jutott kifejezésre, az oroszországi forradalmi hírek következménye, melyek természetesen ezen járadékok árfolyamának csökkenését idézték elő. A német császárnak az angol királlyal való találkozására a tőzsdére hatást egyáltalában nem gyakorolt.

Üzlet jóformán csakis biztató-értékekben volt, miután az aratás és cséplés az ország legtöbb vidékén befejezést nyert és így a kevés tűz- és jégkár miatt a biztosító társaságoknak

A házasszony gondolkodásán mulik a család hőve, boldogsága!

A Kathreiner-féle Kneipp-maláta kávé

Kathreiner előállítású módszere révén különösen íz, az egészséget előmozdító és erősítő, ez által a legmegbecsülhetlenebb előnyöket nyújtja minden háztartásnak!

Minden vendégszolgálatnál hangszíjok mellett ismételt a Kathreiner nevet és csak eredeti csomagokat bírják Kneipp páter védjeggyel.

kedvező évre van kilátásuk. Különösen megemlítendő a magyar jég- és viszontbiztosító társaság részvényei, melyek áremelkedést tüntetnek fel. A többi részvényekben alig fejlődött ki üzlet, miért is az árfolyamok változatlanok maradtak.

Az iparvállalatok részvényei közül a Magyar fém- és lámpaárugyár részvényeiben volt élénk üzlet magasabb árfolyam mellett, miután a vállalat értesüléseink szerint a folyó üzletév első felében kb. 12 millió koronával nagyobb forgalmat ért el, mint a múlt év ugyanily szakában. A jó üzletmenet következtében kilátás van a tavalyinagyobb osztalékra is.

A pénzpiac helyzete állandóan szilárd, s miután a magánkamatláb igen magas, az egyedüli pénzforrás jelenleg a jegybank. Az Osztrák Magyar bank kedvező kimutatása a tőzsdére hatást nem gyakorolt és általában az a nézet, hogy a kereskedelmi és iparvállalatok igen nagy pénzügyi szükségletei e hó utolsó hetében a jegybank állományának csökkenését fogja maga után vonni. Befektetési papirokban, a pénzpiac szilárd helyzete folytán, üzlet nem volt.

A lefolyt hét nevezetesebb árfolyam változásai a következők:

	aug. 14.	aug. 22.
4%-os magyar koronajáradék	95.—	94.80
Osztrák hitel részvény	672.—	670.25
Magyar hitel részvény	815.—	808.25
Salgótarjáni köszvény részv.	638.—	633.50
Rinnamurányi vasúti részvény	575.50	572.75
Magyar jég- és viszontbiztosító rv.	370.—	391.—
Magyar fém- és lámpaárugyár rv.	328.—	329.—

Fodor Károly élelmiszer bizományos üzlet jelentése.

Budapest, augusztus 24.

Budapest központi vásárcsarnok.

Kielégítő hozatalok mellett, élénk üzlet folytott ki az összes cikkekben jó és kedvező árak mellett volt értékesíthető. Schasslas szőlő, bicatán nagy alma és körte, tojás, baromfi és vad. Husneműek továbbra is magas árak mellett lettek elvetyezve.

Részletes jelentés.

Gyümölcs: Szőlőkörből most már mind nagyobb mennyiség érkezik, a kereslet és vételkedv élénk, ma elkelt, Schasslas szőlő 40—48 fil. mézédés 30—36 fil., Oportó 24—30, apró köbösés szőlő 20—26 fil. Pasasasuti 44—50 fil. alma nagy hibátlan 20—24 fil. apró vegyes 10—13 fil. körte vajonc 28—36 fil. egyéb minőségű 14—22 fil. szilva magba való 12 16 fil. ringló 24—40 fil. őszi barack 30—66 fil. kilogrammonként dnyne görög 20—32 kor, 100 darabonként Gyümölcsféléket igen ajánlok be- küldeni, megjegyzem azonban hogy a jó és kedvező értékesítés úgy lehetséges és csak akkor kielégítő ha a termelő a csomagolásra és a kellő lelkiismeretes osztályozására szült fektetnek, mert tény az, hogy hazánkban egy csekély kisebbség kivételével nem törődnek a t. termelők de nem is óhajtának bibelődni az ily dolgokkal dacára annak hogy valóban igen háladatos lenne. Vadak, Szarvas 78—90 fil. dām-vad 80—87 fil. vadsertés 68—90 fil. őz 150—160 fil. kilogrammonként. Fácán 420—560 fil. fogoly 160 200 fil. párja minőség szerint, nyul és szarvas érkezik kevés dacára hogy az árak magasak és a felszívó képesség kitűnő. Ba omfi hozatalok nem kielégítő élénk és jobb kereslete van a jobb minőségű csirkéknek a vágott hizott ludaknak, ma vágott lud 150—164 jll. kigr. volt forgalomban. Tojás a hozatalok nem kielégítő az árak az utóbbi napokban ennek következtében meglepetésszerűen emelkedtek hozzájárul az árak emelkedéséhez részben az is hogy a külföldi jegyzések állandóan szilárdak másrészt pedig a fogyasztás is nagyobb és így a beérkezett küldemények azonnal a legjobb árak ellenében talál elhelyezést, ma elkelt bácskai tojás 78—77 kor. tiszavidéki 75—76 kor. erdélyi 73—75 kor eredeti ládanként. Tea-vaj és turó. Tea-vaj 212—230 fil. falusi főzővaj 160—180 fillér tehen turó 16—20 fil. sovány sajt 28—34 fillér. Búrgonya nagy válogatott rózsma ma elkelt vaggontételenként 390—420 koronáért, vöröshagyma elvan jelenleg ha nyagolva. Egyéb élelmi szerek változatlan szilárd árak mellett értékesíthetők.

Táviratok és telefonjelentések.

Wekerle lemondását megcáfolják.

Budapest, augusztus 25. Ma több fővárosi lapban az az ellenőrizhetetlen forrásból származó hír jelent meg, hogy Wekerle Sándor megválnék a pénzügyminiszteri tárcától és utódjául S. éll Kálmánt nevezik ki. Ma délben illetékes helyen kijelentették a M. Táv. Irodának, hogy ezen, már ismételtelen felmerülő hír teljesen alaptalan. — Wekerle kiváló fontosságot tulajdonít annak, hogy a pénzügyi tárcával járó hatáskört megtartsa, mert évek óta készen levő finánciális reformterveit meg akarja valósítani és már a kabinetalakításnál elhatározta, — hogy a valutarendezést saját tervei alapján viszi keresztül.

Tóth János államtitkár.

Budapest, aug. 25. A mai hivatalos lap közli, hogy Tóth János függetlenségi képviselőt, a képviselőház volt háznyagát kultuszminiszteri politikai államtitkárrá neveztek ki. A délelőtt folyamán számosan üdvözölték Tóthot elsősorban Appouyi Albert gróf miniszter. Tóth már megírta levelét a ház elnökségéhez, melyben tudatja, hogy mandátumáról és ezzel együtt a képviselőház háznyagságáról lemond. Tóth a jövőhéten elfoglalja hivatalát Képviselői körökben beszélnek, hogy a függetlenségi párt egy része Barabás Bélát óhajtja háznyagnak jelölni.

Elmaradt petíció.

Marosvásárhely, augusztus 25 Ugy volt, hogy a választáson kisebbségben maradt Szakács pártiak petícióval támadják meg Fenyvesy Samu mandátumát, A Szakács pártiak ma délelőtt ülészetek, melynek során a többség váratlanul úgy határozott, hogy a petíciót nem adják be.

Rablógyilkosság.

Budapest, augusztus 25. Magyarereggy köz-ég közelében Barta János erdőmestert holtan találták az árokban. Fegyvere, órája, péuze eltűnt. Valószínű, hogy rablógyilkosság esete forog fenn. A vizsgálóbíró a helyszínére utazott.

A szegedi iparpártoló gyűlés.

Szeged, augusztus 25. Itt megkezdődtek az iparpártoló nagygyűlésnek két napot kitöltő ünnepségei és ülései. A város zászlódiszt öltött. Az ország minden részéből érkeztek vendégek, kiket magyaros vendégszeretettel fogadtak. Itt vannak Bánffy Dezső báró, továbbá Szerényi és Mezóssy államtitkárok. Az ünnepségek ma délelőtt a kiállítást megtekintésével kezdődtek.

Orosz forradalom.

Pétervár, augusztus 25 Ma a rendőrség három gyanus egyént letartóztatott Vladimir nagyherceg palotája előtt. Kide-

rült, hogy a letartóztatottak a nagyherceg ellen merényletet akartak elkövetni.

Szerkesztő: Nagy Samu.

Laptulajdonos és kiadó:

FISCAL FÜLÖP FIA.

1358/1906. végreh. szám.

Arverési hirdetmény

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LXI t. c. 102 §-a értelmében ezennel közhírré teszem hogy a nagykanizsai kir. járásbíróságnak 1906. évi V. 649/1 számú végzése következtében Dr. Kreisler József nagykanizsai ügyvéd által képviselt M. Jöss a Löwenstein prágai cég javára Lemier József utóda Szabadszállásy Béla ellen 500 kor. 6 fill. s. jár. erejéig 1906. évi június hó 16 n. foganatosított kielégítési végrehajtás útján 1-foglyalt 1850 kor. becsült bolti berendezések, gallérok, szőnyegek és 10 vég rumburgi vászonból álló ingóságok nyilvános árverésen eladotnak.

Mely árverésnek a nagykanizsai kir. járásbíróság 1906. évi V. 647/2 számú végzése folytán 500 kor. 6 fill. tőkekövetelés ennek 1906. évi május hó 1. napjától járó 8%, kamata, 1/2% váltó díj s eddig összesen 68 kor. 46 fill. bíróilag már megállapított költségek erejéig a fizetett 400 kor. levonásával Nagykanizsa a helyszínén leendő eszközlésére

1906. szeptember hó 5. ik napjának d. e. 10 órája

határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX t. c. 107. és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett, a legutóbbi ígérőnek, becsáron alul is el fognak adni.

Kelt Nagykanizsán, 1906. évi augusztus hó 21. napján.

MAXIMOVITS GY.

kir. bír. végrehajtó.

Vettünk nagy mennyiségű

női, férfigyapju-, selyem- és buntor szövet-kelméket,

melyeket meglepő olcsó áron bocsájtunk a nagyközség rendelkezésére.

KREISLER és SCHLESINGER

Nagykanizsán, Erzsébetkirályné-tér,

Szcidmann ház.

Ház eladás.

Sarokház, régen fenálló szatocs üzlettel, tőzsde és pálinka méréssel, betegség miatt szabadkézből eladó.

Bővebb felvilágosítást ad özv. Steinitz Károlyné Nagykanizsán Kossuth Lajos-tér.

KWIZDA FERENCZ JÁNOS

cs. és k. osz. magy., román kir. és bolgár fejedelm udvari szállító.

kerületi gyógyszerész Kornreuburgban Bécs mellett

KWIZDA FLUIDJA

Kigyó védjeggyel, (TURISTA FLUIDJA) Regi bevált aromatikussá bódorszállás az idegek csomók edzésére és megoldására. Erőmennyes használatra turisták, kerekpárosok és lovagok által nagyobb túrák utáni erőtlenítésre és gyógyításra. Árak: 1 palack K. 2.—, 10 palack K. 12.— Kapható minden gyógyszerészetben, — Képes arjegyzék ingyen és bérmentve. Főraktár: Nagykanizsa, részleg: TOROK József gyógyszerésznél, Budapest, Király-utca 12. és Andrássy-utca 46. szám.

Arcszőr hölgyeknél caunya és eltöríté!

Egyedül biztos alapos eltávolítás
gyökereitől mindenkorra a
"Szörvenztő"

Által. Ára korona 7.— — Kérjen megismertést (pros-
pektust), mely ingyen, bérmentve zárt leveiben küldetik.
Rendelhető csak

SCHMIDEK I. illatszertárában,

Budapest, VI. Ó-utca 12.

Jó házbeli keresztény fiu
tanoncznak,
nagyobb vaskereskedésben azonnal felvétetik.
Cim a kiadóhivatalban.

Iskolai tanuló

intelligens izr. családnál teljes ellátásra elő-
gádatik. Cim a kiadóhivatalban.

Egy intelligens család

egy-két tanulót

jó házból magához venne; igen jó ellátás.

bau és gondos figyelemben részesülne.

Cim a kiadóhivatalban.

VITA * VITA

Hazai termék!

VITA

Legtisztább természetes
NATRIUMFORRÁS

Számos orvosi szakvélemény
alapján kitűnő gyógyhatású
köszvény, húgysavas lerakódások,
gyomor-és bélbetegségeknek.
Különlegesség gyomorerős ellen.

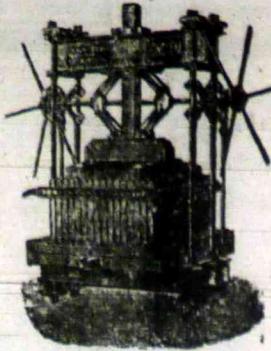
Kapható minden gyógyszerárban és ásványvíz-kereskedésben.

Forrás-igazgatóság: Sóskut, Vasm.

VITA * VITA

1902. orsz. gazd. kiállítás, Pozsony:
I. díj, aranyérem

1902. 1. orsz. kiállítás, Eger: I. díj, díszoklevél
és aranyérem.

1901. temesvári kiállítás, I. díj, díszoklevél

Árjegyzék ingyen!

Borsajtók

legújabb rendszerű

könyök-szerkezetű Kossuth, Kinceam, Hegyja
Mabille és Aczélorás, a magyar bortarmelék
legkedveltebb borsajtói.

Legújabb rendszerű Rákóczy kettős
kosaru sajtók, nagyüzemű préseléséher.

Főelőny. A must sehol sem érintkezik
vasrészekkel! Egyszerű kezelés.
Óriási erő kifejtés! A törköly egy darabban
és könnyen kivihető! Egy ember által
könnyen kezelhető!

Szőlőzúzó és bogyózók

"VILLÁM" legújabb osztrigialis
bogyózó és zúzógépek.

SZILÁGYI és DISKANT GEPGYÁRA,
MISKOLCZON.

1224 és 1225.

á 1096. sz.

HIRDETMÉNY.

A vallás és közoktatásügyi m. kir. Miniszter ur az 1906. évi július hó 25-én 40205/1906. számú ren-
deletével a szepteki róm. kath. templom és paplak javítását 3251 kor. 12 fillér készpénz és 300 korona értékű
készpénzzel is megváltható 100 kézi és 30 ígás napszám erejéig, továbbá a nagylengyeli róm. kath. templom és
paplak javítását 2181 korona 91 fillér készpénz és 240 korona értékű készpénzzel is megváltható 100 kézi és 20
ígás napszám erejéig engedélyezte.

A fent említett munkálatok kivitelének biztosítása céljából

1906. évi szeptember hó 12. napjának d. e. 10 órájára

a zalaegerszegi m. kir. államépítészeti hivatal helyiségében tartandó zárt ajánlati versenytárgyalás hirdettetik.

A versenyezni óhajtok felhivatnak, hogy a fentebbi munkálatok végrehajtásának elvállalására vonatkozó
zárt ajánlataikat a két helyen levő építkezésre külön-külön a kitűzött nap d. e. 10 órájáig a nevezett hivatalhoz
annnyival inkább igyekezzenek beadni, mivel a később érkezettek figyelembe nem fognak vétetni.

Az ajánlathoz az általános feltételekben előirt, az engedélyezett 3551 kor. 12 fill. és 2421 kor. 91 fillér
kölségösszeg 5 %-ának megfelelő bnatpénzek vagy a bnatpénznek az állampénztárnál (adóhivatalok, vámhivata-
lok sóhivatalok stb.) történt letételét igazoló nyugta csatolandók.

A szóban forgó munkálatra vonatkozó műszaki művelet és részletes feltételek a nevezett m. kir. állam-
építészeti hivatalnál a rendes hivatalos órákban naponkint megtekinthetők.

Kelt Zalaegerszegen, 1906. évi augusztus hó 23-án.

Zalaegerszegi m. kir. államépítészeti hivatal.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Helyben házhoz hordva:

Egy óra	1.- K.
Negyedévre	3.-
Félévre	6.-
Egész évre	12.-

Postal küldéssel:

Egy óra	1.50 K
Negyedévre	4.50
Félévre	9.-
Egész évre	18.-

ZALÁ

POLITIKAI NAPILAP

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Nagykanizsa,
Fischel Páló Fia könyvkereskedéséb
Városház-palota.
Telefon: Kiadóhivatal: 103.
Szerkesztőség: 78.

Előfizetések és hirdetések:
Fischel Páló Fia könyvkereskedésébe
intézendők.

Megjelenik naponként este 6 órakor
Ünnepnapok kivételével.

Felelős szerkesztő: SZALAY SÁNDOR.
Szerkesztő: RÉVÉSZ LAJOS.

Egyes szám ára 6 fillér.

A dalosversenyekről.*)

— augusztus 27.

Amidőn néhány évtizeddel ezelőtt német mintára megalakultak a magyar dalosegyesületek, a dal népszerűsítésére és az érdeklődés fokozására megalkották a dalosversenyeket. Meg is volt ennek az eredménye, mert a verseny és a kitüntetés csakhamar fokozta a munkakedvet, élesztette az ambíciót s ennek eredményeképpen a magyar dalosügy csakhamar gyors és biztos lendületet vett.

Igaz, hogy akkor sem ment a verseny simán. A versenyző ellenfelek nagyon sokszor valódi ellenségeivé váltak egymásnak s utólagos vádaskodások, intrikák, ellenségeskedések zavarták meg az összhangot. Mindazonáltal mégis csak a versenyek voltak azok, amelyek a magyar dalosügyet olyan fokra emelték, ahol ma áll és így a nagyobb jó mellett, amit elértek el kellett tekinteni azoktól az apró, kellemetlen torzalkodásoktól.

Ma már azonban a magyar dalosügy valóban magas nívón áll. Egy egész sereg dalárda van az országban, amelyek már szinte elérték a művészi tökéletességet. Ezek között a hajszálkülönbségeket lemérni vajmi nehéz és ha meg is jelennek a versenyen ezek az elsőrendű dalárdák, ezzel vajmi csekély mértékben vihetik elő a magyar dalosügyet s versenyüknél inkább csak a versenynek előbb említett kellemetlen következményei jelentkeznek.

Ezek között tehát már ugyszólván nincs helye a versenynek. Sokkal helyesebb volna ehelyett, ha hangversenyre, dalosünnepekre jönnének össze. Ezzel szolgálnák most igazán a magyar dalosügyet. Mert akkor első sorban sokkal több jó egyesület jelenne meg a dalosünnepken, amelyek ma megelégedve egy-két első díjjal, amit a multban nyertek, tartózkodnak a versenytől, másodsor pedig így csakugyan hozzájárulnának és nagyban előmozdítanák a dal népszerűsítését.

Marad ezenkívül még az országban számos kisebb dalárda, amelyek csak nemrégiben alakultak, vagy még nem jutottak el ahoz a magasabb nívóhoz s csak most indultak el a fejlődés útjára. Ezek számára helyes a verseny fenntartása. Amde akkor igyekezni kell azon, hogy a verseny kellemetlen oldalait lehetőleg lenyesegezzük s olyan versenyeket teremtsünk, amelyek csakugyan a nemes cél szolgálatában állanak és állhatnak. Mert a verseny a mai alakjában meg nem állhat.

Régebben egy csoportban versenyeztek az összes jelentkező egyesületek. Később azonban, midőn a különbség az elsőrendű és a fejlődő dalárdák között kiélesedett, úgy az

Országos Magyar Daláregyesület, mint a Dunántúli Dalosszövetség belátták, hogy a versenyek rendjén változtatni kell. Mert hiszen neveléses is lett volna, kívánni, hogy a fejlődés csirájában levő egyesületek a megerősödött és a művészi tökélyre emelkedett dalárdákkal vegyék fel a versenyt egy és ugyanazon versenydarabbal, amely rendszerint felülmúlta az ő kisebb zenei képességüket és énektudásukat. Ilyenformán csakis az utolsó díjakból kaphattak, ami nem nagyon járulhatott hozzá ambíciójuk emeléséhez, sőt inkább tán azt eredményezte, hogy kedvüket szegje s ezzel őket a fejlődésben megakassza. Ekkor tehát három csoportra osztották a versenyt s szétválasztották a nehéz műdal, a műdal- és a népdalcsoportot.

Ez azonban csak az első lépés volt, de máris ennél megállottak. Ez pedig nagy hiba volt, amit a legutóbb Nagykanizsán lefolyt verseny is elég szomorúan bizonyít. Mert csakis a részletes versenyszabályok kidolgozása hiányában történhetett meg az, ami megtörtént.

Az első csoportban versenyzett három egyet körül a zsűri szökevényei a Pécsi Földgári Daloskört tartotta az elsőre érdemesnek. És mi történt? Az, hogy a versenyben a harmadik díjjal jutalmazott Budapesti Lyra-Dalkör nyilatkozatot tett közzé a »Zalá«-ban, a második díjjal kitüntetett Szombathelyi Dalosegyesület pedig a »Vasvármegye«-ben, — amelyeknek mindegyike a maga számára vindikálja az első díjat.

Mindenki beláthatja, hogy ez lehetetlen állapot. Ha már verseny van, akkor a zsűrinek a dolga, hogy ítélkezzék. — A zsűrinek kötelessége igazságos ítéletet hozni, a versenyző egyesületeknek pedig kötelessége magát annak az ítéletnek alávetni.

S hogy mégis előfordulhatott az az eset, hogy két dalárda negligálva a zsűri ítéletét, magának ítélte oda az elsőseget, ennek oka az, hogy nem voltak részletes versenyszabályok, amelyekre hivatkozva mondhatta volna ki a zsűri ítéletét.

Ezt érezte maga a zsűri is, melynek elnöke Sághe József, a Zenelap szerkesztője, javaslatba hozta, hogy már a legközelebbi versenyekre dolgozzanak ki részletes verseny szabályokat. Ezenkívül pedig kötelezőleg kimondandó:

1. a vezérkönyvek előzetesen beküldendőek;
2. szabadon választott daraboknak csak oly műveket lehet előadni, amelyeket vagy az O. M. D. V. vagy a D. D. Sz. elfogadott. Ezek hiányában pedig csakis külön engedéllyel;
3. két vagy több egyesület a szabad verseny darabjával nem viaszthat egy és ugyanazon művet;
4. oly darabokat, a melyekben szóló részek vannak, nem szabad versenydarabként előadni;

5. a karmester nem énekelhet.

Fő azonban a részletes versenyszabályok kidolgozása. Mert enélkül megint megismétlődhetik az az eset, ami most. Ezt pedig a jövőben el kell kerülni, mert diszkreditálja a zsűri ítéletét és lerontja a versenyek értékét.

Ami még az igazi dalünnepet illeti, jövőre az országos kiállítás alkalmából lesz ilyen Pécsen. Hisszük, hogy sikerül ezt úgy megrendezni, hogy mindenki belássa annak értékes voltát s például szolgálhat hasonló dalosünnep rendezéséhez.

Amint Pécsen volt a bölcsője az O. M. E. E. nek, úgy hisszük, hogy ennek a szép gondolatnak a magja is itt fog kihajtani és a pécsi példával állandósítjuk a valódi dalosünnepélyeket, amelyekben egyedül látjuk a magyar dalosügynek előbbvitelét a jövőben.

6.

Leleplezett nagyságos ur.

Sötét mult.

— Saját tudósítónktól. —

— augusztus 27.

Kinos szencziót tárgyalnak most megye szerte. Arról van szó, hogy egyik zalamegyei nagybirtkosról, ki a megyei társaságletben előkelő szerepet játszik, kiderült, hogy mielőtt idekerült volna és nagy vagyonánál és összeköttetéseinél fogva előkelő pozícióját elfoglalta volna, betöréses lopás elkövetéséért 4 esztendői börtönbüntetést visolt el. A leleplezett nagyságos ur nevét egyelőre elhallgatjuk, mert nem akarjuk génebe hozni azokat a köröket, melyek őt, előéletét nem ismerve, társaságunkba fogadták. Jelezzük nevét N. betűvel.

Két esztendő előtt jelent meg megyei életünk láthatárán az előkelő ur. Egyik zalamegyei járási székhely közelében telepedett meg egy ismert nevű uriemberrel társulva, parcellázás céljából megvett a megye egyik legnagyobb kiterjedésű gazdaságát. Am N. ur nem csupán parcellázni akart, hanem szerepet játszani is és ehhez kitűnően értett is. Ő tartotta a legelegansabb fogatot a környéken és ha végig robogott a kisváros utcáin, hódolatjeljesen leemeltek előtte minden kalapot N. ur, ki megkövetelte a nagyságos címet, remekül adta az urat. Mondják, hogy a kisvárosban azelőtt soha nem volt a pezsgőnek olyan kelendősége és akkora az idegenforgalom, mint mióta N. ur ott telepedett. Karrierjét biztosan és gyorsan csinálta meg a megyében, mig nem ennek a dicsőségnek is bekövetkezett szomorú csődje. Kiderült, hogy N. ur mielőtt megyénkbe jött volna, betöréses lopás elkövetéséért 4 esztendői börtönbüntetést szenvedett el, tehát méltatlan arra a társadalmi szerepre, melyet köztünk játszik.

* A pécsi Naplóból vesszük ezt a cikket, mely a nagykanizsai verseny ötletéből íródott.

A kisváros járásbírósa előtt történt meg a hó 16-án a feltűnést keltő leleplezés.

N. urnak egy birtokvásárlásból kifolyólag pere támadt a vidék egy másik birtokosával. N. volt a felperes. A tárgyalás folyamán a bíró N.-nek ítélte meg az esküt, ez ellen azonban az alperes ügyvédje szenzációs kijelentéssel tett óvást. *Felmutatta ugyanis egy nagyobb vidéki város törvényszékének jogerős ítéletét, melyből kiderült, hogy N.-t betöréses lopás elkövetéséért 4 esztendői börtönrre ítélték, amit N. ki is töltött.*

A leleplezés a kisvárosban érthető és kínos feltűnést keltett, de azt a tanulságot is magában rejt, hogy ne magasztaljanak minden jóvevényt az égig, aki borkabátot visel és pezsgót iszik.

Vasárnapi táviratok.

Orosz forradalom.

Merénylet Stolypin ellen.

Hatvan áldozat.

Chwostow minisztert megölték.

Pétervár, augusztus 27. A pétervári távirati ügynökség jelenti: A Stolypin miniszterelnök ellen elkövetett merénylet újabb részletei a következők: A merénylőket, kik kocsin jöttek, a szolgaszemélyzet nem akarta beengedni. Dulakodás közben az egyik merénylő egy bombát ejtett el, mely borzalmas durranással felrobbant. A robbanás a ház egy részét romba döntötte. A miniszterelnök sértetlen maradt, míg leánya és fia megsérültek és kórházba szállították őket. A robbanásnak hatvan áldozata van, kik közül 27 meghalt, köztük Chwostow miniszter, Samjahn tábornok, Woronin szertartásmester, Nakaschidze herceg és más méltóságok.

Pétervár, augusztus 26. Megállapították, hogy a merénylők Moszkvából érkeztek. A főmerénylő 25 éves fiatal ember.

A cár sürgönye.

Pétervár, augusztus 26. Miklós cár tegnap a merénylet után Stolypinhez a következő táviratot küldte:

»Nem találok szavakat, hogy megbotránkozásomat kifejezzem. Köszönöm Istennek, hogy önt megóvta. Szívemből kívánom, hogy fia és leánya mielőbb felépüljenek, hasonlóképp a többi sebesültek is. Miklós.«

A valparaisói földrengés.

Santiago de Chile, augusztus 26. A Reuter-ügynökség jelenti: A romokból még mindig hoznak elő embereket, köztük többet, kik még élnek.

HIBEK.

— **Vármegyházból.** A vármegyei állandó választmány gróf Bathyány Pál főispán elnöklése alatt tegnapi délután látogatott közgyűlést tartott, amelyen a házipénztár, a vármegye kezelése alatt álló alapok és a gyámpénztár számadásait tárgyalta. Szombaton a törvényhatósági bizottság által kiküldött bizottságok tartották üléseiket, amelyeken az új közigazgatások szervezése a

fiúmei vasút ügye, forgópisztolyok tartására vonatkozó szabályrendelet, bérkocsi szabályrendelet módosítása, az önálló mérnöki hivatal szervezése stb. tárgyalattak.

— **Földbirtokosok munkásaiért.** A következő értesítéseket vettük: Winpfen Sigfrid gróf, a 20.000 katasztr. hold területű ercsi-i (Febér megye) mintagazdaság tulajdonosa ez évben részletes korpótlék tervszellet ötvenöt korona évi megterheléssel javította az uradalmi cselédség helyzetét. Ezen nemes cselekedet, amig kitűnő gondolat a szociális kérdések megoldásában, addig élénk világot vet arra, hogy a hivatása magaslatán álló gazdasági kar helyes irányban tudja érvényesíteni befolyását. Széchenyi Ferenc gróf a somogyi tárnócái pradalom tulajdonosa pedig a cselédség iránt mindenkor tanusított jócselekedetét azzal szaporította, hogy 113 régebbi — jászai cselédjét a saját pénztára terhére beíratta részvényesnek a barcsi fogy. és ért. szövetkezetbe és az üzleti befizetési könyvekkel a beirt nevekkel ajándékképpen kiosztotta. A követésre méltó nemes tettek önmagukban hordják a dicsőretet.

— **Rosenfeld Adolf halála.** Egyik előkelő nagykanizsai családnak és városunk kereskedelmének gyáza van. Annak feje és ennek köztisztviselőben álló, munkás tagja hunyt el tegnap. Rosenfeld Adolf városi képviselő, megyebizottsági tag költözött el az élok sorából 72 esztendő korában. Szép őri-gység jutott osztályrészéül, ezt azonban tevékeny, eredményes élet előzte meg. Tulajdonosa volt a Dunántul egyik legnagyobb üzletének, melyet ma fiai folytatnak. Közügyek intézéseében is volt része és különösen mint városunk pénzügyi bizottságának tagja, értekesítette elhatározását és finánciális tudását. Igazgatósági tagja volt a Nagykanizsai Takarékpénztárnak és a megszünt Keresk. és Iparbanknak. Mint kereskedő, annak a régi derek gárdának volt a tagja és híve, mely az igazan becsületes kereskedelem eszmenyi oldalát is megértette és lelkesedéssel üzte hivatását. Erre vall az a jellemző körülmény is hogy fiát kereskedelmi pályára nevelte, holott minden kellett meglet volna ahhoz, hogy a legfényesebb lateiner pályákban válogathassanak. Ez ravaii jozan okosságára. Becsületes és eredményes munkájának eredménye az, hogy cégének tisztetlet és előkelő nivót szerzett, halálát kiterjedt és előkelő család gyászolja, mely a következő gyászjelentést adta ki:

Özv. Rosenfeld Adolfiné született gelsei Gutmann Beata a saját, valamint gyermekei Adai, Karoly, József, Emil, Vilma, Lina, Jenő, ugyasziúen az összes rokonság nevében vasutas szívvel jelenti a legjobb férj, apa, nagyapa, testvér és rokonnak Rosenfeld Adolf urnak fojyó hó 26 ikan deicéit 10 orakor életének 72-ik boldog házasságának 46 ik évben történt gyászos elhunytát, Drágnalotunkat fojyó hó 28 án kedden délután 3 orakor kiserjük a gyászházból a helybeli izi temetőbe orok nyugalomra. Nagykanizsa, 1906. augusztus 26 án. Beke hantvaira. Csenus részlet és koszorúk mellőzése kérétek — Radnay Károlyné — Frank Eila, — Rosenfeld Józsefné Czech Klementin, Rosenfeld Emilne Deutschn Olga menyé. Königstein Samu Grünhut Henrik Goldhammer haroly vejei. Dr. Kompert Mórné, Sommer Sandorné nőverei. Radnay Miklós, Karoly, Beata Grünhut Nelly Anny, Andor, Elemér, Goldhammer Sándor, unokái.

— **Zalamegyei kör.** A hivatalos lap egy legutóbbi száma közli a Zalamegyei Kör alapszabályainak jóváhagyását, melynek alapján a fenti kör I. évi azeptember havában megkezdte rendező munkódését. Tekintettel a kitűzött nemes célra: neképén, szegény tagok segélyzése stb. kért a

vezetőség az új tagok minél nagyobb számban való jelentkezését. Bővebb felvilágosításra szolgál írásbeli megkeresésekre is a kör vezetősége: Budapest VI. Király-utca 28. I. 25.

— **Kormányszegély a szombathelyi kiállításnak.** Sztéryényi József Államtitkár Gothárd Sándor országgyűlési képviselőhöz levelet intézett, melyben arról értesítette, hogy a magyar védegyelet vasvármegyei osztálya által rendezendő Áruminta kiállítás céljaira a kereskedelemügyi miniszter 2000 kor. segélyt engedélyezett. A kiállításra és az azzal kapcsolatos vására kiállítási tárgyakra pedig a m. kir. Államvasutak vonalain s az általuk kezelt helyi érdekű vasutakon a díjmentes visszaszállítás kedvezményét adta meg.

— **Utóhangok a dalosversenyről.** Könyg Károly zenetanár »Utóhangok a dalosversenyéről, felelet a Zala cikkére« címmel reflektál a Pécsi Közlönyben a Zalának a lefolyt dalosversenyéről szóló tudósítására. Itt igyekeznek bizonyítani, hogy a nehéz műdalcsoport első díját a Pécsi Potgári Daloskör érdemelte meg, a zsűri tehát igaz érdemeltulalmazott és nem volt részrehajló. Mi a magunk részéről letárgyaltuk ezt az ügyet. Nem óhajunk tehát e kellemetlen kérdéssel tovább is foglalkozni, annál kevésbbé, mert a P. K. cikkirójának érveit most utólag cáfolni, de bizonyítani is nagyon nehéz lenne. A Lyrát mi is elítéljük azért a lovagiatlanságért, hogy a hőlgyek díját durva kicsinyléssel illette.

— **A nagykanizsai dalárda Keszthelyen.** A Keszthelyi Iparosok Dalköre sikerült ünnepek keretében tegnap avatta fel a versenydíjat, melyet a nagykanizsai dalosversenyen nyert. Erre az alkalomra a Nagykanizsai Irod. és Művészeti Kör dalárdája is Keszthelyre rándult. Dalárdánkat a keszthelyiek délután fél 4 órakor igen szívesen fogadták. Hat órakor a Balaton partján konfetti csatával egybekötött sétahangversenyt rendeztek a következő műsorral: Hymnus, Garay Sándor vezetésével énekelte az összkar. *Unnapi dal* Lányi Ernőtől, énekelte a angykanizsai dalárda. — *Haj Rákóczy katonái* Eckhardt Antaltól, énekelte a keszthelyi dalárda. *Dalofjantok* Hoppe Rezsőtől, Böhm Fm.l vezetésével énekelte az összkar. *Honszeretet* Révfy Gézától, énekelte a keszthelyi dalárda. *Nepdalogyvelog* Eckhardt Antaltól énekelte a nagykanizsai dalárda. — *Szabadságdal*, énekelte a keszthelyi dalárda. *Száraz ágon*, összkar. A versenydíjat társasvacsora keretében este 8 órakor avatták fel a Hullám Szállóban. Vacsora után táncvigalmat rendeztek, mely reggelig tartott. A nagykanizsai dalárdisták az éjjel hazakerkeztek.

— **A munkáshűség jutalma.** Nemés cselekménység folyt le tegnap özv. *Inky Kálmán* rigyáci birtokán. *Wacsk Ferenc* kérésnek adták át földművelésügyi miniszter 100 korona díját és díszoklevélét azért, mért sok év óta hűséggel, becsülettel szolgálja gazdaságját. Ez alkalommal Rigyácon megjelentek *Bathyány Pál* gróf, megyénk főispánja, dr. *Ruzsicska Kálmán* kir. tanácsos, tanfelügyelő, *Viosz Ferenc* írási főszolgabíró és még sok meghívott vendég. Ezek és a községi előjáróság jelenlétében nyújtották át a hűséges cselédnek a miniszter díját. Az ünnepség lefolyásáról holnap részletesen tudósítunk.

— **Látogató bivaly.** Egy illetendő civilizált bivaly nagykanizsai kalandjáról szól az ének. Szombaton délután öt bivalyt hajtottak régig a Magyar utcán. A bivalyok valamint megvadtak és szétszaladtak a városban. Négyet csakhamar

összetereitek, az ötödikkal azonban nem boldogultak, mert ez fejébe vette, hogy így alkalomadtán, megtekintheti a város nevezetességeit. Mivel az orra melyre hatalmas ütést mértek, vérzett, először is a Práger-féle gyógyszerárba sietett, hogy pár kiló vasvattát vásároljon; Myugodtan haladt végig a Fő-úton a sétáló fehérepek nagy ijedelmére, aztán beköszöntött a gyógyszerárba. Megállt az ajtóban és igyekezett magát megértetni. Mivel azonban ez nem sikerült és az idő is már későre járt, boszusan hagyta ott a gyógytárt és sietett, hogy látogatásait leadja. Első útja a Kazinczy utcában lakó Szegő Mór pénzügynökhöz vezetett. Alkalmassint fogytán volt az utiköltsége és itt akart némi aprópénzre szert tenni. De ugyancsak megjárta a vén imposztor, mert mikor hatalmas basszus hangján szíves „jónapot”-tal beköszönt a Szegőék konyhába, ott az orra előtt bevágták az ajtót sőt el is torlasztották. Képzeltető a derék barom meglepetése. Nem ilyen fogadtatásra volt ő elkészülve. Elhatározta, hogy ezt a várost bojkottálni fogja. Nem is vizitelt többé sehol, hanem indignálódva lesétált a vágóhidra, hol már vártak reá. Itt nyugodt rezignációval engedte, hogy a hajcsárok köteleit kössenek a nyakába.

— Agyonütötte a villám Bruckner Pál kétszemes szabómester a napokban Röt községből gyalogszerrel igyekezett hazafelé. Utközben óriási vihar érte utól a szabómestert. Gyors egymásutánban csapkodott a villám. Bruckner egy fa alá menekült, de alig ért a fa tövébe, a mennykő belevágott a fába és őt is lesujtotta. Holtan találták meg az arrajáró emberek.

— Gólya a vonaton. A nagy piros lábú madarat, ha kelepelésre kedve támad, nem ijeszti el a robogó vonat zakatolása sem. Lázár Katalin leányzó gyanútlanul jött be a városba, mikor a vonaton a gólya utban lepte. A kis apróságot, a kis Kátót, akinek ilyen regényesen kezdődött még az élete, ápolás alá vették.

**NESTLÉ GYERMEK-
USZTJE**
Oroszemlék, lábadászok, gyomorbetegségek számára.
A legjobb alpesi tej tartalmazza.
Gyermekeiketől ismerkedjétek meg a NESTLÉ
Bécs, Linz, Bérgasse 11.

Kapható minden gyógyszerárban és drogueriarban.

Ára 1 korona 80 fillér.

Lefokozott ujságíró.

Az ezredes, mint cenzor.

Deési Sándor nyilatkozata.

— Saját tudósítónktól. —

A városi lapok részletesen ismertették azt a meglepő esetet, melynek Deési Sándor pozsonyi hírlapíró a hőse. Deési „Levél egy wieni kaszárnyából” című cikkét írt lapjában és ebben nem éppen hízogően nyilatkozott a hadsereg osztrák jellegéről. Ezért, midőn tisztihelyettesi minőségében gyakorlatra bevonult, sok bántódásban volt része. Deési a rajta esett injuriát lapjában „A batalionskanaleiban” című cikkében szíves tette, mire ezredének tisztikara kimondta, hogy Deésit „a tisztí rangra érdemtelennek tartja.”

Kollegánk a lefokozásra ma nyilatkozik lapjában. Nyilatkozata bátor, önérvényes. Érdemesnek tartjuk abból a következő részeket közölni:

„Ezredes ur!

Hogy én mit írtam május 19 én, mint ujságíró, mint polgár, mint civil a Híradóba, ahhoz önnek semmi köze, annak ön nem lehet cenzora. És ön mégis ledegradál engem. Megbélyegez az ezred tisztikara előtt.

Mellékes, hogy a kaszárnyai életről írtam cikket, mellékes, hogy abban a cikkben kifejezést adtam annak, amit minden magyar fiu érez, hogy nem tud kibékülni a közös hadsereg osztrák jellegével. Én mint polgárember arról írhatok, amiről nekem tetszik.

Ezredes ur! Ha a Bach-korszakban élnék, allegorikus költeményt írnék az ön cselekedetéről, ma azonban nem divatos az ilyesmi. Ma már meg szokás mondani nyíltan, ami nem tetszik, főképp pedig, ami nem jogos.

Az ön cselekedete nem jogos. Elég ideje van bonfitársaimat halálra ingerelni akkor, amikor a keze alá kerülnek, kérem, hagyjon békét nekik abban a percben, amikor polgáremberek lettek.

A császár aligha büszkélkedik önnel, ha az ujságok cenzorává tolja fel magát, mert a császár, aki egyuttal magyar király is, nem igen szokta beleértani magát a magyar sajtó dolgába.

Ismételtem, ha a Bach-korszakban élnék, allegorikus költeményt írnék önről, ma azonban fűtyülök az ítéletre. Az ujságírásért nem ön fizet, az íjletet sem öntől nyerem, eszerint irányításra sincs semmi jussa.

Ha pedig az ön hite szerint degradálást érdemlek azért, mert nem tetszik a kőfejű sas, a Gotterhalte, meg a fekete-sárga zászló, fokozza le valamennyi tartalékos tisztjét, mert ezek az izék egyiküknek sem tetszenek. Utálja valamennyi, aki magyar.

Érje be vele, hogy amikor eljő a fegyvergyakorlat ideje, szent türelemmel felhuzom a fekete-sárga zsinoros nadrágot és a Gotterhalte hallatára tisztelegve emelem a balkaromat a kétéljűsasos csákóhoz és töltöm a német nyelvet, amennyire tölem telik, de azt már ne kívánja, hogy pol.ári életemet is az ezekért való rajongásban töltssem el.

Szóval tiltakozom, mint lefokozott közönséges őrmester is tiltakozom az ellen, hogy ön és tisztikara az én polgári életembe ártsa magát!

Deési Sándor.

Színház és Művészetek.

(—) Szinpadtól visszavonult primadonna. Sárossy Paula, a kolozsvári Nemzeti Színház primadonnája, ki két év előtt Kövessy társulatánál Nagykanizsán működött, mint értesülünk, végkép visszavonult a szinpadtól.

(—) Faust. Kövessy nagy fába vágta fejszéjét, midőn mai hiányos társulatával operaelőadásra vállalkozott. Teljes sikert persze nem regisztrálhatunk, annyit azonban meg lehet állapítani, hogy az előadás sikerült annyira, amennyire a zenekar és a szereplő személyzet hiányai ezt megengedik. Ércökvy és Galgócy Emma például legszebb dalai közé számíthatják a szombat estét. Ércökvy igen sok zenetudásával, gyönyörű precizitással énekel. Kiváló játékbéli ügyessége is nagyon jól érvényesült. Galgócy-nak nagy sikere volt. Kellemes hangjának nagy iskolázottsága különösen a harmadik felvonásban pompásan érvényesült. Király Frigyesnek nagyon kellett erőlködni, hogy hatást érjen el. A többi szereplők sikere jelentéktelen.

(—) Rózsa Sándor, a széphangu baritonista, ki Nagykanizsáról való távazásakor Ujvidéken

kézműáru kereskedő lett, megint visszatért régi szerelméhez, — a szinpadhoz. Az üzletet feladta és mint egy színházi ujságban olvasuk, szerződést keres.

(—) Mádi zsidó. A Mádi zsidó tegnapi előadásán a beteg Kormos Ilonka helyett Pataky Vilma játszotta Évikét. Tartunk tőle, hogy tévedtünk, midőn első fellépése alkalmával hangjának gyengeségét és ingadozását a felénkségnek tulajdonítottuk. Mert hangja tegnap is nagyon gyenge volt és ingadozott, pedig a kisasszony éppen nem volt félénk. Sőt! Nagyon is merész volt. Különben is obscén táncát oly botrányos toalettben lejtette, hogy ezért a rendőrség egy hatodrangu brettitársulat előadásjogát is megvonná. Ha jól tudjuk, a színházi törvények is tiltják, hogy valamelyik táncosnő csupán trikót viseljen. A tegnapi közönség megbotránkozását teljesen jogosultnak tartjuk.

(—) Gondolatolvasó a színházban. Érdekes vendége lesz holnap és holnapután a nagykanizsai arénának. A felvonás közökben Bernum, a híres gondolatolvasó és médiuma fogják magukat produkálni. Bernum produkcióját, a lapok ismeretése szerint valóságos csodaszámba mennek. Miután produkciójának kulcsát eddig megfejteni senkinek sem sikerült, azt hiszik, hogy a hipnotizálásnak egy általa feltalált új fajával végzi bámulatos mutatványait.

(—) Szalkay Lajos színtársulata szombaton kezdte meg előadásait Veszprémben. Első este »Gál Baba« került színpadra.

(—) Gyermekművészek. Ma délelőtt egy barna fürtű szép kis leány és egy okos szemű kis fiu meghívtak bennünket, hogy az »Első nagykanizsai gyermekkabaret« mai előadását megfigyéljük. A kabaret előadásait Beretzky Viktor járásbíró uriházánál tartják okos fiúk és kedves kis leányok. A belépődíjak ugyan horribilisen drágák — páholy 10 fillér, zárt-szék 2 fillér, közönség mégis szépen volt. — Megjegyzendő, hogy a múlt heti előadás is mintegy 5 koronát eredményezett a »Gyermekligának.« A mai előadásnak a Népkönyhaz látja hasznát. A kabaretnek külön házi szerzője van: Fleiner János, aki ugyan kis ember, de máris nagy író. Ő gondoskodik a kabaret egész repertoárjáról. Így a mai előadásra a következő darabokat írta: Prologus, Virágcsokor, Monológ és Az első bál után című vigiátékot. Hatalmas kis munkák ezek, a szerelemnek nem kisebb szerepe van bennük. — mint akár Heine lírai verseiben. Különösen meglepő egy levél, melyet a vigiátékban felolvasnak. Ez olyan rutinizott nőhódítónak a munkája, hogy leány legyen az, aki ennek ellenáll. Mi sem természetesebb, mint hogy az ifju szerzőt gyakran hívták a »lámpák elé.« Igen kedvesen szavalt Pollák Irmuska. bájosan énekel Kalmár Hedvig. A vigiáték szereplői: a szerző, továbbá Beretzky Annuska és Mariska, Pollák Margit és Irma, Kalmár Regina ugyancsak kitettek magukért. Zavartban lennénk, ha véleményünk kellene mondani, hogy ki volt jobb. Pollák Irma énekel is, — bár »némi indispozícióval küzdött.« Fleiner Jánosról még meg kell említeni, hogy kitűnően utánozta Fedákot, Blahát és a gramofont. Szóval sokoldalú ember. A kabaret közönségére a jövő héten is előad.

Heti műsor:

Kedden: Az ósztón színmű.

Szerdán: Paraszt becsület színmű, Mányai Aranka felléptével.

Caütörtökön: Baccarat, Gyöngyösi Erzsé felléptével.

Táviratok és telefonjelentések.

Küldöttség Jekelfalussynál

Bizalom a meghurczolt miniszternek

Lontó, augusztus 27. A szalkai választókerület vezetőférfiainak küldöttsége váratlanul megjelent itteni birtokán idős *Jekelfalussy* Lajos miniszternél, hogy a legutóbbi méltatlan sajtótámadásokkal szemben ragaszkodásuknak és bizalmuknak kifejezést adjanak. A megjelentek nevében *Kállós* János ügyvéd üdvözölte a minisztert, aki válaszában megköszönte az üdvözlést. kijelentette, hogy bizalmuk megnyilatkozása rendkívül jól esik neki, mert ez olyan időben érte őt, midőn a sajtó egy része akkor ítélte és tört pácát felette, midőn a tényállás felől még tájékozva sem volt, habár tudja, hogy a sajtó ezen része nem annyira személye, mint politikai állásából folyólag tört egyéni integritása ellen, de ezen eljárás politikai állásában munkakedvét lelohasztani nem fogja, sőt fokozott tevékenységre serkenti arra, hogy hazája és a közös érdekében törhetetlenül tovább működjék.

Thury Zoltán meghalt.

Budapest, aug. 17. *Thury* Zoltán az ismert író és színműíró ma reggel Budapesten tüdővészben meghalt, 36 esztendőt élt. Thury a múlt év óta betegeskedett. A telet Meranban töltötte, honnan látszólag egészségesen tért vissza családjá körébe. Hónapok előtt állapota rosszabbodott, míg ma a hatát kioltotta az életét. A budapesti újságírók elnökségének kérésére a főorvos diszjirihelyet adott az elhunyt írónak.

Elgázolta a vonat

Baja, augusztus 27. A Szabadkára induló személyvonat ma délelőtt egy vasúti átjárónál eltiprott egy hintót, melyben *Krikovszky* János jómódú birtokos ült feleségével és fiával. *Krikovszky* szörnyet halt, nevének pedig egyik lábát vitte el a vonat. Az asszony haldoklik. A fiu szerencsésen megmenekült.

Katholikus tanítók kongresszusa.

Budapest, augusztus 27. A magyarországi katolikus tanítók ma délelőtt kezdték meg országos kongresszusukat a budapesti Szent-István társulat dísztermében, *Zichy Gyula* gróf pécsi püspök elnöklésével. Az elnöki megnyitóbeszéd után üdvözlő táviratot küldtek a királynak, pápának, *Apponyi Albert* gróf kultuszminiszternek és a hercegprímásnak. Délután a szakosztályok ülészeit. A kongresszust holnap folytatják.

Orosz forradalom.

Pétervár, augusztus 27. *Min* táboruok ma délelőtt családjával a péterhofi pályaud-

varon tartózkodott, midőn egy fiatal leány a tábornokhoz közeledve, revolverrel ötször a tábornokra lőtt. A golyók találták a tábornokot, ki eszméletlenül összerogyott és pár perc alatt meghalt. A merénylő leányt, ki nek kilétét miundeideig nem ismerik, letartóztatták. Letartóztatásakor a leány figyelmeztette a rendőrséget, hogy a pályaudvar egy zugában bombát helyezett el.

Segédzerkesztő: **Nagy Samu.**
Laptulajdonos és kiadó:
FISCHEL FÜLÖP FIA.
Műtartásban méltóülhetően
„**GLORIA**” lakkbronz,
használható mindenemű tárgy azonnali meg aranyozásához. — Egy doboz ára 70 fillér.
Kapható: **Fischel Fülöp Fia** könyv- és papír kereskedésében Nagykanizsán.

Vettünk nagy mennyiségű női, férfiagyapju-, selyem- és bu-tor szövetkelemket,
melyeket meglepő olcsó áron bocsájtnak a nagyközönség rendelkezésére.
KREISLER és SCHLESINGER
Nagykanizsán, Erzsébetkirályné-tér,
Szeidmann ház.

Egy intelligens család
egy-két tanuló
jó házból magához venne; igen jó ellátásban és gondos figyelemben részesülne.
Cim a kiadóhivatalban.

Öv. Rosenfeld Adolfné született *gelsei Gutmann Berta* a saját, valamint gyermekei: *Adél, Károly, József, Emil, Vilma, Ilona, Jenő* ugyassintén az összes rokonság nevében bánatos szívvel jelenti a legjobb férj, apa, nagypapa, testvér és rokonnak
Rosenfeld Adolf urnak
folyó hó 26-án délelőtt 10 óraker életének 72-ik, boldog házasságának 46-ik évében történt gyászos elhunytát.
Drága halottunkat folyó hó 28-án kedden délután 3 óraker kísérik a gyászházból a helybeli izraelita temetőbe örök nyugalomra.
Nagykanizsa, 1906. augusztus 26-án.
Béke hamvainak!
Csendes részvét és koszorúk mellözése kérietik.
Radnay Károlyné, Frank Ella, Rosenfeld Józsefné, Cseh Klementin, Rosenfeld Emilné, Deutsch Olga, menyei.
Königstein Samu, Grünhut Henrik, Goldhammer Károly, vejei.
Dr. Kompert Mórné, Sommer Sándorné, nővérei.
Radnay Miklós, Károly Berta, Grünhut Nelly, Anny, Andor, Elemér, Erzsé, Goldhammer Sándor, unokái.

Norvát nyelvtan
kolai és magánhasználatra
irta
MARGITAI JÓZSEF
anittképep intézeti igazgató
Harmadik kiadás.
Ára kötvé 3 korona.

Necsak olvasni,
hanem meg is kell kísérni! *Bergmann és tsa, Dresden és Telschen* a régen bevált, győzítő hatást.
Steckenpferd liliumtejszappanát
azt őlt *Bergmann-lele liliumtejszappan* (jegy: 2 *Bergmänner*) hogy szepőkötől ment, fehér archóri, valamint gyerget arcziszt nyerjünk.
Darabja 80 fill-ért kapható:
DROGÉRIA
a vörös kereszthez.

Előjegyzés
fás oltványok és előhajtott vesszőkre.
id. gróf Zichy Ödön surdi telepen
ugy előhajtott fás oltványok, mint előhajtott riparia portális és a megrendeléseken felül netán fönmaradó sima riparia vesszőkre előjegyzések szeptember elsejéig a következő árak mellett elfogadtatnak:
fás oltványok mohásan előhajtva ojtóládákából átvéve 35 frt ezere tíz frt foglaló azonnali lefizetése mellett gyökerezésre előhajtott riparia I. o 20 frt, 5 frt foglalóval sima elő nem hajtott vessző I oszt. 10 forint
» » » » » II. » 8 »
2 forint foglalóval.
Előjegyezni lehet Nagykanizsán:
ÖV. SZEGŐ GYULANÉ fakoreskodásában
Eötvös-tér (a Szent-Háromság áttellenében.)

Ne quid nimis.

Jó dolgról sohasem lehet eleget beszélni és eleget írni, ha az akarja az ember, hogy az illető dolog népszerűvé és a legészesebb körök közkincsévé legyen. Ez vonatkoztatható például *Kufeké* árken át oly kitűnően bevált gyermek-lisztjéről, a melyet az egész orvosi világ kifogástalan jószágának és jótékony hatásának mond. A *Kufeké*-liszt helyes és idejében való értékesítés esetén a gyermek emésztő

szerveit a gyermek leggyengédebb életkorban megőr. i a zavaroktól és igen kiválóan kedvező mértékben befolyásolja a szervek megbetegedését is. Ha a gyermeket *Kufeké*-lisztrel tápláljuk, jelenlékenyen leszálljuk az annyira káros hányás-banésen esetlenek számát és a *Kufeké*-liszt már igen gyakran volt a megmentő táplálék. Idősebb gyermek-meggyengült gyomor és bélmozgása esetén is, valamint felnőtt korú sarkóros, neurastenikus leányoknál is ésszerű táplálást érnek el ezzel a készítménnyel. A *Kufeké*-liszt

nemcsak értékes pótlószere az anyatejnek a csöcsmő táplálására, hanem egyszersmind olyan készítmény, mely a könnyű emészthetősége, valamint elegendőképpen megálapított és kipróbált tápláló ereje következtében mindenütt, a hol a gyermekeknek és felnőtteknek az emésztőszervek betegségei és gyöngeségi állapotai állanak fön, megfelföld és nagyra becsülendő táplálómód, a mely szakszerű, az orvos által megálapított alkalmassággal kortátozni tudja és eltávolítani a gyomor valamint a bél zavarait is.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Nagykanizsa,
Fischel Fülöp Fia könyvkereskedéséb
Városház-palota.Telefon: Kiadóhivatal: 103.
Szerkesztőség: 78.

Előfizetések és hirdetések:

Fischel Fülöp Fia könyvkereskedésébe
intézendők.

ZALA

POLITIKAI NAPILAP

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Helyben házhoz hordva:

Egy óra	1.- K.
Negyedévre	3.- „
Félévre	6.- „
Égész évre	12.- „

Postai küldéssel:

Egy óra	1.50 K
Negyedévre	4.50 „
Félévre	9.- „
Égész évre	18.- „

Megjelenik naponként este 6 órakor
Ünnepnapok kivételével.Felelős szerkesztő: SZALAY SÁNDOR.
Szerkesztő: RÉVÉSZ LAJOS.

Egyes szám ára 6 fillér.

A függetlenségi párt haladása.

Nagykanizsa, 1906. augusztus 28.

A haladás nem tőr merve, meg nem változtatható dogmákat; mert mint a tökéletesedés útja, mindig azt az irányt követi, mely legegyszerűbben vezet a kitűzött cél felé.

Ahol bizonyos dogmák az irány-vonal megjelölésében való szabadságot korlátozzák; ahol előre meghatározott keretek között, se balra, se jobbratérést nem engedve kell maradni szakadatlanul: ott haladásról szó sem lehet; mert a haladás kereteit, irányát mindig a fenforgó körülményekhez képest, — tehát időről-időre lehet és kell megállapítani, ami föltétlenül magával hozza a kitűzött cél érdekében való alkalmas változtatásokat.

Ezek elméleti igazságok, amik mindig általánosságban, bármely téren való haladásnál érvényesülnek. Tehát a politikai téren való haladásnál is.

A politikai pártok alakulását éppen az okozza, hogy a közös cél felé, a haza és nemzet jólétének kivívása, megteremtése felé nem ugyanazzal az irányfelfogással halad az egész nemzet-társadalom. Egyik ilyen keretben és irányban, a másik amolyanban véli gyorsabban és helyesebben elérhetőnek a közös célt.

Igy például nálunk Magyarországon minden jóra való magyar ember előtt mindig az a cél lebegett és most is az lebeg, hogy hazánk, nemzetünk teljes függetlenségét elérjük. A cél tehát egy volt, közös volt mindig. Ámde a cél elérésére való törekvésben a haladás irányában és kereteiben már eltértek a vélemények. Az egyik lassan, természetesen, erőszak nélkül bekövetkező csendes kibontakozás útján, a másik egyszerűre, radikálisan követelte a kitűzött cél megvalósítását.

Ez utóbbi vélemény követői voltak a függetlenségi pártiak. A függetlenségi párt nem ismert el semmiféle közös ügyet. Nem kellett neki soha semmiféle *real-unio* Ausztriával. Egyedül csak a *perszonál-unio*t fogadta el, vagyis az uralkodó személyében való közönséget.

Ez az álláspont olyan nagy mértékben dogmatikus volt, hogy maguk, a függetlenségi párt legkiválóbb vezetői alkalmi lehetetlennek, elérhetetlennek mondták ki a kijelölt

célt; vagyis elismerték, hogy a dogmák közé szorított párt nem haladhat kitűzött célja felé.

Időközben azután mégis történt némi változtatás, mikor az Ugron-csoport a függetlenségi elvek fentartásával belement a delegációba. A dogmákhoz ragaszkodó függetlenségi többség azonban megmaradt továbbra is merev álláspontján.

Nagy párt-csődnek, óriási kavargásnak kellett bekövetkezni a mérsékelt haladást hangoztató párton; a nemzetielenség vádjának dinamithatással kellett erre a pártra hullania, hogy a rettenetes detonáció azután kivesse merev, dogmatikus álláspontjából a függetlenségi pártot is.

Mikor az a váratlanul bekövetkezett párt-csőd, a szabadelvű-párt álláspontjának tarthatatlansága a magyar nemzet hatalmas többségét s a kiegyezési alapon állottak kiváló nagy politikai alakjait is a függetlenségi párt táborába hozta: erre váratlan és hatalmas megnövekedésével egyszerre tudatára ébredt annak, hogy merev, dogmatikus álláspontjából ki kell lépnie, ha jogot akar formálni a nemzet vezetéséhez a kitűzött politikai cél felé. Ugyis a függetlenségi pártot egyenesen a körülmények kényszerre, az események gyors fejlődésének forgataga sodorta ki merev mozdulatlanlansági helyzetéből és ragadta bele a haladás medrébe.

A szabadelvű-párt hatalmas csődjével járó nemzeti megrendülés eredményezte azt az egészséges pártisztulást, hogy a hatvanhetes és negyvennyolcas pártok rokon-vonásai erőteljesebben kidomborodtak, egymáshoz sokkal közelebb jutottak. Annnyira közel, hogy — amint a politika gyakorlati irányítása terén, a kormányzat terén látható — nagyon szépen tudnak haladni egy fődél alatt. Ez körülbelül azt fejezi ki, hogy a nemzeti irányban való haladás terén a mostani hatvanhetesek elég jó negyvennyolcasok és a negyvennyolcasok elég jó hatvanhetesek.

Valószínű, hogy ez a nagy közelség mihamarabb eredményezni fog új párt-rajzást; de ez elé nincs okunk aggódalmasan nézni. Egy hatalmas pártnak, — minő függetlenségi párt is, — a haladás terére való kilépése hatás nélkül nem maradhat. Ez a hatás azonban nemzeti szempontokból föltétlenül kedvező kibontakozást ered-

ményez. Éppen azért nem bírjuk megérteni, hogy egyesek miért jajgatnak vagy vádaskodnak a függetlenségi párt okos, haladó megmozdulása miatt. Még abban az esetben, ha ezzel a célt elejtette volna, megérthetőnek a siránkozást is, meg a vádaskodást is. De mikor megmozdulásával, a haladás terére való lépésével nemcsak el nem ejtette a *közös célt*, hanem ahhoz határozottan közelebb vitte a hatvanhetes alapon haladókat is: akkor minden jóra való magyar ember csak örömmel, lelkesedéssel üdvözölheti a függetlenségi pártot, hogy a merev dogmák keretéből való kilépésre megértette és megragadta az alkalmas pillanatot.

A mezőrendésügyi törvény revíziója. — Darányi földmívelésügyi miniszter körrendeletet intézett Zala megye törvényhatóságához, amelyben utal arra, hogy a mezőgazdaságról és mezőrendéségről szóló 1894. XII. törvény cikk végrehajtásánál észlelt tapasztalatok szükségessé teszik ezen törvény módosítását, miért is ennek fogantatását programjába fölvetve — s az ennek eszközésére szükséges előmunkálatokat megindította. Mivel pedig a törvény revízióval munkálatainál azokat a tapasztalatokat, melyeket a törvényhatóságok a törvénynek végrehajtása és a gyakorlati életben nyilvánvaló hatása tekintetében észleltek, figyelembe kívánja venni, felhívja a törvényhatóságokat, hogy az alispán és főszolgabíró vélemények kikérése alapján a törvény hiányaira vonatkozólag szerzett eddigi tapasztalatairól s általában minden a törvény revíziójánál figyelembe veendő mozzanatról részletes és kellően megokolt jelentést, illetve javaslatot 6 hónap alatt terjesszenek elő.

A rigyácsi ünnepség.

Közli: Egy jelenvolt.

— augusztus 28.

Szép és lélekemelő ünnepség folyt le a hó 26-án Rigyácson, melynek alkalmát Vaczok Ferenc kérésére a földmívelésügyi miniszter által adott díszoklevél és roo korona jutalom átadása szolgáltatta.

Ebben a féltálatos keretben azonban az uralg és község, munka és munkaadó közti nemes és emberszerető vonatkozásoknak oly mély és hatalmas megnyilatkozásai törtek elő a lelkekből, hogy a kedves és szép órák bizonyian maradandóbb nyomokat hagynak a jelen voltak emlékezetében.

Nagy és díszes társaság gyűlt össze. Kálmáné, a háznak szivósgája és minden társadalmi erények odaadó ápolása által nagy tiszteletnek és népszerűségnek örvendő uróje köre, kinek birtokán Vaczok Ferenc ezt a hosszú időt hűséges odaadással s törhetlen buzgósággal töltötte el.

Emelte a nap fényét a vármegye főispánjának, Batthyány Pál grófnak, feleségének és

gyermekének jelenléte, kiket az ünnepelő közönség ismételtlen is szívből fakadó ovációban részesített.

Jelen voltak még *Odescalchy* Amália hercegnő, *Keglevich* Ilona grófnő, *Keglevich* Pál, *Batthyány* Tamás és *Batthyány* Ádám grófok, *Osztrohuber* László kir. ítélőtáblai bíró, *Pleheisz* Viktor alezredes, Dr. *Ruzsicska* Kálmán kir. tanácsos, tanfelügyelő, *Viosz* Ferenc főszolgabíró, *Csesznák* Miklós törvénzei bíró, *Sebestény* Lajos ügyvéd, *Matisz* Pál főhadnagy, *Leonyel* Lajos főjegyző, *Vedrey* László, *Horváth* Imre, *Töke* Károly, *Fülöp* István, ifj. *Fülöp* István doktor, *Fülöp* Ede, *Grünfeld* József körjegyző, *Rigyácz* község képviselő testülete és lakossága.

Az ünnepély *Berkovics* József szepetneki plébános által tartott misével és egyházi beszéddel kezdődött. Azután az egész közönség a rigyácsi szép kastély elé vonult, hol a terrasszon elhelyezkedett vendégek és a park virágos utjain példás rendben állást foglaló lakosság, festői képpé bontakoztak.

Viosz Ferenc főszolgabíró meleg szavakkal üdvözlővén a vármegye főispánját és a járása területén megjelent vendégeket, előadta az ünnepély célját s felkérte *Sebestény* Lajos ügyvédet az ünnepi beszéd megtartására.

Sebestény Lajos igen tartalmas és nagy hatást keltett beszédet intézett az előtérben családjával együtt helyet foglaló *Vaczek* Ferenc kertészhez és az ünnepelő közönséghez. A munkás és munkaadó viszonyának erkölcsi vonatkozásairól szólott s ezen valóban aktuális témából nagyon tanulságos és a helyzet magaslátán álló következtetéseket vont le.

Buzdító elismeréssel adta át neki a diszokmányt és a miniszter 100 korona jutalmát, ezzel kapcsolatban pedig özv. *Inkey* Kálmánné kétszáz korona és *Batthyány* Pál grófné száz korona adományait.

Dr. *Ruzsicska* Kálmán kir. tanfelügyelő lelkes beszédében bemutatta az igaz embert, a milyennek vallás-erkölcsi érzésében, hivatásának szeretetében, boldog családi otthonában és a magyar földhöz ragaszkodó hűségében, *Vaczek* Ferenc bizonyult. Honszerelme s a szülői ház tiszta erkölcsére buzdította a magyar anyákat, akik eldöntik egész nemzedékek s a haza sorsát és boldogságát. Végül pedig felkérte jelenlévőket, hogy kérjék Isten áldását a magyar anyák, hitvesek és honleányok egyik ragyogó mintaképe. özv. *Inkey* Kálmánné s egész családjára!

Berkovics József szepetneki plébános, ki már templomi beszédében is vonatkozásokat tett a nap jelentőségéről, most ujabban is szép és megható intelmeket adott hűveinek a munka szeretetéről, a munka becséről s a munka megbecsülésének imént tapasztalt nagy jelentőségéről.

Grünfeld József körjegyző az ünnepelt nevében mondott hálás köszönetet; egyben fogadást tett a község nevében, hogy a szép buzdításokat és intelmeket szívükbe vésve, ezentul is mint igaz, honszerető polgárok fognak élni és dolgozni.

Viosz Ferenc főszolgabíró záróbeszédében megegyezően forró köszönetet mond mindazoknak, kiknek a megjutalmazás nemes példájában része volt s a község lakosságát szeretettel üdvözlőve bezárta az ünnepélyt.

Özvegy *Inkey* Kálmánné fényes lakomához vitte vendégeit, kiket a pazar vendégszeretet s a háziak rendkívül lekötözött szeretetméltsága egyaránt elbájolt.

Pompás cigányzene mellett sok szép beszéd

hangzott; künn pedig a népünnep mozgalma és vidám zaja hangzott messze a park lombjai közt.

Vaczek Ferencnek és családjának izgalomtól remegő ajkai és öröm árájától csillogó könnyei pedig minden szónoklatnál ékeesebben bizonyítják, hogy munka — a boldogság forrása.

HIREK.

— **Személyi hírek.** *Festetic* Andor gróf a vidéki színházak főfelügyelője, ma délelőtt Nagykanizsára érkezett, Kövessy Albert szinigazgató és társulatának meglátogatására. — *Batthyány* Pál gróf főispán, ki tegnap városunkban időzött, az éjszaka elutazott Nagykanizsáról. — Dr. *Nyári* Sándor mtegyetemi tanár, az orsz. képtár őre, tegnap este városunkba érkezett.

— **Főrangú vendégek a sörgyárban.** Előkelő vendégei voltak tegnap a nagykanizsai sörgyárban. Megyénk főispánja *Batthyány* Pál gróf, neje, leánya, fivére és anyósa, özv. *Inkey* Kálmánné, továbbá *Odescalchy* hercegnő társaságában tisztelte meg látogatásával ezt a magas színvonalon álló iparvállalatunkat. A gyár igazgatósága még a dalosverseny alkalmával megkérte öméltsőségét, hogy a gyárat megtekinteni kegyeskedjék. Ennek a meghívásnak tett eleget a főispán társaságával. A magas vendégeket tegnapi látogatásuk alkalmával *Rosenberg* Richárd igazgató fogadta. Főispánunk és társasága az igazgató és főtisztviselők kalauzolása mellett megtekintették a gyár pompás berendezését és a látottak felett legnagyobb elismerésüket fejezték ki. A főispán külön is örömeinek adott kifejezést afelel, hogy alkalma volt a magas színvonalu megyei gyárat megtekinteni. A társaság, az igazgató meghívásának engedve, oszonnához ült és közel egy óráig időztek a látogatás ezen aktusánál.

— **Rosenfeld** Adolf temetése. Ma délután helyezték örök nyugalomra, a város és a megye közönségének nagy részvéte mellett *Rosenfeld* Adolfot, a nagykanizsai kereskedői világ egyik kitűnőségét. A főúti gyászháznak fekete drapériával bevont udvarán a végső tisztességre megjelentek: a gelsei és belségi báró *Gutmann* család férfi és női tagai és a kiterjedt rokonság, a városi tanács és képviselőtestület *Leonyel* Lajos főjegyző, h. polgármester vezetésével, az izr. hitközség előljárósága, az Izr. Jótékony Nőegylet választmányja, a Nagykanizsai Takarékpénztár igazgatósága, a Pesti Magyar Keresk. Bank helyi vezetősége, a vidéki birtokos osztály számos előkelő tagja, *Dobrovics* Milán országgyűlési képviselő, dr. *Kiss* István és *Osztrohuber* László kir. táblabírák, *Pleheisz* Gusztáv alezredes, *Surányi* József, a Pesti Napló tulajdonosa és főmunkatársa és még több egyesület képviselője és számos résztvevő magános. A ravatalt a koszorúk egész özöne borította és a koszorúpótlóadomány címén befolyt jótékony adományok is jelentékeny összegre ruának. — Miután a *Kartschmaroff* Leó főkántor vezetésével ad hoc alakult férfialáda énekelte, dr. *Neuman* Ede főrabbi méltatta az elhunyt érényeit és vigasztaló szavakat intézett a gyászolókhöz. Ezután megindult a gyászmenet és az elhunytat a családi sírboltba örök pihenőre helyezték.

— **Fedák Sári zalamegyei nagybirtokos** A napokban megirtuk, hogy *Fedák Sári*, a fővárosi primadonna egy izben Nagykanizsán járt, mert itt egy közeli birtokra alkudozott. A birtok

vétel a napokban meg is történt. *Fedák Sári* 410 ezer koronáért megvette a tótszerdahelyi *Vermes* féle birtokot és ezzel zalamegyei nagybirtokos lett, ami mindenestre örültszerencse Zalamegyére.

— **Aratóünnep Mórchelyen.** — *Batthyány* Ilona grófnő mórchelyi birtokán szombaton tartották meg az aratóünnepélyt. A nagyszouyon kívül, kit nemes szívéért rajongásig szeretőnek, ott voltak még *Keglevich* Gábor gróf, *Keglevich* Ilona grófnő, — az urodalom tisztjei és számos vendég Nagykanizsáról és a vidékről. Az ünnepély központját *Batthyány* Ilona grófnő, a szives vendéglátó képezte, — kit lelkes felköszöntőkben ünnepeltek, mint gazdát és mint lelkes honleányt. Az ünnepségek után az ottlevőknek gazdag vendégségben volt részük, mely táncsal vázgyzódott.

— **A Mura szabályozása.** Kedden, 21-én az északi m. kir. folyammérnökségtől *Jorsch* mérnök segédszemélyzetével. Kotorban megjelent a Mura szabályozásának alapterve felvétele végett, ugyanekkor *Dobrovics* Milán, a kerület országos képviselője és Kotor község előljárósága helyszíni szemlét tartottak. Most már biztosra vehető a Murának Kotor egyik részén való szabályozása.

— **Magyar szó a belicai templomban.** Lelökemelő, hazafias keretben folyt le *Szent István* napján *Belicán* az istentisztelet. *Baranasi* György, az új lelkipásztor magyar nyelvben mondott beszédében emlékezett meg a nap vallásos és nemzeti jelentőségéről. Lendülettel beszédét nagy áhitattal hallgatta az egész község. Prédikáció után pedig felhangzott „Ah hol vagy magyarok” kezdetű régi egyházi ének, majd a Hymnus hangjai öntöttek lelkeseledést a jelenvolakba. A szép ünnepért elismerés illeti ugy *Branica* Györgyöt, aki csak néhány hónap óta adminisztrálja a belicai plébániát, de mára eddig is többször adta példáját hazafias érzelmeinek, mint *Török* Pál kántortanító szép magyar énekekről.

— **Érdekes per.** A soproni *Nemzetőr* írja: Annak idején megirtuk, hogy a „Szerzők, zeneszerzők és zeneműkiadók társulata” nevében *Schmidt* dr. budapesti ügyvéd levelet intézett két soproni kávéshoz, köztük *Csitkovics* Pálhoz is, melyben azt kívánta tőlük, hogy egyezzenek ki a nevezett társasággal, mert különben ellenük a szerzői jog bitorlása miatt eljárást tétel folytatná. A két kávéshoz, a levél szerint ugyanis az a büne, hogy kávéházukban a cigányzenekar olyan zenedarabokat adott elő, melyeknek szerzői a társulatnak tagjai. — *Csitkovics* Pál kávésház nem ijedt meg a 2000 koronás bírsággal való fenyegetéstől, hanem zsarolásért tett fejjelentést a társulat ügyésze *Schmidt* dr. ellen. Közben aztán a zeneszerzők társulata szerzői jog bitorlásából folyó kártérítési perrel támatta meg *Csitkovics* Pált. A perben tegnap volt a perfelvétel, melyen a budapesti társulat nevében *Garai* Gyula dr., *Csitkovics* Pál nevében *Müller* József dr. soproni ügyvédek jelentek meg. Érdeklél tekintenek az ítélet elé, mert egy győri kávésház ellen ugyanilyen címen folytatott perben a győri bíróság a keresetet elutasította és a kávésház nem marasztalta el a keresetbe vett kártérítési összegben.

— **Gyilkosság a lakodalomban.** Szemese pusztán lakodalom volt *Mészáros* Ferenc házában. A lakodalmas nép jókedvűen mulatott, midőn egyszer csak elhalgatott a cigány s a levegőben megvillant egy kés, *Körmives* József és *Német* József összerlekedvén, utóbbi kést rántott és *Körmivest* fejbesszurta, mire az kaszát kerített elő és azzal halálra sebesítette *Németet*. A gyilkost elfogták és bekisérték az ügyészség fogházába.

— **Tekeverseny Szepetneken.** A szepetneki polgári olvasókör által rendezett tekeverseny óriási érdeklődés mellett vasárnap f. hó 28-án d. u. 3 órától est. 10 ig folyt le. A verseny eredménye a következő: Dobrovics Milán orsz. képviselő, mint első díjat, egy remek sörökészletet: Stróbl András szepetneki polgár nyerte meg (13 fa.) A 2. díj, (rendkívül csinos asztali óra, Dr. Fodor ajándéka) Tőke Károly szepetneki rk. segédlelkész az olvasókör elnökének; a 3. (a kaszinó ajándéka) Lévy Endre körjegyzőnek; a 4. (ábrasztó óra) Dr. Schabián Gusztávnak (Nagykanizsa); az 5. (egy svájci fapipa Ország Lajos ajándéka) Szimicz János nagykanizsai vasgyári munkásnak; a 6. (szivartárca) Fuchs János szepetneki kisbirtokosnak; a 7. Szandner György; a 8. Fuchs György; a 9. Fischl András szepetneki polgárnak; a 10. (egy üveg vanília-likőr) Fesselhofer J. adam; Seiler Ferenc kovácsmester; a 11. (egy üveg császárkörte-likőr, Bognár József szepetneki kereskedő ajándéka) Seknemann András szepetneki polgárnak; a 12. (notesz Fischel Fülöp Fia könyvkereskedése adományából) Beck Ede gimnázista tanulóknak; a 13. („szepetneki Balaton mellől” Dr. Csák Árpád ajándéka) Pfeiffer András szepetneki polgárnak; 14. díj pedig (egy pipa, Kéri József szepetneki bíró ajándéka) Beck Tivadar orvostanhallgatóknak jutott. Lélekemelő jelenet volt, midőn díjkiosztás után az egybegyűlt olvasóköri tagok, Szepetnek közönség többnyire német és horvát anyanyelvű földműves polgárai, illusztris vendégeikkel élőkön a Himnusz elénekelték.

— **Két automobil.** Zalaegerszegről írják a következő regényes históriát: Ha a jelek nem csalnak, egy kis automobil regény játszódott le nálunk a napokban. Észak felől veszekedett iramodással jött egy gyönyörű gépkocsi, amely a városba megállott. Egy magas termetű, naptól barna arcú elegáns fiatalember szállt le róla s bement egy kávéházba. Az ablakhoz ült s reggel kilenc órától kezdve el nem mozdult onnét egy pillanatra sem. Az automobil utrakészen vesztegelt egy kocsiszín alatt; a kocsivezető pedig itt is, ott is tudakozódott, hogy nem láttak-e egy másik motort is keresztülmenni a városon — egy hölgygyel. Végre délután négy óra körül jött hatalmas pófogéssal a világoskékre festett motor, amely egy rendkívül elegáns hölgyet hozott. A fiatal ember kocsija előállt s a hölgy átült arra, de nem egyedül. Az ifju mellette foglalt helyet s a töf-töf rohant Bak felé. Másnap reggel újra megjelent az ifju pár, a hölgy felült a saját kocsijára s a két motor elpöfögött; az egyik északnak, a másik délnek... Délután két haragos ur kérdezősködött, hogy nem láttak-e itt egy ifju hölgyet kék automobilban? A megszólítottak mosolyogtak, de nem emlékeztek a szerelmes automobilokra.

— **Közös táncgyakorlat.** A magyarországi borbély- és fodrász-segédlek helyicsoportja szeptember hó 16-tól kezdődőleg minden vasárnap este 8-tól 11 óráig közös táncgyakorlatot tart, 40 fillér belépő díj mellett.

— **Kedvezmény a magyar lónak.** A földmivelésügyi miniszter közli Zalavármegye törvényhatóságával, miszerint a kereskedelemügyi és pénzügyminiszterrel egyetértőleg a vámkezelés szempontjából kedvezményeket állapított meg a Németországba szállítandó magyar lovakra. A földmivelésügyi miniszter rendelkezését, mely a külföldi szállításokra vonatkozó vámkedvezményeket részletesen felsorolja, valamennyi járás főszolgabírójának megküldötték.

— **A letenyei „Iparos Olvasókör”** aug. hó 19-én megtartott népnépnepélyén felülfizettek: Dobrovics Milán orsz. képviselő 19 kor. Zakál Gyula, Schmied (Pola) 4—4 kor., Magyarics M. 3 kor. Mersics Sándor 1.50 fill., Weisz Henrik, Vajda Manó. Csicsari Orosz Béla, dr. Havas József Zenairts Ferenc, Strasser Jakab, Bassa András 1—1 kor., Leitner Lipót 50 fill. Frankl Vilmos 40 fill., Kluger Pál, Tischler János, Káspér Károly 20—20 fill. Melyért ezuttal is hálás köszönetét fejezi ki a kör elnöksége.

Kapható minden gyógyszerárban és drogueriarban.

Ára 1 korona 80 fillér.

Színház és Művészetek.

Az új földesur.

— augusztus 28.

Fedák Sári, kinek formásak a bokái, van némi érzéke a magyar népies motívumok iránt, gégejének sajátos alakulata kellemes hangokat produkál és kinek az Istenek kívül egy kaszinó is a barátja, birtokot vásárolt Zalában. (Lásd mai hírvivatunkat.) Üdvözljük Fedák Sarit, mint Zalamegye új nagybirtokosát.

És tegnap reggel a halál a budai hegyek alján egy igazán mély lelkű, nagy arányú író kezéből akkor ütötte ki a tollát, mikor utolsó novelláját akarta megírni, hogy némi aprópénzt szerezzen temetésére. Így hát Thury Zoltán utolsó elbeszélése az marad, mely az Új Idők legutóbbi számában megjelent. Az elbeszélés szombaton jelent meg. Talán egy héttel halála előtt írta, megtört, leaszott testtel, fásult lélekkel. Rettenetes megpróbáltatás, ha a családja iránt való szeretet ilyen állapotban készítené egy művészt arra, hogy fantazmagóriákkal és szöfözéssel vesződjék.

Nagy író és mélységesen művelő volt. E kiválóságok tudatának keresztje alatt görnyedt egész életén át. Mindenkivel jól akart — és magán nem tudott segíteni. »Egy kis független nyugalmat« — mint Arany János — erre vágyott ő is. Ő sem érte el. Dolgoznia kellett megrendelésre, mignem érezte, — hogy a hangulat egy felszikkad benne, mint a velő a beteg ember gerincében.

Ő, szegény, diszsihelyet kép. Ezzel fizetik ki, nehogy a másvilágon, ha — ami természetes — találkozunk vele, reklamálhasson. Családjának azonban, melyet imádott és melyért agyondolgozta magát, nincs kenyere.

Pedig nagy író, nagy művész és igaz ember volt... Üdvözljük Fedák Sarit, Zalamegye nagybirtokosát.

(—) **Szinészek Szombathelyen.** Nádasy József szintársulata szeptember végén vonul be Szombathelyre. A nekünk beküldött jelentésből látjuk, hogy a társulat nagyon kicsiny és csupán ismeretlen nagyságokból áll.

(—) **Szinészes merénylőte egy újságíró ellen.** Kaposváron történt meg tegnap e vitázó eset. Gándör Ferenc, hírlapíró, a Somogyvár-

megye munkatársra éjszaka hazafelé tartott, midőn észrevette, hogy Andorffy szintársulata tának egyik baritonistája Sárosi Andor, nyomon követi. Az újságíró megkérdezte a szinészt, hogy kíván-e valamit tőle, mire az egyszerre revolvert és korbácsot rántott és Gándört inzultálni akarta. Jó szerencse, hogy Gándör hatalmas vasbotot hordott magánál és így a szinész huzta a rövidebbet és ezen felül Gándör még életveszélyes fenyegetésért fel is jelentette. Sárosi kijelentette, hogy egy kedvezőtlen kritika miatt tört a hírlapíró élete ellen. Bizony csak nagy ripacs lehet az a szinész, aki azt hiszi, hogy becsületes törekvése és telhatségen kívül más eszközökkel, akár kézzszorítással, akár revolverrel is befolyá-volhatja a bírálatot.

(—) **A Magyar Színház új igazgatója.** A Magyar Távirati Iroda jelenti: A Magyar Színház részvénytársaságnak mai napon tartott közgyűlése teljes egységben, egyhangulag jóváhagyta azt a szerződést, a melyet a részvénytársaság július hónapban Beöthy Lászlóval, a Királyi Színház igazgatójával kötött. E szerződés értelmében 1907. október elejétől kezdődőleg tizenegy évre Beöthy László a Magyar Színháznak is vállalkozó igazgatója lett.

Heti műsor:

Szerdán: *Paraszt becsület* opera, Mányai Aranka felléptével.

Csütörtökön: *Barcarat* dráma, Gyöngyösi Erzsi felléptével.

Táviratok és telefonjelentések.

Ki csinálta meg a békét?

Budapest, aug. 28. *Kristóffy József*, a volt haladó miniszter Leányfalváról ma délben a következő táviratot intézte a budapesti lapokhoz:

»Kérem közölni, hogy a hétfői lapokban a békekötésről egy könyvatos által nevemben leadott nyilatkozat tölem nem származik.«

Kristóffy ezen nyilatkozata kapcsán beszélnek képviselői körökben, hogy illetékes helyen hír szerint megelégettek azon különböző híreszteléseket, melyek a békekötés felől a lapokban napvilágot láttak, azért a leghitelesebb információk alapján legközelebb meg fog jelenni a kibontakozás igaz története, ami aztán egyszerre véget fog vetni a különböző mendemondáknak.

Polónyi Budapestben

Budapest, augusztus 28. *Polónyi Géza* igazságügyminiszter ma visszaérkezett Budapestre és hivatalának vezetését átvette Imling Konrad államtitkártól, ki a minisztert ennek távollétében helyettesítette.

Apponyi választói előtt.

Jászberény, augusztus 28. Apponyi Albert gróf vallás- és közoktatási minisztertől ma távirat érkezett az itteni függetlenségpárt elnökéhez, melyben arról értesít, hogy vasárnap leutazik Jászberénybe és választói előtt nyilatkozni fog.

A közigazgatás reformja.

Budapest. augusztus 28. A belügyminiszteriumban ma befejezték a közigazgatás reformjára vonatkozó előzetes tanácskozásiakat — A miniszterium szakértői a most *Andrássy Gyula* gróf miniszter vezetésével beható tanácskozások alapján elkészítik a javaslatokat, melyeket a belügyminiszter az összel összeülő képviselőház elé terjeszt.

Egy főrangú hölgy halála.

Budapest. augusztus 28. Özvegy gróf *Szapáry Lászlóné* csillagkeresztes palotahölgy, gróf *Szapáry Frigyes* főrendiházi tag anyja ma délelőtt meghalt.

Öngyilkos százados.

Ujvidék, augusztus 28. Itt ma *Fazekas Zoltán* nyugalmazott százados gyógyíthatatlan betegsége miatt *agyonlőtt magát.* Öngyilkossága előtt végrendeletet írt, melyben 8000 korona készpénzvagyonát elaggott katonák segélyezésére hagyta.

Munkácsy Flóra haldoklik.

Budapest, augusztus 28. *Felekyne Munkácsy Flóra* a budapesti Nemzeti Színház hírneves művésznője, ki napok óta nagy betegen fekszik, *haldoklik.* Állapota ma fordult válságra. Az orvosok *lemondtak életéről.*

Letartóztatott rablógyilkos.

Zombor, augusztus 28. *Braun Mihály* malommunkást, ki *Wolf Ádám* dúsgazdag vinkovári kereskedőt meggyilkolta és kirabolta, ma itt letartóztatták és beszállították a törvényszéki fogházba. *Braun* a rablógyilkosság elkövetését beismerte.

Az eszéki nagy sztrájk.

Eszék, augusztus 28. A munkások sztrájkja egyre növekedőben van. Májg

Egy intelligens család

egy-két tanuló.

jó házból magához venne; igen jó ellátásban és gondos figyelemben részesülne.

Cím a kiadóhivatalban.

mintegy 1500 munkás sztrájkol. Az utcákon csendőrség cirkál, mert zavargásoktól tartanak.

Segédszerkesztő: **Nagy Samu.**

Laptulajdonos és kiadó:

FISCHEL FÜLÖP FIA.

Iskolai tanuló

intelligens izr. családnál teljes ellátásra elfogadtatik. Cím a kiadóhivatalban.

Egy vagy két jó házból való

tanuló teljes ellátást

nyerhet előkeelő izr. családnál. Bővebbet a kiadóhivatalban.

Ház eladás.

Sarokház, régen fenálló szatocs üzlettel, tőzsde és páliuka méréssel, betegség miatt szabadkézből eladó.

Bővebb felvilágosítást ad özv. *Steinitz Károlyné* Nagykanizsán *Kossuth Lajos-tér.*

Jó házbeli keresztény fiu

tanoncznak,

nagyobb vaskereskedésben azonnal felvétetik. Cím a kiadóhivatalban.

Vettünk nagy mennyiségű

női, férfigyapjú-, selyem- és bőr- szövet-kelméket,

melyeket meglopó olcsó áron bocsájtunk a nagyközönség rendelkezésére.

KREISLER és SCHLESINGER

Nagykanizsán, *Erzsébetkirályné-tér,*
Szeidmann ház.

Lipdetések

felvételnek

Fischel Fülöp Fia

könyvtároskádóiban a gyűjtemény

XXXXXXXXXX

Reggeli előtt egy pohár **Rohitschl** **templi forrás** jó hajtó hatású, étvágygerjesztő és az anyagcserét előmozdítja. — A *Styria*-forrás ugyanolyan de erősebb hatású Magyarországi ásványvíz. *Hoffmann József* Budapest *Báthory* utca 8.

szőlő és főzőkönyv
Sarg-féle Szappan
Glycerin
"bőr fehérré és gyöngéddé teszi"
Mindenkinek!

Sarg-féle Glycerin szappan úgy felöltöknél, mint gyermekoknál a leggyöngyösebb korban legkifűnőbb tisztoszernek bizonyult ismert tekintélyek, mint dr. Hebra tanár, Sebaut, Frühwald, Breus Károly és Gusztáv, "chandlerbauer stb. által a legjobb eredménnyel használják.

Házartásban nélkülözhetetlen

„**GLORIA**“ lakkbronz, használható mindennemű tárgy azonnal meg-aranyozásához. — Egy doboz ára 70 fillér. Kapható: *Fischel Fülöp Fia* könyv- és papirkereskedésében Nagykanizsán.

A **felezőpor** hölgyeknek! **csunya és eltörött!** Egyedül biztos alapos eltávolítás, gyökerestől mindenkori a „**SZÖRVEK**“

által. Ára korona 2.— Kérjen megismerést (prospektust), mely ingyen, hérmintve zárt leveleiben küldetik. Rendelhető csak

SCHMIDEK I. illatszertárában,
Budapest, VI. Ó-utca 12.

Tirgram-por

az egyedüli szer, mely

összes fovarokat gyorsan és alaposan

pusztítja, dobozban 30—60 f. 1.— és 2 koronáért kapható.

TIRGRAM-TINKTU

csakis *poloskák* ellen üvegekben — 40, — 80, 120, 260 és 5— koronáért kapható minden jobb drogériában, fűszer- és festék-kereskedésben, a hol *Tirgram* plakátok ki vannak függesztve. Ügyeljünk a „**TIRGRAM**“ névre. *Gyár Budapest, IV., Károly-u. 1.*

Előjegyzés

fás oltványok és előhajtott vesszőkre.

id. gróf *Zichy Ödön* surdi telepén

ugy előhajtott-fás oltványok, mint előhajtott *riparia* portális és a megrendeléseken felül netán fönmaradó *sima riparia* vesszőkre előjegyzések szeptember elsejéig a következő árak mellett elfogadtatnak:

fás oltványok mohásan előhajtva ojtóládákából átvéve 35 frt ezere tiz frt foglaló azonnali lefizetése mellett gyökerezésre előhajtott *riparia* I. o. 20 frt, 5 frt foglalóval *sima* elő nem hajtott vessző I. oszt. 10 forint

» » » II. » 8 »
2 forint foglalóval.

Előjegyezni lehet Nagykanizsán:

özv. **SZEGŐ GYULANÉ** fakereskedésében

Eötvös-tér (a Szent-Háromság áttelénében.)

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Nagykanizsa,
Fischel Fülöp Fia könyvkereskedéséb
Városház-palota.Telefon: Kiadóhivatal: 108.
Szerkesztőség: 78.

Előfizetések és hirdetések:

Fischel Fülöp Fia könyvkereskedéséb
intézendők.

ZALA

POLITIKAI NAPILAP

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Helyben házhöz hordva:

Egy hónap	1.- K.
Negyedévre	3.-
Félévre	4.-
Égész évre	12.-

Postal küldéssel:

Egy hónap	1.80 K.
Negyedévre	4.50
Félévre	9.-
Égész évre	18.-

Megjelenik naponként este 6 órakor
Ünnepnapok kivételével.Felelős szerkesztő: SZALAY SÁNDOR.
Szerkesztő: RÉVÉSZ LAJOS.

Egyes szám ára 6 fillér.

Tisztogatás.

Nagykanizsa, 1906. augusztus 29.

Mikor jelenleg való kormányunk átvette az ügyek vezetését, nagyon erősen hangoztatta a sajtó, — hogy miúdeneknek előtte a romokat kell eltakarítani. Hogy ezek alatt a romok alatt mit kellett érteni: azt miúdenki igen jól tudta és jól tudja most is.

Ugy hisszük, hogy ezt a rom-eltakarítást kellő lelkiismeretességgel el is végezték. Már amennyire elvégezhetők.

Most már csak az a kérdés merül föl a gondolkodó agykból, hogy rommá lett-e valóban minden, amiúden rommá kellett lennie az új kormányzati rendszer erkölcsi tisztaságának érdekében.

Mi úgy hisszük, hogy nem.

Maguk, a kormányzat élén álló férfiak sem látják még teljesen befejezettnek az úgynevezett nagy-takarítást, mert hol egyik, hol másik miniszteriumból szivárog ki olyau-féle hír, hogy ott valami tisztogatáshoz ké-szülnek. Ez pedig azt jelenti, hogy egyik helyen is, másik helyen is vannak még emlékei annak a rendszernek, amely rom-jainak eltakarításával foglalta le mingyárt a működés kezdetén az új rendszer kormányzatának erejét.

Erős vágy él pedig a lelkekben, hogy annak a régi rendszernek semmiféle emléke ne kísértse közötünk. Legyen rommá minden, ami csak reá emlékeztet! El kell végezni alaposan a végső tisztogatást.

Ha a kormányzat élén álló férfiak, mint az új rendszer letéteményesei, csakugyan megtisztogatják hivatalos közéletünket nemcsak a periferiákon, hanem a központban, a miniszteriumokban is azoktól az alakok-tól, akikre bizony-bizony erős bizalmatlan-sággal tekint minden jóérezsű magyar ember: — akkor az új rendszerrel csakugyan új szellem is vout be a kormányzat minden ágába és bizalommal, megnyugvással néz a kormányzati ügyek vitelére, elintézésére mindenki, aki az új rendszertől minden tekintetben megújhosodást remélt.

De ezidőt még úgy vagyunk, hogy sem a kormányzati ágak élén álló kiváló államférfiak, sem a nemzetársadalom ha-gyafias nagy-többsége nem tekinthetnek bi-zalommal azokra az elég magas polcot elfoglaló előadókra, akik legnagyobb rész-

ben a régi rendszer szellemében megcson-tosodott alakok. Mert bármennyire földi-szítik is kabátjokat ezek az urak a szabad nemzeti irányt, az új rendszert jelező tulipán-nal, a szék alatt mégis csak a régi szív dobog és ügyes fondorlattal most is csak belopják az ügyek elintézésébe a régi szellemet; megéreztetik kezöket (persze más-más módon) a régi feledhetetlen fegyvertár-sakkal is, meg azokkal is, akik annak a régi rendszernek lerombolásához hozzájárul-tak valamiképpen.

Bizonyára a nagy nemzetársadalom tisztáérzésű rétegeinek általános helyeslé-sével találkozunk tehát minden olyan tisztoga-tási terv, mely az új rendszer utjából a régi rendszer összes maradványait el akarja takarítani; s mely a megbízhatatlan régi kezek eltávolításával, ártalmatlanná tételével szabad teret biztosít az új kormányzati rendszer érvényesülésének.

Amíg fenn a miniszteriumokban az egyes ügyosztályok élén a régi rendszer szellemében nevelt, fegyelmezt alakokat látja a nemzet-társadalom: addig a nagy-tisztogatást befejezettnek nem tekinti és bizalmatlankodik.

Lehet ugyan, hogy azok az urak elég úgyesen viselkedtek a nemzeti küzdelem alatt és akkor is *suba alatt* tudták tartani érzelmeiket, gondolataikat; s így ellenök vádat emelni nem lehet: de azért lélektani abszurdum volna tőlük azt várni, hogy valóban megtagadják ama szellemet, mely-nek karján jutottak el jelenlegi polcukra. Hogyan tudnák ők megtagadni azokat az édes emléket, melyeken a *szolgai hűség* jutalmául minden reményükön feül olyan nagyra nőttek?! Nem is bírják megtagadni soha. Azért kell tőlük megtisztítani a hiva-talos közéletet az új rendszer teljes diadala érdekében.

Ugy halljuk, hogy a vallás- és köz-
oktatásügyi miniszteriumban nemsokára be-
akarják teljesen fejezni a *tisztogatási mun-
kát*. Ezt követik aztán a többi miniszteriu-
mok is.

Az arató-szerződések.

Nagykanizsa, 1906. augusztus 29.

Egy könyvmatos híradása szerint az úgyne-
vezett „szociálista” parasztpárti egy budapesti kávé-
házban harminnyolc község kiküldött képvisé-
lőivel ártokozatot tartott, amelyben Aohim L.

András elnöklésével elhatározták, hogy oda fognak
hatni, hogy a földműves munkások ne kössék
meg a gazdákkal a téli hónapok alatt előre az
arató szerződéseket, hanem csak lehetőleg Péter
Pál körül szerződjenek, akkor is a szociálista
parasztpárti szervezetének közbenjárása mellett,
Eddig tudvalevőleg az volt a szokás hogy az
ország legtöbb részében a gazdák már jóelőre,
a téli hónapokban kötötték le arató munkáikat,
ugy hogy karácsony táján már nyugodván min-
denki tudta, ki hol fog aratni. Hogy ez eljárásnál
egyes munkaadók visszaíttek a szegény munká-
sok helyzetével, azt nem lehet eltagadni, de ezért
a munkások túlnyomó része számára a téli szük
hónapban vizsgálatás és támasz volt az, hogy
jövő évi munkájukról és keresetükről biztosság-
ban voltak.

Ha már most megszűnik ez az állapot, ha a
munkások a télen majd nem akarnak elszerezni,
hanem azt fogják felelni a munkaadóknak, hogy
várjanak Péter Pál napjáig: akkor ennek legelő-
következménye az lesz, hogy a munkaadók —
mintán a helyi és a környékbeli munkaerő hiány-
talanná vált — más vidékek munkásainálát
fogják igénybe venni, ami a munkásokvértésnek
mai primitív szervezete mellett is már nem
egészen lehetetlen.

Hogy fog-e ez tetszeni a munkásnépnek, nem
magyon hisszük. A mi tapasztalatnál szerint,
amelyek már több mint tíz évre nyulnak vissza,
a magyar mezőgazdasági munkásnép mindig és
következtesen és legerősebben az ellen tiltako-
zott, hogy az „ő határukba” idegen munkásokat
hozzanak. E „betörők” ellen számos alkalommal
erőszakkal és terrorizmussal fenyegetődtek, sőt
az erőszak alkalmazását nem egyszer meg is
kísérlették, legtöbbször természetesen rajta vezet-
tettek. Ime azonban most a munkások egyenesen
rákényszerítének a munkaadókat arra, hogy ha
másképp nem lehet, idegen helyről hozzanak
munkásokat.

A bizonytalanság második következménye lesz
az, hogy a munkaadók — megúván a nyugtalan
munkásellemekekkel való temédek vesződséget
— mindinkább meg fognak barátokzni gépekkel,
amelyek tömérdek emberi munkáskezet fölösle-
gessé tesznek, a szükséges elite-munkások kis
csapatával pedig a munkaadók sokkal könnyeb-
ben tudnak majd megalkudni.

Az idén már tömérdek aratógép kelt el Ma-
gyarországon; mint már egyszer megirtuk, az
arató- és kéveköcs gépekben a mi placunkon föl-
halmozott egész készlet elfogyott. Egylőre bizony
a legkevesebb gazda gondol arra, hogy e megvá-
sárolt vagy bérebevett gépekkel esztáll állandóan
dolgoztasson. De ha a szükséges kényszeríténi
fogja a munkaadókat, bizony másképp fognak
gondolkozni. Az ember — mint XIV. Lajos
mondta — ha kell, még a pokolhoz is hozzászökik.

A munkaadóknak pedig — mint mindig —
eruttal is azt tanácsoljuk, hogy szereskedjenek.
Nemcsak a saját, de a munkásai érdekében is
meg kell azt az ország területén mindentűt tenniök.

A kutató tragédiája.

Az önértet halottja.

— Saját tudósítottól. —

Szegény Taródi György későn született, nagyon későn.

Ha egy pár ezer évvel előbb adatott volna meg a szegény letenyei kutásának az, hogy éljen, Plutarchos, a nagy férfiak jellemének párhuzamos írója bizonyára vésője hegyére vette volna, hogy több viaszlemezre betűket róva, jelleméről oktatást adjon az utókor számára.

Egyszerű kutató mester volt Taródi Letenyén, igen, csak volt, — mert több kut nem készül többé parancsszavára. Meghalt, megölte a családás, a melyet klasszikus jelleme nem tudott elviselni.

Ezelőtt két héttel kutfurásba kezdett, a hivatásának áldozata lett Taródi György. — Reggeltől estig ott sürgött-forgott a munka körül, igazgatott, irányított, parancsokat osztogatott.

A föld, mint varázsszóra engedett parancsára, megnyitotta méhét s Taródi napról napra növekvő ambícióval szemlélte munkásságának eredményét.

— Még csak két nap, még csak egy nap s eredményre vezet fáradozásokom.

Ez a különös szorgalom és odaadó munkásság abban leli magyarázatát, hogy Taródi az egész környék legjobb kutfuró mestere volt. Ahol nagyszabású munka volt, oda csak Taródit hívták.

Lehetetlen, ugyszólván érmentes helyen forrást fakasztott, a tökély oly magas fokára vitte mesteriségét.

S most mintha ellene szegült volna minden.

Már 17 méter mélyre hatolt be a föld mélyébe s még mindig nem akadt forrásra. — Ernvedetlen szorgalommal kutatott tovább. A válasz az volt, hogy különféle gázok kezdtek kitolulni a mély üregből.

Éjjel-nappal fátyla mellett dolgozott s emberei szintén szívós munkássággal tartották ki mellette.

A sárgászöld fáklyafény mellett a menyasszonyáért remegő Csörszhöz hasonlított Taródi, aki a Tiszától a Dunáig ázott csatornán akarta hazavinni szíve választottját. Es hasonlatos lett az ő sorsa is a legenda hőisének tragédiájához.

Még tegnap délután sűrűgve dolgoztak a munkások. Este felé aztán látva a mester hiába való küzdelmét, elküldte embereit.

Rezgálatlan állt meg a kut pereménél s belebámult a tátongó mélységbe, gondolatát ezerszer meg ezerszer átjárta a családás fájdalmas gondolata s aztán egy hirtelen, egy megmáshíthatatlan elhatározástól megkapva — végleg elkeseredve a nagy kudarcon — levette magát a mélységbe s összeroncsolva terült el a kut belsejében levő gerendákon.

Munkásai aggódni kezdve hosszú távolléte miatt s keresésére indulva, úgy találták ott eszméletlenül a kutban. Óriási munkával kiemelték a mélységből s éleszteni kezdték, a szerencsétlen kutató azonban a szenvedett sérülések következtében egy pár óra múlva kilehelte lelkét.

A szomorú véget ért Taródi iránt óriási a részvétel.

Beiratások a nagykanizsai iskolákban.

— augusztus 29.

A nagykanizsai m. kir. állami elemi népiskolánál az 1906—1907. iskolai évre a beiratások 1906. szeptember 1-től szept. 8-ig lesznek; még pedig délelőtt 8 órától 11 óráig, délután 2 órától 4-ig. Ünnepen csak délelőtt lesz beírás. Az I. és II. kerületi tanulók az I. kerületi Zrinyi Miklós-utcai iskola, a III. kerületi tanulók a kiskanizsai templomtéri iskola helyiségében irathatók be.

Az I. II. kerületi szent. kath. vallású tanulók szeptember 9-én a Rém Ferencrendűek templomában mise-hallgatással kezdik meg az iskolai évet.

Az előadások általában szeptember 10-én kezdődnek.

A beiratkozáshoz minden tanuló vigye magával „Értesítő” könyvecskéjét vagy szabályosan kiállított iskolai bizonyítványát. Azok a tanulók, kik először iratkoznak be, iskolaköteles koruk igazolására anyakönyvi tanúsítványt vigyenek magukkal. Az iskolakötelesek sorába az 1906—1907. évre azok lépnek, akik 1900. évi augusztus 31-ig születtek. Az iskolakötelesek sorából pedig kilépnek, akik 1894. évi szeptember 1-je előtt születtek.

A beiratási díj minden tanulóra nézve kivétel nélkül: 1 (egy) korona.

Minden tanuló annak a kerületnek megfelelő iskolájába köteles beiratkozni, ahol a beiratkozáskor lakik. A vidéki tanulók kötelesek a beiratkozáskor bejelenteni azt a helyet (annak a családnak lakását) is, ahol az iskolai időn kívül tartózkodni fognak. E nélkül nem irathatók be.

A helybeli felső kereskedelmi iskolában a tanulók beírása szeptember 2. 3. és 4. napjain délelőtt 9—12-ig, délután 3—5 óráig lesz; a javító és pótló vizsgálatok augusztus 31-én délelőtt 8—12 óráig, az érettségi írásbeli vizsgálatok szept. 5—12 napjain tartatnak meg. Megnyitó istentisztelet szept. 5-én 8 óráig.

A helybeli izraelita elemi iskolában a tanulók beírása szept. 2. 3. és 4. napjain délelőtt 9—12, délután 3—5 óráig lesz; a javító és pótló vizsgálatokat aug. 31-én délelőtt 9—12 óráig tartják meg. Megnyitó istentisztelet szept. 5-én 8 óráig.

Az I. osztályba azon tanulók vétetnek fel, kik az anyakönyvi hivataltól beszerzendő anyakönyvi kivonattal igazolják (igazolt szegénység esetén bélyeg és díjmentes), hogy legalább 5 1/2 évesek és kiken az oltás sikeresen eszközöltetett.

A nagykanizsai főgimnáziumnál szeptember 1. 3 és 4-ikén lesznek a beiratások. Minden tanuló vigye magával az előző évről szóló bizonyítványát. Az I. osztályba beiratkozások, vagy más tanintézetből jövő felsőbb osztályú tanulók ezenfelül születési bizonyítványt és újraoltási igazolványt is tartoznak magukkal vinni. A növendékeknek személyesen a szülők vagy ezek megbízottjai kíséretében kell a felvételre jelentkezniük. A tandíj egész évre 50 korona. Ezenfelül 5 kor. felvételi díj, ének és zenedíj 2 kor., értesítő 1 kor., rajztanári nyugdíj 40 fillér.

A nagykanizsai m. kir. áll. polgári fia- és leányiskolánál a beiratások sorrendje a következő:

1. A fiúiskola tanulók beiratása szeptember 1-én, 3-án és 4-én lesz, naponként délelőtt 8—12 óráig.

2. A leányiskola I. osztályába szeptember 1-én délután 2—5 óráig lehet beírtni s csak a menyinyiben még üres helyek maradnak, szeptember 3-án, esetleg 4-én is.

3. A leányiskola II. III. és IV. osztályába szeptember 3-án és 4-én délután 2—5 óráig iratnak be a tanulók.

HIREK.

— Személyi hír. Dr. Nyári Sándor megyei tanár, az orsz. képtár őre ma elutazott Nagykanizsáról.

— Katonai kinevezések. Szűcs Imre A. B. evangélikus segédlelkész a dunántúli evangélikus egyhásközpontban, a 48. sz. gyalogezredben 2. oszt. tábori lelkészé; — Bagar Sztárd lugosi 8. honvéd gyalog ezredbeli egyévi önkéntes őrmester, a nagykanizsai 20. honvédgyalogezredhez kezelő tiszthelyettesé nevezett ki.

— Pénzügyigazgatósági kinevezések. A zalaegerszegi magyar kir. pénzügyigazgatóság Guttman Aladár érettségi vizsgát tett alsórendű lakost az alsórendű m. kir. adóhivatalhoz; — Borbély János József érettségi vizsgát tett tűzközi lakost a kecskelyi m. kir. adóhivatalhoz díjtalan adóhivatali gyakorlatára nevezte ki.

— Elbocsátás a honvédség köréből. Grassanovics Géza nagykanizsai 20. honvéd gyalogezredbeli tartalékos hadnagy tiszt rendfokozatának megtartása nélkül saját kérelmére a honvédség kötelekeiből elbocsátatott.

— Déli vasuti munkások érkekezlete. A déli vasut magyarországi vonalain alkalmazott munkások két napos érkekezletet tartottak tegnap és tegnapelőtt Budapesten. Az érkekezleten a nagykanizsai és csáktornyai vasuti munkások is képviselve voltak. Az érkekezlet kimondotta, hogy a déli vasuti munkások és alkalmazottak csatlakoznak a Vasuti Munkások Országos Szövetségéhez. Kérni fogják, hogy egy év után a déli vasut minden munkást állandósítson, ismerje el a munkavállalásuk any intézményét és ezzel kapcsolatban a fegyelmi bíróság, létszáman nyugbérpénztart és adjon minden munkásnak hetenkint egy szünnapot, évenként pedig bizonyos szabadságot.

— Bajba jutott polgármester. Együttműködés félrevonulnak a régi polgármesterek, hogy újabb erőnek adjak a helyüket. A régi sorából az első Majorossy Imre pécsi polgármester volt, akit követett Mánster Tivadár kassai polgármester. Most ezeket követni fogja Institoris Kálmán aradi polgármester, aki tisztelettel megbízott embereiben, azoknak cselekedeteit nem ellenőrzte, úgy, hogy most Károlyi Gyula gróf, az új főispán kivánságára a belügyminiszter számvizsgálója által eszközölt vizsgálatnál a legnagyobb mérvű szabálytalanságokat derítették ki. A hivatalos akták és számadások egész sorozata elintézetlenül hevert más aktacsomókban, sok aktát pedig egyáltalában megtalálni se lehet. Azok teljesen eltűntek. Az aradi polgármester mellé, mint polgármestertitkár, egy fogalmazó volt vezetve, aki a vizsgálat megindítása óta egyáltalában nem járt hivatalba. És mikor sűrűgősen berendelték s megkérdezték, hogy nova lették a hiányzó iratokat, épenséggel nem adhatott választ. Institoris polgármester képtelenség bizonyult Arad városnak vezetésére és most nyugdíjaztatását fogják kérni. A polgármesterrel együtt távozni fog Arad főszámvevője is, akinél a rendtelenségek egész halmazát találta a számvizsgáló. Épületes állapotok uralkodhatnak egyik legnagyobb vidéki városunk közigazgatásában!

— Az elkeseredés halottja. Letenyéről jelentik: Hajdarevics György 70 éves polgárember azért, mert száján rák képződött, felakasztotta magát. Mire hozzátartozói észrevették, meghalt.

— A gyermektábor, melynek szerepléséről megemlékestünk, ma 8 koronát juttatott hozzánk a népkönyha részére. Az összeget átadtuk a népkönyhának.

— **Éjjeli betörők.** Az éjjeli betörők jártak a laz naki csárdánál. Falát kezdték kibontani, ezt azonban nem végezték kellő csendben és zajjal felköltötték a gardát. Ez fegyvert fogott mire a kísérletet betörők elfutottak. A rendőrség nyomozza.

— **A bicska.** A péteri legények vasárnap nagy napot rendeztek egyik országi korcsmában; olyan hosszú napot, hogy még a hétfőre virradó hajnalon is tartott. Ekkor tévedt véletlenül közejük Takács János écsi gépész, a kivel amazok nagy szóváltásba kerekedtek. Falusi szokás szerint csakhamar előkerült a csizmaszárakból a bicska. Mintegy tíz percig dulakodtak a legények, a minék a következtése az lett, hogy Takács számtalan késszurástól borítva, holtan zuhant a padlóra. A péteri legények közül a főverskedő, Varga Gyula szintén életveszélyesen megsebesült.

— **Szökött katona.** Közöltük a napokban, hogy a rendőrség táviratot kapott Veszprémből, melyben az ottani hatóság értesíti, hogy Hat Endre katonaszökevény Nagykanizsa felé vette útját. Rendőrségünk ki is derítette, — hogy Hat Endre járt Kiskanizsán, hol egy barátjánál rejtőzött, azonban visszaél a jóbarát bizalmával, mert midőn inuen is tovább állt, magával vitte barátjának minden ingóságát. Azóta nyoma veszett a katonaszökevénynek, míg nem ma Kaposvárról érkezik a jelentés, hogy ott ma letartóztatták. — Hat Endre Kaposváron azzal tünt fel, — hogy az egyik kávéházból fizetés nélkül akart távozni. — A katonaszökevényt viszik vissza az ezredéhez.

— **Ellopott oroszlanok.** Hirschler Miksáné jelentést tett a rendőrségnél, hogy ma szellőztetni ablakába terítette ki szőnyegét, mely oroszlanokat ábrázolt és a szőnyeget valaki ellopta. A rendőrség megindította a nyomozást, bár úgy véli, hogy neki inkább kötelessége arra figyelni, ami a szobában van, mint arra, amit az utcára kitegetnek.

Kapható minden gyógyszerárban és drogueriában.

Ára 1 korona 80 fillér.

Behrnum Igán.

Gondolatolvasó a színházban.

A konsternált tudomány.

— Saját tudósítónktól. —

Nagykanizsa, augusztus 29.

»Nagyszerű!» — mondták a hiszékenyek.

»Képtelenség!» — így a kevésbé hívők.

Érteni, pedig seuki sem érti. Behrnum Igánnak igen »tudományos« a megjelenése, a póza, és ez már magában elég ahhoz, hogy aki inklinál a hitre, higgye, hogy a Behrnum mutatványaiiban nincsen csepürágás.

Az *Ösztön* tegnapi gyönyörű előadása után produkálta magát Behrnum médiumával a színházban. Miatán médiumát a színpadon igen hatásos mozdulatokkal elaltatta, maga végigjárta a közönség sorait és olvasta a gondolatokat a következőképen.

A közönség egyik tagja zsebkését tartotta kezében. Behrnum felszólt a médiumhoz:

»Filoco, mondd meg, mit mutat ez az ur?»
 Filoco megmondta.

»Milyen színe van a késnek?»

A bekötött szemű médium, ki háttal volt a közönséghez, megmondta.

»Hány pengéje van? Milyen gyártmány?»

A médium mindent pontosan megmondott. És megmondta még, hogy milyen X ur órája, Y. ur kitől kapta szivartárcáját, Z. hölgy a ridiküljét, az utjonnan érkezett drámai hősnőt szereti-e a Kari, mit irt Pillitz dr. egy táblára stb. stb. Tájékozásul megjegyezzük, hogy maga Behrnum előre tud minden feleletet. A táblát, melyre írnak, ő megnézi és csak azután mondja meg a médium.

Behrnum nem hasbeszélő, ezt megállapítottunk. A médiummal semmiféle összeköttetésben nincs. A médium a színpadon tartózkodik, ő pedig esetleg a színház másik végében. És kérdésére a médium pontosan felel.

Behrnum oly csodálatos ügyességgel csinálja dolgát, hogy igazán csak erős bölcselmi meggyőződésünk akadályoz bennünket abban, hogy a mutatványok szuggesztív jellegében higgyünk. Ő ugyanis azt állítja, hogy produkcióit szuggesztív útján végzi. Ezt elbinni tudománytalanság lenne. Az ellenkezőjét azonban senki sem sikerült bebizonyítani.

Legyen akárhogy a dolog, annyi bizonyos, hogy mégis ügyesen csinálja produkcióit. Érdemes, hogy mai előadását nagyközönség nézte végig.

Színház és Művészetek.

(—) Az *Ösztön*. Almássy kitűnő rendezésében került színpadra tegnap Henry Kistemaeckers »Az *Ösztön*« című nagy sikerű, értékes színműve. Szomorúan jellemző közönségünkre, hogy a színház kongott az ürességtől. Szeretnők arról az opportunus oldalról felfogni a dolgot, hogy akik távolmaradtak, megbűnhődtek azzal, hogy egy hatalmas darab gyönyörű előadásában nem volt részük, ám ez nekünk nem elég. Bosszant és elszégyenit, hogy annyi ambíció és komoly művészet, melyek a színpad tegnap otthona volt, Nagykanizsán nem talál méltánylásra. Véleményünk szerint a tegnapi volt e szezon legjobb drámai előadása és megnéztük annyian, hogy a jelenvoltakat emlékezetből fel tudók sorolni. Ha a tegnapi üres házat közönségünk izlésének kritériumául tekiütjük, talán nem is lenne érdemes a drámai előadásokkal e helyen komolyan foglalkoznunk, ha nem helyeznénk szult rá, hogy a színészek legalább a sajtóban találják meg az őket megillető elismerést.

A szezon folyamán talán előlják még egyszer Az *Ösztönt*. Ebben az esetben melegen ajánljuk közönségünknek, hogy látogassa meg az Arénát. Mi garantáljuk, hogy gyönyörű égben lesz része.

A szereplőket tegnap az előadás végeztével *nagyszerű hívták a lámpák elé*. Ez páratlan siker a nagykanizsai drámai előadások történetében. A nagy elismerés pedig szolt *Almássynak, Kortósnak és Hevossy Mariskának*. Almássy tegnap felesévesen játszott. A híres orvos, Bernon szerepének alakításába belevitte minden művészetét, raffinált izlését és tudását. Az orvos alakjában értékes pszichológiai tendencia nyilvánul. Ezt Almássy — mint színész nyelven mondják — ritka ügyességgel, művészi átérzéssel hozta ki. — Hatalmas passzios beszédét oly remek közvetlenséggel,

művészi erejének pontos számbavevásával — mondta el, hogy ez maga is egy kis műr-mek volt. Ez az ember tisztában van a rendelkezésére álló kvalitásokkal, melyeket aztán egy fegyelmzett, tanult művész tehetségével tud érvényesíteni. A darab frappans hatás befejezését páratlanul szépen emelte ki. Tegnapi esti kitűnő szerepléséhez méltók voltak partnerei is. *Hevossy Mariska* játéka előttünk csodaszamba megy. Ily gyors haladást, a művészi lélek ilyen egyszerre való kibontakozását még soha nem tapasztaltunk. Két év előtt még nem tulajdonítottunk nagy fontosságot szereplésének, az idén pedig szende léttre a legnagyobb hatással játszik első kvalitásu tragikai szerepeket. Ez a — bocsánat a kifejezésért — »későn érés« nagyon rokonszenves előttünk, mert azt bizonyítja, hogy komoly tanulásnak, becsületes ambíciónak az eredménye. A pogány Isten homlokából kipattant művészek mindig gyanusak előttünk, mert ha van is egy-két ügyes hangjuk, a *Hevossy Mariska* tegnapi szerepét nem játszhatják meg az ő komoly törekvése, — reflexiói és tudása nélkül. — Oly lelkiismeretesen dolgozta ki és interpretálta szerepét, — hogy ez valóban a legnagyobb elismerést érdemi. A legerősebb jelenetekben is kitűnően állta meg helyét: volt hozzá hangja, izlése és szíve. A négyszeri kihívás tekintélyes részben neki szolt. A harmadik, *Kortósnak* egészen fiatal ember. Tegnapi vizsgáját állta ki kétségtelen tehetségének. Gyönyörűen társalog és játékában sok közvetlenség van. Joga van rá, hogy szép művészi karrierre aspiráljon.

Ennyit a háromról külön-külön. Együtt pedig: hogy az ensemble pompás, precíz volt.

Heti műsor:

Csütörtökön: *Baccarat* színmű, *Gyöngyösnai* Erzsé felléptével. E nagy érdekű színműtűndoságra felhívjuk közönségünk figyelmét.

Táviratok és telefonjelentések.

Ki a békeszerző?

Budapest, augusztus 29. Politikai körökben bizonyosra veszik, hogy a kibontakozás hiteles története legközelebb meg fog jelenni. Egyik verzió szerint a kormány Polónyi Géza igazságügyminisztert bízta meg az elaboratum elkészítésével, ki nek e célból a békétárgyalásokat vezető személyiségek minden adatot rendelkezésére bocsájtának. — A kész elaboratumot aztán a minisztertanács felülvizsgálja és a szükségesnek ítélt javítások után kerül az a nagyközönség elé. Ezzel szemben más verzió szerint az elaboratumot *Kossuth Ferenc* készíti el, még pedig *Wekerle* miniszter hozzájárulásával. Ezzel kapcsolatban valószínűnek tartják, hogy *Wekerle* nek *Kossuth* tal *Herkulesfürdőn* történő látogatása alkalmával ez az elaboratum fogja megbeszélésük egyik főtárgyát képezni.

A kiegészítési tárgyalások.

Bécs, aug. 20. A jövő hét folyamán itt nagyfontosságú tanácskozások lesznek. A király óhajtja, hogy a miniszterelnökök közös költségvetés tárgyalásainak befejezése

után azonnal kérdék meg az új kiegyezési tárgyalásokat és neki a tárgyalások menetéről közvetlen jelentéseket tegyenek. A király melegen öhajtja a megegyezést és az ellentéteket úgy véli elsimíthatónak, ha a tanácskozásra személyes befolyást gyakorol, ezen bécsi tanácskozások azonban csak előzetes tárgyalások lesznek, melyeken az anyagot rendezik. A tárgyalások süllypontja Budapesten lesz a delegációk összehívése alkalmával.

A külügyminiszter Budapesten.

Bécs, aug. 29. Goluchowsky Agenor gróf közös külügyminiszter csütörtökön Budapestre érkezik. Különféle kombinációkkal szemben illetékes helyről kijelentik, hogy Goluchowsky látogatása magánjellegű és semmi politikai jelentősége nincs.

Csepreghy Ferencné haldoklik.

Balatonföldvár, augusztus 29. Néhai Csepreghy Ferencnek, a kiváló népszmű-írónak ösvegye halálos betegen fekszik fivéérének. Rákosi Jenőnek balatonföldvári nyaralójában. Halála minden órában várható.

Halálozás.

Budapest, szeptember 29. Fontaine Andor, a budapesti tudománygyetem kvesztora, ma Budapesten meghalt.

Egy sikkasztó jezyzó elfogatása

Vác, augusztus 29. A váci rendőrség ma letartóztatott egy vándorlőlegényt, kípól kiderült, hogy az illető *Vágyó* Lajos volt laróti körjezyzó, ki évek előtt nagy sikkasztást követelt el, aztán Amerikába szökött. Ugy látszik, ott rosszul folytak a dolgai, mert nagy nyomorba jutott és teljesen lerongyolva érkezett haza.

A mezőrendőri törvény revizója

Budapest, aug. 29. A földmívelésügyi miniszteriumban ma a mezőrendőri törvény

revizója tárgyában szaktanácskozás volt, melyen több vidéki város mezőrendőrkapitánya is részt vett.

Segédzerkessző: **Nagy Samu.**

Laptulajdonos és kiadó:

FISCHEL PÜLÖP FIA.

Teljes ellátást

nyerhetnek előkelő izraelita családnál jó házból való tanulók.

Ugyanott szongora áll rendelkezésre és a tanulásban ellenőriztetnek.

Cím a kiadóhivatalban. 439-3

Egy vagy két jó házból való tanuló teljes ellátást

nyerhet előkelő izr. családnál. Bővebbet a kiadóhivatalban.

Ház eladás.

Sarokház, régen fenálló szatocs üzlettel, tőzsde és pálinka méréssel, betegség miatt szabadkézből eladó.

Bővebb felvilágosítást ad özv. Steinitz Károlyné Nagykanizsán Kossuth Lajos-tér.

Egy intelligens család egy-két tanulót

jó házból magához venne; igen jó ellátásban és gondos figyelemben részesülne. Cím a kiadóhivatalban.

Vettünk nagy mennyiségű

női, férfigyapju-, selyem- és bu-

tor szövet-kelméket,

melyeket meglopó olcsó áron bocsájtunk a nagyköznység rendelkezésére.

KREISLER és SCHLESINGER

Nagykanizsán, Erzsébetkirályné-tér,

Szejdmann ház.

Iskolai tanulót

intelligens izr. családnál teljes ellátásra elfogadjatik. Cím a kiadóhivatalban.

Méhes szőlőt is támogatja!

Egyedül valódi Thierry balzsama

csupán zóld apóca védjeggyel. Turv. vedre *Digitis* áras *holländer* emésztési zavart, gyomorgörcs, kolika, katarhus, mellbaj, influenza stb. stb. ellen. Ára 12 kr vagy 6 keltő öve; vagy egy nagy *holländer* öveg, aródatól 21 kr-tól 3 koronáig bérmentve.

Thierry *Castellia* káncsa káziament mint *szax* plusz eltra minden még oly időlt sebek, gyulladatok, sérülések, daganatok és kelmékek ellen 3 táply ára K. 3.00 bérmentve, előzetes pra-beküldés vagy utánvét mellett.

Thierry A. gyógyszerháza Prograd

Leírát több ezer köszönőlevéllel ingyen és bérmentve. Központi rektár Bécs: Karl Brady gyógyszerháza. Főrektár Budapesten: Török József gyógyszerháza. Egger g. gyógyszerháza; Lugos: Vértés L.

Női és férfi gyermekcipők.

SZÜLÖK

Az iskolaév beálltával saját érdekében cselekszenek, ha férfi és fiu ing. gallér és közelő, kötött harisnya, zsebkendő, esernyő, szappan, haj- és ruhakefe, iskola-táska, férfi és fiu bőrcipő szükségletét nálam szerzi be.

Nyakkendők 30—50 fillér; tiszta selyemből 1 koronától feljebb.

Cipők 5 koronától feljebb dúsz választékban, minden kivitelben.

KASZTL JAKAB

Nagykanizsa, Kazinczy-utca 1. sz.

Leány és női kűtények.

Előjegyzés

fás oltványok és előhajtott vesszőkre.

id. gróf Zichy Ödön surdi telepén

nyugy előhajtott fás oltványok, mint előhajtott *riparia* portális és a megrendeléseken felül netán fómáradó *sima riparia* vesszőkre előjegyzések szeptember elséjéig a következő árak mellett elfogadatuak:

fás oltványok mohásan előhajtva ojtóládákából átvéve 35 frt ezere tiz frt foglaló azonnali lefizetése mellett gyökerezésre előhajtott *riparia* l. o 20 frt, 5 frt foglalóval *sima elő nem hajtott vessző* I. oszt. 10 forint

» » » II. » 8 »
2 forint foglalóval.

Előjegyezni lehet Nagykanizsán:

özn. SZEGŐ GYULÁNÉ fakorcskódásban

Elővös-tér (a Szent-Háromság áttellenében.)

Hirdetmény.

Karos község velt urbéreseinek tulajdonát képező ugynevezett »Nagykorcsma« az összes melléképületekkel, körülbelül 3 hold szántófölddel, 4 darab szarvasmarha és 6 darab sertéslegelőjggal 3 (három) évre vagyis 1907. évi január hó 1-től 1909. évi december hó 31-ig haszonbérbe fog adatni.

Fellivatuak a bérbe venni szándékozók, hogy az árverési feltételek betartására és a bérleti összegre vonatkozó írásbeli ajánlataikat

folyó évi szeptember hó 1-éig

Karos községben a községbiróhoz adják be.

Az összes feltételek Karos község birájánál megtekinthetők.

Karos, 1906. augusztus 18.

Jvdny László, községbiró

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Nagykanizsa,
Fischel Fülöp Fia könyvkereskedéséből
Városház-palota.Telefon: Kiadóhivatal: 108.
Szerkesztőség: 78.

Előfizetések és hirdetések:

Fischel Fülöp Fia könyvkereskedéséből
intézendők.

ZALA

POLITIKAI NAPILAP

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Helyben hához hordva:

Egy hónap . . . . . 1.— K.
Negyedévre . . . . . 3.—
Félévre . . . . . 6.—
Egész évre . . . . . 12.—

Postai küldéssel:

Egy hónap . . . . . 1.80 K
Negyedévre 4.80
Félévre . . . . . 9.—
Egész évre . . . . . 18.—Megjelenik naponként este 6 órakor
Ünnepnapok kivételével.Főelölős szerkesztő: SZALAY SÁNDOR.
Szerkesztő: RÉVÉNYZ LAJOS.

Egyes szám ára 6 fillér.

Életpályák.

Nagykanizsa, 1906. augusztus 30.

Már csak egy hét választ el a nagy diákjárástól. Odakinn a falvakban, pusztákban csomagolják a ládát, gyengéden gondoskodnak róla, hogy a család reménye a városban se szenvedjen szükségét. Jut a ládába egy két ruha, egy kis fehérnemű, na meg jó fehér kalács és rejtve néhány hatos is, amit úgy kuporgatott össze a szerető anya. És hull a holmira bőven a köny, mert hisz a szerető csemetét sokáig nem fogja látni az anyai szem. Megy az tanulni a városba, hogy ur legyen belőle.

Ez az uraság a legnagyobb, legvégzetesebb tévedés és mégis elpusztíthatatlan, örökös ábrándja a magyar szülőnek. Legfenezesebb bizonyítéka annak, hogy nálunk az egyenlőség eszméje nem ment át a köztudatba, sőt az nekünk, dasentri nemzetnek nem is kell Szeretettel és stutyomban ápoljuk a rendi szervezet hagyományait. Csak kétféle ember van, ur és paraszt, amazé a pénz, a kényelem, a hatalom és parancsolás joga, ezé a munka és hallgatás. A drága csemete, a család büszkesége de hogy jusson az utóbbi osztályba, csak tanuljon és legyen belőle ur. Azt persze elfeledték az ábrándozók, hogy a reális élet

minden ellenkező óhaj dacára már lebontotta a válaszfalakat s úgy eltolta a határokat, hogy ma jóformán már az uraság jelenti a cifra nyomorúságot, a megélhetés nehézségeit és anyagi zavart, míg a jólét és boldogulás a munka életpályáin keresendő és található fel.

De azért teljes erővel tovább folyik az önámítás és ami ebből következik, a gyermekek félrevezetése a saját jövőjük fontos kérdésében. Százával viszik őket a középiskolákba, gyakran ambíció és tehetség nélkül, avval ijesztgetvén a szülők téveszméivel szaturált gyermekeiket, hogy ha nem tanulnak, kivesszik őket az iskolából s majd dolgozniok kell. Mintha átok és szégyen volna a munka s nem áldás és jólét fakadna nyomában.

És csakugyan, nálunk a szülő már csak akkor adja iparos vagy kereskedő pályára gyermekét, ha az már minden iskolából kibukott és meghiusult a legutolsó kísérlet is, hogy abból ur lehessen. Akkor beváltják a sokszor hangoztatott fenyegetést és »dollogra« fogják. És az eredmény gyakran meglepő. Míg társai, kik tovább faragják az iskola padjait s a lateiner pálya kezdetének nehézségeivel nem tudnak boldogulni, azalatt belőle gyakran kész iparos lett, ki biztos léptekkel halad a jólét felé.

Még kedvezőbbé, még biztosabbá alakulhatna az iparos életpálya, ha arra a szülők a selejtes, az iskolából kibukott gyermekanyagot adnák, hanem azt, mely tovább tanul s bizonyos műveltségi fokot már elért. Elvégre ma már válogathatnak kitűnő szakiskolákban, melyek a szakképzettség mellett az általános műveltséget is emelik a nagyban hozzájárulnak, hogy a nagy lateiner életpályák iránti ellenszenv letörjön.

Ezeket az iskolákat ajánljuk legmelegebben a szülők figyelmébe, akkor is, ha az élet gondjaival küzdenek, de méginkább akkor, ha az életbe kilépő gyermekük számára kis tőkét tartogatnak, melylyel megvethetik alapját jövőendő üzletének, s így boldogulásának.

A kivándorlás. A *Vármegye* című lap írja: Gróf Andrássy Gyula belügyminiszter, a belügyminiszterium kebelében külön kivándorlási ügyosztályt szándékozik létesíteni, amely 1907. január 1-én kezdi meg működését és kizárólagos ügyköre az amerikai kivándorlás lesz. Gróf Andrássy Gyula belügyminiszter, aki a rendelkezésére álló statisztikai adatok alapján szerzett meggyőződést arról, hogy mily veszélyes arányban csökken az ország népessége az amerikai kivándorlás folytán, hivatalbá lépése óta már több olyan intézkedést és rendeletet léptetett életbe, amely a kivándorlás korlátozását és megnehezítését célozza. A belügyminiszter, mint jelentik, legközelebbi rendeletileg fogja utasítani a vármegyék alispánját, — hogy a lakosság megélhetési és kereseti

A kicsike asszonyka.

Irta: *Rovenszky Árpád.*

A fiatal asszonyka türelmetlensége dacára végre valahára elkészült az öltözködéssel. — Épen csak a kalapját nem tette fel. A kandalló órája négyet ütött, mire az asszonyka idegesen hátrafordult.

— Négy óra és még most sincs idehaza . . .

Unalmában kezébe vette a lapokat. Néhanyszor ide oda forgatta, aztán duresan lecsapta az újságot a pamlagra. Egyet igazított a frizuráján, maj oda állt az ablakhoz és kitekintett rajta.

— Igazán bosszantó valami — dünnyögte magában, amint szemügyre vette a paradézó hölgyeket, akik kedves életpárjuk korján élvezték az első tavaszi napsugarakat.

E pillanatban valóban szerencsétlennek érezte magát. Mily boldogok lehetnek azok az asszonyok, akik ilyenkor férfikkal sétálhatnak. Megirigyelte őket. Oh most már egészen bizonyos volt benne, hogy az ura nem szereti többé, különben már régeu hazajött volna a kávéházból.

A nyájas tavaszi napsugár kíváncsian kandikált be az ablakon és bevilágította a szép

asszonyka kissé piros arcát, amelyről egymásután pergett lefelé a könyek, míg kezeivel görcsösen kapaszkodott meg az ablak párkányába. Tompultságából a hirtelen megszólalt villamos csengő berregése zavarta fel. Hazajött várvavárt ura. Ideje is volt, tovább már nem bírta volna ki. Gyorsan felszarította könyeit, letelepedett a pamlagra és az ajtó nyílására figyelt. Nem a férje volt, hanem a nagybácsi. Soha alkalmatlanabb időben nem jött, mint épen most.

— Jó napot, kicsike asszonyka, — mondá kedélyesen és megölelte az asszonykát.

— Jó napot bácsika . . .

— Miért mondd ezt olyan lehangoltan, talán csak nem vagy beteg?

Az asszonyka ez egyszer csakugyan ráhagyta, hogy nagyon beteg. A nagybácsi azonban nem elégedett meg a szüksésvu magyarázattal, hanem szépen karonfogta, az ablakhoz vezette és ott a szemébe nézett.

— Te sirtál . . .

— Oh nagybácsi, olyan boldogtalan vagyok — felelte az asszonyka kitörő zokogással.

— Na már kicsike asszonykám, ki ne mond meggyeszer azt a csunya szót, mert nagyot vétkesel . . . Jöjj, ül ide mellém a

kerevetre s szépen, őszintén meséld el nekem, hogy miért vagy te tulajdonképpen olyan boldogtalan?

Gyengéden odavezette az asszonykát a kerevethoz, leültette maga mellé, sajátkezűleg feltörülte a szép arcról a könyeket, megsimogatta az alabastrom fehérségű kezét, aztán vállatni kezdte.

— És most beszéljessünk kicsike asszonyka . . .

— Az uram . . .

— Hol van?

— Hol? Hát a kávéházban, — felelte duresan az asszonyka.

— Tehát iunen fuj a szél?

— Ebéd után elment a kávéházba, de azt mondotta, hogy nem marad sokáig; most már fél öt elmúlt és még mindig nincs itthon . . .

— És emiatt sirtál?

— De mikor olyan szép idő van . . .

— Aztán úgy gondoltad, hogy az urad már nem is szeret?

— Igen . . . azaz hogy . . .

— Na látod, nincsen igazad . . .

— Nagybácsi!

— Csak ne pattogj kicsike asszonykám, megesk ilyenmi mással is . . . Jó fiu a te

viszonyaira vonatkozó jelentéseiket, amelyekből a kivándorlás okai hozzávetőleg megállapíthatók, terjeszték fel. A belügyminiszter saját hatáskörében minden lehető elkövet, — hogy a kivándorlást megakadályozza, mert nézete, hogy a meggazdagodási vágy valószínűsége fokozódott a lakosság között és a nagyobb kereset kilátásának reménye ösztönzi nagyobb tömegekben a kivándorlást. A belügyi kormány elérkezettnek látja az időt, hogy a kivándorlást a személyes szabadság és a szabad költözködés jogainak épségben tartása mellett megnehezítse és célszerűen érvényesíthető intézkedések által korlátozó határokat közé szorítsa. — Az ősz folyamán a kivándorlás tárgyában ankét lesz a belügyminiszteriumban, amelyre gróf Andrássy Gyula meghívja az érdekelt törvényhatóságokat, — továbbá az ország összes kereskedelmi és iparkamaráinak kiküldötteit, az O. M. G. E. és az O. M. K. E. képviselőit, valamint az összes érdekelt hatóságokat. Ezen az ankéten fogja gróf Andrássy a kivándorlás megakadályozását és korlátozására vonatkozó javaslatait és az új kivándorlási ügyosztály szociális munkaprogramját előterjeszteni.

Amerikában halálra ítélt zalamogyói fiú.

— Saját tudósítónktól. —

Novai levelezőnk tudósítása alapján nemrég részletesen írtunk Magyar Vince novai legény szomorú sorsáról.

Magyar Vince, kit derék, szorgalmas fiatalembernek ismertek, felült az ügyüők csábításainak és kivándorolt Amerikába. — Magyar Vince foglalkozására asztaloslegény, mivel azonban ilyen minőségben nem kapott foglalkozást, egy farma szegődött el mezei munkásnak. Itt hihetetlenül rossz dolga volt. Agyondolgoztatták, enni azonban nem adtak neki. A sok nyomorúság után haza kívánczolt Novára. Dolgozott éjjel-nappal, hogy béréből a szükséges utiköltséget előteremtse. — Mikor már azt hitte, hogy a szükséges összeg együtt van, kérte gazdáját, hogy adja ki a bérét. A farmer azonban kinevette és nem fizetett. Azt mondta, ha nem tetszik, perelje be. Ez a szivtelen eljárás csak hogy esztől nem fosztotta meg a legényt, ki szomorú helyzetében a napokat és órákat számálta, midőn haza jöhet. Szóváltásba elegyedett gaz-

dájával, a veszekedés vége pedig az lett, hogy a legény agyonlőtte a farmert.

Az amerikai esküdtek Magyar Vincét a gyilkosság elkövetéséért halálra ítélték.

Mi a Zala ama számát, melyben ezt az esetet megírtuk, newyorki konzulátusunk utján egy levél kíséretében elküldtük az amerikai fogságban sínylő honfitársunknak, mire ma a következő levelet kaptuk tőle:

REGINA JAIL,
augusztus 10. 1906.

Tisztelt honfitárs!

Az Ön által írott becses levelüket, valamint lapjukt megkaptam.

A lap-olvasás meg van engedve.

És a melyekből kiviláglik az Önök hazafiságtól áthatott érzelmeik. És azon nemes célért való törekvések, a melyeket ügyemért folytatnak. Köszönet Önöknek és mindazoknak, kik ügyemért küzdenek, mert küzdelmeikkel kettős nemes célnak szolgálnak. Először az igazságot van hivatva, hogy napfényre hozza, a melyt a sötétség fátyola teljesen elborított! Másodszor megmentik huzánk nevét, a melyért dobog szívünk és a melynek neve szent legyen előttünk mindenkorra!

Azt mondom én Önöknek, hogy a hatalmas Isten a tanum! és a hazánk felől ragyogóan feljövő nap, amely akkor pirkadott. És látta azon végzetes reggelen a kettőnk között lefolyt jelenetet. És ennek következtében a sors ártatlanságom tudatában reám zúdít borzasztó csapásait és végigjártatá velem a szenvedések összes kálváriáját. Bár e nehéz csapások alatt testileg megtörve, de ártatlanságomnak tudatában rendületlenül állok az utolsó percben is.

Ezek után remélem, hogy ügyem minden mozzanatáról értesítenek és kérem, mielőtt annak tudomására jutnak, hogy a kuria megerősítette-e, avagy megsemmisítette ítéletemet, rögtön értesítsenek, mert az igazságot eltemetni nem lehet.

Maradok őszinte és honfiumi szeretettel:

Magyar Vince.

— Ha te akard? Ez már más . . . akkor a baj már veszedelmesebb természetű . . .

— Igenis . . . Sőt, ha áldosat hozna evvel, akkor is megtehetné, ha feleségét egy kicsikét szeretné — kardoskodott a fiatal menyecske.

A nagybácsi erre a határozott kijelentésre hirtelen elkomolyodott. Egy ideig szótlanul maga elé bámult, azután elengedte az asszonyka kezét és megszólalt:

— Hát mondd nekem valamit kicsike asszonykám, ha meghallgatsz? . . . Akarod?

— Igen.

— Nos figyelj lám. Meg van írva, hogy hol, azt is tudod; hogy az asszony az ő ura kedvéért elhagyja édes apját és édes anyját s követi azt, akit megszeretett. Rendes értelemben, azaz, ha szerelmi házasságot kötött. De ha ezt megírták a régi bölcsék, az njobbak azt is hozzájegyezték, hogy az újdonsült és szerelmes férj az ő kedves felesége kedvéért elhagyja jóbarátait, akik a kávéházban, vagy a kaszinókban gyűlnek össze és rendszerint kártyáznak. Am ez az utóbbi elhagyás, miként az tudnivaló, csak ideiglenes. A tartózkodás ideje nincsen határokhöz kötve, de hogy valami nagyon sokáig nem tart az már kétágtelen.

(Folyt. köv.)

HIREK.

— A miniszter köszönete. A vallás és közoktatásügyi miniszter a *keszthelyi* izr. hitközségnek, a dr. *Barány Gergely* volt főgimnáziumi igazgató neve alatt az ottani kath. főgimnázium javára 1000 korona tőkével tett alapítványáért köszönetét nyilvánította.

— Egy főrabbi kiténtetése. *Zirhy* Aladár gróf, király személye körüli miniszter előterjesztésére a király dr. *Jacobi* Hoza zágrábi főrabbinak, a vallásügy terén kifejtett tevékenységének elismeréséül a Ferenc Józsefrend lovagkeresztjét adományozta.

— Pénzügyigazgatósági kinevezés. A zalaegerszegi m. kir. pénzügyigazgatóság *Hőrenyi* Béla keszthelyi díjtalan adóhivatali gyakorlatnok a zalaegerszegi m. kir. adóhivatalhoz dijas gyakorlatnokká nevezte ki.

— Gyógysertárok új zárójárja. A kaposvári gyógyszerárulajdonosok egyetértelműleg elhatározták, hogy szeptember hó 1-től április hó 1-ig gyógyszerárulajdonosok reggel 7 órakor nyitják és este 8 órakor (jelenleg fél 9 órakor) zárják. — Ezen intézkedésekkel lekötött és fölötte terhes helyzetükön óhajtanak némileg segíteni, melyet az egyfolytában nappali és éjjeli szolgálat rórujuk. A félórával korábbani zárás méltányos, mert az által, hogy a gyógyszerek komoly szükség esetén — csak éppen úgy, mint eddig — a zárás után is egyfolytában egész éjjel ki lesznek szolgáltatva, a szenvedő közönség érdeke megrövidítve nem lesz, mert ezek intézkedését által csak a pipere és egyéb nem a gyógyszerhez tartozó szerek beszeresethetősége lesz félórával rövidebb időre szorítva.

— Viharok Balatonfüreden. Balatonfüredről írja tudósítók, hogy ott vasárnap óta valóságos viharok uralkodnak. Hűlőn egész napra kurbastól esett, tegnap pedig folyton azél járt. A földrendések legnagyobb része már elutazott.

— A félrevezetett rendőrség. Nagy panaszal állított be a napokban Novaszelesz Katalin a nagykanizsai rendőrséghez és ott előadta a következőket: Novaszelesz Katalin közbe háztartásban él Kis János henteslegénnyel. Kis e hó 21-ikén elment a letenyei vásárra és bár ott csak egy napig volt dolga, azóta nem ért vissza.

Világos, hogy valami baj érte. Est-nizai Kau asszony is, mert a napokban nála járt egy Hajós nevű letenyei ember, aki elmondta, hogy ő látta Kis egy magas emberrel a Mura partján sétálni. Látta azt is, midőn a két setáló összevoazott, mire a magas ember öibe kapta Kis és a Murába dobta. Az hát, szegény otvvezett. De jóvak más staféták is Katihoz, kik látták, midőn Kis kivetette a víz, mások a temetését is látták. — E feljelentésre nyomozni kezdett a rendőrség, azonban minden eredmény nélkül, mig nem Kau asszony ma ismét beállított a rendőrséghez.

„Baj van, vagyis hogy nincs baj, tekintetes uram” — kezdte mondókáját. Aztán előadta, hogy Kis ma reggel épségben megkerült, csak éppen hogy kissé be volt rugva. Nem is történt vele semmi baj, csak a letenyei vásárban igen jól érezte magát és elhatározta, hogy feleségét megtrófalja. Ez alaposan sikerült is, mert Kau asszony csak meg nem halt afelett való bánatában, hogy barátjának ily szomorú vége lett.

— Cserbenhagyott utasok. Egy olvasónk írja nekünk: Kellemetlen meglepetésben volt részük azoknak az utasoknak, kik a déli vasúton Budapest felől érkeve Fonyódtól Kaposvár felé akartak tovább utazni. A déli vasút Budapest felől érkező vonata kissé megkésve érkezt Fonyódra. Az elkésve érkező vonaton közel huszan voltak olyanok kik Kaposvár felé akarták foly-

urad, s téged nagyon szeret. Minek csinálsz hát magadnak és másoknak is keserőségeket? Elmarad az urad máskor is?

— Soha . . . Csak vasárnap délután megy el a kávéházba.

— Hát este nem megy sehová?

A kicsike asszonyka meglepetve nézett a nagybácsi arcába. Sehogy sem tudta megérteni, hogy még ilyesmi is lehetséges volna?

— Tehát itthon marad?

— Igen.

— Hát mit akarsz még?

— Ha igazán szeretne, akkor vasárnap sem menne a kávéházba.

— Evvel megint nagyot mondottál. Hát nem elég, ha hat napon át szerelmeskedik veled?

— Nagybácsi is az ő pártját fogja?

— Csak az igazságot védelmezem. Gondold meg édes kicsike asszonykám, hogy az urad első sorban is férfi s így bizony eggyel-mással saját magának is tartozik. Nem zárkozhatik el teljesen a világtól. De azt az ilyen fiatal szerelmes asszonykák, mint te is vagy, sehogy sem tudják megérteni.

— De ha én akarom.

talni utjukat, de ezek kénytelenek voltak az éjszakát Fonyódon eltölteni, mert a fonyód — kaposvári vicidális nem várta be a déli vasút vonalának megérkezését. A cserben hagyott utasok közt volt Somsich László gróf is, a vagyis kaposvári ur. Az ily kellemetlenségéért a vasutak egymást szokták felelősé tenni és azt hiszik hogy ezzel aztán eleget tettek mindennek. A déli vasút és a máv. előszeretettel rivalizálnak egymással és az 6 kisdíj járatuk kellemetlen következményei mind az utazó közönség nyakára zudulnak. Kisebb versengéssel több figyelmet tudna elárulni minden vasút.

— Egy kisleány tihálhala. Borzalmas háttalult mi Fancsika-puastán egy szerencsétlen kis cigány poronty. Házi Erzsébet cigányasszony több más cigányasszonnyal együtt vályogot vetett a tanyán és nyolc hónapos kis gyermekét Lina névű nagyobb leányra bízta. A leány a kéndől levő gyufasakatulajból előszedett gyújtókkal játszadozni kezdett s a veszedelmes játékokban a putri szalmaága hirtelen lovatott. A leány ijedésében kiszaladt a kis bából és otthagya az alvó Erzsébetet. Kibájlva szaladt a gyújtogató leány segítségért, de oly messze dolgoztak a vályogot, hogy mire az égő putribok értek, az már egészen elhamvadott. A kétségbeesett anya jajveszékelve futott a még lángoló hába, de gyermeke már ekkor megfulladt és nagy égési sebeket is szenvedett. A csendőrség megindította a nyomozást, amelynek során megállapította, hogy a kis gyermek halálát testvéreinek gondatlansága okozta.

— Beiratás. A helybeli áll. segélyezett közs. iparostanono-iskolában a tanoncok beiratása az egész évi tanfolyamban szeptember 1—12-ig, az öt hónapos téli tanfolyamban pedig október 15—18-ig eszközölhetnek a központi áll. elemi népiskola III. főosztályában, köznapokon esti 6—8-ig, vasár- és ünnepnapokon d. e. 9—11-ig, délután 2—4-ig.

— Ezzen kitűzött időben köteles minden iparosmester a tanoncát még azon esetben is beírattatni, ha az illető még csak próbaszolgálatban van, vagy vidéken dolgozik.

— Azon iparosmesterek, kiknek több tanoncuk van, saját érdeküknek tesznek eleget, ha tanoncokat egyösszerre íratják be s ezáltal lehetővé teszik azoknak oly módon leendő becsatását, hogy lehetőleg ne egy napon vonassanak el a műhelyből.

— Aki tanoncát a beírására kitűzött időn túl íratja be, vagy tanoncát nem küldi pontosan az iskolába s ezen mulasztását nem tudja kellően igazolni, az 1884. évi XVII. t. c. 62. §-ába ütköző iparkibárgást követ el s vele szemben az 1884. évi XVII. t. c. 157. §-ában megállapított 40 koronától 400 koronáig terjedhető pénzbírság fog alkalmaztatni. A később felgadótt tanoncok a felfogadás napján azonnal beírandók, mert különben ezek mestereivel szemben is a fenti szakasz fog alkalmaztatni; kivételt képeznek az április hó 15-én túl felvett tanoncok, kik a következő tanév első napjaiban írandók be.

— Az iparostanulóik kötelesek a beiratásnál szűletési bizonyítványukat és tanoncszerződésüket bemutatni; a 4. kor. 30 fill. tandíjat és az ipari szótárs 20 fillért befizetni, vagy a városi iskolához intézett tandíj elengedése iránti kérvényüket az igazgatónak átadni. Az előadások a 10 hónapos, illetve egész évi tanfolyamban szeptember 12-én, az 5 hónapos téli tanfolyamban pedig október 18-án kezdődnek.

— Az automata. Kellemetlen meglepetés érte tegnap reggel az egyik nagykanizsai automatatulajdonost. Mídon a Pó ut sarkán levő automatájából a begyűlt pénzt akarja kivenni, örömmel látta, hogy az éjszaka egész csoko-

ládé készlete elfogyott, amit azonban helyébe ott hagytak, az nem kétfilléres, — hanem a használatból kiment régi krajcár. Ötven ilyen régi krajcár volt az automatában. A rendőrség most keresi az élelmes tettest.

— Öreg ember nem vén ember. Zaidahgyen a legöregebb embernek egyike Luthár Máttyás 73 tavaszt látott már és dacára hajának és megrokkant testének még mindig élénken és melegen érdeklődik a zsidahgyei szépségek iránt. Ez idő szerint Pörs Jánosra vetette a szemét. És nem hiába. Az asszony ugyilászik gyönyörűséget talált az elagott Don Juan száraz ölegetésében és szívesen ment a pástor órára, melyre megvénült szerelmese hívta. Addig járt azonban Pörsné a pástorórára, melyek mindig a szerelmes lovag lakásán történtek meg, míg egyszer Pörs János úram türelem koraója eltörtött. Mint a föltékony férjek szoktak ő is lesbe állt és tetten érte hűtlen feleségét. Föltékony dühében szőlőharóval támadt a vén Lutharra és félholtra verte az öreget. Luthár élet és halál közt lebeg a kórházban.

— Tenyészállatdíjazások. A novai gasdakör Nován szept. 8-án a földművelési kormány és a Zalavármegyei G. E. támogatásával állatdíjazást rendez.

— Kis leányok veszedelme. A nagykanizsai rendőrség feljelentés folytán nyomozást indított Davidovics Ferenc kiskanizsai család hentesmester ellen, kit az a súlyos vád terhel, hogy Fritz Katalin 12 esztendőös leány védtelen helyzetével aljas módon visszaélt. — Fritz Katalin aféle »közönség gyermeke,« nincs senkije és emellett gyengeelméjű.

Kapható minden gyógyszerárban és drogueriában.

Ára 1 korona 80 fillér.

Színház és Művészetek.

(—) Szernődötés. Kardos Andort, aki több éven át a nagykanizsai színtársulatnak volt tagja, Janovics Jenő dr., a kolozsvári színház igazgatója szerződött.

(—) Parasztesület. Az örökszép olasz opera eléggé összevágó előadásban ment tegnap, bár a zenekar hiányai eléggé érethetők voltak. Ez volt nálunk Mányai Aranka idei beköszöntője. Mányai hatalmas hangját ismeri közönségünk. Ugy vetők észre, hogy mióta távol volt tőlünk, ének-tudása is gyarapodott és ma, hogy az u. n. agyonéneklésről leszinkott, éneke sima, eléggé színes. Király szóp magaa hangjai tegnap is érvényesültek, merev, érzékellen játéka azonban kellemetlenül hatott. Nagyon hatásos volt Érckövy szereplése.

Heti műsor:

Pénteken: Gal Baba operett félhelyárrakka.
Sombaton: Berger Zaiga bohózat, ujdonság itt először.

Táviratok és telefonjelentések.

A király utja.

Bécs, augusztus 30. A király ma Ischl-ból ideérkezett, majd utját folytatva inuen

Teschenbe utazott, hogy a katonái nagygyakorlatokon jelen legyen. — Ő felsége Teschenbe ma délelben érkezett. A város fényesen feldisiztve, diadalkapukkal és zászlódiszben várta az uralkodót, kit Frigyes főherceg fogadott. A király a főherceg kastélyába szállt, hová a nagygyakorlatok vezetőse is összegyűlt. A hadgyakorlatok holnap kezdődnek.

Petició a kurián.

Budapest, aug. 30. A kir. kuria a nyári szünet leteltével, holnap tárgyalja a hozzá benyújtott első petíciót. A petíciót a Csacón kisebbségben maradt báró Popper alkotmánypárti jelölt választói adták be Gyraica Emil néppárti képviselő mandátuma ellen. A peticionáló választókat Nemann Árpád dr. budapesti ügyvéd képviseli.

Vérgengző munkások.

Bécs, augusztus 30. Ma reggel itt borzalmas vérgengzés történt melynek mintegy negyven súlyosan sebesült áldozata van. A vérgengzés a Dollinger és fia festékrucégy munkásai rendezték. A munkások már napok óta sztrájkolnak és mivel az első tárgyalások eredménytelenek maradtak, a cég kijelentette, hogy a sztrájkolókkal tovább nem tárgyal, őket elbocsátja szolgálatából és mindjárt új munkásokat hozott Magyarországból, Nyitrávármegyéből. Ez az eljárás nagyon elkészerítette a sztrájkolókat, kik ilyenképen kenyér nélkül maradtak. Ma délelőtt lesbe álltak és midőn a magyar munkások megérkeztek, megtámadták őket. Borzalmas verekezés támadt. A magyarok védtelenek voltak, míg a sztrájkolók mindenféle szerszámokkal voltak felfegyverezve. Csak későn vonult ki a rendőrség, mely azonban teljesen tehetetlen volt a verekedőkkel szemben. A harcban huszonhét magyar munkás életveszélyesen megsebesült, 8 rendőrt pedig véresre vertek.

Agyonlőtték az ablakon át.

Nagykikinda, aug. 30. Karancsod István itteni dugszadag földbirtokost, városi képviselőt az éjjel ablakon át agyonlőtték. A gyauu egy kocsiira és egy elbocsátott béresre irányul, kiket letartóztattak. Az eset miatt a városban nagy az izgalom.

Zsedényit diszkvalifikálták?

Budapest, augusztus 30. Ismeretes az a lovagias ügy, mely a P. H. egy cikke miatt támadt. Zsedényi Aladár fővárosi tanító cikkében sértőleg nyilatkozott a közös hadsereg egyik ezredének tisztikaráról, miért őt három katonatiszt provokáltatta. Mielőtt azonban a párbajokat megvívhatták volna, feljelentés érkezett, mely szerint Zsedényit egy becsületbíróóság egy ízben diszkvalifikálta — Ezzel szemben Zsedényi segédei kimutatták, hogy a becsületbíróóság ítéletével szemben a polgári bíróság rehabilitálta Zsedényit. — Erre az ellenfél segédei kijelentették, hogy hajlandók az első becsület-

bíróság ítéletét felülvizsgálni és újabb becsületbíróóság elé vinni. A katonai becsületbíróóság ma fejezte be a Zsedényi ügy iratainak áttanulmányozását és hír szerint azon határozatot hozta, hogy *nem engedi meg a tiszteknek a Zsedényivel való párba-jozását.*

Közigazgatási bíróság Horvátországban.

Zágráb, augusztus 30. Hír szerint a horvát tartományi kormány illetékes körei sürgősnek tartván a közéleti purifikációt elhatározták, hogy mozgalmat indítanak az iránt, hogy Horvátország területére közigazgatási bíróság szerveztessék. A tervet sürgősén óhajtják keresztülvinni és teljesen a magyar közigazgatási bíróság mintájára fogják szervezni.

Meggyilkoltak egy özvegyet.

Szekszárd, augusztus 30. Medina község mellett a kukoricaföldön meggyilkolva találták *Bonyay József*-né, egy nyugalmazott tisztartó özvegyét. A gyilkosok az asszonyt előbb kirabolták, aztán meggyilkolták. A királyi alügyész a helyszínére utazott.

A petrozsényi bányászstrájk.

Petrozsény, aug. 30. A bányászok strájkmozgalma egyre terjed. Ma már minden bányamunka szünetel. A rend fenntartására nagy számú csendőrség érkezett. Zavargásoktól tartanak.

Iskolai tanulót

intelligens izr. családnál teljes ellátásra elfogadtatik. Cim a kiadóhivatalban.

Jó házbeli keresztény fiu

tanoncznak,

nagyobb vaskereskedésben azonnal felvétetik. Cim a kiadóhivatalban.

Vettünk nagy mennyiségű

női, férfigyapjú-, selyem- és bu-

tor szövet-kelméket,

melyeket meglepő olcsó áron beszájtunk a

nagyközönség rendelkezésére.

KREISLER és SCHLESINGER

Nagykanizsán, Erzsébetkirályné-tér,

Szeidmann ház.

Teljes ellátást

nyerhetüek előkelő izraelita családnál

jó házból való tanulók.

Ugyanott zongora áll rendelkezésre és a tanulásban ellenőriztetnek.

Cim a kiadóhivatalban. 439-3

Háztartásban nélkülözhetlen

✦ „GLORIA” lakkbronz, ✦

használató mindennemű tárgy azonnallal meg-aranyozásához. — Egy doboz ára 70 fillér.

Kapható: **Fischel Fülöp** Fia könyv- és papir-kereskedésében Nagykanizsán.

Ház eladás.

Sarokház, régen fenálló szatocs üzlettel, tőzsde és pálinka mérésel, betegség miatt szabadkézből eladó.

Bővebb felvilágosítást ad özv. Steinitz Károlyné Nagykanizsán Kossuth Lajos-tér.

Női és férfi gyermekcipők.

SZÜLÖK

Az iskolánév beálltával saját érdekében cselekszenek, ha férfi és fiu ing, gallér és kézelő, kötött harisnya, zsebkendő, esernyő, szappan, haj- és ruhakefe, iskola-táska, férfi és fiu bőrcipő szükségletét nálani szerzi be.

Nyakkendők 30—50 fillér; tiszta selyemből 1 koronától feljebb.

Cipők 5 koronától feljebb dus választékban, minden kivitelben.

KASZTL JAKAB

Nagykanizsa, Kazinczy-utca 1. sz.

Leány és női kintények.

Szülők figyelmébe!

Tankönyvek minden iskola részére

Írószerek és füzetek, Táskák, Könyvtartók

Rajzeszközök, Rajzszerek, Festőszerek

legnagyobb választékban, legjutányosabb árak mellett

Fischel Fülöp

könyvkereskedésében és papir- és írószerraktárában

Nagykanizsán kaphatók.

Tanulók naptára —.80, Leányok naptára —.80 Magyar diáknaptár —.30

Tankönyvbekötések 24 óra alatt készülnek